

**SPOTKANIE
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA JACKA MAJCHROWSKIEGO
Z PARLAMENTARZYSTAMI**

WYKAZ POSTULOWANYCH ZMIAN W PRAWIE

Spotkania z parlamentarzystami reprezentującymi Kraków w Sejmie i Senacie Rzeczypospolitej Polskiej stanowią już pewną samorządową tradycję – dzięki Państwa wsparciu inicjatywy podejmowane przez Miasto mogą być realizowane w sposób najbardziej efektywny i służyć poprawie jakości życia mieszkańców całego regionu w perspektywie wieloletniej.

Na dzisiejszym spotkaniu chciałbym przedstawić sugestie i propozycje konkretnych zmian w ustawach mających bezpośredni wpływ na rozwój naszej aglomeracji, zmian – jak wynika z naszych doświadczeń i codziennej praktyki – koniecznych, by realizacja ustawowych obowiązków mogła przebiegać sprawniej i skuteczniej. Zależy nam na odbudowaniu rangi samorządów terytorialnych oraz przywróceniu jak najszerszych możliwości ich działania w oparciu o realne, dobrze znane władzom lokalnym potrzeby i problemy.

Tabela, którą mają Państwo przed sobą, została dla przejrzystości skonstruowana według kompetencji poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta Krakowa, spółek i jednostek miejskich – poszczególne inicjatywy nie zostały uszeregowane podług ich wagi i pilności. Znajdują się tu zarówno propozycje zmian systemowych, jak też technicznych i porządkujących.

Proszę przyjąć moje serdeczne podziękowania za przybycie na dzisiejsze spotkanie. W imieniu władz Krakowa deklaruję pełną otwartość i gotowość do współpracy we wszelkich działaniach na rzecz dalszego wieloaspektowego wzrostu podwawelskiego grodu.

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

Kraków, 5 lutego 2024 r.

L.p.	Nazwa i tytuł aktu prawnego	Wnioskowany przepis do wykreślenia/zmiany/dodania	Komentarz
1.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 1a, ust. 1 pkt 3	Wskazanie wprost w ustawie przypadków, w których grunty związane z budynkiem mieszkalnym mają być opodatkowane maksymalną stawką podatku od nieruchomości. Poszerzenie bazy podatkowej, usprawnienie postępowania, eliminacja sporów w toku postępowania i w orzecznictwie (np. jeżeli więcej niż ponad 50% budynku jest zajęte na działalność gospodarczą).
2.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	j.w.	Wskazanie wprost w ustawie sposobu opodatkowania gruntów przynależnych do wyodrębnionych lokali niemieszkalnych związanych z działalnością gospodarczą i mieszkalnych zajętych na działalność gospodarczą. Poszerzenie bazy podatkowej, usprawnienie postępowania, eliminacja sporów w toku postępowania i w orzecznictwie (ustalenie, czy grunty z nimi związane winny być opodatkowane stawką maksymalną czy pozostałą).
3.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 1a ust. 1 pkt 5	Usunięcie w treści u.p.o.l. przymiotnika <u>użytkowe</u> w stosunku do <u>poddasza</u> (analogicznie jak w przypadku piwnic). Poszerzenie bazy podatkowej, usprawnienie postępowania, eliminacja sporów w toku postępowania i w orzecznictwie. Ułatwi to ustalenie podstaw opodatkowania w przypadku części budynków. Podatnicy, opierając się na dokumentacji architektonicznej, wskazują na zawarte w niej nazewnictwo – poddasze nieużytkowe, oczekując zwolnienia.
4.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 1a, ust. 2a, pkt 1	Wprowadzenie stawki jak dla budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej kolejnych lokali mieszkalnych. Poszerzenie bazy podatkowej w związku z dynamicznym rozwojem oferty lokali na wynajem; zrównanie najmu prywatnego z działalnością gospodarczą np. od 2-giej ? / 5-tej? – przez wskazanie wprost w ustawie od jakiej liczby posiadanych i wynajmowanych lokali (tzw. najem prywatny) można je opodatkować maksymalną stawką podatku od nieruchomości.
5.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 2	Wyłączenie od podatku gminy (na wzór podatku rolnego). Usprawnienie postępowania, ograniczenie kosztów postępowania i poboru podatku.
6.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 2 ust. 3 pkt 4 w zw. z art. 2 ust. 5	Wprowadzenie zapisów umożliwiających organom podatkowym stosowanie wyłączenia z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej lub pomocy de minimis. Zgodnie z art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają m.in. grunty zajęte pod pasy drogowe dróg publicznych w rozumieniu przepisów

			<p>o drogach publicznych oraz zlokalizowane w nich budowle – z wyjątkiem związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej innej niż utrzymanie dróg publicznych lub eksploatacja autostrad płatnych. Wyłączenie zawarte w tym przepisie zgodnie z art. 2 ust. 5 stosuje się z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej lub pomocy de minimis.</p> <p>Przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie przewidują obowiązku wykazywania w deklaracji czy informacji podatkowej przedmiotów opodatkowania korzystających z wyłączeń m.in. na podstawie tego przepisu (obowiązek taki dotyczy wyłącznie przedmiotów opodatkowania korzystających ze zwolnień). Przepisy ustawy w aktualnym brzmieniu nie nakładają na podatników, do których przepis ten znajduje zastosowanie, obowiązku spełnienia dodatkowych warunków, w tym wynikających bezpośrednio z przepisów prawa unijnego, jak również warunków proceduralnych, o których mowa w art. 37 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy. Ponieważ wyłączenie z opodatkowania może stanowić jedną z form pomocy publicznej, pozostawienie przepisu w tym brzmieniu (bez nałożenia dodatkowych obowiązków) znacznie utrudnia organom podatkowym wyegzekwowanie stosowania tego wyłączenia w sposób zapewniający zgodność z przepisami prawa Unii Europejskiej.</p>
7.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 2 – zmiana brzmienia pkt 33	<p>„33) terenach budowlanych – rozumie się przez to grunty przeznaczone pod zabudowę zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu – zgodnie z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, o których mowa w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, lub inną decyzją dotyczącą realizacji inwestycji na danym terenie”.</p> <p>W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danego terenu, fakt, czy teren ten winien być traktowany jako budowlany dla celów opodatkowania VAT jego dostawy, ocenia się, biorąc pod uwagę, czy została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Tymczasem w niektórych przypadkach są wydawane inne decyzje administracyjne, które również przesądzają, że dany teren podlega zabudowie, np. decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Brak wskazania w art. 2 pkt 33 ustawy o VAT, że oceniając, czy mamy do czynienia z terenem budowlanym, należy wziąć pod uwagę istnienie ww. decyzji, powoduje, że zagadnienie to jest niejednolicie oceniane zarówno przez podatników, jak też w orzecznictwie podatkowym i sądowym.</p>

8.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 3 ust. 4	Zniesienie odpowiedzialności solidarnej w podatku od nieruchomości na rzecz odpowiedzialności faktycznego posiadacza. Ograniczenie kosztów postępowania i poboru podatku, blokowanie postępowań podatkowych, obecny model postępowania wymaga ustalenia pełnego kręgu współwłaścicieli / posiadaczy, podczas gdy strony nie przeprowadziły postępowań spadkowych, oczekując od organu podatkowego rozstrzygnięć na gruncie prawa cywilnego.
9.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 6 ust. 2	Zlikwidowanie „wakacji podatkowych” dla nowo wybudowanych budynków i budowli. Instytucja wakacji podatkowych nie istnieje w żadnym innym podatku, poza tym nie ma żadnego logicznego uzasadnienia dla nieopodatkowywania budynków i budowli, z których przedsiębiorcy już czerpią zyski, amortyzują itd. – wykreślenie ust. 2 w art. 6 upol.
10.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 6 ust. 5–9	Zlikwidowanie dualizmu w zakresie obowiązku podatkowego, deklaracji i wydawania decyzji wymiarowych dla osób fizycznych (decyzje ustalające) i osób prawnych (samoopodatkowanie). W chwili obecnej osoby fizyczne zwlekają z zadeklarowaniem obowiązku podatkowego z uwagi na brak konsekwencji w postaci odsetek za zwłokę. Poszerzenie bazy podatkowej, ograniczenie kosztów postępowania i poboru podatku w przypadku osób fizycznych, zapewnienie „wystawienia” danych podatkowych lub „decyzji” na wzór rozwiązania zastosowanego w przypadku zeznań z tyt. PDOF w oparciu o automatycznie pobierane dane geodezyjne (wymaga ujednoczenia bazy danych i stworzenia jednolitego oprogramowania), brak uzasadnienia dla kosztów utrzymywania odrębnego oprogramowania dla 2500 gmin.
11.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 5 ust. 1–4	Ograniczenie katalogu kreowania stawek ulgowych (preferencyjnych) przez gminy w stosunku do wysokości maksymalnej. Poszerzenie bazy podatkowej, ograniczenie kosztów postępowania i poboru podatku. Konieczne w przypadku próby ujednoczenia oprogramowania wymiarowego dla gmin w oparciu o automatycznie pobierane dane geodezyjne.
12.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 7 ust. 3	Ograniczenie katalogu kreowania zwolnień przedmiotowych przez gminy. Poszerzenie bazy podatkowej, ograniczenie kosztów postępowania i poboru podatku. Konieczne w przypadku próby ujednoczenia oprogramowania wymiarowego dla gmin w oparciu o automatycznie pobierane dane geodezyjne.
13.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 7	Wskazanie, że wszystkie przewidziane w art. 7 zwolnienia należy rozpatrywać z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej. Katalog zwolnień z podatku od nieruchomości zawarty w art. 7 ust. 1 i 2 w wielu przypadkach ma zastosowanie do podatników będących przedsiębiorstwami

			<p>w rozumieniu unijnego prawa konkurencji. Ustawodawca w odniesieniu jedynie do przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego (art. 7 ust. 2 pkt 5a) wskazał, że zwolnienie z podatku od nieruchomości stanowi pomoc de minimis, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.</p> <p>Komisja Europejska w piśmie z dnia 24 kwietnia 2007 roku (TREN A.4 MS/cm D(2007) 308701) zgłosiła swoje zastrzeżenia, uznając szereg ulg i zwolnień za tzw. pomoc nową w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej, co do której istniał i nadal istnieje obowiązek notyfikacji. Zastrzeżenia dotyczyły m.in. zwolnienia z podatku od nieruchomości budowli infrastruktury portowej, budowli infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i przystani morskich oraz zajętych pod nie gruntów oraz zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków, budowli i zajętych pod nie gruntów na obszarze części lotniczych lotnisk użytku publicznego. Zwolnienia to nadal obowiązują (art. 7 ust. 1 pkt 2 i 3).</p> <p>Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej pomoc przewidziana w akcie normatywnym, który uzależnia nabycie prawa do otrzymania pomocy wyłącznie od spełnienia przesłanek określonych w tym akcie, bez konieczności wydania decyzji lub zawarcia umowy (z taką sytuacją mamy do czynienia w odniesieniu do zwolnień z podatku od nieruchomości) może być udzielana, jeżeli akt normatywny jest programem pomocowym zatwierdzonym przez Komisję Europejską zgodnie z art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej TFUE. Pojawia się więc pytanie, czy ustawa o podatkach i opłatach lokalnych w zakresie, w jakim przewiduje udzielanie pomocy publicznej przedsiębiorstwom, została zgłoszona Komisji, a jeżeli tak, to czy Komisja zatwierdziła ten program, uznając go za zgodny z unijnym systemem prawnym. Korzystanie przez przedsiębiorców ze zwolnień na podstawie ustawy może skutkować wszczęciem procedury wyjaśniającej przez Komisję, co może mieć poważne konsekwencje finansowe dla podmiotów korzystających z tych zwolnień. Nie sposób w tym miejscu pominąć wątpliwości interpretacyjnych odnoszących się do zwolnienia infrastruktury kolejowej z podatku od nieruchomości w kontekście przepisów o pomocy publicznej. Naczelny Sąd Administracyjny w dniu 19 kwietnia 2023 r. wydał postanowienie o skierowaniu do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prejudycjalnych w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości infrastruktury kolejowej w kontekście ewentualnego udzielenia przez gminy niedozwolonej pomocy publicznej (sygn. akt III FSK 3/22).</p>
--	--	--	--

14.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 20b i 20c	<p>Uwzględnienie w art. 20b i 20c różnicowania wysokości stawek opłaty reklamowej jako jednej z form pomocy publicznej.</p> <p>Zgodnie z art. 19 pkt 4 ustawy Rada Gminy w drodze uchwały może różnicować wysokość stawek opłaty reklamowej, uwzględniając lokalizację oraz wielkość lub rodzaj tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego. Różnicowanie stawek w odniesieniu do przedsiębiorców może podlegać przepisom o pomocy publicznej, a uchwała podjęta na podstawie tego upoważnienia będzie stanowiła program pomocowy w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej. W art. 20 b i art. 20 c ustawy nie uwzględniono tej formy pomocy, w związku z tym konieczne jest uzupełnienie zapisów w tym zakresie.</p>
15.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 90c ust. 1 – zmiana brzmienia	<p>„1. W przypadku nabytych towarów i usług, w odniesieniu do których kwotę podatku naliczonego oblicza się zgodnie z art. 86 ust. 2a, po zakończeniu roku podatkowego, w którym podatnikowi przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, o którym mowa w art. 86 ust. 1, podatnik jest obowiązany dokonać korekty podatku odliczonego przy ich nabyciu, uwzględniając dane dla zakońzonego roku podatkowego. Przepisy art. 91 ust. 1a–9 stosuje się odpowiednio”.</p> <p>Mimo dodania od 1.07.2023 r. ust. 1a do art. 91 ustawy o VAT, zgodnie z którym podatnik może nie dokonywać korekty rocznej dotyczącej podatku naliczonego odliczonego częściowo, jeżeli różnica między proporcją wstępną a proporcją ustaloną dla zakońzonego roku podatkowego nie przekracza dwóch punktów procentowych, to jednak z literalnego brzmienia przepisów wynika, że ta zasada nie ma zastosowania do odliczenia dokonywanego przy zastosowaniu prewspółczynnika, o którym mowa w art. 86 ust. 2a ww. ustawy. Korekty rocznej w takim bowiem przypadku dokonuje się na mocy art. 90c ustawy, o której mowa, natomiast przepis ten obecnie – normując zasady dokonywania korekty rocznej – wskazuje, że należy jej dokonać zgodnie z postanowieniami art. 91, ale w odniesieniu do ustępów od 2 do 9. Rozszerzenie tego odesłania zawartego w art. 90c ust. 1 ustawy o VAT na dotyczące ust. 1a–9 pozwoli na stosowanie zasady przewidzianej w art. 91 ust. 1a ww. ustawy nie tylko do korekty rocznej odliczeń dokonanych zgodnie z art. 90 ustawy o VAT, ale też odliczeń VAT dokonanych zgodnie z art. 86 ust. 2a tej ustawy.</p> <p>Bez wprowadzenia tej zmiany Gmina nie może w istocie stosować nowego art. 91 ust. 1a ustawy o VAT, gdyż dokonuje w większości odliczeń częściowych podatku naliczonego przy zastosowaniu zarówno proporcji, o której mowa w art. 90 ustawy o VAT, jak i przy zastosowaniu prewspółczynnika, o którym mowa w art. 86 ust. 2a ustawy o VAT.</p>

16.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Art. 106e – zmiana brzmienia ust. 1 pkt 5	<p>„5) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi, z zastrzeżeniem pkt 24 lit. b i pkt 25”.</p> <p>Art. 106e –dodanie pkt 25 w ust. 1:</p> <p>„25) w przypadku, gdy nabywcą jest jednostka samorządu terytorialnego – numer identyfikacji podatkowej (NIP), za pomocą którego jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 90 ust. 10b, będąca odbiorcą towarów lub usług, jest zidentyfikowana dla realizacji obowiązków podatkowych innych niż podatek VAT”.</p> <p>W związku z przepisami normującymi wystawianie faktur ustrukturyzowanych przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur istnieje potrzeba wprowadzenia regulacji zobowiązującej podatników wystawiających faktury dla JST uwzględniania przez nich na tych fakturach dodatkowego identyfikatora dotyczącego jednostki organizacyjnej danego JST (samorządowej jednostki budżetowej, samorządowego zakładu budżetowego, urzędu gminy, starostwa powiatowego lub urzędu marszałkowskiego) będącej odbiorcą towarów lub usług. Brak obowiązku w tym zakresie spowoduje, że wystawca takiej faktury może pomijać dodatkowy identyfikator NIP jednostki odbierającej (tym bardziej, że system nie „wymusza” wprowadzenia tego dodatkowego NIPu) i faktura wystawiona w systemie KSeF nie będzie widoczna dla jednostki odbierającej, której pracownicy będą mieć nadane uprawnienia do dostępu do faktur tylko w odniesieniu do swojej jednostki identyfikowanej takim NIPem (co wynika z § 3 ust. 4 pkt 1 lit. a rozporządzenia z dnia 27.12.2021 r. ws. korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur). NIP ten stosowany jest przez te jednostki przede wszystkim dla realizacji obowiązków jako płatnik PDOF.</p>
17.	Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego	W art. 4 po ust. 3 dodanie ust. 4: „4. Dochodem jednostek samorządu terytorialnego jest również podatek od towarów i usług związany z towarami i usługami nabytymi dla celów działalności publicznej, w przypadku którego jednostce samorządu terytorialnego będącej podatnikiem VAT nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, który podlega zwrotowi na wniosek tej jednostki. Zwrot ten dokonywany jest na podstawie odrębnych przepisów i stanowi rekompensatę poniesionych wydatków w części dotyczącej podatku VAT, o którym mowa w zdaniu pierwszym”.	W przypadku realizacji zadań gminnych przepisy ustawy o VAT uprawniają do odliczenia tego podatku jedynie wtedy, gdy nabyte towary i usługi są związane ze sprzedażą opodatkowaną realizowaną w ramach działalności gospodarczej podatnika VAT. Jednak gminy, z uwagi na swój szczególny status i zadania wynikające z ustawy o samorządzie gminnym, mimo że są zobligowane rozliczać podatek VAT związany z ich działalnością gospodarczą, to jednak realizują przede wszystkim zadania publiczne z zakresu użyteczności publicznej i wówczas charakter działań podejmowanych na rzecz lokalnej społeczności nie pozwala im na odliczenie podatku naliczonego. Następuje w ten sposób utrata znacznych środków, które winny być spożytkowane do realizacji zadań społecznie użytecznych na poziomie lokalnym. Zwrot kwoty podatku VAT zapłaconego przez gminę w cenie nabywanych towarów

			i usług nieobjętego rozliczeniem VAT umożliwi zrekompensowanie gminie ponoszonych wydatków związanych wyłącznie z ww. podatkiem, który – za pośrednictwem sprzedawcy, na którego rzecz dokonywana jest zapłata – w istocie „trafia” do budżetu państwa i w ten sposób gmina jest pozbawiana znacznych zasobów finansowych.
18.	Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego	W art. 4 ust. 3: „Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych od podatników tego podatku posiadających siedzibę na obszarze gminy wynosi 13,42%”.	Zwiększenie o 100% udziału w podatku CIT.
19.	Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego	W art. 5 ust. 3: „Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych od podatników tego podatku posiadających siedzibę na obszarze powiatu wynosi 2,80%”.	Zwiększenie o 100% udziału w podatku CIT.
20.	Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego	W art. 4 po ust. 4 dodanie ust. 5: „Wysokość udziału w zryczałtowanym podatku od przychodów ewidencjonowanych od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 39,34%”.	Wprowadzenie udziału gmin w ryczałcie.
21.	Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego	W art. 5 po ust. 3 dodanie ust. 4: „Wysokość udziału w zryczałtowanym podatku od przychodów ewidencjonowanych od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu wynosi 10,25%”.	Wprowadzenie udziału powiatów w ryczałcie.
22.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	W art. 5 po ust. 2 dodanie ust. 2a: „2a. Do dochodów publicznych nie ujmuje się wpływów zaliczanych na pokrycie podatku od towarów i usług”.	<p>Propozycja dodania przedmiotowego zapisu wynika z zaleceń Najwyższej Izby Kontroli zawartych w informacji o wynikach kontroli pn.:</p> <p>„Centralizacja podatku VAT w jednostkach samorządu terytorialnego” (nr LWR.430.001.2020, nr ewidenc. 17/2020/P/19/109/LWR). NIK w ww. dokumencie (str. 63) stwierdziła, iż brak jest regulacji określających zasady ewidencjonowania w księgach rachunkowych samorządowych jednostek budżetowych rozliczeń z tytułu podatku VAT, co powoduje, iż sposób prezentowania w sprawozdawczości budżetowej JST dochodów dotyczących czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT jest niejednolity.</p> <p>Z kolei Ministerstwo Finansów w komunikacie dostępnym na stronie podatki.gov.pl (publikacja: https://www.podatki.gov.pl/vat/wyjasnienia/centralizacja-rozliczen-vat-w-jst-dodatkowe-wyjasnienia/) wskazuje, iż zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług – podatek VAT jest dochodem</p>

			<p>budżetu państwa, nie stanowi on dochodu jednostek samorządu terytorialnego (w katalogu źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego, określonym w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, podatek VAT nie występuje jako źródło dochodów tych jednostek). W związku z powyższym Ministerstwo uznaje, że w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej i jednostki samorządu terytorialnego dochody powinny być ujmowane w kwotach netto (bez podatku VAT).</p> <p>Zasada wskazana przez Ministerstwo Finansów, o wykazywaniu dochodów w sprawozdawczości budżetowej JST w kwotach netto, nie znajduje potwierdzenia w ustawie o finansach publicznych.</p> <p>Zgodnie z uwagami NIK zawartymi w ww. dokumencie należałoby również rozważyć kwestię wprowadzenia przepisów rangi ustawowej w zakresie możliwości pomniejszania wydatków przez samorządowe jednostki budżetowe, w kontekście prowadzonych rozliczeń z tytułu podatku naliczonego.</p>
23.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	Art. 12	<p>Art. 12 ustawy o finansach publicznych (u.f.p.) dotyczy utworzenia, łączenia i likwidacji jednostek budżetowych. Na gruncie przepisów ustawy Prawo oświatowe (art. 89 u.p.o.) szkoły i placówki oświatowe mogą ulegać przekształceniom i wówczas stosuje się do nich odnośne przepisy u.p.o. jak w przypadku likwidacji szkół.</p> <p>Natomiast zgodnie z art. 12 ust. 6–7 u.f.p. w przypadku likwidacji jednostki należności i zobowiązania może przejąć nowo utworzona jednostka o innej formie organizacyjno-prawnej.</p> <p>Reorganizowane szkoły i placówki oświatowe co prawda na gruncie u.f.p. nadal są jednostkami budżetowymi (zatem nie zmieniają formy organizacyjno-prawnej), ale na gruncie przepisów u.p.o. mają inną formę organizacyjno-prawną (np. przekształcenie zespołu szkół specjalnych w ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy).</p> <p>Pojawiają się wątpliwości interpretacyjne w zakresie przejęcia należności i zobowiązań.</p> <p>W tej sytuacji najlepszym rozwiązaniem byłaby możliwość przejęcia zobowiązań i należności przez nowo utworzoną jednostkę, bez zastrzegania w przepisach warunku dot. innej formy organizacyjno-prawnej. Konieczne wydaje się również zastosowanie odpowiednich odnośników do/w u.p.o.</p>

24.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	Art. 34a. [Rejestr umów] ust. 5 W rejestrze umów zamieszcza się informacje o umowach zawartych w formie pisemnej, dokumentowej, elektronicznej albo innej formie szczególnej, których wartość przedmiotu przekracza 5 000 zł.	Kwota 500 zł wydaje się bardzo niska, mając na uwadze poziom istotności budżetów JST, dane statystyczne prezentowane w tys. zł oraz proces inflacji.
25.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	Art. 39 ust. 4. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia: „1) szczegółową klasyfikację dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, z objaśnieniami z uwzględnieniem Polskiej Klasyfikacji Działalności”.	Aktualnie obowiązujące rozporządzenia nie zawiera jasnych opisów i objaśnień, a to powoduje niejednokrotnie konieczność kierowania wniosków o interpretację przepisów prawa w tym zakresie, co wydłuża proces zawierania umów i realizacji wydatków, mając na uwadze zasadę roczności budżetu.
26.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	Art. 41 – ust. 2. Minister Finansów, po zasięgnięciu opinii Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, określi, w drodze rozporządzenia: „1) rodzaje sprawozdań, formy i sposoby ich sporządzania oraz terminy przekazywania sprawozdań z zastrzeżeniem, że pierwsze sprawozdanie w danym roku budżetowym tworzy się za okres pierwszego kwartału”.	Sprawozdania za styczeń i luty obejmują swym zakresem pozycje planu i wykonania dochodów i wydatków, które za ten czasookres nie są wysokie w stosunku do ustalonych planów finansowych (głównie to sztywne wydatki budżetowe, w tym wydatki na ciągłość działania jednostki), dodatkowo to czas, kiedy rozpoczyna się proces zawierania umów na nowy rok budżetowy. Pełne dane w zakresie ustalonych wzorów sprawozdań budżetowych prezentowane są za okres pierwszego kwartału. Ponadto art. 37 pkt 1 wskazuje na konieczność publikacji <u>kwartalnej informacji</u> o wykonaniu budżetu jednostki samorządu terytorialnego
27.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	Art. 54a. Dodanie do art. 54a sformułowania, że zawarcie ugody następuje z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej lub pomocy de minimis.	Ustawą o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności do ustawy o finansach publicznych wprowadzono art. 54a. Na jego podstawie jednostka sektora finansów publicznych może zawrzeć ugodę w sprawie spornej należności cywilnoprawnej. Ze względu na fakt, że stroną ugody może być przedsiębiorstwo w rozumieniu prawa Unii Europejskiej, zasadne wydaje się dodanie do art. 54a ustawy o finansach publicznych sformułowania, że zawarcie ugody następuje z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej lub pomocy de minimis.
28.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	Art. 59a – Postulat zwiększenia wysokości kwoty niedochodzenia należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny ze 100 zł do 300 zł.	W celu dochodzenia należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny jednostki samorządu terytorialnego ponoszą coraz większe koszty z tym związane, są to przede wszystkim koszty: wysłania wezwania do zapłaty, opłaty od pozwu, koszty doręczenia korespondencji, koszty kuratora do doręczeń, koszty postępowania egzekucyjnego itp. Mając na uwadze zniwelowanie ponoszenia kosztów przez jednostki samorządów terytorialnych w zakresie dochodzenia należności pieniężnych

			o charakterze cywilnoprawnym, proponuje się zwiększenie kwoty niedochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym do wysokości 300 zł.
29.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	Art. 64 ust. 5 Rozważenie podjęcia przez Radę Ministrów rozporządzeń umożliwiających przyznawanie pomocy publicznej zgodnej z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, której dopuszczalność została określona przez właściwe organy Unii Europejskiej, udzielanej na przeznaczenia inne niż wymienione w art. 64 ust. 2 pkt 3 lit. a i b.	W aktualnym stanie prawnym możliwe jest udzielanie ulg w spłacie niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym wyłącznie w ramach pomocy de minimis. Ustawa dopuszcza udzielanie pomocy publicznej w formie ulgi, o której mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2 w ramach innych kategorii na podstawie stosownego rozporządzenia Rady Ministrów. Obecnie brak jest rozporządzeń wydanych na podstawie delegacji zawartej w art. 64 ust. 5 ustawy, co ogranicza możliwości przyznawania ulg podmiotom, które mają wyczerpany limit pomocy de minimis, a spełniałyby warunki do przyznania pomocy o innym przeznaczeniu.
30.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	Art. 169 ust. 5 pkt 2 Dokonanie nowelizacji zapisu „z zastrzeżeniem, że jeżeli dotacja stanowi pomoc publiczną, w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, odsetki nalicza się od dnia przekazania dotacji beneficjentowi”.	Od 2009 r. pomoc publiczna uregulowana jest w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w związku z tym zasadne wydaje się odesłanie do aktualnych przepisów prawa unijnego w tym zakresie.
31.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	Art. 242	Wydłużenie do roku 2028 możliwości bilansowania wydatków bieżących wolnymi środkami
32.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	Art. 243	Wydłużenie możliwości niezachowania relacji, o której mowa w art. 243 do roku 2028. Pozostawienie górnego ograniczenia poziomu zadłużenia do 100% dochodów pomniejszych o dochody celowe.
33.	Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej	Art. 4. Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia określa załącznik do ustawy.	Podwyższenie stawek opłaty skarbowej o co najmniej 30%. Opłata skarbową związana jest ze składaniem dokumentów czy też dokonywaniem czynności prawnych. Stawki opłat skarbowych od 2006 nie uległy zmianie, natomiast koszt obsługi administracyjnej wielokrotnie się zwiększył. Mając na uwadze koszty oraz inflację, konieczne jest, aby stawki opłaty uległy podwyższeniu o najmniej o 30%. Przykład: opłata za pełnomocnictwo, obecnie 17 zł – wzrost o 30%, kwota będzie na poziomie 22 zł.
34.	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego	Art. 139 ¹ – Postulat, aby przepisy dotyczące doręczeń pism procesowych przez komorników sądowych nie stosowało się do wierzyciela będącego jednostką samorządu terytorialnego.	Obecnie obowiązujące przepisy prawa w zakresie doręczeń pism procesowych przez komorników sądowych rodzą po stronie wierzyciela konieczność dokonywania dodatkowych czynności, a także generują dodatkowe koszty, jakie musi ponieść wierzyciel w toku postępowania sądowego, oraz wydłużają i tak

			<p>już długo trwające postępowania sądowe. Stosowanie w praktyce doręczeń według tej zasady prowadzi niejednokrotnie do całkowitej bezskuteczności działań w zakresie dochodzenia należności cywilnoprawnych jednostki sektora finansów publicznych, a dłużnikom daje możliwość uchylania się od zapłaty zobowiązania.</p> <p>W § 2 ww. artykułu wyznaczono wierzycielowi dwumiesięczny termin do dokonania doręczenia korespondencji przez komornika, po bezskutecznym upływie terminu sąd zawiesza postępowanie, w którym nie doręczano korespondencji, natomiast jeżeli w ciągu kolejnych trzech miesięcy od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania nie wystąpią przesłanki wznowienia postępowania, np. wierzyciel nie ustali adresu dłużnika, sąd umarza postępowanie, co w konsekwencji pozbawia wierzyciela uzyskania tytułu wykonawczego. Dodatkowo powództwo takie nie rodzi skutku przerwania biegu przedawnienia dochodzonej należności. W praktyce może się zdarzyć sytuacja, że wierzyciel, pomimo podjęcia próby doręczenia korespondencji, nie doręczy jej i nie ustali faktycznego miejsca zamieszkania dłużnika. W przypadku wystąpienia przez wierzyciela z wnioskiem o ustanowienie kuratora do doręczeń wierzyciel musi ponieść kolejne dodatkowe koszty, np. zaliczki na poczet czynności wykonanych przez kuratora, a i tak ostatecznie do sądu należy decyzja o wyznaczeniu kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu dłużnika bądź o odmowie jego wyznaczenia.</p> <p>Warto wskazać, że opłata za doręczenie pism zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych wynosi 60,00 zł, natomiast opłata stała od wniosku o podjęcie czynności zmierzających do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania adresata, o których mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1a ustawy o komornikach sądowych, wynosi 40,00 złotych (art. 41 ust. 2 ww. ustawy). Dodatkowo od 1.07.2023 r. w tych postępowaniach, Zakład Ubezpieczeń Społecznych pobiera nową opłatę za zapytanie o adres pozwanego w kwocie 45,44 zł, zgodnie z nowelizacją art. 50 ust. 10 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.</p> <p>Nadmienia się, że w niektórych sferach prawnych jednostki samorządu terytorialnego zwolnione są od ponoszenia kosztów związanych z prowadzonymi z ich wniosku postępowaniami. Przykładowo w ustawie o kosztach komorniczych ponoszenie opłaty stosunkowej w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego nie dotyczy wierzyciela będącego jednostką samorządu terytorialnego.</p> <p>Mając powyższe na uwadze, postuluje się, aby możliwości prawne w przypadku konieczności dochodzenia należności cywilnoprawnych przypadających na rzecz jednostki sektora finansów publicznych (jednostki samorządu terytorialnego) były analogiczne jak w postępowaniu administracyjnym.</p>
--	--	--	--

35.	Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	Art. 5 – Postulat wyłączenia z odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych niedochodzenia należności w przypadku podjęcia uchwały o niedochodzeniu należności przez jednostkę samorządu terytorialnego.	Art. 5 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych wskazuje, że niedochodzenie przez j.s.t należności jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych, natomiast art. 59a ustawy o finansach publicznych przewiduje możliwość podjęcia przez organy stanowiące w drodze uchwały o niedochodzeniu należności, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, a w przypadku należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych – jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia.
36.	Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy	Art. 87 ¹ § 1 pkt 1) ustawy Kodeks pracy (dalej: kp) Propozycja brzmienia zapisu art. 87 ¹ § 1 pkt 1) „Wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości: 75% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, przysługującego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz wpłat dokonywanych do pracowniczego planu kapitałowego, jeżeli pracownik nie zrezygnował z ich dokonywania – przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne”.	Najczęściej udzielana przez pracodawcę odpowiedź na zastosowany środek egzekucyjny w postaci zajęcia wynagrodzenia za pracę (Art. 72. Ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji), zawiera informację o zatrudnieniu zobowiązanego w formie umowy o pracę z wynagrodzeniem równym wysokości wynagrodzenia minimalnego. Wprowadzenie proponowanej zmiany wpłynęłoby na skuteczność prowadzonych postępowań egzekucyjnych w egzekucji administracyjnej. Jednocześnie uniemożliwiłoby lub znacznie utrudniło próby obejścia prawa (poprzez fikcyjne zatrudnianie się za wynagrodzeniem minimalnym i otrzymywanie pozostałej części wynagrodzenia „do ręki”) i uchylania się od realizacji obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym. Wprowadzona zmiana byłaby korzystna dla samorządów z uwagi na podwyższenie dochodów gminy oraz zwiększenie skuteczności prowadzonych już egzekucji.
37.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe	Art. 54 ust. 1. ustawy Prawo bankowe (dalej: pr. bank.) Propozycja zmiany: Zmniejszenie kwoty wolnej od zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego w bankach i SKOK-ach. Propozycja brzmienia zapisu art. 54 ust. 1. pr. bank „Ochrona wkładu oszczędnościowego przed egzekucją Środki pieniężne znajdujące się na rachunkach oszczędnościowych, rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz na rachunkach terminowych	Często spotykaną praktyką przez zobowiązanych, w przypadku gdy jedynym skutecznie zastosowanym środkiem egzekucyjnym jest zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego (Art. 80. ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji), jest zawieranie umów w wielu bankach i SKOK-ach celem uniknięcia realizacji zajęcia przez bank. Posiadanie rachunków bankowych w kilku bankach lub SKOK-ach umożliwia zobowiązanym korzystanie ze zwielokrotnionej kwoty wolnej od egzekucji. Wprowadzenie proponowanej zmiany wpłynęłoby na skuteczność prowadzonych postępowań egzekucyjnych w egzekucji administracyjnej. Jednocześnie uniemożliwiłoby lub znacznie utrudniło próby obejścia prawa poprzez dokonywanie wielu transakcji międzybankowych w granicach kwoty wolnej od zajęcia.

		<p>lokata oszczędnościowych jednej osoby, niezależnie od liczby zawartych umów, są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego, w każdym miesiącu kalendarzowym, w którym obowiązuje zajęcie, do wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę przysługującego pracownikowi zatrudnionemu w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy”.</p>	
38.	<p>Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych</p>	<p>Propozycja brzmienia zapisu Art. 28 ust. 1 SKOK „Środki pieniężne na rachunkach wolne od zajęcia: Oszczędności członka kasy złożone w kasie, niezależnie od liczby dowodów na złożone oszczędności, zapisuje się na imiennym rachunku członka kasy i są one wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego, w każdym miesiącu kalendarzowym, w którym obowiązuje zajęcie, do wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, przysługującemu pracownikowi zatrudnionemu w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy”.</p>	<p>Często spotykaną praktyką przez zobowiązanych, w przypadku gdy jedynym skutecznie zastosowanym środkiem egzekucyjnym jest zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego (Art. 80. Ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji), jest zawieranie umów w wielu bankach i SKOK-ach, celem uniknięcia realizacji zajęcia przez bank. Posiadanie rachunków bankowych w kilku bankach lub SKOK-ach umożliwia zobowiązanym korzystanie ze zwielokrotnionej kwoty wolnej od egzekucji.</p> <p>Wprowadzenie proponowanej zmiany wpłynęłoby na skuteczność prowadzonych postępowań egzekucyjnych w egzekucji administracyjnej. Jednocześnie uniemożliwiłoby lub znacznie utrudniło próby obejścia prawa poprzez dokonywanie wielu transakcji międzybankowych w granicach kwoty wolnej od zajęcia.</p>
39.	<p>Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji</p>	<p>Propozycja brzmienia zapisu Art. 62d § 2c u.p.e.a.:</p> <p>„W przypadku, o którym mowa w § 2b, organ egzekucyjny zaspokaja w całości dochodzoną należność pieniężną, odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie, koszty upomnienia i koszty egzekucyjne, a pozostałe środki pieniężne zalicza na poczet innej, objętej tytułem wykonawczym należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych zgodnie z art. 115 § 7 i 8, a w przypadku braku podstawy</p>	<p>Opisywana propozycja zmiany zapisów u.p.e.a. wiąże się ściśle z przypadkami prowadzenia łącznie egzekucji z wierzytelności ze świadczenia emerytalno-rentowego oraz wynagrodzenia za pracę. Dotyczy to sytuacji, gdy po podziale kwot uzyskanych z egzekucji, pozostają środki, które zgodnie z u.p.e.a. należy zwrócić zobowiązanemu.</p> <p>Organ egzekucyjny (w tym przypadku dotyczy to, w myśl Art. 19 § 2c u.p.e.a., organu egzekucyjnego rozumianego jako Prezydent Miasta) w prowadzonych łącznie postępowaniach egzekucyjnych z ww. środków egzekucyjnych nie posiada informacji na temat numeru rachunku bankowego zobowiązanego, na który może dokonać zwrotu środków. W przypadkach takich ww. organ</p>

		<p>zaliczenia – zwraca je zobowiązanemu. W przypadku, gdy organ egzekucyjny nie posiada informacji o numerze rachunku bankowego zobowiązanego, na który może dokonać zwrotu środków, zwraca je na rachunek bankowy dłużnika zajętej wierzytelności, z którego przekazano ww. środki”.</p>	<p>egzekucyjny wzywa pisemnie zobowiązanego do wskazania numeru rachunku bankowego, na który należy dokonać zwrotu środków pozostałych po podziale kwot uzyskanych z egzekucji, co generuje dodatkowe koszty dotyczące opłat dla operatora pocztowego dostarczającego wezwanie, wpływa na wzrost pracochłonności i przewlekłość postępowania. W wielu przypadkach ww. wezwania pozostają bez odpowiedzi zobowiązanego, pomimo kierowanych upomnień.</p> <p>W chwili obecnej organ egzekucyjny może zwrócić się z wnioskiem do dłużnika zajętej wierzytelności o udzielenie informacji na temat nr. rachunku bankowego zobowiązanego. W przypadku, gdy dłużnikiem zajętej wierzytelności jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), informacje takie udzielane są m.in. w oparciu o Art. 50 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz zapisy o współpracy organów egzekucyjnych i wierzycieli zawarte w u.p.e.a. Pozytywna odpowiedź na skierowany do ZUS wniosek oraz zakres udzielanych informacji nie zawsze skutkuje pozyskaniem numeru rachunku bankowego, na który można dokonać zwrotu środków zobowiązanemu.</p> <p>Wprowadzenie proponowanej zmiany wpłynęłoby pozytywnie na usprawnienie prowadzenia łącznie postępowań egzekucyjnych i na skrócenie czasu zwrotu środków, które zostałyby zwrócone zobowiązanemu bez zbędnej zwłoki.</p>
40.	<p>Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji</p>	<p>Propozycja brzmienia zapisu Art. 62 d § 2d u.p.e.a.: „W przypadku zaspokojenia w całości dochodzonej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłaconia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, organ egzekucyjny niezwłocznie uchyla czynność egzekucyjną, która doprowadziła do zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej, oraz zawiadamia dłużnika zajętej wierzytelności o nieprzystąpieniu do prowadzenia łącznie egzekucji oraz nieprzekazaniu środków pieniężnych sądowemu organowi egzekucyjnemu”.</p>	<p>Opisywana propozycja zmiany zapisów u.p.e.a. odnosi się do prowadzenia łącznie postępowań egz. z wierzytelności z rachunku bankowego.</p> <p>W prowadzonym łącznie postępowaniu egzekucyjnym, na etapie nieprzystąpienia do prowadzenia łącznie egzekucji, organ egzekucyjny uchyla czynność egzekucyjną, która doprowadziła do zbiegu egzekucji, co powinno stanowić informację dla dłużnika zajętej wierzytelności o ustaniu zbiegu egzekucji z udziałem ww. organu egz. Praktyka prowadzonych łącznie postępowań egz. pokazuje, że tak nie jest. Dochodzi do częstych przypadków polegających na tym, iż pomimo uchylenia czynności egzekucyjnej, tj. zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego, która doprowadziła do zbiegu egz., dłużnik zajętej wierzytelności, tj. bank, w dalszym ciągu realizuje zajęcie wierzytelności do organu egzekucyjnego na podstawie wyznaczenia organu do prowadzenia łącznie egzekucji w przekazywanym do tego organu komunikacie z systemu Ognivo prowadzonym i administrowanym na podstawie ustawy Prawo Bankowe przez KIR. Dotyczy to realizacji zarówno zajęcia uchylonego na podstawie przytaczanego przepisu, jak i zajęć pozostałych organów egzekucyjnych, które bank, pomimo uchylenia zajęcia i ustania zbiegu egzekucji, realizuje do wyznaczonego w ww. sposób organu egzekucyjnego.</p>

		<p>Zgodnie z zapisami u.p.e.a. nie sposób mówić o prowadzeniu łącznie postępowania egzekucyjnego w sytuacji, gdy inne organy egz. uczestniczące w zbiegu egzekucji nie przekazały adnotacji w sprawie zbiegu. Stąd pojęcie nieprzystąpienia do prowadzenia egz.</p> <p>Proponowana zmiana pozwoli uporządkować tę kwestię poprzez wprowadzenie obowiązku przesłania przez organ egzekucyjny do dłużnika zajętej wierzytelności (banku) zawiadomienia o nieprzystąpieniu do prowadzenia łącznie egzekucji. W ten sposób dłużnik zajętej wierzytelności uzyska możliwość zaktualizowania ww. komunikatu Ognivo, tj. zawiadomienia o innej przeszkodzie – zbieg egzekucji. Posiadanie przez dłużnika zajętej wierzytelności informacji o nieprzystąpieniu do egz. zobliguje go do zaprzestania realizacji ww. zajęć i przekazania ewentualnych środków na spłatę należności objętych kolejnymi zajęciami egzekucyjnymi bezpośrednio do organu, który tego zajęcia dokonał, czy też możliwość wyznaczenia nowego organu właściwego do prowadzenia łącznie egzekucji.</p> <p>By proponowana zmiana w u.p.e.a. mogła być skutecznie i efektywnie realizowana we współpracy z instytucjami bankowymi, zasadne by było w drodze zmiany stosownych Rozporządzeń lub w ramach uzgodnień między Ministrem właściwym a KIR wdrożyć nowy typ komunikatów w wyżej wspomnianym systemie teleinformatycznym Ognivo.</p> <p>Proponowany komunikat: ZAWIADOMIENIE O NIEPRZYSTĄPIENIU DO PROWADZENIA ŁĄCZNIE EGZEKUCJI</p> <p>W ww. komunikacie przesyłanym przez organ egzekucyjny do banku (dłużnika zaj. wierzytelności) organ egzekucyjny wyznaczony do prowadzenia łącznie egzekucji informowałby dłużnika zajętej wierzytelności o nieprzystąpieniu do prowadzenia łącznie egzekucji. Dotyczy to przypadku opisanego w omawianym artykule u.p.e.a, tj. zaspokojenia w całości dochodzonych należności przez organ prowadzący łącznie egzekucję w wyniku nieprzystąpienia do prowadzenia łącznie egz.</p> <p>Dodatkowo w ww. typie komunikatu powinna istnieć możliwość wpisania informacji skierowanej do dłużnika zajętej wierzytelności o nieprzekazaniu środków pieniężnych sądowemu organowi egzekucyjnemu.</p>
--	--	--

41.	Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji	<p>Propozycja brzmienia zapisu Art. 115a § 3 u.p.e.a.:</p> <p>Art. 115a. [Podział kwoty w przypadku zbiegu egzekucji]</p> <p>„§ 3. W przypadku, gdy kwoty uzyskane ze sprzedaży rzeczy albo wykonania prawa majątkowego nie wystarczają na zaspokojenie wierzycieli, organ egzekucyjny informuje wierzycieli o sposobie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji”.</p>	<p>Zaproponowana Ustawa o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw;</p> <p>zmiana dotychczas obowiązującego zapisu Art. 115a § 3 u.p.e.a., wchodzącego w życie 25 marca 2024 r., wprowadza pojęcie informowania wierzycieli nie o sposobie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji, a o procencie, w jakim przypada na każdego nich udział w kwotach uzyskanych z egzekucji. Dodatkowo narzuca informowanie wierzycieli przez organ egzekucyjny jedynie o zmianie podstawy tego podziału, która mogłaby wpłynąć na zmianę udziałów procentowych. Ustawodawca w ten sposób chciał wprowadzić proces sporządzania pierwotnego udziału procentowego w kwotach i ewentualnego informowania jedynie o jego zmianie, chcąc w ten sposób ograniczyć przygotowywanie planów podziału do każdej uzyskanej kwoty z egzekucji.</p> <p>Proponowany zapis może zyskać miano tzw. „martwego” przepisu. Praktyka łącznych postępowań egzekucyjnych pokazuje, iż udział procentowy w kwotach uzyskanych z egzekucji zmienia się prawie zawsze z każdym przygotowywanym przez organ egzekucyjny planem podziału.</p> <p>Wpływa na to fakt, iż w planie podziału uwzględniane są różne rodzaje należności, zarówno te, od których naliczane są odsetki, jak i należności bezodsetkowe, co samoczynnie generuje zmianę podstawy udziałów procentowych. To samo skutkuje dołączaniem kolejnych organów egz. jako uczestników zbiegu egzekucji, wycofywaniem przez uczestniczące w zbiegu organy egz. tytułów wykonawczych/ADN etc.</p> <p>Ponadto istnieje duże ryzyko, iż informowanie wierzycieli wyłącznie o udziale procentowym wywoła zjawisko niekończącej się korespondencji od wierzycieli do organu egzekucyjnego, z zapytaniami o bardziej precyzyjne informacje dotyczące wysokości kwot przyznanych w planie podziału, dat, specyfikacji przyznanych kwot, tj. kwot na należność główną, odsetki, koszty upomnienia etc.</p>
42.	Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji	<p>Propozycja brzmienia zapisu Art. 115a § 8 u.p.e.a.:</p> <p>Art. 115a „§ 8. Organ egzekucyjny przekazuje wierzycielowi przypadające mu należności pieniężne, jeżeli wynoszą one więcej niż 20 zł, chyba że dochodzone należności pieniężne nie przekraczają tej kwoty albo przekazywanie niższych kwot jest uzasadnione ergonomiką prowadzonego postępowania”.</p>	<p>Proponowane wspomnianą nowelizacją ograniczenie, by przekazywać do wierzyciela przypadające mu należności pieniężne, jeżeli wynoszą one więcej niż 20 zł, może być rozwiązaniem wadliwym. W zamyśle ustawodawcy rozwiązanie to miało służyć ograniczeniu liczby i kosztów przelewów dokonywanych przez organy egzekucyjne w odniesieniu do ich małych kwot, co stanowi istotny argument. Pomimo to należy też wymienić wiele zagrożeń wynikających z obligatoryjności wypłaty kwot > 20 zł:</p>

		<p>lub całkowite zniesienie ww. obligatoryjnego zapisu dot. przekazywania przypadających wierzycielowi należności pieniężnych, jeżeli wynoszą one więcej niż 20 zł.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie poziomu skomplikowania postępowań, - zwiększenie wskaźników czasokresu utrzymywania środków w tzw. depozytach dot. egzekucji prowadzonej łącznie, - rozkładanie postępowania na części poprzez sporządzanie planów podziału kwot uzyskanych z egzekucji, a następnie dokonywanie częściowych wypłat i częściowych zatrzymań kwot w depozycie, - komplikacje dla wierzycieli związane z księgowaniem środków (np. kwoty przyznane po 1 zł w planie podziału dla wierzyciela, a wypłata środków po 20 m-cach), - problemy z aktualizacją należności objętych tytułami wykonawczymi przekazanymi w wyniku zbiegu egz. do innych organów egzekucyjnych (środki przyznane w planie podziału, ale fizycznie nieprzekazane do wierzyciela i nieujęte księgowo) <p>Mając na uwadze powyższe argumenty, należy wprowadzić możliwość a nie obligatoryjność wypłaty środków wierzycielowi > 20 zł lub znowelizować u.p.e.a., dokonując zniesienia ww. zapisu.</p>
43.	<p>Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji</p>	<p>Propozycja nowego paragrafu (np. § 9) w Art. 115a u.p.e.a.:</p> <p>„Gdy w sytuacji, o której mowa w Art. 115a § 3, sądowy lub administracyjny organ egzekucyjny zawiadomił organ egzekucyjny, który przejął prowadzenie łącznie egzekucji o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego, a czynność, która doprowadziła do zbiegu egzekucji, nie została uchylona, organ egzekucyjny informuje wierzycieli w sposób określony w Art. 115a § 3 z zastrzeżeniem, że przekazanie wierzycielowi, którego dotyczy zawieszona postępowanie egzekucyjne, przypadających mu należności pieniężnych nastąpi niezwłocznie po otrzymaniu przez organ egzekucyjny zawiadomienia o podjęciu zawieszzonego postępowania”.</p>	<p>W obecnym stanie prawnym rodzą się wątpliwości natury prawnej, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w jaki sposób należy dokonać podziału kwoty uzyskanej z egzekucji pomiędzy organy egzekucyjne uczestniczące w zbiegu egzekucji, wśród których jeden z organów poinformował o zawieszeniu postępowania, - czy uwzględnić w planie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji organ egzekucyjny, który zawiesił postępowanie egzekucyjne, - czy jeśli w planie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji zostanie uwzględniony organ egzekucyjny, który zawiesił postępowanie egzekucyjne, to czy organ egzekucyjny powinien dokonywać wypłaty środków. <p>Mając na uwadze, że zawieszenie postępowania egzekucyjnego utrzymuje w mocy dokonane czynności egzekucyjne, ale także mając na względzie interes prawny wierzycieli, zasadne wydaje się sporządzanie przez organ egz. prowadzący łącznie egzekucję planu podziału kwoty uzyskanej z egzekucji z uwzględnieniem zawieszzonego postępowania przez inny organ uczestniczący w zbiegu egzekucji. Należy nadmienić, iż wypłata środków przypadających z podziału kwoty uzyskanej z egzekucji następowałaby dopiero po zawiadomieniu o podjęciu zawieszzonego postępowania przez organ, który dokonał zawieszenia postępowania do organu egzekucyjnego prowadzącego łącznie egzekucję.</p>

44.	Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji	<p>Proponowana treść: „Art. 17 § 1c. Organ egzekucyjny stwierdza, w drodze postanowienia, uchybienie terminu do wniesienia zarzutu, skargi, wniosku lub innego podania, którego wniesienie jest ograniczone terminem. Na postanowienie przysługuje zażalenie”.</p>	<p>Zarzut jest podstawowym środkiem odwoławczym przysługującym zobowiązanemu w toku prowadzenia postępowania egzekucyjnego, którego wniesienie jest ograniczone terminem. Zasadne jest dodanie go do katalogu środków odwoławczych wskazanych w art. 17 § 1c.</p>
45.	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie informacji przekazywanych organowi egzekucyjnemu przez dłużnika zajętej wierzytelności	<p>Propozycja zmiany zapisu §2 ust. 1 pkt 4 ww. Rozporządzenia: „§ 2 ust. 1 pkt 4 1. Przekazując środki pieniężne organowi egzekucyjnemu, dłużnik zajętej wierzytelności podaje w poleceniu przelewu: 4) skrót „ZBIEG” – w przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej albo zbiegu egzekucji administracyjnych w sytuacji, gdy środki zabezpieczone przez dłużnika zajętej wierzytelności na realizację zajęć wierzytelności dokonanych przez administracyjne lub sądowe organy egzekucyjne nie wystarczają na ich zaspokojenie”.</p>	<p>Skrót ”ZBIEG” umieszczany przez dłużnika zajętej wierzytelności w poleceniu przelewu do organu egzekucyjnego powinien być dedykowany wyłącznie do sytuacji, gdy środki na zajętej wierzytelności (rachunek bankowy/świadczenie itp.) nie wystarczają na spłatę wszystkich zajęć wierzytelności i faktycznie powinny one zostać przekazane do organu właściwego do prowadzenia łącznie egzekucji. Uzasadniając, idealnym przykładem jest realizacja przelewów do organu egz. przez dłużnika zajętej wierzytelności będącego instytucją bankową. Zdarza się wiele przypadków, gdy środki np. na rachunku bankowym wystarczają na spłatę wszystkich zajęć egzekucyjnych, bank przekazuje środki do wszystkich organów egzekucyjnych i dokonuje spłaty zajęć, ale mimo tego kieruje do organu egz. właściwego do prowadzenia łącznie egzekucji zawiadomienie o zachodzącej przeszkodzie – zbieg egzekucji i w ślad za nim dokonuje przelewu środków na realizację zajęcia ww. organu egz., ale wskazując w opisie przelewu skrót „ZBIEG”. W ten sposób dłużnik zajętej wierzytelności (tu bank) wprowadza organ egzekucyjny wyznaczony do prowadzenia łącznie egzekucji w błąd. Na podstawie tak przekazanej informacji wraz z przelewem przez bank organ egzekucyjny przystępuje do rozpoczęcia postępowania. Będąc w posiadaniu ww. zawiadomienia, wzywa pozostałe organy egzekucyjne do przekazania adnotacji w sprawie zbiegu. Wielokrotnie otrzymuje w odpowiedzi od pozostałych organów egzekucyjnych informację o odmowie przekazania adnotacji w sprawie zbiegu w wyniku spłaty dochodzonej należności na skutek realizacji zajęcia wierzytelności przez ten sam bank w tej samej dacie przelewu. Proponowana zmiana narzuca na dłużnika zajętej wierzytelności wysyłanie w tytule przelewu skrótu „ZBIEG” wyłącznie w sytuacji realnego zaistnienia zbiegu egzekucji wynikającego z braku środków na realizację wszystkich zajęć organów egzekucyjnych. Obecnie dłużnik zajętej wierzytelności stosuje skrót „ZBIEG” wyłącznie dla poinformowania organu egzekucyjnego o zaistnieniu zbiegu w ogóle, niezależnie od faktycznie podjętych dalej przez bank czynności.</p>

46.	Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej	Dodanie do ustawy przepisu wprost wskazującego, że finansowanie realizacji zadań publicznych następuje z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej.	Przepisy ustawy nie wskazują na konieczność stosowania przepisów o pomocy publicznej przy realizacji zadań publicznych przez powołane do tego podmioty. Przy realizacji usług użyteczności publicznej należy przestrzegać unijnych reguł konkurencji, a w odniesieniu do usług o charakterze gospodarczym zapewnić zgodność ich finansowania z przepisami o pomocy publicznej.
47.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	Art. 10 ust. 5 – Przywrócenie poprzedniego brzmienia artykułu: „Przepisy niniejszego działu stosuje się z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej.” oraz dodanie w innym miejscu zastrzeżenia, że przepisy dotyczące sprzedaży nieruchomości na rzecz jej użytkownika wieczystego stosuje się na warunkach określonych we właściwych przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy de minimis.	Aktualne przepisy ustawy (po nowelizacji obowiązującej od dnia 31 sierpnia 2023 r.) uniemożliwiają przyznanie pomocy publicznej w innej formie niż pomoc de minimis, co wyklucza m.in. aporty, dzierżawę na preferencyjnych warunkach, udostępnianie nieruchomości w sytuacji gdy wielkość pomocy przekraczałaby limit pomocy de minimis. Postulujemy przywrócenie poprzedniego brzmienia art. 10 ust. 5, co umożliwi udzielanie pomocy np. w oparciu o Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu czy Decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Zgodnie z intencją ustawodawcy nowelizacja ustawy miała na celu ujednoczenie przepisów związanych z udzielaniem pomocy publicznej przy sprzedaży gruntów publicznych za cenę obniżoną w stosunku do wartości rynkowej. Ponieważ dział II ustawy odnosi się do gospodarowania nieruchomościami publicznymi w znacznie szerszym zakresie, zasadne wydaje się przywrócenie zapisu sprzed nowelizacji, z jednoczesnym zastrzeżeniem zamieszczonym w odpowiednim miejscu w ustawie, że przepisy dotyczące sprzedaży nieruchomości na rzecz jej użytkownika wieczystego stosuje się na warunkach określonych we właściwych przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy de minimis.
48.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa	W art. 14a po § 8 dodanie § 8a: „§ 8a. Interpretacje ogólne oraz objaśnienia podatkowe, o których mowa w § 1, mogą być wydawane także w odniesieniu do przepisów zawartych w dziale III w rozdziale 11a”.	Wprowadzenie regulacji umożliwiających wydawanie interpretacji ogólnych oraz interpretacji indywidualnych w kwestii sposobu identyfikowania schematów podatkowych jest niezbędne, gdyż zastosowanie przepisów art. 14b O.p. budzi wątpliwości Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej. Mając na uwadze niejasność przepisów MDR, wysoki stopień ich skomplikowania, brak praktyki oraz wytycznych w zakresie sposobu ich stosowania w działalności takiej jak prowadzone przez JST, postulujemy wprowadzenie rozwiązań umożliwiających JST ubieganie się takie interpretacje, a także możliwości wydawania w tym zakresie interpretacji ogólnych, o których mowa w art. 14a Ordynacji podatkowej.

49.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa	W art. 14b po § 6a dodanie § 6b: „§ 6b. Interpretacje indywidualne, o których mowa w § 1, mogą być wydawane także w odniesieniu do przepisów zawartych w dziale III w rozdziale 11a”.	Wprowadzenie regulacji umożliwiających wydawanie interpretacji ogólnych oraz interpretacji indywidualnych w kwestii sposobu identyfikowania schematów podatkowych jest niezbędne, gdyż zastosowanie przepisów art. 14b O.p. budzi wątpliwości Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej. Mając na uwadze niejasność przepisów MDR, wysoki stopień ich skomplikowania, brak praktyki oraz wytycznych w zakresie sposobu ich stosowania w działalności takiej jak prowadzone przez JST, postulujemy wprowadzenie rozwiązań umożliwiających JST ubieganie się takie interpretacje, a także możliwości wydawania w tym zakresie interpretacji ogólnych, o których mowa w art. 14a Ordynacji podatkowej.
50.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa	Art. 67b § 3 – Rozważenie podjęcia przez Radę Ministrów rozporządzeń umożliwiających przyznanie pomocy publicznej innej niż wyłącznie de minimis i udzielanej w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia.	W aktualnym stanie prawnym możliwe jest udzielanie indywidualnych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych wyłącznie w ramach pomocy de minimis oraz pomocy udzielanej w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia. Obecnie brak jest rozporządzeń wydanych na podstawie delegacji zawartej w art. 67b § 3 ustawy, co ogranicza możliwości przyznawania ulg podmiotom, które mają wyczerpany limit pomocy de minimis, a spełniałyby warunki do przyznania pomocy o innym przeznaczeniu.
51.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa	Po art. 86o dodanie art. 86p: „Art. 86p. Wyłączone ze stosowania przepisów niniejszego rozdziału są jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne”.	Wyłączenie JST z regulacji dot. schematów podatkowych jest uzasadnione przede wszystkim z uwagi na następujące fakty: – cele i zadania JST są inne niż typowych przedsiębiorców/podatników, zatem w tych jednostkach nie stosuje się agresywnej optymalizacji, JST nie jest grupą potencjalnego ryzyka nadużyć podatkowych; – jednostki budżetowe nie są podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych – a przepisy odnośnie do schematów, oprócz VATu, dot. głównie rozliczeń tego podatku; – polityka finansowa gmin jest jawna, jakiegokolwiek uzgodnienia i ich skutki podatkowe są bez problemu do stwierdzenia/zaobserwowania przez organy skarbowe i inne organy kontrolne; – wysoki stopień skomplikowania przepisów dot. przekazywania informacji o schematach sprawia, że obsługa tego zadania jest dla gmin bardzo kosztowna, procedury często są tworzone z udziałem zewnętrznych doradców, istnieje konieczność zatrudnienia dodatkowych pracowników do realizacji tego zadania (dodatkowe obowiązki), istnieje konieczność ponoszenia kosztów szkoleń itd. Tak wysokie koszty realizacji tego zadania są niewspółmierne do spodziewanych korzyści dla budżetu państwa, środki, które są niezbędne do realizacji tego zadania mogłyby być z powodzeniem wykorzystane z korzyścią dla mieszkańców.

52.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa	<p>Art. 86l – zmiana brzmienia § 1: „§ 1. Osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, będące promotorami, zatrudniające promotorów lub faktycznie wypłacające im wynagrodzenie, których przychody lub koszty w rozumieniu przepisów o rachunkowości, ustalone na podstawie prowadzonych ksiąg rachunkowych, przekroczyły w roku poprzedzającym rok obrotowy równowartość 8.000.000 zł, wprowadzają i stosują wewnętrzną procedurę w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych, zwaną dalej «wewnętrzną procedurą», z zastrzeżeniem § 5”.</p> <p>Art. 86l – dodanie § 5: „§ 5. Obowiązek, o którym mowa w § 1, nie dotyczy jednostek samorządu terytorialnego w odniesieniu do realizacji zadań własnych, w tym również za pośrednictwem utworzonych w tym celu jednostek organizacyjnych, w szczególności samorządowych jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, spółek prawa handlowego, instytucji kultury, fundacji, za wyjątkiem przepisów dotyczących schematów transgranicznych”.</p>	<p>Z tych samych przyczyn, co opisane powyżej, zasadne jest również wyłączenie JST z obowiązku posiadania i stosowania procedury wewnętrznej w odniesieniu do zagadnień innych niż wynikające z przepisów Dyrektywy Rady (UE) 2018/822 z dnia 25.05.2018 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych. Zwrócić należy uwagę, że skoro celem wprowadzenia regulacji o raportowaniu do Szefa KAS schematów podatkowych jest zapewnienie szybkiego dostępu administracji podatkowych do informacji o potencjalnie agresywnym planowaniu lub nadużyciach związanych z planowaniem podatkowym – to biorąc pod uwagę, że działalność samorządów co do zasady jest prowadzona nie w sposób wolnorynkowy, lecz z uwzględnieniem szeregu dodatkowych przepisów prawnych warunkujących przyjmowane rozwiązania również w odniesieniu do zawieranych transakcji, z pewnością nie należą one do podmiotów, których działalność niesie podwyższone ryzyko podatkowe. Zasadne zatem byłoby wyłączenie w odniesieniu do JST takich regulacji, które w istocie są adresowane do podatników, których działalność może powodować nadużycia podatkowe.</p>
53.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 26 ust. 2	<p>Proponuje się stopniowe odejście od udzielania dotacji, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, np. brak dotacji od 1 września 2024 r. na słuchaczy rozpoczynających kształcenie w szkole, o której mowa w art. 26 ust. 2 u.f.z.o.</p>
54.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	<p>Proponuje się wprowadzenie zapisu dotyczącego ponoszenia kosztów kształcenia ucznia w szkole podstawowej/ponadpodstawowej prowadzonej przez gminę, której ten uczeń nie jest mieszkańcem. W takim przypadku gmina, której uczeń jest mieszkańcem, powinna ponosić koszty będące różnicą pomiędzy faktycznym kosztem utrzymania ucznia a otrzymywaną subwencją oświatową.</p>	<p>W miastach takich jak Kraków kształcą się wielu uczniów spoza gminy. Odsetek takich uczniów, zwłaszcza w szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży, jest bardzo wysoki – stanowi 37%, w szkołach podstawowych – 5%. Ponieważ część oświatowa subwencji ogólnej nie pokrywa w 100% kosztów zadań oświatowych, miasta na prawach powiatu co roku dopłacają z własnych środków do kształcenia mieszkańców spoza własnej gminy. Zasadne jest zatem, aby koszt kształcenia takich uczniów ponosiły też gminy, których uczniowie ci są mieszkańcami.</p>

55.	<p>Każdoroczne Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w związku z Ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego</p>	<p>Uwzględnienie godzin ponadwymiarowych stałych, realizowanych przez nauczycieli zatrudnionych na podstawie Karty Nauczyciela, przy ustalaniu łącznej kwoty przeznaczonej na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego podczas tworzenia budżetu państwa.</p>	<p>Godziny ponadwymiarowe stałe przyznawane są nauczycielom w celu realizowania podstawy programowej kształcenia na odpowiednim etapie edukacyjnym. Obecnie sytuacja kadrowa jest trudna i często dyrektor szkoły nie ma możliwości zatrudnienia nowego nauczyciela. Wtedy jedynym rozwiązaniem jest przyznanie godzin ponadwymiarowych. Skala problemu jest znacząca – w Krakowie wg danych Systemu Informacji Oświatowej (SIO) na 30 września 2019 r. w samorządowych szkołach i placówkach (z wyłączeniem przedszkoli) wykazano 1 281 etatów wynikających z przeliczenia godzin ponadwymiarowych. Zatrudniając nowych nauczycieli w celu realizacji podstawy programowej, etatyżacja uwzględniana w subwencji wzrosłaby o ponad 1,2 tys. Symulacja związanych z etatyżacją przeliczeniową godzin ponadwymiarowych rocznych kosztów po stronie miasta przedstawia się następująco: zakładając, że każdy z tych etatów powinien osiągnąć średnią, o której mowa w Karcie Nauczyciela, w przypadku nauczycieli mianowanych byłaby to kwota ponad 88 mln zł, a w przypadku nauczycieli dyplomowanych blisko 113 mln zł. Symulację oparto na kwocie bazowej obowiązującej od 1 stycznia 2020 r. – 3337,55 zł. Uwzględnienie godzin ponadwymiarowych w podziale subwencji odzwierciedliłoby rzeczywistą sytuację kadrową w samorządowych szkołach i placówkach. Jednocześnie nie różnicowałoby finansowania realizacji podstawy programowej w zależności od decyzji kadrowych podjętych przez dyrektorów szkół, a podyktowanych sytuacją na rynku pracy nauczycieli, co jest nieuzasadnione.</p>
56.	<p>Każdoroczne Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w związku z Ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego</p>	<p>Uwaga do propozycji zwiększenia od roku 2024 wagi P3 – Postuluje się pozostawienie wartości wagi na niezmiennym poziomie (0,33).</p>	<p>Wzrost wartości wagi P3 faworyzuje JST, w których funkcjonują małe szkoły, czyli w znacznej większości gminy wiejskie oraz miasta do 5 tys. mieszkańców. Z punktu widzenia miasta na prawach powiatu proponowana zmiana jest niekorzystna. W miastach takich jak Kraków kształcą się wielu uczniów spoza gminy. Pochodzą oni właśnie z gmin wiejskich i małych miasteczek. Odsetek takich uczniów, zwłaszcza w szkołach ponadpodstawowych dla młodzieży, jest bardzo wysoki – stanowi 37%, w szkołach podstawowych – 5%. Ponieważ część oświatowa subwencji ogólnej nie pokrywa w 100% kosztów zadań oświatowych, miasta na prawach powiatu co roku dopłacają z własnych środków do kształcenia mieszkańców spoza własnej gminy. Dodatkowo te same miasta, na podstawie art. 29 i 30 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2267), obciążone są wpłatami do budżetu państwa tzw. janosikowego, z którego korzystają w ramach części wyrównawczej subwencji ogólnej gminy miejskie, wiejskie i miejsko-wiejskie.</p>

57.	Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych	Propozycja nowego rozwiązania – W sprawozdaniu Rb-N dobrym rozwiązaniem byłoby dodanie w formularzu Rb-N zbiorczego podsumowania poszczególnych wierszy (N1+N2+N3+N4+N5) – załącznik nr 3 do rozporządzenia.	Sprawozdania budżetowe i z operacji finansowych zawierają wiersze z podsumowaniem, wyjątek stanowi sprawozdanie Rb-N. Ponadto zmiana ta ułatwiłaby weryfikację sprawozdań.
58.	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej	Załącznik nr 41 – Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego – Ujednolicenie terminów składania rocznych sprawozdań budżetowych.	Korzystne wydaje się ujednoczenie terminu składania wszystkich sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych, tj. Rb-27S, 28S, 34S, 27ZZ, 50, N, Z i UZ albo do 31 stycznia albo do 1 lutego. Obecny stan prawny przewiduje termin 31 stycznia tylko i jedynie dla sprawozdań Rb-50 i Rb-27ZZ, a dla całej reszty ww. sprawozdań terminem ostatecznym jest 1 lutego.
59.	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej	§ 34 ust. 4 pkt 1) – Przedłużenie terminu złożenia przez JST do RIO sprawozdania finansowego do 10.05.	W miesiącu kwietniu na JST ciąży obowiązek sporządzenia sprawozdań budżetowych i z operacji finansowych za I kwartał danego roku oraz sprawozdania finansowego za rok poprzedni (do 30.04.). Weryfikacja sprawozdań finansowych jednostek organizacyjnych JST często powoduje ponadto konieczność dokonania korekt sprawozdań rocznych. Wydłużenie terminu znacznie ułatwiłoby prace nad sprawozdaniem.
60.	Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym	Art. 38 Realizacja inwestycji obejmujących linie kolejowe finansowana z budżetu JST w formie dotacji celowej.	Inwestycje prowadzi PLK S.A. odpowiedzialne za utrzymanie linii kolejowych, a tworzenie w JST nakładów inwestycyjnych związanych z inwestycjami kolejowymi, a następnie ich przekazywanie do PLK SA jest nieracjonalne.
61.	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości	Art. 32 ust. 6	Niejednolite przepisy w zakresie ustalania odpisów amortyzacyjnych / umorzeniowych dla środków trwałych o niskiej wartości, tj. „Dla środków trwałych o niskiej jednostkowej wartości początkowej można ustalać odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe w sposób uproszczony, przez dokonywanie zbiorczych odpisów dla grup środków zbliżonych rodzajem i przeznaczeniem lub jednorazowo odpisując wartość tego rodzaju środków trwałych”,

			w związku z art. 16 d ustawy o CIT – podatnicy mogą nie dokonywać odpisów amortyzacyjnych, jeśli ich wartość początkowa nie przekracza 10 000 zł; wydatki poniesione na ich nabycie stanowią wówczas koszty uzyskania przychodów w miesiącu oddania ich do użytku.
62.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych	Art. 2 ust. 1 pkt 1: „zamówień klasycznych oraz organizowania konkursów, których wartość jest równa lub przekracza kwotę <u>130 000 złotych</u> , przez zamawiających publicznych”.	Do zmiany kwota 130 000 złotych (wnioski o jej podwyższenie). W związku z wysoką inflacją znaczącej zmianie uległy ceny, przez co znacząco zwiększyła się liczba zamówień, które należy realizować w trybie ustawy pzp. Powoduje to m.in. wydłużenie procesu zawierania umów – przewlekłość prowadzenia spraw, potrzebę dodatkowego zatrudniania specjalistów z zakresu zamówień publicznych (wzrost kosztów po stronie pracodawcy).
63.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych	Art. 74 ust. 2 pkt 1): „oferty wraz z załącznikami udostępnia się niezwłocznie po otwarciu ofert, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia otwarcia ofert, z uwzględnieniem art. 166 ust. 3 lub art. 291 ust. 2 zdanie drugie”.	Zmiana treści „(...) 3 dni od dnia otwarcia ofert” na „(...) 3 dni od złożenia wniosku”. Celem zmiany jest uniknięcie występujących wątpliwości interpretacyjnych co do terminu, jaki ma być zastosowany w przypadku, gdy wniosek wpłynie w ostatnim dniu/po terminie wskazanym w tym przepisie.
64.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych	Art. 214 ust. 1 pkt 7): „w przypadku udzielenia, w okresie 3 lat od dnia udzielenia zamówienia podstawowego, dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych, zamówienia polegającego na powtórzeniu podobnych usług lub robót budowlanych, jeżeli takie zamówienie było przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu dla zamówienia podstawowego i jest zgodne z jego przedmiotem oraz całkowita wartość tego zamówienia została uwzględniona przy obliczaniu jego wartości”.	Dodanie na końcu treści: „i nie przekracza 100% wartości zamówienia podstawowego”. Zmiana pozwoli uniknąć wątpliwości co do poziomu, na jaki zamawiający może ustalić wartość tego zamówienia.
65.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych	Art. 436. [Elementy umowy] „Umowa zawiera postanowienia określające w szczególności: 3) łączną maksymalną wysokość kar umownych, których mogą dochodzić strony”.	Propozycja wprowadzenia limitu na określonym poziomie, np. 100%.
66.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych	Art. 220 ust. 3 „W przypadku, gdy wybór najkorzystniejszej oferty nie nastąpi przed upływem terminu związania ofertą, o którym mowa w ust. 2, zamawiający przed upływem terminu związania ofertą, zwraca się jednokrotnie do wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o wskazywany przez niego okres, nie dłuższy niż 60 dni”.	Zmiana na obowiązujący w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych art. 85 ust. 2 Wykonawca samodzielnie lub na wniosek Zamawiającego może przedłużyć termin związania ofertą, z tym że Zamawiający może tylko raz, co najmniej na 3 dni przed upływem terminu związania ofertą, zwrócić się do Wykonawcy o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o oznaczony okres, nie dłuższy jednak niż 60 dni.

			<p>Przez przywrócenie tego zapisu Zamawiający będzie miał instrument, dzięki któremu może również uniknąć sytuacji, gdy po dokonaniu wyboru najkorzystniejszej oferty nie zdążyłby podpisać umowy przed upływem terminu zawiązania ofertą.</p> <p>W przypadku zmiany należy odpowiednio zmodyfikować art. 252.</p>
67.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych	Art. 455. [Zmiana umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia]	Do katalogu przesłanek dodać ustęp, iż dopuszczalne są również zmiany umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia, o ile te zmiany są nieistotne (definiując pojęcie „nieistotne”).
68.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych	Art. 224 ust. 2 „W przypadku, gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od (...)”.	Propozycja likwidacji matematycznego, arbitralnego, bardzo często nieadekwatnego dla wielu zamówień, w szczególności zamówień informatycznych, w których wartość opiera się o pracę ludzką czy takich, gdzie opis przedmiotu jest funkcjonalny i zrealizować można go w różnych technologiach czy za pomocą różnej klasy oprogramowania. Ewentualnie propozycja podniesienia tego progu do poziomu co najmniej 50%.
69.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych	Art. 224 ust. 2 pkt 2 „W przypadku, gdy cena całkowita oferty złożonej w terminie jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych, zamawiający może zwrócić się o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1”.	Sprecyzowanie przepisu poprzez dodanie do przykładowego katalogu okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, także „wysokości cen zaoferowanych w postępowaniu” (ewentualnie z bezpiecznikiem w postaci minimalnej liczby ofert złożonych w postępowaniu lub niebraniu pod uwagę jakiegoś typu ofert, np. tak jak w art. 224 ust. 2 pkt 1 lub tych niezgodnych z warunkami zamówienia), oraz doprecyzowanie zapisu w taki sposób, żeby jasne było, że przy zaistnieniu tej przesłanki Zamawiający może zarówno wezwać (przy przeszacowaniu w górę), jak i odstąpić od wezwania (po przeszacowaniu w dół).
70.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych	Art. 246	Likwidacja progu, do którego Zamawiający może maksymalnie stosować kryterium ceny. De facto pozacenowe kryteria nie powodują, że jakość usługi/dobra jest wystarczająca. Nie sposób uregulować wszystkich aspektów jakościowych w kryteriach oceny ofert, a nawet gdyby teoretycznie taką konstrukcją zastosować, nie oznacza to, że dostajemy lepszy produkt, co najwyżej dajemy Wykonawcy pewną przestrzeń do zaoferowania lepszych/gorszych usług/dóbr w pewnych aspektach, a i tak granicę dolnej jakości, której oczekujemy, musimy wskazać w opisie przedmiotu zamówienia (nawet jeśli określimy ją faktycznie w kryterium oceny, następnie powinniśmy przenieść wytyczne jako wymagania do umowy, więc ostatecznie to i tak jest kwestia minimalnych wymagań w opisie przedmiotu). Odpowiedni opis przedmiotu zamówienia i inne zapisy kontraktowe pozwalają zapewnić taką jakość, a nie kryteria jakościowe. Ewentualnie propozycja podniesienia tego progu do poziomu 80%.

71.	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych	Art. 18 ust. 3	Z uwagi na niejednolite orzecznictwo KIO proponuje się sprecyzowanie znaczenia słowa „wykazał” w tym przepisie, w szczególności uwzględniając, że słowo „wykazać” nie jest równoznaczne z koniecznością przekazywania dowodów, podobnie jak wykaz osób jest po prostu oświadczeniem Wykonawcy.
72.	Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia	Art. 38 § 1 w zw. z art. 156 § 1–5 i 6 Kodeksu postępowania karnego	<p>Na podstawie art. 38 § 1 kpow w procedurze wykroczeniowej stosowany jest odpowiednio m.in. art. 156 § 1 i 5 kpk. Zgodnie z treścią ww. przepisów stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej. Jeżeli nie zachodzi potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania lub ochrony ważnego interesu państwa, w toku postępowania przygotowawczego stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta, umożliwia sporządzanie odpisów lub kopii oraz wydaje odpłatnie uwierzytelnione odpisy lub kopie; prawo to przysługuje stronom także po zakończeniu postępowania przygotowawczego. Za zgodą prokuratora akta w toku postępowania przygotowawczego mogą być w wyjątkowych wypadkach udostępnione innym osobom.</p> <p>Odpowiednie stosowanie na gruncie procedury wykroczeniowej przywołanych regulacji nastrocza trudności z uwagi na treść zapisów ustawy kpow, które na etapie czynności wyjaśniających prowadzonych w sprawie o wykroczenie nie ustanawiają stron procesowych. Stąd też istnieje konieczność doprecyzowania przedstawionych regulacji.</p>
73.	Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia	Art. 51 § 4	<p>Aktualnie kary porządkowe nakładane w toku czynności wyjaśniających stanowią dochód budżetu państwa.</p> <p>Koszty prowadzonych przez straże gminne (miejskie) czynności wyjaśniających oraz koszty postępowań egzekucyjnych ponoszą gminy, dlatego kary porządkowe nakładane w toku prowadzonych czynności wyjaśniających winny być dochodem gminy, analogicznie do grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych.</p>
74.	Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia	Art. 98 § 2 i 3	<p>W świetle obowiązujących przepisów możliwe jest nakładanie grzywien na osoby posiadające miejsce stałego zamieszkania lub pobytu na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej zarówno w drodze mandatu karnego kredytowanego, jak i mandatu karnego gotówkowego.</p> <p>Zasadne jest wskazanie jednej możliwości celem wykluczenia różnego sposobu postępowania w tożsamych sytuacjach.</p>

75.	Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia	Art. 99 w zw. z art. 97	<p>W aktualnym stanie prawnym w razie odmowy przyjęcia mandatu karnego lub nieuiszczenia w wyznaczonym terminie grzywny nałożonej mandatem zaocznym organ, którego funkcjonariusz nałożył grzywnę, występuje do sądu z wnioskiem o ukaranie. We wniosku tym należy zaznaczyć, że obwiniony odmówił przyjęcia mandatu albo nie uiścił grzywny nałożonej mandatem zaocznym, a w miarę możliwości podać także przyczyny odmowy.</p> <p>Z praktyki działania straży miejskiej wynika, iż sprawcy wykroczeń często pierwotnie odmawiają przyjęcia mandatu, jednakże później – na etapie prowadzenia czynności wyjaśniających zmieniają zdanie i są gotowi mandat przyjąć. Z uwagi jednak na obecną treść art. 99 kpow straż nie może już wystawić mandatu i jest obowiązana kierować wniosek o ukaranie do sądu. Powoduje to zbędne wydłużenie postępowania oraz niepotrzebne angażowanie sądu.</p> <p>W związku z powyższym proponuje się zmianę przepisu poprzez dodanie do art. 97 § 4 o treści: „§ 4. Sprawca wykroczenia może przyjąć mandat do czasu skierowania wniosku o ukaranie do sądu, nawet jeżeli uprzednio odmówił jego przyjęcia, przy zachowaniu terminów, o których mowa w § 1”.</p>
76.	Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia / Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych		<p>Art. 56a Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia przewiduje możliwość złożenia zażalenia na niewniesienie wniosku o ukaranie, przysługującego osobie składającej zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia. Przepis ten wskazuje, iż zażalenie wnosi się do organu nadrzędnego. Żaden przepis nie wskazuje jednak, o jaki organ chodzi w przypadku straży gminnych/miejskich, co w konsekwencji prowadzi niejednokrotnie do sporu kompetencyjnego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji wskazuje na wojewodę, natomiast wojewoda wskazuje na brak kompetencji w tym zakresie. Z tego też względu konieczne jest uporządkowanie tej kwestii i wskazanie w przepisach wprost właściwego organu.</p>
77.	Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń	Art. 91	<p>Aktualnie przepis penalizuje czyn polegający na zanieczyszczeniu drogi publicznej oraz pozostawianie na tej drodze pojazdu lub innego przedmiotu albo zwierzęcia w okolicznościach, w których może to spowodować niebezpieczeństwo lub stanowić utrudnienie w ruchu drogowym.</p> <p>Proponuje się rozszerzenie stosowania art. 91 kw o tereny objęte strefą ruchu oraz strefą zamieszkania.</p>

78.	Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń	Art. 144	<p>W świetle istniejących zapisów art. 144 § 1 kw znacznie utrudnione jest egzekwowanie zakazu niszczenia zieleni przez pojazdy pozostawione na postój na zieleńcach/trawnikach lub terenach na ten cel przeznaczonych do użytku publicznego, sądy bowiem stoją na stanowiskach, iż nie każdy postój pojazdu powoduje niszczenie zieleni.</p> <p>Modyfikacja obecnych zapisów poprzez wyraźne wskazanie zakazu zatrzymania się i postoju na zieleńcach/trawnikach lub terenach na ten cel przeznaczonych przyczyni się do ochrony tych terenów przed dewastacją.</p> <p>W związku z powyższym proponuje się dodanie do art. 144 § 1a o treści: „§ 1a. Tej samej karze podlega ten, kto wjeżdża, zatrzymuje lub stawia samochód na trawniku, zieleńcu lub miejscu przeznaczonym dla roślinności”.</p>
79.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 50a ust. 1	<p>Aktualne brzmienie przepisu ogranicza uprawnienia straży miejskich (jak również Policji) do usuwania nieużywanych pojazdów wyłącznie z drogi. Z literalnej treści przepisu wynika, że uprawnienie to nie przysługuje poza drogami. Powoduje to sytuację, w której straż nie jest uprawniona do podjęcia czynności wobec pojazdu, który znajduje się poza drogą, lecz w jej bezpośrednim sąsiedztwie, np. przy drodze lub na drodze wewnętrznej. Jest to sprzeczne z ratio legis przepisu, który ma na celu usuwanie pojazdów z uwagi na ich negatywny wpływ zarówno na estetykę przestrzeni publicznej, jak i środowisko naturalne. Z uwagi na powyższe zasadne jest rozszerzenie wskazanego uprawnienia straży na obszary, które nie stanowią drogi. Zmiana art. 50a powodowałoby przy tym zmianę art. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym.</p>
80.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 129b	<p>Mając na względzie wyznaczone ustawowo zadanie czuwania nad porządkiem w ruchu drogowym, zasadne wydaje się umożliwienie funkcjonariuszom straży gminnych (miejskich) podczas dokonywania kontroli ruchu drogowego badania w celu ustalenia zawartości alkoholu w organizmie.</p>
81.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych		<p>W związku z rozwojem technologicznym zasadne jest wprowadzenie zapisu umożliwiającego strażnikom miejskim realizującym zadania wskazane w ustawie o strażach gminnych, stosowania różnorodnych urządzeń technicznych umożliwiających ujawnianie sprawców wykroczeń i pociągnięcie ich do odpowiedzialności karnej.</p>
82.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 129b	<p>Mając na względzie specyfikę miejsc / ograniczenie dostępu, zasadne jest wyłączenie z zakresu działania straży gminnych (miejskich) kontroli ruchu drogowego na terenach zamkniętych lub ogrodzonych, na których została wprowadzona organizacja ruchu i stosowane są zasady zgodnie z art. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym.</p>

83.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 129b ust. 2	<p>Analiza zgłoszeń przekazywanych przez mieszkańców do Straży Miejskiej Miasta Krakowa wykazała, że oczekiwania wobec jednostki dotyczą m.in. skutecznego podejmowania interwencji wobec kierujących pojazdami niestosujących się do znaku drogowego B-2 „zakaz wjazdu”, jadących wzdłuż po chodniku lub po przejściu dla pieszych, zanieczyszczających lub zaśmiecających drogę, jak również popełniających czyn zabroniony, określony w art. 144 kw. W aktualnym stanie prawnym działania strażników miejskich są ograniczone i polegają na odnotowywaniu numeru rejestracyjnego pojazdu. Strażnicy nie mają uprawnień do zatrzymania tego kierującego, co uniemożliwia im podjęcie czynności wobec sprawcy na miejscu zdarzenia, a tym samym ustalenie danych osobowych sprawcy czynu karalnego. Efektem wskazanych interwencji jest konieczność przeprowadzenia czynności wyjaśniających, które nie dają gwarancji ujawnienia osoby odpowiedzialnej za wykroczenie. Mając powyższe na względzie, zasadne jest poszerzenie uprawnień strażników do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec kierującego pojazdem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niestosującego się do znaku drogowego B-2 „zakaz wjazdu”, - jadącego wzdłuż po chodniku lub po przejściu dla pieszych, - zanieczyszczającego lub zaśmiecającego drogę, - popełniającego czyn zabroniony określony w art. 144 kw.
84.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 129d/art. 129b W art. 129d po ust. 1 proponuje się dodanie ust. 1a w następującym brzmieniu: „1a. W stosunku do pojazdów zanieczyszczających lub zaśmiecających drogę osoby działające w imieniu zarządcy drogi mogą wykonywać kontrolę ruchu drogowego w obecności strażnika gminnego (miejskiego)”. Natomiast w art. 129b wskazane jest poszerzenie uprawnień strażników do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec kierującego pojazdem: „- zanieczyszczającego lub zaśmiecającego drogę”.</p>	<p>Jednym z problemów widocznym szczególnie w mocno rozwijających się aglomeracjach, jest zanieczyszczanie dróg przez pojazdy wyjeżdżające z terenów budów na ogólnodostępne drogi. Wprowadzenie proponowanych zmian umożliwi zarówno zarządzającemu zanieczyszczanymi drogami, jak i funkcjonariuszom straży gminnych (miejskich) podejmowanie skutecznych działań w tym zakresie, które poprawią bezpieczeństwo uczestników ruchu, czystość jezdni, jak też spowodują zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza.</p>
85.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych	<p>Art. 11 ust. 2 i 3 „W związku z przepisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych przez straż gminną (miejską)”.</p>	<p>W związku z realizowanymi przez straż gminną zadaniami straży przysługuje (w określonych ustawowo sytuacjach) prawo do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych. Podkreślenia wymaga fakt, iż obecna redakcja przepisu pozwala strażom na rejestrowanie obrazu zdarzeń, pomijając dźwięk, co uniemożliwia nagrywanie np. przebiegu zdarzenia wraz z dźwiękiem podczas realizowanych czynności służbowych.</p>

			<p>Umożliwienie nagrywania dźwięku pozwoliłoby na bieżącą kontrolę przebiegu służby oraz weryfikację zastrzeżeń wpływających do jednostek straży, dotyczących sposobu realizacji czynności służbowych.</p> <p>Możliwość nagrywania dźwięku powinna znaleźć się również w rozporządzeniu wydanym na podstawie omawianego przepisu.</p>
86.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych	Art. 24 pkt 5	<p>Jednym z wymogów warunkujących zatrudnienie osoby w charakterze strażnika w strażach gminnych (miejskich) jest jego nienaganna opinia. Warunek taki wynika wprost z art. 24 pkt 5 ustawy o strażach gminnych, wskazującego, iż strażnikiem może być osoba, która m.in. „cieszy się nienaganną opinią”. Wspomniana ustawa, przepisy wykonawcze, jak również inne przepisy nie precyzują sposobu weryfikacji tego wymogu. Straż Miejska Miasta Krakowa, realizując wspomniany wymóg, zwracała się do jednostek Policji z prośbą o udzielenie informacji na temat opinii, jaką cieszy się kandydat do pracy w miejscu zamieszkania. Zdaniem Policji jej działanie w kwestii zbierania informacji o osobach, bez konkretnej podstawy prawnej, może stanowić naruszenie dóbr osobistych takich osób. Również Wojewoda Małopolski nie wskazał możliwego sposobu weryfikacji wspomnianego obowiązku. Z tego też względu zachodzi konieczność podjęcia prac legislacyjnych w celu doprecyzowania sposobu weryfikacji wymogu określonego w art. 24 ust. 5, warunkującego zatrudnienie osoby w charakterze strażnika.</p>
87.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych	Art. 26a	<p>Przepisy dotyczące instytucji zawieszania strażnika miejskiego w pełnieniu obowiązków pracowniczych powinny zostać uzupełnione o wyłączenie spod ich zastosowania sytuacji składania subsydiarnych aktów oskarżenia – wzorem art. 39 ust. 2a ustawy o Policji. Zgodnie z obowiązującą regulacją ustawową (art. 26 a ustawy o strażach gminnych) pracodawca jest zobligowany do zawieszenia strażnika w obowiązkach pracowniczych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o ścigane z oskarżenia publicznego i popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Zawieszenie fakultatywne jest przewidziane w sytuacji, gdy wskazane wyżej czyny popełnione są nieumyślnie.</p> <p>Ustawodawca nie wskazuje natomiast metod postępowania w sytuacji, w której dochodzi do wniesienia aktu oskarżenia przez oskarżyciela subsydiarnego w sprawie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego. Podkreślić należy, iż nowelizowane przepisy innych ustaw (regulacje dotyczące funkcjonariuszy Policji, Krajowej Izby Skarbowej, komorników) wprowadzają zapisy rozwiewające powyższą wątpliwość i pozostawiające pracodawcy / uprawnionemu organowi nadzoru uznaniowość w zakresie podjęcia decyzji o zawieszeniu (fakultatywność zawieszenia) w opisaney wyżej sytuacji.</p>

			Mając na względzie wagę przedstawionej problematyki i skutki podejmowanych na tym polu decyzji, wypełnienie powyższej luki jest konieczne i wymaga pilnej regulacji.
88.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych	Art. 29a	Przepisy dotyczące czasu pracy strażników miejskich nie są aktualnie dostosowane do specyfiki realizowanych przez nich zadań. Rozwiązania w tym zakresie powinny być zbliżone do zastosowanych wobec funkcjonariuszy Policji – czas służby strażników miejskich powinien zostać wyłączony spod zapisów Kodeksu pracy i uregulowany odrębnym aktem prawnym.
89.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych	Art. 24 pkt 2 – zmiana lub wykreślenie	Określenie minimalnego wieku osób zatrudnianych w charakterze strażnika: przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych określają wymagania dla osób chcących zostać strażnikami. Jednym z podstawowych kryteriów jest minimalny wiek kandydata (21 lat). Kryterium to jest bardziej restrykcyjne w porównaniu do wymogów określonych w przypadku innych służb (np. Policji). Ze względu na występujące trudności w pozyskiwaniu nowych pracowników przez straże wskazane jest obniżenie tych wymogów.
90.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie szkolenia podstawowego strażników gminnych	§ 2 ust. 2	W obowiązującym stanie prawnym szkolenie podstawowe w zakresie przedmiotów, o których mowa w pkt 10–14 załącznika nr 1 do rozporządzenia, prowadzi wyłącznie Policja. Proponuje się wykreślenie zapisu § 2 ust. 2. Umożliwi to prowadzenie zajęć, o których mowa w pkt 10–14 załącznika nr 1 do rozporządzenia, również innym podmiotom mającym stosowną wiedzę i umiejętności w przedmiotowym zakresie. Jednocześnie odciąży to Policję od wykonywania dodatkowych czynności, pozostawiając nadal kontrolę nad jakością szkolenia poprzez zatwierdzanie szczegółowego programu szkolenia, zatwierdzanie testów egzaminacyjnych oraz powoływanie komisji egzaminacyjnej.
91.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 czerwca 2011 r. w sprawie usuwania pojazdów, których używanie może zagrażać bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu drogowego albo utrudniających prowadzenie akcji ratowniczej	§ 4 ust. 3	Aktualnie zezwolenie odbioru usuniętego pojazdu wydaje się osobie po okazaniu przez nią dokumentu tożsamości i dokumentu upoważniającego do używania pojazdu. Brak jest jednak jakiegokolwiek definicji „dokumentu upoważniającego do używania pojazdu”. Dokumentem takim nie jest prawdopodobnie dowód rejestracyjny, gdzie jako właściciel widnieje firma leasingowa lub bank. Dodatkowo w obecnym stanie prawnym kierujący nie ma obowiązku posiadania przy sobie dowodu rejestracyjnego, wobec czego wątpliwe jest wymaganie, aby obciążony był obowiązkiem okazania go podczas odbioru odholowanego pojazdu. W związku z powyższym zachodzi konieczność doprecyzowania zapisu § 4 ust. 3 rozporządzenia (w tym zdefiniowanie, czym jest „dokument upoważniający do używania pojazdu” lub zmiana tego zapisu).

92.	Uprawnienia emerytalne funkcjonariuszy straży gminnych/ miejskich		<p>Funkcjonariusze straży gminnych/miejskich realizują zadania w zakresie ochrony porządku publicznego od ponad trzydziestu lat. Coraz szerszy zakres wykonywanych czynności, większe uprawnienia strażników, kryteria przyjęcia i weryfikacji ich przydatności zawodowej (testy psychologiczne i sprawnościowe), zbliżają pełnioną przez nich służbę do pracy funkcjonariuszy innych służb mundurowych, szczególnie Policji. Zakres realizowanych obowiązków i stawianych strażnikom wymogów nie idzie jednak w parze z uprawnieniami, które z tytułu wykonywania podobnych powinności przysługują funkcjonariuszom innych formacji mundurowych. Dotyczy to przede wszystkim uprawnień emerytalnych i prawa do ich wcześniejszego nabycia. W chwili obecnej strażnik gminny/miejski może przejść na emeryturę zgodnie z ogólnie ustanowionymi zasadami, tj. po ukończeniu 65 roku życia (w przypadku mężczyzn) oraz 60 roku życia w przypadku kobiet. Praca strażnika wykonywana jest przez cały rok, bez względu na warunki atmosferyczne, niejednokrotnie z narażeniem zdrowia czy życia. Zmienne warunki pogodowe stanowią niezmiernie obciążenie dla organizmu, a dodatkową uciążliwością jest odpowiedzialność, jaka spoczywa na funkcjonariuszu straży w czasie wykonywania zadań służbowych, oraz stres związany z niepewną, często konfliktową sytuacją w trakcie interwencji, podczas kontaktu ze sprawcami wykroczeń czy przestępstw. W związku z powyższym wskazane jest rozwiązanie kwestii wcześniejszego nabywania uprawnień emerytalnych ok. 10-tysięcznej rzeszy strażników gminnych/miejskich. Warto podkreślić, iż z uwagi na niewielką liczebność formacji straży oraz stopniowe nabywanie przedmiotowych uprawnień przez jej przedstawicieli przyznanie uprawnień w omawianym zakresie, w sposób znikomy w porównaniu z innymi służbami, wpłynie na obciążenie budżetu państwa świadczeniami emerytalnymi dla tej grupy zawodowej.</p>
93.	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym	<p>Art. 24h ust. 3 „3. Oświadczenie majątkowe składają w dwóch egzemplarzach: 1) radny – przewodniczącemu rady gminy; 2) wójt, przewodniczący rady gminy – wojewodzie; 3) zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta – wójtowi”.</p>	<p>Składanie kopii zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) za rok poprzedni wraz z jego korektą i przekazywanie jej do urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe jest dublowaniem tej samej czynności, gdyż urzędy skarbowe są w posiadaniu zeznań podatkowych z racji corocznego obowiązku złożenia takiego dokumentu i rozliczenia uzyskanych dochodów przez osoby fizyczne, którymi bezsprzecznie są również radni gmin. W obecnie obowiązującym porządku prawnym analizę danych zawartych w oświadczeniach majątkowych radnych gminy przeprowadzają: 1) przewodniczący rad gmin, 2) urzędy skarbowe właściwe ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenia majątkowe.</p>

		<p>Art. 24h ust. 6</p> <p>Zmiana: „6. Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonują osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe, za wyjątkiem przewodniczącego rady gminy. Osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe, przekazują jeden egzemplarz urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. Oświadczenie majątkowe przechowuje się przez 6 lat”.</p>	<p>Dotychczasowa paroletnia praktyka w zakresie prowadzonej analizy oświadczeń majątkowych radnych pokazuje, iż urzędy skarbowe – z racji zakresu materii, dla której zostały utworzone – wyposażone zostały w narzędzia umożliwiające szczegółowe i dogłębne przeprowadzanie analizy danych zawartych w oświadczeniach majątkowych, dysponując jednocześnie pełną wiedzą o faktycznym stanie majątkowym osoby zobowiązanej do złożenia oświadczenia majątkowego. Informacje te urzędy skarbowe pozyskują z innych dostępnych dla siebie źródeł, które to dane znajdują się poza zakresem wiedzy i dostępu do nich przez przewodniczących rad gmin. Z tego też względu celowe jest powierzenie kompetencji analizy danych zawartych w oświadczeniach majątkowych wyłącznie urzędowi skarbowemu jako podmiotom merytorycznie i formalnie umocowanym do realizacji takich zadań.</p>
94.	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym	<p>Uregulowanie jednoznaczne kwestii dołączania dwóch egzemplarzy kopii zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym do pierwszych i do składanych na dwa miesiące przed upływem kadencji rady gminy oświadczeń majątkowych.</p>	<p>Przy uwzględnieniu ustawowego obowiązku dołączania do składanych oświadczeń majątkowych kopii zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) za rok poprzedni brak jest jednoznacznych uregulowań w zakresie zasadności ich dołączania do składanych pierwszych oświadczeń majątkowych oraz oświadczeń na dwa miesiące przed upływem kadencji rady gminy. Najogólniej rzecz ujmując, w sytuacji pierwszych oświadczeń majątkowych załączone kopie zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym dotyczą roku, który minął, podczas gdy treść złożonego oświadczenia odzwierciedla stan prawny na dzień jego złożenia. W sytuacji oświadczeń majątkowych składanych na dwa miesiące przed upływem kadencji dołączane są kopie zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym, które zostały już przekazane z oświadczeniami majątkowymi składanymi do 30 kwietnia danego roku według stanu na rok ubiegły.</p>
95.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	<p>Zmiana (uszczegółowienie)</p> <p>Art. 166. ust. 2</p> <p>Obecne brzmienie:</p> <p>„Projekty:</p> <p>(...)</p> <p>5) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,</p> <p>7) decyzji o warunkach zabudowy,</p> <p>8) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,</p>	<p>W art. 166 ust. 2 jest zapis, że projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają uzgodnienia z Wodami Polskimi w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Problem pojawia się wówczas, gdy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego został uchwalony przed przekazaniem map zagrożenia i map ryzyka powodziowego. Zabudowa obszarów szczególnego zagrożenia powodzią występujących w tych planach nie jest konsultowana z Wodami Polskimi, a zapisy ustawy w żaden sposób nie zabraniają i nie ograniczają zabudowy takich obszarów. Należy doprecyzować zapisy, aby zagospodarowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,</p>

		9) decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej – wymagają uzgodnienia z Wodami Polskimi w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią”.	<p>dla których uchwalono MPZP przed przekazaniem map zagrożenia i map ryzyka powodziowego, było uzgadnianie z Wodami Polskimi. Uważamy, że w MPZP powinno się uwzględniać nie tylko obszary szczególnego zagrożenia powodzią, ale także inne obszary zagrożone powodzią.</p> <p>Ponadto wydaje się, że lepszym rozwiązaniem niż uzgadnianie projektów dokumentów planistycznych z Wodami Polskimi w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią byłoby wprowadzenie zakazu zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego w postaci, w jakiej obowiązywał do końca 2017 r. Wówczas, jeśli planowana zabudowa nie utrudniała ochrony przed powodzią, możliwe było zwolnienie z tego zakazu.</p>
96.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne		<p>Uregulowania wymaga kwestia odpowiedzialności w odniesieniu do obiektów Skarbu Państwa tworzących porty na rzekach żeglownych (kanały, baseny portowe wraz z wałami okalającymi porty oraz inne urządzenia związane z żeglugą). Prawa właścicielskie w stosunku do tych obiektów sprawować powinni właściciele wód, do których one przylegają.</p> <p>W Krakowie istotnym problemem jest status dwóch portów rzecznych: Płaszów i Przewóz (Kujawy). Między innymi z uwagi na brak przepisów prawnych obiektami tymi jako całością techniczno-użytkową nikt nie zarządza, a obecny niezadawalający stan techniczny samych portów ulegać będzie z czasem dalszemu pogorszeniu.</p> <p>Rozstrzygnięcia wymaga również ustalenie podmiotu odpowiedzialnego za planowanie i realizację nowych obiektów w tym zakresie.</p>
97.	Ustawa z 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach	Art. 7 ust. 1 „Organizator zgromadzenia zawiadamia organ gminy o zamiarze zorganizowania zgromadzenia w taki sposób, aby wiadomość dotarła do organu nie wcześniej niż na 60 dni i nie później niż na 6 dni przed planowaną datą zgromadzenia”.	<p>Obecnie obowiązujący termin zgłoszenia zgromadzenia – najwcześniej 30 dni przed terminem – umożliwia osobom działającym w złej wierze blokowanie czy utrudnianie innym organizatorom przeprowadzenia ich zgromadzeń. Przykładowo – terminy niektórych dużych zgromadzeń, będących elementem większej całości (np. jakiegoś kilkudniowego festiwalu) znane są wcześniej niż 30 dni przed datą ich odbycia, ale nie jest możliwe na gruncie obowiązującej ustawy ich formalne zgłoszenie w terminie wcześniejszym. W takim stanie rzeczy przeciwnicy idei, które mają być głoszone na takim zgromadzeniu, znając planowany termin mogą w złej wierze równe 30 dni przed terminem zgłosić swój marsz w miejscu i czasie planowanym przez „konkurencję”. Takie sytuacje kilkakrotnie miały miejsce.</p>

98.	Ustawa z 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach	Art. 10 ust. 1, p. 3: cel zgromadzenia	Art. 10 ust. 1, p. 3 obliuguje organizatora do podania celu zgromadzenia – w tym wskazania spraw publicznych, których ma dotyczyć zgromadzenie. Rodzi to problemy interpretacyjne wobec okoliczności, że fraza „sprawy publiczne” jest bardzo trudna do jednoznacznego zdefiniowania. Takie zawężenie stoi w ewidentnej sprzeczności ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego który w wyroku z 18 stycznia 2006 r. (Sygn. Akt K21/05) stwierdził: „Trybunał Konstytucyjny przyjmuje szerokie rozumienie zgromadzeń jako zgrupowania osób rozważających wspólne sprawy publiczne, jak i niepubliczne”. Wskazane zatem byłoby wykreślenie frazy mówiącej o obowiązku wskazania spraw publicznych, których dotyczyć ma zgromadzenie. Proponuje się zatem wykreślenie z art. 10 ust. 1 p. 3 słów: „w tym wskazanie spraw publicznych, których ma dotyczyć zgromadzenie”.
99.	Ustawa z 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach	Art. 22 ust. 3 „Zawiadomienie o którym mowa w ust. 1, przekazuje się w sposób określony w art. 9 ust. 1 ustawy lub telefonicznie”.	Przepisy ustawy Prawo o zgromadzeniach wprowadziły postępowanie uproszczone w sprawach zgromadzeń. W takim wypadku zawiadomienie o tym zgromadzeniu organizator przekazuje telefonicznie lub na adres poczty elektronicznej. W związku z brzmieniem tego artykułu powstaje wątpliwość, czy zgłoszenie takiego zgromadzenia w sposób tradycyjny, tj. w formie pisemnej lub faksem, może być dopuszczalne. Dokonanie proponowanej zmiany usunęłoby tę wątpliwość.
100.	Ustawa z 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny	Art. 821. ust. 1	W dniu 24 października 2023 r. uległy zmianie regulacje prawne dotyczące trybu nakładania świadczeń rzeczowych i osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju, wynikające z przepisów ustawy o obronie ojczyzny (Dz. U. z 2002 r. poz. 2305). W dotychczasowym stanie prawnym postępowania administracyjne dotyczące wyżej wymienionych świadczeń, oparte były na przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 października 2004 r. w sprawie świadczeń osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju. Zgodnie z treścią art. 821 ust. 1 cytowanej ustawy rozporządzenia te mogły obowiązywać nie dłużej niż osiemnaście miesięcy od jej dnia wejścia w życie. Termin ten upłynął z dniem 23 października 2023 r. Ustawa o obronie ojczyzny nałożyła równocześnie na Radę Ministrów wyrażony w art. 626 i art. 636 obowiązek określenia trybu nakładania, wykonywania i zwalniania ze świadczeń osobistych i rzeczowych w drodze nowych aktów wykonawczych. Rozporządzenia takie na dzień dzisiejszy nie zostały jednak wydane i na chwilę obecną nie wiadomo, kiedy zakończy się ich proces legislacyjny i kiedy wejdą w życie. Z uwagi na powyższe, mamy do czynienia ze swoistą luką prawną mogącą wywoływać negatywne konsekwencje dla prowadzonych postępowań

			<p>administracyjnych m.in. w postaci zarzutów kierowanych przez strony takich postępowań co do braku podstaw prawnych do nakładania świadczeń zarówno osobistych, jak i rzeczowych.</p> <p>Akty prawne, które straciły moc:</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 roku w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju (Dz. U. z 2004 roku, nr 181, poz. 1872, z późn. zm.);</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2004 roku w sprawie świadczeń osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju (Dz. U. z 2004 roku, nr 229, poz. 2307 z późn. zm.);</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 roku w sprawie świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (Dz. U. z 2004 roku, nr 203, poz. 2081, z późn. zm.);</p> <p>Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji, Obrony Narodowej i Infrastruktury z dnia 5 lipca 2002 roku w sprawie trybu doręczania kart powołania i rozplakatowania obwieszczeń o stawieniu się osób do czynnej służby wojskowej (Dz. U. z 2014 roku, poz. 3);</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (Dz. U. z 2013 roku, poz. 96);</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie warunków i sposobu przygotowania oraz wykorzystania podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa oraz właściwości organów w tych sprawach (Dz. U. z 2012 r. poz. 741).</p>
101.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	<p>Art. 7 ust. 1 pkt 15</p> <p>Zmiana brzmienia poprzez dodanie zapisu, że zwolnieniu podlegają również grunty i budynki lub ich części stanowiące <u>własność oraz współwłasność</u> gminy.</p>	<p>Proponuje się doprecyzowanie zapisu w celu usankcjonowania stanowiska, że współwłasność jest stosunkiem pochodnym od własności, a więc nie jest samodzielną instytucją prawną i w tej sytuacji gmina będąca właścicielem jak i współwłaścicielem powinna korzystać ze zwolnienia od podatku od nieruchomości.</p>
102.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	<p>Art. 3 ust. 1 pkt 4</p> <p>Zmiana brzmienia poprzez dodanie zapisu, że podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących <u>wyłączną</u> własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.</p>	<p>Proponuje się doprecyzowanie zapisu w celu wykluczenia ewentualnego nadużycia interpretacyjnego, że w kręgu podatników podatku od nieruchomości są posiadacze nieruchomości lub ich części, niepozostających w wyłącznej własności Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego lecz również we współwłasności Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego z innymi podmiotami.</p>

103.	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Art. 19b [Wniosek o realizację zadania publicznego z inicjatywy lokalnej] „2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, stanowi wniosek w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego”.	Proponuje się wykreślenie ust. 2, gdyż podejście do wniosku w ujęciu kodeksowym (k.p.a.) często ogranicza możliwość podejmowania bieżących, doraźnych działań, powodując zbędną biurokrację w zakresie załatwiania spraw. Również zawężenie trybu załatwienia tego rodzaju spraw do trybu rozpatrywania wniosków, zgodnie z Działem VIII k.p.a. wyłącza możliwość rozpatrywania wniosków z art. 19b ust. 1 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w trybie przewidzianym dla rozpatrywania petycji. Zgodnie z art. 244 § 1 w zw. z art. 237 § 1 kpa wniosek załatwia się bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca. W związku z powyższym przekroczenie terminu i zawiadomienie strony jest dość częste, biorąc pod uwagę np. inicjatywy polegające na sadzeniu roślin, dla przykładu: wniosek wpływający w maju do realizacji maksymalnie w lipcu (niejednokrotnie temperatura pow. 30°C) jest bezzasadny, biorąc pod uwagę wegetację, i należy go realizować zgodnie z cyklami wiosna/ jesień. Wskazany w art. 19b ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tryb nadmiernie formalizuje postępowania związane z realizacją inicjatyw lokalnych, dlatego uwzględniając zasadę racjonalności, należałoby go wyeliminować z porządku prawnego, wprowadzając w tym zakresie obowiązek powiadomienia wnioskodawcy o sposobie załatwienia jego wniosku po jego realizacji. Skoro – zgodnie z art. 19 c pkt 1 – „Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej”, proponuje się indywidualnie dostosować terminy zgodne z kompetencją organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.
104.	Ustawa z dn. 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej	Zmiana art. 16 ust. 1	Kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury można wyłonić w drodze konkursu, z zastrzeżeniem ust. 2. W przypadku wyłaniania kandydata na stanowisko dyrektora instytucji kultury innej niż ta, o której mowa w ust. 2, zasady przeprowadzenia konkursu ustala organizator. Przy czym postanowienia ust. 3d do 5 oraz ust. 7 do 13 stosuje się odpowiednio.
105.	Ustawa z dn. 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej	Zmiana art. 20 pkt 2	Podział instytucji kultury może również polegać na wyłączeniu z instytucji kultury wyodrębnionej jednostki lub jednostek organizacyjnych w celu włączenia ich do innej instytucji kultury lub utworzenia nowej instytucji kultury, bądź innej jednostki sektora finansów publicznych w oparciu o pracowników i mienie tej jednostki lub jednostek. Zasady przekazania składników majątkowych ujętych w bilansie wyłączonych jednostek określa organizator.

106.	Ustawa z dn. 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej	Zmiana art. 16 ust. 4 pkt 3	<p>W celu przeprowadzenia konkursu, o którym mowa w ust. 2, organizator powołuje komisję konkursową w składzie:</p> <p>3) dwóch przedstawicieli zakładowych organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu art. 253 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263), działających w tej instytucji kultury; z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy w instytucji kultury działają więcej niż dwie reprezentatywne organizacje związkowe w rozumieniu przywołanej ustawy, do składu komisji konkursowej po jednym przedstawicielu wskazują dwie najliczniejsze organizacje związkowe działające na terenie instytucji kultury.</p>
107.	Ustawa z dnia z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	Konieczność dodania zapisów ustawy.	<p>Brak przepisów odnoszących się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ochrony zarezerwowanej dla miejsc światowego dziedzictwa (brak podstaw prawnych do wprowadzenia stref buforowych; brak instrumentów prawnych zarządzania miejscami światowego dziedzictwa; miejsca światowego dziedzictwa zostały pozbawione jakiegokolwiek dodatkowego wsparcia finansowego ze strony państwa, co negatywnie oddziałuje na jakość zarządzania na wpisanym obszarze); – ochrony obszaru uznanego za pomnik historii, dotyczących zarówno sposobu ochrony, jak i środków temu służących; – regulacji umożliwiających samorządom skuteczną walkę z turystyfikacją i gentryfikacją oraz przeciwdziałaniem zmianom funkcji lokali położonych w historycznych centrach na takie, które deprecjonują w sposób trwały krajobraz kulturowy chroniony za pomocą parku kulturowego, jak również w wielu przypadkach godzą w wizerunek miasta; – przepisów stanowiących dla samorządów delegację do wprowadzania za pomocą prawa miejscowego odpowiednich ograniczeń pozwalających na efektywne zabezpieczenie przed diametralnymi zmianami sposobu wykorzystania lokali szczególnie wartościowych, które wpisują się w specyfikę i charakter miejsca, tworząc jego „genius loci”.
108.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	<p>Art. 4 dodanie pkt 20 o treści: „nieruchomości zabudowanej – należy przez to rozumieć nieruchomość, na której znajduje się budynek lub budowla kubaturowa trwale związane z gruntem”.</p>	<p>Wprowadzenie w art. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami (dalej ugn.) definicji legalnej pojęcia nieruchomości gruntowej zabudowanej lub nieruchomości gruntowej niezabudowanej.</p> <p>W ustawie o gospodarce nieruchomościami nie ma legalnej definicji pojęcia nieruchomości niezabudowanej ani legalnej definicji pojęcia nieruchomości zabudowanej. Pomocniczo można stosować bogate orzecznictwo dotyczące art. 109 ugn.</p>

			Wprowadzenie legalnej definicji pojęcia nieruchomości zabudowanej lub niezabudowanej spowoduje wyeliminowanie licznych wątpliwości, które pojawiają się przy stosowaniu art. 198g ugn.
109.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	Wykreślenie art. 113 ust. 7, a w art. 113 ust. 6 dodanie „lub nieruchomość, której dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nie żyje, a spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku”.	Obecne brzemienne przepisy art. art. 113 ust. 7 nakłada na organy prowadzące postępowanie ustalenie, czy po zmarłym właścicielu lub użytkowniku wieczystym prowadzone jest lub zostało przeprowadzone postępowanie spadkowe. Powyższe czynności znacząco wydłużają czas trwania postępowania, narażając organy na zarzut przewlekłości. Zgodnie z art. 35 ustawy o księgach wieczystych i hipotece właściciel nieruchomości jest obowiązany do niezwłocznego złożenia wniosku o ujawnienie swego prawa w księdze wieczystej. W związku z powyższym to spadkobiercy właściciela lub użytkownika wieczystego powinni z własnej inicjatywy wykazywać, że posiadają tytuł prawny do nieruchomości.
110.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	Dodanie do art. 128 ust. 1a, który otrzymałby brzmienie: „Odszkodowanie, o którym mowa w art. 128 ust. 1, przysługuje również spadkobiercy legitymującemu się postanowieniem spadkowym, aktem poświadczenia dziedziczenia lub europejskim poświadczeniem spadkowym”.	Stwierdzić należy, iż dookreślenie uprawnionych w sposób kompleksowy uściśli krąg osób, które objęte są postępowaniem wywłaszczeniowym oraz skutkami wynikającymi z postępowania wywłaszczeniowego. Ponadto powyższe, oprócz uściślenia treści przepisu, pozwoliłoby również uniknąć możliwości rozszerzania kręgu podmiotów uprawnionych do uzyskania odszkodowania za nieruchomości wywłaszczone w stosunku do osób, które nie poniosły żadnej szkody związanej z wywłaszczeniem nieruchomości, a roszczenie o ustalenie odszkodowania uzyskały na podstawie innego tytułu i są jedynie „następcami prawnymi” osoby wywłaszczonej, a nie jej spadkobiercami np. na podstawie cesji wierzytelności.
111.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	Dodanie w art. 129 nowego ust. 6: „Jeżeli osoba uprawniona do uzyskania odszkodowania, o którym mowa w ustępie 5 pkt 3, nie złoży wniosku w terminie 3 lat od wejścia w życie niniejszej zmiany, roszczenie wygasa”.	Uzasadnione jest wprowadzenie przepisu wprowadzającego przedawnienie roszczenia o ustalenie odszkodowania za nieruchomości wywłaszczone na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów. Brak terminu ograniczającego możliwość żądania ustalenia odszkodowania powoduje w praktyce konieczność prowadzenia postępowania w sprawach, w których wywłaszczenia dokonano w odległym czasie (np. 60 lat temu). Ze względu na znaczny upływ czasu bardzo trudne jest ustalenie przebiegu postępowań wywłaszczeniowo-odszkodowawczych z lat ubiegłych. Dodatkowo, ze względu na przemiany ustrojowe, trudno obecne standardy odnosić do lat ubiegłych.

			<p>Obecnie wydawane są decyzje administracyjne dotyczące ustalenia odszkodowania za nieruchomości wywłaszczone w latach 50. czy 60. Przepis ten stanowi podstawę prawną do wydania odrębnej decyzji o odszkodowaniu z tytułu wywłaszczenia nieruchomości w sytuacjach przewidzianych w obowiązujących przepisach prawa.</p> <p>Ze względu na niekompletną, wybrakowaną i zniszczoną dokumentację archiwalną nie jest możliwe zgromadzenie przez organ prowadzący postępowanie pełnej dokumentacji, co skutkuje ubogim materiałem dowodowym, będącym podstawą do wydania decyzji odszkodowawczej często na bardzo wysokie kwoty. Wielokrotnie postępowania opierają się na dowodach pośrednich. Ponadto kategoria archiwalna A oznacza, że przedmiotowe akta przechowywane się przez okres 50 lat. Ograniczenie czasowe do wystąpienia z wnioskiem o ustalenie odszkodowania w tych przypadkach pozwoli zakończyć definitywnie sprawę odszkodowań za „stare wywłaszczenia”.</p>
112.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	<p>Proponuje się dodanie w art. 132 ust. 2a:</p> <p>„Roszczenie o wypłatę ustalonego odszkodowania może być dochodzone w terminie określonym w przepisach Kodeksu cywilnego”.</p>	<p>Przepisy przedmiotowej ustawy nie przewidują przedawnienia roszczenia o wypłatę odszkodowania za wywłączoną nieruchomość. Nie przewidują również stosownego odesłania do ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, która zawiera regulacje odnośnie przedawnienia roszczeń.</p> <p>W praktyce ogromnym problemem jest ustalenie, czy odszkodowanie zostało w przeszłości wypłacone na rzecz osób uprawnionych. W obecnym stanie prawnym dokumentację finansową, która mogłaby stanowić dowód wypłaty odszkodowania, jednostki finansowe zobowiązane są przechowywać przez okres pięciu lat. Zniszczeniu zgodnie z przepisami o archiwizacji podlegają też dokumenty depozytowe, które mogłyby świadczyć, że kwota odszkodowania została złożona do depozytu sądowego.</p>
113.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	<p>Nadanie nowego brzmienia art. 138 ust. 2:</p> <p>„2. Najem, dzierżawa lub użyczenie zwracanej nieruchomości wygasa z upływem 3 miesięcy od dnia, w którym decyzja o zwrocie wywłaszczonej nieruchomości stała się ostateczna lub wyrok kończący postępowanie stał się prawomocny”.</p>	<p>Potrzebne jest wprowadzenie zmian, aby prawa takie jak: prawo użytkowania, trwałego zarządu, praw obligacyjnych z umów dzierżawy itp. niezależnie od daty, w której decyzja o zwrocie stała się ostateczna, trwały w dalszym ciągu, jeśli sprawa o zwrot kontynuowana jest w postępowaniu przed WSA i NSA. Art. 138 przesądza los prawa użytkowania, trwałego zarządu, praw obligacyjnych z umów dzierżawy itp. w wypadku, jeśli objęta nimi nieruchomość zostaje zwrócona. Moment wygaśnięcia tych praw obecnie uzależniony jest od daty, w której decyzja o zwrocie stała się ostateczna. Wydaje się zasadne, aby prawa te trwały w dalszym ciągu, jeśli sprawa o zwrot w wyniku skargi kontynuowana jest w postępowaniu przed WSA i NSA.</p>

114.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	Nadanie nowego brzmienia art. 140 ust. 6: „Koszty postępowania o zwrot nieruchomości ponosi odpowiednio Skarb Państwa albo właściwa jednostka samorządu terytorialnego w zależności od tego, któremu z tych podmiotów odszkodowanie jest zwracane, przy czym jednostka samorządu terytorialnego ponosi koszty tylko do wysokości kwoty uzyskanego odszkodowania”.	Rozszerzenie przepisu art. 140 ust. 6 ma na celu uzupełnienie luki prawnej wynikającej z tego, że ustawodawca w pierwotnym brzmieniu przepisu nie przewidział wystąpienia sytuacji, w których wysokość kosztów postępowania przekracza kwotę uzyskanego zwrotu zwaloryzowanego odszkodowania. W praktyce organów administracji zdarzają się tego rodzaju przypadki.
115.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	Dodanie zdania trzeciego na końcu art. 141 ust. 1: „1. Należności, o których mowa w art. 140, mogą być, na wniosek poprzedniego właściciela albo jego spadkobiercy, rozłożone na raty, nie dłużej niż na 10 lat. Warunki rozłożenia na raty określa się w decyzji o zwrocie wywłaszczonej nieruchomości. Wysokość pojedynczej raty nie może być jednak niższa niż 100 złotych”.	Możliwość rozłożenia na raty odszkodowania podlegającego zwrotowi (art. 141 ust. 1) powinna zostać ograniczona poprzez określenie minimalnej wysokości raty. W obecnej sytuacji możliwe jest rozłożenie każdej należności, nawet kilkusetzłotowej na 120 rat, co nie jest uzasadnione interesem wnioskodawcy, a w wielu wypadkach generuje koszty administracyjne wyższe niż łączna wysokość zwracanej kwoty.
116.	Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego	Dodanie paragrafu 3. w art. 105 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego: „§ 1. Gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. § 2. Organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym. § 3. Organ administracji publicznej może umorzyć zawieszone postępowanie po upływie trzech lat od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania z powodu śmierci strony lub jednej ze stron, śmierci przedstawiciela ustawowego strony albo utraty przez stronę lub przez jej ustawowego przedstawiciela zdolności do czynności prawnych, jeżeli nie zagraża to uzasadnionemu interesowi stron lub interesowi społecznemu”.	Przepis art. 97 § 1. Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi o obowiązku organu administracji publicznej obligatoryjnego zawieszenia postępowania m.in. w razie śmierci strony lub jednej ze stron, jeżeli wezwanie spadkobierców zmarłej strony do udziału w postępowaniu nie jest możliwe i nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 30 § 5, a postępowanie nie podlega umorzeniu jako bezprzedmiotowe (art. 105); w razie śmierci przedstawiciela ustawowego strony; w razie utraty przez stronę lub przez jej ustawowego przedstawiciela zdolności do czynności prawnych. W przypadku zawieszenia z powodu śmierci strony lub jednej ze stron postępowania wydanie stosownego postanowienia poprzedza ustalenie przez organ administracji publicznej braku możliwości wezwania następców prawnych zmarłej strony. Niemożność wezwania spadkobierców wynika najczęściej z braku możliwości ich ustalenia. Zgodnie bowiem z przepisem art. 1027 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny: Względem osoby trzeciej, która nie rości sobie praw do spadku z tytułu dziedziczenia, spadkobierca może udowodnić swoje prawa wynikające z dziedziczenia tylko stwierdzeniem nabycia spadku albo zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia. Orzecznictwo wskazuje natomiast na brak legitymacji procesowej organów administracji publicznej do inicjowania postępowań o nabycie spadku po zmarłych w toku postępowania stronach. Ponadto w przeważającej większości przypadków brak jest także przesłanek do powołania kuratora spadku

			<p>nieobjętego, zgodnie bowiem z poglądem wyrażonym przez przedstawicieli judykatury, spadek uważa się za nieobjęty, jeżeli spadkobierca lub spadkobiercy nie objęli spadku faktycznie w przechowanie, zarząd lub użytkowanie.</p> <p>Brak zainteresowania spadkobierców zmarłej strony postępowania lub brak możliwości prawnych ustalenia tytułu dziedziczenia skutkują brakiem możliwości podjęcia zawieszono postępowania administracyjnego, co prowadzi do zawieszenia postępowań na czas nieskończony. W takim wypadku powstaje stan niepewności, niepożądany z punktu widzenia porządku prawnego, interesów pozostałych stron postępowania oraz sprzeczny z jedną z naczelnych zasad postępowania administracyjnego – zasadą szybkości postępowania.</p> <p>Proponowany okres trzech lat na usunięcie przeszkody, jaką jest brak możliwości ustalenia spadkobierców, jest okresem wystarczająco długim do uzyskania postanowienia o nabyciu spadku lub aktu poświadczenia dziedziczenia albo też wezwania do udziału w postępowaniu uprzednio ustalonych spadkobierców.</p> <p>Proponowanym warunkiem ograniczającym stosowanie instytucji umorzenia postępowania administracyjnego jest wykazanie przez organ administracji publicznej braku zagrożenia dla uzasadnionego interesu stron lub dla interesu społecznego. Ocena dokonywana byłaby każdorazowo przez organ administracji publicznej i podlegałyby kontroli instancyjnej oraz sądowno-administracyjnej.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, iż analogiczna regulacja zawarta jest w przepisie art. 182 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego: Sąd umarza postępowanie w razie stwierdzenia braku następcy prawnego strony, która utraciła zdolność sądową, a w każdym razie po upływie roku od daty postanowienia o zawieszeniu z tej przyczyny. Natomiast zgodnie z art. 182 § 1 pkt 5 Sąd umarza postępowanie w razie śmierci strony po upływie pięciu lat od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania z tej przyczyny. oraz w przepisie art. 130. § 1. ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi Sąd umarza zawieszono postępowanie:</p> <ol style="list-style-type: none">1) jeżeli wniosek o podjęcie postępowania zawieszono na zgodny wniosek stron albo z przyczyn wskazanych w art. 125 § 1 pkt 3 nie został zgłoszony w ciągu trzech lat od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu;2) w razie stwierdzenia braku następcy prawnego strony, która utraciła zdolność sądową, a w każdym razie po upływie trzech lat od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu z tej przyczyny;3) w razie śmierci strony, po upływie pięciu lat od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania z tej przyczyny.
--	--	--	--

			<p>Proponuje się, z uwagi na wskazane powyżej argumenty, rozszerzyć możliwość umorzenia postępowania po upływie 3-letniego okresu zawieszenia postępowania także w przypadku zaistnienia innych przesłanek obligatoryjnego zawieszenia postępowania, tj.: śmierci przedstawiciela ustawowego strony albo utraty przez stronę lub przez jej ustawowego przedstawiciela zdolności do czynności prawnych.</p>
117.	Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego	<p>Dodanie § 2 w art. 147</p> <p>„Nie wznawia się postępowania, jeżeli od dnia ostateczności decyzji upłynęło dziesięć lat”.</p>	<p>Nowelizacja Kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie postępowania o stwierdzenie nieważności decyzji, która weszła w życie 16.09.2021 r., wprowadziła w § 2 art. 156 Kodeksu postępowania administracyjnego 10-letni termin stwierdzania nieważności decyzji z przyczyn wymienionych w § 1 art. 156, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło dziesięć lat, a także gdy decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne.</p> <p>Celem ujednoczenia trybów nadzwyczajnych wzruszenia decyzji zasadne byłoby wprowadzenie 10 letniego terminu przedawnienia również w zakresie postępowań wznowieniowych.</p> <p>Obecnie prowadzenie postępowań o wznowienie postępowań zakończonych ostateczną decyzją w latach ubiegłych XX wieku z uwagi na znaczny upływ czasu napotyka na liczne trudności dowodowe umożliwiające ustalenie przebiegu postępowań sprzed kilkudziesięciu lat, a tym samym wykazanie jednej z przesłanek warunkującej wznowienie.</p>
118.	Ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali	<p>Art. 3:</p> <p>„(...)</p> <p>7. W budynkach, w których nastąpiło wyodrębnienie własności co najmniej jednego lokalu i ustalenie wysokości udziałów w nieruchomości wspólnej bez uwzględnienia powierzchni pomieszczeń przynależnych lub w sposób inny niż określony w ust. 3, a przy wyodrębnianiu kolejnych lokali ustalano wysokość udziałów w nieruchomości wspólnej w taki sam sposób, do czasu wyodrębnienia ostatniego lokalu, stosuje się zasady obliczania udziału w nieruchomości wspólnej takie, jak przy wyodrębnieniu pierwszego lokalu. Przepisu zdania poprzedzającego nie stosuje się, jeżeli wszyscy właściciele lokali wyodrębnionych i dotychczasowy właściciel nieruchomości dokonają w umowie nowego ustalenia wysokości udziałów w nieruchomości wspólnej”.</p>	<p>Propozycja nowelizacji zmierza do uregulowania kwestii nieprawidłowych wielkości udziałów w nieruchomości wspólnej, która to nieprawidłowość może być efektem dokonanej nadbudowy bądź też przebudowy budynku czy też błędami w ustaleniu prawidłowej powierzchni budynków. Nieprawidłowości w zakresie wielkości udziałów uniemożliwiają dalszą sprzedaż lokali komunalnych, ponieważ suma udziałów w nieruchomości wspólnej jest niewystarczająca dla pozostałych niewyodrębnionych jeszcze lokali bądź została przekroczona, tzn. ich suma wynosi więcej niż 1.</p> <p>W związku z powyższym konieczne jest już na początkowym etapie rozpoczęcia rokowań pomiędzy właścicielami dotychczas wyodrębnionych lokali a właścicielem nieruchomości, mających na celu ustalenie nowej wysokości udziałów zgodnie z zasadą ustaloną w ustępie 3. W przypadku braku dojścia do porozumienia z członkami wspólnoty sugeruje się w ścisłe uzasadnionych przypadkach wprowadzenie trybu administracyjnego dla tego sposobu regulacji.</p> <p>Ostateczna decyzja w tym przedmiocie stanowiłaby podstawę do dokonania stosownych wpisów w księgach wieczystych, których dokonanie mogłoby być zwolnione z kosztów sądowych z uwagi na nieodzowność regulacji i szerszy</p>

		<p>Zmiana art. 3 ust. 7 ustawy o własności lokali:</p> <p>Art. 3:</p> <p>„(...)</p> <p>7. W budynkach, w których nastąpiło wyodrębnienie własności co najmniej jednego lokalu i ustalenie wysokości udziałów w nieruchomości wspólnej w sposób inny niż określony w ust. 3, właściciele lokali wyodrębnionych i dotychczasowy właściciel nieruchomości podejmują rokowania w zakresie nowego ustalenia wysokości udziałów w nieruchomości wspólnej w sposób określony w ust. 3. Protokół rokowań stanowi podstawę zawarcia aktu notarialnego. W przypadku niezakończenia rokowań w terminie 3 miesięcy od ich rozpoczęcia nowego ustalenia wysokości udziałów dokonuje w drodze decyzji administracyjnej starosta, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub organ wykonawczy gminy, powiatu i województwa w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność gminy, powiatu i województwa.</p> <p>Od powyższej decyzji przysługuje stronom odwołanie na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Ostateczna decyzja stanowi podstawę wpisu w księdze wieczystej. Nowe ustalenie wysokości udziałów następuje bez wzajemnych rozliczeń pomiędzy stronami z tytułu zmian wysokości udziału”.</p>	<p>społecznie kontekst sprawy. Od przedmiotowej decyzji służyłoby stronom, tj. właścicielom lokali, odwołanie na podstawie i zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.</p> <p>Dodanie powyższego przepisu podyktowane jest tym, że w dotychczasowej praktyce Gminy Miejskiej Kraków właściciele wyodrębnionych lokali w zasadzie nie wyrażają zgody na zmianę wysokości udziałów. Nadto uregulowanie omawianej kwestii na drodze postępowania sądowego jest kosztowne oraz długotrwałe. Takie postępowania mogą toczyć się latami, bowiem stroną pozwaną muszą być wszyscy właściciele lokali, których niejednokrotnie w budynkach gminnych jest 100 i więcej.</p>
119.	Ustawa z dnia 24 czerwca 1994r. o własności lokali	<p>Art. 22:</p> <p>Dodanie ust. 5 ustawy o własności lokali</p> <p>Względnie zmiana art. 22</p> <p>Art. 22:</p> <p>„(...)</p> <p>5. W razie braku zgody, o której mowa w ust. 3 pkt 5a, do czasu sprzedaży wszystkich lokali przez dotychczasowego właściciela nieruchomości wysokość</p>	

		<p>udziałów w nieruchomości wspólnej ustala właściwy organ w drodze decyzji administracyjnej, o którym mowa w art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, od której stronom przysługuje odwołanie na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.</p> <p>Ostateczna decyzja o ustaleniu wysokości udziałów stanowi podstawę wpisu w księdze wieczystej, którego dokonuje się na wniosek organu, który wydał decyzję”.</p>	
120.	Ustawa z dnia 24 czerwca 1994r. o własności lokali	<p>Dodanie art. 32b ustawy o własności lokali na wzór art. 41 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych:</p> <p>Art. 32b:</p> <p>„1. Wspólnota mieszkaniowa jest obowiązana:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wystąpić z wnioskiem do właściwego organu w sprawie połączenia lub podziału nieruchomości, jeżeli jest to niezbędne do wydzielenia nieruchomości wspólnej określonej w art. 3 ust. 2. 2) podjąć czynności związane z rozgraniczeniem oraz połączeniem nieruchomości, a także ewidencją gruntów i budynków, jeżeli bez tych czynności oznaczenie przedmiotu odrębnej własności lokali położonych w obrębie nieruchomości byłoby niemożliwe albo działka wydzielona pod budynkiem lub budynkami nie spełniałaby wymogów przewidzianych dla działek budowlanych. 2. Podział nieruchomości może nastąpić niezależnie od istnienia i ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. 3. Niewykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, może spowodować podjęcie czynności z urzędu przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta”. 	<p>W dotychczasowej praktyce Gmina Miejska Kraków spotyka się bardzo często z nieprawidłowościami geodezyjno-prawnymi nieruchomości zabudowanych budynkami polegającymi między innymi na tym, że dwa lub więcej budynków są ze sobą konstrukcyjnie połączone za pomocą tzw. „przełączek”, granice budynków nie pokrywają się z granicami działek ewidencyjnych, na których są posadowione. „Przełączki” łączą budynki w pewien zwarty ciąg architektoniczny.</p> <p>Przedmiotowe „przewiązki” niejednokrotnie usytuowane są na innej działce ewidencyjnej aniżeli budynki, do których konstrukcyjnie one przynależą. Sytuację komplikuje fakt, iż część działki, na której jest usytuowana dana przewiązka, została oddana w użytkowanie wieczyste właścicielom lokali położonych w budynku sąsiednim. Powyższa propozycja dodania nowego przepisu zmierza do nałożenia na wspólnoty mieszkaniowe obowiązku podjęcia czynności mających na celu uregulowanie nieprawidłowości geodezyjnych nieruchomości zabudowanych budynkami. W ustawie o własności lokali brak jest przepisu, który nakładałby na wspólnotę mieszkaniową obowiązek podjęcia takich czynności, podczas gdy taki obowiązek jest nałożony na spółdzielnie mieszkaniowe. Dlatego też zasadne jest wprowadzenie dodatkowej regulacji w ustawie o własności lokali na wzór art. 41 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych.</p>
121.	Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	<p>Dodanie w art. 95 ust. 1 pkt 11 w brzmieniu:</p> <p>„11) o wpis w księdze wieczystej zmiany wysokości udziału w nieruchomości wspólnej ustalonego na podstawie decyzji, o której mowa w art. 22 ust. 5 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (t.j. Dz.U.2021.1048 z późn. zm.)”.</p>	<p>Proponowana zmiana ustawowa ma na celu dokonanie wpisu w księdze wieczystej bez obowiązku uiszczenia opłaty sądowej przez właściwy organ zmiany wysokości udziałów na podstawie ostatecznej decyzji administracyjnej.</p>

122.	<p>Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów</p>	<p>Art. 9 zmiana z: „W przypadku wniesienia opłaty jednorazowej za przekształcenie gruntu stanowiącego własność Skarbu Państwa, osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych lub spółdzielniom mieszkaniowym przysługuje bonifikata od tej opłaty w wysokości:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 60% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w roku, w którym nastąpiło przekształcenie; 2) 50% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w drugim roku po przekształceniu; 3) 40% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w trzecim roku po przekształceniu; 4) 30% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w czwartym roku po przekształceniu; 5) 20% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w piątym roku po przekształceniu; 6) 10% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w szóstym roku po przekształceniu”. <p>na: „W przypadku wniesienia opłaty jednorazowej za przekształcenie gruntu stanowiącego własność Skarbu Państwa, osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych lub spółdzielniom mieszkaniowym przysługuje bonifikata od tej opłaty w wysokości:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 60% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w roku, w którym powstał obowiązek wnoszenia opłat z tytułu przekształcenia danej nieruchomości; 2) 50% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w drugim roku po roku, w którym powstał obowiązek wnoszenia opłat z tytułu przekształcenia danej nieruchomości; 	<p>Ustawodawca przewidział wysokość bonifikat od opłat jednorazowych w wysokości zależnej od roku, w którym nastąpi wpłata opłaty jednorazowej. 60% bonifikata jest stosowana w przypadku, gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w roku, w którym nastąpiło przekształcenie. W każdym kolejnym roku bonifikata maleje o 10%.</p> <p>W przypadku nieruchomości, w stosunku do których przekształcenie nastąpiło na podstawie art. 13 ust. 1, właściciel gruntu nie może skorzystać z 60% bonifikaty niezależnie od tego, kiedy uiszczy opłatę jednorazową. Zgodnie bowiem z art. 13 ust. 3 „Obowiązek wnoszenia opłaty powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym nastąpiło przekształcenie. Opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego za rok, w którym nastąpiło przekształcenie, jest wymagalna w pełnej wysokości”. Zgodnie zaś z art. 7 ust. 7 cyt. „Właściciel gruntu w każdym czasie trwania obowiązku wnoszenia opłaty może zgłosić właściwemu organowi na piśmie zamiar jednorazowego jej wniesienia w kwocie pozostającej do spłaty (opłata jednorazowa). Wysokość opłaty jednorazowej odpowiada iloczynowi wysokości opłaty obowiązującej w roku, w którym zgłoszono zamiar wniesienia opłaty jednorazowej, oraz liczby lat pozostałych do upływu okresu, o którym mowa w ust. 6 albo 6a”.</p> <p>W konsekwencji nabywca lokalu mieszkalnego nie może zgłosić zamiaru wniesienia opłaty przekształceniowej i uiszczyć jej w roku, w którym nastąpiło przekształcenie, ponieważ w roku tym nie obowiązuje opłata przekształceniowa. Pierwszy rok obowiązywania opłaty przekształceniowej przypada na drugi rok po roku przekształcenia. Nabywca lokalu może zatem skorzystać z maksymalnie 50% bonifikaty od opłaty przekształceniowej.</p> <p>W naszej ocenie nie ma uzasadnienia dla różnicowania sytuacji prawnej właścicieli gruntów objętych obowiązkiem wnoszenia opłaty przekształceniowej, w zakresie wysokości bonifikat od opłat jednorazowych, w zależności od daty przekształcenia.</p>
------	---	--	--

		<p>3) 40% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w trzecim roku po roku, w którym powstał obowiązek wnoszenia opłat z tytułu przekształcenia danej nieruchomości;</p> <p>4) 30% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w czwartym roku po roku, w którym powstał obowiązek wnoszenia opłat z tytułu przekształcenia danej nieruchomości;</p> <p>5) 20% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w piątym roku po roku, w którym powstał obowiązek wnoszenia opłat z tytułu przekształcenia danej nieruchomości;</p> <p>6) 10% – w przypadku gdy opłata jednorazowa zostanie wniesiona w szóstym roku po roku, w którym powstał obowiązek wnoszenia opłat z tytułu przekształcenia danej nieruchomości”.</p>	
123.	<p>Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów</p>	<p>Art. 21 ust. 3 zmiana z: „Jeżeli w dniu przekształcenia obowiązywała stawka procentowa niezgodna z faktycznym sposobem użytkowania gruntu, właściwy organ po tym dniu ustala tę stawkę, stosując odpowiednio przepis art. 73 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami”.</p> <p>na: „Jeżeli obowiązująca stawka procentowa jest niezgodna z faktycznym sposobem użytkowania gruntu, właściwy organ ustala tę stawkę, stosując odpowiednio przepisy art. 78–81 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Przepis stosuje się odpowiednio do udziału w prawie własności związanego z wyodrębnionym lokalem”.</p> <p> dodanie ust. 3a o treści: „Zmiana stawki procentowej następuje po roku, w którym doręczono wypowiedzenie stawki procentowej”.</p>	<p>Art. 21 ust. 3 w chwili wejścia w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów odwoływał się do treści art. 73 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (dalej ugn.) w brzmieniu przed nowelizacją dokonaną na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1309).</p> <p>Nowelizacja weszła w życie 15.08.2019 r.</p> <p>Przed nowelizacją art. 73 ust. 2 ugn. w celu ustalenia właściwej stawki procentowej opłaty przekształceniowej na podstawie art. 21 ust. 3 należało stosować tryb określony w art. 78–81 ugn.</p> <p>Proponowana zmiana oraz dodanie art. ust. 3a spowoduje powrót do rozwiązań pierwotnie zakładanych przez ustawodawcę (tryb zmiany stawki procentowej na podstawie art. 78–81 ugn.) oraz dodatkowo umożliwi zmianę stawki procentowej w sytuacji zmiany sposobu korzystania z lokalu.</p> <p>Odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 73 ust. 2 ugn. w treści po nowelizacji budzi poważne wątpliwości co do możliwego zastosowania przewidzianego w nim trybu dotyczącego – aktualnie – zmiany celu prawa użytkowania</p>

			wieczystego. Niezależnie od wątpliwości dotyczących odpowiedniego stosowania tego trybu jest on bardziej czasowo- i kosztochłonny dla organu i właściciela nieruchomości zainteresowanego zmianą stawki procentowej na właściwą dla danego sposobu korzystania z gruntu.
124.	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie wyceny nieruchomości z dnia 5 września 2023 r.	Dodanie w § 75 ust. 4 „W zakresie nieuregulowanym przepisy § 32 stosuje się odpowiednio”.	Ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości z uwagi na zakres i przedmiot ograniczenia określane jest mianem „publicznej służebności”. Pomimo licznych podobieństw służebności przesyłu z ograniczeniem sposobu korzystania obecna regulacja sprawia, że przy określeniu wartości poniesionych szkód w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości rzeczoznawcy majątkowi nie mogą stosować odpowiednio regulacji dotyczącej wyceny wartości służebności przesyłu ustanowionej dla urządzeń przesyłowych. Umożliwienie odpowiedniego stosowania ww. przepisów dałoby rzeczoznawcom majątkowym dodatkowe wytyczne do wyceny i ujednoliciłoby jej sposób.
125.	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego	Dodanie przepisu w Księdze drugiej Postępowanie nieprocesowe, Tytuł II Przepisy dla poszczególnych rodzajów spraw, Dział IV Sprawy z zakresu prawa spadkowego, Rozdział 1 Zabezpieczenie spadku, wykaz inwentarza i spis inwentarza, (art. 633–639).	Dodanie przepisu, który wyznaczy maksymalny termin na sporządzenie przez Komornika spisu inwentarza majątku spadkowego. Chodzi tutaj zarówno o spisy inwentarza sporządzane na wniosek spadkobierców, jak i sporządzane na polecenie sądu, skierowane bezpośrednio do komornika w sprawach, w których postanowienie o sporządzeniu spisu inwentarza zostało wydane z urzędu. W praktyce bardzo często zdarza się, że w sprawach o spis inwentarza kierowanych przez gminę komornicy sądowi prowadzą postępowanie o spis inwentarza przez kilkanaście miesięcy, nie informując wnioskodawcy o postępach w sprawie. W zakresie zaś postępowań o spis inwentarza prowadzonych na polecenie sądu wielokrotnie zdarza się, że dopiero interwencja gminy powoduje podjęcie jakichkolwiek czynności w sprawie. Co istotne, do czasu sporządzenia spisu inwentarza gmina wstrzymuje się ze zbywaniem przedmiotów wchodzących w skład spadku. Ostatecznie prowadzi to do sytuacji, że wskutek wieloletnich postępowań nabyty majątek nie przedstawia już żadnej wartości.
126.	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego	Dodanie przepisu do Części trzeciej Postępowanie egzekucyjne, Działu II Zawieszenie i umorzenie postępowania (art. 818–828).	Dodanie przepisu w zakresie prowadzenia przez komorników postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikom spadkowym w przypadku, kiedy spis inwentarza nie został jeszcze sporządzony. Legitymowanie się przez spadkobiercę postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku z dobrodziejstwem inwentarza winno przerywać egzekucję bez konieczności składania dodatkowego wniosku o jego zwieszenie do czasu sporządzenia spisu i automatycznie ograniczać odpowiedzialność w egzekucji do wysokości ustalonych w spisie aktywów spadku.

			<p>Zgodnie z obowiązującymi przepisami przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza powoduje ograniczenie odpowiedzialności za długi spadkowe do wysokości stanu czynnego spadku. Wysokość stanu czynnego spadku określana jest w spisie inwentarza lub w wykazie inwentarza. Gmina Miejska Kraków w przypadku długów spadkowych zawsze stara się o pozyskanie spisu inwentarza majątku spadkowego – w tym celu najpierw zwraca się do sądu o zarządzenie spisu inwentarza, a następnie do komornika o jego sporządzenie. Niestety, zdarza się, że zanim spis zostanie dokonany, komornicy na zlecenie wierzycieli spadkowych wszczynają egzekucję obejmującą całość długu, bez ograniczenia aktywami spadku, nie czekając na spis inwentarza. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ograniczenie odpowiedzialności w stosunku do wierzycieli następuje wtedy, gdy spadkobierca skutecznie procesowo powoła się na to ograniczenie na etapie postępowania rozpoznawczego lub klauzulowego.</p>
127.	Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	Art. 94	<p>Dodanie przepisu zwalniającego od ponoszenia kosztów sądowych jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>Ponoszenie opłat sądowych przez gminy powoduje uszczuplenie majątku samorządowego, którym gospodarują gminy, by następnie przysporzyć majątek publiczny, którym gospodaruje Skarb Państwa. Bezspornie majątek samorządowy służy dobru wspólnemu danej gminy i w tym zakresie może, a nawet powinien być traktowany podobnie jak dobro publiczne. Postępowania prowadzone przez gminy podobnie jak te prowadzone przez Skarb Państwa dotyczą dobra publicznego, a środki przeznaczane na opłaty stanowią środki publiczne.</p>
128.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	Art. 10 ust. 5 Wykreślenie zdania drugiego: Przepisy niniejszego działu stosuje się z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej. Udzielenie pomocy publicznej wymaga spełnienia warunków udzielenia pomocy de minimis określonych we właściwych przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy de minimis.	<p>Aktualne brzmienie art. 10 ust. 5 wskazuje na brak możliwości przyznawania pomocy publicznej w innej formie niż pomoc de minimis w przypadku gospodarowania nieruchomościami na podstawie działu II przedmiotowej ustawy. A więc takie formy gospodarowania jak np.: aport nieruchomości do spółek prawa handlowego, dzierżawa, sprzedaż na podstawie ww. przepisów są niemożliwe, jeżeli z takim gospodarowaniem wiąże się udzielenie pomocy publicznej innej aniżeli pomoc de minimis.</p> <p>Przywrócenie poprzedniego brzmienia art. 10 ust. 5 umożliwi udzielanie pomocy np. w oparciu o Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu czy Decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.</p>

			Zgodnie z intencją ustawodawcy zmiana ustawy miała na celu ujednoczenie przepisów związanych z udzielaniem pomocy publicznej przy sprzedaży gruntów publicznych za cenę obniżoną w stosunku do wartości rynkowej. Ponieważ dział II ustawy odnosi się do gospodarowania nieruchomościami publicznymi w znacznie szerszym zakresie, zasadne wydaje się przywrócenie zapisu sprzed nowelizacji z jednoczesnym wskazaniem, że przepisy dotyczące sprzedaży nieruchomości na rzecz jej użytkownika wieczystego stosuje się na warunkach określonych we właściwych przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy de minimis. Należy zwrócić uwagę, że w ustawie o gospodarce nieruchomościami w aktualnym brzmieniu funkcjonują dwa identyczne przepisy: art. 10 ust. 5 oraz art. 198l.
129.	Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej	Dodanie do art. 10 ust. 2a o następującej treści: „W celu racjonalnego wykorzystania majątku spółka może prowadzić działalność uboczną, poza sferą użyteczności publicznej. Działalność powyższa nie może przekroczyć 10% obrotów spółki”.	Spółki komunalne często posiadają majątek, który mogą wykorzystać komercyjnie, bez uszczerbku dla ich podstawowej działalności. Najwyższa Izba Kontroli w swoich kontrolach wskazuje, że spółki komunalne prowadzą działalność czysto komercyjną z wykorzystaniem swojego majątku, np. sprzedaż paliw, alkoholi na swoich stacjach benzynowych, i brak jest jasnych regulacji, które regulowałyby taką działalność. Proponowany zapis reguluje prowadzenie działalności gospodarczej poza sferą użyteczności publicznej wprowadzając jej limit, w odniesieniu do obrotów spółki.
130.	Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej	Art. 30	Konieczność zmiany samodzielnego przepisu w zakresie finansowania przez gminę kosztów transportu pacjenta w przypadkach opisanych w art. 30 ust. 1. Koszty te powinien objąć wojewoda jako podmiot uczestniczący w Systemie Państwowego Ratownictwa Medycznego. Zmianę tę można rozpatrywać kontekstowo w odniesieniu do rządowego projektu ustawy o stwierdzaniu, dokumentowaniu i rejestracji zgonów.
131.	Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej	Art. 55 ust. 1	Konieczność realnego umożliwienia komercyjnego udzielania świadczeń zdrowotnych i czerpania dochodów z tego tytułu przez podmioty lecznicze bez różnicowania ich ze względu na formę prawną. Dotychczasowe rozwiązanie jest źródłem kontrowersji, naruszając zasadę równego traktowania podmiotów leczniczych. Dopuszczalne byłoby wyłączenie spod tej regulacji podmiotu leczniczego, który powstał i został wyposażony ze środków publicznych; chyba że podmiot ten udziela świadczeń zdrowotnych, które nie wchodzi w skład koszyka świadczeń gwarantowanych na majątku publicznym.

132.	Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej	Art. 59 ust. 2	Wprowadzenie procedury pokrywania straty finansowej samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych ze środków budżetu państwa (Narodowego Funduszu Zdrowia lub Ministerstwa Zdrowia albo pozostających w dyspozycji wojewody). Jest to konieczne ze względu na dostosowanie do przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych określających zasady budżetowania także w odniesieniu do budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Jest to także zmiana wynikająca z treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 2019 r. (sygn. akt K4/17).
133.	Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej	Art. 49 ust. 6a	Zastąpienie aktualnej treści ust. 6a.: „W przypadku ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, okres, o którym mowa w ust. 6, zostaje przedłużony o czas trwania danego stanu oraz o kolejne 90 dni od dnia jego odwołania” następującą treścią: „W przypadku ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, okres, o którym mowa w ust. 6, zostaje przedłużony na czas trwania danego stanu oraz o kolejne 90 dni od dnia jego odwołania” – w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych jakie zapis budzi w zakresie terminu przedłużenia nawiązanego stosunku pracy lub innej umowy z Kierownikiem podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą.
134.	Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej	Art. 46 ust. 3a	Zastąpienie aktualnej treści ust. 3a: „W przypadku odwołania kierownika podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą albo w innym przypadku nieobsadzenia stanowiska kierownika podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą, podmiot tworzący wyznacza do pełnienia obowiązków kierownika jednego z jego zastępców albo innego pracownika spełniającego warunki określone w ust. 2 albo zatrudnia w tym celu inną osobę spełniającą warunki określone w ust. 2 na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy liczony od dnia odwołania kierownika podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą albo od dnia nieobsadzenia tego stanowiska. Przepis art. 49 ust. 6a stosuje się odpowiednio” następującą treścią: „W przypadku odwołania kierownika podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą albo w innym przypadku nieobsadzenia stanowiska kierownika podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą podmiot tworzący wyznacza do pełnienia obowiązków kierownika jednego z jego zastępców albo innego pracownika spełniającego warunki określone w ust. 2, albo zawiera z tą osobą umowę cywilnoprawną na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, liczony od dnia odwołania kierownika podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą albo od dnia nieobsadzenia tego stanowiska. Przepis art. 49 ust. 6a stosuje się odpowiednio”

			Aktualnie obowiązujące przepisy nie pozwalają na zawarcie z osobą pełniącą obowiązki kierującego podmiotem leczniczym umowy cywilnoprawnej, pomimo iż ustawa dopuszcza zawarcie takiej umowy z kierującym podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą wyłonionym w drodze konkursu. Brak powodów jakiegokolwiek ograniczenia kompetencji władczych podmiotu tworzącego do kształtowania formy umowy.
135.	Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami	Art. 12 ust. 3	<p>W przypadku braku gabinetu dentystycznego w szkole organ prowadzący placówkę powinien zawrzeć umowę cywilnoprawną z podmiotem wykonującym działalność leczniczą udzielającym świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży finansowanych ze środków publicznych. Umowa ta powinna opisywać sposób organizacji i formę udzielania świadczeń zdrowotnych. Forma umowy jest bardziej czytelna, precyzyjna i „silniejsza” niż porozumienie.</p> <p>(Dotychczasowe brzmienie: „W przypadku braku gabinetu dentystycznego w szkole organ prowadzący szkołę zawiera porozumienie z podmiotem wykonującym działalność leczniczą, udzielającym świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży finansowanych ze środków publicznych, w którym określa się sposób organizacji udzielania świadczeń”).</p>
136.	Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty	Rozdział 5. Zasady wykonywania zawodu lekarza Zmiana: „Art. 32 ust. 2 [Przed przeprowadzeniem badania lub udzieleniem innych świadczeń zdrowotnych] Jeżeli pacjent jest małoletni lub niezdolny do świadomego wyrażenia zgody, wymagana jest zgoda jego przedstawiciela ustawowego, a gdy pacjent nie ma przedstawiciela ustawowego lub porozumienie się z nim jest niemożliwe – zgoda sądu opiekuńczego”.	<p>Terminem „małoletni” jest określana osoba, która nie ukończyła 18 roku życia. Taka osoba bywa pozbawiona pomocy lekarskiej, jeśli ma chłodne relacje rodzinne, jest „eurosierotą” lub ma rodziców niedostępnych z innego powodu. Warto w tym miejscu przywołać wypowiedź dr n. med. Bożeny Jawień-Rościszewskiej, członkini Rady ds. Równego Traktowania, która na co dzień spotyka się z naturalną wstydliwością okrywającą sferę intymną. Adolescenci żyją latami w przekonaniu, że ich anatomia czy potrzeby są nieprawidłowe, ale wstydzą się zwierzyć rodzicom i sięgają po tutoring rówieśniczy zamiast fachowego. Samodzielny dyskretny dostęp do lekarza pomógłby rozwiązać takie problemy.</p> <p>Dodatkowo wiek zgody, a więc minimalny wiek, od którego dana osoba jest uznana za zdolną do wyrażenia ważnej prawnie zgody na czynności seksualne z inną osobą, wynosi 15 lat. U progu życia młodzież napotyka zatem 3 lata, w których wolno jej współżyć, ale nie wolno zadbać o własne bezpieczeństwo i zdrowie. Wiek zgody powinien wyznaczać wiek uprawnienia do samodzielnego korzystania ze świadczeń zdrowotnych.</p>

137.	Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw	Art. 38e. ust. 1. Obecne brzmienie: „Spółdzielnia energetyczna spełnia łącznie następujące warunki: 1) prowadzi działalność na obszarze gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej w rozumieniu przepisów o statystyce publicznej lub na obszarze nie więcej niż 3 tego rodzaju gmin bezpośrednio sąsiadujących ze sobą”. Propozycja zmiany: „Spółdzielnia energetyczna spełnia łącznie następujące warunki: 1) prowadzi działalność na obszarze gminy wiejskiej, miejsko-wiejskiej lub gminy miejskiej w rozumieniu przepisów o statystyce publicznej lub na obszarze nie więcej niż 3 tego rodzaju gmin bezpośrednio sąsiadujących ze sobą”.	Wnioskuje się o zmianę, która da gminom miejskim możliwość korzystania z formy spółdzielni energetycznej na terenie miasta.
138.	Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii	Art. 105a – dodanie do artykułu zapisów (lub wprowadzenie dodatkowego artykułu) dotyczących przeznaczenia środków z rachunku opłaty OZE na potrzeby transformacyjne gmin jako cel do osiągnięcia neutralności klimatycznej.	Zapis przyczyni się do zintensyfikowania działań związanych z transformacją energetyczną i dążeniem do neutralności klimatycznej. Wprowadzenie tego zapisu będzie wymagać dostosowania pozostałych zapisów ustawy.
139.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	Art. 16. (Definicje)	Konieczne jest wprowadzenie definicji obszaru nieujętego w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej. Brak definicji rodzi problem z określeniem obszaru nieujętego w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z 28.03.2019 r. sygn. akt. SA/Kr 1574/18, który przyjął, że brak jest podstaw prawnych nieuznania przez organ, że pojedyncza nieruchomość lub grupa kilku nieruchomości stanowi obszar, a wyposażenie nieruchomości lub grupy kilku nieruchomości w urządzenia kanalizacyjne stanowi nieruchomość położoną na obszarze ujętym w system kanalizacji.
140.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	Art. 269 ust. 1 pkt 1 Obecne brzmienie: „1. Opłatę za usługi wodne uiszcza się także za: 1) zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m ² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni	Wnioskuje się o zmianę słowa „wykonywania” na „wykonania”. Obecne użycie sformułowania „wykonywania” rodzi problem określenia okresu, za jaki opłata jest należna, co znalazło swoje odzwierciedlenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z 28.03.2019 r. sygn. akt. SA/Kr 1574/18, który przyjął, że przepis ten będzie miał zastosowanie do zdarzeń, które miały miejsce po dniu 1.01.2018 r., tj. po dniu wejścia w życie ustawy Prawo wodne.

		<p>biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej”.</p> <p>Propozycja zmiany:</p> <p>„1. Opłatę za usługi wodne uiszcza się także za:</p> <p>1) zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej”.</p> <p>Art. 270 ust. 7</p> <p>Obecne brzmienie:</p> <p>„Wysokość opłaty za usługi wodne za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej zależy odpowiednio od wielkości powierzchni uszczelnionej, rozumianej jako powierzchnia zabudowana wyłączona z powierzchni biologicznie czynnej oraz zastosowania kompensacji retencyjnej”.</p> <p>Propozycja zmiany:</p> <p>„Wysokość opłaty za usługi wodne za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej zależy odpowiednio od wielkości powierzchni uszczelnionej, rozumianej jako powierzchnia zabudowana wyłączona z powierzchni biologicznie czynnej oraz zastosowania kompensacji retencyjnej”.</p>	
--	--	---	--

141.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	<p>Art. 272 Dodanie po ust. 8 ust. 8a o treści: „8a. Jeżeli nieruchomość jest zabudowana budynkami wielolokalowymi, w których ustanowiono odrębną własność lokali, obowiązki właściciela nieruchomości wspólnej obciążają wspólnotę mieszkaniową albo spółdzielnię mieszkaniową”.</p>	<p>Wskazanie podmiotów zarządzających nieruchomościami (m.in. wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni mieszkaniowych) jako podmiotów obowiązanych ponosić opłatę za usługi wodne w przypadku, gdy nieruchomość jest zabudowana budynkiem wielolokalowym, w którym ustanowiono odrębną własność lokalu. Obecnie opłaty nakładane są na poszczególnych współwłaścicieli nieruchomości, stosownie do posiadanych udziałów. Powoduje to częstokroć, że koszt wyegzekwowania przedmiotowej opłaty, w szczególności w przypadku konieczności wszczęcia postępowania administracyjnego, jest większy niż uzyskane wpływy.</p>
142.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	<p>Art. 272 ust. 10 Obecne brzmienie: „10. Ustalając wysokość opłat, o których mowa w ust. 1–9, uwzględnia się okres rozliczeniowy wynoszący kwartał”. Propozycja zmiany: „10. Ustalając wysokość: 1) opłat, o których mowa w ust. 1–7 i 9, uwzględnia się okres rozliczeniowy wynoszący kwartał; 2) opłaty, o której mowa w ust. 8, uwzględnia się okres rozliczeniowy wynoszący rok”.</p> <p>Art. 272 ust. 23 Obecne brzmienie: „23. Podmiot obowiązany do ponoszenia opłaty za usługi wodne, o której mowa w ust. 8, wnosi opłatę na rachunek bankowy właściwego urzędu gminy (miasta) w terminie 14 dni od dnia, w którym doręczono mu informację, o której mowa w ust. 22”. Propozycja zmiany: „23. Podmiot obowiązany do ponoszenia opłaty za usługi wodne, o której mowa w ust. 8, wnosi opłatę na rachunek bankowy właściwego urzędu gminy (miasta) w 4 równych ratach kwartalnych nie później niż do końca miesiąca następującego po upływie każdego kwartału”.</p>	<p>Uproszczenie systemu nakładania opłat za usługi wodne z tytułu zmniejszenia naturalnej retencji terenowej, poprzez wysyłanie jednej informacji rocznej (a nie 4 razy w roku) o wysokości przedmiotowej opłaty, którą podmiot wnosiłby w 4 równych ratach kwartalnych. Zmienność powierzchni uszczelnionej na nieruchomości występuje w ciągu roku niezwykle rzadko, w związku z czym uwzględnianie przy ustalaniu tej opłaty okresu rozliczeniowego wynoszącego kwartał wydaje się niezasadne. Przepis ten powoduje konieczność wysyłania w ciągu roku czterech, przeważnie jednakowych, informacji do właściciela nieruchomości. Wprowadzona zmiana zmniejszyłaby trzykrotnie koszt wysyłki i czas niezbędny na przygotowania informacji, a tym samym zmniejszeniu uległyby koszty pracownicze.</p>

143.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	<p>Art. 299 ust. 5 Obecne brzmienie: „5. Wpływy z tytułu opłat za usługi wodne z tytułu zmniejszenia naturalnej retencji terenowej, o której mowa w art. 269 ust. 1 pkt 1, stanowią w 90% przychód Wód Polskich, a w 10% dochód budżetu właściwej gminy”.</p> <p>Propozycja zmiany: „5. Wpływy z tytułu opłat za usługi wodne z tytułu zmniejszenia naturalnej retencji terenowej, o której mowa w art. 269 ust. 1 pkt 1, stanowią w 40% przychód Wód Polskich, a w 60% dochód budżetu właściwej gminy”.</p>	<p>Koszty ponoszone przez gminę/miasto na realizację zadania, tj. na obsługę korespondencji oraz koszty pracownicze, są kilkukrotnie większe niż 10% wpływów z tej opłaty, stanowiących dochód budżetu miasta. W celu urealnienia refundacji kosztów ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego konieczne jest zwiększenie ich procentowego udziału w dochodach z tej opłaty.</p>
144.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	<p>Art. 552 ust. 2a pkt 2: Obecne brzmienie: „2) oświadczeń podmiotów obowiązanych do ponoszenia opłat za usługi wodne za poszczególne kwartały”.</p> <p>Propozycja zmiany: „2) oświadczeń podmiotów obowiązanych do ponoszenia opłat za usługi wodne za poszczególne kwartały, a w przypadku opłaty za usługę wodną, o której mowa w art. 272 ust. 8 – za poszczególne lata”.</p> <p>Art. 552 ust. 2b: Obecne brzmienie: „2b. Podmioty obowiązane do ponoszenia opłat za usługi wodne są obowiązane składać oświadczenia, o których mowa w ust. 2a pkt 2, zgodnie z wzorami zamieszczonymi w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Wód Polskich: 1) Wodom Polskim w celu ustalenia wysokości opłat, o których mowa w art. 272 ust. 1–1 i 9 oraz art. 275 ust. 8 pkt 6, 2) wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, w celu ustalenia wysokości opłaty, o której mowa w art. 272 ust. 8 – w terminie 30 dni od dnia,</p>	<p>Uproszczenie systemu składania oświadczeń podmiotów obowiązanych do ponoszenia opłaty za usługi wodne z tytułu zmniejszenia naturalnej retencji terenowej poprzez wysyłanie jednego rocznego oświadczenia (a nie 4 razy w roku). Zmienność powierzchni uszczelnionej na nieruchomości występuje w ciągu roku niezwykle rzadko, w związku z czym przesyłanie kwartalnych oświadczeń wydaje się niezasadne. Przepis ten powoduje konieczność wysyłania w ciągu roku czterech, przeważnie jednakowych, oświadczeń przez właściciela nieruchomości.</p>

		<p>w którym upływa termin przypadający na koniec każdego kwartału, z tym że oświadczenia za IV kwartał 2026 r. podmioty korzystające z usług wodnych składają w terminie do 14 stycznia 2027 r.”.</p> <p>Propozycja zmiany:</p> <p>„2b. Podmioty obowiązane do ponoszenia opłat za usługi wodne są obowiązane składać oświadczenia, o których mowa w ust. 2a pkt 2, zgodnie z wzorami zamieszczonymi w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Wód Polskich:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wodom Polskim w celu ustalenia wysokości opłat, o których mowa w art. 272 ust. 1–1 i 9 oraz art. 275 ust. 8 pkt 6 w terminie 30 dni od dnia, w którym upływa termin przypadający na koniec każdego kwartału, z tym że oświadczenia za IV kwartał 2026 r. podmioty korzystające z usług wodnych składają w terminie do 14 stycznia 2027 r. 2) wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, w celu ustalenia wysokości opłaty, o której mowa w art. 272 ust. 8 w terminie do 31 stycznia roku następującego po roku, którego dotyczy, z tym że oświadczenia za 2026 r. podmioty korzystające z usług wodnych składają w terminie do 14 stycznia 2027 r.”. 	
145.	<p>Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych</p>	<p>Art. 1 ust. 1</p> <p>Proponowana zmiana: „Ustawa określa zasady i warunki przygotowania inwestycji w zakresie dróg publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1693, 1768, 1783 i 2185) zwanych dalej «drogami», w tym również dróg dla rowerów oraz torowisk tramwajowych położonych poza pasem drogowym oraz parkingów, a także organy właściwe w tych sprawach”.</p>	<p>Proponowana zmiana polega na możliwości realizacji budowy ścieżek rowerowych oraz chodników (dojść pieszych) na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, poprzez doszczegółowienie w przepisie, że przepisy ustawy stosuje się również do dróg rowerowych i chodników. W chwili obecnej jest to możliwe jedynie wtedy, gdy ścieżka rowerowa lub chodnik zlokalizowane są bezpośrednio przy drodze publicznej, natomiast brak jest regulacji prawnych pozwalających na budowę dróg dla rowerów i chodników (dojść pieszych) w innych lokalizacjach. Zmiana byłaby spójna z wyrażonym w art. 1 ust. 1 specustawy drogowej odwołaniem do ustawy o drogach publicznych, która to z kolei posługuje się zarówno pojęciami drogi dla rowerów, jak i chodnika.</p>

			<p>Rozszerzenie zakresu działania ustawy o możliwość budowy torowisk tramwajowych (bez równoległego prowadzenia jezdni) – zapis szczególnie istotny w dużych miastach, gdzie dąży się do ograniczania ruchu samochodowego i wprowadzania ekologicznych form transportu. Zapis ten pozwoliłby usprawnić inwestycje, które mają na celu zapewnienie mieszkańcom jak najszybszych połączeń różnych rejonów miasta.</p> <p>Natomiast rozszerzenie zakresu działania ustawy o możliwość budowy parkingów przyczyni się do ułatwień w realizacji polityk parkingowych w miastach, szczególnie w zakresie budowy parkingów typu Park&Ride. Ich powstawanie może mieć wpływ na ograniczanie zjawiska kongestii w centrach miast, a także obniżenie emisji zanieczyszczeń z transportu.</p>
146.	Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych	<p>Art. 36 ust. 1 (obowiązujący od 1 stycznia 2025 r. Nowe brzmienie: „Jednostka samorządu terytorialnego, z wyłączeniem gmin i powiatów, których liczba mieszkańców nie przekracza 50 000, świadczy usługę lub zleca świadczenie usługi komunikacji miejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343 i 2666) podmiotom, które łącznie zapewnią udział autobusów zeroemisyjnych lub autobusów napędzanych biometanem lub gazem ziemnym we flocie użytkowanych pojazdów na obszarze tej jednostki samorządu terytorialnego wynoszący co najmniej 30%”.</p>	<p>Proponuje się uwzględnienie w ustawowych limitach dotyczących autobusów komunikacji miejskiej również pojazdów napędzanych gazem ziemnym. Charakterystyka emisji zanieczyszczeń tego typu pojazdów praktycznie nie różni się od pojazdów napędzanych biometanem. Wiele polskich miast w celu poprawy jakości powietrza zakupiło i użytkuje już tego typu pojazdy.</p>
147.	Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych	<p>Art. 68 ust. 4 Nowe brzmienie: „Jednostka samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 36 ust. 1, zapewnia udział autobusów zeroemisyjnych lub autobusów napędzanych biometanem lub gazem ziemnym w użytkowanej flocie pojazdów co najmniej: 1) 5% – od 1 stycznia 2021 r.; 2) 10% – od 1 stycznia 2023 r.; 3) 20% – od 1 stycznia 2025 r.”.</p>	

148.	Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych	Usunięcie art. 76 ust. 2, tj: „Umowy zawarte przez jednostki samorządu terytorialnego na wykonywanie zadań publicznych, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1, z wyłączeniem publicznego transportu zbiorowego, wygasają z dniem 31 grudnia 2025 r., jeżeli nie zapewniają wykorzystania pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym na poziomie określonym w art. 35 ust. 2”.	Proponuje się usunięcie przywołanego zapisu. Zapis ten może spowodować przerwanie ciągłości świadczenia usług użyteczności publicznej oraz wystąpienie roszczeń odszkodowawczych w stosunku do jednostek samorządu terytorialnego. Jednocześnie z uwagi na wciąż słabo rozwinięty rynek elektrycznych pojazdów specjalistycznych, wykorzystywanych np. przy realizacji inwestycji (w tym drogowych) wygaśnięcie umów skutkować może utratą pozyskanych z Funduszy Europejskich środków finansowych.
149.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Dodanie ust. 5 do art. 9o w brzmieniu: „Minister właściwy do spraw klimatu może określić, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania wraz z załącznikami dla przedsiębiorców opróżniających zbiorniki bezodpływowe lub osadniki w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków”.	Wprowadzenie wzorów sprawozdań i załączników dla przedsiębiorców i Gmin lub bazy do przekazywania sprawozdań (rozwiązanie jak BDO – Baza Danych Odpadowych) unormuje przekazywane informacje i usprawni kontrolę sprawozdań przekazywanych przez przedsiębiorców gminom oraz przekazywanych przez gminy właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska oraz właściwemu dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.
150.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Dodanie w art. 3 ust. 3 zapisów o tym, co powinna zawierać i jak ma być prowadzona ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.	Wprowadzenie zapisów dot. tego, co powinna zawierać ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, ujednolici i unormuje stan ww. ewidencji prowadzonych w gminach.
151.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Zmiana w art. 3 ust. 5 pkt 2) zapisów dot. liczby osób zameldowanych wykazywanych w rocznym sprawozdaniu Wójta/Burmistrza/Prezydenta z gospodarowania nieczystościami ciekłymi z zapisu: „Wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza sprawozdanie dotyczące gospodarowania nieczystościami ciekłymi za poprzedni rok kalendarzowy, zawierające informacje o: liczbie właścicieli nieruchomości, od których odebrano nieczystości ciekłe, oraz liczbie osób zameldowanych pod adresem nieruchomości, na której znajduje się dany zbiornik bezodpływowy lub dana przydomowa oczyszczalnia ścieków”	Wykazywanie liczby osób zamieszkałych zamiast osób zameldowanych stanowić będzie stosowniejszą i rzeczywistą liczbę osób korzystających ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

		na zapis: „Wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza sprawozdanie dotyczące gospodarowania nieczystościami ciekłymi za poprzedni rok kalendarzowy, zawierające informacje o: liczbie właścicieli nieruchomości, od których odebrano nieczystości ciekłe, oraz liczbie osób zamieszkałych pod adresem nieruchomości, na której znajduje się dany zbiornik bezodpływowy lub dana przydomowa oczyszczalnia ścieków”.	
152.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Dodanie pkt 5) w art. 7 ust. 1 zapisu wynajmu i obsługi przenośnych toalet i kontenerów sanitarnych (mobilnych zbiorników bezodpływowych).	Wyszczególnienie nowej grupy przedsiębiorców usprawni proces weryfikacji sprawozdań składanych przez przedsiębiorców, jak również składanych przez gminę. Unormowanie (umiejscowienie) w przepisach „mobilnych zbiorników bezodpływowych”, po oddzieleniu ich od „stacjonarnych zbiorników”, doprowadzi do bardziej przejrzystych działań, które ułatwią przygotowywanie sprawozdań, ich weryfikację oraz kontrole sprawozdań na każdym szczeblu administracyjnym.
153.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Dodanie w art. 9o ust. 3 pkt 6 zapisu dot. daty odbioru, ilość odebranych z danej nieruchomości nieczystości ciekłych oraz stacji zlewnej, do której zostały przekazane nieczystości ciekłe z nieruchomości.	Uszczegółowienie sprawozdania o dane dot. daty odbioru, ilości odebranych z danej nieruchomości nieczystości ciekłych oraz stacji zlewnej, do której zostały przekazane nieczystości ciekłe z nieruchomości umożliwi kontrolę i weryfikację sprawozdań. Pozwoli wykryć nieprawidłowości oraz w porę im zapobiec.
154.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Dodanie w art. 9o ust. 3 zapisu dot. konieczności składania przez podmiot sprawozdań zerowych.	Zobligowanie przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych do składania sprawozdań zerowych w przypadku, kiedy posiadając zezwolenie, nie opróżniali w okresie sprawozdawczym zbiorników bezodpływowych na terenie gminy, tj. przepisu analogicznego do art. 9n ust. 6 Ustawy dotyczącego obowiązku przekazywania sprawozdań zerowych przez przedsiębiorców, którzy w danym roku nie odbierali na terenie danej gminy odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
155.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Dodanie w art. 5 ust. 2 oraz 7 zapisu dot. technicznych możliwości przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej i postępowania w przypadku, kiedy przydomowa oczyszczalnia ścieków nie spełnia przepisów odrębnych.	Wprowadzenie zapisów umożliwi sprawne prowadzenie postępowań administracyjnych wynikających z ustawy.

156.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Dodanie w art. 5 ust. 7 zapisów dot. określenia w decyzji nakazującej terminu na wykonanie obowiązku określonego w art. 5 ust. 1 pkt 2, tj. przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej.	Obecnie przepisy ustawy uniemożliwiają organom wyznaczenie w decyzji nakazującej przyłączenie do sieci kanalizacyjnej terminu na wykonanie przyłącza, co powoduje, że właściciele nieruchomości są zobowiązani do podłączenia nieruchomości w dacie ostateczności decyzji nakazowej, a jest to w sposób oczywisty nierealne.
157.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Dodanie w art. 9d ust. 1 zapisów dot. posiadania wyposażenia zgodnego z profilem działalności, np. poprzez dopisanie w art. 9d ust. 1 pkt 1) u.c.p.g. „odpowiednio do rodzaju odbieranych odpadów komunalnych”.	Wg obecnie obowiązujących przepisów podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest zobowiązany do spełnienia wszystkich warunków oraz posiadania pełnego wyposażenia niezależnie od rodzaju odbieranych odpadów komunalnych (np. odbierający wyłącznie odpady zużytego sprzętu elektronicznego lub odpady wielkogabarytowe musi spełniać wymagania dla odbierających wszystkie rodzaje odpadów komunalnych).
158.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Dodanie w art. 4 ust. 2a zapisów dot. wymagań w zakresie prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz kompostowania odpadów ulegających biodegradacji w przydomowych kompostownikach.	Określenie wymagań w zakresie prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz kompostowania odpadów ulegających biodegradacji w przydomowych kompostownikach jest niezbędne w celu ujednoczenia powyższych zasad na terenie Polski oraz prowadzenia przez Ministerstwo Środowiska spójnych działań edukacyjnych w zakresie poprawnego gospodarowania odpadami komunalnymi.
159.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Dodanie w art. 9x ust. 1 zapisów dot. możliwości ukarania przedsiębiorcy za niezłożenie sprawozdania dotyczącego gospodarki odpadami komunalnymi.	Aktualnie przepisy Ustawy umożliwiają nałożenie kary na przedsiębiorcę, który złożył sprawozdanie po terminie. Nie można jednak ukarać przedsiębiorcy, który w ogóle nie złożył sprawozdania. Wobec powyższego należy wprowadzić stosowny zapis uwzględniający powyższą kwestię.
160.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 5 Dodanie ust. 4: „4. Pojazd szynowy ma pierwszeństwo przed znakami drogowymi regulującymi pierwszeństwo przejazdu, z wyjątkiem sytuacji, w której znaki drogowe regulują wzajemne pierwszeństwo przejazdu autobusów, trolejbusów, tramwajów oraz innych pojazdów wykonujących odpłatny przewóz osób na regularnych liniach”.	Nadanie pierwszeństwa tramwajowi na skrzyżowaniach o ruchu niekierowanym. Obecnie kierujący pojazdami na skrzyżowaniach o ruchu niekierowanym wykazują tendencję do ustępowania pierwszeństwa tramwajom – związane jest to zarówno z różnicą mas przeciętnego pojazdu osobowego i tramwaju (pojazd osobowy w zderzeniu z tramwajem wykazuje zauważalnie większe prawdopodobieństwo zdeformowania oraz mniejsze szanse przeżycia osób wewnątrz niego), jak i z chęcią ustąpienia pierwszeństwa pojazdom transportu zbiorowego. Należałoby wprowadzić przepis, który sankcjonuje dotychczas obserwowaną praktykę, zwłaszcza w kontekście zwiększenia bezpieczeństwa osób w pojazdach osobowych. Wyjątek stanowią sytuacje, w których znaki ustalają pierwszeństwo wzajemne pomiędzy tramwajami, autobusami i trolejbusami – takimi jak wydzielone jezdnie czy obszary rond (lub skrzyżowań z wyspą centralną).

161.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 33 W ust. 5, w pkt 3 zmiana kropki na średnik oraz dodanie pkt 4: „4) zastosowano oznakowanie dopuszczające taki sposób korzystania z drogi dla pieszych”.	Dopuszczenie korzystania z drogi dla pieszych przez kierujących rowerem, gdy droga dla pieszych zostanie odpowiednio oznakowana (w celu zachowania komplementarności rozwiązań niezbędne jest dokonanie zmian także w dwóch rozporządzeniach). Należy dodać zapis, iż jeżeli na drodze dla pieszych zostanie zastosowane oznakowanie C-16 z tabliczką „Nie dotyczy” i symbolem rowerem, to po takiej drodze dla pieszych dopuszcza się jazdę kierujących rowerem w myśl art. 33 ust. 5 ustawy. Stosowanie takiego zestawu znaków pozwoliłoby dopuścić ruch rowerowy na drogach dla pieszych, jeśli nie ma spełnionych innych warunków dopuszczenia (np. ograniczenie prędkości większe niż 50 km/h, zbyt wąska droga dla pieszych), droga dla pieszych jest odpowiednio szeroka, natężenie ruchu rowerowego nie jest znaczne, a zarządzający ruchem nie widzi przeciwwskazań do takiego oznakowania.
162.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 49 ust. 1, pkt 9 Zmiana: „9) na długości oznakowania poziomego wyznaczającego odcinek jezdni przeznaczony na przystanek, jednak nie mniejszej niż 15 m od słupka lub tablicy oznaczającej przystanek, a na przystanku z zatoką – na całej jej długości”.	Zmiana długości linii przystankowej oraz przepisów dot. zakazu zatrzymywania na przystanku (w celu zachowania komplementarności rozwiązań niezbędne jest dokonanie zmian także w rozporządzeniu). W przypadku, gdy lokalne uwarunkowania nie pozwalają na wymalowanie 30-metrowego znaku, należy dopuścić, by oznakowanie było krótsze. Ma to swoje uzasadnienie w przypadkach, gdy nie ma potrzeby wyznaczania znaku o długości 30 m ze względu na np. niewielką liczbę autobusów kursujących na przystanku lub długość autobusów kursujących na przystanku, a także gdy nie jest możliwe wyznaczenie dłuższego znaku na jezdni.
163.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 49 ust. 2 Dodanie pkt 4a: „4a) w strefie płatnego parkowania oraz w śródmiejskiej strefie płatnego parkowania, o których mowa w art. 13b ust. 1 oraz 1a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w miejscu innym niż wyznaczone w tym celu”.	Zasadne jest wprowadzenie zapisu, w myśl którego parkowanie w strefie płatnego parkowania oraz śródmiejskiej strefie płatnego parkowania poza miejscami wyznaczonymi byłoby zabronione. Ograniczy się konieczność oznakowania znakami zakazu zatrzymywania lub zakazu postoju miejsc w centrach miast, w których parkowanie nie jest dopuszczone.
164.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 49 Dodanie ust. 2a: „2a. Przepisy: 1) ust. 1 pkt 1 w zakresie zatrzymywania pojazdu w odległości mniejszej niż 10 m od przejazdu lub skrzyżowania; 2) ust. 1 pkt 2 w zakresie zatrzymywania pojazdu w odległości mniejszej niż 10 m od przejścia lub przejazdu;	Należy dopuścić możliwość parkowania rowerów w obszarze skrzyżowania, w którym obecnie zatrzymywanie pojazdu jest zabronione, pod warunkiem, że nie utrudni to ruchu ani nie spowoduje zasłonięcia uczestników ruchu drogowego. Ze względu na małe rozmiary rowerów ich zatrzymywanie i postój co do zasady nie wpływa negatywnie na bezpieczeństwo ruchu drogowego i nie powoduje pogorszenia widoczności. Obecnie zarządcy dróg montują przed skrzyżowaniami i przejściami dla pieszych stojaki rowerowe, które uniemożliwiają parkowanie pojazdów (celem zapewnienia odpowiednich warunków widoczności). Ze względu na to, iż w myśl przepisów ustawy Prawo o ruchu

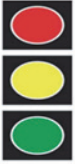

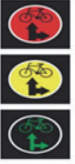

		3) ust. 2 pkt 4 nie dotyczą rowerów, hulajnóg elektrycznych oraz urządzeń transportu osobistego, o ile zatrzymanie lub postój nie spowodują utrudnień w ruchu oraz nie pogorszą warunków wzajemnej widoczności uczestników ruchu”.	drogowym rower również jest pojazdem, ww. stojaki mogą pełnić wyłącznie element dekoracyjny (mała architektura), gdyż kierujący zatrzymujący się i parkujący w takim miejscu również łamie przepis art. 49 ust. 1 pkt 1 lub 2. Należy więc wyłączyć z tych przepisów rowery.
165.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 65b ust. 1 We wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „30 dni” zastępuje się wyrazami „38 dni”.	Obecnie obowiązujący termin złożenia przez organizatora imprezy wniosku (co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem jej rozpoczęcia) jest zbyt krótki. Należy zwrócić uwagę że organ prowadzący postępowanie zobowiązany jest do uzyskania w trakcie jego trwania opinii oraz uzgodnień zewnętrznych. I tak w przypadku imprez odbywających się na drogach położonych na terenie kilku województw niejednokrotnie konieczne jest uzyskanie stanowiska wielu organów (np. w przypadku imprezy Tour de Pologne około 100). Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami, że w sprawach nieuregulowanych w art. 65–65h stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego (co wiąże się niejednokrotnie z koniecznością wezwania organizatora do uzupełnienia braków, jeśli wniosek nie czyni zadość przepisom prawa), a decyzję o wydaniu lub odmowie wydania zezwolenia na odbycie imprezy wydaje się co najmniej na 7 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia imprezy. Mając na uwadze powyższe, konieczne jest wydłużenie czasu na prowadzenie postępowania poprzez określenie wcześniejszego terminu złożenia wniosku.
166.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem	§ 11 pkt 5 „5) dodatkowych znaków dla kierujących tramwajami – zadania te realizuje zarządca torowiska tramwajowego”.	Z uwagi na zmiany przepisów wynikające w szczególności z ustawy o drogach publicznych oraz ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, regulującym zadania: zarządcy drogi (zarządcy torowiska), organizatora publicznego transportu zbiorowego oraz operatora publicznego transportu zbiorowego i przewoźnika, należy dostosować brzmienie wnioskowanego przepisu do obecnych zadań realizowanych przez ww. podmioty.
167.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	§ 27 Zmiana ust. 3 oraz dodanie ust. 3a: „3. Znak B-33, określający dopuszczalną prędkość większą niż 50 km/h, umieszczony na obszarze zabudowanym, <u>z zastrzeżeniem ust. 3a</u> , dotyczy samochodu osobowego, motocykla i samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t, z wyjątkiem: (...).	Należy dopuścić, aby w przypadku podniesienia prędkości w terenie zabudowanym znakiem B-33 limit ten obowiązywał także kierujących autobusami i trolejbusami. Ze względów bezpieczeństwa zasadne jest, by przepis obowiązywał tylko i wyłącznie na wydzielonych jezdniach, gdzie rozwinięcie prędkości większej niż 50 km/h nie spowoduje pogorszenia bezpieczeństwa osób znajdujących się w pojeździe.

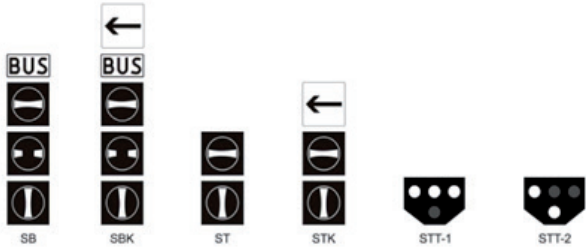
		3a. Znak B-33 z tabliczką T-23f lub T-23g, określający dopuszczalną prędkość większą niż 50 km/h, umieszczony na obszarze zabudowanym na jezdni przeznaczonej tylko dla ruchu autobusów, trolejbusów, tramwajów oraz innych pojazdów wykonujących odpłatny przewóz osób na regularnych liniach, dotyczy także odpowiednio autobusu lub trolejbusu oraz innych pojazdów wykonujących odpłatny przewóz osób na regularnych liniach”.	
168.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	§ 28 ust. 3 pkt 1 „1) dotyczy tej strony drogi, po której znak się znajduje, z wyjątkiem miejsc, gdzie za pomocą znaku dopuszcza się postój lub zatrzymanie, <u>chyba że pod znakiem B-35 lub B-36 umieszczono tabliczkę o okresowym wyłączeniu istniejących miejsc postojowych</u> ”.	Brak jest rozwiązań prawnych wskazujących, w jaki sposób należy okresowo ograniczać postój na wyznaczonych uprzednio znakami drogowymi miejscach postojowych (znakami D-18, w szczególności w strefie płatnego parkowania i śródmiejskiej strefie płatnego parkowania, gdzie wszystkie miejsca postojowe winny być wyznaczone oznakowaniem pionowym i poziomym). Konieczność okresowego ograniczenia postoju/czasowej likwidacji miejsc postojowych wynika np. z planowanych robót w pasie drogowym, organizacji imprez na drogach itp.
169.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	§ 39 Dodanie ust. 3: „3. Umieszczona pod znakiem C-16 tabliczka z napisem «Nie dotyczy» wraz z symbolem roweru wskazuje, że na tak oznakowanej drodze dopuszcza się ruch rowerowy zgodnie z art. 33 ust. 5 pkt 4 ustawy”.	Dopuszczenie korzystania z drogi dla pieszych przez kierujących rowerem, gdy droga dla pieszych zostanie odpowiednio oznakowana (w zw. z dodaniem art. 33 ust. 3 pkt 4 Prawa o ruchu drogowym).
170.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	§ 52 Zmiana ust. 2 oraz dodanie ust. 2a: „2. Umieszczona pod znakiem D-18 tabliczka T-30 wskazuje sposób ustawienia pojazdu względem krawędzi jezdni oznaczonej na tabliczce barwą szarą. 2a. W przypadku, gdy umieszczona pod znakiem D-18 tabliczka T-30 określa postój w całości lub w części w zatoce postojowej w określony sposób, a zatoka nie jest wyznaczona, tabliczka T-30 określa postój w całości lub w części na drodze dla pieszych w ten sposób. W takim przypadku miejsce jest przeznaczone dla pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 2,5 t”.	Dopuszczenie postoju na jezdni i w zatoce postojowej pojazdów pow. 2,5 t oraz oznakowanie miejsc postojowych w zatoce postojowej (w celu zachowania komplementarności rozwiązań niezbędne jest dokonanie zmian także w innym rozporządzeniu). Ze względu na konieczność oznakowania miejsc parkingowych w strefach płatnego parkowania zachodzi konieczność przewidzenia oznakowania dedykowanego zatokom postojowym. Postuluje się, by domyślnym miejscem parkowania pojazdów poza jezdnią była zatoka postojowa, a dopiero gdy jej nie ma – by była to droga dla pieszych. Ponadto poprawia się przepis, w myśl którego dziś parkowanie na jezdni przy znaku D-18+T-30 i pojazdem o dmc między 2,5 a 3,5 t jest zabronione.

171.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	§ 87 Dodanie ust. 1a: „1a. Znak P-8j oznacza, że jazda z pasa ruchu, na którym jest umieszczony, jest dozwolona tylko na wprost, jednak na następnym skrzyżowaniu jazda jest dozwolona w kierunku wskazanym strzałką. Znak P-8j stosuje się przed dwoma skrzyżowaniami położonymi blisko siebie, jeżeli wybór pasa ruchu powinien nastąpić przed pierwszym skrzyżowaniem”.	Dodanie strzałki P-8 informującej o skręcie za drugim skrzyżowaniem (w celu zachowania komplementarności rozwiązań niezbędne jest dokonanie zmian także w innym rozporządzeniu). Uzupełnienie oznakowania P-8 o znaki P-8j oraz P-8k jest niezbędne w celu wyeliminowania sytuacji, w której kierujący pojazdami poruszający się na wprost, widząc oznakowanie P-8 ze strzałką na wprost, sądzą, iż z tego pasa ruchu mogą jechać na wprost, jednak pas ruchu bezpośrednio za pierwszym skrzyżowaniem zamienia się w pas do skrętu, a manewr zmiany pasa jest niedozwolony ze względu na występujące oznakowanie poziome w postaci linii ciągłej lub co najmniej niebezpieczny. Zastosowanie nowego oznakowania spowoduje, że – jeżeli wynika to z lokalnych uwarunkowań i wybór pasa ruchu winien nastąpić przed pierwszym skrzyżowaniem – wybór pasa ruchu odbywałby się w sposób czytelny, bezpieczny, oznakowanie zaś przestanie być mylące dla kierowców.
172.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	§ 87 Dodanie ust. 1b: „1b. Znak P-8l oznacza, że jazda z pasa ruchu na wlocie ronda wielopasowego, na którym jest umieszczona, jest dozwolona tylko w kierunku lub kierunkach wskazanym strzałką”.	Dodanie oznakowania P-8 dla rond turbinowych (w celu zachowania komplementarności rozwiązań niezbędne jest dokonanie zmian w innym rozporządzeniu). Uzupełnienie brakującego, lecz w praktyce stosowanego oznakowania poziomego P-8 dla rond turbinowych. Zasadne jest dopuszczenie innych niż przedstawione na rysunku kierunków ruchu (w tym zawracania i skrętów pod kątem mniejszym niż 50°) oraz dodanie oznakowania pionowego – odpowiednika znaku F-10 dla takich rond.
173.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	§ 95 ust. 1 Zmiana: „przez sygnalizator S-1” na: „na sygnalizatorach dla kierujących”.	Zmiana ma na celu objęcie opisanymi w ust. 1 sygnałami także sygnalizatorów dopuszczonych do stosowania w rozporządzeniu w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, jednak bez przypisania tym sygnalizatorom typów.
174.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	Zmiana § 96 oraz dodanie § 96a: „§ 96. 1. <u>Nadawany przez sygnalizator S-2a sygnał w kształcie zielonej strzałki</u> oznacza, że dozwolone jest skręcanie w kierunku wskazanym strzałką w najbliższą jezdnię na skrzyżowaniu, z zastrzeżeniem ust. 4. 2. Sygnał w kształcie zielonej strzałki nadawany przez sygnalizator S-2a, zezwalający na skręcanie w lewo, zezwala również na zawracanie z lewego	Zmiana sygnałów dopuszczających skręcanie w kierunku wskazanym strzałką (w celu zachowania komplementarności rozwiązań niezbędne jest dokonanie zmian także w innym rozporządzeniu). Zmiana podyktowana jest występującą obecnie niejednoznacznością wyświetlanego sygnału. Pomimo obligatoryjnego zatrzymania przed sygnalizatorem sygnał w kolorze zielonym o symbolu strzałki sugeruje traktowanie tego sygnału jako zamiennika bezkolizyjnego sygnału kierunkowego wyświetlanego przez sygnalizator S-3. Takie też było pierwotne zamierzenie ustawodawcy, który wprowadzając ten sygnał w 2003 r., nie dopuszczał do sterowania nim

		<p>skrajnego pasa ruchu, chyba że jest to zabronione znakiem B-23.</p> <p>3. (usunąć)</p> <p>4. Sygnał zielony nadawany przez sygnalizator S-2a oznacza, że podczas jazdy we wskazanym kierunku nie występuje kolizja z innymi uczestnikami ruchu.</p> <p>§ 96a. 1. Nadawany przez sygnalizator S-2b sygnał w kształcie żółtej migającej strzałki oznacza, że dozwolone jest skręcanie w kierunku wskazanym strzałką w najbliższą jezdnię na skrzyżowaniu, z zastrzeżeniem ust. 3.</p> <p>2. Sygnał w kształcie żółtej migającej strzałki, nadawany przez sygnalizator S-2b, zezwalający na skręcanie w lewo, zezwala również na zawracanie z lewego skrajnego pasa ruchu, chyba że jest to zabronione znakiem B-23.</p> <p>3. Sygnał żółty migający nadawany przez sygnalizator S-2b oznacza, że podczas jazdy we wskazanym kierunku występuje kolizja z innymi uczestnikami ruchu.</p> <p>4. Skręcanie lub zawracanie, o których mowa w ust. 1 i 2, jest dozwolone pod warunkiem, że kierujący zatrzyma się przed sygnalizatorem i nie spowoduje utrudnienia ruchu innym jego uczestnikom”.</p>	<p>kolizyjnie w stosunku do jakiegokolwiek innego strumienia ruchu. Rozluźnienie przepisów w 2008 r. wprowadziło niejednoznaczność, gdyż sygnał może być wyświetlany zarówno w sposób kolizyjny, jak i bezkolizyjny, w związku z czym kierujący pojazdami „uczają się” schematu i nie zatrzymują przed sygnalizatorem, gdy uznają, że sygnał wyświetlany jest bezkolizyjnie. Proponowana zmiana rozdziela sygnalizator na dwa różne sygnały: bezkolizyjny w kolorze zielonym, który jest powrotem do pierwotnych założeń z 2003 r., oraz żółty migający, dla którego obowiązują obecne zasady zachowania kierowców (tj. zatrzymanie się przed sygnalizatorem i ustąpienie pierwszeństwa wszystkim innym strumieniom ruchu).</p> <p>Wybór sygnału żółtego migającego dla sygnału o dopuszczalnej kolizji jest podyktowany sposobem interpretacji różnych sygnałów przez kierowców. W obecnie obowiązujących przepisach sygnał żółty stały zakazuje wjazdu za sygnalizator; wybór tego sygnału spowoduje, że nastąpi wyjątek od zasady. Sygnał żółty migający jest obecnie stosowany jako ostrzegawczy i zezwala na wjazd za sygnalizator przy zachowaniu szczególnej ostrożności. W związku z powyższym zostaje zachowane znaczenie obowiązujących sygnałów.</p> <p>Zmiana przyniesie wprowadzenie jednoznaczności zachowania, jaką powinni wykazywać kierujący pojazdami, a tym samym zmniejszy liczbę zdarzeń drogowych spowodowanych obecnie występującą niejednoznacznością.</p> <p>Ponadto w pkt 8.3.2 zmieniono sposób definicji kolizyjności grup z zasady domyślnej dopuszczalności kolizji na domyślne sterowanie bezkolizyjne z wyjątkami od tej zasady, które to podejście jest bardziej intuicyjne do stosowania przez projektantów.</p>
175.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	<p>§ 97, usunięcie ust. 4</p> <p>§ 97a ust. 2a, zmiana: „ust. 1, 3 i 4” na: „ust. 1 i 3”.</p>	<p>Wykreślenie punktów dotyczących lokalizacji sygnalizatorów kierunkowych S-3 z rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych. Zasady umieszczania sygnalizatorów znajdują się w zał. 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach.</p>
176.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	<p>§ 102 ust. 2,</p> <p>Zmiana kropki na średnik w pkt 3 oraz dodanie pkt 4:</p> <p>„4) sygnały w kształcie kreski pionowej i sygnał w kształcie dwóch kropek, nadawane jednocześnie – zakaz wjazdu za sygnalizator; sygnały te oznaczają także, że za chwilę zapali się sygnał w kształcie kreski pionowej”.</p>	<p>Zmiany w zakresie sygnalizatorów dla tramwajów i autobusów (w celu zachowania komplementarności rozwiązań niezbędne jest dokonanie zmian także w innych paragrafach i w innym rozporządzeniu).</p> <p>Zmiana ma na celu umożliwienie kierowania ruchem autobusów na wspólnych pasach autobusowo-tramwajowych, w szczególności na skrzyżowaniach i węzłach rozjazdowych, za pomocą tych samych sygnalizatorów, co tramwaje. Ponadto w miejscach, w których wydzielony pas dla autobusów ma swój wydzielony pas do skrętu, nie ma formalnej możliwości zastosowania</p>

			<p>ani sygnalizatorów kierunkowych dla autobusów, ani też sterowania strumieniem autobusów za pomocą kierunkowych sygnalizatorów tramwajowych. W związku z tym tworzenie faz, szczególnie na wspólnych pasach autobusowo-tramwajowych w rejonie skrzyżowań z sygnalizatorami kierunkowymi, powoduje bardzo duże skomplikowanie programu sygnalizacji, mocno ograniczając efektywność sterowania ruchem pojazdów komunikacji publicznej. Proponowane zmiany umożliwiają efektywne tworzenie programów sygnalizacji świetlnej poprzez dodanie możliwości sterowania całym ruchem komunikacji zbiorowej za pomocą jednego z dwóch zestawów sygnalizatorów oraz dodanie możliwości stosowania sygnalizatorów kierunkowych dla sygnalizatorów typu SB. Pozostawiono także możliwość wyłączenia obowiązywania sygnalizatora SB dla innych pojazdów niż autobusy poprzez dodanie tabliczki BUS (tak jak to jest obecnie).</p> <p>Ponadto zmiany wprowadzają zgodność pomiędzy rozporządzeniem w sprawie znaków i sygnałów drogowych a sekwencją sygnałów dla sygnalizatorów SB i SBK podaną w zał. 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach.</p>
177.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	<p>§ 104 ust. 1 Wprowadzeniu do wyliczenia nadać brzmienie: „<u>Sygnaly świetlne dla kierujących tramwajami oraz innych pojazdów wykonującymi odpłatny przewóz osób na regularnych liniach, poruszających się po pasie ruchu z wbudowanym torowiskiem nadawane przez sygnalizator ST oznaczają: (...)</u>”.</p>	Zmiany w zakresie sygnalizatorów dla tramwajów i autobusów (w zw. ze zmianą w § 102 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).
178.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	<p>§ 105 Nadać brzmienie: „§ 105. Sygnaly świetlne nadawane przez sygnalizator SB, o którym mowa w § 102 ust. 2 i 3, <u>z tabliczką z napisem BUS, dotyczą tylko kierujących autobusami</u>”.</p>	Zmiany w zakresie sygnalizatorów dla tramwajów i autobusów (w zw. ze zmianą w § 102 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).
179.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	<p>§ 106, ust. 1 Nadać brzmienie: „§ 106. 1. Sygnaly nadawane przez sygnalizatory kierunkowe <u>STK i SBK</u> dotyczą <u>pojazdów</u> jadących w kierunkach wskazanych przez strzałki umieszczone na tabliczce nad sygnalizatorem; przepis <u>§ 102 ust. 2</u> oraz § 104 ust. 1 stosuje się odpowiednio”.</p>	Zmiany w zakresie sygnalizatorów dla tramwajów i autobusów (w zw. ze zmianą w § 102 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).

180.	<p>Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych</p>	<p>Załącznik „Sygnały świetlne dla kierujących i pieszych” Nadać brzmienie: „1) S-1 sygnalizator z sygnałami do kierowania ruchem; 1a) S-1a sygnalizator z sygnałami dla kierujących rowerem; 2) S-2a sygnalizator z bezkolizyjnym sygnałem dopuszczającym skręcanie w kierunku wskazanym strzałką; 2a) S-2b sygnalizator z kolizyjnym sygnałem dopuszczającym skręcanie w kierunku wskazanym strzałką; 3) S-3 sygnalizator kierunkowy; 3a) S-3a sygnalizator kierunkowy z sygnałami dla kierujących rowerem; 4) S-4 sygnalizator z sygnałami dla pasów ruchu; 5) S-5 sygnalizator z sygnałami dla pieszych; 6) S-6 sygnalizator z sygnałami dla rowerzystów; 7) S-7 sygnalizator z sygnałem nakazującym opuszczenie pasa ruchu”.</p> <div style="display: flex; flex-wrap: wrap; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> S-1 </div> <div style="text-align: center;"> S-1a </div> <div style="text-align: center;"> S-2a </div> <div style="text-align: center;"> S-2b </div> <div style="text-align: center;"> S-3 </div> <div style="text-align: center;"> S-3a </div> <div style="text-align: center;"> S-4 </div> <div style="text-align: center;"> S-5 </div> <div style="text-align: center;"> S-6 </div> <div style="text-align: center;"> S-7 </div> </div>	<p>Zmiana sygnałów dopuszczających skręcanie w kierunku wskazanym strzałką (w związku ze zmianami w § 96 oraz z dodaniem § 96a rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>
------	---	--	---

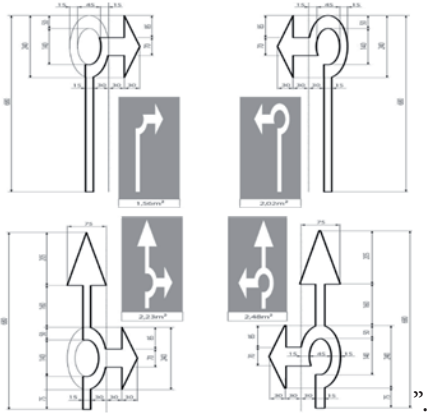
181.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	Załącznik, przy wyliczeniu do sygnałów świetlnych dla kierujących pojazdami wykonującymi odpłatny przewóz osób na regularnych liniach dodać pkt 1a o treści: „1a) SBK sygnalizator kierunkowy dla kierujących autobusami”.	Zmiany w zakresie sygnalizatorów dla tramwajów i autobusów (w zw. ze zmianą w § 102 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).
182.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	Załącznik „Sygnały świetlne dla kierujących i pieszych” Po wyliczeniu do sygnałów świetlnych dla kierujących pojazdami wykonującymi odpłatny przewóz osób na regularnych liniach, rysunkowi nadać brzmienie: 	Zmiany w zakresie sygnalizatorów dla tramwajów i autobusów (w zw. ze zmianą w § 102 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).
183.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 1, pkt 1.2.1 Zmiana pkt b i c: „b) znaki duże (D): – na drogach ekspresowych umieszczane przy jezdniach głównych, – na drogach dwujezdniowych poza obszarem zabudowanym, – na drogach dwujezdniowych w obszarze zabudowanym, na których dopuszczalna prędkość jest większa niż 70 km/h, c) znaki średnie (S): – na łącznicach i jezdniach innych niż jezdnie główne autostrad i dróg ekspresowych, – na drogach dwujezdniowych w obszarze zabudowanym, na których dopuszczalna prędkość jest mniejsza lub równa 70 km/h,	Zmiana ujedynolici wielkość znaków na większości dróg w terenie zabudowanym z wyjątkiem dróg przyspieszonych. Obecnie z punktu widzenia kierowcy nie ma potrzeby zróżnicowania wielkości oznakowania dla dróg dwujezdniowych w terenie zabudowanym, a istniejące zapisy rodzą problemy w przypadku czasowych organizacji ruchu, gdzie w terenie zabudowanym konieczne jest stosowanie znaków o klasę wyższych od D, czyli wielkich (W).

		<ul style="list-style-type: none"> - na jednojezdniowych drogach krajowych i wojewódzkich, - na drogach powiatowych, z wyjątkiem drogowskazów tablicowych”. 	
184.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	<p>Załącznik nr 1, pkt 1.5.2 Dodanie: „Na drogach, na których obowiązuje strefa ograniczonej prędkości do 30 km/h, dopuszcza się zmniejszenie wymaganej odległości pomiędzy znakami z grupy znaków informacyjnych w celu prawidłowego wskazania miejsc zastrzeżonych i sposobu parkowania”.</p>	Z uwagi na wymiary miejsc zastrzeżonych nie ma możliwości wstawienia stosownego oznakowania z zachowaniem wymaganej odległości pomiędzy znakami.
185.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	<p>Załącznik nr 1, pkt 3.2.21 Dodanie: „Dopuszcza się umieszczenie znaku B-20 wraz ze znakiem G-3, G-4 albo ze znakiem D-6, D-6a, D-6b, <u>albo tylko jednym znakiem zakazu lub znakiem nakazu wskazującym sposób zachowania się na skrzyżowaniu</u> (na jednym słupku)”.</p>	Dopuszczenie umieszczenia znaków zakazu lub znaków nakazu wspólnie ze znakiem B-20 poprawia sposób przekazania kierującemu informacji o organizacji ruchu na skrzyżowaniu. Jednocześnie w terenie zabudowanym często brak jest możliwości zachowania odległości pomiędzy znakami.
186.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	<p>Załącznik nr 1, pkt 3.2.36 Zmiana: „W tych miejscach, gdzie obowiązuje zakaz, a możliwe jest dopuszczenie postoju pojazdu, należy: - wskazać możliwość postoju znakiem D-15, D-18 lub D-19 albo znakiem poziomym P-18 «stanowisko postojowe» lub P-19 «linia wyznaczająca pas postojowy», ewentualnie - pod znakiem zakazu umieścić tabliczkę z <u>odpowiednim</u> napisem np.: «<u>Nie dotyczy drogi dla pieszych</u>», «<u>Nie dotyczy pobocza</u>», «<u>Nie dotyczy stanowisk postojowych</u>» itp. (...) W celu oznaczenia <u>początku</u> zakazu wyrażonego znakiem B-35, B-36, B-37, B-38 <u>dopuszcza się stosowanie</u> łącznie ze znakiem tabliczki T-25a (rys. 3.2.36.2) wskazującej początek zakazu.</p>	W celu ograniczenia liczby znaków należy umożliwić stosowanie znaków B-35 i B-36 ze znakiem D-18 nie tylko na drodze dla pieszych lub w zatoce, ale także np. na pasie postojowym lub w przypadku parkowania jedną osią samochodu na drodze dla pieszych lub poboczu. Znak D-18 powinien odwoływać zakaz postoju lub zatrzymywania się. Tabliczki T-25 powinny być stosowane tylko w wyjątkowych sytuacjach.

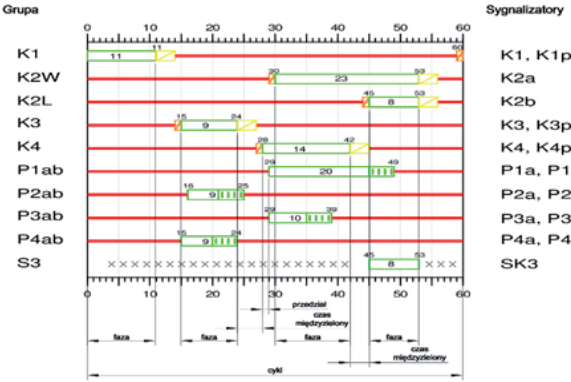
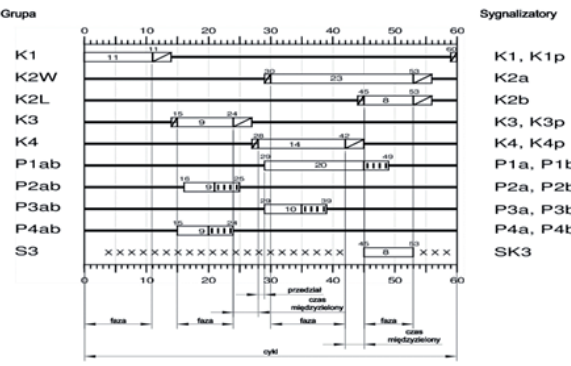
		<p>W celu oznaczenia <u>kontynuacji</u> zakazu wyrażonego znakiem B-35, B-36, B-37, B-38 <u>dopuszcza się stosowanie</u> łącznie ze znakiem tabliczki T-25b (rys. 3.2.36.3) wskazującej kontynuację zakazu; <u>zaleca się stosować ją</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za każdym miejscem przeznaczonym do zawracania (poza skrzyżowaniem), - za wyjazdem z drogi gruntowej lub wewnętrznej na drogę publiczną, - za wyjazdem z obiektu przydrożnego, - co 200–250 m, jeżeli długość odcinka drogi objętego zakazem postoju (między skrzyżowaniami) w obszarze zabudowanym wynosi ponad 400 m, - co 400–500 m, jeżeli długość odcinka drogi objętego zakazem postoju (między skrzyżowaniami) poza obszarem zabudowanym wynosi ponad 800 m. <p>W celu oznaczenia <u>uchylenia</u> przed skrzyżowaniem zakazu wyrażonego znakiem B-35, B-36, B-37, B-38:</p> <p>a) stosuje się łącznie ze znakiem tabliczki T-25c (rys. 3.2.36.4) wskazującym koniec zakazu i umieszcza się na końcu odcinka jezdni (drogi) objętego zakazem postoju, z wyjątkiem przypadku, gdy na dalszym odcinku obowiązuje zakaz zatrzymywania się (rys. 3.2.37.2); lub</p> <p>b) należy zastosować odpowiedni znak D-15, D-18 lub D-19”.</p>	
187.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3 pkt 3.2.36 Dodanie: „W przypadku konieczności okresowych ograniczeń postoju również na wyznaczonych miejscach postojowych znak B-35 należy dodatkowo zaopatrzyć w tabliczkę z napisem «Dotyczy również wyznaczonych miejsc postojowych». W przypadku istniejącego znaku B-35 należy zaopatrzyć go co najmniej z pięciodniowym wyprzedzeniem w tabliczkę np. «Od dnia... dotyczy również wyznaczonych miejsc postojowych», «W dniach... dotyczy również wyznaczonych miejsc postojowych» itp.”.</p>	<p>Wdrożenie rozwiązań prawnych wskazujących w jaki sposób należy okresowo ograniczać postój na wyznaczonych uprzednio znakami drogowymi miejscach postojowych (w związku ze zmianą § 28 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>

188.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 1, punkt 4.2.17 Dodanie: „Znak C-16 z tabliczką «Nie dotyczy» wraz z symbolem roweru stosuje się w celu wskazania drogi dla pieszych, po której dopuszcza się ruch rowerowy zgodnie z przepisami ustawy. Takie oznakowanie stosuje się, gdy nie ma możliwości wyznaczenia drogi dla rowerów lub drogi dla pieszych i rowerów, droga dla pieszych ma szerokość nie mniejszą niż 2,00 m, zaś natężenie ruchu rowerowego nie jest znaczne i nie powoduje utrudnień w ruchu pieszych”.	Dopuszczenie korzystania z drogi dla pieszych przez kierujących rowerem, gdy droga dla pieszych zostanie odpowiednio oznakowana (w związku z dodaniem art. 33 ust. 3 pkt 4 Prawa o ruchu drogowym).
189.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 1, pkt 5.1.1. Zmiana: „Niektóre znaki mogą występować tylko w jednej wielkości bez względu na rodzaj drogi. Dotyczy to znaków: D-19, D-20, D-39, D-40, D-41, <u>D-46</u> , <u>D-47</u> , <u>D-52</u> , <u>D-53</u> , <u>D-54</u> i <u>D-55</u> ”.	Ujednolicenie zapisu pozwoli na wyeliminowanie znaków strefowych, których wielkość nie jest zgodna z obowiązującymi przepisami.
190.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 1, pkt 5.2.6.2. Dodanie: „Powinno łączyć dwie drogi dla pieszych, dwie drogi dla pieszych i rowerów lub drogę dla pieszych z drogą dla pieszych i rowerów po obu stronach jezdni. Przejście dla pieszych powinno mieć dedykowane oświetlenie, które powinno objąć zarówno przejście dla pieszych, jak i strefy oczekiwania przed przejściem dla pieszych po obu stronach”. Dodanie do wyliczenia lit. j o treści: „j) przejście nie powinno się wyznaczać w obszarach ruchu uspokozonego, w szczególności w obszarze obowiązywania znaku B-43 obniżającego prędkość do 40 km/h lub mniejszej”.	Doprecyzowanie zasad wyznaczania przejść dla pieszych związane m.in. z wprowadzeniem do przepisów techniczno-budowlanych przejść sugerowanych i związaną z tym zasadnością ograniczenia wyznaczania przejść dla pieszych. Konieczne jest także określenie minimalnych standardów, jakimi powinno się charakteryzować przejście dla pieszych.

191.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 1, pkt 5.2.18 Zmiana wszystkich wyrażeń: „na chodniku” na: „w zatoce postojowej”.	Dopuszczenie postoju na jezdni i w zatoce postojowej pojazdów pow. 2,5 t oraz oznakowanie miejsc postojowych w zatoce postojowej (w zw. ze zmianą w § 52 ust. 2–2a rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).
192.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 2 Dodanie pkt 3.2.1.10–3.2.1.12: „3.2.1.10. Strzałka kierunkowa w lewo na następnym skrzyżowaniu Znak P-8j «strzałka kierunkowa w lewo na następnym skrzyżowaniu» (rys. 3.2.1.11) stosuje się w celu wskazania, że z pasa, na którym się znajduje, dozwolona jest jazda tylko w lewo za skrzyżowaniem (wyspą), jeżeli wybór pasa powinien nastąpić przed pierwszym skrzyżowaniem. 3.2.1.11. Strzałka kierunkowa w prawo na następnym skrzyżowaniu Znak P-8k «strzałka kierunkowa w prawo na następnym skrzyżowaniu» (rys. 3.2.1.12) stosuje się w celu wskazania, że z pasa, na którym się znajduje, dozwolona jest jazda tylko w prawo za skrzyżowaniem (wyspą), jeżeli wybór pasa powinien nastąpić przed pierwszym skrzyżowaniem. 	Dodanie strzałki P-8 informującej o skęcie za drugim skrzyżowaniem (w zw. z dodaniem § 87 ust. 1a rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych). Dodanie oznakowania P-8 dla rond turbinowych (w zw. z dodaniem § 87 ust. 1b rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).

		<p>3.2.1.12. Strzałka kierunkowa na wlotach rond wielopasowych</p> <p>Znak P-8l «strzałka kierunkowa na wlotach rond wielopasowych», w różnych odmianach (rys. 3.2.1.12), stosuje się w celu wskazania kierunku jazdy na wlotach rond wielopasowych. Znak ten stosuje się, jeżeli wybór pasa, ze względu na zastosowaną organizację ruchu, powinien nastąpić przed rondem wielopasowym</p> 	
193.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 2, pkt 5.2.3</p> <p>Dodanie: „Jeżeli lokalne uwarunkowania za tym przemawiają, dopuszcza się, by długość linii przystankowej była mniejsza, jednak nie mniejsza niż 10 m i nie mniejsza niż długość autobusów korzystających z przystanku”</p> <p>oraz zmiana: „Znak P-17 umieszcza się w taki sposób, aby jego <u>koniec</u> znajdował się w odległości 15 m za znakiem pionowym oznaczającym przystanek autobusowy, trolejbusowy lub tramwajowy (odpowiednio znaki D-15, D-16 lub D-17)”, na: „Znak P-17 umieszcza się w taki sposób, aby jego <u>środek</u> znajdował się <u>na wysokości znaku pionowego oznaczającego przystanek autobusowy, trolejbusowy lub tramwajowy (odpowiednio znaki D-15, D-16 lub D-17)</u>”.</p>	<p>Zmiana długości linii przystankowej oraz przepisów dot. zakazu zatrzymywania na przystanku (w zw. ze zmianą w art. 49 ust. 1 pkt 9 Prawa o ruchu drogowym).</p>

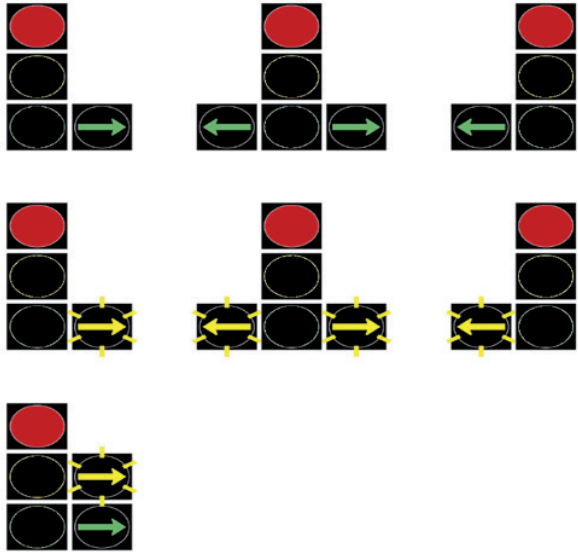
194.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 2, pkt 5.2.4 Dodanie drugiej części zdania: „Stanowiska postojowe dla pojazdów osób niepełnosprawnych powinny mieć nawierzchnię barwy niebieskiej, z wyjątkiem stanowisk postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych położonych na obszarze wpisanym do rejestru zabytków lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdujących się w granicach parku kulturowego”.	W związku z konfliktem przepisów – warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz właściwych przepisów dotyczących ochrony konserwatorskiej i parków kulturowych – należy dokonać modyfikacji zapisów w zakresie dopuszczenia niemaalowania w takich obszarach na niebiesko kopert – stanowisk postojowych dla osób z niepełnosprawnością.
195.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 2, pkt 5.2.6 Dodanie: „W przypadku oznakowania kopert na pasie postojowym lub w zatoce postojowej z miejscami postojowymi wyznaczonymi równoległe do krawędzi jezdni, dopuszcza się, by szerokość kopert była nie większa niż odpowiednio szerokość pasa postojowego lub szerokość zatoki postojowej”.	W związku z istnieniem wielu szerokości miejsc (stanowisk) postojowych i pasa postojowego (pas postojowy: 2,0 m, zatoka postojowa: 2,5 m, koperty: 2,3 m, koperty dla osób z niepełnosprawnością: 3,6 m) przy obecnych przepisach koperty umieszczone na pasach postojowych oraz w zatokach postojowych o szerokości mniejszej niż szerokość koperty są malowane poza tym pasem – tj. na pasie ruchu. W skrajnym przypadku koperta dla osób z niepełnosprawnością o szerokości 3,6 m wystaje 1,6 m na pas ruchu.
196.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 2, pkt 5.2.18 Zmiana z: „W dolnej części znaku D-18 dopuszcza się umieszczenie napisu określającego rodzaj parkingu, np. leśny, płatny, strzeżony itp. <u>lub</u> symbolu koperty”, na: „W dolnej części znaku D-18 <u>lub</u> <u>D-18a</u> dopuszcza się umieszczenie napisu określającego rodzaj parkingu, np. leśny, płatny, strzeżony itp., symbolu koperty <u>lub</u> <u>liczby miejsc zastrzeżonych występujących za znakiem (np.: 3 st. – rozwinięcie wyrazu stanowiska, 2 x – rozwinięcie skrótu podwójne)</u> . <u>Dopuszcza się również umieszczenie w dolnej części znaku, oprócz wyżej wymienionych napisów lub symboli, ikony osoby niepełnosprawnej, autobusu itp.</u> ”.	Należy ograniczyć liczbę tabliczek występujących pod znakami D-18 poprzez umieszczenie odpowiedniego znaku lub napisu na samym znaku D-18a. Obecnie w celu wyznaczenia liczby stanowisk dla inwalidów większej niż jedno należy umieścić znak D-18a, następnie tabliczkę T-29 i tabliczkę T z napisaną liczbą miejsc za znakiem. Powyższe rozwiązanie pozwoli na jednym znaku D-18a umieścić grafikę wskazującą, dla kogo to stanowisko jest przeznaczone, oraz liczbę miejsc za znakiem.

197.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 2, pkt 7.2.17 Zmiana z: „co najmniej trzech pasach ruchu” na: „co najmniej dwóch pasach ruchu”.</p>	<p>Obecnie przepisy nie pozwalają na stosowanie znaku F-17 na drogach, gdzie liczba pasów jest mniejsza niż trzy.</p>
198.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, rys. 2.2.1 b</p> <p>rys. 2.2.1. c:</p> 	<p>Zmiana ma na celu doprowadzenie zastosowanych na rysunkach symboli sygnałów do zgodności z oznaczeniami określonymi w zał. 3. rys 7.1.1.</p>

199.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 3.1</p> <p>Zmiana definicji detektora: „Detektor – element wykrywający poszczególne grupy uczestników ruchu (pojazdy lub pieszych), którego działanie polega na wytworzeniu sygnału przy każdym wykryciu uczestnika ruchu znajdującego się w strefie detekcji. Sygnał wytwarzany jest automatycznie w przypadku pojazdów, a w sposób wymuszony bądź automatyczny w przypadku pieszych, <u>kierujących rowerem, hulajnogą elektryczną, urządzeniem transportu osobistego oraz osób poruszających się za pomocą urządzeń wspomagających ruch</u>. Detektory dzielą się na ręczne (przyciski sterownicze) i działające samoczynnie (indukcyjne, magnetyczne, podczerwone, mikrofalowe, radarowe, laserowe, rezonansowe, akustyczne, radiowe, wideo, zbliżeniowe i podobne). Detektory <u>działające samoczynnie</u> dzielą się ponadto pod względem instalacji na wbudowane w nawierzchnię i nadjezdniowe oraz na czynne (wysyłające wiązkę fal i odbierające część wiązki odbitą od obiektu) i bierne (odbierające wiązkę fal wysyłąną przez obiekt)”.</p>	<p>Wprowadzenie przycisków dla rowerów oraz urządzeń transportu osobistego (w celu zachowania komplementarności rozwiązań niezbędne jest dokonanie zmian także w innych paragrafach).</p> <p>Zmiana podyktowana jest doświadczeniami eksploatacyjnymi automatycznych systemów detekcji instalowanych na drogach dla rowerów. W obecnej chwili nie ma możliwości spełnienia warunków pewności działania detekcji zapisanych w pkt 3.3.4 zmienianego załącznika, gdyż nie ma urządzeń trwałych, łatwych w montażu i utrzymaniu, które zapewniają jednocześnie brak samoczynnego generowania wzbudzeń bez obecności pojazdu (co wymaga częstej kalibracji urządzeń – niezapewniona łatwość utrzymania), jak i kierunkowość (generowanie fałszywych wzbudzeń – brak pewności działania) oraz objęcie całej szerokości drogi dla rowerów detekcją (brak wzbudzenia – brak pewności działania lub montaż wielu urządzeń – brak łatwości montażu i utrzymania).</p> <p>Analiza zachowania kierujących rowerami wskazuje ponadto, że brak potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia przez sterownik powiązany bezpośrednio z samym faktem stosowania detekcji samoczynnej powoduje zjeżdżanie z drogi dla rowerów przed przejazdami (jeśli są położone obok przejść dla pieszych) i zgłaszanie żądania za pomocą przycisku dla pieszych. Następnie część kierujących rowerem wraca na drogę dla rowerów a część przejeżdża po przejściu dla pieszych, co prowadzi do konfliktów na linii piesi – rowerzyści. Natomiast jeśli przy przejeździe zamontowany jest dodatkowy przycisk dla pieszych w celu informowania kierujących rowerami o przyjęciu zgłoszenia, to większość z nich używa przycisku niezależnie od faktu, czy urządzenia detekcji samoczynnej wykryły pojazd czy nie.</p> <p>Zachowania kierujących rowerami oraz kwestie techniczne wskazują więc na zasadność przywrócenia możliwości stosowania przycisków jako urządzeń detekcji dla wszelkich osób poruszających się drogą dla rowerów.</p>
200.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 3.2.3</p> <p>Nadanie treści: „3.2.3. Sygnalizatory z sygnałem dopuszczającym skręcanie w kierunku wskazanym strzałką Do nadawania sygnału dopuszczającego skręcanie w kierunku wskazanym strzałką przeznaczone są sygnalizatory S-2a oraz S-2b. Średnica soczewki nadającej sygnał w kształcie strzałki wynosi 200 mm niezależnie od średnicy pozostałych soczewek”.</p>	<p>Zmiana sygnałów dopuszczających skręcanie w kierunku wskazanym strzałką (w zw. ze zmianami w § 96 oraz z dodaniem § 96a rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>

201.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	<p>Załącznik nr 3, pkt 3.3.5.1 Zmiana na: „Przyciski dla pieszych, kierujących rowerem, hulajnogą elektryczną, urządzeniem transportu osobistego oraz osób poruszających się za pomocą urządzeń wspomagających ruch”.</p>	<p>Wprowadzenie przycisków dla rowerów oraz urządzeń transportu osobistego (w zw. ze zmianą w zał. nr 3 pkt 3.1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach).</p>
202.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	<p>Załącznik nr 3, pkt 4.2.2 Nadanie treści: „4.2.2. Sygnalizatory dopuszczające skręcanie w kierunku wskazanym strzałką Oprócz sygnałów ogólnych oraz kierunkowych stosuje się sygnały dopuszczające skręcanie w kierunku wskazanym strzałką, wyświetlane na sygnalizatorach S-2a i S-2b umieszczanych obok sygnalizatora ogólnego S-1. Dopuszcza się montaż sygnalizatora S-2a lub S-2b na sygnalizatorach typu SB i ST, przy czym przynależność sygnalizatorów S-2a lub S-2b musi jednoznacznie wynikać z umieszczenia ich w stosunku do sygnalizatorów SB i ST – miejsce umieszczenia sygnalizatora S-2a lub S-2b nie może sugerować jego powiązania z innym sygnalizatorem. Pod pojęciem sygnału czerwonego, zielonego, żółtego bądź czerwono-żółtego należy rozumieć również ich odpowiedniki wyświetlane na sygnalizatorach ST i SB. Sygnał wyświetlany na sygnalizatorze S-2a ma postać zielonej strzałki na czarnym tle skierowanej w prawo bądź w lewo. Sygnał jest wyświetlany w następującej sekwencji: brak sygnału → sygnał zielony ciągły → brak sygnału. Sygnał na sygnalizatorze S-2a jest wykorzystywany w celu wskazania możliwości bezkolizyjnego wykonania manewru skrętu. Sygnał na sygnalizatorze S-2a dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką może być nadawany jednokrotnie lub wielokrotnie podczas nadawania</p>	<p>Zmiana sygnałów dopuszczających skręcanie w kierunku wskazanym strzałką (w zw. ze zmianami w § 96 oraz z dodaniem § 96a rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>

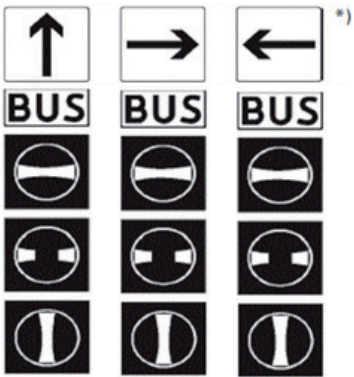
		<p>sygnału czerwonego, przy czym nie dopuszcza się nadawania go w trakcie nadawania sygnału żółtego lub czerwono-żółtego.</p> <p>Sygnał wyświetlany na sygnalizatorze S-2b ma postać żółtej strzałki migającej na czarnym tle skierowanej w prawo bądź w lewo. Sygnał jest wyświetlany w następującej sekwencji: brak sygnału → sygnał żółty migający → brak sygnału.</p> <p>Sygnał ten wykorzystywany jest w celu wskazania możliwości skręcania w kierunku wskazanym strzałką, po zatrzymaniu się przed sygnalizatorem i ustąpieniu pierwszeństwa wszystkim uczestnikom ruchu otrzymującym sygnał zezwalający. Sygnał na sygnalizatorze S-2b dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką może być nadawany jednokrotnie lub wielokrotnie podczas nadawania sygnału czerwonego, przy czym nie dopuszcza się nadawania go w trakcie nadawania sygnału żółtego, czerwono-żółtego lub zielonego.</p> <p>Sygnalizator S-2a lub S-2b dopuszczający skręt w prawo umieszcza się po prawej stronie sygnalizatora ogólnego. Sygnalizator S-2a lub S-2b dopuszczający skręt w lewo umieszcza się po lewej stronie sygnalizatora ogólnego. Dopuszcza się jednocześnie umieszczenie sygnalizatorów dopuszczających skręt w lewo i w prawo przy jednym sygnalizatorze ogólnym. Dopuszcza się jednocześnie umieszczenie sygnalizatorów S-2a i S-2b przy jednym sygnalizatorze ogólnym, przy czym sygnalizator S-2b powinien znajdować się powyżej sygnalizatora S-2a. Zasady rozmieszczania sygnalizatorów S-2a i S-2b przedstawiono na rysunku 4.2.9”.</p>	
203.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 4.2.4</p> <p>W akapicie trzecim dodanie tiret trzeciego: „- sygnalizatory z symbolem tramwaju stosuje się w miejscach przecięć linii tramwajowej z jezdnią, przejściami dla pieszych lub przejazdami dla rowerów w celu ostrzeżenia kierujących pojazdami, pieszych i kierujących rowerami o nadjeżdżającym tramwaju”.</p>	<p>Wprowadzenie sygnału ostrzegawczego z piktogramem tramwaju (w celu zachowania komplementarności rozwiązań niezbędne jest dokonanie zmian także w innych miejscach).</p> <p>Zmiana ma na celu dostosowanie przepisów prawa do praktyki, jaka jest stosowana przez zarządzających ruchem na terenie Polski. Obecnie w wielu miejscach na przejściach i przejazdach przez torowiska tramwajowe są stosowane sygnały ostrzegawcze z symbolem tramwaju w celu uszczegółowienia, przed czym ostrzega sygnał żółty migający. Zmiana wprowadza ponadto zasady</p>

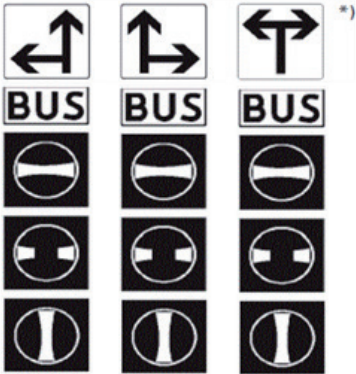
			<p>stosowania, lokalizacji oraz sposobu sterowania tym sygnałem. Umożliwione zostało także używanie sygnału jako zamiennika podstawowych sygnałów dla pieszych i rowerzystów, w sytuacjach kiedy wyświetlanie sygnału zielonego na przecięciu torowiska może powodować błędne odczytanie sytuacji przez pieszych i wejście na przejście położone obok na sygnale czerwonym. Dotyczy to w szczególności sytuacji położonych w ciągu przejść dla pieszych, na których wyświetlane są odrębne stany sygnałów lub objęte sygnalizacją jest tylko przejście przez torowisko, a przejście przez jezdnię nie.</p>
204.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, rys. 4.2.9</p> <p>Nadanie brzmienia:</p> <p>„Rys. 4.2.9. Sygnalizatory S-2a oraz S-2b nadające sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką umieszczone przy sygnalizatorze S-1”.</p>	<p>Zmiana sygnałów dopuszczających skręcanie w kierunku wskazanym strzałką (w zw. ze zmianami w § 96 oraz z dodaniem § 96a rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>

205.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	<p>Załącznik nr 3, rys. 4.2.14 Dodanie symbolu:</p> 	<p>Wprowadzenie sygnału ostrzegawczego z piktogramem tramwaju (w zw. ze zmianą w zał. nr 3 pkt 4.2.4 rozporządzenia w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach).</p>
206.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	<p>Załącznik nr 3, pkt 4.6 Nadanie brzmienia: „4.6. Sygnały dla kierujących tramwajami Dla kierujących tramwajami stosuje się sygnały barwy białej w następującej postaci: – sygnał w kształcie kreski poziomej oznaczający zakaz wjazdu za sygnalizator, – sygnał w kształcie kreski pionowej oznaczający zezwolenie na wjazd za sygnalizator, z zastrzeżeniem, że jeśli brak jest możliwości opuszczenia skrzyżowania w trakcie nadawania sygnału zezwalającego na wjazd lub wjazd na skrzyżowanie spowodowałby zagrożenie bezpieczeństwa innych uczestników ruchu, nie wolno wjechać za sygnalizator, – sygnał migający w kształcie kreski pionowej lub sygnał w postaci dwóch kropek ułożonych poziomo oznaczający zakaz wjazdu za sygnalizator; zakaz nie dotyczy kierujących tramwajami, które w chwili rozpoczęcia nadawania tego sygnału były tak blisko, że nie mogłyby być zatrzymane przed sygnalizatorem bez gwałtownego hamowania; sygnał ten oznacza jednocześnie, że za chwilę nadawany będzie sygnał w kształcie kreski poziomej. <u>Do nadawania sygnałów dla kierujących tramwajami przeznaczone są dwukomorowe sygnalizatory – ogólne ST – rys. 4.6.1, kierunkowe STK – rys. 4.6.2 oraz trójkomorowe SB i SBK (bez tabliczki BUS) opisane w pkt 4.7.</u> Sygnał ogólny oznacza, że podczas przejazdu tramwaju przez skrzyżowanie może wystąpić kolizja z pojazdami skręcającymi na skrzyżowaniu.</p>	<p>Zmiany w zakresie sygnalizatorów dla tramwajów i autobusów (w zw. ze zmianą w § 102 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>

		<p>Sygnaly kierunkowe, nadawane przez sygnalizator STK, dotyczą tylko kierunku jazdy wskazanego strzałką. Sygnał kierunkowy zezwalający na wjazd za sygnalizator informuje dodatkowo o przejeździe we wskazanym kierunku w fazie, w której nie występuje kolizja z innymi strumieniami ruchu. Dopuszcza się stosowanie dodatkowej komory sygnalizacyjnej o średnicy takiej samej, jak pozostałych komór w sygnalizatorze, z białą strzałką na czarnym tle, równoważnej tabliczce ze strzałkami kierunkowymi, umieszczonej nad sygnalizatorem.</p> <p><u>Sygnaly wyświetlane na sygnalizatorach ST i STK mogą być nadawane tylko w następującej sekwencji: sygnał w postaci kreski poziomej → sygnał w postaci kreski pionowej → sygnał migający w postaci kreski pionowej → sygnał w postaci kreski poziomej.</u></p> <p>Oprócz podanych wyżej sygnałów można również stosować sygnaly kierunkowe STT pokazane na rys. 4.6.3.</p> <p>Sygnaly STT mają postać jednej z podanych niżej kombinacji dwóch lub trzech białych punktów (trzech w rzędzie górnym i jednego w rzędzie dolnym):</p> <ul style="list-style-type: none"> – sygnał w kształcie trzech punktów poziomo w rzędzie górnym, oznaczający zakaz ruchu we wszystkich kierunkach, – sygnał w kształcie dwóch punktów: jednego w rzędzie dolnym i jednego w rzędzie górnym (prawego, środkowego lub lewego), oznaczający zezwolenie na ruch we wskazanym kierunku (odpowiednio: w prawo, na wprost lub w lewo) i zakaz ruchu we wszystkich pozostałych kierunkach, – sygnał w kształcie trzech punktów: jednego w rzędzie dolnym i dwóch w rzędzie górnym (prawego i środkowego lub środkowego i lewego), oznaczający zezwolenie na ruch w obu wskazanych kierunkach (odpowiednio: w prawo i na wprost lub na wprost i w lewo) i zakaz ruchu w trzecim kierunku. <p>Sygnaly kierunkowe STT mogą występować w dowolnej sekwencji”.</p>	
--	--	---	--

207.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 4.7 Nadanie brzmienia: „4.7. Sygnały dla kierujących autobusami Dla kierujących pojazdami, wykonującymi odpłatny przewóz osób na regularnych liniach, poruszającymi się po wydzielonych dla nich pasach ruchu, stosuje się oddzielne sygnały barwy białej, zwane dalej sygnałami dla kierujących autobusami, w następującej postaci: – sygnał w kształcie kreski poziomej, oznaczający zakaz wjazdu za sygnalizator, – sygnał w postaci kreski poziomej i dwóch kropek rozmieszczonych poziomo, oznaczający zakaz wjazdu za sygnalizator oraz informujący, że za chwilę nadawany będzie sygnał w kształcie kreski pionowej, – sygnał w kształcie kreski pionowej, oznaczający zezwolenie na wjazd za sygnalizator, z zastrzeżeniem, że jeśli brak jest możliwości opuszczenia skrzyżowania w trakcie nadawania sygnału zezwalającego na wjazd lub wjazd na skrzyżowanie spowodowałby zagrożenie bezpieczeństwa innych uczestników ruchu, nie wolno wjechać za sygnalizator, – sygnał w kształcie dwóch kropek rozmieszczonych poziomo, oznaczający zakaz wjazdu za sygnalizator; sygnał ten nie dotyczy kierujących pojazdami, które w chwili rozpoczęcia nadawania tego sygnału były tak blisko sygnalizatora, że nie mogłyby być zatrzymane bez gwałtownego hamowania; sygnał ten informuje jednocześnie, że za chwilę nadawany będzie sygnał w kształcie kreski poziomej. <u>Sygnał ogólny oznacza, że podczas przejazdu pojazdu przez skrzyżowanie może wystąpić kolizja z pojazdami skręcającymi na skrzyżowaniu.</u> <u>Sygnały kierunkowe, nadawane przez sygnalizator SBK, dotyczą tylko kierunku jazdy wskazanego strzałką. Sygnał kierunkowy zezwalający na wjazd za sygnalizator informuje dodatkowo o przejeździe we wskazanym kierunku w fazie, w której nie</u></p>	<p>Zmiany w zakresie sygnalizatorów dla tramwajów i autobusów (w zw. ze zmianą w § 102 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>
------	--	--	--

		<p>występuje kolizja z innymi strumieniami ruchu. <u>Dopuszcza się stosowanie dodatkowej komory sygnalizacyjnej o średnicy takiej samej jak pozostałych komór w sygnalizatorze, z białą strzałką na czarnym tle, równoważnej tabliczce ze strzałkami kierunkowymi umieszczonej nad sygnalizatorem:</u> sygnał w kształcie kreski poziomej → sygnał w kształcie kreski poziomej i dwóch kropek poziomo → sygnał w kształcie kreski pionowej → sygnał w kształcie dwóch kropek poziomo → sygnał w kształcie kreski poziomej <u>Do nadawania sygnałów dla kierujących autobusami przeznaczone są trójkomorowe sygnalizatory: ogólne SB – rys. 4.7.1, kierunkowe SBK – rys. 4.7.2 oraz dwukomorowe ST i STK opisane w pkt 4.6.</u> <u>W przypadku, jeśli sygnał na sygnalizatorach SB i SBK ma dotyczyć tylko kierujących autobusami, nad sygnalizatorem umieszcza się u góry białą tabliczkę z czarnym napisem «BUS».</u> Dopuszcza się zastosowanie komory sygnalizacyjnej, o takiej samej średnicy jak pozostałe komory w sygnalizatorze, z białym napisem «BUS» na czarnym tle”.</p>	
208.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3 Pod rys. 4.7.1 dodanie rys. 4.7.2.</p> 	<p>Zmiany w zakresie sygnalizatorów dla tramwajów i autobusów (w zw. ze zmianą w § 102 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>

		 <p>Rys. 4.7.2. Sygnalizatory kierunkowe dla autobusów *) Tabliczki kierunkowe lub komory z białymi strzałkami kierunkowymi.</p>	
209.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 6.2.1.1 Usunięcie akapitu: „Stosując sygnalizację na skrzyżowaniu, należy objąć nią wszystkie grupy uczestników ruchu i wszystkie strumienie ruchu poruszające się po jezdni lub torowisku oraz je przekraczające. Nie pozostawia się jakiegokolwiek wlotu, pasa lub strumienia ruchu w obszarze skrzyżowania bez sygnalizacji”</p> <p>oraz dodanie: „Stosując sygnalizację świetlną, zasadniczo obejmuje się nią wszystkie strumienie ruchu poruszające się lub przecinające jezdnię lub torowisko. Nie pozostawia się jakiegokolwiek wlotu, pasa lub strumienia ruchu w obszarze skrzyżowania bez sygnalizacji, z wyjątkiem sytuacji przedstawionych poniżej.</p> <p>Nie obejmuje się sygnalizacją świetlną strumieni przecinających się poza jezdnią lub torowiskiem – np. pary strumieni rower-pieszcy lub pieszy-pieszcy.</p>	<p>Zmiana ma na celu dopuszczenie do nieobejmowania sygnalizacją świetlną strumieni ruchu w obrębie skrzyżowania, w których przypadku ewentualny brak objęcia ich działaniem sygnalizacji nie generuje wzrostu zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, tj.: zjazdów indywidualnych, pasów i strumieni ruchu, dla których przyznawany jest stale sygnał zielony (i jego odpowiedniki), a strumień ruchu nie wchodzi w kolizję z innymi strumieniami ruchu, niebędącymi strumieniem pieszych i rowerów na przejeździe rowerowym, dla której to kolizji zostało dopuszczone zastosowanie sygnału ostrzegawczego w miejsce sygnałów dla pojazdów i pieszych lub rowerzystów.</p> <p>Wprowadzone zmiany są zgodne z propozycjami wysuwanyymi przez środowiska naukowe oraz zarządców ruchu. W przypadku wyjazdów indywidualnych uznaje się, że liczba pojazdów generowanych przez taki wyjazd jest tak niewielka, iż nie stanowi istotnego zagrożenia BRD, a liczba takich zjazdów na tarczy skrzyżowania, szczególnie w przypadku montażu sygnalizacji na istniejącym układzie drogowym, może być znaczna, co uniemożliwia wykonanie poprawnego, efektywnego i zrozumiałego dla kierowców na wlotach obciążonych ruchem stałoczasowego programu sygnalizacji świetlnej (dla każdego takiego wyjazdu należy przewidzieć min. 6 s sygnału zielonego w każdym cyklu oraz czasy ewakuacji, także względem innych wyjazdów indywidualnych).</p>

	<p>Dopuszcza się nieobejmowanie sygnalizacją zjazdów indywidualnych, które należy w takim przypadku oznakować znakiem B-20 i ewentualnie dodatkowo znakiem nakazu jazdy w kierunku, w którym strumień włączający się do ruchu powoduje najmniejsze zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego.</p> <p>Dopuszcza się nieobejmowanie sygnalizacją świetlną strumieni, które otrzymywałyby w programie sygnalizacji wyłącznie sygnał zielony.</p> <p>Dopuszcza się uznanie strumieni za przecinające się poza skrzyżowaniem i nieobejmowanie ich sygnalizacją świetlną, gdy zastosowano kanalizację ruchu i strumień na wylocie nie ma bezpośredniego konfliktu z innymi strumieniami opuszczającymi skrzyżowanie, a sposób oznakowania jednoznacznie określa pierwszeństwo.</p> <p>W przypadku pojedynczych pasów skanalizowanych do skrętu w prawo dopuszcza się zastosowanie sygnalizatorów ostrzegawczych z sylwetką pieszego przed przejściem lub przejazdem rowerowym w miejsce sygnalizatorów dla pojazdów i pieszych lub rowerzystów i jednoznaczne oznakowanie określające zasady pierwszeństwa dla pojazdów poruszających się po tym pasie pod warunkiem, że objęcie sygnalizacją pasa ruchu byłoby uwarunkowane tylko faktem wyznaczenia przejścia lub przejazdu.</p> <p>W przypadku przejazdów tramwajowych, na których długości znajdują się zjazdy indywidualne, należy dla pojazdów zastosować sygnalizację nadającą sygnały dla kierujących pojazdami stosowaną na przejazdach tramwajowych, a zjazdy oznakować znakiem B-20 «STOP» i ewentualnie dodatkowo znakiem nakazu jazdy w kierunku, w którym strumień włączający się do ruchu powoduje najmniejsze zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego”.</p>	<p>W przypadku skanalizowanych pasów ruchu należy zauważyć, że częstą praktyką zarządców ruchu jest zamienne wyświetlanie sygnału zielonego oraz tzw. „zielonej strzałki” lub wręcz tylko stale sygnału „zielonej strzałki”, co w praktyce oznacza przyzwolenie na stały przejazd pojazdów z oblikiem ustąpienia pierwszeństwa innym uczestnikom ruchu. Jeśli jednocześnie występuje stałe wyświetlanie sygnału zielonego na prostopadłym do takiego pasa przejściu dla pieszych, następują sytuacje konfliktowe, które biorą się z niezrozumienia wyświetlanych sygnałów przez kierowców oraz uznawania przez pieszych, że w związku z sygnałem zielonym nie ma występującego konfliktu z pojazdami przecinających przejście. Propozycja znosi tę niejednoznaczność interpretacji i wprowadza jasne kryteria pierwszeństwa tak na przejściu, jak i na połączeniu z jezdnią poprzeczną.</p>
--	---	---

210.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 6.2.1.3 Nadanie brzmienia: „6.2.1.3. Stosowanie sygnału dopuszczającego skręcanie w kierunku wskazanym strzałką Sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką, wyświetlany przez sygnalizator S-2a, stosuje się, jeżeli istnieje możliwość bezkolizyjnego ruchu pojazdów skręcających w prawo lub w lewo. Strumień nie może być sterowany sygnalizatorem dopuszczającym skręcanie w kierunku wskazanym strzałką S-2a, jeżeli tor jazdy przecinałyby się z torami jazdy strumieni, które otrzymują w tym czasie sygnał zezwalający. Sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką, wyświetlany przez sygnalizator S-2b, stosuje się, jeżeli w czasie, gdy nadawany jest sygnał czerwony ogólny, istnieje możliwość ruchu pojazdów skręcających w prawo lub w lewo, pod warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i pojazdom, dla których wyświetlany jest w tym czasie sygnał zielony. Do wjazdu na drogi o prędkości dopuszczalnej powyżej 50 km/h (60 km/h w godzinach 23:00–5:00) oraz poza obszarem zabudowanym sygnalizator S-2b można stosować pod warunkiem zapewnienia widoczności z miejsca zatrzymania pojazdu gwarantującej bezpieczne wykonanie manewru skrętu przy założeniu poruszania się pojazdów otrzymujących sygnał zielony z prędkością równą dwukrotnej prędkości miarodajnej przyjętej dla danej drogi. Sygnalizatora S-2b nie wolno stosować, gdy do jazdy w kierunku zgodnym z kierunkiem wskazanym strzałką przeznaczonych jest więcej niż jeden pas ruchu. Sygnalizatora S-2b nie można stosować, gdy strumień ruchu sterowany tym sygnalizatorem przecina wydzielony tor tramwajowy (torowisko tramwajowe). Sygnalizatora S-2b nie wolno stosować w miejscach niezapewniających odpowiedniej widoczności, w szczególności:</p>	<p>Zmiana sygnałów dopuszczających skręcanie w kierunku wskazanym strzałką (w zw. ze zmianami w § 96 oraz z dodaniem § 96a rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>
------	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - za łukiem drogi, - za wierzchołkiem wzniesienia, - za wyjazdem z tunelu w odległości mniejszej niż 100 m, - w miejscu, w którym widoczność ograniczają budynki lub ogrodzenia, - w miejscu, w którym widoczność ograniczają drzewa lub krzewy (analizę widoczności należy przeprowadzać w okresie wegetacyjnym). <p>Grupa sygnałowa zawierająca sygnalizator S-2b powinna wyświetlać sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką w sposób zapewniający bezpieczeństwo uczestnikom ruchu otrzymującym sygnał zielony, jak również uczestnikom ruchu poruszającym się na podstawie sygnału S-2b. Sposób zapewniania bezpieczeństwa powinien uwzględniać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opóźnienie rozpoczęcia wyświetlania sygnału na sygnalizatorze S-2b w stosunku do kolizyjnej grupy pieszej lub rowerowej o co najmniej 2 sekundy, - zakończenie wyświetlania sygnału na sygnalizatorze S-2b najpóźniej w chwili zakończenia wyświetlania sygnału zielonego migającego dla kolizyjnej grupy pieszej i rowerowej, - opóźnienie rozpoczęcia wyświetlania sygnału na sygnalizatorze S-2b w stosunku do kolizyjnej grupy kołowej w taki sposób, aby pojazdy w grupie kolizyjnej w stosunku do uczestników ruchu poruszających się w oparciu o sygnał na sygnalizatorze S-2b znalazły się w punkcie kolizji wcześniej niż pojazdy ruszające spod sygnalizatora S-2b; do obliczeń należy przyjąć przyspieszenie rozruchu pojazdów w strumieniu z pierwszeństwem przejazdu nie większe niż $1,2 \text{ m/s}^2$, a w strumieniu otrzymującym sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką nie mniejsze niż $3,5 \text{ m/s}^2$; z zastrzeżeniem, że przyjęty czas opóźnienia należy zaokrąglić w górę do wartości nieujemnej, - zachowanie minimalnych czasów międzyzielonych przed rozpoczęciem i po zakończeniu wyświetlania sygnału na sygnalizatorze S-2b – czas sygnału żółtego też należy przyjąć równy 2 s”. 	
--	--	---	--

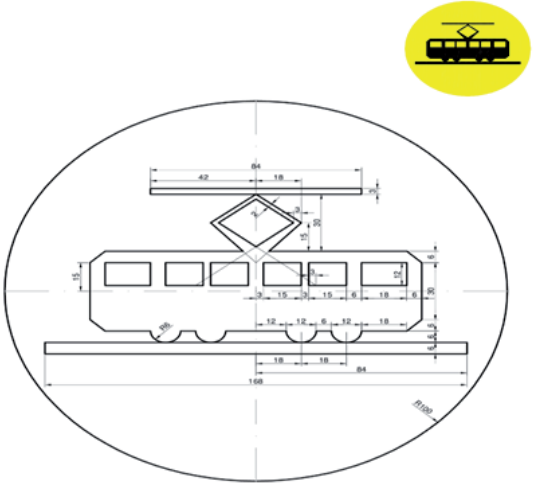
211.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 6.2.2 Po akapicie czwartym dodanie akapitu: „Sygnalizację ostrzegawczą w postaci żółtego sygnału migającego z symbolem tramwaju stosuje się: – na przejściach dla pieszych i przejazdach rowerowych przez torowisko w miejscach, w których pieszy może nie dostrzec nadjeżdżającego pojazdu. Dopuszcza się stosowanie tego sygnału jako zamiennika sygnałów dla pieszych lub rowerzystów w przypadku, jeśli zastosowanie sygnału dla pieszych i rowerzystów na przejściu lub przejeździe przez torowisko będzie prowadzić do błędnego rozpoznawania sygnałów nadawanych na innych przejściach lub przejazdach przez pieszych lub rowerzystów. W takim przypadku należy sygnałem ostrzegawczym sterować na zasadach obowiązujących sygnały dla pieszych lub rowerzystów, gdzie odpowiednikiem sygnału czerwonego jest sygnał żółty migający; – przed przejazdami przez torowisko w przypadku dopuszczalnej kolizji w celu ostrzeżenia kierujących pojazdami o nadjeżdżającym tramwaju lub autobusie poruszającym się po torowisku”.</p>	<p>Wprowadzenie sygnału ostrzegawczego z piktogramem tramwaju (w zw. ze zmianą w zał. nr 3 pkt 4.2.4 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach).</p>
212.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 7.1 Nadanie lit. e treści: „e) sygnalizatory z sygnałem dopuszczającym skręcanie w kierunku wskazanym strzałką, w kolejności: S-2a w lewo, S-2a w prawo, S-2b w lewo, S-2b w prawo, sygnalizator S-1 z zamontowanym sygnalizatorem S-2a, sygnalizator S-1 z zamontowanym sygnalizatorem S-2b, sygnalizator S-1 z zamontowanymi sygnalizatorami S-2a i S-2b”.</p>	<p>Zmiana sygnałów dopuszczających skręcanie w kierunku wskazanym strzałką (w zw. ze zmianami w § 96 oraz z dodaniem § 96a rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p> <p>Zmiany w zakresie sygnalizatorów dla tramwajów i autobusów (w zw. ze zmianą w § 102 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p> <p>Wprowadzenie przycisków dla rowerów oraz urządzeń transportu osobistego (w zw. ze zmianą w zał. nr 3 pkt 3.1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach).</p> <p>Wprowadzenie sygnału ostrzegawczego z piktogramem tramwaju (w zw. ze zmianą w zał. nr 3 pkt 4.2.4 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach).</p>

		<p>Nadanie lit. l–n treści: „l) sygnalizator dla pojazdów komunikacji zbiorowej, m) sygnalizatory kierunkowe dla pojazdów komunikacji zbiorowej, n) sygnalizatory przeznaczone tylko dla autobusów”.</p> <p>Nadanie lit. t treści: „t) przycisk dla pieszych i kierujących pojazdami poruszających się po drogach dla rowerów”.</p> <p>Po lit. t dodanie lit. u: „u) jednokomorowy sygnalizator ostrzegawczy z symbolem tramwaju”.</p>	
213.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, rys. 7.1.3</p> <p>»</p> <p>a) b) c) d) e) f) g) h) i) j) k) l) m) n) o) p) q) r) s) t) u) </p>	<p>Zmiana sygnałów dopuszczających skręcanie w kierunku wskazanym strzałką (w zw. ze zmianami w § 96 oraz z dodaniem § 96a rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>
214.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 7.3.2</p> <p>Po lit. i dodać literę j w brzmieniu: „j) sygnalizatory ostrzegawcze z symbolem tramwaju umieszcza się na zasadach analogicznych jak dla sygnalizatorów dla pieszych i rowerzystów”.</p>	<p>Wprowadzenie sygnału ostrzegawczego z piktogramem tramwaju (w zw. ze zmianą w zał. nr 3 pkt 4.2.4 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach).</p>

215.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 8.2 Lit. b–c w nowym brzmieniu oraz usunięcie lit. d–e: „b) długości poszczególnych sygnałów powinny wynosić: – sygnał czerwony – minimalny czas trwania 2 s, – sygnał żółty (i odpowiedniki):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 s – dla strumieni kierujących rowerami, • 3 s – dla strumieni pojazdów o prędkości do 50 km/h włącznie, • 3s – dla strumieni tramwajów i autobusów, gdy na wlocie umieszczony jest przystanek, • 4 s – dla strumieni pojazdów o prędkości powyżej 50 km/h, • 5 s – dla strumieni pojazdów o prędkości równej lub wyższej niż 70 km/h, • 5 s – dla strumieni tramwajów i autobusów w przypadku, gdy przed sygnalizacją nie jest umieszczony przystanek, <p>– sygnał czerwony z żółtym (i odpowiedniki):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 s – dla strumieni pojazdów, • 2s – dla strumieni tramwajów i autobusów, gdy na wlocie nie jest umieszczony przystanek, • 3s – dla strumieni tramwajów i autobusów, gdy na wlocie umieszczony jest przystanek, <p>– sygnał zielony migający dla pieszych i dla rowerzystów na przejazdach dla rowerzystów – 4 s, c) długości sygnałów zielonych w sygnalizacji powinny wynosić co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dla pojazdów – 5 s, – dla tramwajów, autobusów i trolejbusów, gdy na wlocie jest umieszczony przystanek – 5 s, – dla tramwajów, autobusów i trolejbusów, gdy na wlocie nie jest umieszczony przystanek – 2s, – dla pieszych – 100% czasu przejścia pieszych przez całe przejście przy prędkości pieszego równej 1,4 m/s (1,0 m/s w przypadku przejść uczęszczanych przez osoby z dysfunkcją ruchu lub na wózkach inwalidzkich), 	<p>Zmiana ma na celu dostosowanie długości poszczególnych sygnałów do fizycznych właściwości poruszania się pojazdów, w szczególności występowania stref dylematów. Występowanie stref dylematów jest powodem zwiększonej liczby kolizji na skrzyżowaniach z sygnalizacją świetlną w szczególności najechania na tył pojazdu. W celu dostosowania do zmian wprowadzających sygnalizatory S-1a zmiany powinny objąć także długości sygnałów dla kierujących rowerami; w propozycji uzależniają one długość sygnału od typu sygnalizatora sterującego strumieniem rowerów. Ujednolicenie powinno objąć także długości minimalnych sygnałów zielonych dla programów stałoczasowych, akomodacyjnych i acyklicznych.</p>
------	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> - dla kierujących rowerami na przejazdach sterowanych sygnalami S-6, - 100% czasu przejazdu kierującego rowerem przez przejazd dla rowerzystów, przy prędkości 4,2 m/s, - w sytuacjach szczególnie uzasadnionych dopuszcza się skrócenie sygnału zielonego pieszych i rowerzystów do 75% czasu przejścia/przejazdu, nie mniej jednak niż do 4 s sygnału zielonego stałego i 4 s sygnału zielonego migającego; zaleca się jednak, by długość sygnału zielonego stałego wynosiła tyle, ile wynosi czas przejścia całej szerokości jezdni z prędkością przyjmowaną do obliczeń czasów międzyzielonych, - sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką – minimalny czas trwania 2 s”. 	
216.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	<p>Załącznik nr 3, pkt 8.3.2 Nadanie brzmienia: „8.3.2. Tworzenie podstawowych faz ruchu Właściwy dobór strumieni ruchu tworzących podstawowe fazy ruchu powinien uwzględniać wzajemne relacje pomiędzy wszystkimi parami strumieni, gdyż od tych relacji uzależniony jest dopuszczalny sposób sterowania. Każda para strumieni należy do jednej z trzech grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strumieni wzajemnie niekolizyjnych, - strumieni kolizyjnych o dopuszczalnym jednoczesnym zezwoleniu na ruch, - strumieni kolizyjnych o niedopuszczalnym jednoczesnym zezwoleniu na ruch. <p>Strumienie niekolizyjne mogą otrzymywać sygnały zezwalające na ruch bez żadnych wzajemnych ograniczeń. Pary strumieni kolizyjnych o dopuszczalnym jednoczesnym zezwoleniu na ruch powinny być sterowane tak, aby strumień podporządkowany nie miał możliwości dojazdu do punktu kolizji wcześniej niż strumień z pierwszeństwem przejazdu lub przejścia. Pary strumieni kolizyjnych</p>	<p>Zmiana sygnałów dopuszczających skręcanie w kierunku wskazanym strzałką (w zw. ze zmianami w § 96 oraz z dodaniem § 96a rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych).</p>

	<p>o niedopuszczalnym jednoczesnym zezwoleniu na ruch powinny być sterowane tak, aby wykluczyć jednoczesne poruszanie się tych strumieni. Dopuszczalność lub niedopuszczalność jednoczesnego zezwolenia na ruch danej pary strumieni kolizyjnych powinna być określana indywidualnie dla każdej pary na podstawie takich czynników jak: natężenie ruchu strumieni, kąty przecinania się ich torów jazdy w punkcie kolizji, występowanie lub nie powierzchni akumulacji.</p> <p>Do grupy par strumieni kolizyjnych o dopuszczalnym jednoczesnym zezwoleniu na ruch zalicza się następujące pary:</p> <ul style="list-style-type: none">a) strumień pojazdów sterowany sygnalizatorem ogólnym z wyjątkiem tramwajów – strumień pojazdów sterowany sygnalizatorem ogólnym z wlotu przeciwległego,b) strumień pojazdów skręcających sterowany sygnalizatorem ogólnym z wyjątkiem tramwajów – strumień pieszych lub rowerzystów przecinający jezdnię, w którą odbywa się skręt pojazdów,c) strumień pojazdów skręcających sterowany sygnalizatorem ogólnym z wyjątkiem tramwajów – strumień kierujących rowerami poruszających się po pasie dla rowerów wzdłuż jezdni, z której odbywa się skręt pojazdów,d) strumień pojazdów skręcających sterowany sygnalizatorem ogólnym – strumień tramwajów lub autobusów sterowanych sygnałem ogólnym, poruszających się na wprost wzdłuż jezdni, z której odbywa się skręt pojazdów,e) strumień pojazdów sterowanych sygnalizatorem S-2b – strumień pieszych lub rowerzystów na przejeździe dla rowerzystów przekraczających wlot, z którego odbywa się skręt pojazdów,f) strumień pojazdów z wyjątkiem tramwajów sterowanych sygnalizatorem S-2b – strumień pieszych lub rowerzystów przecinający jezdnię, w którą odbywa się skręt pojazdów,	
--	--	--

		<p>g) strumień pojazdów sterowanych sygnalizatorem S-2b – strumień pojazdów sterowany sygnalizatorem ogólnym, poruszających się po jezdni, w którą odbywa się skręt pojazdów. Pozostałe pary kolizji traktuje się jako o niedopuszczalnym jednoczesnym zezwoleniu na ruch”.</p>	
217.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 3, pkt 10 Pod rys. 10.33 dodanie rys. 10.34:</p> <p>Rys. 10.34. Sygnalizator ostrzegawczy z symbolem tramwaju</p>	<p>Wprowadzenie sygnału ostrzegawczego z piktogramem tramwaju (w zw. ze zmianą w zał. nr 3 pkt 4.2.4 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach).</p>
218.	<p>Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych</p>	<p>Art. 10 ust. 3 zdanie pierwsze: „3. Pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii jest możliwe w przypadku: 1) w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii; 2) gdy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala docelowe przeznaczenie drogi jako drogi wewnętrznej; 3) wyłączenia drogi z użytkowania”.</p>	<p>W obecnych przepisach brak jest możliwości prawnych przekształcenia drogi publicznej w drogę wewnętrzną. Także orzecznictwo sądów administracyjnych wskazuje na to, iż droga, która została zaliczona do jednej z kategorii dróg publicznych, nie może zostać pozbawiona tego statusu, chyba że poprzez wyłączenie jej z użytkowania. Rodzi to wiele problemów w przypadkach dróg, które posiadają ten status, jednak ich parametry uniemożliwiają zapewnienie parametrów wymaganych w przepisach (np. techniczno-budowlanych lub o znakach i sygnałach drogowych) – na przykład ich szerokość liczona pomiędzy fasadami budynków wynosi 5 m, co uniemożliwia zaprojektowanie jezdni i poboczy, nie wspominając o drogach dla pieszych czy też innych elementach infrastruktury. Także sposób projektowania przecięć takich ulic</p>

			z innymi drogami publicznymi (jako skrzyżowania) jest mocno nieintuicyjny, a przez to może powodować niebezpieczne zachowania uczestników ruchu. Dlatego też proponuje się uzupełnienie katalogu możliwych sytuacji pozbawienia drogi kategorii publicznej o przypadek „zaliczenia” jej do „kategorii” drogi wewnętrznej. W celu wyeliminowania potencjalnych nadużyć przedmiotowego przepisu proponuje się, by było to dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy wynika to z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (droga o symbolu KDW).
219.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	Art. 10 ust. 5a1: (usunąć) lub zmienić „5a1. W przypadku, o którym mowa w ust. 5a, sejmik województwa nie może pozbawić kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi krajowej, o którym mowa w ust. 5, zastąpionego autostradą lub drogą ekspresową, <u>chyba że zarząd powiatu wyraził uprzednio zgodę na pozbawienie kategorii drogi wojewódzkiej oraz zaliczenie do kategorii drogi powiatowej. W takim przypadku rada powiatu nie może pozbawić kategorii drogi powiatowej odcinka drogi wojewódzkiej, o którym mowa w zdaniu pierwszym</u> ”.	Przepis w obecnym brzmieniu uniemożliwia zmianę przebiegu kategorii dróg na terenie Krakowa po oddaniu od użytkowania dróg ekspresowych S7 i S52 (wschodnia oraz północna obwodnica miasta). Zgodnie z obecnym brzmieniem przepisów po oddaniu do użytkowania ww. drogi, obecne przebiegi dróg krajowych nr 7 oraz 79 na terenie Krakowa zostaną pozbawione obecnej kategorii oraz otrzymają kategorię dróg wojewódzkich. Z uwagi na brzmienie ust. 5a1 sejmik województwa nie może podjąć uchwały o pozbawieniu drogi kategorii wojewódzkiej. Funkcjonowanie obecnych przebiegów dróg krajowych nr 7 oraz 79 jako dróg wojewódzkich po oddaniu do użytkowania dróg ekspresowych S7 oraz S52 nie znajduje uzasadnienia oraz jest sprzeczne ze strategicznymi dokumentami planistycznymi Krakowa (które powstawały wiele lat przed uchwaleniem omawianego przepisu). Przepis ten został wprowadzony po to, by zachować standard „starodroży” autostrad i dróg ekspresowych – uniknąć przekazywania tych „starodroży” zarządom powiatów. Należy jednak zwrócić uwagę na to, iż w mieście na prawach powiatu zarządcą zarówno dróg powiatowych, jak i wojewódzkich (podobnie jak krajowych, z wyjątkiem dróg ekspresowych i autostrad) pozostaje prezydent miasta. W związku z tym zmiana kategorii drogi nie spowoduje zmiany zarządcy drogi. Proponowana zmiana związana jest bądź z usunięciem przepisu, bądź z dopuszczeniem ściągnięcia kategorii drogi wojewódzkiej stanowiącej dawny przebieg drogi krajowej zastąpionej autostradą lub drogą ekspresową w przypadku wyrażenia na to zgody zarządu powiatu. Powyższe pozwoli na osiągnięcie właściwie zhierarchizowanego układu drogowego Krakowa, co w myśl obecnych przepisów nie jest możliwe.
220.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych	§ 34 ust. 2 dodać zdanie drugie: „Dopuszcza się projektowanie przejścia dla pieszych bez sygnalizacji świetlnej na jednokierunkowej jezdni z dwoma pasami ruchu na wlocie i wylocie skrzyżowania, o którym mowa w § 58 ust. 1 pkt 3 lit. c”.	Literalne brzmienie obecnych przepisów techniczno-budowlanych uniemożliwia wyznaczenie przejść dla pieszych na wlotach i wylotach skrzyżowania typu rondo turbinowe. Rozwiązania takie zostały uwzględnione w wytycznych rekomendowanych Ministra właściwego ds. transportu (WR-D), jednak z uwagi na brzmienie przepisów rozporządzenia wytyczne te nie mogą być stosowane w praktyce (wymagają uzyskania odstępstwa).

221.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych	§ 58 pod ust. 1 dodać ust. 1a w brzmieniu: „1a. Na wlocie drogi podporządkowanej projektuje się jeden pas ruchu, z wyjątkiem: 1) wlotu skrzyżowania, o którym mowa w § 58 ust. 1 pkt 3 lit. c, gdzie dopuszcza się zaprojektowanie dwóch pasów ruchu; 2) skrzyżowania z sygnalizacją świetlną, gdzie nie określa się maksymalnej liczby pasów ruchu”.	Postuluje się o uzupełnienie obecnych przepisów techniczno-budowlanych o zapisy, które w istotny sposób zwiększą bezpieczeństwo ruchu drogowego. Omawiane zagadnienie było regulowane w przepisach rangi rozporządzenia do 2022 r., obecnie jest jedynie elementem wytycznych rekomendowanych Ministra właściwego ds. transportu (WR-D). Z uwagi na znaczenie przepisu na bezpieczeństwo ruchu omawiane zagadnienie winno być ujęte w przepisach rangi rozporządzenia.
222.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych	§ 58 ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia: „Dopuszcza się przejazd pojazdu.” § 58 ust. 4 pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem, a po pkt 2 dodaje się część wspólną w brzmieniu: „pod warunkiem, że przyjęty sposób przejazdu nie będzie wpływać na pogorszenie warunków bezpieczeństwa oraz sprawności ruchu”.	Obecne brzmienie tego ustępu odwołuje się do „przepisów o pojazdach z utrudnieniami dla ruchu innych pojazdów”, które nie istnieją. W związku z tym postuluje się o usunięcie odwołania do nieistniejących przepisów oraz o doprecyzowanie warunków stosowania przejezdności warunkowej.
223.	Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych	Konieczne jest doprecyzowanie obowiązku jednostek samorządu terytorialnego w zakresie obowiązku zapewnienia przez zamawiającego obowiązku posiadania minimalnej liczby pojazdów elektrycznych (doprecyzowanie, kiedy taki obowiązek istnieje).	
224.	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Zasadne jest wykreślenie zapisu ust. 2 w art. 19b ustawy, gdyż wprowadza on nadmierny formalizm w procedowaniu wniosku o realizację zadania publicznego z inicjatywy lokalnej.	
225.	Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań	W załączniku nr 1 rozporządzenia uszczegółowić tabelę VB „Źródła finansowania kosztów realizacji zadania” poprzez wyodrębnienie osobno „wkładu własnego niefinansowego na osobowy i rzeczowy”.	Proponowana zmiana ujednolici wzór oferty ze wzorem sprawozdania z wykonania zadania publicznego określonego załącznikiem nr 5 do rozporządzenia (Część II „Sprawozdanie z wykonania wydatków” – tabela 2 „Rozliczenie ze względu na źródło finansowania zadania publicznego”).

226.	Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań	W załączniku nr 2 rozporządzenia uszczegółowić tabelę VB „Źródła finansowania kosztów realizacji zadania” poprzez wyodrębnienie osobno „wkładu własnego niefinansowego na osobowy i rzeczowy”.	Proponowana zmiana ujednolici wzór oferty ze wzorem sprawozdania z wykonania zadania publicznego określonego załącznikiem nr 6 do rozporządzenia (Część II „Sprawozdanie z wykonania wydatków” – tabela 2 „Rozliczenie ze względu na źródło finansowania zadania publicznego”).
227.	Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3	Konieczne jest doprecyzowanie warunków technicznych, jakie winny spełniać lokale przeznaczone do wykonywania funkcji dziennego opiekuna.	
228.	Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3	W ogłoszonym na podstawie art. 62 ustawy Programie MALUCH+ 2022–2029 proponuje się zwiększenie kwoty dotacji z KPO do wysokości kosztów, które administracja rządowa wskazała w uzasadnieniu do rewizji KPO.	Konieczne jest podniesienie wysokości dofinansowania, które aktualnie nie pokrywa nawet w połowie kosztów związanych z budową nowych budynków żłobków.
229.	Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3	Art. 60 Zmiana: „1. Podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, prowadzące żłobek lub klub dziecięcy, lub zatrudniające dziennych opiekunów otrzymują z gminy dotację do prowadzonych miejsc opieki. 2. Udzielanie przez gminę dotacji, o której mowa w ust. 1, stanowi zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone gminie. 3. Minister właściwy do spraw rodziny określi w drodze rozporządzenia wysokość i zasady ustalania oraz rozliczania dotacji”.	Propozycja całkowicie zmienia formę udzielania dotacji. Zmiana w miejsce dotacji celowej, która może być udzielana (lub nie) przez gminę, wprowadza obligatoryjne udzielanie dotacji dla zarejestrowanych żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów. Udzielanie dotacji byłoby zadaniem z zakresu administracji rządowej zleconym gminie. Wprowadzenie takiej zmiany powodowałoby wprowadzenie na terenie kraju jednolitej procedury udzielania dotacji podmiotom prowadzącym opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3, zmniejszając w sposób ciągły (wieloletni) wysokość opłat ponoszonych przez rodziców. W obecnej sytuacji prawnej gmina nie musi takiej dotacji udzielać. Od sytuacji finansowej gminy (dotacja jest pokrywana z budżetu gminnego) zależy, czy i w jakiej wysokości udzielana jest dotacja. Powoduje to znaczne rozbieżności w kosztach, jakie ponoszą rodzice za korzystanie z instytucjonalnych form opieki nad dziećmi w poszczególnych gminach. Co więcej, w związku z tym, że gminy udzielają dotacji na dany rok budżetowy, rodzic, zapisując dziecko do żłobka, nie ma gwarancji, że opłaty za korzystanie z placówki (w przypadku zaprzestania udzielania dotacji przez gminę) nie zostaną znacząco zwiększone.

230.	Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3	Art. 28 ust. 1 pkt 4 Zmiana: „4. w przypadku osoby fizycznej zaświadczenie o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku”.	Ustawa nie określa terminu ważności zaświadczenia o niekaralności.
231.	Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3	Art. 15 Dodanie ust. 4a: „4a. Zaświadczenie z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym należy generować nie rzadziej niż raz do roku”.	Ustawa określa jedynie, że należy sprawdzić, czy dana osoba nie figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a nie podaje terminu ponownego poddania danej osoby weryfikacji w ww. rejestrze.
232.	Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3	Art. 15 ust. 3 Zmiana: „3. W żłobku, do którego uczęszcza więcej niż dwadzieścioro dzieci, zatrudnia się przynajmniej jedną pielęgniarkę lub położną w wymiarze ... czasu pracy”.	Proponuje się usunięcie przepisu. Personel jest/winien być przeszkolony w zakresie pierwszej pomocy. W aktualnym brzmieniu nawet 1h pracy miesięcznie skutkuje wykonaniem przepisu, jest zatem obchodzony. Nadto brak pielęgniarek na rynku możliwych do zatrudnienia.
233.	Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 i rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej 1 z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy	Wprowadzenie przepisów regulujących warunki, jakie winny spełniać lokale przeznaczone na potrzeby dziennych opiekunów – na wzór żłobków i klubów dziecięcych.	Ustawa, jak również rozporządzenie, nie wprowadza żadnych zapisów w tym zakresie. Rozwiązania są zatem różne w gminach, a ponadto podmioty prowadzące dziennych opiekunów nie chcą się stosować do wytycznych gmin, gdyż twierdzą że gminy nie mają ustawowego upoważnienia do określania wymagań. Zachodzi bezwzględna konieczność uregulowania tej kwestii na poziomie krajowym
234.	Ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych	Do Art. 11 proponuje się wprowadzenie kolejnego ustępu dot. wprowadzenia instytucji „koronera” do stwierdzania zgonów	Przepisy są nieaktualne, w tym posługują się terminami, które już dawno nie funkcjonują w obiegu prawnym i nie są dostosowane do realiów. Powoduje to liczne problemy i rozmywanie odpowiedzialności za stwierdzanie zgonów.
235.	Ustawa z dnia z dnia 17 sierpnia 2023 r. o szczególnej opiece geriatrycznej	Do Art. 11 dodanie ustępu, iż osoba w wieku 75+ zamieszkująca poza obszarem działania centrum, może również skorzystać ze świadczeń zdrowotnych w innej lokalizacji centrum, o ile Centrum ma wolne miejsca.	Zgodnie z ustawą obszar działania centrum obejmuje teren powiatu, jego części, kilku powiatów albo ich części, zamieszkały łącznie przez nie mniej niż 6 tys. i nie więcej niż 12 tys. osób, które ukończyły 75. rok życia. W przypadku powiatów o dużej liczbie mieszkańców 75+ zachodzi konieczność powstania kilku centrów, które obejmą swoim działaniem dany obszar powiatu. Istnieje potencjalne ryzyko, iż nie w każdym utworzonym centrum będzie maksymalne obciążenie pacjentów z terenu objętego jego działaniem, stąd racjonalne wydaje się umożliwienie w takich przypadkach korzystania ze świadczeń zdrowotnych w centrum przez osoby 75+ zamieszkałe poza jego obszarem działania.

236.	Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o szczególnej opiece geriatrycznej	Do art. 13 proponuje się dodać ust. 5 Dodanie ust. 5: „5) Powiat może zgłosić propozycję utworzenia i lokalizacji centrum pomimo braku pisemnej deklaracji podmiotu leczniczego o gotowości utworzenia w tym podmiocie centrum”.	Jeżeli brak będzie podmiotów zainteresowanych prowadzeniem centrum na danym terenie, powiat nie ma narzędzi do wskazania podmiotu do jego prowadzenia.
237.	Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o szczególnej opiece geriatrycznej	W ustawie o szczególnej opiece geriatrycznej i o Funduszu Medycznym należy wprowadzić przepisy <u>gwarantujące</u> podmiotowi leczniczemu dotację na zrealizowanie inwestycji związanej z utworzeniem Centrum 75+ – z uwagi na wpisanie tego podmiotu leczniczego do planu wojewódzkiego i obowiązek utworzenia przez ten podmiot centrum. Wysokość dotacji winna wynosić 100% kosztów, przy czym nie więcej niż: – 12 mln zł w przypadku budowy centrum, w tym zakup nieruchomości; – 5 mln zł w przypadku przebudowy budynku na potrzeby centrum; – 2 mln zł w przypadku dostosowania budynku do potrzeb prowadzenia centrum. Stawki winny podlegać corocznej waloryzacji. Ww. propozycja odzwierciedla koszt inwestycji.	Środki na tworzenie centrum z budżetu państwa winny być gwarantowane, skoro administracja rządowa nałożyła obowiązek prowadzenia centrów. W przeciwnym razie centra nie powstaną. Jednocześnie dotacja winna odzwierciedlać realne koszty.
238.	Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o szczególnej opiece geriatrycznej	Dodanie zapisu o możliwości powstania w pierwszej kolejności pilotażowych centrów w liczbie mniejszej niż wynikająca z art. 11 ust. 1 ustawy.	Pilotażowe centra, np. w liczbie 2 do 3 na terenie dużych powiatów, mogłyby dać pełny obraz funkcjonowania centrów poprzez rozeznanie faktycznego zapotrzebowania na oferowane świadczenia. Po analizie możliwe byłoby otwieranie kolejnej liczby centrów wg kryteriów określonych ustawą tj. 6–12 tys. osób w wieku 75+. Wydaje się, że utworzenie w Polsce ponad 300 centrów w okresie 5 lat jest nierealne z uwagi na koszty i braki kadrowe, w szczególności lekarzy geriatrów.
239.	Ustawa z dnia 12 maja 2011 r o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych	Wprowadzenie możliwości wystawienia refundowanej recepty przez farmaceutów, co spowodowałoby skrócenie ścieżki dostępu m.in. do szczepień, zwłaszcza dla seniorów.	Obowiązujące przepisy utrudniają realizację świadczeń zdrowotnych m.in. w zakresie szczepień.

240.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Zasadne jest wyraźne doprecyzowanie przez ustawodawcę i ujednoczenie zapisów – osoba niepełnosprawna/osoba z niepełnosprawnością. Określenia te zamiennie pojawiają się w różnych aktach prawnych.	
241.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	<p>1) Kompleksowa zmiana obowiązującej obecnie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 100 z późn. zm.).</p> <p>Art. 4 a ust. 1 – orzeczenie o niepełnosprawności wydawane jest na okres do uzyskania 18 roku życia Art. 5 a – wskazane jest usunięcie całego trybu orzekania do ulg i uprawnień, który od wielu lat nie występuje, a ze względu na brak możliwości złożenia odwołania od wydanego w tym trybie orzeczenia, jest dla osób zainteresowanych niekorzystny.</p>	<p>W zakresie systemu orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności należy dążyć do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmiany przyjętej obecnie granicy wieku orzekania o niepełnosprawności i uznanie, iż orzeczenia o niepełnosprawności wydawane są osobom do ukończenia 18 roku życia, a nie jak w chwili obecnej do ukończenia 16 roku życia; – położenia w zakresie wskazań umieszczanych na orzeczeniach większego nacisku na wsparcie w zakresie aktywnego sposobu życia i radzenia sobie z niepełnosprawnością, w tym także, a może przede wszystkim, na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym, a nie tylko ewentualne uzyskiwanie świadczeń finansowych.
242.	Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	§ 15 – dodanie zapisu, iż w przypadku ustalenia przez skład orzekający zmiany stanu zdrowia osoby zainteresowanej, z mocy prawa tracą ważność uprzednio wydane osobie zainteresowanej orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności.	Przyjęcie takiego zapisu pozwoli na wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń, o których zmianę osoby zainteresowane wnioskują, a jednocześnie spowoduje, iż status osoby niepełnosprawnej regulowany będzie tylko i wyłącznie jednym orzeczeniem odzwierciedlającym aktualny stan zdrowia osoby zainteresowanej lub dziecka.
243.	Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych	Art. 5 ust. 3a	<p>Proponuje się likwidację tzw. zasady „złotówka za złotówkę” lub podniesienie minimalnej kwoty przysługującego świadczenia do np. 100 zł, nie wyżej jednak niż wartość przyznanego świadczenia (najniższa kwota zasiłku rodzinnego to 95 zł), lub podniesienie kwoty kryterium uprawniającego do pobierania świadczeń w pełnej wysokości.</p> <p>Obowiązująca obecnie kwota 20 zł minimalnego świadczenia przy przekroczonym kryterium dochodowym nie poprawia sytuacji materialnej rodzin, które to świadczenie otrzymują. Złożony problem wynikający z obliczenia kwoty świadczenia jest niewspółmierny do korzyści z otrzymanej kwoty.</p>

244.	Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych	Art. 3 pkt 7	Należy doprecyzować zapis dot. pełnego utrzymania. Zdaniem Samorządowych Kolegiów Odwoławczych zakup np. odzieży, zeszytów wyczerpuje znamiona pełnego utrzymania i wówczas należy przyznać takiej rodzinie świadczenie.
245.	Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	Art. 26 ust. 2a Art. 20	Należałoby zmienić termin na składanie wniosków. Proponuje się przyjmowanie wniosków od dnia 1 sierpnia i to zarówno elektronicznych, jak i w tradycyjnej formie papierowej. Wnioski przyjmowane od 1 lipca nie mogą być na bieżąco rozpatrywane, nie można też wydawać w ich sprawie decyzji, ponieważ dane z urzędu skarbowego są dostępne dopiero od 1 sierpnia.
246.	Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna	Art. 5 ust. 1 i 2	Podwyższenie kryterium dochodowego i podwyższenie wysokości zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami.
247.	Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych	Art. 5 ust. 4c	Włączenie art. 5 ust. 4c przy ustalaniu prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, tak aby dochód był ustalany jednakowo do zasiłku rodzinnego i do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.
248.	Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	Art. 26	Dostosowanie przepisów dotyczących zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w przypadku wyjazdu obywatela Ukrainy poza granice Polski.

249.	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	Art. 9 ust. 2	Proponuje się podniesienie kwoty kryterium uprawniającego do pobierania świadczeń. Obecnie kryterium dochodowe, mimo podniesienia do kwoty 1 209 zł, w dalszym ciągu powoduje, że wiele samotnych osób jest pozbawionych świadczenia. W lipcu 2023 r. została podniesiona płaca minimalna do kwoty 2 784 zł netto, a w związku z planowaną na 2024 r. kolejną podwyżką minimalnego wynagrodzenia do kwoty 3 222 zł netto rodziny po raz kolejny przekroczą próg dochodowy i zostaną pozbawione świadczenia.
250.	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	Rozdział II Art. 3–8	<p>1. Zmiana ustawy w zakresie podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych poprzez organizowanie dłużnikom robót publicznych, w szczególności tym, którzy nie pracują i mają problem w znalezieniu pracy, oraz tym, którzy pracują w niepełnym wymiarze pracy, np. na 1/2, 1/4 lub 1/8 etatu (prawdopodobieństwo, że dłużnik pozostałą część etatu pracuje na czarno), a także tym, którzy prowadzą działalność gospodarczą i nie osiągają z tego tytułu żadnych dochodów.</p> <p>2. Ponadto dnia 1 grudnia 2020 r. nałożono odpowiedzialność za zobowiązania dłużników alimentacyjnych na tych pracodawców, którzy zatrudniają ich nielegalnie, „na czarno”, tj. w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy wprowadzono następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 281 dotychczasową treść oznaczono jako § 1 i dodano § 2 w brzmieniu: „§ 2. Jeżeli pracownik, o którym mowa w § 1 pkt 2, jest osobą, wobec której toczy się egzekucja świadczeń alimentacyjnych oraz egzekucja należności budżetu państwa powstałych z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów i zalega on ze spełnieniem tych świadczeń za okres dłuższy niż 3 miesiące – pracodawca lub osoba działająca w jego imieniu podlega karze grzywny od 1500 zł do 45 000 zł.”;</p> <p>2) w art. 282 dodano § 3 w brzmieniu: „§ 3. Kto wbrew obowiązkowi wypłaca wynagrodzenie wyższe niż wynikające z zawartej umowy o pracę, bez dokonania potrąceń na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych, pracownikowi będącemu osobą, wobec której toczy się egzekucja świadczeń alimentacyjnych oraz egzekucja należności budżetu państwa powstałych z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów i zalega on ze spełnieniem tych świadczeń za okres dłuższy niż 3 miesiące – podlega karze grzywny od 1500 zł do 45 000 zł.”.</p>

			<p>Ustawodawca, wprowadzając nowe rozwiązania, nie wydał żadnego aktu prawnego (rozporządzenia) o charakterze wykonawczym, kto i w jaki sposób ma realizować powyższy przepis.</p> <p>3. Brak jest projektu ustawy wprowadzającego przepisy, na których podstawie pracodawca zatrudniający rodzica nierzetelnie płacącego alimenty przejmie jego długi.</p> <p>4. W dniu 31 maja 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, która mówi m.in. o nowym brzmieniu art. 209 k.k. Zgodnie z powyższym przepisem znamiona przestępstwa zostaną zrealizowane tylko wtedy, gdy zobowiązany, mając obiektywną możliwość wykonywania obowiązku łożenia na utrzymanie osoby uprawnionej (np. dysponując środkami finansowymi), nie dopełnia go w złej woli. W związku z tą nowelizacją podjęto intensywne działania w zakresie składania zawiadomień do organów ścigania, gdzie w przeważającej części kończyły się one odmową wszczęcia postępowania lub umorzeniem postępowania, gdzie przyczyną był najczęściej brak znamion czynu zabronionego lub brak danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przestępstwa, np. gdy wierzyciel skorzystał z odmowy składania zeznań.</p> <p>Dlatego należałoby doprecyzować w art. 209 k.k. pojęcie „uchylania się od zobowiązań alimentacyjnych” poprzez jego ścisłe zdefiniowanie, ponieważ organy ścigania różnie interpretują to pojęcie, czego konsekwencją jest często zbyt liberalne ocenianie dłużników nieregulujących zobowiązań alimentacyjnych, co w konsekwencji prowadzi do umorzenia postępowania.</p> <p>5. Proponuje się również rozszerzenie przepisu dotyczącego art. 5 ust. 6, tj. „uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy następuje na wniosek organu właściwego dłużnika gdy:”, poprzez dodanie pkt. 3 o treści: „w przypadku umorzenia postępowania u komornika prowadzącego postępowania egzekucyjne lub uchylecia obowiązku alimentacyjnego dłużnik alimentacyjny dokona wpłaty 6-krotności miesięcznych zobowiązań alimentacyjnych wobec wszystkich osób uprawnionych, a pozostałą kwotę rozłoży na raty. W przypadku zerwania układu ratalnego, prawo jazdy zostanie ponownie zabrane”.</p> <p>6. W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny przebywa za granicą, osoba uprawniona zobowiązana jest dostarczyć informacje właściwego sądu o podjęciu czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą. Natomiast brak jest przepisów w ustawie pozwalających organowi właściwemu po zaprzestaniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego skutecznie egzekwować zobowiązania alimentacyjne wobec Skarbu Państwa.</p>
--	--	--	---

251.	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	Art. 21	W ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów należałoby również umieścić zapis, że w przypadku odmowy składania wyjaśnień przez wierzyciela pobierającego świadczenia alimentacyjne po złożeniu wniosku przez organ właściwy dłużnika o ściganie za niealimentację następuje wstrzymanie wypłaty świadczeń alimentacyjnych.
252.	Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych	Art. 30 ust. 6	Rozszerzenie: art. 30 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych w ten sposób, by możliwe było potrącanie nienależnie pobranych świadczeń z dochodów drugiego rodzica (pod warunkiem prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego – ustalonego na podstawie wywiadu środowiskowego).
253.	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	Art. 30 ust. 2	Jednoznaczne i precyzyjne określenie, czy na mocy art. 30 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów możliwe jest rozpatrywanie spraw o wypłaconą zaliczkę alimentacyjną czy wyłącznie o świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Obecne brzmienie przepisu doprowadziło do powstania dwóch linii orzeczniczych wyrażanych przez Naczelny Sąd Administracyjny i sprawia wiele problemów organom samorządowym.
254.	Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe	Art. 342 ust. 1	W art. 342 ust. 1 pkt 1 do kategorii pierwszej zaliczono między innymi „należności alimentacyjne”. Świadczenia wypłacane na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. są wypłacane w zastępstwie osoby zobowiązanej do alimentów, są to też świadczenia wypłacane z budżetu państwa, a zobowiązanie do ich zwrotu jest ściśle powiązane z osobą zobowiązaną i wygasa dopiero z chwilą śmierci dłużnika alimentacyjnego. Do tej samej kategorii powinny być zaliczone również należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej realizowane na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Niestety, sformułowanie należności alimentacyjne jest ogólne i doprowadza do rozbieżności interpretacyjnych wśród syndyków i sądów, które raz zaliczają te należności do kategorii pierwszej, a innym razem do drugiej.
255.	Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe	Art. 491 ²¹	W tym artykule w ust. 2 jest zapisane, że nie podlegają umorzeniu należności o „charakterze alimentacyjnym”. Takie sformułowanie również prowadzi do różnych interpretacji, w których rezultacie należności wynikające z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej mogą zostać umorzone po wykonaniu planu spłaty. Umorzenie zadłużenia dłużnika alimentacyjnego w postępowaniu upadłościowym stoi w całkowitej sprzeczności z założeniami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, należności te bowiem wygasają dopiero po śmierci zobowiązanego, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r.

256.	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	Art. 23 ust. 5	Możliwość potrącenia nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego również z bieżąco wypłacanego świadczenia wychowawczego.
257.	Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny	<p>Art. 5 Rozszerzenie katalogu cudzoziemców, którym należy się Karta Dużej Rodziny. „Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, który jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) osobą posiadającą obywatelstwo polskie, mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 2) cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127, art. 158 ust. 1, art. 159 ust. 1, art. 160 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 3) cudzoziemcem posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy; 4) mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji 	Przyznawanie KDR tylko cudzoziemcom, którzy posiadają zezwolenie na pobyt czasowy przyznany ze względu na art. 159 ust. 1 i art. 186 ust. 1 pkt 3 (błąd w zapisie, ponieważ zamiast „i” powinno widnieć słowo „lub” – nie można uzyskać zezwolenia na podstawie tych dwóch wskazanych artykułów jednocześnie) jest nielogiczne, ponieważ zezwolenie na podstawie art. 159 otrzymują członkowie rodziny, którzy łączą się z osobą, która już na terenie Polski przebywa – najczęściej na podstawie art. 114, a takim osobom KDR się nie należy.

		Szwajcarskiej oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.	
258.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 17 ust. 1 pkt 1 Dodać: „z wyjątkiem wyjeżdżania z ogólnodostępnej drogi wewnętrznej lub strefy zamieszkania na skrzyżowanie”.	Spotykane są sytuacje, gdzie układ drogowy wygląda jak 4-włotowe skrzyżowanie, jednak ze względu na kategorię dróg wlotowych traktowany jest jako 3-włotowe skrzyżowanie z wyjazdem z drogi wewnętrznej. Przykłady w Krakowie: – skrzyżowanie ul. Włodarczyka z ul. Braci Schindlerów i wlotem ul. Uniwersału Połanieckiego; – skrzyżowanie ul. Nowohuckiej z ul. Centralną i wyjazdem z Centrum Handlowego M1; – skrzyżowanie ul. Nowohuckiej z ul. Ciepłowniczą i wyjazdem z ul. Arctowskiego. Obecny stan prawny rodzi sytuację niebezpieczną w postaci zmiany kolejności przejazdu dla pojazdów poruszających się drogą podporządkowaną i drogą wymagającą włączenia się do ruchu. Pojazd poruszający się na wprost drogą wewnętrzną musi przepuścić jadący z naprzeciwka pojazd skręcający w lewo, poruszający się drogą podporządkowaną na skrzyżowaniu. W chwili obecnej zdecydowana większość kierowców traktuje wszystkie drogi jako publiczne, ignorując przepis regulujący włączanie się do ruchu. Proponowana zmiana uprości zasady poruszania się na drogach.
259.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 49 ust. 2 pkt 2 Proponuje się wykreślenie „o dwóch pasach ruchu” tak, aby przepis otrzymał brzmienie: „Zabrania się zatrzymania pojazdu na przejściu dla pieszych, na przejeździe dla rowerów oraz w odległości mniejszej niż 10 m przed tym przejściem lub przejazdem; na drodze dwukierunkowej zakaz ten obowiązuje także za tym przejściem lub przejazdem”.	Obecnie na drodze dwukierunkowej o jednym pasie ruchu można się zatrzymać za przejściem dla pieszych, patrząc od kierunku najazdu.

260.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 50a ust. 1</p> <p>Dopisanie zdania drugiego o treści: „Właściciel pojazdu jest zobowiązany do poniesienia kosztów przechowywania pojazdu”.</p>	<p>Obecnie jednostki samorządu terytorialnego nie mają podstaw do dochodzenia kosztów przechowywania pojazdu, który musi być przechowywany częstokroć ponad 6 miesięcy. Koszty z tego tytułu są znacznym obciążeniem, natomiast wartość pojazdów usuwanych w trybie art. 50a ust. 1 p.o.r.d. jest w ogromnej większości niewielka, a ich stan techniczny powoduje, że nadają się jedynie do demontażu. Z tego powodu, z tytułu realizacji zadań określonych w przepisie można dochodzić na drodze powództwa do sądów powszechnych jedynie kosztów usunięcia pojazdu.</p>
261.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 50a ust. 1</p> <p>Uzupełnienie obecnej treści w następujący sposób: „1. Pojazd pozostawiony bez tablic rejestracyjnych lub pojazd, którego stan wskazuje na to, że nie jest używany (brak badań technicznych lub OC), może zostać usunięty z drogi publicznej lub wewnętrznej przez straż gminną lub Policję na koszt właściciela lub posiadacza”.</p>	<p>Obecne przepisy w znacznym stopniu uniemożliwiają usuwanie wraków pojazdów z dróg wewnętrznych, nawet jeśli samochód stoi dłużej niż rok bez ważnych badań technicznych i OC. Zmiana zapisów art. 50a UPRD umożliwi usunięcie setek nieużywanych pojazdów.</p>
262.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 130a</p> <p>Dodanie zapisu o treści: „Odbiór pojazdu z parkingu w przypadku osób czasowo przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub niemających stałego miejsca zamieszkania albo pobytu będzie możliwy tylko po przedstawieniu dowodu uiszczenia opłaty. Osoby czasowo przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub niemające stałego miejsca zamieszkania zobowiązane są do pokrycia kosztów z tytułu odstąpienia od usunięcia pojazdu podczas interwencji”.</p>	<p>Na dzień dzisiejszy występują duże trudności w ściąganiu opłat z tytułu usunięcia i przechowywania pojazdów na parkingu strzeżonym szczególnie w przypadkach obcokrajowców, gdyż nie podają oni prawdziwych danych i adresów, ponadto przepisy nie pozwalają na egzekucję zagraniczną. Jest to również niesprawiedliwe w stosunku do pozostałych użytkowników zamieszkujących na terenie Polski, których egzekucja należności nie ominie.</p>
263.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	<p>Dodanie nowego przepisu.</p>	<p>Nadanie uprawnień zarządzającemu ruchem jako właściwemu do wydawania zezwoleń, po zasięgnięciu opinii zarządu drogi, na przejazd aut powyżej dopuszczalnego tonażu (znaki drogowe B-5, B-18), z racji właściwości zarządzającego ruchem w zakresie organizacji ruchu drogowego.</p>

264.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	Art. 4 pkt 2 Wnioskuje się o poszerzenie przepisu art. 4 ust. 2 w następujący sposób: „2) droga – budowla składająca się z części i urządzeń drogi, budowli ziemnych lub drogowych obiektów inżynierskich określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, stanowiąca całość techniczno-użytkową, usytuowaną w pasie drogowym i przeznaczoną do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, ruchu osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt; drogę stanowią również samodzielnie funkcjonujące jej części takie jak chodniki, ścieżki rowerowe i torowiska tramwajowe”.	Poszerzenie i uszczegółowienie definicji drogi daje możliwość pozyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla budowy samodzielnie funkcjonujących chodników, ścieżek rowerowych bądź torowisk tramwajowych bez konieczności realizacji jezdni.
265.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	Art. 10 ust. 3 Uszczegółowienie przepisu poprzez nadanie mu brzmienia: „3. Pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii, z wyjątkiem przypadku wyłączenia drogi z użytkowania, jest możliwe jedynie w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii. Pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii i jej jednoczesne zaliczenie do nowej kategorii nie może być dokonane później niż do końca trzeciego kwartału danego roku, z mocą od dnia 1 stycznia roku następnego”.	Proponowany zabieg czyni przepis bardziej klarownym i rozwiewa ewentualne wątpliwości co do terminów i procedury legislacyjnej w sytuacji pozbawiania dróg dotychczasowej kategorii z jednoczesnym zaliczeniem do innej kategorii oraz pozbawienia kategorii wraz z wyłączeniem drogi z użytkowania.
266.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	Art. 22	Propozycja rozszerzenia brzmienia artykułu poprzez umożliwienie oddania w najem/dzierżawę nieruchomości zlokalizowanych w pasach drogowych, w formie umowy cywilnoprawnej, również na cele ujęte w art. 40 ust. 1 ustawy o drogach publicznych. Decyzja w zakresie udostępnienia pasa drogowego na podstawie art. 22 lub art. 40 ust. 1 winna należeć do zarządcy drogi niezależnie od wniosku strony.
267.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	Art. 29 ust. 3 pkt 1 Po lit. b proponuje się dodać lit. c w brzmieniu: „uzyskania zatwierdzenia projektu stałej organizacji ruchu pokazującego nową geometrię drogi, zgodną z uzgodnionym projektem budowlanym”.	Zapis jednoznacznie wykluczyłby wątpliwości związane z potrzebą zatwierdzenia projektów stałej organizacji ruchu w przypadku budowy/przebudowy zjazdu, kiedy ingeruje się w geometrię drogi. Wątpliwości te to np.: – projektanci uważają, że projekt stałej organizacji ruchu nie jest potrzebny, gdy nie zachodzą zmiany w samym oznakowaniu, podczas gdy ruch na

			<p>drodze odbywa się na podstawie zatwierdzonej organizacji ruchu, przez którą rozumie się geometrię drogi i zakres dostępu do drogi; ich zdaniem nie wynika to z obowiązującego prawa;</p> <p>– zdarzają się sytuacje, gdy w projekcie stałej organizacji ruchu jest wyrysowana geometria zjazdu różniąca się od tej uzgodnionej projektem budowlanym, efektem tego jest wprowadzenie organizacji ruchu, która jest nieważna.</p>
268.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	<p>Art. 39 ust. 3a Nowe brzmienie tego przepisu: „3a. W decyzji, o której mowa w ust. 3, określa się w szczególności: rodzaj inwestycji, sposób, miejsce, termin i warunki jej umieszczenia w pasie drogowym oraz pouczenie inwestora, że przed rozpoczęciem robót budowlanych jest zobowiązany do:”.</p>	<p>Zezwolenia na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury wydawane na podstawie ustawy o drogach publicznych w formie decyzji administracyjnej są obecnie bezterminowe. Wskazane byłoby określenie terminu ważności ww. decyzji.</p>
269.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	<p>Art. 40 ust. 1. w zestawieniu ze zmianami zaproponowanymi do art. 22 Propozycja wprowadzenia zmiany brzmienia: „1. Zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg, wymaga zezwolenia zarządcy drogi, wydanego w drodze decyzji administracyjnej – zezwolenie nie jest wymagane w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w art. 22. O formie udostępnienia nieruchomości decyduje zarząd drogi”.</p>	<p>Propozycja podyktowana jest potrzebą właściwej, racjonalnej realizacji gospodarki powierzonym mieniem, w przypadku umowy cywilnej dopuszczone będzie wyłonienie dzierżawcy w trybie przetargowym, dzięki czemu będzie można uzyskać większe przychody z tytułu udostępnienia nieruchomości. Forma umowy daje także potencjalnym dzierżawcom większe możliwości wykorzystania nieruchomości, poprzez jej długoterminowość, a co za tym idzie lepszą rentowność, dzięki czemu grunty/obiekty mogą być udostępniane na dłuższe okresy, a osiągnięte przychody dla GMK lub SP będą na wyższym poziomie.</p>
270.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	<p>Art. 40 ust. 6</p>	<p>Propozycja zmiany poprzez podniesienie maksymalnych stawek za zajęcie pasa drogowego, które obecnie wynoszą maksymalnie 10,00 zł za zajęcie pasa drogowego oraz maksymalnie 200,00 zł w związku z umieszczeniem infrastruktury technicznej w drodze. Stawki w maksymalnej wysokości obowiązujące na terenie Krakowa zostały przyjęte dla działań, które powodują stosunkowo największe utrudnienia dla użytkowników ruchu i jednocześnie przynoszą spore dochody dla budżetu gminy. Ustawowe zwiększenie progu stawek maksymalnych pozwoli na potencjalne zwiększenie dochodów uzyskiwanych przez Gminę z tytułu zajęcia pasa drogowego oraz na skuteczniejszą ochronę dróg poprzez wywieranie presji kwotowej na zajmujących pas drogowy w celu ograniczenia utrudnień i nadmiernego niszczenia dróg. Kwota poddana pod rozważenie to 50 zł/1m²/1 dzień i 250 zł w związku z umieszczeniem infrastruktury technicznej w drodze.</p>

271.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	<p>Art. 40 ust. 11</p> <p>Propozycja zmiany treści: „11. Opłatę, o której mowa w ust. 3, ustala, w drodze decyzji administracyjnej, właściwy zarządca drogi przy udzielaniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w drodze decyzji. W sytuacji udostępnienia nieruchomości w trybie art. 22 opłata, o której mowa w ust. 3, ustalana jest w oparciu o obowiązujące przepisy lokalne dot. wysokości stawek czynszu dzierżawnego za nieruchomości. W sytuacji, o której mowa w ust. 2a opłatę, o której mowa w ust. 3, ustala się proporcjonalnie do planowanego okresu zajęcia pasa drogowego przez każdego z zajmujących pas drogowy, wskazanego przez nich we wspólnym wniosku o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego. Ustalając opłatę, właściwy zarządca drogi uwzględnia także ustalenia umowy, o której mowa w art. 50a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), art. 50a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) i art. 59a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094)”.</p>	<p>Z uwagi na propozycję wprowadzenia zmiany poszerzającą zakres celu udostępnienia, możliwego do realizacji na podstawie art. 22, przedmiotowa zmiana jest jej wynikiem.</p>
272.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	<p>Art. 40</p> <p>Propozycja dodania ust. 15f o treści: „W przypadku nieuiszczenia opłat za zajęcie pasa drogowego przez stronę postępowania zarządca drogi może odmówić wydania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego do czasu uregulowania wszelkich zaległości w opłatach za zajęcie pasa drogowego”.</p>	<p>Powyższa propozycja wynika z faktu, iż dotychczasowe doświadczenie wskazuje, że zaleganie z opłatami za zajęcie pasa drogowego jest częstym zjawiskiem, wymagającym długotrwałych i kosztowych postępowań przymusowego ściągania należności. Będzie to stanowiło dodatkowy środek dyscyplinujący i ułatwiający ściągnięcie należności.</p>
273.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	<p>Art. 41</p>	<p>Obok obecnych wskazań dotyczących ruchu pojazdów o zwiększonym tonażu, określających wartość dopuszczalnego nacisku pojedynczej osi napędowej, należy dodać możliwość wydawania zezwoleń poruszania się przedmiotowych pojazdów w oparciu o określenie DMC pojazdu, z uwagi na to, iż w części miast oznakowanie limitujące taki wjazd wskazuje jedynie DMC.</p>

274.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	Art. 41	Nadanie uprawnień zarządzającemu ruchem jako właściwemu do wydawania zezwoleń, po zasięgnięciu opinii zarządu drogi, na przejazd aut powyżej dopuszczalnego tonażu (znaki drogowe B-5, B-18) z racji właściwości zarządzającego ruchem w zakresie organizacji ruchu drogowego.
275.	Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych	Art. 21 ust. 2 Wnioskuje się o nadanie nowego brzmienia przepisu poprzez usunięcie części dotyczącej drzew na terenach zabytkowych w sposób następujący: „2. Do usuwania drzew i krzewów znajdujących się na nieruchomościach objętych decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie stosuje się przepisów o ochronie przyrody w zakresie obowiązku uzyskiwania zezwoleń na ich usunięcie oraz opłat z tym związanych”.	Wykreślenie części przepisu wykluczy możliwość blokowania ważnych inwestycji wobec braku zgód konserwatorów zabytków – ewentualny brak zgody konserwatorzy zabytków będą mieli możliwość wykazać w opiniach, które zobowiązani są, zgodnie z art. 11d ust. 1 pkt 8f, wydać w terminie 30 dni od daty zawnioskowania.
276.	Ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych	Art. 75 Dodanie ust. 8, zgodnie z którym „Stwierdzenie nabycia prawa, o którym mowa w ust. 6, w przypadku położenia nieruchomości lub jej części w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy na dzień wydania decyzji w terenie dróg publicznych, może nastąpić wyłącznie po uprzednim geodezyjnym wydzieleniu części przeznaczony pod drogę publiczną, a także przeniesieniu na koszt ogrodu działkowego zagrodzenia do granicy ogrodu działkowego zgodnej z planem miejscowym”.	Aktualnie spełnienie na dzień 19 stycznia 2014 r. przez rodzinny ogród działkowy jednej ze wskazanych w art. 76 ustawowych przesłanek przesądza o nabyciu w tej dacie przez Stowarzyszenie Ogrodowe prawa użytkowania zagospodarowanej nieruchomości i uniemożliwia wydanie decyzji odmownej w tym zakresie, nawet w sytuacji aktualnego położenia części nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w terenie dróg publicznych. W świetle przywołanych przepisów nie jest także możliwe ograniczenie zakresu terytorialnego takiej decyzji, nawet w sytuacji planowania na nieruchomości w przyszłości inwestycji drogowych, ponieważ decyzja administracyjna stwierdza deklaratoryjne nabycie na dzień 19 stycznia 2014 r. prawa użytkowania, z mocy prawa, na czas nieoznaczony, późniejsza realizacja wszelkich inwestycji drogowych może wymagać podjęcia czynności w zakresie ewentualnej likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych w trybie przepisów ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych oraz ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.
277.	Ustawa z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną	Art. 73 Dodanie przepisu umożliwiającego wygaszenie prawa użytkowania wieczystego na nieruchomości zajętej pod drogę publiczną.	Przed 1 stycznia 1999 r. pod drogi publiczne zajętych zostało na terenie całego kraju nie tylko wiele nieruchomości prywatnych, ale również nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste. Obecnie, w przypadku braku zgody użytkownika wieczystego na rozwiązanie prawa UW przed terminem, zgodnie z art. 33 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami „Właściwy organ może żądać rozwiązania umowy użytkowania wieczystego przed upływem ustalonego okresu stosownie do art. 240 Kodeksu cywilnego, jeżeli użytkownik wieczysty korzysta z tej nieruchomości w sposób sprzeczny z ustalonym

			w umowie, a w szczególności, jeżeli nie zabudował jej w ustalonym terminie”. Niestety, od kilku lat w wyrokach zarówno sądów administracyjnych, jak i (w szczególności) powszechnych, następuje mocne utrwalenie trendu kwestionowania wynikających z ustawy o drogach publicznych praw zarządcy i zarządu drogi publicznej do tych części drogi, które są zlokalizowane na nieruchomościach obciążonych prawem użytkownika wieczystego, co w istotny sposób przekłada się na realizację ustawowych obowiązków zarządcy drogi, a w szczególności w zakresie prowadzenia prawidłowej organizacji ruchu zapewniającej bezpieczeństwo użytkowników ruchu.
278.	Ustawa z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną	Art. 73 Dodanie przepisu umożliwiającego wszczęcie postępowania oraz przeprowadzenie postępowania i jego zakończenie decyzją administracyjną dla nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.	U Wojewody Małopolskiego zalega od wielu lat szereg zawieszonych postępowań prowadzonych na wniosek PMK z uwagi na nieuregulowany stan prawny nieruchomości, spowodowany najczęściej brakiem przeprowadzonych postępowań spadkowych. Dodanie do art. 73 rozwiązań prawnych zastosowanych w art. 5 ust. 3 oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących regulacji stanu prawnego niektórych dróg ogólnodostępnych pozwoli na zakończenie tych postępowań a tym samym uregulowanie stanu prawnego nieruchomości pod drogami publicznymi.
279.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	Art. 29 ust. 2 pkt 11 Wnioskuje się o poszerzenie przepisu w następujący sposób: „11) zjazdów z dróg wewnętrznych, powiatowych i gminnych oraz zatok parkingowych na tych drogach”.	Poszerzenie zakresu przedmiotowego przepisu pozwoli na realizację zjazdów z dróg wewnętrznych bez pozyskiwania pozwolenia na budowę.
280.	Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	Art. 36 ust. 9 Wnioskuje się o wprowadzenie przepisu art. 36 ust. 9 w brzmieniu: „9. Przepisy ust. 1–8 nie dotyczą remontów dróg w rozumieniu przepisów o drogach publicznych”.	Wprowadzenie przepisu art. 36 ust. 9 pozwoli na realizację remontu drogi w obszarach zabytkowych bez konieczności pozyskiwania pozwolenia konserwatorskiego.
281.	Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	Art. 36 ust. 10 Wnioskuje się o wprowadzenie przepisu art. 36 ust. 10 w brzmieniu: „10. Dla budowy/przebudowy dróg pozwolenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, właściwy konserwator zabytków wydaje w okresie 30 dni od daty złożenia wniosku. Brak wydania pozwolenia konserwatorskiego w ww. terminie równoznaczne jest z milczącym pozwoleniem konserwatorskim na wykonanie wnioskowanych robót budowlanych”.	Wprowadzenie przepisu art. 36 ust. 10 wymusi na instytucjach konserwatorskich terminową pracę.

282.	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym	Art. 18 ust. 2 pkt 2 Uchylić przepis w zakresie stanowienia o kierunkach działania organu wykonawczego gminy.	Przepis dotyczy stanowienia przez radę gminy o kierunkach działania organu wykonawczego. Przepis odstaje od ustrojowej pozycji organów gminy względem siebie. Organy te, w odróżnieniu od organów powiatu i województwa samorządowego, nie są ze sobą powiązane osobowo, a jedynie ustrojowo, nie ma wobec tego uzasadnienia, dla którego rada miałaby wyznaczać kierunki wójtowi, tym bardziej że posiada on równie mocny mandat do sprawowania władzy publicznej, jak organ stanowiący. Wójt jest organem gminy, a nie rady. Nadto wielokrotnie zdarza się, że rady tzw. uchwały kierunkowe traktują jako podstawową formę swojego działania i wykraczają poza upoważnienie ustawowe do jego stanowienia, kształtując np. sytuację podmiotów zewnętrznych.
283.	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym	Art. 39 ust. 4 Uchylić przepis.	Przepis dotyczy przekazywania przez radę gminy kompetencji orzeczniczych w zakresie administracyjnego postępowania jurysdykcyjnego wskazanym w jego treści podmiotom. Rada gminy nie posiada jednakowoż kompetencji do wydawania decyzji administracyjnych (te przysługują wójtowi), dlatego zgodnie z zasadą kompetencyjności nie może przekazać uprawnień, których sama nie posiada. Zgodnie z dominującym poglądem doktryny podmiot wyposażony w kompetencje do wydawania aktów administracyjnych na podstawie tego przepisu sam staje się organem administracji publicznej i wydaje decyzje we własnym imieniu. Uchylenie tego przepisu uporządkuje sytuację normatywną na szczeblu samorządu gminnego.
284.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej	Art. 16 ust. 2 Dodać pkt 3 w brzmieniu: „3) decyzja powinna zostać wydana w terminie określonym w art. 13”.	Zgodnie z dominującym stanowiskiem doktryny przepisy o dostępie do informacji publicznej w zakresie terminów załatwiania spraw stanowią <i>lex specialis</i> wobec przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, zatem także i decyzja odmowna lub umarzająca postępowanie winna zostać wydana nie w terminie jednego miesiąca (k.p.a.), ale w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku. Propozycja klasyfikuje tę sytuację i zabezpiecza interes obywatela.
285.	Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych	Art. 23 Proponuje się dodanie ust. 3 w brzmieniu: „3. Przepisów dotyczących obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych nie stosuje się do gmin przejmujących własność pojazdów usuwanych z drogi w trybie art. 50a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym”.	Obecnie przepisy wymagają zawarcia umowy ubezpieczenia na wraki odholowane w trybie art. 50a p.o.r.d.

286.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych	<p>§ 5 Wnioskuje się o korektę § 5 i dopisanie do przepisu treści w brzmieniu: „§ 5. 1. Droga może składać się z następujących elementów: 1) jezdni; 2) z poboczy lub usytuowanych w ich miejscu innych części drogi, jeżeli spełniają one co najmniej jedną z funkcji poboczy określoną w przepisach o ruchu drogowym; 3) z urządzeń do odwodnienia; 4) ze znaków drogowych, sygnalizatorów drogowych lub urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, jeżeli konieczność ich umieszczenia na drodze wynika z przepisów o ruchu drogowym.</p> <p>2. Dopuszcza się funkcjonowanie drogi jako samodzielnie funkcjonującego jej elementu takiego jak ścieżka rowerowa, chodnik bądź torowisko tramwajowe”.</p>	Korekta § 5 rozporządzenia daje możliwość pozyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla budowy samodzielnie funkcjonujących chodników, ścieżek rowerowych bądź torowisk tramwajowych bez konieczności realizacji jezdni.
287.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych	<p>§ 79 Doprecyzować definicję skrajni jezdni dla dróg o przekroju ulicznym.</p>	W § 79 szerokość skrajni jezdni jest równa sumie szerokości części drogi wchodzących w jej skład oraz szerokości obustronnych pasów bezpieczeństwa wynoszących 0,50 m. W świetle art. 4 pkt 5 ustawy o drogach publicznych „jezdni – część drogi przeznaczona do ruchu pojazdów, składająca się z pasa albo pasów ruchu, z wyjątkiem torowiska wydzielonego z jezdni (obecnie są różne interpretacje przepisów, czy skrajnię drogową 0.5m liczyć od krawężnika czy od krawędzi pasa ruchu).
288.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach	<p>Załącznik nr 1 pkt 5.2.18. W informacji dotyczącej znaku D-18a „parking – miejsce zastrzeżone” dopisać: „Dopuszcza się umieszczenie na znaku/tabliczce do znaku napisu określającego rodzaj parkingu, np. płatny”.</p>	Obecnie w Śródmiejskiej Strefie Płatnego Parkowania w Krakowie wszystkie znaki D-18 mają dopisek „płatny”, który jednoznacznie informuje kierujących o obowiązku wniesienia opłaty postojowej. Natomiast na znakach D-18a, np. w miejscach zastrzeżonych dla zaopatrzenia, interesantów urzędów itp., nie ma możliwości dopisania informacji: „płatny”, co skutkuje u kierujących przekonaniem o braku takiego obowiązku, a w konsekwencji otrzymaniem zawiadomienia o opłacie podwyższonej.

289.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach</p>	<p>Załącznik nr 1 pkt 5.20.5 Nowe brzmienie: „W strefie oznaczonej znakiem D-44 miejsca postoju pojazdu samochodowego wyznacza się znakami pionowymi określonymi w pkt 5.2.18 lub znakami pionowymi oraz znakami poziomymi określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia w pkt 5.2.4, 5.2.5, 5.2.6 i 5.2.9.2”.</p>	<p>W Strefach Płatnego Parkowania miejsca postoju pojazdu samochodowego powinny być wyznaczone wyłącznie za pomocą oznakowania pionowego lub za pomocą oznakowania pionowego i poziomego. W rozporządzeniu z 2003 r., w załączniku nr 1 Szczegółowe warunki techniczne dla znaków drogowych pionowych i warunki ich umieszczenia na drogach, w pkt 5 zatytułowanym Znaki informacyjne, wskazano, że „znaki informacyjne mają na celu poinformowanie kierujących pojazdami o rodzaju drogi i sposobie korzystania oraz o obiektach znajdujących się przy drodze lub w jej pobliżu przeznaczonych dla użytkowników dróg” (5.1.1. Funkcja, kształt i wymiary znaków). Następnie w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia, zatytułowanym Szczegółowe warunki techniczne dla znaków drogowych poziomych i warunki ich umieszczenia na drogach, w jego pkt 1.2. Cel i zakres stosowania znaków, wskazano, że znakowanie poziome dróg ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu i innych osób znajdujących się na drodze oraz usprawnienie ruchu pojazdów i ułatwienie korzystania z drogi. Dodatkowo przyjęto, że znaki poziome mogą występować samodzielnie lub w powiązaniu ze znakami pionowymi. Uzasadnione jest stwierdzenie, że znakom informacyjnym pionowym należy nadawać rolę decydującą, a brak oznakowania poziomego, nie skutkuje utratą znaczenia przez zamontowane już prawidłowo znaki informacyjne pionowe. Należałoby również uwzględnić funkcje przypisane tym dwóm rodzajom znaków informacyjnych. Według omawianych załączników do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 3 lipca 2003 r. znaki informacyjne pionowe mają na celu poinformowanie kierujących pojazdami o rodzaju drogi i sposobie korzystania oraz obiektach znajdujących się przy drodze lub w jej pobliżu przeznaczonych dla użytkowników dróg (pkt 5 załącznika nr 1). Znaki poziome dróg służą zaś zwiększeniu bezpieczeństwa uczestników ruchu i innych osób znajdujących się na drodze, usprawnieniu ruchu pojazdów i ułatwieniu korzystania z dróg (pkt 1.2. załącznika nr 2). W świetle omawianych przepisów to znaki pionowe informują o sposobie korzystania z drogi i dlatego tym znakom, co trzeba podkreślić, należałoby przypisać rolę decydującą w wyznaczeniu miejsca płatnego postoju. Uzasadniałoby to stwierdzenie, że miejsca postoju oznakowane w strefie płatnego parkowania wyłącznie znakiem poziomym nie spełniają wymagania miejsca wyznaczonego w rozumieniu art. 13b ust. 1 ustawy o drogach publicznych.</p>
------	---	--	--

290.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach	Załącznik nr 2 „Szczegółowe warunki techniczne dla znaków drogowych poziomych i warunki ich umieszczania na drogach” pkt 1.2 Dodać: „Na drogach gminnych i wewnętrznych w zabytkowych centrach miast, dopuszcza się niewykonywanie oznakowania poziomego”.	Przy organizacji ruchu dotyczącej zabytkowej przestrzeni miasta zarządzający ruchem musi mieć na względzie wszelkie akty prawne chroniące tego rodzaju pomniki i światowe dziedzictwo. Na tak chronionym obszarze objętym ścisłą ochroną konserwatorską obowiązują daleko posunięte ograniczenia w możliwości umieszczania dodatkowych znaków drogowych (często w barwie kontrastującej z zabytkową zabudową), a także ingerencji w istniejący układ przestrzenny.
291.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach	Załącznik nr 2 „Szczegółowe warunki techniczne dla znaków drogowych poziomych i warunki ich umieszczania na drogach” pkt 1.2 Dodać: „W czasie prac remontowych realizowanych przez zarządcę drogi w miejscu, gdzie obowiązuje organizacja ruchu, dopuszcza się brak oznakowania poziomego”.	Zarządcy dróg na terenie całego kraju realizują szereg prac remontowych, polegających między innymi na frezowaniu warstwy ścieralnej nawierzchni lub czasowym braku warstwy ścieralnej i wiążącej przy jednoczesnej konieczności zapewnienia ruchu drogowego. W takiej sytuacji niezbędne i jedyne jest poprowadzenie ruchu za pomocą wyłącznie oznakowania pionowego.
292.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach	W rozdz. 5 zapis: „Wzdłuż drogi z pierwszeństwem powtarza się znaki o zmniejszonej do 400 mm długości boku” proponuje się zastąpić brzmieniem: „Wzdłuż drogi z pierwszeństwem powtarza się znaki o zmniejszonej do 400 mm długości boku lub pozostawia wielkość jak dla pierwszego znaku w ciągu”.	Zasadne jest w uzasadnionych przypadkach utrzymanie wielkości znaków na danym ciągu ze względu na ich czytelność i postrzeganie.
293.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach	W zakresie znaków drogowych pionowych zezwolenie na stosowanie A-7 lub B-20 z ewentualnym T-6 wspólnie z D-41, D-47 lub D-53.	Konsekwencja postulowanej wyżej zmiany art. 17 ust. 1 p.o.r.d.

294.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem	§ 4 ust. 3 pkt 4 Po słowie „osoba” dopisać: „posiadająca uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej”.	Obecnie projekt organizacji ruchu na zamówienie jednostek, o których mowa w rozporządzeniu, może sporządzić każda osoba fizyczna. Ze względu na specyfikę, skomplikowanie oraz wprowadzane rozwiązania, które mają realny wpływ na bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, należy wprowadzić obowiązek posiadania uprawnień budowlanych w specjalności inżynierskiej dla osób sporządzających projekty organizacji ruchu na zlecenie jednostek, o których mowa w rozporządzeniu.
295.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem	§ 7 ust. 4 Dodać lit. c w brzmieniu: „c) dołączenie w wersji wektorowej w formacie plików graficznych CAD planów sytuacyjnych, o których mowa w § 5. ust. 1 pkt 2”.	Ze względu na konieczność ewidencji dokumentacji projektowej oraz późniejsze dalsze jej wykorzystanie w wersji elektronicznej w niektórych sytuacjach niezbędne jest opracowanie dokumentacji projektowej w wymienionej wyżej wersji inżynierskiej.
296.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem	§ 12 ust. 1 Dodać zdanie drugie w brzmieniu: „c) organ zarządzający ruchem lub zarządca drogi mogą nadać wprowadzanej organizacji ruchu rygor natychmiastowej wykonalności”.	Obecnie jednostka wprowadzająca organizację ruchu zawiadamia organ zarządzający ruchem, zarząd drogi oraz właściwego komendanta Policji o terminie jej wprowadzenia co najmniej na 7 dni przed dniem wprowadzenia organizacji ruchu. Istnieją sytuacje, że organizacja ruchu ze względów bezpieczeństwa, funkcjonalności musi być wprowadzona natychmiast/niezwłocznie.
297.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem	Proponuje się dodać do rozporządzenia oddzielny paragraf: „Projekt organizacji ruchu może być zaopiniowany: – bez uwag, – z uwagami, – negatywnie – w przypadku gdy projekt zawiera błędy, a konsekwencją wprowadzenia zatwierdzonej organizacji ruchu będzie poniesienie znacznych kosztów finansowych przez zarząd dróg, których można było uniknąć”.	Opinia zarządcy drogi w rozporządzeniu nie jest w żaden sposób zdefiniowana, rozporządzenie nie wskazuje, w jaki sposób i w jakiej formie powinna być wydana opinia, ani nie określa rozgraniczenia na opinię pozytywną i negatywną. Istnieją przesłanki, aby doprecyzować formę wydawanych opinii. Opinia powinna w szczególnych przypadkach przesądzać o proponowanej organizacji ruchu i takim szczególnym przypadkiem będzie sytuacja, gdy zaproponowana organizacja ruchu przyczyni się do rażących naruszeń, skutkujących narażeniem zarządu drogi na straty finansowe, np.: Przykład 1. Projektant przekłada do zaopiniowania projekt, który zakłada organizację ruchu polegającą na czasowym braku dostępu do miejsc postojowych, jednak celowo wykazuje błędną inwentaryzację oznakowania, opisując w projekcie ww. miejsca jako zastrzeżone dla pojazdów zaopatrzenia, za które nie jest pobierana opłata, zamiast właściwie wskazać zastrzeżone miejsca postojowe na prawach wyłączności, za które opłata jest pobierana zgodnie z uchwałą Rady Miasta. Zatem przedmiotowa organizacja ruchu powinna zawierać dodatkowo rozwiązanie polegające na przeniesieniu ww. wyłączonych

			<p>płatnych miejsc tak, aby była możliwość korzystania z nich, a opłaty za nie wpływały do budżetu zarządu/miasta.</p> <p>Przykład 2. Projektant projektuje czasową likwidację oznakowania B-18 bez wcześniejszej konsultacji z zarządem dróg. Dopuszczenie na drogę objętą ograniczeniem tonażowym aut przekraczających dopuszczony tonaż skutkuje uszkodzeniem/zniszczeniem ww. drogi, a jej naprawa będzie wymagała poniesienia znacznych kosztów.</p> <p>W nawiązaniu do powyższego proponuje się wprowadzenie możliwości wydania „opinii negatywnej” – w przypadkach, gdy projektant projektuje organizację ruchu, gdzie konsekwencją jej wprowadzenia będzie poniesienie znacznych kosztów finansowych przez zarząd dróg, które można było uniknąć poprzez wprowadzenie alternatywnej, również możliwej do wprowadzenia w danym przypadku organizacji ruchu.</p>
298.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem	<p>Proponuje się dodać do rozporządzenia oddzielny paragraf:</p> <p>„Zarząd dróg w procesie wydania opinii może wezwać Stronę o uzupełnienie dokumentacji w ciągu 7 dni, gdy złożona do zaopiniowania dokumentacja nie zawiera jednego z poniższych elementów:</p> <p>a) plan orientacyjny w skali od 1:10 000 do 1:25 000, z zaznaczeniem drogi lub dróg, których projekt dotyczy,</p> <p>b) plan sytuacyjny w skali 1:500, wykonany na podkładzie pokazującym wyłącznie ukształtowanie terenu, krawędzie jezdni, chodniki, pobocza, drogi rowerowe i torowiska tramwajowe, obrysy budynków oraz zieleń, latarnie i słupy trakcyjne (bez naniesionych sieci uzbrojenia podziemnego i innych zbędnych dla organizacji ruchu instalacji) zawierający:</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizację istniejących, projektowanych oraz usuwanych znaków drogowych, urządzeń sygnalizacyjnych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu; inwentaryzacja powinna być zgodna ze stanem aktualnym na dzień złożenia projektu, – parametry geometrii drogi, <p>c) opis techniczny zawierający charakterystykę drogi i ruchu na drodze, a w przypadku organizacji</p>	<p>W przypadku, gdy minimum wymogów formalnych nie jest spełnione i złożona dokumentacja nie jest możliwa do rozpatrzenia, zarząd dróg powinien mieć możliwość wezwania Strony do uzupełnienia tej dokumentacji w określonym czasie.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż zdarzają się sytuacje, gdy do zarządu dróg wpływa wniosek o wydanie czasowej/stałej organizacji ruchu, ale do wniosku nie zostały dołączone istotne elementy projektu organizacji ruchu, np. plan sytuacyjny jest nieczytelny, zaprojektowana organizacja ruchu niemożliwa do oceny bądź brak jest opisu technicznego opisującego projektowane zmiany.</p> <p>W takim przypadku wydawanie opinii z uwagą, iż „przedłożona dokumentacja nie zawiera właściwych składowych projektu” jest z punktu widzenia obowiązującego prawa „opinią zarządu drogi”, jednak tak naprawdę jest poglądem o niepoprawności złożonej dokumentacji, a nie merytoryczną opinią zarządu drogi. Efektem takiego proceduru jest wydłużenie całego procesu wydania zatwierdzenia organizacji ruchu, bowiem wg. obowiązującego prawa dopiero zarządca ruchu może wezwać projektanta o uzupełnienie dokumentacji. Wtedy w większości przypadków potrzebna jest ponowna opinia zarządu dróg.</p>

		<p>ruchu związanej z robotami prowadzonymi w pasie drogowym – opis występujących zagrożeń lub utrudnień; przy robotach prowadzonych w dwóch lub więcej etapach opis powinien zawierać zakres planowanych robót dla każdego etapu i stan pasa drogowego po zrealizowaniu etapu robót,</p> <p>d) przewidywany termin wprowadzenia czasowej organizacji ruchu oraz termin przywrócenia poprzedniej stałej organizacji ruchu – w przypadku projektu dotyczącego wykonywania robót na drodze,</p> <p>e) imię, nazwisko i podpis projektanta.</p> <p>Okres oczekiwania na komplet materiałów nie zostanie wliczony do terminu załatwienia sprawy. Nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania”.</p>	
299.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem	Dodanie nowego przepisu.	Nadanie uprawnień zarządzającemu ruchem jako właściwemu do wydawania zezwoleń, po zasięgnięciu opinii zarządu drogi, na przejazd aut powyżej dopuszczalnego tonażu (znaki drogowe B-5, B-18), z racji właściwości zarządzającego ruchem w zakresie organizacji ruchu drogowego.
300.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	<p>Uzupełnić przepis § 72 ust. 3.</p> <p>„Umieszczona na znaku F-10 lub F-11 strzałka zezwalająca na skręcanie w lewo ze skrajnego lewego pasa ruchu oznacza także zezwolenie na zawracanie, chyba że jest to zabronione znakiem B-23 lub ruch jest kierowany sygnalizatorem S-3 niewyświetlającym kierunku zawracania (alternatywnie: wyświetlającym wyłącznie kierunek w lewo lub na wprost i w lewo)”.</p>	<p>Obecny stan prawny stoi w sprzeczności z zapisami załącznika nr 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, które nie definiuje wzoru znaku F-10 ani F-11 dla wspólnego wariantu „w lewo i zawracanie”. Analogicznie załącznik nr 2 ww. rozporządzenia w punkcie 3.2.1. definiuje strzałki P-8(a-i), pomijając również wariant dla wspólnego pasa w lewo i do zawracania.</p> <p>Istniejąca organizacja ruchu ze znakami F-10/F-11 oraz P 8 wskazującymi możliwość skrętu w lewo oraz sygnalizatorami S-3 pokazującymi możliwość zawracania w myśl oryginalnego brzmienia przepisu § 72 ust. 3 nie dopuszcza zawracania.</p>

			<p>Przykładowe lokalizacje w Krakowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – węzeł Rayskiego; – skrzyżowanie Klimeckiego/Dekerta; – ul. Bieńczycka/os. Kolorowe w kierunku r. Czyżyńskiego; – skrzyżowanie ul. Kocmyrzowska/Cienista/Bulwarowa
301.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	<p>Dopisać kolejne zdanie do § 60c.</p> <p>„Znak D-53a «koniec strefy ruchu i drogi wewnętrznej» oznacza wyjazd ze strefy ruchu na drogę publiczną”.</p> <p>W załączniku do rozporządzenia określić wzór znaku D-53a. (można dodać napis „Droga wewnętrzna” pod napisem „Strefa ruchu”).</p>	<p>Obecny stan prawny dopuszcza wprowadzanie „stref ruchu” nieobejmujących całej drogi wewnętrznej. Rozwiązania te są często stosowane na drogach wewnętrznych mających różnych właścicieli na różnych odcinkach.</p> <p>Załącznik nr 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach w punkcie 5.2.53 nie dopuszcza stosowania znaku D-47 przy wyjeździe ze strefy ruchu na drogę publiczną.</p> <p>Wyjazd ze strefy ruchu z pozostaniem na drodze wewnętrznej jest oznakowany identycznie jak wyjazd z tej strefy na drogę publiczną (znakiem D-53). Rozróżnienie jest istotne, ponieważ wjeżdżając ze strefy ruchu na drogę publiczną, włączamy się do ruchu, podczas gdy sam wyjazd ze strefy ruchu (z pozostaniem na drodze wewnętrznej) już nie stanowi takiego włączania się.</p> <p>Nie ma konieczności wprowadzania osobnego oznakowania dla wjazdu na „Strefę ruchu” z drogi publicznej z uwagi na jej definicję w art. 2 pkt 16a Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, która określa strefę ruchu jako obszar na drogach wewnętrznych.</p> <p>Kierowca będący na drodze publicznej, mijając znak D-52, powinien wiedzieć, że wjeżdża na drogę wewnętrzną.</p>
302.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 13 ust. 2.</p> <p>„Przechodzenie przez jezdnię lub drogę dla rowerów poza przejściem dla pieszych jest dozwolone na przejściu sugerowanym albo poza przejściem sugerowanym, jeżeli odległość od przejścia dla pieszych przekracza 100 m. Jednak jeśli skrzyżowanie znajduje się w odległości mniejszej niż 100 m od wyznaczonego przejścia dla pieszych, przechodzenie jest dozwolone również na tym skrzyżowaniu”.</p>	<p>Postuluje się usunięcie zapisu dotyczącego zezwolenia przechodzenia w odległości większej niż 100 m od przejścia bądź przejścia sugerowanego, taki wymóg nie ma uzasadnienia z punktu widzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego; także piesi nie posiadają narzędzi do weryfikacji odległości 100 m w terenie.</p>
303.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 49</p> <p>Dodanie ust. 2a:</p>	<p>Należy dopuścić możliwość parkowania rowerów w obszarze skrzyżowania, w którym obecnie zatrzymywanie pojazdu jest zabronione, pod warunkiem, że nie utrudni to ruchu, ani nie spowoduje przysłaniania uczestników ruchu drogowego. Ze względu na małe rozmiary rowerów ich zatrzymywanie</p>

		<p>„2a. Przepisy:</p> <p>1) ust. 1 pkt 1 w zakresie zatrzymywania pojazdu w odległości mniejszej niż 10 m od przejazdu lub skrzyżowania;</p> <p>2) ust. 1 pkt 2 w zakresie zatrzymywania pojazdu w odległości mniejszej niż 10 m od przejścia lub przejazdu oraz</p> <p>3) ust. 2 pkt 4</p> <p>nie dotyczą rowerów, o ile zatrzymanie lub postój nie spowodują utrudnień w ruchu oraz nie pogorszą warunków wzajemnej widoczności uczestników ruchu”.</p>	<p>i postój co do zasady nie wpływa negatywnie na bezpieczeństwo ruchu drogowego i nie powoduje pogorszenia widoczności. Obecnie zarządcy dróg montują przed skrzyżowaniami i przejściami dla pieszych stojaki rowerowe, które uniemożliwiają parkowanie pojazdów (celem zapewnienia odpowiednich warunków widoczności). Ze względu na to, iż w myśl przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym rower również jest pojazdem, ww. stojaki mogą pełnić wyłącznie element dekoracyjny (mała architektura), gdyż kierujący zatrzymujący się i parkujący w takim miejscu również łamie przepis art. 49 ust. 1 pkt 1 lub 2. Należy więc wyłączyć z tych przepisów rowery.</p>
304.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 49 ust. 1, pkt 9</p> <p>Zmiana: „9) na długości oznakowania poziomego wyznaczającego odcinek jezdni przeznaczony na przystanek autobusowy, jednak nie mniejszej niż 15 m od słupka lub tablicy oznaczającej przystanek, a na przystanku z zatoką – na całej jej długości”.</p>	<p>Uwaga została opracowana w 2020 r. ZTP popiera wprowadzenie zmiany. Zmiana długości linii przystankowej oraz przepisów dotyczących zakazu zatrzymywania na przystanku (w celu zachowania komplementarności rozwiązań niezbędne jest dokonanie zmian także w rozporządzeniu). W przypadku, gdy lokalne uwarunkowania nie pozwalają na wymalowanie 30-metrowego znaku, należy dopuścić, by oznakowanie było krótsze. Jest to uzasadnione w przypadkach, gdy nie ma potrzeby wyznaczania znaku o długości 30 m ze względu na np. niewielką liczbę autobusów kursujących na przystanku lub długość kursujących autobusów na przystanku, a także gdy nie jest możliwe wyznaczenie dłuższego znaku na jezdni.</p>
305.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 148a</p> <p>Do wykreślenia przepisu:</p> <p>„1. Do dnia 1 stycznia 2026 r. dopuszcza się poruszanie pojazdów elektrycznych, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, po wyznaczonych przez zarządcę drogi pasach ruchu dla autobusów.</p> <p>2. Zarządca drogi może uzależnić poruszanie się pojazdów elektrycznych po wyznaczonych pasach ruchu dla autobusów od liczby osób poruszających się tymi pojazdami”</p>	<p>Uwaga została opracowana w 2020 r. ZTP popiera wprowadzenie zmiany. W miastach powinno się kłaść nacisk na transport publiczny, bez uprzywilejowania pojazdów indywidualnych. Samochód, mimo że jest zasilany energią elektryczną, jest nadal samochodem i generuje koszty zewnętrzne transportu, m.in. konieczność budowy, wyznaczania i utrzymania miejsc postojowych (co jest problematyczne w centrach miast m.in. ze względu na deficyt dostępnej przestrzeni), straty czasu spowodowane kongestią, koszty związane z wypadkami drogowymi. Dopuszczanie samochodów elektrycznych na buspasy (których głównym celem jest usprawnienie przejazdu autobusów) dodatkowo generuje problemy dla podsystemu transportu zbiorowego i może negatywnie wpływać na realizację rozkładów jazdy, zmniejszenie niezawodności systemu transportu publicznego, zwiększenie czasu przejazdu odcinka, zwiększenie całkowitych kosztów funkcjonowania transportu publicznego (np. poprzez</p>

		<p>lub zmiana treści ust. 1 i wykreślenie ust. 2: „1. Do dnia 1 stycznia 2026 r. organ zarządzający ruchem na drogach może za pomocą znaków drogowych dopuścić poruszanie się pojazdów elektrycznych, o których mowa w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, po wyznaczonych pasach ruchu dla autobusów”.</p>	<p>konieczność skierowania na daną linię dodatkowego autobusu wraz z kierowcą z uwagi na dłuższe czasy przejazdu). Należy mieć też na względzie fakt, że w miastach, szczególnie dużych (takich jak Kraków), transport publiczny jest najbardziej ekologicznym podsystemem transportu (nie wliczając podróży pieszych i rowerowych). W Krakowie funkcjonują linie tramwajowe (zasilane więc energią elektryczną) oraz autobusowe (większość autobusów spełnia normę emisji spalin EURO 6, a jednocześnie coraz więcej autobusów zasilanych jest energią elektryczną). Transport autobusowy po wydzielonych pasach dla autobusów ma większe zdolności przewozowe niż transport indywidualny (dla zobrazowania: aby przewieźć pojazdami indywidualnymi taką liczbę osób, którą byłby w stanie obsłużyć jeden buspas, potrzeba aż 4 pasów ruchu). Reasumując, udogodnienia dla pojazdów indywidualnych kosztem pasażerów transportu zbiorowego (którzy poprzez wybór tego środka transportu wybierają ekologię) jest dla nich krzywdzące. Ponadto takie pasy wyznaczone są przez zarządzającego ruchem, a nie przez zarządcę drogi – należy skorygować istniejący w przepisach błąd.</p>
306.	<p>Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym</p>	<p>Art. 49. 1. „Zabrania się zatrzymania pojazdu: 1) na przejeździe kolejowym, na przejeździe tramwajowym, na skrzyżowaniu oraz w odległości mniejszej niż 10 m od przejazdu lub skrzyżowania, za wyjątkiem zatrzymania roweru, hulajnogi elektrycznej lub urządzenia transportu osobistego na skrzyżowaniu lub w odległości mniejszej niż 10 m od przejazdu lub skrzyżowania w miejscu do tego przeznaczonym, pod warunkiem nieutrudniania ruchu pieszych, 2) na przejściu dla pieszych, na przejeździe dla rowerów oraz w odległości mniejszej niż 10 m przed tym przejściem lub przejazdem; na drodze dwukierunkowej o dwóch pasach ruchu zakaz ten obowiązuje także za tym przejściem lub przejazdem, za wyjątkiem zatrzymania roweru, hulajnogi elektrycznej lub urządzenia transportu osobistego w odległości mniejszej niż 10 m przed i za tym przejściem lub przejazdem w miejscu do tego przeznaczonym, pod warunkiem nieutrudniania ruchu pieszych”.</p>	<p>Należy dopuścić możliwość parkowania rowerów, hulajnóg elektrycznych i UTO w obszarze skrzyżowania i przejścia dla pieszych, w którym obecnie zatrzymywanie pojazdu jest zabronione, pod warunkiem, że nie utrudni to ruchu. Ze względu na małe rozmiary rowerów, hulajnóg i UTO ich zatrzymywanie i postój co do zasady nie wpływa negatywnie na bezpieczeństwo ruchu drogowego i nie powoduje pogorszenia widoczności.</p>

307.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 49</p> <p>Dodanie ust. 2a: „2a. Przepisy: 1) ust. 1 pkt 1 w zakresie zatrzymywania pojazdu w odległości mniejszej niż 10 m od przejazdu lub skrzyżowania; 2) ust. 1 pkt 2 w zakresie zatrzymywania pojazdu w odległości mniejszej niż 10 m od przejścia lub przejazdu oraz 3) ust. 2 pkt 4 nie dotyczą rowerów, o ile zatrzymanie lub postój nie spowodują utrudnień w ruchu oraz nie pogorszą warunków wzajemnej widoczności uczestników ruchu”.</p>	<p>Należy dopuścić możliwość parkowania rowerów w obszarze skrzyżowania, w którym obecnie zatrzymywanie pojazdu jest zabronione, pod warunkiem, że nie utrudni to ruchu, ani nie spowoduje przysłaniania uczestników ruchu drogowego. Ze względu na małe rozmiary rowerów ich zatrzymywanie i postój co do zasady nie wpływa negatywnie na bezpieczeństwo ruchu drogowego i nie powoduje pogorszenia widoczności. Obecnie zarządcy dróg montują przed skrzyżowaniami i przejściami dla pieszych stojaki rowerowe, które uniemożliwiają parkowanie pojazdów (celem zapewnienia odpowiednich warunków widoczności). Ze względu na to, iż w myśl przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym rower również jest pojazdem, ww. stojaki mogą pełnić wyłącznie element dekoracyjny (mała architektura), gdyż kierujący zatrzymujący się i parkujący w takim miejscu również łamie przepis art. 49 ust. 1 pkt 1 lub 2. Należy więc wyłączyć z tych przepisów rowery.</p>
308.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 65a ust. 3, pkt 8 „8) powiadomić przedsiębiorstwa komunikacji publicznej o przewidywanym czasie występowania utrudnień w ruchu drogowym;” Proponuje się zmianę zapisu: „powiadomić Organizatora publicznego transportu zbiorowego oraz Operatorów publicznego transportu zbiorowego o przewidywanym czasie występowania utrudnień w ruchu drogowym”.</p>	<p>O utrudnieniach powinien być poinformowany przede wszystkim Organizator publicznego transportu zbiorowego oraz Operatorzy publicznego transportu zbiorowego realizujący przewozy na zlecenie Organizatora (zgodnie z Ustawą o publicznym transporcie zbiorowym).</p>
309.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach”	<p>4.2.2. „Przejazdy dla rowerzystów Pomiędzy liniami wyznaczającymi przejazd dla rowerzystów nie umieszcza się znaków podłużnych. Linie ciągłe stykają się zewnętrznymi krawędziami tych linii, a inne znaki umieszcza się w odległości nie mniejszej niż 2,0 m od nich, oprócz znaku P-10, który można umieszczać w odległości nie mniejszej niż 0,5 m. Dla zapewnienia dobrej widoczności przejazdów dla rowerzystów należy zapewnić zaleca się dotatkowe dodatkowe oznaczenie powierzchni przejazdu barwą czerwoną”.</p>	<p>Proponuje się wprowadzenie obowiązku malowania przejazdów rowerowych na kolor czerwony dla zapewnienia dobrej widoczności miejsca przecięcia potoków ruchu rowerowego i samochodowego.</p>

310.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	<p>Art. 29. 1. „Nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę, natomiast wymaga zgłoszenia, o którym mowa w art. 30, budowa: (...) 28) obiektów małej architektury w miejscach publicznych, (...)</p> <p>2. Nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia, o którym mowa w art. 30, budowa: (...)</p> <p>5) wiat przystankowych, i peronowych oraz rowerowych (...)</p> <p>19) obiektów małej architektury, z wyjątkiem obiektów małej architektury w miejscach publicznych”.</p>	<p>Dopuszczenie do realizacji obiektów małej architektury bez zgłoszenia na terenach publicznych wpłynie na uproszczenie procedur i obniżenie kosztów realizacji takich elementów służących potrzebom mieszkańców. Postuluje się wyłączenie konieczności uzyskiwania zgłoszenia dla budowy wiat rowerowych jako konstrukcji zbliżonych do wiat przystankowych i peronowych.</p>
311.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	<p>Art. 29 ust. 2 do dodania pkt 34: „umieszczanych przez gminę nośników z tabliczkami z nazwami ulic i placów w miastach oraz innych miejscowościach na obszarze gminy wraz z ich elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami”.</p> <p>Art. 29 ust. 2 do dodania pkt 35: „umieszczanych przez gminę nośników informacji wizualnej, wraz z ich elementami konstrukcyjnymi i zamocowaniami, informujących o patronach ulic, wydarzeniach, zabytkach, obszarach lub obiektach zlokalizowanych przy drodze, w tym obiektach użyteczności publicznej, w szczególności informujących o kierunkach dojazdu lub dojścia do obszarów i obiektów”.</p> <p>Art. 29 ust. 4 pkt 3 dodanie lit. e: „nieprzekraczających powierzchni 0,5 m kw. umieszczanych na budynku lub ogrodzeniu tabliczek z numerem porządkowym budynku i tabliczek z informacją o zarządcy danego budynku”.</p>	<p>W obecnym stanie prawnym istnieje luka w zakresie wdrażania elementów tzw. Systemów Informacji Miejskiej, które obejmują tablice z nazwami ulic, tabliczki z numerem porządkowym budynku czy tablice informujące o dojeździe do obiektów i obszarów miasta, niebędących znakami drogowymi w rozumieniu Ustawy Prawo o ruchu drogowym. Dodanie tego typu nośników, podobnie jak ujętych w art. 29 wiat przystankowych czy parkometrów, ułatwi realizację podstawowej infrastruktury komunalnej na terenie gmin.</p>

		<p>Art. 29 ust. 4 pkt 3 dodanie lit. f: „nieprzekraczających powierzchni 0,75 m kw. umieszczonych przez gminę na budynku lub ogrodzeniu tabliczek z nazwami ulic i placów w miastach oraz innych miejscowościach na obszarze gminy”.</p> <p>Art. 29 ust. 4 pkt 3 dodanie lit. g: „nieprzekraczających powierzchni 0,5 m kw. umieszczonych przez gminę na budynku lub ogrodzeniu tabliczek z informacją o patronie ulicy lub placu czy wydarzeniu lub inną ważną informacją związaną z danym budynkiem”.</p> <p>Art. 29, ust. 7 pkt 1 zmiana: „przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków – wymagają decyzji o pozwoleniu na budowę, z wyjątkiem robót wskazanych w ust. 2 pkt 5, 10, 34, 35 oraz ust. 4 pkt 3 lit. e, f, g”.</p> <p>Art. 29, ust. 7 pkt 2 zmiana: „na obszarze wpisanym do rejestru zabytków – wymagają dokonania zgłoszenia, z wyjątkiem robót wskazanych w ust. 2 pkt 5, 10, 34, 35 oraz ust. 4 pkt 3 lit. e, f, g”.</p>	
312.	<p>Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym</p>	<p>Art. 23 Zmiana: „1. Organizator publikuje ogłoszenie o zamiarze przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w trybie, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1 i 2, lub bezpośredniego zawarcia umowy, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1–3, w terminie nie krótszym niż: 1) sześć miesięcy; 2) trzy miesiące – w przypadku, gdy umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego ma dotyczyć świadczenia tych usług w wymiarze mniejszym niż 50 000 kilometrów rocznie”.</p>	<p>Uwaga została opracowana w 2020 r. ZTP popiera wprowadzenie zmiany. W chwili obecnej terminy te wynoszą odpowiednio 1 rok i 6 miesięcy. Unie- możliwia to, szczególnie w dużych ośrodkach miejskich, do których należy Kraków, relatywnie szybką reakcją na zmieniające się potrzeby mieszkań- ców w zakresie mobilności, np. w przypadku braku możliwości obsługi nowej linii przez operatora miejskiego konieczne jest ok. 1,5-letnie oczekiwanie miesz- kańców na jej uruchomienie (rok od publikacji ogłoszenia, rozstrzygnięcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, czas na uruchomienie połączenia, w tym ustalanie i zatwierdzanie rozkładów jazdy).</p>

313.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych	Dział III. Rozdział 2, Oddział 4 Należy dodać zapis o maksymalnym dopuszczalnym pochyleniu podłużnym na wysokości przystanków do 5%. Dodać zapis o zapewnieniu bezpiecznego dojścia do przystanków, w tym przejścia dla pieszych zlokalizowanego w sposób zapewniający odpowiednie warunki widoczności. Należy dodać zapis, że infrastrukturę dla obsługi autobusów (w tym zatoki i pętle) należy projektować w oparciu o analizy przejeźdności i powinny one być dostosowane do obsługi taboru.	Rozporządzenie należy uzupełnić o kwestie dotyczące infrastruktury dla transportu zbiorowego.
314.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	§ 39 Dodanie ust. 3: „3. Umieszczona pod znakiem C-16 tabliczka z napisem «Nie dotyczy» wraz z symbolem roweru wskazuje, że na tak oznakowanej drodze dopuszcza się ruch rowerowy zgodnie z art. 33 ust. 5 pkt 4 ustawy”.	Dopuszczenie korzystania z chodnika przez kierujących rowerem, gdy chodnik zostanie odpowiednio oznakowany.
315.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 1, pkt 5.2.12. „Jeżeli pas ruchu dla autobusów kończy się przed skrzyżowaniem, to na końcu pasa stosuje się znak D-12 z tabliczką T-3a”. Proponuje się dodanie zapisu: „Znaku D-12 z tabliczka T-3a nie stosuje się w przypadku, gdy wydzielony pas dla autobusów kończy się na skrzyżowaniu. Skrzyżowanie kończy wydzielony pas dla autobusów”.	Obecne zapisy nie precyzują jednoznacznie sposobu zakończenia wydzielonego pasa dla autobusów.
316.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 2, pkt 7.9 „Jeżeli na pasie ruchu dla autobusów dopuszcza się również inne pojazdy, bezpośrednio za napisem «BUS» w odległości od 2 do 4 m należy umieścić odpowiedni napis lub symbol określający ten pojazd (np. TAXI)”. Należy usunąć zapis z rozporządzenia.	Zapis należy usunąć ze względu na liczną grupę dopuszczonych do jazdy po wydzielonych pasach ruchu dla autobusów pojazdów. W takim przypadku oznakowanie poziome staje się nieczytelne. Do ewentualnego rozważenia pozostaje sposób oznakowania dopuszczeń na buspasach i zasad, kto może być na nie dopuszczany.

317.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 1, pkt 5.2.15. „Znaki D-15 umieszcza się w odległości od 0,5 do 2,0 m od krawędzi jezdni lub krawędzi zatoki, po tej stronie jezdni, po której zatrzymuje się autobus”. Proponuje się dodanie zapisu: „W przypadku lokalizowania znaku D-15 na wiacie przystankowej dopuszcza się odległość znaku od krawędzi jezdni lub zatoki powyżej 2,0 m”.	W przypadku, gdy na przystanku jest zlokalizowana wiata z zamontowanym na dachu znakiem D-15, odległość znaku od krawędzi jezdni lub zatoki może być większa niż wskazana w rozporządzeniu. Lokalizacja wiaty zależy m.in. od szerokości peronów, natężenia pasażerów, uwarunkowań lokalnych. Jednocześnie nie ma potrzeby lokalizowania dodatkowego znaku D-15 na peronie tylko po to, aby znajdował się on we wskazanej w rozporządzeniu odległości. Dodatkowy znak będzie się wiązał z dodatkowymi kosztami, może skutkować pogorszeniem widoczności. Ponadto zmiana ta powinna być powiązana ze zmianą w pkt 16 i 53.
318.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach	Załącznik nr 2, pkt 5.2.3 Dodanie: „Jeżeli lokalne uwarunkowania za tym przemawiają, dopuszcza się, by długość linii przystankowej była mniejsza, jednak nie mniejsza niż 10 m i nie mniejsza niż długość autobusów korzystających z przystanku” oraz zmiana: „Znak P-17 umieszcza się w taki sposób, aby jego koniec znajdował się w odległości 15 m za znakiem pionowym oznaczającym przystanek autobusowy, trolejbusowy lub tramwajowy (odpowiednio znaki D-15, D-16 lub D-17)”, na: „Znak P-17 umieszcza się w taki sposób, aby jego środek znajdował się na wysokości znaku pionowego oznaczającego przystanek autobusowy, trolejbusowy lub tramwajowy (odpowiednio znaki D-15, D-16 lub D-17)”.	Uwaga została opracowana w 2020 r. ZTP popiera wprowadzenie zmiany. Zmiana długości linii przystankowej oraz przepisów dot. zakazu zatrzymywania na przystanku (w zw. ze zmianą w art. 49 ust. 1 pkt 9 Prawa o ruchu drogowym).
319.	Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych	§ 27 Zmiana ust. 3 oraz dodanie ust. 3a: „3. Znak B-33, określający dopuszczalną prędkość większą niż 50 km/h, umieszczony na obszarze zabudowanym, z zastrzeżeniem ust. 3a, dotyczy samochodu osobowego, motocykla i samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t, z wyjątkiem: (...). 3a. Znak B-33 z tabliczką T-23f lub T-23g, określający dopuszczalną prędkość większą niż 50 km/h, umieszczony na obszarze zabudowanym na jezdni przeznaczonej tylko dla ruchy autobusów, trolejbusów, tramwajów oraz innych pojazdów	Należy dopuścić, aby w przypadku podniesienia prędkości w terenie zabudowanym znakiem B-33, limit ten obowiązywał także kierujących autobusami i trolejbusami. Ze względów bezpieczeństwa zasadne jest, aby przepis obowiązywał tylko i wyłącznie na wydzielonych jezdniach, gdzie rozwinięcie prędkości większej niż 50 km/h nie spowoduje pogorszenia bezpieczeństwa osób znajdujących się w pojeździe.

		wykonujących odpłatny przewóz osób na regularnych liniach, dotyczy także odpowiednio autobusu lub trolejbusu oraz innych pojazdów wykonujących odpłatny przewóz osób na regularnych liniach”.	
320.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach	Załącznik nr 2, pkt 5.2.3 Dodanie: „Jeżeli lokalne uwarunkowania za tym przemawiają, dopuszcza się, by długość linii przystankowej była mniejsza, jednak nie mniejsza niż 10 m i nie mniejsza niż długość autobusów korzystających z przystanku” oraz zmiana: „Znak P-17 umieszcza się w taki sposób, aby jego koniec znajdował się w odległości 15 m za znakiem pionowym oznaczającym przystanek autobusowy, trolejbusowy lub tramwajowy (odpowiednio znaki D-15, D-16 lub D-17)”, na: „Znak P-17 umieszcza się w taki sposób, aby jego środek znajdował się na wysokości znaku pionowego oznaczającego przystanek autobusowy, trolejbusowy lub tramwajowy (odpowiednio znaki D-15, D-16 lub D-17)”.	Zmiana długości linii przystankowej oraz przepisów dot. zakazu zatrzymywania na przystanku (w zw. ze zmianą w art. 49 ust. 1 pkt 9 Prawa o ruchu drogowym).
321.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem	§ 9 Dodanie ust. 1a: „1a. Do ewidencji projektów zatwierdzonych organizacji ruchu mają dostęp podmioty wprowadzające, zatwierdzające, opiniujące i uzgadniające projekty organizacji ruchu”.	Uwaga została opracowana w 2020 r. ZTP popiera wprowadzenie zmiany. Proponuje się dodanie ust. 1a, który statuowałby, jakie podmioty będą posiadać dostęp do elektronicznej wersji ewidencji projektów organizacji ruchu.
322.	Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych	Art. 1 ust. 1 Zmiana: „Ustawa określa zasady i warunki przygotowania inwestycji w zakresie dróg publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1693,1768,1783 i 2185) zwanych dalej «drogami», jak również dróg dla rowerów, dróg dla pieszych, torowisk tramwajowych oraz infrastruktury dla komunikacji publicznej położonej poza pasem drogowym, a także organy właściwe w tych sprawach”.	Proponowana zmiana polega na możliwości realizacji budowy ścieżek rowerowych oraz chodników (dojść pieszych) na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, poprzez doszczegółowienie w przepisie, że przepisy ustawy stosuje się również do dróg rowerowych i chodników. W chwili obecnej jest to możliwe jedynie wtedy, gdy ścieżka rowerowa lub chodnik zlokalizowane są bezpośrednio przy drodze publicznej, natomiast brak jest regulacji prawnych pozwalających na budowę dróg dla rowerów i chodników (dojść pieszych) w innych lokalizacjach. Zmiana byłaby spójna z wyrażonym w art. 1 ust. 1 Ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji odwołaniem do ustawy o drogach publicznych, która to

			z kolei posługuje się zarówno pojęciami drogi dla rowerów, jak i chodnika. Rozszerzenie zakresu działania ustawy o możliwość budowy torowisk tramwajowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą np. podstacji zasilania (bez równoległego prowadzenia jezdni) jak również infrastruktury dla komunikacji publicznej (w tym pętli autobusowych) – zapis szczególnie istotny w dużych miastach, gdzie dąży się do ograniczania ruchu samochodowego i wprowadzania ekologicznych form transportu. Zapis ten pozwoliłby usprawnić inwestycje, które mają na celu zapewnienie mieszkańcom jak najszybszych połączeń różnych rejonów miasta.
323.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	Dodać ustęp 2a w art. 16. „1. Budowa lub przebudowa dróg publicznych spowodowana inwestycją niedrogową należy do inwestora tego przedsięwzięcia. 2. Szczegółowe warunki budowy lub przebudowy dróg, o których mowa w ust. 1, określa umowa między zarządcą drogi a inwestorem inwestycji niedrogowej. 2a. Umowa może dotyczyć dróg innych niż publiczne, jak również terenów, po których będą prowadzone drogi rowerowe, drogi piesze, torowiska tramwajowe oraz inna infrastruktura służąca komunikacji publicznej lokalizowana poza obszarem dróg publicznych, jeżeli wynika to z zakresu koniecznego do właściwego kształtowania obsługi komunikacyjnej inwestycji niedrogowej”.	Zapis stanowi powiązanie ze zmianą wprowadzoną w Ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Konieczność zasygnalizowania obowiązku ujęcia w umowie, o której mowa w art. 16, również terenów, po których będą prowadzone drogi rowerowe, drogi piesze, torowiska tramwajowe oraz inna infrastruktura służąca komunikacji publicznej lokalizowana poza obszarem dróg publicznych.
324.	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych	Dodać do art. 36 lub art. 22 nowy ustęp: „Organ właściwy do zarządzania drogami na terenie miasta lub gminy miejskiej w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w art. 22 ust. 2, może wprowadzić licencjonowanie usługi wynajmu hulajnóg elektrycznych wynikające z konieczności dostosowania ich liczby do możliwej pojemności powierzchni przeznaczonych do parkowania urządzeń wyznaczonych w pasie drogowym dróg pozostających w zarządzie tego organu”.	Zwłaszcza w dużych miastach pojawia się problem zbyt dużej liczby oferowanych do wynajmu hulajnóg elektrycznych pozostawianych w miejscach do tego niewłaściwych, bezpośrednio zagrażających bezpieczeństwu ruchu drogowego (w tym zwłaszcza problematycznych dla osób o ograniczonej mobilności). Potrzeba uregulowania kwestii uporządkowania/wyznaczenia miejsc do pozostawiania urządzeń dotyka problemu braku dostępności terenu, który pozostaje dostępny w obszarze pasa drogowego na ten cel. Niejednokrotnie liczba wprowadzonych do obrotu hulajnóg przekracza dostępne miejsce w wyznaczonych punktach. Zasadne jest dopuszczenie w przepisach możliwości limitowania liczby urządzeń, w dostosowaniu do dostępnej powierzchni wyznaczonej do parkowania. Powyższe również wymaga dostosowania lub wprowadzenia korekt w ustawach powiązanych w celu zapewnienia spójności zapisów prawodawczych.

325.	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	<p>Zmiana przepisu art. 48a ust. 8 i 10 ustawy „8. Pomoc przyznawana w formie tymczasowego schronienia w ogrzewalni lub noclegowni nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej, a wydatki poniesione za udzieloną pomoc nie podlegają zwrotowi.</p> <p>10. Poniesione wydatki na świadczenia w postaci schronienia w ogrzewalni lub noclegowni udzielone na podstawie art. 101 ust. 3 nie podlegają zwrotowi przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania albo miejsce ostatniego miejsca zameldowania na pobyt stały”.</p>	<p>Przepis ten wyłącza obowiązek zwrotu wydatków poniesionych przez gminę przyznającą świadczenie w formie tymczasowego schronienia w ogrzewalni lub noclegowni na podstawie art. 101 ust. 3, przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania albo miejsce ostatniego miejsca zameldowania osoby na pobyt stały („W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie, w sprawach niecierpiących zwłoki oraz w sprawach cudzoziemców, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany, i cudzoziemców, o których mowa w art. 5a, właściwa miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie”).</p> <p>Rozwiązanie takie zwiększa koszty ponoszone przez gminy miejsca pobytu osoby bezdomnej, a zwalnia gminy właściwe, tym samym nie mobilizując ich do angażowania środków na organizowanie takiej formy pomocy. Ponadto w ramach regulacji dotyczącej zwrotu kosztów za świadczenia nie uwzględniono w ogóle kosztów związanych z obsługą administracyjną procesu przyznawania świadczeń oraz nie ustalono sposobu zwrotu kosztów pracy socjalnej, realizowanej na rzecz osób bezdomnych. Takie ukształtowanie prowadzi do istotnego różnicowania w zakresie rozłożenia na poszczególne gminy ciężaru wsparcia udzielanego z powodu bezdomności. W konsekwencji większe gminy, ponoszą znaczne wydatki na pomoc osobom bezdomnym z całej Polski, bez możliwości uzyskania zwrotu kosztów.</p> <p>Dlatego zasadne jest podjęcie stosownych działań zmierzających do zmiany przepisów celem zapobieżenia negatywnym skutkom takich rozwiązań legislacyjnych, w tym rozważenie uchylecia przepisu wyłączającego zasadę refundacji.</p>
326.	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	<p>Zmiana art. 101 ust. 7 „7. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały jest obowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenia w miejscu pobytu”.</p>	<p>Zmiana ma na celu uniknięcie sytuacji podwójnego ubiegania się o dotację z budżetu państwa na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla tej samej osoby, za ten sam okres, przez dwie gminy, z których jedna będzie zwracać otrzymane środki.</p> <p>W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą, w sprawach niecierpiących zwłoki (oraz w określonych przypadkach w sprawach cudzoziemców) właściwa miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Wówczas jednak gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania jest zobowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenie w miejscu pobytu. Ustawa wprowadza tym samym zasadę refundacji, tak aby w przypadku świadczeń przyznawanych w wyjątkowych sytuacjach przez gminę, na której terenie aktualnie przebywa osoba wymagająca wsparcia, wydatki poniesione na ten cel obciążały docelowo gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania.</p>

			<p>Możliwość przyznania świadczenia przez gminę miejsca pobytu, została przewidziana dla określonej kategorii świadczeń, a jednym z nich jest świadczenie w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Świadczenie to pozostaje w sferze zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie, w konsekwencji środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa. Środki te przekazywane są gminie w formie dotacji.</p> <p>Art. 101 ust. 7 u.o.p.s. odnosi się jedynie do wydatków gminy, bez względu na to, w jakich środkach mają one pokrycie. Powyższe w praktyce prowadzi do sytuacji, w której gmina miejsca pobytu w razie konieczności przyznania świadczenia ponosi wydatki (na które środki otrzymuje z budżetu państwa), a następnie, mając na względzie należyte gospodarowanie finansami publicznymi, zobowiązana jest do dochodzenia od gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania ich zwrotu (środki na refundację również zobowiązany jest zapewnić budżet państwa). W ciągu roku gmina występująca o refundację zabezpiecza środki dotacji na bieżącą zapłatę za zrealizowane usługi (zamawia i wydatkuje środki dotacji), jednocześnie gmina dokonująca refundacji zamawia środki dotacji celem przekazania refundacji za te same miesiące. Tak więc w bieżącej realizacji w ciągu roku dwie gminy ubiegają się o dotację na usługi dla tej samej osoby, z których jedna zostanie zwrócona do budżetu państwa.</p> <p>Czynności związane z rozliczaniem pomiędzy gminami są i czasochłonne, i generują koszty związane z obsługą zadania. Przepisy ustawy dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w obowiązującym brzmieniu nie różnicują obowiązku refundacji w zależności od źródła finansowania świadczeń czy sposobu ich organizacji i realizacji. Dlatego postulowano rozważenie dopuszczenia wyłączenia zasady refundacji w przypadku udzielania świadczeń mieszczących się w sferze zadań administracji rządowej, na których realizację środki zapewnia budżet państwa.</p>
327.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Wprowadzenie regulacji mających na celu zrównanie uprawnień asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z uprawnieniami pracowników socjalnych, o których mowa w art. 121 ustawy o pomocy społecznej.	<p>Uprawnienia pracowników obszaru pomocy społecznej wskazane w art. 121 ustawy o pomocy społecznej należałoby odnieść także do osób zatrudnionych na stanowiskach asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Osobom tym nie przysługuje bowiem żadne z uprawnień analogicznych do tych, o których mowa w art. 121, pomimo że swoje działania w obszarze opiekuńczo-wychowawczym również wykonują w środowisku, a ich praca jest funkcjonalnie równoważna ze świadczeniem pracy socjalnej.</p> <p>W związku z tym zasadne byłoby rozważenie wprowadzenia odpowiedniej regulacji ustawowej zrównującej uprawnienia asystentów rodziny oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i pracowników socjalnych w omawianej sferze.</p>

328.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	<p>Zmiana art. 54 ust. 11 „11. Wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej do załatwiania spraw i wydawania decyzji w jego imieniu dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej”.</p>	<p>W celu dekoncentracji kompetencji postuluje się wprowadzenie rozwiązania umożliwiającego udzielenie przez wójta (burmistrza, prezydenta) upoważnienia do wydawania decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej pracownikom ośrodka pomocy społecznej innym niż kierownik OPS, analogicznego do konstrukcji przewidzianej ustawą o pomocy społecznej (art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej).</p>
329.	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	<p>Art. 106 ust. 4 „Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, z wyjątkiem decyzji o odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców i osób, o których mowa w art. 5a, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego”.</p> <p>Art. 107 ust. 1 i 4 „1. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz u osób, o których mowa w art. 103. (...)</p> <p>4. W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację sporządza się mimo braku zmiany danych, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, a w przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej – nie rzadziej niż co 12 miesięcy”.</p>	<p>Postuluje się zmianę zapisu art. 106 ust. 4. poprzez wprowadzenie nowego, alternatywnego do rodzinnego wywiadu, środowiskowego narzędzia ustalania sytuacji osoby lub rodziny w przypadku ubiegania się o określone świadczenia z pomocy społecznej.</p> <p>Alternatywne do rodzinnego wywiadu środowiskowego narzędzie ustalania sytuacji zostało wprowadzone m.in. w przypadku ubiegania się o świadczenie w formie pobytu w mieszkaniu treningowym i wspomaganym, w którym odstąpiono od przeprowadzania wywiadu środowiskowego, a kwalifikacja osoby ubiegającej się o pobyt w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym odbywa się na podstawie dokumentów potwierdzających spełnianie przesłanek uzasadniających przyznanie ww. formy wsparcia. Uzasadnione jest wprowadzenie takiego sposobu ustalania sytuacji również w przypadku innych form świadczeń pomocy społecznej, w których przypadku kwalifikacja do ich otrzymania następowałaby na podstawie bardziej dostosowanych do określonego świadczenia form dokumentacji niż kwestionariusz rodzinnego wywiadu środowiskowego, wymagający dodatkowo wejścia w środowisko osoby ubiegającej się o świadczenie.</p> <p>Podobnie alternatywnym narzędziem ustalania sytuacji osoby ubiegającej się o świadczenie jest oświadczenie odbierane od uprawnionych obywateli Ukrainy ubiegających się o świadczenie z pomocy społecznej, których sytuacja jest ustalana na podstawie przyjętego oświadczenia, a jej weryfikacja następuje wtedy, kiedy powstaną wątpliwości co do treści złożonego oświadczenia.</p> <p>Należy zaznaczyć, że takie rozwiązania zostały przyjęte i funkcjonują w przypadku innych świadczeń, np. dodatku mieszkaniowego/ energetycznego, w których przypadku przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego następuje wtedy, kiedy zachodzą wątpliwości co do danych zebranych na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.</p> <p>Na marginesie, w związku ze zmianą art. 53 ust. 13 u.o.p.s. zmiany wymaga art. 106 ust. 4 u.o.p.s. poprzez rozszerzenie wyłączenia przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych.</p>

330.	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	<p>Art. 108 ust. 1 „1. W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”.</p>	<p>Art. 108 ust. 1 wskazuje, że kontrakt socjalny może zawrzeć wyłącznie pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie. Ust. 2 art. 108 wskazuje, że w przypadku osób bezrobotnych podpisanie kontraktu socjalnego, w którego ramach są realizowane działania na rzecz wzmocnienia aktywności osoby bezrobotnej, może być dokonywane na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy na zasadach określonych w art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Postuluje się umożliwienie zawierania kontraktów socjalnych również pracownikom socjalnym niezatrudnionym w OPS lub PCPR, zwłaszcza w przypadku osób uczestniczących w Klubach Integracji Społecznej. Dotyczy to przede wszystkim pracowników socjalnych zatrudnionych w Klubach Integracji Społecznej. Warunkiem uczestnictwa w klubie integracji społecznej jest realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej. Ten kontakt socjalny mógłby być zawierany przez pracownika KIS.</p>
331.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych	Zmiana załącznika do Rozporządzenia	Stanowisko pracownika socjalnego oraz inne pokrewne stanowiska są zaliczane do grupy stanowisk pomocniczych i obsługi. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych przyporządkowanie do tej grupy powoduje brak możliwości awansu na stanowiska kierownicze, na które awansowani mogą być wyłącznie pracownicy zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych, jak np. referent. Należałoby zatem podjąć odpowiednie działania legislacyjne celem wyeliminowania negatywnych skutków obecnej regulacji.
332.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczególnych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” w zw. z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	<p>Dookreślenie § 28 ust. 3 rozporządzenia oraz uzupełnienie art. 107 ustawy o pomocy społecznej.</p> <p>„§ 28 ust. 3 Rozporządzenia W przypadku, gdy po złożeniu wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobrego startu przez rodzica, opiekuna prawnego dziecka lub opiekuna faktycznego dziecka, drugi rodzic, opiekun prawny dziecka lub opiekun faktyczny dziecka złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia dobrego startu w związku</p>	Podstawa prawna do przeprowadzania w ramach programu „Dobry start” wywiadu, nie została ujęta w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej [przykładowo analogiczna weryfikacja w ramach postępowania w sprawie świadczenia wychowawczego (500+) następuje w oparciu nie tylko o przepisy ustawy wprowadzającej to świadczenie ale i odpowiednie regulacje znajdujące się w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (art. 107 ust. 1 pkt 3) oraz w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (wzór – część IX dotyczy wywiadu, o którym mowa w art. 23 ust. 4aa lub 4b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo w art. 15 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci)].

		<p>z opieką nad tym samym dzieckiem, Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala, kto sprawuje opiekę, i w tym celu może zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. 1818) – centrum usług społecznych, o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803), w celu ustalenia osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem”.</p> <p>w związku z</p> <p>„Art. 107. [Rodzinny wywiad środowiskowy]</p> <p>1. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz u osób, o których mowa w art. 103.</p> <p>1a. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się również na podstawie:</p> <p>1) art. 23 ust. 4aa ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych u osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne lub osoby pobierającej to świadczenie w celu weryfikacji wątpliwości dotyczących okoliczności związanej z niepodejmowaniem lub rezygnacją z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz sprawowaniem faktycznej opieki nad osobą, na którą ubiega się lub pobiera świadczenie pielęgnacyjne;</p> <p>2) art. 23 ust. 4e i 4f ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych u osoby ubiegającej się o specjalny zasiłek opiekuńczy lub osoby pobierającej to świadczenie w celu weryfikacji okoliczności dotyczących spełniania warunku niepodejmowania lub rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy</p>	<p>Reasumując, umieszczenie podstawy prawnej do przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego w przepisach rangi rozporządzenia wydanego w oparciu o art. 187a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (a nie w przepisach rangi ustawowej) budzi istotne wątpliwości co do prawidłowości prawodawczej w tym zakresie.</p> <p>Literalne brzmienie § 30 ust. 3 wskazuje ponadto na konieczność przeprowadzenia tzw. pełnego wywiadu z wykorzystaniem części I kwestionariusza, brak jest odpowiednich narzędzi celem przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w § 30 ust. 3 (weryfikacja ma bowiem dotyczyć jedynie ustalenia osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem).</p>
--	--	--	---

		<p>zarobkowej oraz sprawowania faktycznej opieki nad osobą, na którą ubiega się lub pobiera specjalny zasiłek opiekuńczy;</p> <p>3) art. 15 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci u osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze lub osoby pobierającej to świadczenie w celu weryfikacji wątpliwości dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem, wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego;</p> <p>4) art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297);</p> <p>5) art. 26 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym u osoby ubiegającej się o rodzinny kapitał opiekuńczy, o którym mowa w tej ustawie, lub osoby pobierającej ten kapitał w celu weryfikacji wątpliwości dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem”.</p>	
333.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	<p>Dodanie w art. 190 ust. 3 o brzmieniu: „Podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, są administratorami danych osobowych przetwarzanych w celu realizacji zleconych zadań”.</p>	<p>Proponowane rozwiązanie, analogicznie jak w przypadku zadań zleczonych z zakresu pomocy społecznej, skutkować będzie brakiem konieczności zawierania z podmiotami realizującymi zadania zlecone umów powierzenia przetwarzania danych osobowych.</p>
334.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	<p>Art. 38 ust. 2</p> <p>Dodanie ust. 2a: „W przypadku pobytu dziecka wraz z pełnoletnim rodzicem biologicznym w pieczy zastępczej odstąpić od dochodzenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka na czas pobytu rodzica w pieczy zastępczej”.</p>	<p>Proponowany zapis pozwoli na uniknięcie sytuacji, w której występuje się o alimenty od rodzica, który nadal przebywa w pieczy, spełniając kryteria art. 37 ustawy, i nie osiąga dochodu umożliwiającego alimentację dziecka.</p>

335.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. b Zmiana na: „opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez osobę posiadającą 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym oraz co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia”.	Art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że opinia o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka jest wystawiana przez „psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym”. Brzmienie tego przepisu nasuwa wątpliwości. Czy przez doświadczenie zawodowe w poradnictwie rodzinnym należy rozumieć wyłącznie doświadczenie w takim poradnictwie na stanowisku psychologa, czy można rozumieć także pracę w poradnictwie rodzinnym, ale bez kwalifikacji psychologa. Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej poradnictwo rodzinne jest jednym z rodzajów poradnictwa specjalistycznego. Art. 46 ust. 4 tej ustawy wskazuje, że „poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną”. Poradnictwo rodzinne, w odróżnieniu od poradnictwa prawnego i psychologicznego, jest usługą o szerokim zakresie – nie zostało przez ustawodawcę zawężone do pewnych wąskich sfer aktywności doradczej i terapeutycznej. Wobec tego możliwe są sytuacje pracy w poradnictwie rodzinnym, ale bez kwalifikacji psychologa, np. na stanowisku pedagoga, asystenta rodziny, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
336.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Art. 128 Oznaczenie dotychczasowej treści jako ust. 1 oraz dodanie ust. 2: „2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub w dotychczasowym rodzinnym domu dziecka przebywa wyłącznie osoba, która osiągnęła pełnoletniość, przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6, lub osoby opuszczającej rodziną pieczę zastępczą jako niepełnoletnia, o której mowa w art. 37 ust. 5 i 6”.	Dodany przepis art. 128 ust. 2 ustawy wyłącza stosowanie przepisów regulujących ocenę sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w przypadku, gdy w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub dotychczasowym rodzinnym domu dziecka przebywa wyłącznie osoba, która osiągnęła pełnoletniość, przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2–4 i 6 lub 37 ust. 5 i 6 ustawy. Dotychczas zagadnienie to nie było regulowane w ustawie. Osoba, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy, to osoba pełnoletnia. Piecza zastępcza ustaje w momencie uzyskania pełnoletniości. Były wychowanek pieczy zastępczej ma prawo w niej pozostać, gdy się uczy, ale była rodzina zastępcza nie pełni już w stosunku do niego tej funkcji.
337.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Art. 141 ust. 1 Propozycja brzmienia: „Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej roku”.	Proponowany zapis nie różnicuje osób usamodzielnianych z rodzinnej pieczy zastępczej z uwagi na jej formę, w której przebywali.

338.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	<p>Art. 145 ust. 1</p> <p>Propozycja brzmienia: „Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, określającego w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia; 2) sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia”. 	<p>Pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie ustawodawca uzależnia od warunku realizacji celów Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, zatem analogicznie powinna być rozpatrywana pomoc na zagospodarowanie.</p>
339.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	<p>Art. 145</p> <p>Po ust. 3 dodanie ust. 3a w brzmieniu: „Do zadań opiekuna usamodzielnienia należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej; 2) opracowanie i modyfikowanie wspólnie z osobą usamodzielnianą indywidualnego programu usamodzielnienia; 3) współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej oraz ze środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą oraz gminą; 4) możliwość opiniowania wniosku o pomoc, o której mowa w art. 140 ust. 1 pkt 1 a, b, c”. 	<p>Ustawa określa zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia, ale nie precyzuje obowiązków opiekuna.</p>
340.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	<p>Art. 145 ust. 8</p> <p>Propozycja brzmienia: „W szczególnie uzasadnionych przypadkach pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie może być przyznana osobie usamodzielnianej, której indywidualny program usamodzielnienia został zatwierdzony po terminie określonym w art. 145 ust. 4”.</p>	<p>Pomoc na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie ustawodawca uzależnia od warunku realizacji celów Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, zatem analogicznie powinna być rozpatrywana pomoc na zagospodarowanie.</p>

341.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	<p>Art. 146 ust. 5 Propozycja brzmienia: „W przypadku, gdy po ukończeniu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nauki w szkole ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej osoba usamodzielniana została przyjęta w tym samym roku kalendarzowym na studia wyższe lub do zakładu kształcenia nauczycieli – pomoc, o której mowa w ust. 1, przysługuje także za wrzesień; 2) studiów pierwszego stopnia lub jednolitych magisterskich, osoba usamodzielniana została przyjęta w tym samym roku kalendarzowym na studia drugiego stopnia – pomoc, o której mowa w ust. 1, przysługuje także od daty obrony pracy licencjackiej lub inżynierskiej do dnia 30 września”. 	Zapis porządkuje zasady przyznawania świadczenia na kontynuowanie nauki na kolejnych etapach edukacji osoby usamodzielnionej.
342.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	<p>Art. 149 ust. 1 Proponowane brzmienie: „Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) a/ w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 4486 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej powyżej 3 lat; b/ w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 2243 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 1 do 3 lat; 2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną: <ol style="list-style-type: none"> a) nie mniej niż 8968 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat; b) nie mniej niż 4486 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat; c) nie mniej niż 2244 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres 1 roku”. 	Proponowany zapis nie różnicuje uprawnień między osobami usamodzielnianymi z rodzinnej pieczy zastępczej spokrewnionej, biorąc pod uwagę weryfikację minimalnego okresu pobytu w pieczy.

343.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Zrównanie uprawnień asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z uprawnieniami pracowników socjalnych, o których mowa w art. 121 Ustawy o pomocy społecznej.	Uprawnienia pracowników obszaru pomocy społecznej wskazane w art. 121 Ustawy o pomocy społecznej należałoby odnieść także do osób zatrudnionych na stanowiskach asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Osobom tym nie przysługuje bowiem żadne z uprawnień analogicznych do tych, o których mowa w art. 121, mimo że swoje działania w obszarze opiekuńczo-wychowawczym również wykonują w środowisku, a ich praca jest funkcjonalnie równoważna ze świadczeniem pracy socjalnej. W związku z tym zasadne byłoby rozważenie wprowadzenia odpowiedniej regulacji ustawowej, zrównującej w omawianej sferze uprawnienia asystentów rodziny oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i pracowników socjalnych.
344.	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Dodanie ust. 6 w art. 51 ustawy, w brzmieniu: „Przyznanie pomocy w formie usług świadczonych w klubie samopomocy nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego”.	Ośrodki wsparcia w formie klubów samopomocy prowadzone są w szczególności dla osób w podeszłym wieku. Uczestnictwo w tej formie wsparcia skutkuje zwiększoną aktywnością seniorów, co korzystnie przekłada się na ich lepsze samopoczucie, stan zdrowia, relacje społeczne itp. Nadmierny formalizm w zakresie otrzymania możliwości korzystania z klubów samopomocy – szczególnie, że ta forma wsparcia nie wiąże się z opłatami, ergo: z koniecznością ustalania sytuacji dochodowej osób chętnych do udziału – de facto powoduje ograniczenie ich dostępności dla ludności.
345.	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Dodanie pkt 2a w art. 61 ust. 1 ustawy, w brzmieniu: „Osoby niewymienione w pkt 1 i 2, które zawarły z mieszkańcem domu umowę dożywocia określoną w art. 908 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, a także osoby, które w okresie 60 miesięcy przed skierowaniem mieszkańca do domu pomocy społecznej otrzymały od niego nieruchomości – w drodze umowy darowizny określonej w art. 888 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny lub w inny, nieodpłatny sposób”. Oraz wynikająca z ww. propozycji zmiana treści art. 61 ust. 2 pkt 2 i nadanie mu brzmienia: „małżonek, zstępni przed wstępnymi, osoby wskazane w art. 61 ust. 1 pkt 2a – zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2...”.	Wprowadzenie proponowanego zapisu do treści ustawy ma na celu zapobiegnięciu wyzbywania się majątku przez osoby, które chcą zostać skierowane do domu pomocy społecznej na rzecz osób, które nie znajdują się w kręgu osób zobowiązanych, ewentualne zaliczenie tych osób do kręgu osób zobowiązanych, jeśli do wyzbycia się majątku dojdzie. Opłata mieszkańca domu pomocy społecznej zależna jest wyłącznie od jego sytuacji dochodowej. Dodatkowo, krąg osób zobowiązanych do opłaty jest znacznie ograniczony, np. wobec kręgu osób zobowiązanych do alimentacji w świetle kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Przepisy w proponowanym brzmieniu zabezpieczają gminy i powiaty prowadzące domy pomocy społecznej przed ponoszeniem nadmiernych kosztów utrzymywania w nich osób, które mogłyby ponosić te koszty samodzielnie, lub koszty te mogłyby ponosić osoby, które uzyskały przysporzenie majątkowe kosztem majątku mieszkańca domu pomocy społecznej.

346.	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Rozszerzenie treści art. 121 ust. 3a w taki sposób, aby wskazany w nim dodatek do wynagrodzenia przysługiwał pracownikom socjalnym świadczącym pracę socjalną i przeprowadzającym wywiady środowiskowe niezależnie od miejsca wykonywania tych czynności.	
347.	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Dodanie ust. 5a w art. 128, w brzmieniu: „W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo inna kontrolowana jednostka w terminie 30 dni od daty otrzymania pisma wojewody o nieuwzględnieniu zastrzeżeń może odwołać się od zaleceń pokontrolnych, o których mowa w ust. 1, do właściwego miejscowo sądu administracyjnego”.	
348.	Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Zmiana treści art. 107 ust. 4, w następujący sposób: „W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację sporządza się mimo braku zmiany danych, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, w przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej oraz w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie rzadziej niż co 12 miesięcy, a wobec osób ponoszących odpłatność za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej nie rzadziej niż co 24 miesiące” oraz wynikające z ww. propozycji dodanie ust. 4b do art. 107, w brzmieniu: „Niewyrażenie zgody na aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego przez osobę ponoszącą odpłatność za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej stanowi podstawę do naliczenia jej opłaty w sposób określony w art. 61 ust. 2d”.	Z praktyki pracowników ośrodków pomocy społecznej zajmujących się tzw. alimentacją osób zobowiązanych do ponoszenia opłat za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej wynika, że obowiązek informowania o zmianie sytuacji określony przez ustawodawcę w art. 109 jest przez te osoby lekceważony. Jednocześnie organ nie ma narzędzi, które pozwalałyby mu na samodzielne działanie w tym zakresie, czego efektem jest weryfikacja sytuacji osoby zobowiązanej tylko wtedy, jeśli informacje o zmianach ich sytuacji dochodowej, majątkowej, osobistej i rodzinnej powzięte zostaną z innych źródeł. Wprowadzenie proponowanych zapisów do treści ustawy pozwoli organom pomocy społecznej na samodzielne weryfikowanie sytuacji osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, co może skutkować pozyskaniem przez gminy i powiaty prowadzące takie placówki dodatkowych środków na ich prowadzenie.

349.	Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego	Dodanie ust. 6 w art. 38 w brzmieniu: „Badania, o których mowa w ust. 5, realizowane są na podstawie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych”.	Zgodnie z art. 38 ust. 5 ustawy, osoba, która wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego przebywa w domu pomocy społecznej, podlega okresowym – co najmniej raz na 6 miesięcy – badaniom stanu zdrowia psychicznego w zakresie uzasadniającym jej pobyt w domu pomocy społecznej. Z praktyki w tym zakresie wynika, że niejednokrotnie zakłady opieki zdrowotnej odmawiają ww. badań, uzasadniając odmowę koniecznością ponoszenia ich kosztów, które w ich ocenie powinny obciążać jednostki organizacyjne pomocy społecznej, wobec czego badania te nie są prowadzone. Zapis dotyczący finansowania badań pozwoli na ich prowadzenie zgodnie z intencją ustawodawcy wynikającą z art. 38 ust. 5.
350.	Ustawa z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej	Zmiana art. 110 ust. 11. Ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.	Należy zmienić sposób ustalania limitów pracowników socjalnych. Pierwszy sposób ustalania liczby zatrudnionych pracowników socjalnych, tj. w odniesieniu do liczby mieszkańców, pozostaje bez związku z analizą sytuacji gospodarczej, demograficznej danej gminy, co z kolei ma bezpośredni wpływ na liczbę osób kwalifikujących się do świadczeń i usług pomocy społecznej, a tym samym na obciążenie pracą pracowników socjalnych. Ponadto należy zaznaczyć, że wskaźnik ten został ustalony w latach 90. i od tego czasu w pomocy społecznej zaszło wiele zmian w zakresie zadań realizowanych przez OPS, w tym przez pracowników socjalnych. Dodatkowa ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła szeroki zakres działań realizowanych przez asystenta rodziny na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, co w praktyce powoduje, że część z rodzin dotychczas objętych pomocą społeczną staje się odbiorcami usług z zakresu wsparcia rodziny. Alternatywny sposób określania liczby zatrudnionych w OPS pracowników socjalnych odnosi się do liczby gospodarstw domowych objętych pracą socjalną. Aktualne brzmienie przepisu nakazuje zatrudniać pracowników socjalnych w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w formie pracy socjalnej jest zmienna. Przepis natomiast nie precyzuje, czy chodzi o 50 środowisk w skali roku przypadających na 1 pracownika socjalnego, czy 50 środowisk przypadających na pracownika średniomiesięcznie. W tym miejscu należy zauważyć, że zgodnie z art. 119 ust. 1 zakres zadań pracownika socjalnego jest szeroki i praca socjalna jest jednym z wielu zadań. W związku z tym wskaźnik zatrudnienia oparty na liczbie osób/rodzin objętych pracą socjalną wydaje się nieadekwatny i nie odzwierciedla zakresu działalności ośrodka.

351.	Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Art. 40 ust. 3 pkt 4 Proponowane brzmienie tekstu przepisu po zmianie: „4) imię i nazwisko, imiona rodziców osoby doprowadzonej do izby wytrzeźwień lub placówki albo jednostki Policji oraz data jej urodzenia i numer pesel, jeśli posiada”.	Art. 39 ¹ ust. 2 pkt 1 ustawy pozwala izbom wytrzeźwień i placówkom w ramach prowadzonej dokumentacji na przetwarzanie danych osób doprowadzonych w zakresie m.in. numeru pesel i daty urodzenia. Natomiast art. 40 ust. 3 pkt 4 wymienia dane zawarte w protokole doprowadzenia, wskazując m.in. wiek osoby, ale pomija numer pesel i datę urodzenia. Zmiana zakresu danych osobowych osób doprowadzanych, ujawnianych w protokole doprowadzenia, uzasadnione jest potrzebą identyfikacji osoby i późniejszym dochodzeniem należności za pobyt celem wytrzeźwienia.
352.	Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Wprowadzenie zapisów doprecyzowujących sposób postępowania wobec żołnierzy doprowadzonych celem wytrzeźwienia.	Art. 40 ust. 9 ustawy wskazuje, że jeżeli osoba doprowadzona jest żołnierzem, przekazuje się ją Żandarmerii Wojskowej lub wojskowemu organowi porządkowemu. W praktyce pojawiają się wątpliwości w stosowaniu przepisu (czy żołnierz może być przyjęty do wytrzeźwienia i po wytrzeźwieniu należy go przekazać Żandarmerii Wojskowej, czy też nie można go przyjąć do wytrzeźwienia – po spełnieniu przesłanek ustawowych).
353.	Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Wprowadzenie zapisów regulujących tryb postępowania wobec osób posiadających immunitety doprowadzonych celem wytrzeźwienia.	Zapisy ustawy nie odnoszą się do kwestii postępowania wobec osób doprowadzonych celem wytrzeźwienia, którym przysługuje immunitet. Praktyka wskazuje konieczność regulacji sposobu postępowania w przypadku doprowadzenia osób posługujących się immunitetem.
354.	Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Art. 41 Proponowane brzmienie tekstu przepisu po zmianach: „1. Osobie przyjętej albo zatrzymanej w jednostce Policji odbiera się środki pieniężne lub inne przedmioty i przekazuje do depozytu. 2. Z depozytów pieniężnych izby wytrzeźwień, placówki lub jednostki Policji mogą potrącać swe należności z tytułu opłat związanych z pobytem. 3. W przypadku zatrzymania w depozycie napojów alkoholowych wydaje się je nie wcześniej niż po 7 dniach od dnia zwolnienia z izby, placówki lub jednostki Policji. Napoje alkoholowe nieodebrane w terminie do 14 dni od dnia opuszczenia izby, placówki lub jednostki Policji ulegają komisyjnemu zniszczeniu”.	Należy wskazać, iż nowelizacja ustawy, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2014 r., wprowadziła szereg istotnych zmian w funkcjonowaniu izb wytrzeźwień (Dz.U. z 2014 r. poz. 1563), a niektóre z nich wpłynęły niekorzystnie na działalność tego typu placówek, w szczególności na ściągalność opłat za pobyt stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego. Art. 41 ust. 3 ustawy (w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2014 r.) przewidywał, iż z depozytów pieniężnych izby wytrzeźwień mogą potrącać należności z tytułu opłat związanych z pobytem w izbie. Natomiast w stosunku do innych przedmiotów zatrzymanych w depozycie izbom wytrzeźwień służyło ustawowe prawo zastawu celem zabezpieczenia tych należności (art. 41 ust. 4 ustawy). Obecnie placówki zostały pozbawione mechanizmów szybkiego i skutecznego zaspokajania, chociaż w części, wymagalnych należności za pobyt. Nie rekompensuje powyższego podwyższenie maksymalnej wysokości opłaty za pobyt i możliwość jej corocznej waloryzacji. Zasadność i konieczność ponoszenia odpłatności za pobyt w izbie wytrzeźwień podkreślił Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 3 kwietnia 2012 r., sygn. K 12/11, stwierdzając, że „sama zasadność ponoszenia opłat za pobyt w izbach wytrzeźwień nie budzi wątpliwości. Przyjęcie innego rozwiązania w tym zakresie prowadziłoby do nieuprawnionego przysporzenia majątkowego po stronie osób

			<p>korzystających z usług izb wytrzeźwień kosztem ogółu obywateli, na których zostałby przeniesiony ciężar finansowy nieodpowiedzialnego spożywania alkoholu przez jednostki”. Niezbędne jest zatem zapewnienie skutecznego poboru opłat związanych z pobytem w izbie wytrzeźwień oraz zagwarantowanie stabilności systemu finansowania, co leży w interesie zarówno osób doprowadzonych, jak i społeczeństwa.</p> <p>Obowiązujące przepisy nie różnicują przedmiotów, które są wydawane podczas zwolnienia osoby z izby wytrzeźwień. Zasadą jest obecnie wydanie wszystkich rzeczy, które posiadała osoba doprowadzona i zatrzymana w izbie wytrzeźwień celem wytrzeźwienia. W praktyce więc wydawane są również napoje alkoholowe. Osoby zwalniane z izby uzyskują tym samym natychmiastowy dostęp do alkoholu i często dochodzi do jego spożywania w bezpośrednim sąsiedztwie placówki. Dlatego też zasadna wydaje się zmiana przepisów ustawy i wprowadzenie odpowiednich regulacji, które w jednoznaczny sposób uregulowałyby powyższe kwestie.</p>
355.	Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych	<p>Art. 1. W ustawie z dnia 8 lipca 2010 r. o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 484) w art. 2 pkt 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dodaje się lit. l w brzmieniu: „l) rowy i kanały pełniące funkcję komunalnych systemów odwodnieniowych”; 2) dodaje się lit. m w brzmieniu: „m) pompownie kanałowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą, pełniące funkcję komunalnych systemów odwodnieniowych”; 3) dodaje się lit. n w brzmieniu: „n) pompownie na wysokie stany wody (NWS) wraz z infrastrukturą towarzyszącą, pełniące funkcję komunalnych systemów odwodnieniowych”; 4) dodaje się lit. o w brzmieniu: „o) zbiorniki retencyjne, kanały retencyjne, rowy retencyjne oraz inne budowle retencyjne pełniące funkcję komunalnych systemów odwodnieniowych” <p>Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.</p>	<p>W proponowanej zmianie w art. 2 pkt 1 proponuje się rozszerzenie ustawowej definicji budowli przeciwpowodziowych o rowy i kanały, pompownie kanałowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą, pompownie na wysokie stany wody (NWS) wraz z infrastrukturą towarzyszącą, zbiorniki retencyjne, kanały retencyjne, rowy retencyjne oraz inne budowle retencyjne pełniące funkcję komunalnych systemów odwodnieniowych.</p> <p>Proponowany termin wejścia w życie projektu ustawy (30 dni od dnia ogłoszenia) stanowi dłuższy okres niż podstawowy termin wejścia w życie projektów aktów normatywnych (14 dni).</p> <p>Projekt ustawy ma na celu doprecyzowanie regulacji umożliwiających efektywną realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych. Wskazania wymaga, że brak precyzyjnych regulacji w tym zakresie może powodować ograniczenie możliwości realizacji budowli przeciwpowodziowych. Stosowanie obecnych przepisów, uwzględniając jedynie możliwą ich wykładnię, może okazać się mało skuteczne z uwagi na pominięcie kilku istotnych budowli przeciwpowodziowych. Coraz częściej obserwowane są skutki zmian klimatycznych i towarzyszące im gwałtowne opady deszczu i gradu. Ilość zjawisk ekstremalnych wyraźnie się nasila. Równocześnie postępujące zagospodarowanie terenu powoduje zwiększanie wpływów powierzchniowych. Największe skutki postępującej urbanizacji widać w aglomeracjach miejskich. Istniejące komunalne systemy odwodnieniowe wymagają realizacji inwestycji (budowy i przebudowy).</p> <p>Obowiązujące obecnie przepisy prawa nie zapewniają wymaganej dynamiki interwencyjnej. Dąży się do osiągnięcia ładu urbanistycznego, w którym</p>

			<p>jak największa powierzchnia będzie objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Niestety, odnotowuje się możliwości realizacji inwestycji celu publicznego bez ujęcia ich planach zagospodarowania przestrzennego. Zachodzi więc konieczność dokonywania zmian w tych planach, będących aktami prawa miejscowego. Ponadto coraz większa część społeczeństwa niechętnie akceptuje odsprzedaż terenów pod inwestycje komunalne po cenach ustalanych przez rzeczoznawców majątkowych. Istnieją również sytuacje, w których stan prawny nieruchomości jest nieuregulowany i w związku z powyższym należy ustalić wymaganą reprezentację właścicielską. Wszystkie wyżej opisane procesy są uciążliwe i niestety długotrwałe. Przy wyraźnie postępujących zmianach klimatycznych nie ma czasu na prowadzenie długotrwałych procesów przygotowawczych dla komunalnych inwestycji, które przeciwdziałają ujemnym skutkom zmian klimatycznych.</p>
356.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Art. 6k ust. 2a – zmiana.	<p>Proponuje się podwyższenie wysokości maksymalnych stawek opłat, o których mowa w art. 6k ust. 2a („odpowiedni do metody naliczania opłaty śmieciowej% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem”). W wyniku rosnących kosztów transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych pozostawienie ich na wskazanym w ustawie poziomie uniemożliwia gminom ustalenie opłat w wysokości pozwalającej na pełne pokrycie kosztów systemów gospodarowania odpadami komunalnymi (GOK). Ograniczanie w ten sposób opłat powoduje niezbilansowanie pod względem finansowym systemów GOK i pokrywanie kosztów z innych źródeł, co jest zaprzeczeniem zasady „Zanieczyszczający płaci”.</p>
357.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Art. 6c ust. 3a–3e Uchylenie postanowień wprowadzających możliwość wystąpienia właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zorganizowanego przez gminę.	<p>Proponuje się rozwiązanie, w którym to gmina w pełni decyduje o objęciu nieruchomości niezamieszkałych gminnym systemem odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Obecny kształt ustawy, tj. możliwość wystąpienia właścicieli nieruchomości niezamieszkałych z systemów gminnych, skutkuje niestabilnością tych systemów, utratą kontroli gminy nad strumieniem odpadów oraz generuje sytuacje, w których odpady z nieruchomości niezamieszkałych „migrują” do nieruchomości zamieszkałych.</p>
358.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Jednoznaczne dopuszczenie łącznego transportu odpadów zbieranych selektywnie pod warunkiem odseparowania w skrzyni ładunkowej pojazdu, np. poprzez zastosowanie komór czy worków.	<p>Art. 9e ust. 2 u.c.p.g.: „Zakazuje się mieszania selektywnie zebranych odpadów komunalnych ze zmieszanyymi odpadami komunalnymi odbieranymi od właścicieli nieruchomości oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych różnych rodzajów ze sobą”. Podczas gdy rozporządzenie z dnia 7 października 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów w § 4 stanowi: „Transport odpadów odbywa się w sposób uniemożliwiający mieszanie poszczególnych rodzajów odpadów, z wyjątkiem gdy strumień</p>

			zmieszanych rodzajów odpadów w całości jest kierowany do przetwarzania w tym samym procesie”. Ujednolicenie przepisów umożliwi uniknięcie błędnych interpretacji, skutkujących karami administracyjnymi. Ponadto transport odpadów selektywnie zebranych w sposób łączny pozwoli na ograniczenie kosztów transportu, co równocześnie dałoby pozytywny efekt ekologiczny (zmniejszenie emisji CO ₂ do atmosfery).
359.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Art. 4 ust. 2a Wprowadzenie zapisu określającego wymagania w zakresie prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz kompostowania odpadów ulegających biodegradacji w przydomowych kompostownikach.	Określenie wymagań w zakresie prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz kompostowania odpadów ulegających biodegradacji w przydomowych kompostownikach jest niezbędne w celu ujednolicenia powyższych zasad na terenie Polski oraz prowadzenia przez Ministerstwo Środowiska spójnych działań edukacyjnych w zakresie poprawnego gospodarowania odpadami komunalnymi.
360.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Art. 3 ust. 2 pkt 11 Nadanie nowego brzmienia: „11) zapobiegają zanieczyszczaniu ulic, placów i terenów otwartych, w szczególności przez: zamiatanie «na mokro» i zmywanie, zbieranie i pozbywanie się, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4, błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości oraz odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu pojemnikach ustawionych na chodniku”.	Podniesienie standardu utrzymania czystości i porządku na terenie dróg publicznych jako element polityki ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem ochrony powietrza atmosferycznego. Istnieje współzależność pomiędzy jakością powietrza atmosferycznego (w zakresie zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 i PM 2,5) a standardem utrzymania czystości i porządku na terenie dróg publicznych (ulicach oraz chodnikach). Zwalczanie tzw. emisji wtórnej (w wyniku ruchu samochodowego i pieszego) realizowane jest poprzez cykliczne zmywanie ciągów publicznych. Zasadne zatem jest wprowadzenie obowiązkowego zadania gminnego (w gminach miejskich) w zakresie zamiatania „na mokro” i zmywania dróg publicznych.
361.	Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	Art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b Nadanie nowego brzmienia: „b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń, w tym poprzez zmywanie i zraszanie chodników, z części nieruchomości służących do użytku publicznego” oraz art. 5 ust. 1 pkt 4 Nadanie nowego brzmienia: „4) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń, w tym poprzez zmywanie i zraszanie chodników, z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego, położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości; właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych”.	Zobowiązanie właścicieli nieruchomości do zmywania chodników (ciągów pieszych) przed nieruchomością. Doprecyzowanie zapisów wskazanych artykułów pozwoli radom gmin wprowadzić w regulaminach utrzymania czystości i porządku na terenie gminy obowiązek zmywania chodników. Łącznie z postulatem zmywania „na mokro” dróg publicznych wpisuje się w politykę ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami.

362.	Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi	Wprowadzenie rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP), stanowiącej mechanizm ekonomicznej odpowiedzialności za produkty wprowadzane na rynek nie tylko w okresie użytkowania i gwarancji, ale także na etapie poużytkowym, kiedy produkt staje się odpadem. Wdrożenie ROP powinno wskazywać finansowanie gminnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi z opłat wnoszonych przez producentów.	Wprowadzenie nowego, skutecznego modelu rozszerzonej odpowiedzialności producentów, obejmującego finansowanie kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów oraz budowę instalacji recyklingu, gwarantujących systematyczny odbiór od przedsiębiorców odpadów powstałych z przetworzenia odpadów komunalnych i pochodzących z selektywnej zbiórki. Wprowadzający na rynek opakowania i towary w opakowaniach powinni finansować koszty zarówno selektywnej zbiórki, zagospodarowania, jak i utylizacji opakowań. Rozwiązania dotyczące rozszerzonej odpowiedzialności producentów powinny promować ekoprojektowanie opakowań, finansować budowę nowoczesnych instalacji do recyklingu, rozwój nowych technologii odpadowych i edukację ekologiczną. Proponuje się system rozszerzonej odpowiedzialności producentów, w którym pełne koszty zbiórki i zagospodarowania odpadów opakowaniowych zostałyby zawarte w cenie produktów wprowadzanych na rynek w opakowaniach, co pozwoliłoby na pokrycie realnych kosztów zbiórki zagospodarowania surowców, a dopłaty od producentów powinny być kierowane w 100% do jednostek nadzorujących poprawne naliczenie opłaty, czyli Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (i/lub Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska), skąd powinny być rozdysponowywane do finansowania gminnych systemów selektywnego zbierania odpadów oraz instalacji zajmujących się odzyskiem i recyklingiem odpadów opakowaniowych w gminach. Opłata za wprowadzone opakowanie powinna stanowić mnożnik stawki opłaty opakowaniowej i wprowadzanych do obrotu opakowań w danym roku.
363.	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 grudnia 2022 roku w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	Nadanie nowego brzemienia § 5 ust. 1: „Fracja podsitowa, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 11 lit. a oraz ust. 2 i 3, która nie podlega przekazaniu do termicznego przekształcenia w spalarniach odpadów, wymaga zastosowania procesu biologicznego przetwarzania odpadów, który stanowi proces prowadzony w warunkach tlenowych lub beztlenowych, z udziałem mikroorganizmów, w wyniku którego następuje zmiana właściwości fizycznych, chemicznych lub biologicznych tej frakcji”.	Wprowadzenie przepisów prawnych umożliwiających przekazywanie frakcji „podsitowej”, powstałej po procesie mechanicznym, do termicznego przekształcenia w spalarniach odpadów komunalnych (ITPOK-ach), bez potrzeby prowadzenia biostabilizacji w części biologicznej, przyczyni się do podniesienia poziomów recyklingu odpadów, o które obecnie walczą wszystkie gminy w kraju. Ponadto pozwoli na uniknięcie nadmiernych kosztów operacyjnych i inwestycyjnych. Wykorzystanie mocy przerobowej instalacji ITPOK do przetwarzania frakcji „podsitowej” pozwoli na zaadaptowanie części biologicznych istniejących MBP na instalacje do przetwarzania bioodpadów selektywnie zebranych i stąd możliwość podwyższenia osiągniętych poziomów recyklingu bez nadmiernych kosztów inwestycyjnych. Należy wskazać, że utrzymanie status quo, w którym to umożliwia się termiczne przekształcanie „frakcji podsitowej”, lecz dopiero po uprzednim przeprowadzeniu etapu biologicznego (§ 5 ust. 10), angażuje niepotrzebnie moce przerobowe części biologicznej oraz pociąga za sobą nieuzasadnione koszty prowadzenia procesu. Zmieszane odpady komunalne (tzw. odpady resztkowe) po wydzieleniu

			frakcji bioodpadów w selektywnej zbiórce zostały znacząco „zubożone” z zawartości frakcji biodegradowalnej. Stąd, jeśli istnieje taka możliwość (tj. w gminnych systemach funkcjonują ITPOK-i), uzasadnione jest pod względem ekonomicznym i środowiskowym skierowanie „frakcji podsitowej” bezpośrednio do termicznego przekształcania.
364.	Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r.ogospodarceopakowaniami i odpadami opakowaniowymi – w zakresie wdrożenia systemu kaucyjnego	Dodanie w art. 58 ust. 2a w następującym brzmieniu: „2a. Kary pieniężne za czyny, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 10o–10q wymierza, w drodze decyzji, wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce położenia jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym”.	W ramach wdrożonego systemu kaucyjnego tzw. Podmiot Reprezentujący (PR) jest obowiązany do sporządzania rocznego sprawozdania o odpadach opakowaniowych odebranych z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym na terenie danej gminy. Powyższe sprawozdanie PR ma obowiązek przekazać wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta, związkowi międzygminnemu albo związkowi metropolitalnemu w terminie do dnia 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy. Natomiast kompetencja w zakresie nakładania kar pieniężnych za brak sprawozdania, jego nierzetelność czy nieterminowość złożenia została przyznana wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska (art. 58 ust. 1). Z uwagi na fakt, iż sprawozdania Podmiotów Reprezentujących będą miały wpływ na sprawozdania gminne w zakresie m.in. wykazania osiągniętych poziomów recyklingu, zasadne jest, aby to w kompetencjach gmin leżała weryfikacja składanych sprawozdań i narzędzia dyscyplinujące te podmioty do prawidłowej sprawozdawczości.
365.	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów	Dodanie w § 2 ust. 7 w następującym brzmieniu: „7. W przypadku zbierania frakcji odpadów, o której mowa w § 1 pkt 6 w workach, dopuszcza się zbieranie i transport tych worków w pojemnikach na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, pod warunkiem zabezpieczenia ich przed możliwym zmieszanym z odpadami niesegregowanymi”.	Proponuje się gromadzenie oraz transport bioodpadów (zbieranych w odrębnych workach) łącznie z niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi. Powyższe rozwiązanie umożliwiłoby stosowanie tzw. modelu norweskiego w zakresie zbierania i transportu bioodpadów. Dotychczasowe doświadczenia wynikające z wdrożenia systemu pięciopojemnikowego wskazują, że wymóg odrębnego gromadzenia bioodpadów i samodzielnego ich odbioru przez specjalistyczne pojazdy nie zapewnia odpowiedniej efektywności gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi oraz jest przyczyną istotnego wzrostu kosztów gospodarki odpadami komunalnymi, obciążającego m.in. budżety domowe właścicieli nieruchomości zamieszkałych.
366.	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Uwaga ogólna: Przepisy rozporządzenia powinny w sposób szeroki i nieograniczający umożliwić uwzględnianie wszystkich rodzajów odpadów komunalnych bądź pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, które zostały poddane procesom recyklingu.	Uzyskanie przez gminy w Polsce wysokich poziomów recyklingu wymaganych w 2025 roku (55%) oraz w latach kolejnych będzie trudne do osiągnięcia i wymaga ogromnych nakładów finansowych na rozwój niezbędnej infrastruktury w gospodarce odpadami. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028 oszacował lukę inwestycyjną na poziomie ok. 40 mld zł w perspektywie do 2034 roku.

		<p>Takim przykładem są np. bioodpady poddane procesom fermentacji beztlenowej, w której wyniku produkowany jest biogaz, lecz tzw. materiał pofermentacyjny nie spełnia wymagań nawozowych. Produkcja biogazu jako nośnika energetycznego jest już sama w sobie wypełnieniem zasad circular economy. Innym przykładem są materiały pozyskiwane w wyniku termicznego przekształcania odpadów komunalnych – metale czy żużle przekazywane w dalszym etapie do procesów recyklingu. Rozwój technologii recyklingu umożliwia podanie coraz to nowych rodzajów odpadów procesom recyklingu.</p>	<p>Zatem brak kompromisowego podejścia w sposobie określania wskaźników recyklingu odpadów związane będzie z ponoszeniem przez gminy obciążeń w postaci wysokich kar pieniężnych za nieosiągnięcie poziomów recyklingu. Środki finansowe w okresie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym raczej powinny zostać wykorzystane na rozwój infrastruktury i innowacyjnych rozwiązań technologicznych.</p>
367.	<p>Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych</p>	<p>Art. 119 [Ocena udostępnianych zasobów oraz badanie podstaw wykluczenia wobec podmiotów udostępniających zasoby] „Zamawiający ocenia, czy udostępniane wykonawcy przez podmioty udostępniające zasoby zdolności techniczne lub zawodowe lub ich sytuacja finansowa lub ekonomiczna, pozwalają na wykazanie przez wykonawcę spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 112 ust. 2 pkt 3 i 4, oraz, jeżeli to dotyczy, kryteriów selekcji, a także bada, czy nie zachodzą wobec tego podmiotu podstawy wykluczenia, które zostały przewidziane względem wykonawcy”. Należy dopisać: „z wyłączeniem przesłanki wskazanej w art. 108 ust. 1 pkt 5”.</p>	<p>Usunięcie sprzeczności między przepisami ustawy a rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, w którym to na potwierdzenie braku podstaw do wykluczenia z art. 108 ust. 1 pkt 5 wykonawca składa oświadczenie o grupie kapitałowej. Ewentualnie rozbitcie przesłanki z art. 108 ust. 1 pkt 5 na dwie okoliczności – porozumienie zakłócające konkurencję i drugą, nie dotyczącą podmiotu trzeciego – złożenie ofert w tym samym postępowaniu.</p>
368.	<p>Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych</p>	<p>Art. 220 [Terminy związania ofertą] „(...)” 3. W przypadku gdy wybór najkorzystniejszej oferty nie nastąpi przed upływem terminu związania ofertą, o którym mowa w ust. 2, zamawiający przed upływem terminu związania ofertą, zwraca się jednokrotnie do wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o wskazywany przez niego okres, nie dłuższy niż 60 dni. Wykonawca może również samodzielnie przedłużyć termin związania ofertą przed upływem terminu związania ofertą”.</p>	<p>Proponowana zmiana wytłuszczona. Usunięcie wątpliwości interpretacyjnych.</p>

369.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Kodeks pracy	<p>Art. 94 pkt 9b) Zmiana: Art. 94 „[Obowiązki pracodawcy] Pracodawca jest obowiązany w szczególności:</p> <p>9b) przechowywać dokumentację pracowniczą w sposób gwarantujący zachowanie jej poufności, integralności, kompletności oraz dostępności, w warunkach niegroźących uszkodzeniem lub zniszczeniem przez okres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatrudnienia, a także przez okres 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym stosunek pracy uległ rozwiązaniu lub wygasł, chyba że odrębne przepisy przewidują dłuższy okres przechowywania dokumentacji pracowniczej – w zakresie akt osobowych i karty (listy) wypłaconego wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą; • obowiązywania roszczeń pracowniczych wynikających z art. 291 § 1 K.p. w zakresie pozostałej dokumentacji pracowniczej”. 	<p>Wprowadzone w 2019 roku przepisy dotyczące dokumentacji pracowniczej nakazały przechowywanie każdego z elementów dokumentacji pracowniczej przez okres 10 lat po ustaniu zatrudnienia, a w przypadku pracowników zatrudnionych przed 01.01.2019 przechowywanie jej przez 50 lat po ustaniu zatrudnienia.</p> <p>Tak długi okres przechowywania może mieć uzasadnienie do akt osobowych oraz do dokumentacji dotyczącej wynagrodzeń. Wymienione elementy dokumentacji pracowniczej mogą być konieczne do potwierdzenia okresu zatrudnienia i zarobków, gdyby doszło do usunięcia tych informacji z portalu ZUS. Natomiast tak długi okres przechowywania nie jest uzasadniony dla pozostałego zakresu dokumentacji pracowniczej, np. dla dokumentów związanych z ubieganiem się i korzystaniem z urlopu wypoczynkowego czy też dla karty ewidencji przydziału odzieży i obuwia roboczego. Termin roszczeń pracowniczych ulega przedawnieniu wraz z upływem okresu, o którym mowa w art. 291 § 1 K.p. Przechowywanie całej dokumentacji pracowniczej zwiększa biurokrację i podnosi niepotrzebnie koszty działalności przedsiębiorców.</p>
370.	Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego	<p>Wprowadzone zmiany w 2023 roku:</p> <p>Art. 4772 § 2. „Uznając wypowiedzenie umowy o pracę za bezskuteczne albo przywracając pracownika do pracy, sąd na wniosek pracownika nakłada w wyroku na pracodawcę obowiązek dalszego zatrudnienia pracownika do czasu prawomocnego zakończenia postępowania”.</p> <p>Art. 7555 § 1. „W sprawach z zakresu prawa pracy, w których pracownik podlegający szczególnej ochronie przed rozwiązaniem stosunku pracy za wypowiedzeniem lub bez wypowiedzenia dochodzi roszczenia o uznanie wypowiedzenia stosunku pracy za bezskuteczne lub o przywrócenie do pracy, sąd na wniosek uprawnionego na każdym etapie postępowania udzieli zabezpieczenia przez nakazanie dalszego zatrudnienia go przez pracodawcę do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.</p>	<p>Wprowadzony przepis powinien być usunięty.</p> <p>Grupa szczególnie chronionych pracowników jest bardzo duża, a wprowadzone przepisy są szkodliwe dla pracodawców i bulwersujące. Powstaje fikcja prawna, bo zwolniony pracownik za kilka dni po zwolnieniu na mocy postanowienia sądu zostanie przywrócony do pracy. Wprowadzony przepis oznacza, że pracodawca zwolni pracownika, który np. dokonał kradzieży w miejscu pracy, nie przestrzegał przepisów bhp lub został zwolniony z powodu nękania współpracowników, i ten sam pracownik po decyzji sądu kilka dni później będzie musiał być ponownie zatrudniony. W ten sposób pracodawca ponownie będzie narażał się na kradzież mienia, na kary za brak przeciwdziałania mobbingowi lub za nieprzestrzeganie zasad bph.</p>

		<p>Podstawą udzielenia zabezpieczenia jest jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia. Sąd może odmówić udzielenia zabezpieczenia wyłącznie w sytuacji, gdy roszczenie jest oczywiście bezzasadne”.</p> <p>§ 2. „Postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia podlega wykonaniu w drodze egzekucji. Przepis art. 7562 stosuje się”.</p> <p>§ 3. „Obowiązany może żądać uchylecia prawomocnego postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia wyłącznie, jeżeli wykaże, że po udzieleniu zabezpieczenia zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 52 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Zmiana postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia jest niedopuszczalna”.</p>	
371.	<p>Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne</p> <p>Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków</p>	<p>Art. 16 pkt 61 (definicje)</p> <p>Art. 2 pkt 8 (definicje)</p>	<p>W definicjach ścieków zawartych w obu ustawach usunięto wody opadowe, co skutkuje brakiem racjonalnego zlokalizowania wód opadowych w polskim systemie prawnym i nie wskazuje na możliwe źródła finansowania gospodarowania nimi.</p>
372.	<p>Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne</p>	<p>Art. 16 pkt 59 (definicje)</p>	<p>W art. 16 zawarta jest jedynie definicja systemu kanalizacji zbiorczej, natomiast nie ma definicji używanych w ustawie pojęć „system kanalizacji otwartej lub zamkniętej” oraz „otwarty lub zamknięty system kanalizacji deszczowej” stosowanych wymiennie. Brak konsekwencji w nomenklaturze skutkuje licznymi wątpliwościami interpretacyjnymi.</p>
373.	<p>Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne</p>	<p>Art. 87a – wymogi dot. aglomeracji</p>	<p>Konieczne jest uporządkowanie sposobu tworzenia aglomeracji ściekowych poprzez uwzględnienie w wymaganej RLM oczyszczalni ładunku pochodzącego ze ścieków dowożonych spoza aglomeracji, osadów z oczyszczalni przydomowych oraz dowożonych ścieków przemysłowych.</p>
374.	<p>Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne</p>	<p>Art. 552 ust. 2g</p>	<p>Brak w ustawie metodologii określenia ilości odprowadzanych wód opadowych, podczas gdy ustawodawca zobowiązuje do przekazywania informacji o odprowadzonej rzeczywistej ilości wód opadowych.</p>

375.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	Opłaty za usługi wodne	Niezbędne jest uzupełnienie katalogu usług wodnych o pobór zwrotny przy ujmowaniu wód do uzdatniania (kanały boczne, obejściowe itp.) lub ewentualne odprowadzanie wód nadmiarowych na ujęciu. Takie odprowadzanie wód traktowane jest przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jako odprowadzanie ścieków, co skutkuje nieracjonalnymi stawkami opłat za usługi wodne, podczas gdy wody te nie zostały faktycznie ujęte na potrzeby uzdatniania wody. Obecnie analogiczne rozwiązanie stosowane jest dla poboru do hodowli ryb.
376.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	Art. 80	Należy jednoznacznie wskazać, jakie informacje powinien zawierać wniosek. Obecna sytuacja powoduje, że organ przerzuca na wnioskodawcę przeprowadzenie analizy, dla której jest jedynym dysponentem danych wejściowych (dane dotyczące przepływów i jakości wód w odbiorniku).
377.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	Art. 272 ust. 5a	Należy uregulować sposób naliczania opłaty zmiennej, tak aby była jakkolwiek proporcjonalna do ładunku zanieczyszczeń odprowadzanego przez przelew burzowy. Obecne zapisy powodują, że naliczana opłata jest zwielokrotniana wprost przez liczbę urządzeń przelewowych, niezależnie od faktycznie zrzucanej ilości ścieków i ładunku zanieczyszczeń.
378.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	Art. 274 pkt 1 i pkt 4	Na podstawie interpretacji przepisów ustawy prawo wodne zróżnicowano cele poboru wody za usługi wodne dla poszczególnych grup odbiorców. Skutkuje to zróżnicowaniem cen za wodę dla poszczególnych grup odbiorców/grup taryfowych. Proponuje się dopisać zapisy wskazujące, że przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne ponoszą opłaty za pobór wody według jednego celu – zbiorowego zaopatrzenia w wodę.
379.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	Art. 407 ust. 5	Należy zapewnić możliwość bezpiecznej pracy urządzeń kanalizacyjnych (w tym oczyszczalni ścieków) poprzez narzucenie konieczności uzyskania pełnej, każdorazowej autoryzacji i nadzoru ze strony właściciela kanalizacji i oczyszczalni ścieków na wszystkich etapach uzyskiwania zgód i decyzji. W obecnej sytuacji często właściciel kanalizacji nie jest uznany za stronę postępowania o uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego.
380.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Definicja ścieków przemysłowych	Konieczna jest zmiana definicji ścieków przemysłowych. W aktualnym brzmieniu stwarza duże trudności interpretacyjne podczas kontroli ścieków przemysłowych, zwłaszcza ścieków odprowadzanych z hoteli, budynków zamieszkania zbiorowego, obiektów, w których świadczone są np. usługi gastronomiczne itp.

381.	<p>Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków</p>	Przepisy dotyczące nieczystości ciekłych	<p>Obecnie przepisy dotyczące nieczystości ciekłych (mimo nowelizacji wprowadzonej w 2022r.) utrudniają faktyczne rozwiązywanie problemu rozwoju kanalizacji zbiorczej, realizację Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych i faktyczne porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. Brakuje wskazania, w jakich (których) oczyszczalniach ścieków nieczystości powinny być oczyszczane, co skutkuje brakiem ich ujęcia w planach rozwoju oczyszczalni w aglomeracjach.</p>
382.	<p>Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji</p>	§ 1 pkt 5) – definicja stałych mieszkańców aglomeracji	<p>Konieczne jest uporządkowanie sposobu tworzenia aglomeracji ściekowych poprzez zmianę sposobu określania RLM aglomeracji i wymaganej RLM oczyszczalni ścieków, tak aby nie wynikała ona wyłącznie z liczby mieszkańców zameldowanych, tylko z faktycznej liczby mieszkańców określonej np. na podst. zużycia wody; obecny stan powoduje, że oczyszczalnie nie są przygotowane na rzeczywisty ładunek do nich doprowadzany.</p>
383.	<p>Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji</p>	§ 3 ust. 3 – sposób wyznaczania granic aglomeracji	<p>Konieczne jest uporządkowanie sposobu tworzenia aglomeracji ściekowych poprzez uogólnienie wymogów dotyczących granic aglomeracji sprzyjających obecnie tworzeniu aglomeracji niezgodnie z wymogami dyrektywy 91/271/EWG. Granice działek ewidencyjnych przeznaczonych do zabudowy nie odzwierciedlają faktycznego terenu przewidzianego do zabudowy i skanalizowania.</p>
384.	<p>Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych</p>	Przepisy dotyczące usuwania azotu – objaśnienia do tabeli w załączniku 2.	<p>Alternatywne wymogi w zakresie usuwania azotu: „Alternatywnie dopuszcza się określenie wymogów dotyczących usuwania związków azotu na podstawie prób średnich dobowych, jeżeli można wykazać, że osiągnięty został ten sam poziom ochrony jednolitych części wód przed zanieczyszczeniem. W takim przypadku próba średnia dobowa nie może przekraczać 20 mg/l azotu całkowitego dla wszystkich prób przy temperaturze wypływu w reaktorze biologicznym wyższej lub równej 12°C. Warunki dotyczące temperatury można zastąpić ograniczeniem czasu operacji w celu uwzględnienia regionalnych warunków klimatycznych”. Takie zapisy nie pozwalają na praktyczne stosowanie wymagań alternatywnych, które byłyby korzystne dla przedsiębiorstw eksploatujących oczyszczalnie ścieków. Konieczne jest uproszczenie i doprecyzowanie zapisów z zachowaniem wymogów Dyrektywy 91/271, tak aby były one możliwe do zastosowania w praktyce wydawania zgód wodnoprawnych.</p>

385.	Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych	Przepisy dotyczące kontroli ścieków przemysłowych	Konieczne jest wprowadzenie zmian umożliwiających kontrolę zakładów przemysłowych w rzeczywistych warunkach obejmujących w szczególności: – pobór prób pobranych w ciągu 1 godziny, jako próby miarodajnej dla naliczenia opłat, – dopuszczenie możliwości kontroli jakości bez zgody dostawcy, – uzupełnienie wymaganych parametrów o azot ogólny zamiast azotu amonowego (określanego na podstawie wydajności oczyszczalni).
386.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach	Uzyskiwanie decyzji odpadowych	Konieczne jest złagodzenie wymogów podczas uzyskiwania decyzji odpadowych znacząco obecnie wydłużających procedowanie pozwoleń. Dotychczasowe zaostżenia spowodowały, że brakuje na rynku instalacji i odbiorców odpadów, co powoduje znaczny wzrost cen (w wielu wypadkach abstrakcyjny) oraz zwiększenie skali nielegalnych zachowań w tym zakresie. Ponadto procedowanie prostych zmian w decyzjach znacząco się wydłuża. Całokształt przepisów powoduje znaczne utrudnienie wdrażania rozwiązań z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym.
387.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Regulator taryfowy	Wskazane jest wprowadzenie zmian dotyczących podmiotu, który jest regulatorem taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Zgodnie z zapisami senackiego projektu zmiany ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (nr w wykazie prac Senatu RP 928).
388.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 2 pkt 5 i 6	<u>Wskazana jest zmiana</u> definicji przyłącza kanalizacyjnego i przyłącza wodociągowego z uwzględnieniem aktualnego orzecznictwa oraz zróżnicowanego stanu faktycznego (np. istnienie studzienki na przyłączy kanalizacyjnym), a także ujęcie w definicji zaworu za wodomierzem.
389.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 17 ust. 1 pkt 9	Nowy przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na terenie gminy, w której już obowiązuje uchwalony regulamin, nie powinien mieć obowiązku dołączania do wniosku projektu regulaminu.
390.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 19a ust. 1 pkt 4) „4) określenie dobowego zapotrzebowania na wodę z podziałem na wodę do celów bytowych, technologicznych, przeciwpożarowych oraz innych, z uwzględnieniem przepływów średniodobowych i maksymalnych godzinowych oraz wielkości ładunku zanieczyszczeń; ”	Wskazanie przez podmiot ubiegający się o przyłączenie swojej nieruchomości do sieci, wielkości ładunku zanieczyszczeń w wodzie, dodatkowo dostarczonej przez przedsiębiorstwo, wydaje się być nieporozumieniem, które należy skorygować. Parametr „ładunku zanieczyszczeń” jest przypisany ściekom, a dodatkowo wymaganie podania go dla wody od wnioskodawcy nie znajduje uzasadnienia. Wnioskuje o wykreślenie j.w.

391.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 19a ust. 1 pkt 5) „5) określenie ilości i jakości odprowadzanych ścieków z podziałem na ścieki bytowe i przemysłowe, przy czym podanie jakości nie dotyczy ścieków bytowych”.	Podanie jakości ścieków planowanych do odprowadzania (w momencie, kiedy wniosek jest składany, ścieki zazwyczaj jeszcze nie powstają), dodatkowo odrębnie dla dwóch rodzajów ścieków, tj.: bytowych (tu można przyjąć ładunki zanieczyszczeń na „średnim” poziomie) oraz przemysłowych (w zależności od planowanej produkcji/ działalności gospodarczej, gdzie ładunki zanieczyszczeń mogą się istotnie różnić), jest znacznym utrudnieniem dla wnioskodawców indywidualnych przy zabudowie mieszkaniowej. Raczej należałoby określić planowaną/przewidywaną ilość odrębnie dla bytowych i przemysłowych oraz jakość dla przemysłowych, jeśli wniosek dotyczy działalności gospodarczej.
392.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 19a ust. 6 „6. Sporządzenie planu sytuacyjnego, o którym mowa w art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.3), uwzględniającego warunki przyłączenia do sieci wydane przez przedsiębiorstwo wodociągo-wo-kanalizacyjne upoważnia podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci lub inny podmiot działający z jego upoważnienia lub na jego zlecenie do wykonania przyłącza wodociągowego lub przyłącza kanalizacyjnego zgodnie z tym planem. Sporządzony plan sytuacyjny należy przedłożyć przedsiębiorstwu wodociągo-wo-kanalizacyjnemu celem weryfikacji zgodności sporządzonego planu z wydanymi warunkami przyłączenia”.	Z przepisu nie wynika obowiązek przedłożenia planu do przedsiębiorstwa dla umożliwienia weryfikacji, potwierdzenia zgodności przyjętych rozwiązań, uwzględnienia warunków przyłączenia w ww. planie sytuacyjnym. Brak również obowiązku zgłoszenia prac do przedsiębiorstwa przed ich rozpoczęciem. Wymaga uzupełnienia.
393.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 19a ust. 8 „8. Przedsiębiorstwo wodociągo-wo-kanalizacyjne nie może odmówić odbioru przyłącza wodociągowego lub przyłącza kanalizacyjnego wykonanego zgodnie z warunkami przyłączenia do sieci wydanymi przez to przedsiębiorstwo. Osoba ubiegająca się o przyłączenie do sieci wod-kan przedkłada przedsiębiorstwu sporządzoną zgodnie z prawem budowlanym inwentaryzację geodezyjną celem weryfikacji zgodności wykonanych prac z planem sytuacyjnym i warunkami przyłączenia”.	Z przepisu wynika obowiązek dokonania odbioru przyłącza wykonanego zgodnie z wydanymi warunkami przyłączenia. Natomiast brak obowiązku dostarczenia przez podmiot ubiegający się o przyłączenie sporządzonej inwentaryzacji geodezyjnej wykonanego przyłącza. Obowiązek sporządzenia wynika z zapisów prawa budowlanego, natomiast z przepisów nie wynika obowiązek dostarczenia inwentaryzacji do przedsiębiorstwa wodociągo-wo-kanalizacyjnego, choćby dla potwierdzenia zgodności wykonanych prac z ww. planem sytuacyjnym i warunkami przyłączenia. Wymaga uzupełnienia.

394.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 19 ust. 1, 2 i 6	Usunięcie zapisów odnośnie do opiniowania regulaminu przez organ regulacyjny. Opinia powoduje wydłużenie czasu zatwierdzania regulaminu, a niejasno sformułowane zasady uwzględniania uwag organu mogą powodować niepewność co do zgodności z przepisami prawa uchwały. W razie zakwestionowania uchwały Rady Gminy w zakresie wprowadzonych uwag organu opiniującego nie ma przedstawionego w ustawie toku postępowania.
395.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 20 ust. 1	Okres taryfy wynoszący 3 lata jest zbyt długi. Podstawę do określenia taryfy stanowi plan. Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne zobowiązane są do opracowywania planów na okres co najmniej brak podania ile bowiem wniosek o zatwierdzenie taryfy przedsiębiorstwo składa w terminie 120 dni przed dniem upływu okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy. Powoduje to, że zachodzące w ww. długim okresie zmiany warunków ekonomicznych, kosztów związanych ze świadczeniem usług, kosztów związanych z działalnością inwestycyjną nie będą uwzględnione w taryfie. Proponuje się określanie taryf na okres jednego roku z mocą obowiązującą od 1 stycznia każdego roku.
396.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 24b ust. 2	W przypadku skrócenia okresu obowiązywania taryfy do jednego roku termin do złożenia wniosku o zatwierdzenie taryfy powinien być oznaczony konkretną datą i być nie dłuższy niż 60 dni od dnia wejścia w życie nowej taryfy.
397.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 24c ust. 1	Termin dla organu, w którym wyda on decyzję zatwierdzającą taryfę, powinien być skrócony o 15 dni.
398.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 24f ust. 2	Data wejścia w życie taryfy nie powinna być uzależniona od daty jej publikacji. Data wejścia w życie taryfy powinna wynikać z decyzji, o której mowa w art. 24c ust. 2 ustawy.
399.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 27a ust. 3 pkt 1	Opiniowanie regulaminu do zmiany lub usunięcia (vide powyżej komentarz do art. 19 ust. 1, 2 i 6).
400.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 27a ust. 3 pkt 5, 6	Doprecyzowanie zapisów dotyczących zadań organu w zakresie zbierania i przetwarzania danych oraz sporządzania raportów. Ma to bezpośrednie przełożenie na zakres danych przekazywanych organowi przez przedsiębiorstwa.

401.	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	Art. 31	Art. 31 powinien zostać uchylony. Zagadnienia budowy urządzeń, w tym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych zostały uregulowane w kodeksie cywilnym, od 3 sierpnia 2008 r.
402.	Ustawa o podatku od towarów i usług, art. 23 ustawy zmieniającej	Art. 106f oraz Art. 23. „Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.”	Ze względu m.in. na problemy z weryfikacją kontrahentów (w tym podatników zwolnionych VAT) proponuje się przesunięcie terminu wejścia w życie przepisów do 1 lipca 2025 r.
403.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	<p>Art. 3 pkt 20 – aktualna treść: „Ilekoć w ustawie jest mowa o: (...) obszarze oddziaływania obiektu – należy przez to rozumieć teren wyznaczony w otoczeniu obiektu budowlanego na podstawie przepisów odrębnych, wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w zabudowie tego terenu”.</p> <p>Art. 3 pkt 20 – proponowana treść: „Ilekoć w ustawie jest mowa o: (...) „20) obszarze oddziaływania obiektu – należy przez to rozumieć teren wyznaczony w otoczeniu obiektu budowlanego na podstawie przepisów techniczno-budowlanych, wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w zabudowie tego terenu”.</p>	<p>Kwestia ta w praktyce wywołuje wiele problemów, począwszy od nowelizacji z 2003 r., związana jest bowiem z wybitnie nieprecyzyjnym pojęciem obszaru oddziaływania obiektu, do którego odwołuje się art. 28 ust. 2 ustawy Prawo budowlane traktujący o sposobie ustalania kręgu stron postępowania. Podstawowe trudności wynikają z odwołania się do nieokreślonego wprost katalogu przepisów odrębnych wprowadzających w kontekście ustalania stron postępowania ograniczenia w zagospodarowaniu sąsiednich nieruchomości w związku z planowaną do realizacji inwestycją. Zauważyć bowiem należy, iż samych aktów prawnych regulujących sytuowanie obiektów jest kilkanaście, a do tego dochodzą jeszcze rozsiane po licznych rozporządzeniach kwestie szczegółowego funkcjonowania obiektów, które mogą wpływać na możliwość zagospodarowania terenu, a zwłaszcza regulacje cywilnoprawne, które co do zasady należą do kognicji sądów powszechnych. Dodatkowo orzecznictwo sądowno-administracyjne zdaje się podążać w kierunku dalszej liberalizacji zasad przyznawania przymiotu strony podmiotom, dla których planowana inwestycja wprowadza ograniczenia już nie tylko w sposobie zagospodarowania nieruchomości, ale nawet wyłącznie w zakresie dotychczasowego korzystania z nich, co powoduje, iż działania organów administracji architektoniczno-budowlanej w zakresie określania kręgu stron postępowania zaczynają dryfować w kierunku regulacji cywilnoprawnych, ocierając się o uznawanie za strony postępowania podmiotów, którym przysługuje jedynie interes faktyczny, a nie prawny. Zatem tylko ściśle określone kryteria wyznaczenia obszaru oddziaływania obiektu ułatwią weryfikację stron postępowania dokonywaną przez organ, który dysponuje bardzo ograniczonymi zasobami kadrowo-organizacyjnymi na przeprowadzenie postępowania w tym zakresie. Pożądanym rozwiązaniem byłoby wyraźne wskazanie, iż obszar ten wyznacza się wyłącznie w oparciu o przepisy techniczno-budowlane, mogące wprowadzić w związku z planowaną inwestycją ograniczenia w sposobie zabudowy nieruchomości sąsiednich.</p>

404.	<p>Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane</p>	<p>Art. 28 ust. 2 – aktualna treść „2. Stronami w postępowaniu w sprawie pozwolenia na budowę są: inwestor oraz właściciele, użytkownicy wieczystości lub zarządcy nieruchomości znajdujących się w obszarze oddziaływania obiektu”.</p> <p>Art. 28 – propozycja – dodać ust. 2a–2d o treści: „2a. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie pozwolenia na budowę, pisma kierowane do stron postępowania oraz postanowienia i decyzję kończącą postępowanie wysyła się właścicielom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości znajdujących się w obszarze oddziaływania obiektu na adres do doręczeń elektronicznych, zgodnie z art. 39 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, a w przypadkach określonych w art. 39 § 2–4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego – na adres wskazany w ewidencji gruntów i budynków, z zastrzeżeniem art. 5a ust. 1, Doręczenie w powyższy sposób jest skuteczne. 2b. W przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym w rozumieniu art. 113 ust. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.) oraz w sytuacji, gdy strony postępowania nie żyją, a ich spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku, dokumenty, o których mowa w ust. 1 pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. 2c. Przepis ust. 2b stosuje się odpowiednio, gdy właściciele lub użytkownicy wieczystości nie ujawnili swojego prawa w ewidencji gruntów i budynków. 2d. Wnioskodawcy doręcza się dokumenty, o których mowa w ust. 2a na adres wskazany we wniosku o wydanie pozwolenia na budowę, chyba że wskazał inny adres dla doręczeń”.</p>	<p>Obecne przepisy prawa nakładają obowiązek powiadomienia stron postępowania w przypadku standardowego postępowania poprzedzającego wydanie decyzji pozwolenia na budowę. Powiadomienie stron postępowania niekiedy może być przeszkodą wobec wydania decyzji pozwolenia na budowę, jeżeli w obszarze oddziaływania znajdują się nieruchomości, w odniesieniu do których z ksiąg wieczystych bądź ewidencji gruntów i budynków wynika, że osoby ujawnione jako właściciele zmarły (a spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku poprzez wpis w księdze wieczystej bądź w ewidencji gruntów i budynków) bądź są nieznanne z miejsca pobytu. Strony postępowania ustalane są na podstawie aktualnych wypisów z rejestru gruntów (ewidencji gruntów i budynków). Brak informacji o aktualnym właścicielu lub spadkobiercy może generować zawieszenie postępowania z urzędu w celu odszukania następców osób zmarłych. Taka sytuacja, niezależna od inwestora, może mieć wpływ na czas wydania decyzji pozwolenia na budowę. Postuluje się uproszczenie w ustaleniu stron i doręczaniu korespondencji w zaproponowany sposób.</p>
------	---	---	---

405.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	<p>Art. 3 pkt 7a – aktualna treść: „Ilekoć w ustawie jest mowa o: (...) 7a) przebudowie – należy przez to rozumieć wykonywanie robót budowlanych, w których wyniku następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego”.</p>	<p>Szereg inwestycji nazwanych jako przebudowa zakłada faktycznie prawie całkowitą rozbiórkę obiektu i wzniesienie nowej zabudowy. Bywa, że nazwanie inwestycji „przebudową” jest korzystniejsze inwestycyjnie od nazwania inwestycji „budową” z uwagi na ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) – na przykład istniejąca zabudowa na terenie, gdzie MPZP ustalił zakaz wznoszenia nowej zabudowy.</p> <p>Jedynym elementem pozostawionym z obiektu nazywanego „przebudową” są szczerpkowe fragmenty ścian, jedna ściana bądź jej słupy konstrukcyjne, jak również realizacja kondygnacji podziemnych, które nie istniały wcześniej. Nazwanie wówczas inwestycji „przebudową” jest dalece wątpliwe, niemniej przepisy prawa nie definiują, jaka część tkanki budowlanej powinna pozostać w stanie istniejącym, aby inwestycję nazwać przebudową. Zasadne jest doprecyzowanie tego pojęcia z położeniem akcentu na zakaz rozbiórki obiektu budowlanego w ramach planowanej przebudowy.</p>
406.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	<p>Art. 3 pkt 7 – aktualna treść: „Ilekoć w ustawie jest mowa o: (...) 7) robotach budowlanych – należy przez to rozumieć budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego;”</p> <p>Art. 29 ust. 3 pkt 3 oraz ust. 4 pkt 3 – obecna treść: „3. Nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę, natomiast wymaga zgłoszenia, o którym mowa w art. 30, wykonywanie robót budowlanych polegających na: (...) 3) instalowaniu: (...) (...) 4. Nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia, o którym mowa w art. 30, wykonywanie robót budowlanych polegających na: (...) 3) instalowaniu: (...).”</p>	<p>Zmiana ustawy prawo budowlane (PB), która weszła w życie 19.09.2020 r., wprowadziła w art. 29 pojęcie „instalowania”, które nie zostało zdefiniowane ani w ustawie – Prawo budowlane ani w żadnych przepisach odrębnych. Pojęcie „instalowania” nie zostało zaliczone do robót budowlanych zdefiniowanych w art. 3 pkt 7 ustawy PB, pomimo że ustawa posługuje się tym pojęciem. Tymczasem już przy składaniu wniosku o pozwolenie na budowę czy zgłoszenie inwestorzy mają problem z poprawnym określeniem rodzaju robót, gdyż instalowanie nie mieści się w żadnym z wymienionych formularzy: PB-1 (obowiązujący wzór wniosku o pozwolenie na budowę) czy PB-2 (obowiązujący wzór zgłoszenia budowy lub wykonywania innych robót budowlanych). Zasadne jest wskazanie wprost tego pojęcia w katalogu robót budowlanych oraz jego zdefiniowanie.</p>

407.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	<p>Zmianie powinien ulec art. 4 Prawa budowlanego, w którym jest uregulowana tzw. zasada wolności budowlanej, pod warunkiem wykazania prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz pod warunkiem zgodności zamierzenia budowlanego z przepisami. Z art. 4 Pb w brzmieniu obowiązującym wyprowadzana jest zasada, iż prawo własności nieruchomości jest ściśle powiązane z wolnością zabudowy tej nieruchomości.</p> <p>Proponowana zmiana art. 4 Pb: „Każdy ma prawo do zabudowy nieruchomości gruntowej, o ile zabudowa ta jest zgodna z obowiązującymi przepisami, w tym z przepisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a inwestor wykaże się prawem do dysponowania nieruchomością na cele budowlane”.</p>	<p>Celem wprowadzenia zmiany będzie systemowe wyodrębnienie prawa zabudowy nieruchomości od prawa własności nieruchomości, które w dzisiejszym stanie prawnym są bardzo często utożsamiane. Nie każda nieruchomość będzie zatem nadawała się do zabudowy z uwagi na uprawnienia gminy do kształtowania zasad i warunków zabudowy terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Zaproponowana zmiana w istocie doprowadzi do przekształcenia zasady wolności budowlanej w zasadę prawa zabudowy nieruchomości, które jednak będzie możliwe wyłącznie w razie wyraźnej podstawy ku temu w obowiązujących przepisach prawa – w tym m.in. w zapisach MPZP. Taki zabieg doprowadzi jednocześnie od oddzielenia od siebie prawa własności nieruchomości od prawa zabudowy nieruchomości.</p> <p>Proponowane zmiany mają na celu zaakcentowanie wagi miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako aktu prawa miejscowego, na podstawie którego gmina w ramach tzw. „władztwa planistycznego” uprawniona została do kształtowania zasad i warunków zagospodarowania terenu.</p> <p>Własność, mająca swoje oparcie w Konstytucji RP oraz przepisach ustaw, nie ma charakteru bezwzględnie, a legalne ograniczenia tego prawa mają swoją podstawę prawną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak również w postulowanej zmianie art. 4 Prawa budowlanego.</p>
408.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	<p>Art. 33 ust. 2 pkt 1 – aktualna treść: „2. Do wniosku o pozwolenie na budowę należy dołączyć: 1) projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany w postaci: a) papierowej – w 3 egzemplarzach albo b) elektronicznej – wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami, których obowiązek dołączenia wynika z przepisów odrębnych ustaw, lub kopiami tych opinii, uzgodnień, pozwoleń i innych dokumentów;”</p> <p>Art. 34 ust. 3 pkt 1 i ust. 3a – obecna treść: „3. Projekt budowlany zawiera: 1) projekt zagospodarowania działki lub terenu sporządzony na aktualnej mapie do celów projektowych lub jej kopii, obejmujący: a) określenie granic działki lub terenu,</p>	<p>Przepis znajduje zastosowanie w sprawach dotyczących przebudowy lub montażu obiektu budowlanego i nie znajduje zastosowania w sprawach dotyczących zakładania instalacji gazowej. Zatem zgodnie z art. 33 ust. 2 pkt 1 PB do wniosku o pozwolenie na budowę należy dołączyć projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany.</p> <p>Tymczasem inwestorzy i projektanci często składają wnioski o pozwolenia na budowę i zgłoszenia zakładania instalacji gazowej, załączając wyłącznie projekt architektoniczno-budowlany, pomijając projekt zagospodarowania terenu i powołując się na art. 34 ust. 3a PB. Przepis powinien być zmieniony w taki sposób, aby wyraźnie wskazywał na konieczność przedłożenia projektu zagospodarowania terenu także w przypadku przebudowy lub montażu obiektu budowlanego związanego z wykonywaniem instalacji gazowej.</p>

		<p>b) usytuowanie, obrys i układy istniejących i projektowanych obiektów budowlanych, w tym sieci uzbrojenia terenu, oraz urządzeń budowlanych sytuowanych poza obiektem budowlanym,</p> <p>c) sposób odprowadzania lub oczyszczania ścieków,</p> <p>d) układ komunikacyjny i układ zieleni, ze wskazaniem charakterystycznych elementów, wymiarów, rzędnych i wzajemnych odległości obiektów, w nawiązaniu do istniejącej i projektowanej zabudowy terenów sąsiednich,</p> <p>e) informację o obszarze oddziaływania obiektu; (...)</p> <p>3a. Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do projektu budowlanego przebudowy lub montażu obiektu budowlanego, jeżeli, zgodnie z przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym, nie jest wymagane ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu”.</p>	
409.	<p>Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane</p>	<p>Art. 36a ust. 1 i ust. 5 – aktualna treść: „1. Istotne odstępianie od zatwierdzonego projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego lub innych warunków decyzji o pozwoleniu na budowę jest dopuszczalne jedynie po uzyskaniu decyzji o zmianie pozwolenia na budowę wydanej przez organ administracji architektoniczno-budowlanej. (...)</p> <p>5. Istotne odstępianie od zatwierdzonego projektu zagospodarowania działki lub terenu lub projektu architektoniczno-budowlanego, lub innych warunków pozwolenia na budowę stanowi odstępianie w zakresie: (...)</p> <p>1) projektu zagospodarowania działki lub terenu, w przypadku zwiększenia obszaru oddziaływania obiektu poza działkę, na której obiekt budowlany został zaprojektowany;</p>	<p>Z uwagi na rozbieżność interpretacyjną i różną praktykę organów, którą doskonale widać na Forum Organów AAB GUNB (Zewnętrzna i wewnętrzna instalacja gazowa – zmiana do pozwolenia na budowę – Forum Organów AAB – Forum budownictwa (gunb.gov.pl)), a także problemy inwestorów z gazownią i nadzorem budowlanym, konieczne wydaje się jednoznaczne rozstrzygnięcie, czy wprowadzenie instalacji gazowej do budynku będącego w trakcie budowy stanowi istotne odstępianie od zatwierdzonego projektu budowlanego.</p> <p>Z jednej strony powyższa zmiana nie mieści się w zakresie zmian istotnych wymienionych w art. 36a ust. 5, gdyż zwalnia go zapis w art. 36a ust. 5b pkt 1 cyt. „...nie stosuje się do urządzeń budowlanych oraz obiektów małej architektury...”.</p> <p>Wątpliwości budzi kwestia – czy inwestor powinien wnioskować o wydanie nowej odrębnej decyzji o pozwoleniu na budowę instalacji gazowej, czy też o zmianę zatwierdzonego uprzednio projektu budowlanego, może należy uznać, że wprowadzenie instalacji gazowej (wewnątrz i na zewnątrz budynku) stanowi nieistotne odstępianie od zatwierdzonego projektu budowlanego? Zasadne jest jednoznaczne uregulowanie tej kwestii w art. 36a ust. 1 PB.</p>

		<p>2) charakterystycznych parametrów obiektu budowlanego dotyczących:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) powierzchni zabudowy w zakresie przekraczającym 5%, b) wysokości, długości lub szerokości w zakresie przekraczającym 2%, c) liczby kondygnacji; <p>3) warunków niezbędnych do korzystania z obiektu budowlanego przez osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w tym osoby starsze;</p> <p>4) zmiany zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części;</p> <p>5) ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, innych aktów prawa miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;</p> <p>6) wymagającym uzyskania lub zmiany decyzji, pozwoleń lub uzgodnień, które są wymagane do uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę lub do dokonania zgłoszenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1–4, lub b) przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, oraz instalowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. d; <p>7) zmiany źródła ciepła do ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej, ze źródła zasilanego paliwem ciekłym, gazowym, odnawialnym źródłem energii lub z sieci ciepłowniczej, na źródło opalane paliwem stałym.</p> <p>(...)</p> <p>5b. Przepisów ust. 5:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pkt 1 nie stosuje się do urządzeń budowlanych oraz obiektów małej architektury”. 	
--	--	---	--

410.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	<p>Art. 35 ust. 1 pkt 4a – aktualna treść: „1. Przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza: (...) 4a) przynależność projektanta i projektanta sprawdzającego do właściwej izby samorządu zawodowego na podstawie: a) zaświadczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 7 – w przypadku osób niewpisanych do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane, b) danych w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane – w przypadku osób wpisanych do tego rejestru”.</p>	<p>Zmiana proponowana z uwagi na fakt, iż w Centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane (e-CRUB) wpisana jest jedynie data wpisu do izby zawodowej i obecny status członkostwa (aktywny). Brak natomiast informacji o okresach zawieszenia członkostwa. Zatem w sytuacji, gdy do wniosku załączony został projekt sporządzony np. w 2021 roku, brak jest możliwości sprawdzenia w eCrub przynależności projektanta do izby zawodowej na dzień sporządzenia projektu. Stąd przepis art. 35 ust. 1 pkt 4a lit. b jest niemożliwy do zastosowania i niewystarczający dla organu AAB.</p>
411.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	<p>Art. 34 ust. 3 pkt 3 lit. d – aktualna treść: „3. Projekt budowlany zawiera: (...) 3) projekt techniczny obejmujący: (...) d) w zależności od potrzeb – dokumentację geologiczno-inżynierską lub geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych”.</p>	<p>Obecne przepisy przeniosły konieczność załączenia dokumentacji geologiczno-inżynierskiej do projektu technicznego, czego efektem jest brak możliwości zbadania tej dokumentacji przed wydaniem decyzji pozwolenia na budowę. Okoliczność ta może doprowadzić do nadużyć projektowych i zatajania informacji o stanie gruntu, w szczególności o jego parametrach względem poziomu wody gruntowej lub możliwości ruchów masowych (budowa warstw, warstwy poślizgowe lub niebudowlane). Powyższe ma istotne znaczenie dla rozwiązań konstrukcyjnych projektowanej zabudowy. Postuluje się powrót do rozwiązań nakładających obowiązek przedkładania dokumentacji geologiczno-inżynierskiej do wniosku o pozwolenie na budowę przedkładanego do organów AAB, tj. do projektu architektoniczno-budowlanego (obecnie jest tylko obowiązek przedłożenia opinii geotechnicznej oraz informacji o sposobie posadowienia obiektu budowlanego – art. 34 ust. 3 pkt 2 lit. d PB).</p>
412.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	<p>Art. 30 ust. 5e – aktualna treść: „W przypadku, gdy organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany dotyczący budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1–4, oraz przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1 lit. a, oraz instalowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. d, podlegają ostemplowaniu. Organ</p>	<p>Doprecyzowania wymagają również kompetencje organu właściwego do ostemplowania projektu w sytuacji wydania rozstrzygnięcia uchylającego sprzeciw, że dokonuje tego organ, który sprzeciw uchylił. Przyjęcie odmiennego rozwiązania spowoduje nieuzasadnione opóźnienie wykonania tej czynności, gdyż inwestor będzie zmuszony oczekiwać, aż akta zostaną zwrócone do organu I instancji i dopiero tam podjęte zostaną stosowne czynności.</p>

		<p>administracji architektoniczno-budowlanej dokonuje oSTEMPlowania niezwłocznie po upływie terminu na wniesienie sprzeciwu”.</p> <p>Propozycja – dodać zdanie o treści: „W przypadku uchylenia decyzji o wniesieniu sprzeciwu przez organ odwoławczy oSTEMPlowania strony tytułowej projektu budowlanego dokonuje organ odwoławczy”.</p>	
413.	<p>Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane</p>	<p>Art. 81 ust. 1 pkt 1 – aktualna treść: „1. Do podstawowych obowiązków organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego należy: 1) nadzór i kontrola nad przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego, a w szczególności: a) zgodności zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska, b) warunków bezpieczeństwa ludzi i mienia w rozwiązaniach przyjętych w projektach budowlanych, przy wykonywaniu robót budowlanych oraz utrzymywaniu obiektów budowlanych, c) zgodności rozwiązań architektoniczno-budowlanych z przepisami techniczno-budowlanymi oraz zasadami wiedzy technicznej, d) właściwego wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, e) stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych wyrobów zgodnie z art. 10”.</p> <p>Proponowana zmiana: – wykreślić (uchylić) lit. c.</p>	<p>Przepis ten może być podstawą do przerzucenia odpowiedzialności za przyjęte nieprawidłowe rozwiązania w projekcie budowlanym na organ administracji architektoniczno-budowlanej właściwy do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę. Tymczasem odpowiedzialnym za przyjęte w projekcie budowlanym rozwiązania projektowe zwłaszcza, co do ich zgodności z przepisami techniczno-budowlanymi i zasadami wiedzy technicznej powinien być wyłącznie projektant.</p>
414.	<p>Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami</p>	<p>Art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane – aktualna treść: „1. Prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków”.</p>	<p>Zdarzają się sytuacje, w których Konserwator Zabytków nie posiada podstaw prawnych do wydania pozwolenia konserwatorskiego na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (np. dla prac realizowanych wewnątrz obiektów położonych na obszarze wpisanym do rejestru zabytków), tymczasem przepis art. 39 PB nakłada obowiązek przedłożenia takiego pozwolenia do wniosku o pozwolenie na budowę.</p>

		<p>Art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – aktualna treść: „1. Pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, w tym prac polegających na usunięciu drzewa lub krzewu z nieruchomości lub jej części będącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem lub inną formą zaprojektowanej zieleni; 2) wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku; 3) prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru; 4) prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru; 5) prowadzenie badań archeologicznych; 6) przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru; 7) trwałe przeniesienie zabytku ruchomego wpisanego do rejestru, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje; 8) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru; 9) zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku; 10) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru: urządzeń technicznych, tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych w rozumieniu art. 2 pkt 16b i 16c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) oraz napisów, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1; 11) podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru, z wyłączeniem działań polegających na usuwaniu drzew 	<p>Postuluje się wyraźne wskazanie w art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, że w przypadku prac realizowanych wewnątrz obiektów położonych na obszarze wpisanym do rejestru zabytków również konieczne jest wydanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie takich prac.</p>
--	--	--	---

		<p>lub krzewów z terenu nieruchomości lub jej części niebędącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem albo inną formą zaprojektowanej zieleni;</p> <p>12) poszukiwanie ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania”.</p>	
415.	<p>Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane</p>	<p>Art. 83d ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – aktualna treść: „5. Jeżeli przyczyną usunięcia drzewa lub krzewu jest realizacja inwestycji wymagającej uzyskania pozwolenia na rozbiórkę lub pozwolenia na budowę, zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu może zostać wykonane pod warunkiem uzyskania pozwolenia na rozbiórkę lub pozwolenia na budowę, które kolidują z drzewami lub krzewami, będącymi przedmiotem zezwolenia. Przepisu nie stosuje się do inwestycji liniowych celu publicznego”.</p> <p>Proponowana zmiana: – wykreślić (uchylić) ust. 5</p> <p>Art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane – proponowana zmiana: – dodać pkt 13 o następującej treści: „Do wniosku o pozwolenie na budowę należy dołączyć: (...) 13) zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu, o którym mowa w art. 83d ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”.</p>	<p>Art. 83d ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie określa w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości, na jakim etapie procesu inwestycyjnego inwestor zobowiązany jest uzyskać zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu. W doktrynie i orzecznictwie sądowo-administracyjnym oraz w praktyce działania organów administracji architektoniczno-budowlanej oraz ochrony konserwatorskiej (w przypadku drzew i krzewów usuwanych z nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków) istnieje spór, czy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zezwolenie takie powinno być uzyskane przed wydaniem pozwolenia na budowę (jego nieprzedłożenie stanowi brak projektowy) czy 2. kwestia ta pozostaje poza zakresem zainteresowania organu administracji architektoniczno-budowlanej i jest pozostawiona w całości decyzji inwestora, co do czasu jego uzyskania – może się o nie starać również po wydaniu pozwolenia na budowę, narażając się na ryzyko nieuzyskania zezwolenia na wycinkę, a co za tym idzie na niemożność realizacji inwestycji w kształcie określonym w pozwoleniu na budowę. <p>Zasadne byłoby nałożenie obowiązku załączenia zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu do wniosku o pozwolenie na budowę – brak zezwolenia stanowiłby brak formalny wniosku (wskazane byłoby wpisanie tego obowiązku w art. 33 ust. 2 PB).</p>
416.	<p>Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</p>	<p>Dodanie nowego przepisu do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który zmieniłby zasadę wyrażoną w art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688) o treści:</p>	<p>Ustawodawca, uchwalając nowelizację ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wprowadził art. 64c UPZP, który wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2026 r., na którego podstawie: „Decyzja o warunkach zabudowy wygasa po upływie 5 lat od dnia, w którym stała się prawomocna”.</p>

		<p>„Do decyzji o warunkach zabudowy, które stały się prawomocne przed dniem wejścia w życie niniejszego przepisu, przepisu art. 64c ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się”.</p> <p>Z kolei nowo wprowadzony art. 64c brzmi: „Decyzja o warunkach zabudowy wygasa po upływie 5 lat od dnia, w którym stała się prawomocna”.</p> <p>Mając na uwadze powyższe regulacje, proponuje się dodanie w części UPZP odnoszącej się do decyzji WZ nowego przepisu o brzmieniu: „Prawomocne decyzje o warunkach zabudowy, wydane przed dniem wejścia w życie planu ogólnego gminy, wygasają z upływem 5 lat od dnia jego wejścia w życie”.</p>	<p>Przepis art. 64c dotyczyć będzie jedynie decyzji WZ, które będą wydane od dnia 1 stycznia 2026 r. W dalszym ciągu zatem decyzje WZ, zarówno te już wydane, jak również te, które będą wydawane do dnia 31 grudnia 2025 r., będą miały charakter bezterminowy.</p> <p>Należy zatem dodać do przepisów UPZP regulację, na której podstawie prawomocne decyzje WZ wydane przed dniem wejścia w życie planu ogólnego gminy wygasną po upływie 5 lat od dnia jego wejścia w życie.</p> <p>Kierunek pożądaných zmian sprowadzałby się do wprowadzenia ujednolicającej zasady, na której podstawie także decyzje o warunkach zabudowy wydane przed wejściem w życie planu ogólnego gminy ulegają wygaśnięciu z upływem 5 lat od dnia jego wejścia w życie. Takie rozwiązanie byłoby spójnie z nowowprowadzoną do UPZP terminowością decyzji WZ.</p>
417.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	<p>Art. 2 pkt 16d – aktualna treść: „Ilekroć w ustawie jest mowa o: (...) 16d) «szyldzie» – należy przez to rozumieć tablicę reklamową lub urządzenie reklamowe informującą o działalności prowadzonej na nieruchomości, na której ta tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe się znajdują”.</p> <p>Art. 37a ust. 1 i 2 – aktualna treść: „1. Rada gminy może ustalić w formie uchwały zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. 2. W odniesieniu do szyldów w uchwale, o której mowa w ust. 1, określa się zasady i warunki ich sytuowania, gabaryty oraz liczbę szyldów, które mogą być umieszczone na danej nieruchomości przez podmiot prowadzący na niej działalność”.</p> <p>Art. 37c – aktualna treść: „Przepisów dotyczących reklam nie stosuje się do upowszechniania informacji wyłącznie:</p>	<p>Propozycja zmiany art. 37a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika z wątpliwości, jakie pojawiły się w toku stosowania rzeczonoego przepisu przez organ administracji publicznej.</p> <p>Przedmiotem regulacji uchwały krajobrazowej w zakresie tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, z wyłączeniem szyldów, są ustalenia dotyczące zasad i warunków ich sytuowania, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mają one być wykonane. Z kolei odnośnie do tablic reklamowych i urządzeń reklamowych będących szyldami uchwała ta może ustalać zasady i warunki ich usytuowania, ich gabaryty oraz ich liczbę.</p> <p>Literalna wykładnia art. 37a ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (UPZP) może prowadzić do wniosku, że w odniesieniu do szyldów nie jest dopuszczalne określanie w uchwale krajobrazowej standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. Z drugiej strony definicja ustawowa szyldu wskazuje, iż jest to rodzaj tablicy lub urządzenia reklamowego. Mając zatem na uwadze cel aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie normy kompetencyjnej z art. 37a, tj. przeciwdziałanie degradacji przestrzeni publicznej, zasadnym działaniem będzie doprecyzowanie art. 37a o wskazanie możliwości określenia również w odniesieniu do szyldów standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mają być one wykonane.</p>

	<p>1) trwale upamiętniającej osoby, instytucje lub wydarzenia;</p> <p>2) o charakterze religijnym, związanym z działalnością kościołów lub innych związków wyznaniowych, jeżeli tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe sytuowane są w granicach terenów użytkowanych jako miejsca kultu i działalności religijnej oraz cmentarzy”.</p> <p>Art. 2 pkt 16d – proponowana treść: (dodać słowa: „przez podmiot prowadzący na niej działalność”)</p> <p>„Ileć w ustawie jest mowa o:</p> <p>(...)</p> <p>16d) «szyldzie» – należy przez to rozumieć tablicę reklamową lub urządzenie reklamowe informującą o działalności prowadzonej na nieruchomości, na której ta tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe się znajdują, przez podmiot prowadzący na niej działalność”.</p> <p>Art. 37a ust. 1 proponowana treść: (dodać słowa: „w tym szyldów” oraz słowo „liczbę”)</p> <p>„1. Rada gminy może ustalić w formie uchwały zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, w tym szyldów, oraz ogrodzeń, ich gabaryty, liczbę, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane”.</p> <p>Art. 37 ust. 2 – proponowana zmiana: wykreślić (uchylić) ust. 2</p> <p>Art. 37c – proponowana treść (dodać pkt 3):</p> <p>„Przepisów dotyczących reklam nie stosuje się do upowszechniania informacji wyłącznie:</p> <p>1) trwale upamiętniającej osoby, instytucje lub wydarzenia;</p> <p>2) o charakterze religijnym, związanym z działalnością kościołów lub innych związków wyznaniowych, jeżeli tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe sytuowane są w granicach terenów użytkowanych jako miejsca kultu i działalności religijnej oraz cmentarzy”.</p>	<p>Nie znajduje uzasadnienia również taka wykładnia przepisu art. 37a, w kontekście celu uchwały krajobrazowej, która ograniczałaby jednostki samorządu terytorialnego w możliwości określania liczby tablic reklamowych oraz urządzeń reklamowych niebędących szyldami.</p> <p>Zmiana art. 37c podyktowana jest natomiast koniecznością uwzględnienia tych przypadków tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, które mają charakter niezwiązany z osiągnięciem korzyści majątkowej przez podmiot przekazujący informację, a wręcz do których zamieszczenia w przestrzeni publicznej obliuguje przepis prawa (tytułem przykładu: ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta etc.).</p>
--	--	---

418.	<p>Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</p>	<p>Art. 2 pkt 24 – aktualna treść: „Ilekcroc w ustawie jest mowa o: (...) 24) «nieruchomořci o nieuregulowanym stanie prawnym» – naleŹy przez to rozumieć nieruchomořć, o której mowa w art. 113 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomořciami”.</p> <p>Art. 53 ust. 1a–1d – aktualna treść: „1a. Prawa rzeczowe do nieruchomořci oraz dane dotyczĄce osób, którym te prawa przysługujĄ, ustalajĄ się na podstawie ksiĄg wieczystych, ewidencji gruntów i budynków, zbioru dokumentów albo innych dokumentów urzędowych. 1b. Adresy osób, którym przysługujĄ prawa rzeczowe do nieruchomořci, ustalajĄ się na podstawie wszelkich okolicznořci, jeŹeli sĄ one znane organowi z urzędu lub zostały wskazane przez stronę, w tym równieŹ na podstawie ewidencji gruntów i budynków. Doręczenie na tak ustalony adres jest skuteczne. 1c. W przypadku nieruchomořci o nieuregulowanym stanie prawnym lub niezyskania danych pozwalajĄcych na ustalenie adresu wÅasciciela lub uŹytkownika wieczystego nieruchomořci w sposób okreřlony w ust. 1b, zawiadomienia dokonuje się w sposób, o którym mowa w art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego. Przepisu art. 34 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się. 1d. W przypadku nieruchomořci Skarbu Państwa pisma doręcza się wÅasciwemu organowi reprezentujĄcemu Skarb Państwa”.</p> <p>Art. 2 pkt 24 – proponowana treść: „Ilekcroc w ustawie jest mowa o: (...)</p>	<p>Podstawowy czynnik wpÅywajĄcy na wydÅuzenie postępowañ o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu stanowiĄ trudnořci w ustaleniu lub w ogóle brak moŹliwořci ustalenia adresów stron postępowania ze wzgÅędu na nieaktualne dane lub brak danych w ewidencji gruntów oraz w księgach wieczystych, co stanowi równieŹ częstĄ przyczynę uruchamiania nadzwyczajnych postępowañ weryfikujĄcych juŹ wydane ostateczne decyzje z uwagi na podnoszony zarzut braku udziału w postępowaniu w charakterze strony wÅasciciela lub uŹytkowników wieczystych nieruchomořci bęĄcych przedmiotem postępowania lub z nimi sĄsiadujĄcych. Nowelizacja ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (UPZP) (dokonana ustawĄ z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2023 r., poz. 1688), pomimo Źe miała prowadzić do usunięcia powyŹszego problemu, nie speÅniÅa tych oczekiwań z następujĄcych przyczyn: 1) błędne odesłanie w art. 2 pkt 24 UPZP (definicja nieruchomořci o nieuregulowanym stanie prawnym) do art. 113 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomořciami, który to przepis dotyczy wywÅaszcznienia, natomiast decyzja WZ „nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa wÅasnořci i uprawnień osób trzecich” (art. 63 ust. 2 UPZP), 2) błędne okreřlenie treści art. 53 ust. 1a UPZP poprzez naÅoŹenie na organ lokalizacyjny (w tym wydajĄcy decyzje WZ – odesłanie do art. 53 ust. 1a–1d w art. 64 ust. 1 UPZP) obowiĄzku ustalania praw rzeczowych do nieruchomořci nie tylko na podstawie ksiĄg wieczystych oraz ewidencji gruntów i budynków (sÅuszne), ale takŹe na podstawie „zbioru dokumentów albo innych dokumentów urzędowych” (pojęcie „zbioru dokumentów” jest niejasne, ale nawet gdyby wąsko przyjĄć, Źe jest to zbiór dokumentów w rozumieniu przepisów o księgach wieczystych – to niezasadne jest obciĄżanie organów lokalizacyjnych obowiĄzkiem ustalania, czy w sĄdzie wieczystoksięgowym jest zbiór dokumentów oraz co w nim jest) (pojęcie „innych dokumentów urzędowych” jest jeszcze bardziej niedookreřlone i trudno ustalić – co, w jaki sposób i od kogo organ lokalizacyjny ma pozyskać i ustalić, przykÅadowo: prowadzony przez KrajowĄ Radę NotarialnĄ Rejestr Spadkowy, w którym jest tylko ogólna informacja o istnieniu zarejestrowanego notarialnego APD – aktu pořwiadczenia dziedziczenia [sporządzane od 1.03.2009 r., mogĄ dotyczyc zmarÅych nie wcześnieŹ niŹ 1.07.1984 r.] oraz o istnieniu prawomocnego postanowienia sĄdu o stwierdzeniu nabycia spadku, ale wydanego od 8.09.2016 r. i nie dotyczĄcego spadkodawców zmarÅych przed tĄ datĄ – o ile sĄd dokona wpisu w nim, co w praktyce nie zawsze jest dokonywane, przy czym, aby to ustalić, trzeba dysponować szczegóÅowymi danymi spadkodawcy i dopiero na tej podstawie wystĄpić do sĄdu wydajĄcego postanowienie o dane spadkobierców),</p>
------	--	--	--

		<p>24) «nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym» – należy przez to rozumieć nieruchomości, dla której nie można ustalić osób, którym przysługują do niej prawa rzeczowe ze względu na brak księgi wieczystej albo niewykazanie w księdze wieczystej praw rzeczowych przez spadkobierców”.</p> <p>Art. 53 ust. 1a–1d proponowana treść: „1a. Prawa rzeczowe do nieruchomości oraz dane dotyczące osób, którym te prawa przysługują, ustala się na podstawie ksiąg wieczystych. 1b. Adresy osób, którym przysługują prawa rzeczowe do nieruchomości, ustala się w oparciu o wpisy w księgach wieczystych na podstawie ewidencji gruntów i budynków. 1c. W przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym lub nieuzyskania danych pozwalających na ustalenie adresu właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości w sposób określony w ust. 1b, zawiadomienia dokonuje się w sposób, o którym mowa w art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego. Przepisów art. 30 § 5 i art. 34 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się. 1d. W przypadku nieruchomości Skarbu Państwa pisma doręcza się właściwemu organowi reprezentującemu Skarb Państwa”.</p>	<p>3) błędne określenie treści art. 53 ust. 1b UPZP poprzez nałożenie na organ lokalizacyjny (w tym wydający decyzje WZ) obowiązku ustalania adresów osób, którym przysługują prawa rzeczowe do nieruchomości – „na podstawie wszelkich okoliczności, jeżeli są one znane organowi z urzędu lub zostały wskazane przez stronę”, co wiąże się z koniecznością przeszukiwania licznych dokumentów/korespondencji elektronicznej (nie tylko wpływających/wpływającej do danej sprawy, ale również wpływających/wpływającej do innych spraw prowadzonych w tym samym urzędzie, bo można je uznać za „znane organowi z urzędu”) oraz rejestrów – również prowadzonych przez inne organy administracji publicznej niż organ lokalizacyjny (w tym wydający decyzje WZ), których liczba stale rośnie (np. Krajowy Rejestr Zadłużonych),</p> <p>4) błędne określenie treści art. 53 ust. 1c UPZP, który pozwala dopiero po wypełnieniu obowiązków wynikających z powyższych przepisów na zawiadomienie stron postępowania w drodze obwieszczenia (art. 49 Kpa).</p> <p>Uzasadnienie proponowanej treści przepisów: – prawa rzeczowe do nieruchomości powinny być ustalane tylko na podstawie ksiąg wieczystych oraz ewidencji gruntów i budynków, – adresy osób, którym przysługują prawa rzeczowe do nieruchomości powinny być ustalane tylko na podstawie ewidencji gruntów i budynków, – konieczność zmiany stała się szczególnie istotna ze względu na obowiązek wydania decyzji WZ – co do zasady – w terminie 90 dni pod rygorem kary za zwłokę (art. 64 ust. 1 w związku z art. 51 ust. 2–3 UPZP.)</p>
--	--	--	---

419.	<p>Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</p>	<p>Art. 36, 37, 87 ust. 3a i 3b</p> <p>W zakresie opłat planistycznych: Należy wprowadzić legalną definicję terminu „zbycie” użytego w art. 36 ust. 4 w celu jednoznacznego określenia czynności, z którymi wiązałyby się opłata.</p> <p>Należy w art. 87 ust. 3a wskazać, że plan szczegółowy może być uwzględniany w procesie wyceny wyłącznie w sytuacji, gdy zbywca nieruchomości był jej właścicielem w czasie, gdy ten plan obowiązywał.</p> <p>W art. 36 ust. 5 należy jednoznacznie wskazać, że zwrot opłaty jest wyłącznie czynnością księgową.</p> <p>Należy jednoznacznie wskazać, jaki jest termin uiszczenia opłaty planistycznej oraz czy naliczane są odsetki za zwłokę w uiszczeniu opłaty w terminie.</p> <p>W zakresie roszczeń odszkodowawczych: Należy w art. 87 ust. 3b wskazać, że plan szczegółowy może być uwzględniany w procesie wyceny wyłącznie w sytuacji, gdy zbywca nieruchomości był jej właścicielem w czasie, gdy ten plan obowiązywał.</p>	<p>Brak definicji terminu „zbycie” w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym powoduje w dalszym ciągu wątpliwości (pomimo rozległego orzecznictwa w tej materii).</p> <p>Brak różnicowania sytuacji prawnej osób, które nabyły nieruchomości w okresie, w którym nie obowiązywał już szczegółowy plan miejscowy uchwalony przed dniem 1 stycznia 1995 r. i zbywają ją po wejściu w życie nowego planu od osób, które były jej właścicielami w okresie, w którym obowiązywał szczegółowy plan miejscowy uchwalony przed dniem 1 stycznia 1995 r. i zbywają ją po wejściu w życie nowego planu, powinien być usunięty – jest bowiem niesprawiedliwy.</p> <p>Z obecnej regulacji nie wynika jednoznacznie, czy należy traktować zwrot opłaty planistycznej (po stwierdzeniu nieważności planu) jedynie jako czynność księgową, czy też zastosowanie znajdzie tu przepis art. 147 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, z którego wynika, że rozstrzygnięcia w sprawach indywidualnych, wydane na podstawie uchwały lub aktu, o których mowa w § 1 (stwierdzona została nieważność uchwały), podlegają wzruszeniu w trybie określonym w postępowaniu administracyjnym albo w postępowaniu szczególnym, tj. do zwrotu opłaty planistycznej konieczne jest wcześniejsze usunięcie z obrotu prawnego decyzji o ustaleniu opłaty planistycznej. W przypadku tego drugiego wariantu należałoby wyjaśnić, w jakim trybie powinno to nastąpić.</p> <p>W związku z orzecznictwem sądowno-administracyjnym, które jest rozbieżne – raz wyraźnie wskazuje na brak możliwości stosowania Ordynacji podatkowej do opłaty planistycznej, raz, że można ją stosować, lepszym rozwiązaniem byłoby uregulowanie materii płatności opłaty planistycznej w samej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.</p> <p>Brak różnicowania sytuacji prawnej osób, które nabyły nieruchomości w okresie, kiedy nie obowiązywał już szczegółowy plan miejscowy uchwalony przed dniem 1 stycznia 1995 r. i zbywają ją po wejściu w życie nowego planu od osób, które były jej właścicielami w okresie, kiedy obowiązywał szczegółowy plan miejscowy uchwalony przed dniem 1 stycznia 1995 r., i zbywają ją po wejściu w życie nowego planu, powinien być usunięty – jest bowiem niesprawiedliwy.</p>
------	--	---	--

420.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	<p>Art. 59 ust. 2a–2b – aktualna treść: „2a. Zmiana zagospodarowania terenu dotycząca obiektów budowlanych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 4–6, 8–12, 17, 21–28 i 30 oraz ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, nie wymaga uzyskania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. 2b. Przepisu ust. 2a nie stosuje się do zmiany zagospodarowania terenu dotyczącej obiektów budowlanych: 1) wpisanych do rejestru zabytków lub położonych na obszarze wpisanym do rejestru zabytków; 2) sytuowanych na obszarze parków narodowych i rezerwatów i ich otulin; 3) o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 4, 5, 8, 10, 23 i 27 oraz ust. 2 pkt 1–3, 8, 14, 15, 17, 24, 29 i 32 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, sytuowanych na obszarach Natura 2000; 4) o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 5, 8 i 22 oraz ust. 2 pkt 1–3, 8, 14, 15, 31 i 32 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, sytuowanych na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 6– 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”.</p>	<p>Nowy przepis art. 59 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (UPZP) nakłada na inwestorów obowiązek uzyskania decyzji ustalającej warunki zabudowy dla inwestycji drobnych, które wymagają jedynie dokonania zgłoszenia do organu AAB. Zgłoszenie robót jest procedurą drobnych inwestycji, do których nie jest wymagane sporządzenie projektu budowlanego, zatem wymóg wydania dla nich decyzji o warunkach zabudowy może być odbierane jako niepotrzebne wydłużanie procedury. Co więcej, przepis powyższy wprowadza obowiązek uzyskania decyzji WZ również dla takich robót, które nie wymagają zgłoszenia do organu AAB, czyli nieobjętych żadną procedurą zgody administracyjnej. Wówczas egzekwowanie posiadania takiej decyzji może być odebrane jako niepotrzebnie uzyskiwany dokument. Zasadne jest wyraźne powiązanie braku wymagalności decyzji WZ z robotami budowlanymi wymagającymi jedynie zgłoszenia lub niewymagającymi zgody budowlanej organu AAB.</p>
421.	Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	<p>Art. 59 ust. 3 – aktualna treść: „3. W przypadku zmiany zagospodarowania terenu, która nie wymaga pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, o którym mowa w art. 30 ust. 1b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, z wyjątkiem zmian zagospodarowania terenu, o których mowa w ust. 2 i 2a, bez uzyskania decyzji o warunkach zabudowy wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości: 1) wstrzymanie użytkowania terenu, wyznaczając termin, w którym należy wystąpić z wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu warunków zabudowy, albo</p>	<p>Co do zasady zmiana zagospodarowania terenu związana jest z wykonywaniem robót budowlanych, a zatem nie powinno być rzeczą organu właściwego w sprawach ustalania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, niewyposażonego w żadne uprawnienia kontrolne, podejmowanie działań o charakterze nakazowym, a następnie egzekucyjnym, dla samowolnej zmiany sposobu zagospodarowania terenu, której nie towarzyszą roboty budowlane ani samowolnego wykorzystywania określonego terenu, której to zmianie nie towarzyszy zmiana sposobu jego zagospodarowania, jak również wobec samowolnej zmiany charakteru użytkowanych już obiektów lub ich części polegającej na zmianie dotychczasowego sposobu korzystania z nich lub jego zintensyfikowaniu. Ze względu na unikalność stanów faktycznych mogących podlegać dyspozycji art. 59 ust. 2 UPZP, a następnie sankcjom określonym w art. 59 ust. 3 UPZP, analizowana regulacja jawi się jako instrument zbędny, nieskuteczny, o nikłej doniosłości praktycznej, dlatego postulatem de lege ferenda jest wykreślenie aktualnie obowiązującego ust. 3 z art. 59 UPZP w całości, a poszukiwania rozwiązań umożliwiających powstrzymanie właścicieli</p>

		<p>2) przywrócenie poprzedniego sposobu zagospodarowania”.</p> <p>Art. 35a – aktualna treść: „W przypadku zmiany zagospodarowania terenu w sposób sprzeczny z obowiązującym planem miejscowym wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, w drodze decyzji, zakazać właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości zagospodarowania terenu w sposób sprzeczny z obowiązującym planem miejscowym”.</p> <p>Proponowana zmiana: – wykreślić (uchylić) art. 59 ust. 3 – w całości – wykreślić (uchylić) art. 35a – w całości.</p>	<p>bądź użytkowników nieruchomości w podejmowaniu innej niż dotychczasowa działalność wobec nieruchomości lub obiektów budowlanych, należy ukierunkować na inne ustawy prawa administracyjnego materialnego, do takich sytuacji się odnoszących, przede wszystkim ustaw: Prawo budowlane, Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne; ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.</p> <p>Powyższe uwagi dotyczą również nowego art. 35a UPZP dodanego w ustawie na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688) dotyczącego postępowania w sprawie samowoli urbanistycznej w odniesieniu do terenu objętego ustaleniami MPZP. Postępowania prowadzone na podstawie art. 35a UPZP mają kończyć się decyzją zakazującą właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości zagospodarowania terenu w sposób sprzeczny z obowiązującym planem miejscowym.</p> <p>Oba rodzaje decyzji odnoszących się do samowoli urbanistycznej, tj. zarówno wydawane na podstawie art. 59 ust. 3 UPZP, jak i wydawane na podstawie art. 35a UPZP, w praktyce będą nieegzekwowalne, ponieważ w doktrynie i orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że jedynym możliwym do zastosowania w tym przypadku środkiem egzekucyjnym dotyczącym obowiązków o charakterze niepieniężnym (w rozumieniu art. 1a pkt 12 lit.b ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji) jest grzywna w celu przymuszenia (niemożliwe jest zastosowanie pozostałych środków egzekucyjnych dotyczących obowiązków o charakterze niepieniężnym, tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonania zastępczego, – odebrania nieruchomości, opróżnienia lokali i innych pomieszczeń, – przymusu bezpośredniego).
422.	<p>Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</p>	<p>Art. 63 ust. 2 – aktualna treść: „2. Decyzja o warunkach zabudowy nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich. Informację tej treści zamieszcza się w decyzji”.</p>	<p>Obecna treść art. 63 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, interpretowana przez sądy powszechne w połączeniu z art. 6 ust. 2 pkt 1 i art. 55 w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy, stanowi podstawę do dochodzenia bezzasadnych roszczeń odszkodowawczych od gminy na podstawie art. 37 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z uchwaleniem lub zmianą planu miejscowego przy określaniu spadku wartości nieruchomości, mimo iż decyzja ta nie wywołuje żadnych skutków prawnorzeczowych wobec nieruchomości, pozostaje bez wpływu na jej przeznaczenie (art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1 a contrario), nie wpływa na dotychczasowy sposób korzystania z niej (art. 35), nie stanowi wreszcie podstawy realizacji inwestycji. Decyzja taka, wykonalna jedynie pod względem formalnym,</p>

		<p>Art. 63 ust. 2 – proponowana treść: „2. Decyzja o warunkach zabudowy nie rodzi praw do terenu oraz nie zmienia jego przeznaczenia, nie wpływa na dotychczasowy sposób korzystania z niego, a także nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich. Informację tej treści zamieszcza się w decyzji”.</p>	<p>stanowi wyłącznie podstawę do ubiegania się na jej podstawie i na warunkach przestrzennych w niej określonych o decyzję budowlaną, a więc dopiero o ten akt administracyjny, z którego wynikać może przyszły sposób korzystania z nieruchomości w postaci jej zabudowy. Konieczne jest doprecyzowanie istoty decyzji lokalizacyjnej jako aktu deklarującego potencjalną możliwość zmiany zagospodarowania określonej nieruchomości na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów odrębnych wpływających na warunki przestrzenne, która znajdzie kontynuację w postaci decyzji o pozwoleniu na budowę pod warunkiem zgodności planowanej inwestycji z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, oraz po uzyskaniu przez inwestora tytułu prawnego do nieruchomości. Do tego czasu potencjalna możliwość wykorzystania nieruchomości na cele budowlane na warunkach przestrzennych w niej określonych ma charakter wyłącznie hipotetyczny. Powyższa zmiana koresponduje z wyrażanymi już wcześniej postulatami zgłaszanymi przez Wydział Geodezji UMK w zakresie zmiany art. 37 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zakresie, w jakim w przepisie tym winno chodzić o rzeczywiste wykorzystywanie nieruchomości, nie zaś o plany związane z nieruchomością. W zakres tego pojęcia – rzeczywistego korzystania z nieruchomości, nie powinny więc wchodzić ustalenia zawarte w wydanych przed uchwaleniem planu decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.</p>
423.	<p>Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</p>	<p>Art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw – treść, która wejdzie w życie 1 stycznia 2026 r.: „Do decyzji o warunkach zabudowy, które stały się prawomocne przed dniem wejścia w życie niniejszego przepisu, przepisu art. 64c ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się”.</p> <p>Art. 64c z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – treść, która wejdzie w życie 1 stycznia 2026 r.: „Decyzja o warunkach zabudowy wygasa po upływie 5 lat od dnia, w którym stała się prawomocna”</p>	<p>Nowy art. 64c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977) (dalej: UPZP) stanowi, że „Decyzja o warunkach zabudowy wygasa po upływie 5 lat od dnia, w którym stała się prawomocna”. Dla określenia sytuacji, do których przepis art. 64c UPZP w brzmieniu nadanym ww. ustawą znajdzie zastosowanie, konieczne jest odwołanie się do regulacji przejściowych, zawartych w art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (dalej: ustawy nowelizującej UPZP). Zgodnie z art. 62 ustawy nowelizującej UPZP „Do decyzji o warunkach zabudowy, które stały się prawomocne przed dniem wejścia w życie niniejszego przepisu, przepisu art. 64c ustawy zmienianej w art. 1 [tj. UPZP] nie stosuje się”. Zarówno art. 62 ustawy nowelizującej, jak i art. 64c UPZP wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. (art. 78 pkt 2 ustawy nowelizującej). W lakonicznym uzasadnieniu ustawy nowelizującej – w odniesieniu do art. 62 czytamy, iż „Zgodnie z art. 62 termin obowiązywania decyzji o warunkach zabudowy, nie dotyczy decyzji, które stały się prawomocne przed dniem wejścia w życie ustawy”. Za moment relevantny dla zastosowania art. 64c UPZP ustawodawca uznał zatem trudny skądinąd do ustalenia dzień, w którym decyzja o warunkach zabudowy stała</p>

			<p>się prawomocna. Z powyższego wynika więc, że dopiero decyzje o warunkach zabudowy, które staną się prawomocne po 31 grudnia 2025 r. wygasną po 5 latach od dnia prawomocności, bez względu na to, kiedy zostaną wydane i kiedy staną się ostateczne w toku instancji. Należy zwrócić uwagę, jak długi może być czas od dnia wydania decyzji WZ przez organ I instancji do dnia jej prawomocności. Okres rozpatrywania odwołania od decyzji WZ (wydanej przez organ I instancji) przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze (SKO) to przeważnie 6 miesięcy. Następnie okres rozpoznawania skargi na decyzję SKO przez Wojewódzki Sad Administracyjny (WSA) to kolejne kilka miesięcy. Do tego trzeba doliczyć przeważnie 3 lata (36 miesięcy) na rozpoznanie skargi kasacyjnej od wyroku WSA przez Naczelny Sąd Administracyjny (NSA). W tym kontekście warto zwrócić uwagę na skutki obecnego brzmienia art. 64c UPZP w związku z art. 62 ustawy nowelizującej. Przykładowo (przykład nr 1), jeżeli decyzja WZ została wydana np. 10 listopada 2022 r., to może stać się prawomocna dopiero 10 stycznia 2026 r. (co jest całkiem realne, biorąc pod uwagę opisany powyżej czas rozpatrywania odwołania oraz czas trwania postępowania sądowo-administracyjnego), a zatem owa decyzja WZ wygasłaby dopiero 11 stycznia 2031 r. (po 5 latach od dnia prawomocności) – przepis może mieć zastosowanie do decyzji WZ wydanych przed 1 stycznia 2026 r., lecz nieracjonalne uzależnienie daty wygaśnięcia od daty prawomocności decyzji (zamiast daty ostateczności) będzie powodować możliwość posługiwania się przez inwestorów „starymi” decyzjami WZ jeszcze przez wiele lat. Można podać inny przykład (przykład nr 2) – jeśli decyzja WZ została wydana również 10 listopada 2022 r., stałaby się prawomocna 30 grudnia 2025 r., to w ogóle nie wygaśnie po 5 latach od dnia prawomocności, ponieważ nie stała się prawomocna po 31 grudnia 2025 r., lecz przed tą datą – 30 grudnia 2025 r. Konieczna jest zmiana opisanych powyżej ściśle powiązanych przepisów (art. 64c UPZP oraz art. 62 ustawy nowelizującej UPZP), ponieważ obecne brzmienie przepisów rażąco odsuwa w czasie wejście w życie zasady terminowości decyzji WZ (a czasami do wygaśnięcia decyzji WZ w ogóle nie dojdzie – por. przykład nr 2 powyżej) przynajmniej poprzez zastąpienie słowa „prawomocne” słowem „ostateczne”. Oba przepisy (art. 64c UPZP i art. 62 ustawy nowelizującej) wejdą w życie dopiero 1 stycznia 2026 r. (por. art. 78 pkt 2 ustawy nowelizującej), a zatem zmiana tych przepisów byłaby możliwa bez narażania się na zarzut niekonstytucyjności.</p>
424.	<p>Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</p>	<p>Art. 65 – aktualna treść: „1. Organ, który wydał decyzję o warunkach zabudowy albo decyzję o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, stwierdza jej wygaśnięcie, jeżeli:</p>	<p>Warto rozważyć zmianę art. 65 ustawy przez uchylenie obowiązku stwierdzenia w drodze decyzji wygaśnięcia decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego bądź decyzji o warunkach zabudowy w sytuacji, gdy dla danego terenu uchwalono plan miejscowy, którego ustalenia są inne niż w wydanej</p>

		<p>1) inny wnioskodawca uzyskał pozwolenie na budowę;</p> <p>1a) nie wniesiono sprzeciwu wobec zgłoszenia budowy dokonanej przez innego wnioskodawcę;</p> <p>1b) inny wnioskodawca zgłosił budowę, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;</p> <p>2) dla tego terenu uchwalono plan miejscowy, którego ustalenia są inne niż w wydanej decyzji.</p> <p>2. Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się, jeżeli została wydana ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę, upłynął termin na wniesienie sprzeciwu wobec zgłoszenia budowy lub wnioskodawca zgłosił budowę, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.</p> <p>3. Stwierdzenie wygaśnięcia decyzji, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie art. 162 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego”.</p>	<p>decyzji. Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia decyzji lokalizacyjnych stanowi zbędne obciążenie administracji publicznej w sytuacji, gdy projekt budowlany zatwierdzany decyzją o pozwoleniu na budowę wydaną po wejściu w życie planu miejscowego i tak musi być zgodny z planem miejscowym. Wskazane byłoby wprowadzenie zasady, że w sytuacji, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2, decyzje lokalizacyjne wygasają z mocy prawa z dniem wejścia w życie planu miejscowego. Ewentualne zarzuty w tym zakresie rozstrzygałby organ AAB (analogicznie jak w odniesieniu do decyzji lokalizacyjnych: ULICP i WZ, które wygasły z mocy prawa na podstawie art. 546 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne).</p>
425.	Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne	<p>Art. 24 ust. 2b pkt 2</p> <p>„W pozostałych przypadkach aktualizacja ewidencji gruntów następuje w drodze decyzji administracyjnej”.</p> <p>Wskazana wyżej regulacja wymaga zmian trybu zawiadamiania stron o toczącym się postępowaniu w sprawie aktualizacji ewidencji gruntów i budynków. Starosta powinien mieć możliwość zawiadamiania o decyzjach i innych czynnościach zainteresowane podmioty ewidencyjne na adres wskazany w katastrze nieruchomości. Doręczenie na adres wskazany w katastrze powinno być skuteczne. W przypadku, gdy podmioty, o których mowa powyżej (będące stroną postępowania w sprawie aktualizacji), nie są znane lub nie jest znane ich miejsce zamieszkania, starosta powinien mieć możliwość umieszczania stosownych pism i decyzji na stronach internetowych BIP oraz na tablicy ogłoszeń starostwa powiatowego przez okres 14 dni. Po upływie tego terminu doręczenie powinno być uważane za dokonane.</p>	<p>Art. 22 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne nakłada obowiązek zgłaszania zmian. Podmioty, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1, zgłaszają właściwemu staroście zmiany danych objętych ewidencją gruntów i budynków w terminie 30 dni, licząc od dnia powstania tych zmian. Obowiązek ten nie dotyczy zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków, wynikających z aktów normatywnych, prawomocnych orzeczeń sądowych, decyzji administracyjnych, aktów notarialnych, materiałów zasobu, wpisów w innych rejestrach publicznych oraz dokumentacji architektoniczno-budowlanej przechowywanej przez organy administracji architektoniczno-budowlanej. Wydaje się zatem zasadne, że skoro podmioty ewidencyjne mają obowiązek aktualizacji swoich danych, a taką daną jest adres podmiotu, to należy przyjąć, że dana ta jest aktualna.</p> <p>Dodatkowo zmiany te wpłyną na przyśpieszenie aktualizacji informacji zawartych w ewidencji gruntów i budynków, a co za tym idzie, również procesów inwestycyjnych, w których wykorzystuje się dane z katastru nieruchomości.</p> <p>Ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne co do zasady umożliwia wprowadzanie zmian w Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB) w drodze czynności materialno-technicznych w oparciu o dokumentację geodezyjną przyjętą do zasobu – tak więc postulat dotyczący innego uregulowania kwestii zawiadamiania stron postępowań aktualizacyjnych ograniczałby się do postępowań toczących się nie w oparciu o dokumentację geodezyjną.</p>

426.	Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne	Art. 29–38 Wykreślić przepisy dotyczące postępowań rozgraniczeniowych w trybie administracyjnym, pozostawić tylko tryb rozgraniczenia nieruchomości w postępowaniu sądowym.	Obowiązujące regulacje prawne pozwalają na ustalenie przebiegu granic działek ewidencyjnych nawet w przypadku sporu co do ich przebiegu (§ 30–33 rozporządzenia z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków; Dz.U. z 2021 r. poz. 1390). Dodatkowo zapisy art. 39 prawa geodezyjnego pozwalają na wznowienie przesuniętych, uszkodzonych lub zniszczonych znaków granicznych, a więc odtworzenie przebiegu granicy. Należy tutaj podkreślić, iż w większości przypadków dotyczących postępowań rozgraniczeniowych prowadzonych w trybie administracyjnym strony nie zgadzają się na przebieg granic wg zebranych dowodów lub gdy dowody nie są wystarczające, strony nie składają zgodnego oświadczenia co do przebiegu granic. Organ przekazuje sprawę do sądu. Strona zostaje obciążona podwójnymi kosztami sporządzenia dokumentacji na potrzeby zarówno etapu administracyjnego, jak i etapu sądowego.
427.	Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne	Art. 24 ust. 5 powinien wprost wskazywać więcej podmiotów uprawnionych do uzyskania danych z baz danych EGiB – w szczególności chodzi o projektantów i architektów oraz inwestorów planujących realizację inwestycji celu publicznego.	Jako uczestnik procesu budowlanego wymienione podmioty powinny mieć wprost zapisane w ustawie prawo do dostępu do danych z bazy EGiB w zakresie danej inwestycji.
428.	Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne	W ustawie powinna być uregulowana możliwość wydawania informacji z operatu ewidencji gruntów i budynków, np. informacji o stanie prawnym na określony dzień (informacje historyczne), powinna być też możliwość wydania wypisu z operatu ewidencyjnego dla jednego spośród np. 120 podmiotów występujących w danej jednostce rejestrowej – wraz z odpowiednimi adnotacjami w załączniku dotyczącym opłat.	Wypisy z EGiB dotyczą stanu aktualnego – wprowadzenie możliwości wydawania ich na określony (historyczny) dzień – wraz z regulacjami dotyczącymi opłat ułatwi szczególnie innym organom i sądom ustalanie stanu nieruchomości. Możliwość wydawania danych ograniczonych do jednego z kilku lub kilkuset (w przypadku wspólnot mieszkaniowych) podmiotów skutkować będzie oszczędnościami i większą czytelnością danych udostępnianych zainteresowanym (obecnie wypis może mieć formę kilkudziesięciostronicowej książki).
429.	Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne	Z art. 23 ust. 1 pkt 1 wynika, że sądy przekazują właściwemu staroście odpisy prawomocnych orzeczeń sądowych w określonych sprawach. W chwili obecnej sądy wyższej instancji nie przysyłają orzeczeń, ponieważ orzeczenie wyższej instancji („utrzymujące w mocy” orzeczenie I instancji) nie odnosi się wprost do rozstrzygnięcia sądu I instancji, a do wniesionego środka odwoławczego, np. oddala apelację. W związku z powyższym proponuje się, aby zapis ten został uściślony.	Brak powyższych dokumentów skutkuje brakiem aktualności bazy danych.

430.	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Art. 72 ust. 1 pkt 3 → do uchylecia	Obecna treść art. 72 ust. 1 ustawy jest następująca: „1. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem: „(...) 3) decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”. Skutkiem uchylecia pkt 3 w art. 72 ust. 1 byłoby wyeliminowanie wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, tj. decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy. Wymóg uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem decyzji lokalizacyjnej jest nieuzasadniony, ponieważ na tym etapie procesu inwestycyjnego zazwyczaj nie są jeszcze znane docelowe parametry inwestycji, co naraża inwestorów na niepotrzebne opóźnienie w uzyskaniu decyzji lokalizacyjnej oraz na dodatkowe koszty.
431.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Celowe jest wprowadzenie do ustawy przepisu mówiącego o tym, że na terenach, gdzie są przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku od obiektów infrastruktury transportowej, możliwe jest lokalizowanie nowej zabudowy jedynie pod warunkiem zapewnienia przez właściciela działki odpowiednich zabezpieczeń na etapie pozwolenia na budowę w procesie inwestycyjnym.	W chwili obecnej problem lokalizowania zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej wielorodzinnej, w strefie przekroczeń polega na tym, że po wybudowaniu bloku przez dewelopera ludzie nabywający mieszkania nie są świadomi panujących tam uciążliwości. Wprowadzony zapis do ustawy na etapie procesu inwestycyjnego pozwoliłby egzekwować konieczność wprowadzenia takich zabezpieczeń przez dewelopera.
432.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Celowe jest wprowadzenie do ustawy przepisu w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, że w przypadku, kiedy emisja powodowana jest przez instalacje lub urządzenia usytuowane wewnątrz budynku i dźwięk odczuwany jest nie w środowisku, lecz przechodzi przez przegrody budowlane (stropy, ściany), oddziałując na ludzi wewnątrz pomieszczeń, aspekt ten należy rozpatrywać w kategoriach prawa budowlanego, wskazując PINB jako organ właściwy do przeprowadzenia pomiarów hałasu.	W chwili obecnej organ nadzoru budowlanego nie podejmuje działań w tej kwestii.

433.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Wprowadzenie do ustawy nowych przepisów.	W związku ze zmianą art. 115a polegającą na wprowadzeniu zapisu, że decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu może zostać wydana przez organ na podstawie pomiarów własnych lub pomiarów podmiotu obowiązanego do ich prowadzenia, a tym samym wykreślenia pomiarów przeprowadzonych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, starosta jako organ ochrony środowiska prowadzi kontrole wraz z pomiarami. W ślad za zmianą przepisów nie nadano jednak organowi dodatkowych uprawnień, jakie posiadały organy inspekcji ochrony środowiska. W związku z powyższych zasadne byłoby zaimplementowanie art. 9a ust. 2 oraz art. 9 ust. 2 pkt 3 poprzez możliwość żądania uruchomienia instalacji lub urządzeń oraz art. 9c ust. 2 i 3 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska do ustawy Prawo ochrony środowiska, nadając te uprawnienia starostom prowadzącym kontrole.
434.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Przygotowanie stosownych uregulowań prawnych dot. problematyki uciążliwości odorowych.	Konieczne jest, by nowe regulacje ustawy zawierały mechanizmy prawne pozwalające na likwidację lub znaczne ograniczenie uciążliwości odorowych, w szczególności poprzez wprowadzenie do systemu prawa norm zobowiązujących podmioty powodujące taką uciążliwość do podjęcia konkretnych działań naprawczych wraz z systemem realnych sankcji za niezgodne z przepisami działania w tym zakresie. Mechanizmom takim winno towarzyszyć opracowanie i wprowadzenie norm ochrony powietrza przed zapachami, a także jednoznaczne wskazanie właściwych organów. Wprowadzane uregulowania dotyczące uciążliwości zapachowych nie powinny się ograniczać tylko do sektora rolnictwa. W miastach problemem są przede wszystkim inne zakłady, które generują uciążliwości odorowe, w tym zakłady przetwarzające i kompostujące odpady itp., które zlokalizowane są w pobliżu zabudowy mieszkaniowej. Ponadto uregulowania prawne powinny dotyczyć nie tylko zakładów nowo powstałych, ale również odnosić się do zakładów już istniejących. W powyższej sprawie zostało skierowane pismo WS-08.6331.23.2023.JI z dnia 8.11.2023 r. do Ministra Klimatu i Środowiska.
435.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Art. 3 → dodać definicję pojęcia „koszty inwestycji” Ilekroć w ustawie jest mowa o: „(...) kosztach inwestycji – rozumie się przez to koszty poniesione dla sfinansowania zadań, o których mowa w art. 400a ust. 1, pozwalających na osiągnięcie efektu ekologicznego służącego ochronie środowiska i gospodarce wodnej o trwałości dłuższej niż jeden rok”.	Zmiana dotyczy wprowadzenia definicji kosztów inwestycji do ustawy Prawo ochrony środowiska. Zamysłem wprowadzenia definicji jest rozwianie wątpliwości, czy finansowanie zakupu i montażu np. „zbiornika na wody opadowe z dachu” o kosztach realizacji zadania poniżej 10 tys. zł jest finansowaniem kosztów inwestycji, o których mowa w art. 403 ust. 4 Prawa ochrony środowiska.

436.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Art. 3 pkt 7	Brak jest jednoznacznej definicji „Istotnej zmiany instalacji” w przypadku instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, co jest znacznym utrudnieniem dla prowadzących instalację i organów ochrony środowiska. Wskazane jest, aby w ustawie Prawo ochrony środowiska lub innym akcie prawnym, który porusza zagadnienie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, zdefiniowane było, czym jest istotna zmiana instalacji wytwarzającej pola elektromagnetyczne w odniesieniu do zmiany parametrów funkcjonowania instalacji.
437.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Art. 152 ust. 4a	Uszczegółowić trzeba, w jakich przypadkach należy wnieść sprzeciw do zgłoszenia oczyszczalni ścieków o przepustowości do 5 m ³ na dobę, wykorzystywanych na potrzeby własnego gospodarstwa domowego lub rolnego w ramach zwykłego korzystania z wód. Aktualne przepisy wydają się w sposób ogólny określać, kiedy możliwe jest wniesienie sprzeciwu. Wskazane jest, aby określić np. czy niezgodność z przepisami prawa budowlanego (samowola budowlana) stanowi podstawę do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia z art. 152.
438.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Art. 156	Należy doprecyzować art. 156 w kwestii terenów, których dotyczy zakaz używania instalacji nagłaśniających poprzez wprowadzenie np. do definicji ustawy pojęcia terenów publicznie dostępnych lub doprecyzowanie w treści artykułu zakresu obowiązywania zakazu, jeśli chodzi o prawo własności i tereny prywatne.
439.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Art. 222 ust. 5 Zapis istniejący: „Minister właściwy do spraw klimatu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, może określić, w drodze rozporządzenia, wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu i metody oceny zapachowej jakości powietrza”. Zapis proponowany: „Minister właściwy do spraw klimatu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu i metody oceny zapachowej jakości powietrza”.	Zgodnie z art. 222 ust. 1 ustawy PoS „W razie braku standardów emisyjnych i dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu ilości gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza ustala się na poziomie niepowodującym przekroczeń: a) wartości odniesienia substancji w powietrzu, b) wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu (art. 222) Zgodnie z art. 222 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska Minister właściwy do spraw klimatu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, może określić, w drodze rozporządzenia, wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu oraz metody oceny zapachowej jakości powietrza. Niemniej jednak wartości te nie zostały do dnia dzisiejszego określone, co powoduje, że problem dotyczący uciążliwości zapachowych wciąż pozostaje nieuregulowany prawnie. Przedmiotowe rozporządzenie winno również określać metody oceny zapachowej jakości powietrza oraz warunki uznawania wartości odniesienia substancji zapachowych za dotrzymane.

440.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	<p>Art. 96 Zapis istniejący: „Sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw”.</p> <p>Zapis proponowany: „Sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw”. Postanowienia uchwały nie mogą stać w sprzeczności z programami działań, o których mowa w art. 91 ust. 1.</p> <p>Inne propozycje sformułowania zapisu jw.: – pod warunkiem spełnienia założeń i celów programów, o których mowa w art. 91 ust. 1, – powinny uwzględniać założenia i cele programów, o których mowa w art. 91 ust. 1, – harmonogramy i cele Programów, o których mowa w art. 91 ust. 1 uwzględnia się odpowiednio.</p>	<p>Bezpośrednim skutkiem braku proponowanego zapisu jest podejmowanie na mocy art. 96 POŚ uchwał stojących w sprzeczności lub niezgodnych z harmonogramami i wytycznymi programów naprawczych, tj. Programami ochrony powietrza, o których mowa w art. 91 ust. 1.</p> <p>Przykładem takiego działania jest zmiana uchwały antysmogowej dla Małopolski na podstawie art. 96, która została wprowadzona w sposób niezgodny z harmonogramem działań Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego, zgodnie z którym realizacja istniejących uchwał antysmogowych dla Małopolski w postaci takiej, w jakiej były uchwalone, była celem nadrzędnym tego Programu. Zmiana uchwał podejmowanych na podstawie art. 96 nie może odbywać się w sposób dowolny, z pominięciem celów oraz harmonogramów działań wyznaczonych w głównych programach naprawczych i strategiach.</p>
441.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	<p>Art. 96: Zapis proponowany: Dodanie ust. 10: „10. Właściwym miejscowo wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom przysługuje skarga do sądu administracyjnego na postanowienia uchwał, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 91 ust. 1. Warunkiem wniesienia skargi jest wykazanie interesu prawnego jednostki samorządu terytorialnego, której dana uchwała dotyczy”.</p>	<p>Dodanie zapisu spowoduje skuteczną możliwość zaskarżenia przez gminę uchwał antysmogowych oraz programów ochrony powietrza (patrz: postanowienie WSA w Krakowie, sygn. akt II SA/Kr 396/23), bowiem warunkiem formalnym wniesienia skargi będzie wykazanie interesu prawnego analogicznie do art. 50 § 1 p.p.s.a.</p>

442.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	<p>Art. 289 ust. 1 Zapis istniejący: „Nie wnosi się opłat z tytułu tych rodzajów korzystania ze środowiska spośród wymienionych w art. 273 ust. 1, których roczna wysokość wnoszona na rachunek urzędu marszałkowskiego nie przekracza 800 zł. W przypadku, gdy roczna wysokość opłaty z tytułu każdego z rodzajów korzystania ze środowiska spośród wymienionych w art. 273 ust. 1 nie przekracza 100 zł, nie przedkłada się także wykazów, o których mowa w art. 286 ust. 1”.</p>	<p>Proponuje się całkowite wyeliminowanie progu 800 zł jako rocznej wysokości opłat z tytułu korzystania ze środowiska lub obniżenie tego progu np. do kwoty 100 zł. Przy zastosowaniu takiego rozwiązania zdecydowanie większa pula środków zostałaby odprowadzona do Urzędów Marszałkowskich, co przełożyłoby się na wzrost finansowania działań z obszaru ochrony środowiska. Jednocześnie proponuje się wprowadzenie obowiązku przedkładania wykazów, o których mowa w art. 286 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska, w każdym przypadku, tj. niezależnie od kwoty rocznej wysokości opłat. Taki system dostarczałby szerszych informacji na temat podmiotów korzystających ze środowiska oraz pozwalałaby na ich monitorowanie. Z uwagi na rosnącą liczbę przedsiębiorstw oraz wprowadzania nowych technologii produkcyjnych, a tym samym wprowadzaniem do powietrza większej ilości lub różnorodności zanieczyszczeń, zasadne wydaje się zaostrożenie powyższych przepisów, szczególnie że obecnie obowiązujące stawki są rażąco niskie w odniesieniu do sytuacji rynkowej oraz poziomu innych zobowiązań podatkowych. Działania te pozytywnie wpłyną na ochronę środowiska, jakość powietrza oraz będą zgodne z polityką klimatyczną kraju i Unii Europejskiej.</p>
443.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	<p>Art. 152 ust. 2 pkt 7 Zapis istniejący: „152. 2, pkt 7 Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać (...) informację, czy stopień ograniczania wielkości emisji jest zgodny z obowiązującymi przepisami”. Zapis proponowany: „152. 2, pkt 7 Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać (...) informację, czy stopień ograniczania wielkości emisji jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Art. 143 stosuje się odpowiednio”.</p>	<p>Art. 184 Poś dotyczący wniosku o wydanie pozwolenia wskazuje, że wniosek powinien w określonych sytuacjach zawierać również informację o spełnieniu wymogów, o których mowa w art. 143. W przypadku zgłoszenia instalacji, o którym mowa w art. 152 Poś, zgodnie z ust. 2 pkt 7, zgłoszenie powinno zawierać informację, czy stopień ograniczania wielkości emisji jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Przywołany zapis jest ogólny i nie odnosi się bezpośrednio do konieczności spełnienia przez zgłaszaną instalację wymogów wskazanych w art. 143. Powyższe pozostawia zbyt dużą możliwość interpretacyjną. Jeżeli w zamyśle ustawodawcy wymagania art. 143 powinny również dotyczyć instalacji objętych obowiązkiem zgłoszenia, wskazane jest przywołanie tego przepisu w art. 152, w celu uniknięcia niespójnych interpretacji (tak jak ma to miejsce w przypadku wniosku o wydanie pozwolenia na emisję).</p>
444.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	<p>Art. 3 pkt 7 Zapis istniejący: „Art. 3. Ileokroć w ustawie jest mowa o: 7) istotnej zmianie instalacji – rozumie się przez to taką zmianę sposobu funkcjonowania instalacji lub jej rozbudowę, która może powodować znaczące zwiększenie negatywnego oddziaływania na środowisko”.</p>	<p>Definicja zmiany istotnej wymaga doprecyzowania. Mając na uwadze, iż charakter zmiany jest przesłanką do podejmowania określonych czynności w prowadzonych postępowaniach (np. konieczności przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego dla instalacji zmienianej w sposób istotny w sytuacji, gdy przekroczone są standardy jakości powietrza), to sposób jej zdefiniowania powinien pozwalać jednoznacznie stwierdzić, z jakim rodzajem zmiany mamy do czynienia – zmiana istotna czy nieistotna. Sformułowanie „znaczące zwiększenie” pozostawia zbyt uznaniowe możliwości interpretacyjne.</p>

445.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	<p>Art. 225 ust. 1, art. 3 Zapis istniejący: „Art. 225. 1. Na obszarze, na którym zostały przekroczone standardy jakości powietrza, wyznaczonym w ocenie poziomów substancji w powietrzu, o której mowa w art. 89, przeprowadzonej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, wydanie pozwolenia na wprowadzanie do powietrza substancji, dla której standard jakości powietrza został przekroczony, z nowo budowanej instalacji lub zmienianej w sposób istotny, jest możliwe, jeżeli zostanie zapewniona odpowiednia redukcja ilości tej substancji wprowadzanej do powietrza z innych instalacji usytuowanych na obszarze gminy, w której planowana jest budowa nowej instalacji lub dokonanie istotnej zmiany instalacji”.</p> <p>Zapis proponowany: Wprowadzenie w Art. 3 definicji „nowo budowanej instalacji”.</p>	<p>Brak definicji „nowo budowanej instalacji” pozostawia organowi dowolność interpretacji tego pojęcia. Kwestia ta istotna jest szczególnie w sytuacji przekroczonych standardów jakości powietrza i konieczności przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego. „Nowo budowana instalacja” może być rozumiana jako instalacja oddana do użytkowania w określonym czasie lub jako instalacja, dla której po raz pierwszy prowadzący instalację występuje z wnioskiem o uzyskanie pozwolenia.</p> <p>Czytanie zapisu wprost (zgodnie z jego brzmieniem) prowadzi do sytuacji, gdzie podmiot uchylający się od obowiązku uzyskania pozwolenia i działający bezprawnie zostaje w pewien sposób „nagrodzony” za to bezprawne działanie, a podmiot rozpoczynający eksploatację faktycznie nowo zbudowanej instalacji zmuszony jest ponieść koszty związane z dokonaniem redukcji emisji w związku z postępowaniem kompensacyjnym i przekroczonym tłem, na które wpływ ma działający bez pozwolenia zakład, a który wg istniejącego zapisu pozwolenie może uzyskać bez kompensacji – przy literalnym czytaniu istniejącego zapisu.</p> <p>Mając powyższe na uwadze, do ustawy należy wprowadzić definicję „nowo budowanej instalacji”, uwzględniając w niej również zakłady istniejące, działające bez wymaganego pozwolenia bądź zgłoszenia.</p>
446.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	<p>Art. 184 ust. 4 pkt 7) Zapis istniejący: „4. Do wniosku o wydanie pozwolenia należy dołączyć: 7) zaświadczenie o niekaralności prowadzącego instalację: a) za przestępstwa przeciwko środowisku, b) będącego osobą fizyczną albo współnika, prokurenta, członka rady nadzorczej lub członka zarządu prowadzącego instalację, będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej za przestępstwa, o których mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 i 1517 oraz z 2021 r. poz. 1023) – w przypadku pozwolenia na wytwarzanie odpadów”.</p>	<p>Jak wynika wprost z literalnie czytanego zapisu artykułu 184 ust. 4 pkt 7) Poś, do wniosku o wydanie pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza należy dołączyć zaświadczenie o niekaralności za przestępstwa przeciwko środowisku dla prowadzącego instalację. Jednak, jak wskazano w ustawie (art. 184 ust. 4, pkt 7 b), zapis ten dotyczy jedynie przypadku pozwolenia na wytwarzanie odpadów.</p> <p>Natomiast jak wynika z artykułu 186 ust. 1 pkt 8) tej samej ustawy Poś: „1. Organ właściwy do wydania pozwolenia odmówi jego wydania, jeżeli: 8) prowadzący instalację będący osobą fizyczną albo współnik, prokurent, członek zarządu lub członek rady nadzorczej prowadzącego instalację, będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa przeciwko środowisku;”</p>

		<p>Zapis proponowany:</p> <p>„4. Do wniosku o wydanie pozwolenia należy dołączyć:</p> <p>7) zaświadczenie o niekaralności prowadzącego instalację:</p> <p>a) za przestępstwa przeciwko środowisku,</p> <p>b) będącego osobą fizyczną albo wspólnika, prokurenta, członka rady nadzorczej lub członka zarządu prowadzącego instalację, będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej za przestępstwa, o których mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 i 1517 oraz z 2021 r. poz. 1023) – w przypadku pozwolenia na wytwarzanie odpadów”.</p>	<p>Zatem zgodnie z powyższym (art. 186 ust. 1 pkt 8) organ wydający pozwolenie na emisję gazów i pyłów do powietrza powinien mieć również możliwość zweryfikowania, czy prowadzący instalację będący osobą fizyczną albo wspólnik, prokurent, członek zarządu lub członek rady nadzorczej prowadzącego instalację, będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa przeciwko środowisku.</p>
447.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	<p>Art. 403 ust. 4 i 5</p> <p>Zapis istniejący:</p> <p>„4. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, może polegać na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu gminy lub budżetu powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji:</p> <p>1) podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych, w szczególności:</p> <p>a) osób fizycznych,</p> <p>b) wspólnot mieszkaniowych,</p> <p>c) osób prawnych,</p> <p>d) przedsiębiorców;</p> <p>2) jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.</p>	<p>Zgodnie z projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw z dnia 15 marca 2023 r. proponuje się wznowienie prac nad nieprocedowanym ww. projektem i przyjęcie zaproponowanych w nim zmian oraz wprowadzenie regulacji dotyczących sprawowania kontroli realizacji inwestycji, trwałości zadania oraz osiągniętego efektu ekologicznego tj.:</p> <p>ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:</p> <p>„4. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, może polegać na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu gminy lub budżetu powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych lub jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.</p> <p>5. Rada gminy albo rada powiatu określi, w drodze uchwały, zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące:</p> <p>1) kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania;</p> <p>2) tryb weryfikacji spełnienia kryteriów, o których mowa w pkt 1;</p> <p>3) tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania;</p> <p>4) tryb sprawowania kontroli realizacji inwestycji, utrzymania trwałości zadania oraz utrzymania osiągniętego efektu ekologicznego”.</p>

		5. Zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa odpowiednio rada gminy albo rada powiatu w drodze uchwały”.	Niezbędne wprowadzenie zapisów dot. obowiązku sprawowania kontroli wykonania dofinansowanych zadań oraz utrzymania osiągniętego efektu ekologicznego jako nadrzędnej zasady szczególnej dbałości o środki finansowe redystrybuowane w formie dotacji celowych na realizację zadań publicznych, o której mowa w art. 126 ustawy o finansach publicznych. Naruszenie celu w postaci nieosiągnięcia efektu ekologicznego poprzez nieutrzymanie trwałości zadania wiąże się dla inwestora z konsekwencjami wskazanymi w art. 252 ufp. Cel wprowadzenia dodatkowego zapisu: zapewnienie prawidłowego i należytego wydatkowania środków publicznych. Zasady kontroli powinny być określone odpowiednio przez radę gminy albo radę powiatu w drodze uchwały.
448.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Dodanie ust. 5 a i i 5b.	Zgodnie z projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw z dnia 15 marca 2023 r. proponuje się wznowienie prac nad nieprocedowanym ww. projektem i przyjęcie zaproponowanych w nim zmian tj.: dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu: „5a. Rada gminy albo rada powiatu w uchwale, o której mowa w ust. 5, może określić: 1) kategorie podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych uprawnionych do otrzymania dotacji; 2) dodatkowe kryteria lub warunki, jakie będą musiały zostać spełnione przez podmiot lub jednostkę ubiegającą się o udzielenie dotacji, w tym wynikające z wymagań określonych w przepisach odrębnych lub umowie zawartej przez gminę lub powiat z Narodowym Funduszem lub wojewódzkim funduszem, w ramach której gmina lub powiat otrzymuje dotację, o której mowa w art. 411 ust. 1 pkt 2; 3) tryb weryfikacji spełnienia kryteriów lub warunków, o których mowa w pkt 2. 5b. W przypadku, gdy uchwała, o której mowa w ust. 5, określa kryteria lub warunki, o których mowa w ust. 5a pkt 2, dotyczące dochodów osoby fizycznej ubiegającej się o udzielenie dotacji celowej z budżetu gminy lub budżetu powiatu, przepisy art. 411 ust. 10g–10sa stosuje się odpowiednio”.
449.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Ust. 6 Zapis istniejący: „Udzielenie dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, następuje na podstawie umowy zawartej przez gminę lub powiat z podmiotami określonymi w ust. 4.	Zgodnie z projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw z dnia 15 marca 2023 r. proponuje się wznowienie prac nad nieprocedowanym ww. projektem i przyjęcie zaproponowanych w nim zmian, tj.: ust. 6 otrzymuje brzmienie:

		W przypadku, gdy dotacja stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej”.	„6. Udzielenie dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, następuje na podstawie umowy. W przypadku, gdy dotacja celowa stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej”. *Proponowana zmiana przepisów art. 403 ustawy Poś, polegająca na zmianie brzmienia ust. 4, 5 oraz 6 oraz dodaniu ust. 5a i 5b, ma na celu uelastycznienie obowiązujących przepisów dotyczących zasad udzielenia dotacji celowej oraz sposobu jej rozliczania.
450.	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska	Art. 378 ust. 2a pkt 4	Artykuł ten mówi o właściwości rzeczowej marszałka województwa w sprawach wydawania decyzji o zobowiązaniu do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego oraz nałożenia obowiązku podjęcia czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko dla dróg innych niż autostrady i drogi ekspresowe, usytuowanych w miastach na prawach powiatu. Zapis ten sugeruje, że marszałek nie podejmuje działań w zakresie oddziaływania autostrad i dróg ekspresowych w miastach na prawach powiatu i tak jest interpretowany przez niektóre organy i sądy. Tymczasem ust. 2a pkt 2 nadaje uprawnienia marszałkowi w zakresie przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Do takich przedsięwzięć zaliczamy autostrady i drogi ekspresowe. Należałoby zmodyfikować zapis w pkt 4 w sposób niebudzący wątpliwości.
451.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 83a [Organ wydający zezwolenie na usunięcie] „1. Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku, gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków – wojewódzki konserwator zabytków. Art. 83f [Wyłączenie stosowania] 1. Przepisów art. 83 ust. 1 nie stosuje się do: 2) krzewów na terenach pokrytych roślinnością pełniącą funkcje ozdobne, urządzonej pod względem rozmieszczenia i doboru gatunków posadzonych roślin, z wyłączeniem krzewów w pasie drogowym drogi publicznej, na terenie nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków oraz na terenach zieleni; 5) drzew lub krzewów owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków lub na terenach zieleni”.	W obecnym stanie prawnym usunięcie drzewa lub krzewu rosnącego na nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków wymaga uzyskania dwóch decyzji: na podstawie ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zasadne jest przeniesienie ww. przepisów do ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, na podstawie której uzgadniane są pozostałe czynności prowadzone na terenach wpisanych do rejestru zabytków.

452.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 83 ust. 4 Proponowane jest dodanie zapisu umożliwiającego odstąpienie od wywieszenia ogłoszenia o zamiarze złożenia wniosku, jeżeli stan drzewa wymaga pilnej interwencji. Organ w toku postępowania, jeżeli uzna brak takich przesłanek, mógłby zawieszać postępowanie i wymagać dokonania takiego ogłoszenia.	Obecne zapisy uniemożliwiają szybkie złożenie wniosku przez spółdzielnię lub wspólnotę mieszkaniową, nawet jeżeli istnieje realne zagrożenie, spowodowane np. uszkodzeniem drzewa w wyniku zjawisk atmosferycznych.
453.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 83d ust. 5 „Wycinka drzew – przyczyna wycinki przy wnioskach inwestycyjnych – możliwość ubiegania się o wydanie zezwolenia na wycinkę zieleni po przedstawieniu faktycznej przyczyny wycinki tj. ostatecznego pozwolenia na budowę”.	W aktualnym stanie prawnym, jeżeli przyczyną wycinki jest realizacja inwestycji wymagającej uzyskania pozwolenia na budowę/rozbiórkę, istnieje możliwość wydania warunkowej decyzji na wycinkę. W takim przypadku zezwolenie na wycinkę może zostać wykonane pod warunkiem uzyskania pozwolenia na budowę/rozbiórkę. Przyczyna wycinki powinna być faktyczna i zatwierdzona przed złożeniem wniosku na wycinkę. Dlatego należałoby: 1. najpierw wystąpić z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę (na złożonym pzt powinna być wrysowana zieleń istniejąca z wyraźnym zaznaczeniem zieleni do usunięcia i pozostawienia – można dodatkowo wprowadzić wymóg dołączania inwentaryzacji dendrologicznej do projektu budowlanego); 2. uzyskać pozwolenie na budowę/rozbiórkę; 3. wystąpić z wnioskiem na usunięcie zieleni kolidującej z planowanym przedsięwzięciem inwestycyjnym, przedkładając jako przyczynę wycinki ostateczne pozwolenie na budowę.
454.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 83f ust. 1 pkt 3b Zwolnienie z konieczności uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew, jeżeli usunięcie wynika z przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego. Propozycja ograniczenia tego przepisu wyłącznie do nieruchomości o podstawowym przeznaczeniu w planach zagospodarowania przestrzennego pod cele rolnicze.	Przepis obecnie jest nadużywany przez deweloperów, którzy grunty o przeznaczeniu w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, ale wg EGiB posiadające klasyfikacje rolną, czyszczą z drzew bez posiadania zezwolenia. Doprecyzowanie kwestii dotyczącej minimalnego czasu prowadzenia działalności rolniczej na nieruchomości. Obecnie dochodzi do kuriozalnych sytuacji – wycinane są połacie zadrzewień na użytkach rolnych, deweloper, który z rolą nie ma nic wspólnego, twierdzi, że zostanie zasiana koniczyna (RIV), ale de facto w planach jest budowa osiedla mieszkaniowego. Jest to ewidentne obejście przepisów i luka w prawie.
455.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 83f ust. 1 pkt 14 lit. b Usunięcie sformułowania: „po przeprowadzeniu oględzin przez organ właściwy do wydawania zezwolenia” i zastąpienie zapisem: „po potwierdzeniu przez organ właściwy do wydawania zezwoleń, że drzewo stanowi złom lub wywrot. Potwierdzenie odbywa się formie notatki sporządzonej na podstawie otrzymanej dokumentacji fotograficznej lub oględzin”.	Dotyczy usuwania złomów i wywrotów. Usprawnienie trybu przyjmowania informacji o złomach lub wywrotach, zwłaszcza w sytuacji masowego występowania zjawiska na skutek np. wichury.

456.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 83f ust. 3	<p>Wycinka drzew – wyłączenie konieczności przeprowadzania przez organ oględzin w terenie złomów/wywrotów. Pozostawienie konieczności zgłoszenia złomów/wywrotów przez podmioty ujęte w art. 84f ust. 1 pkt 14 (tylko w celach statystycznych).</p> <p>Podmioty określone w art. 83f ust. 1 pkt 14 b (posiadacze nieruchomości, na których znajdują się złomy/wywroty) powinny składać jedynie informacje o złomie/wywrocie – tak jak jednostki określone w art. 83 f ust. 1 pkt 14 a.</p>
457.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 83f ust. 4	<p>Wycinka drzew – wyłączenie konieczności zgłaszania do organu zamiaru wycinki drzew przez osoby fizyczne na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej, z terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej o powierzchni działki do 1000 m², z wyłączeniem terenów objętych obszarem lub indywidualnym wpisem do rejestru zabytków.</p> <p>Zwolnienie osób fizycznych, które wycinają drzewa na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej z terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej o powierzchni działki do 1000 m², z wyłączeniem terenów lub ich części wpisanych do rejestru zabytków. Dotyczy to zabudowań jednorodzinnych, w zabudowie szeregowej lub bliźniaczej – nie dot. zabudowań wielorodzinnych, np. małych wspólnot mieszkaniowych. Ww. osoby powinny składać tylko informacje do organu, że usunęli drzewa ze swojej działki. Organ prowadziłby ewidencję wycinanych drzew przez ww. osoby. Pozostawienie konieczności zgłoszenia zamiaru usunięcia drzewa przez osoby fizyczne, na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej, dla terenów niezabudowanych, zabudowanych o powierzchni większej niż 1000 m², z terenów bądź ich części objętych wpisem do rejestru zabytków.</p>
458.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 83f ust. 6 Zmiana polegająca na dodaniu możliwości odstąpienia od obowiązku wykonania oględzin.	<p>Proponuje się możliwość odstąpienia przez organ od oględzin na podstawie dostępnych informacji (dane GIS, dostarczone fotografie, wiedza uzyskana w ramach innego postępowania itp.). Odstąpienie od oględzin byłoby równoznaczne z milczącym załatwieniem sprawy, organ nie miałby możliwości wniesienia sprzeciwu oraz egzekwowania art. 83f ust. 17. Przeprowadzanie oględzin zgłaszanych drzew rosnących w urządzonych przydomowych ogrodach generuje zbędne obciążenie urzędu, zwłaszcza w obliczu znikomych możliwości wniesienia sprzeciwu. Oględziny mają na celu ograniczenie „czyszczenia” nieruchomości w związku z planowaną działalnością gospodarczą, a także zebranie informacji służącej do ewentualnego przyszłego naliczenia opłaty. W przypadku zagospodarowanych ogrodów przydomowych czynność ta wydaje się zbędna.</p>

459.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 83f ust. 14 pkt 2 Proponuje się, aby sprzeciw był możliwy dla drzew o obwodach pni o połowę mniejszych.	Rozszerzenie katalogu przypadków, w których organ może wnieść sprzeciw do zgłoszenia zamiaru usunięcia drzewa. Obecnie organ może wnieść sprzeciw co do drzew o cechach pomnikowych, wymienionych w rozporządzeniu.
460.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 83f ust. 17 Doszczegółowienie treści poprzez konkretne wskazanie, kto uiszcza opłatę.	Obecna treść jest nieprecyzyjna i nie wskazuje, kto jest zobowiązany do uiszczenia opłaty – osoba dokonująca zgłoszenia czy nowy podmiot (np. deweloper), który zakupił działkę i wystąpił z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę.
461.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 85 ust. 4b Konieczna pilna waloryzacja stawek opłat za usuwanie drzew.	Obecne stawki zostały ustanowione na relatywnie niskim poziomie w roku 2017, od tego czasu nie były waloryzowane. Waloryzacja powinna być minimum o wskaźniki inflacyjne z tego okresu, ponieważ obecnie wysokość kar będąca pochodną opłaty przestaje odstraszać. Koszty uzyskania decyzji zezwalającej (koszty opracowania dokumentacji, opłat, nasadzeń zastępczych) niejednokrotnie przewyższają wysokość ewentualnej kary, a wysokości opłat nie nadążają za wzrostem cen materiału szkółkarskiego i usług.
462.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 86 ust. 1 pkt 7	Wycinka drzew – zwolnienie z opłaty w przypadku przedsięwzięcia, dla którego wydano decyzję o inwestycji, dla której wydano decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Ustawa nie precyzuje jasno, czy można zastosować art. 86 ust. 1 pkt 7 w przypadku, gdy na nieruchomości nie ma MPZP i nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy, natomiast wydano decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Ponadto wskazane jest doprecyzowanie, czym jest nieruchomość nieużytkowana. Często zdarza się, że dana nieruchomość jest w jakimś stopniu zagospodarowana – a przyczyną usunięcia drzew jest poniekąd zmiana tego zagospodarowania (np. poprzez rozbiórkę obiektów, budowę, przebudowę).
463.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 86 ust. 3 „W przypadku niewykonania nasadzeń zastępczych, o których mowa w ust. 2, zgodnie z zezwoleniem na usunięcie drzewa lub krzewu, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji”, proponuje się zamienić na przepis dający możliwość zrekompensowania straty w środowisku w formie opłaty.	Wskazane w przepisach postępowanie egzekucyjne jest czasochłonne i wymaga zaangażowania środków gminnych. Przypadki konieczności uruchomienia postępowania egzekucyjnego dotyczą głównie sytuacji, w których podmiot zobowiązany do wykonania nasadzenia utracił prawo do nieruchomości i fizycznie nie ma gdzie wykonać nasadzeń oraz zapewnić im pielęgnację.

464.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 87a ust. 2, art. 87a ust. 4	<p>Kary administracyjne za uszkodzenie/zniszczenie drzewa.</p> <p>Ustawodawca wymaga, aby to organ wyjaśnił, jak rozwijała się korona określonego drzewa w całym okresie jego rozwoju. Istotny jest więc stan korony przed i po każdym zabiegu przycięcia. Tylko dane odnośnie do tych kwestii pozwolą na stwierdzenie, czy prace w obrębie korony nie spowodowały uszkodzenia drzewa, a zatem, czy zasadne jest wymierzenie kary pieniężnej, o której mowa w art. 88 ust. 1 pkt 4. Określenie objętości części żywej korony od dnia 1 stycznia 2016 r., do dnia dzisiejszego – względem której dokonywano zabiegów pielęgnacyjnych. Właściciel nieruchomości nie ma obowiązku prawnego posiadania i przetrzymywania ewentualnego dokumentacji z przeprowadzonych zabiegów (do 30%). Sytuacja ta sprawia, że przeprowadzenie dowodu jest ograniczone. Organ zmuszony jest do zgromadzenia dowodów w sprawie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych drzewa na przestrzeni lat, a pozostających w rękach Strony jako sprawcy czy współsprawcy czynu zabronionego.</p>
465.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 87a ust. 4, ust. 5 oraz art. 88 ust. 1	<p>Wycinka drzew – postępowania karne związane ze zniszczeniem/ uszkodzeniem drzew.</p> <p>Aktualne przepisy art. 87a ust. 4 i 5 rozróżniają uszkodzenie drzewa (usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony drzewa, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa) oraz zniszczenie drzewa (usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 50% korony drzewa, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa). Przy praktycznym rozpatrywaniu spraw karnych rozróżnienie, czy drzewo zostało uszkodzone czy zniszczone, jest trudne do zweryfikowania, a w toku prowadzonych postępowań niezbędne jest dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego, które nie budzi zastrzeżeń i wątpliwości.</p>
466.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 87a ust. 3	<p>Wycinka drzew – administracyjne kary pieniężne, konieczność przedkładania dokumentacji fotograficznej do każdego wyjątku od możliwości usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony drzewa.</p> <p>Dokumentacja, w tym dokumentacja fotograficzna, powinna dotyczyć całego ustępu 2.</p>

467.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	<p>Art. 87a ust. 6 Zmiana z: „Przepisu ust. 2 nie stosuje się do drzew, o których mowa w art. 83f ust. 1” na: „Przepisu ust. 2 nie stosuje się do drzew, o których mowa w art. 83f ust. 1 z wyjątkiem pkt 3a”.</p>	<p>Zawarte w art. 88 ust. 1 ww. ustawy regulacje prawne przewidują wymierzenie administracyjnej kary pieniężnej m.in. za „uszkodzenie” oraz „zniszczenie” drzewa. Prawne definicje uszkodzenia i zniszczenia zostały zawarte w art. 87a ust. 4 („Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż określony w ust. 2, stanowi uszkodzenie drzewa”) i ust. 5 („Usunięcie gałęzi w wymiarze przekraczającym 50% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż określony w ust. 2, stanowi zniszczenie drzewa”). W obu przypadkach delegacja ustawowa wskazuje na konieczność oceny, czy jakaś część usuniętej korony była usuwana zgodnie ze wskazaniem z ust. 2, a jakaś część wyciętych gałęzi przekraczała zawarte tam dyspozycje. Treść art. 87a ust. 2 daje szczegółową informację, w jakim zakresie cięcia korony są dopuszczalne pod względem formalno-prawnym. Zgodnie z powyższym „Prace w obrębie korony drzewa nie mogą prowadzić do usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, chyba że mają na celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych; 2) utrzymywanie uformowanego kształtu korony drzewa; 3) wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa”. <p>Wątpliwości rodzą się w związku z treścią art. 87a ust. 6 ww. ustawy w brzmieniu: „Przepisu ust. 2 nie stosuje się do drzew, o których mowa w art. 83f ust. 1.”. Natomiast w art. 83f ust. 1 zawarte są wszystkie wyłączenia z konieczności uzyskiwania zezwolenia na usunięcie drzew w trybie ustawy o ochronie przyrody. Z 15 enumeratywnie wymienionych przypadków, istotny jest głównie jeden, zawarty w pkt 3a. Zwalnia on z konieczności uzyskiwania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Tryb usuwania drzew przez osoby fizyczne został uregulowany nowelizacją z 11 maja 2017 r. i zawarty w art. 83f ust. 4 i kolejnych. Przewiduje on tryb zgłoszenia zamiaru wycięcia drzew oraz milczącej zgody organu w przypadku braku przeciwwskazań co do usunięcia drzew. Obecne zapisy powodują, iż w stosunku do osób fizycznych rodzą się wątpliwości: w oparciu o jaki przepis prawa i na podstawie jakich kryteriów możliwe jest wymierzenie osobie fizycznej administracyjnej kary pieniężnej za uszkodzenie lub zniszczenie drzewa.</p>
------	--	--	---

468.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 88 ust. 1 Zamiast: „Wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną za: ...” zapis powinien brzmieć: „Organ, o którym mowa w art. 83a ust. 1, wymierza administracyjną karę pieniężną za: ...”	Obecny stan prawny powoduje, że wójt/burmistrz/prezydent prowadzi postępowania w sprawach karnych za zniszczenie lub uszkodzenie drzewa również na terenach zabytkowych, pomimo że pozostałe kompetencje z zakresu drzew (np. zezwolenie na wycinkę lub kara za usunięcie drzewa bez zezwolenia) posiada konserwator zabytków.
469.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 89 ust. 1 – zwiększenie wymiaru kary do trzykrotności opłaty, z wprowadzeniem możliwości odroczenia kary pod warunkiem posadzenia w zamian drzew w tym samym miejscu na nieruchomości, z którego usunięto drzewo, lub minimalnej, wynikającej z innych istniejących przeszkód odległości od usuniętego drzewa, z obowiązkiem utrzymania takiego nasadzenia przez min. 5 lat.	Obecny sposób wyliczania kar, niezależnie od wysokości stawek opłat, powoduje, że kara taka jest bardzo dotkliwa dla osób, które usunęły drzewo np. przez pomyłkę (wycięcie nie tego drzewa, które jest w zezwoleniu, brak świadomości o konieczności posiadania zezwolenia itp. czynniki ludzkie), natomiast jest marginalna przy kosztach np. inwestycji deweloperskiej w kontekście potencjalnych zysków. Odroczenie kary pod warunkiem nasadzenia zastępczego powinno złagodzić skutki dla przypadków niecelowego usunięcia, a podniesienie kary skutecznie będzie przeciwdziało nielegalnym wycinkom pod inwestycje. Zmiana wymaga również dopracowania szczegółów kar za zniszczenie lub uszkodzenie drzewa. Rozgraniczenie wysokości kary z podziałem na osoby fizyczne oraz podmioty gospodarcze.
470.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 89 ust. 1, ust. 2	Wycinka drzew – nadanie radom gminy kompetencji w zakresie ustalenia stawek za usunięcie/zniszczenie/uszkodzenie zieleni. Aktualnie administracyjną karę pieniężną za usunięcie i zniszczenie zieleni ustala się w wysokości dwukrotnej opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu lub w wysokości opłaty – jeżeli usunięto/zniszczono drzewa lub krzewy, za których wycinkę nie nalicza się opłat. W przypadku uszkodzenia – opłata *0,6. Stawki kar są zbyt niskie. Zasadne jest umożliwienie radom gmin określenie sposobu obliczania administracyjnych kar pieniężnych za wycinkę/uszkodzenie zieleni, poprzez wprowadzenia współczynnika różnicującego wyliczoną karę na podstawie obowiązujących przepisów: 1. z uwagi na lokalizację zieleni, np. inny dla terenu miast, terenu zieleni, terenu nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków, terenu wsi 2. z uwagi na gatunki drzew i krzewów 3. z uwagi na obwody drzew i powierzchnie krzewów. Należy podać najwyższy możliwy współczynnik.
471.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 90	Wycinka drzew – określenie organu do wydawania zezwoleń z terenów stanowiących własność Skarbu Państwa, a które znajdują się we władaniu gminy/prezydenta/spółki z 100% udziałem gminy. Dot. to m.in. usuwania drzew z pasów drogowych dróg publicznych, będących własnością skarbu państwa w gospodarowaniu prezydenta miasta.

			<p>Aktualnie starosta lub marszałek wydaje zezwolenia z terenów będących własnością gminy (z wyłączeniem będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu). W przepisach brakuje doprecyzowania, kto ma wydawać decyzje, jeżeli: 1. z wnioskiem występuje jednostka organizacyjna gminy, która zarządza działkami skarbu państwa w imieniu gminy (np. działki drogowe); 2. w ewidencji jest zapis gospodarz – prezydent; 3. z wnioskiem na wycinkę zieleni rosnącej na działce stanowiącej własność skarbu państwa występuje spółka ze 100% udziałem gminy. Należy doprecyzować sformułowanie „własność gminy” tak, aby organ nie wydawał zezwolenia samemu sobie.</p>
472.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Art. 90 ust. 1	<p>Wycinka drzew – doprecyzowanie, że na terenach wpisanych do rejestru zabytków i na terenach należących do gminy zezwolenie wydaje wojewódzki konserwator zabytków (organ, który wydaje zezwolenia na wycinkę z tych obszarów).</p> <p>Wprowadzenie właściwości wojewódzkiego konserwatora zabytków dla postępowań dotyczących nakładania administracyjnych kar pieniężnych na terenach objętych obszarowymi lub indywidualnymi wpisami do rejestru zabytków.</p>
473.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Dodanie nowego przepisu umożliwiającego przeniesienie na inny podmiot (nowego posiadacza nieruchomości) decyzji zezwalającej na usunięcie drzew.	<p>Powszechną praktyką jest zbywanie nieruchomości z kompletem dokumentów pozwalających na realizację inwestycji. Decyzja pozwolenia na budowę może zostać w takim przypadku przeniesiona, ale zachodzi konieczność uzyskania ponownego zezwolenia na usunięcie drzew. Sprawa jest szczególnie istotna w kontekście zobowiązań wynikających z decyzji o usunięciu drzew – wykonania nasadzeń zastępczych.</p>
474.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	Brak regulacji w zakresie odległości istniejących drzew oraz planowanych nasadzeń względem obiektów zabudowy mieszkaniowej.	<p>Obowiązujące przepisy prawa budowlanego i ustawy o ochronie przyrody nie regulują kwestii odległości, jakie należy zachować, sadząc drzewa i krzewy w sąsiedztwie budynków. Planując posadzenie drzewa lub krzewu w mieście, powinno się uwzględnić ostateczny rozmiar rośliny. Wybierając gatunek sadzonki, należy zatem wziąć pod uwagę parametry, jakie osiągnie drzewo (wysokość, szerokość korony, średnicę pnia, docelową wielkość systemu korzeniowego) lub krzew (wysokość, pokrycie powierzchni). Ważne jest bowiem, aby w przyszłości drzewa i krzewy nie wchodziły w kolizję z istniejącą infrastrukturą oraz nie przyczyniły się do konfliktów sąsiedzkich.</p> <p>Unormowanie prawne odległości występowania i sadzenia drzew w obrębie obiektów budowlanych (o funkcji produkcyjnej, mieszkaniowej, użyteczności publicznej itp.) pozwoli organom właściwym do wydania zezwolenia na usunięcie drzew wydawanie zezwoleń (lub decyzji o usunięciu) w oparciu o spełnienie przesłanki prawnej (przesłanki odległości), co wyeliminuje potrzebę uznaniowości w procesie rozstrzygnięcia.</p>

475.	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów		Wycinka drzew – nadanie radom gminy kompetencji w zakresie ustalenia stawek za wycinkę drzew. Aktualnie obowiązujące stawki za wycinkę zieleni określone w załączniku nr 1 i nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z 3 lipca 2017 w sprawie wysokości stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów są zbyt niskie. Ponadto stawki nie podlegają rocznej waloryzacji. Zasadne byłoby umożliwienie radom gminy zwiększenie stawek za wycinkę dla poszczególnych grup drzew/krzewów, które znajdują się w ww. rozporządzeniu, biorąc pod uwagę: lokalizację zieleni, np. inna stawka dla terenu miast, terenu zieleni, terenu nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków, terenu wsi (można wprowadzić współczynniki różnicujące stawki) oraz gatunki drzew i krzewów i obwody drzew i powierzchnie krzewów. Propozycja zmiany dot. przeniesienia gat. drzew w tabelach ujętych w rozporządzeniu, na którego podstawie wylicza się opłatę za wycinkę drzew. Z uwagi na znaczną wartość przyrodniczą wskazana jest zmiana grupy dla drzew z gatunku jesion, klon jawor, klon zwyczajny, lipa, wiąz z grupy 2 na grupę 3.
476.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	Art. 234 ust. 5	Przepis prawa powinien obejmować 5 lat od zmiany stanu wody na gruncie, a nie od czasu, kiedy właściciel gruntu sąsiedniego dowiedział się o szkodliwym oddziaływaniu na jego grunt.
477.	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne	Art. 217 ust. 13	Uściślić należy zapisy zgodnie z wydaną opinią prawną MGMiZŚ opinia pierwokup MGMiZŚ (1).pdf, że pierwokup dotyczy gruntów nabytych od Skarbu Państwa i to w okresie po wejściu w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r.
478.	Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Należy dodać stosowne przepisy kompetencyjne.	Istotnym problemem jest rozproszenie kompetencji podmiotów wyznaczonych do ochrony zwierząt, tj. samorządów, Kół Łowieckich zrzeszonych w PZŁ, a także GDOŚ i RDOŚ oraz brak wskazania jednoznacznego przypisania zadań do konkretnej instytucji. Przepisy winny wskazywać jednoznacznie kompetencje w zakresie odpowiedzialności za powodowane zagrożenie przez zwierzyńę oraz szkody w przypadku braku wyłączenia gminy z obwodu łowieckiego – głównie dotyczy miast, w których występują liczne konflikty z dziką zwierzyną.
479.	Ustawa z dnia 13 października 1995r. Prawo łowieckie	Art. 50	Przepisy prawa nie regulują jednoznacznie kwestii dotyczących kosztów, jakie generuje aktywność dzikich zwierząt na terenie miast. Art. 50 ustawy Prawo łowieckie określa odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne, ogranicza jednak tę odpowiedzialność do szkód w uprawach i płodach rolnych, podczas gdy szkody te również dotyczą obiektów takich jak np. ogrodzenia, trawniki, boiska sportowe, ogrody przydomowe,

			<p>działkowe, zabytkowe fortyfikacje itp., wobec czego katalog rodzajów tych szkód winien zostać odpowiednio rozszerzony.</p> <p>Przepis nie wskazuje też podmiotu ponoszącego koszty odłowu, transportu lub odstrzału dzikich zwierząt na terenach miejskich, np. koszty funkcjonowania pogotowia dla dzikich zwierząt. Również odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową została ograniczona w art. 126 ustawy o ochronie przyrody do enumeratywnie wymienionych rodzajów szkód wyrządzonych przez określone gatunki zwierząt (są to szkody w uprawach i płodach rolnych, w gospodarstwach leśnych i rybackich, w pasiekach i pogłowie zwierząt gospodarskich).</p>
480.	Ustawa z dnia 13 października 1995r. Prawo łowieckie	Art. 45	<p>Doprecyzowania wymaga art. 45 ustawy Prawo łowieckie dotyczący możliwości wydawania przez starostę powiatu decyzji o odstrzale redukcyjnym w sytuacji szczególnego zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej przez zwierzynę. Wobec czego doprecyzowaniu lub rozszerzeniu winien podlegać katalog sytuacji, w których uprawnienie to jest możliwe do zastosowania. Ponadto ustawa winna określić szczegółowo, co winien zawierać wniosek o wykonanie odstrzału, przez kogo może być złożony, jakie mają być warunki jego wykonania, jak może wyglądać rekompensata za wykonany odstrzał i czy może być nią tusza zwierzyny łownej itp.</p>
481.	Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie	Art. 27	<p>Zmiany wymagają również przepisy Prawa łowieckiego dotyczące sporządzenia podziału województwa na obwody łowieckie oraz sporządzenia rocznych planów łowieckich w kierunku umożliwienia czynnego udziału gmin w powstawaniu tych istotnych dla funkcjonowania gminy dokumentów.</p>
482.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt	Art. 11a ust. 3 Proponuje się zmianę w brzmieniu ust. 3 z obecnego: „3. Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie” na: „3. Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie oraz odławianie w celu kastracji, sterylizacji kotów wolno żyjących”.	<p>Stanowisko, że koty wolno żyjące nie są zaliczane do zwierząt bezdomnych w rozumieniu art. 4 ust. 16 ustawy o ochronie zwierząt, a zatem nie trzeba stosować do nich zapisów art. 11 i 11a tej ustawy, prezentuje w tej chwili większość miast polskich, które prowadzą kastrację i sterylizację tych zwierząt poza schroniskami dla bezdomnych zwierząt przy udziale organizacji zajmujących się ochroną zwierząt. Jak jednak wskazuje analiza omawianych przepisów, mogą one budzić poważne wątpliwości interpretacyjne. Stan taki znacznie utrudnia stosowanie ich w praktyce i może być przyczyną kontrowersji co do legalności działania organów gminy.</p> <p>W związku z powyższym konieczna wydaje się interwencja ustawodawcy w celu jednoznacznego ujęcia w przepisach norm prawnych regulujących problematykę kotów wolno żyjących i opieki nad nimi, jaką powinna pełnić gmina, w tym problematykę ich kastracji i sterylizacji poza schroniskami dla bezdomnych zwierząt.</p>

483.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt	<p>Art. 11a ust. 1 Proponuje się zmianę w brzmieniu ust. 1 z obecnie: „1. Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt” na: „1. Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt obowiązujący na okres trzech lat”.</p>	<p>Obecnie Program uchwalany jest corocznie. W związku z powyższym umowy dotyczące działań wymienionych w Programie zawierane są ze znacznym opóźnieniem i obowiązują najczęściej od marca–kwietnia następnego roku. Biorąc pod uwagę konieczność ich rozliczenia końcowego przed końcem roku budżetowego – obowiązują najwyżej do połowy grudnia. Tymczasem w przypadku choćby działań związanych z kastracją, sterylizacją kotów – winna być ona prowadzona od stycznia, przed okresem godowym tych zwierząt. W administracji samorządowej szereg umów długoterminowych zawieranych jest na okres trzech lat. W przypadku umów związanych z realizacją Programu – okres taki wydaje się właściwy. Działanie Programu obejmowało będzie w sposób stały cały ten okres bez przerw, jednocześnie działania urzędnicze dotyczące Programu będą mogły być bardziej racjonalne.</p>
484.	Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	<p>Rozszerzenie art. 10a [Tymczasowa ochrona przed wpisem do rejestru zabytków] o dopuszczenie podejmowania prac i robót lub innych działań w wyjątkowych sytuacjach „Od dnia wszczęcia postępowania w sprawie wpisu zabytku do rejestru do dnia, w którym decyzja w tej sprawie stanie się ostateczna, przy zabytku, którego dotyczy postępowanie, zabrania się prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku”.</p>	<p>Tak sformułowany bezwzględny zakaz uniemożliwia podejmowanie prac, robót lub innych działań także w sytuacjach, gdy ich podjęcie przeciwdziałałoby uszkodzeniu lub nawet zniszczeniu zabytku</p>
485.	Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	<p>Nowego kompleksowego uregulowania wymagają zapisy dotyczące gminnej ewidencji zabytków – art. 22 [Rodzaje ewidencji zabytków; dane osobowe w ewidencjach] „1. Generalny Konserwator Zabytków prowadzi krajową ewidencję zabytków w formie zbioru kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się w wojewódzkich ewidencjach zabytków. 2. Wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa.</p>	<p>W obecnie obowiązujących przepisach ogranicza ona prawo własności niemal na równi z rejestrem zabytków, ale bez: – ustawowego dookreślenia zasad, trybu i sposobu ujmowania zabytków w gminnej ewidencji oraz ich wyłączenia z gminnej ewidencji, – możliwości stosowania procedur wynikających z Kpa przy ujmowaniu zabytku w gminnej ewidencji i jego wyłączeniu z tej ewidencji. Dodatkową komplikację stanowi wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 11 maja 2023 r. stwierdzający niekonstytucyjność art. 22 ust. 5 pkt 3 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, pozwalającego na ujmowanie w gminnej ewidencji zabytków zabytków nieruchomości wyznaczonych przez prezydenta miasta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.</p>

		<p>3. Włączenie karty ewidencyjnej zabytku ruchomego niewpisanego do rejestru do wojewódzkiej ewidencji zabytków może nastąpić za zgodą właściciela tego zabytku.</p> <p>4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.</p> <p>5. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru; 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków; 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. <p>6. Właściwy dyrektor urzędu morskiego prowadzi ewidencję zabytków znajdujących się na polskich obszarach morskich w formie zbioru kart ewidencyjnych.</p> <p>7. Ewidencje, o których mowa w ust. 1, 2, 4 i 6, mogą zawierać dane osobowe obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię, nazwisko i adres zamieszkania lub nazwę i adres siedziby właściciela lub użytkownika zabytku; 2) imię, nazwisko i podpis autora karty ewidencyjnej lub adresowej lub imię i nazwisko osoby, która wypełniła kartę ewidencyjną; 3) imię i nazwisko lub nazwę wykonawcy prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich lub badań archeologicznych przy zabytku”. 	
486.	<p>Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami</p>	<p>Art. 36 [Prace wymagające pozwolenia]</p> <p>„1. Pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, w tym prac polegających na usunięciu drzewa lub krzewu z nieruchomości lub jej 	<p>Odrębny zapis (punkt 1a) dotyczący zieleni pozwoli na wprowadzenie bardziej szczegółowych, jednoznacznych wymagań dotyczących usuwania drzew i krzewów z terenu nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków.</p>

		<p>części będącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem lub inną formą zaprojektowanej zieleni;</p> <p>1a) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich przy zabytku wpisanym do rejestru, polegających na usunięciu drzewa lub krzewu z nieruchomości lub jej części będącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem lub inną formą zaprojektowanej zieleni”.</p>	
487.	<p>Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków</p>	<p>Zmiana § 3 ust. 4, § 4 ust. 2 pkt 2, § 5 ust. 4 pkt 1, § 6 ust. 3, § 7 ust. 4, § 8 ust. 4, § 9 ust. 3 pkt 2, § 10 ust. 3 pkt 2, § 11 ust. 2 pkt 2 poprzez zastąpienie zapisu: „dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do występowania z tym wnioskiem”, zapisem: „oświadczenie o posiadaniu przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do występowania z tym wnioskiem”.</p>	<p>Powrót do zapisów z poprzednio obowiązującego rozporządzenia ułatwi stronom składanie kompletnych wniosków i uprości ich procedowanie. Jest to procedura z powodzeniem stosowana przed organami architektoniczno-budowlanymi.</p>
488.	<p>Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków</p>	<p>§ 3a</p> <p>„1. Wniosek o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, polegających na usunięciu drzewa lub krzewu z nieruchomości lub jej części będącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem lub inną formą zaprojektowanej zieleni zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy; 2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia albo przechowywania. 	<p>W obecnym stanie prawnym usunięcie drzewa lub krzewu rosnącego na nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków wymaga uzyskania dwóch decyzji: na podstawie ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Przeniesienie części zapisów z ustawy o ochronie przyrody do niniejszego Rozporządzenia pozwoli na uproszczenie procedur przy jednoczesnym zapewnieniu właściwej ochrony zieleni z punktu widzenia zabytków, z uwzględnieniem jej wartości przyrodniczej.</p>

		<p>2. Wniosek o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich albo badań architektonicznych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków zawiera ponadto wskazanie numeru księgi wieczystej nieruchomości objętej wnioskiem, o ile jest założona.</p> <p>3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się program prac, o których mowa w ust. 1, zawierający imię i nazwisko autora oraz informacje niezbędne do oceny wpływu prac na zabytek, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opis stanu zachowania zabytku; 2) wskazanie oczekiwanych efektów prac lub badań; 3) wskazanie przewidzianych do wykonania czynności, z podaniem metod, materiałów i technik. 4) oświadczenie o posiadanym tytule prawnym władania nieruchomością albo oświadczenie o posiadanym prawie własności urzędzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego; 5) nazwę gatunku drzewa lub krzewu; 6) obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm, a w przypadku, gdy na tej wysokości drzewo: <ol style="list-style-type: none"> a) posiada kilka pni – obwód każdego z tych pni, b) nie posiada pnia – obwód pnia bezpośrednio poniżej korony drzewa; 7) wielkość powierzchni, z której zostanie usunięty krzew; 8) miejsce, przyczynę, termin zamierzonego usunięcia drzewa lub krzewu oraz wskazanie czy usunięcie wynika z celu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej; 9) rysunek, mapę albo wykonany przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane projekt zagospodarowania działki lub terenu w przypadku realizacji inwestycji, dla której jest on wymagany zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane – określające usytuowanie drzewa lub krzewu w odniesieniu do granic nieruchomości i obiektów budowlanych istniejących lub projektowanych na tej nieruchomości; 	
--	--	--	--

		<p>10) projekt planu:</p> <p>a) nasadzeń zastępczych, rozumianych jako posadzenie drzew lub krzewów, w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew lub o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych krzewów, stanowiących kompensację przyrodniczą za usuwane drzewa i krzewy w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska lub</p> <p>b) przesadzenia drzewa lub krzewu – jeżeli są planowane, wykonany w formie rysunku, mapy lub projektu zagospodarowania działki lub terenu, oraz informację o liczbie, gatunku lub odmianie drzew lub krzewów oraz miejscu i planowanym terminie ich wykonania;</p> <p>11) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach albo postanowienie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000, w przypadku realizacji przedsięwzięcia, dla którego wymagane jest ich uzyskanie zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oraz postanowienie uzgadniające wydawane przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli jest wymagana lub została przeprowadzona na wniosek realizującego przedsięwzięcie;</p> <p>12) zezwolenie w stosunku do gatunków chronionych na czynności podlegające zakazom określonym w art. 51 ust. 1 pkt 1–4 i 10 oraz w art. 52 ust. 1 pkt 1, 3, 7, 8, 12, 13 i 15 Ustawy o ochronie przyrody, jeżeli zostało wydane.</p>	
--	--	---	--

		<p>4. Do wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich albo prac restauratorskich przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków dołącza się ponadto dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do występowania z tym wnioskiem.</p> <p>§ 12a</p> <p>1. Pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich polegających na usunięciu drzewa lub krzewu z nieruchomości lub jej części będącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem lub inną formą zaprojektowanej zieleni zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none">1) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;2) wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia;3) nazwę gatunku drzewa lub krzewu;4) obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm, a w przypadku, gdy na tej wysokości drzewo:<ol style="list-style-type: none">a) posiada kilka pni – obwód każdego z tych pni,b) nie posiada pnia – obwód pnia bezpośrednio poniżej korony drzewa;5) wielkość powierzchni, z której zostanie usunięty krzew;6) termin usunięcia drzewa lub krzewu.7) warunek polegający na obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnie ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa odpowiednio w art. 37b ust. 1 i 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zwanej dalej „ustawą”;8) warunek przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków albo ministrowi nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac albo badań, a w toku prac albo badań na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w art. 37b ust. 1 i 3 ustawy,	
--	--	---	--

	<p>a) imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w art. 37b ust. 1 i 3 ustawy,</p> <p>b) dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37b ust. 1 i 3 ustawy,</p> <p>c) oświadczenia osoby, o której mowa w art. 37b ust. 1 i 3 ustawy, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo badaniami albo samodzielnego ich wykonywania;</p> <p>9) zakres i sposób prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac albo badań;</p> <p>10) informację, że postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać zmienione lub cofnięte na podstawie art. 47 ustawy;</p> <p>11) wskazanie terminu ważności pozwolenia.</p> <p>2. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, może określać warunki polegające na obowiązku:</p> <p>1) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków albo ministra o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac albo badań;</p> <p>2) zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków albo ministra o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej 3 dni przed dniem rozpoczęcia tych czynności;</p> <p>3) niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków albo ministra o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac albo badań;</p> <p>4) prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac albo badań oraz opracowania wyników tych badań w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację</p>	
--	--	--

	<p>a przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków albo ministrowi w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac albo badań;</p> <p>5) opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac albo badań i przekazania tego opracowania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków albo ministrowi w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac albo badań;</p> <p>6) podjęcia innych działań, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.</p> <p>3. Pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich albo prac restauratorskich przy zabytku, o którym mowa w ust. 1, może również określać warunki polegające na obowiązku dokonywania odbioru częściowego i końcowego wykonanych prac konserwatorskich albo prac restauratorskich z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków albo ministra.</p> <p>4. Organ właściwy do wydania pozwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu przed jego wydaniem dokonuje oględzin w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych.</p> <p>5. W przypadku stwierdzenia, że usunięcie drzewa lub krzewu spowoduje naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych, postępowanie zawieszają do czasu przedłożenia zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do tych gatunków.</p> <p>6. Wydanie pozwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu może być uzależnione od określonych przez organ nasadzeń zastępczych lub przesadzenia tego drzewa lub krzewu.</p> <p>7. Organ, wydając zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu uzależnione od wykonania nasadzeń zastępczych, bierze pod uwagę w szczególności dostępność miejsc do nasadzeń zastępczych oraz następujące cechy usuwanego drzewa lub krzewu:</p> <p>1) wartość przyrodniczą, w tym rozmiar drzewa lub powierzchnię krzewów oraz funkcje, jakie pełnią w ekosystemie;</p>	
--	--	--

		<p>2) wartość kulturową i historyczną; 3) walory krajobrazowe; 4) walory kompozycyjne; 5) lokalizację.</p> <p>8. Organ, wydając pozwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu uzależnione od przesadzenia tego drzewa lub krzewu, bierze pod uwagę w szczególności dostępność miejsc do przesadzenia oraz następujące cechy przesadzanego drzewa lub krzewu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozmiar, w tym objętość bryły korzeniowej i wysokość; 2) kształt systemu korzeniowego; 3) kondycję; 4) długość okresu przygotowania go do przesadzenia. <p>9. W przypadku uzależnienia wydania pozwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu od wykonania nasadzeń zastępczych, zezwolenie to określa dodatkowo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) miejsce nasadzeń; 2) liczbę drzew lub wielkość powierzchni krzewów; 3) minimalny obwód pni drzew na wysokości 100 cm lub minimalny wiek krzewów; 4) gatunek lub odmianę drzew lub krzewów; 5) termin wykonania nasadzeń; 6) termin złożenia informacji o wykonaniu nasadzeń. <p>10. W przypadku uzależnienia wydania pozwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu od przesadzenia tego drzewa lub krzewu, zezwolenie to określa dodatkowo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) miejsce, na które zostanie przesadzone drzewo lub krzew; 2) termin przesadzenia drzewa lub krzewu; 3) termin złożenia informacji o przesadzeniu drzewa lub krzewu. <p>11. W przypadku uzależnienia wydania pozwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu od wykonania nasadzeń zastępczych bądź od przesadzenia tego drzewa lub krzewu, pozwolenie to może określać dodatkowo warunki techniczne sadzenia lub przesadzenia drzewa lub krzewu.</p>	
--	--	---	--

		<p>12. Jeżeli przyczyną usunięcia drzewa lub krzewu jest realizacja inwestycji wymagającej uzyskania pozwolenia na rozbiórkę lub pozwolenia na budowę, pozwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu może zostać wykonane pod warunkiem uzyskania pozwolenia na rozbiórkę lub pozwolenia na budowę, które kolidują z drzewami lub krzewami będącymi przedmiotem zezwolenia. Przepisu nie stosuje się do inwestycji liniowych celu publicznego.</p> <p>§ 12b [Wyłączenie stosowania]</p> <p>1. Przepisów §3a i §12a nie stosuje się do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) krzewu albo krzewów rosnących w skupisku, o powierzchni do 25 m²; 2) drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza: <ol style="list-style-type: none"> a) 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego, b) 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz płatanu klonolistnego, c) 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew; 3) prowadzenia akcji ratowniczej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne właściwe służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia; 4) drzew lub krzewów stanowiących złomy lub wywroty usuwanych przez: <ol style="list-style-type: none"> a) jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, właścicielei urzędzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego, zarządców dróg, zarządców infrastruktury kolejowej, gminne lub powiatowe jednostki oczyszczania lub inne podmioty działające w tym zakresie na zlecenie gminy lub powiatu, b) inne podmioty lub osoby, po przeprowadzeniu oględzin przez organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, potwierdzających, że drzewa lub krzewy stanowią złom lub wywrot; 	
--	--	--	--

		<p>2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i pkt 4 lit. a, podmioty określone w tych przepisach, w terminie 14 dni od dnia usunięcia drzewa lub krzewu, przekazują do organu właściwego do wydania pozwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, informację o terminie, miejscu i przyczynie ich usunięcia oraz liczbie drzew lub powierzchni usuniętych krzewów, a także dokumentację fotograficzną przedstawiającą usunięte drzewo lub krzew.</p> <p>3. Z oględzin, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b, sporządza się protokoły. W protokole podaje się w szczególności informację o terminie, miejscu i przyczynie usunięcia drzewa lub krzewu oraz liczbie drzew lub powierzchni usuniętych krzewów oraz dołącza się dokumentację fotograficzną przedstawiającą usunięte drzewo lub krzew”.</p>	
489.	Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych	<p>Art. 2 ust. 1 pkt 4 proponuje się zmianę w brzmieniu pkt 4 z obecnie: „gospodarstwo rolne – obszar użytków rolnych, gruntów pod stawami oraz sklasyfikowanych jako użytki rolne gruntów pod zabudowaniami, przekraczający łącznie powierzchnię 1,0 ha (...)” na: „gospodarstwo rolne – obszar użytków rolnych, gruntów pod stawami oraz sklasyfikowanych jako użytki rolne gruntów pod zabudowaniami, przekraczający łącznie powierzchnię 1,0 ha fizyczny (...)”.</p>	<p>Brak doprecyzowania w definicji pojęcia powierzchni gospodarstwa rolnego skutkuje licznymi sprzecznymi interpretacjami w tym zakresie, co znacznie utrudnia postępowania dotyczące choćby kontroli obowiązku ubezpieczenia rolników wynikających z przepisów tej ustawy. W przestrzeni prawnej funkcjonują bowiem dwa określenia powierzchni – fizyczna oraz przeliczeniowa. Przy czym powierzchnia 1 ha fizyczna – daje różną od 1 ha powierzchnię przeliczeniową. Zatem stosowanie tej definicji jest bardzo interpretacyjne.</p>
490.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach	<p>Art. 41 ust. 6</p>	<p>Należy doprecyzować przepisy w zakresie kompetencji organów, aby unikać sporów kompetencyjnych rozstrzyganych przez sądy. W przypadku prowadzenia w tym samym miejscu więcej niż jednego przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 41 ust. 3, organem właściwym do wydania zezwolenia winien być jeden i ten sam organ (marszałek województwa), niezależnie od tego, czy wnioskowane będzie wydanie jednej decyzji obejmującej zbieranie i przetwarzanie odpadów, czy też dwóch oddzielnych decyzji na poszczególne zakresy działalności.</p>

491.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze	Art. 93 pkt 10 W przypadku, jeżeli dokumentacja geologiczna inna (o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 4), nie odpowiada wymaganiom prawa, właściwy organ administracji geologicznej (w tym PMK działający jako starosta) został zobowiązany do wzywania do jej poprawy lub uzupełnienia.	Przywołany przepis nie objął sytuacji, w której mimo przedłożonych poprawek lub uzupełnień dokumentacja nadal nie odpowiada wymaganiom prawa. Zastosowanie w takich przypadkach trybu egzekucji w administracji, co finalnie może doprowadzić do ewentualnego wykonawstwa zastępczego, będzie środkiem nieadekwatnym do powstałego uchybienia (niewywiązania się z obowiązku przedłożenia kompletnej dokumentacji, która to w oparciu o obecne przepisy nie podlega zatwierdzeniu).
492.	Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze	Art. 93 pkt 11 W przypadku nieprzekazania dokumentacji geologicznej innej (o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 4), w terminie, o którym mowa w ust. 8 (tj. 6 miesięcy od dnia zakończenia prac), organ (w tym też PMK działający jako starosta) został zobowiązany do wezwania do przekazania dokumentacji (art. 93 ust. 11). Przepisy w tym zakresie, należałoby tak zmodyfikować, aby to np. wnioskodawcy (inwestorowi) czy też wykonawcy instalacji zależało na przekazaniu takowej dokumentacji do organu administracji geologicznej, gdyż jej przyjęcie do zasobów archiwalnych, co mogłoby się wiązać z wydaniem prostego dokumentu w formie zawiadomienia, byłoby wymogiem na innym etapie procesu inwestycyjnego, gdzie dokumentacja z wierceń w celu wykorzystania ciepła ziemi powinna być niezbędna dla legalizacji, przyłączenia i/lub uruchomienia takiej instalacji i jej późniejszego legalnego użytkowania.	Problemem jest, iż nie zachodzi obowiązek informowania organu administracji geologicznej o terminie zakończenia prac objętych późniejszą dokumentacją, gdyż brak przepisu zobowiązującego inwestora/wykonawcę do takiego działania. Brak wiedzy organu z tego zakresu będzie powodować niewłaściwe działanie organu w świetle obecnego wymogu wynikającego z przywołanego przepisu (Pgg art. 93 ust. 11).
493.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie dokumentacji hydrogeologicznej i dokumentacji geologiczno-inżynierskiej	§ 2 ust. 3	Wskazuje się na potrzebę uszczegółowienia rozporządzenia o zapis wskazujący, iż również do części tekstowej dokumentacji geologicznej (a nie tylko dodatku jak obecnie) dołącza się kopię dokumentu potwierdzającego prawo do korzystania z informacji geologicznej, która to jest wykorzystywana do opracowania dokumentacji.

494.	Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych	<p>Art. 20–22a Potrzeba gruntownych zmian w zakresie zagadnienia dotyczącego rekultywacji i zagospodarowania gruntów (rozdział 5).</p>	<p>Zasadna jest ponowna analiza dotycząca wskazania organu odpowiedzialnego za decyzje wynikające z przepisu zawartego w art. 22 ust. 1, w tym w szczególności w zakresie uznania rekultywacji za zakończoną (pkt 4). W przypadku mechanizmów stosowanych do likwidacji zakładu górniczego (art. 129 ustawy Prawo geologiczne i górnicze) zasadne i logiczne jest powiązanie tego działania z zakresem wydawanych wcześniejszych rozstrzygnięć, tj. decyzji dot. udokumentowania złóż kopalin oraz wydawanych na dalszych etapach decyzji dla pozyskania koncesji oraz jej późniejszego wygaszenia. Działania takie zasadne jest przeprowadzić w oparciu o właściwości rzeczowe organów administracji wynikające z ustawy Prawo geologiczne i górnicze, a dotyczące złóż kopalin. Przyszły (ewentualny) mechanizm winien być praktyczny i zbudowany tak, aby to jeden organ administracji geologicznej trzymał pieczę nad całością procesu, tj. od wydania początkowych decyzji zatwierdzających Projekt robót geologicznych dla poszukiwania i dokumentowania złoża, późniejsze decyzje udzielające koncesji (gdzie na tym etapie zostaje wskazany kierunek rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji złoża), decyzję o wygaszeniu koncesji, decyzje rozliczające niewyeksplloatowane zasoby złóż, oraz kończąc ten proces w zakresie wydania decyzji o uznaniu rekultywacji za zakończoną.</p> <p>Inną, również wydaje się logiczną, propozycją jest wskazanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska jako właściwego organu do przeprowadzenia takich czynności, gdzie RDOŚ obecnie odpowiada za remediację na bazie ustawy Prawo ochrony środowiska czy też działania naprawcze wynikające z ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, a zatem są to działania podobne (a czasami tożsame) z czynnościami, jakie właściwe jest podejmować na etapie rekultywacji terenu objętego w przeszłości eksploatacją złóż kopalin.</p> <p>Niezbędne jest wskazanie w porządku prawnym, w jakiej roli występuje starosta, który obecnie jest odpowiedzialny za te działania. Czy te działania są z zakresu jako organ ochrony środowiska, czy jako organ administracji geologicznej, czy też organ właściwy z zakresu prawa geodezyjnego i kartograficznego, czy też gospodarki nieruchomościami lub innych szczególnych przepisów będących we właściwości starosty.</p> <p>Rozważyć należy wyłączenie obszarów miast na prawach powiatów z tych zadań, tym samym zadania te przenieść (w takich wypadkach) do organów koncesyjnych lub jako całość kopalin, z którymi nie jest związana własność górnicza, ta zaś byłaby skierowana do Marszałków, jako właściwych organów do rekultywacji terenów, na których była prowadzona działalność górnicza w zakresie eksploatacji kopalin związanych z własnością gruntową.</p>
------	--	---	--

			<p>Za takim rozwiązaniem przemawia fakt, że każde miasto na prawach powiatu, oprócz zadań przypisywanych staroście, wykonuje również zadania wójta, burmistrza, prezydenta, w tym w szczególności z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, co przekłada się na swoisty „konflikt interesu” gminy (miasta), gdyż ocena skuteczności rekultywacji względem porządku prawnego wynikającego z aktów prawa miejscowego byłaby wyłącznie dwukrotnie oceniana przez ten sam organ administracji, co może rodzić nieobiektywizm.</p> <p>Obecne przepisy zbyt lakonicznie określają zakres działań, które mają być przeprowadzone przez starostów w zakresie działań podejmowanych w oparciu o art. 22 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Należy określić zakres opinii (być może także uzgodnienia) np. wójta, burmistrza czy też zakres współdziałania OUG jako organu nadzoru górniczego lub innych obecnie niewskazanych organów, jak np. RDOŚ, WIOŚ, GDOŚ, Wody Polskie i inne.</p> <p>Niezbędne jest określenie ewentualnej metodyki działania, jaka winna być zastosowana do wydania decyzji o uznaniu rekultywacji za zakończoną w zakresie składanych dokumentów, czynności niezbędnych do podjęcia działań przez dany organ, zakres pozyskiwanych dokumentów czy przedkładanych przez wnioskodawcę w toku postępowania, czasu, jaki przypada na ten proces, jak i określenia współdziałania (oraz jego zakresu) z innymi organami administracji krajowej czy też samorządowej.</p> <p>Ważne jest też ustalenie zbiorów dla zakresów wskazywanych w podejmowanych rozstrzygnięciach organów koncesyjnych, kierunków realizacji rekultywacji dla terenów objętych w przeszłości działalnością górniczą (wydobyczą), wraz z określeniem możliwości ewentualnych zmian czy też modyfikacji lub też stosowania sztywnego braku możliwości wprowadzenia takich korekt w zależności od np. rodzaju eksploatowanej kopaliny, głębokości prowadzonego wydobycia, powierzchni objętej działalnością wydobywczą, tak aby np. kierunek rekultywacji określony jako wodny (wodno-rolniczy, wodno-rekreacyjny) miał ograniczenia np. z zakresu możliwości załadowywania zbiorników wodnych lub też określony sztywny zakaz deponowania mas ziemnych (przy dopuszczeniu do załadowania) w postaci zakazu dla mas (odpadów) przywożonych z innych obszarów, niezwiązanych z terenem podjętej rekultywacji.</p>
--	--	--	---

495.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	Art. 33	<p>Wskazane jest rozważyć w ustawie ponowne powiązanie części dot. zakresu Projektu architektoniczno-budowlanego z wymogami wynikającymi z geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych, w tym również dla projektowania niezbędnych odwodnień budowlanych. Przemawia za tym funkcjonalność działań z zakresu przygotowania inwestycyjnego, gdzie praktyczne i zasadne jest, już na etapie architektoniczno-budowlanym, podjęcie kwalifikowanych założeń projektowych, których realizacja opierać się będzie o ustalenie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych w dostosowaniu do faktycznie występujących uwarunkowań ośrodka gruntowo-wodnego.</p> <p>Obecnie dla uzyskania pozwolenia na budowę „Projekt architektoniczno-budowlany” obejmuje jedynie opinię geotechniczną oraz informację o sposobie posadowienia obiektu budowlanego. Sporządzenie w/w opinii nie jest ujęte w przepisy prawa wskazujące na wytyczne dla takiego opracowania. Nie jest również objętą żadną kontrolą organu na etapie jego opracowywania. Brak jest również wymogu posiadania stosownych uprawnień (geotechnicznych, geologicznych) dla autorów sporządzających takie opinie.</p>
496.	Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym	Art. 7 ust. 1 Dodanie pkt 21 w brzmieniu: „animowanie współpracy z instytucjami systemu szkolnictwa wyższego i nauki”.	<p>Dodanie w art. 7 ust. 1 pkt 21 w brzmieniu: „animowanie współpracy z instytucjami systemu szkolnictwa wyższego i nauki” w katalogu dotyczącym zadań własnych gminy pozwoli na nawiązanie współpracy z instytucjami szkolnictwa wyższego i nauki w oparciu o wyraźnie wskazane kompetencje ustawowe, usuwając w tym zakresie wszelkie wątpliwości interpretacyjne.</p> <p>Niewątpliwie jest to zakres współpracy, który w sposób jasny powinien dotyczyć ustawowego doprecyzowania ze względu na korzyści dla wszystkich podmiotów uczestniczących w tej współpracy oraz ze względu dla potencjalnych jej beneficjentów, jak np. studenci, uczniowie, instytucje otoczenia biznesu itp.</p> <p>Współpraca w tym zakresie może przybierać różnorodne formy, np. wspierania, wzajemnej promocji, podejmowania wspólnych projektów popularyzujących naukę, działalność naukową, wspierających rozwój zarówno instytucji obszaru nauki, jak i jej poszczególnych propagatorów, twórców, wynalazców itp.</p>
497.	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym	Art. 7. 1. „Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:”	<p>Przedsiębiorczość jest istotnym czynnikiem wzrostu gospodarczego regionu. Wiąże się z tworzeniem nowych miejsc pracy, co istotnie wpływa na poprawę warunków życiowych społeczności lokalnej. Polityka regionalna wobec małych i średnich przedsiębiorstw powinna zmierzać w kierunku likwidacji istniejących barier i tworzenia sprzyjających warunków dla rozwoju firm. Działania te mogłyby być realizowane dzięki stosowaniu przez samorządy</p>

		<p>Dopisanie: „pkt 21) wspieranie rozwoju gospodarczego danej gminy, w tym poprzez działanie na rzecz przedsiębiorczości i przedsiębiorców, a także promocję gospodarczą” lub zmodyfikowanie: „pkt 17) wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej oraz przedsiębiorczości”.</p>	<p>różnych instrumentów wspierania rozwoju, np. tworząc programy dynamiczujące gospodarkę i przedsiębiorczość, w tym programy wspierające przedsiębiorców, które obecnie powstają bez bezpośredniego oparcia w przepisach prawa, pomimo wpisywania się w regionalne strategie i polityki stworzone na potrzeby lokalnego rozwoju.</p>
498.	Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa	<p>Art. 90 ust. 1 Zapis istniejący: „Każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone przepisem aktu prawa miejscowego, wydanym w sprawie z zakresu administracji publicznej, może zaskarżyć przepis do sądu administracyjnego”.</p>	<p>Niezbędna zmiana ze względu na problem z wykazaniem interesu prawnego osób prawnych – w tym jednostek samorządu terytorialnego. Konieczność wykazania naruszenia interesu prawnego o charakterze obiektywnym, konkretnym de facto uniemożliwia wykazanie takiego interesu przez wspólnotę lokalną i jednostkę, na której zamieszkuje ta wspólnota. Za przykład może posłużyć postanowienie WSA w Krakowie z dnia 28 czerwca 2023 r., sygn. akt II SA/Kr 396/23 odrzucające skargę Gminy Miejskiej Kraków na zmianę tzw. uchwały antysmogowej dla Małopolski, która wydłużyła do 30 kwietnia 2024 r. termin wejścia w życie zakazu użytkowania kotłów bezklasowych. W ocenie sądu GMK nie wykazała naruszenia własnego interesu prawnego mogącego wszcząć merytoryczną, sądową kontrolę uchwały sejmiku województwa, mimo że przez przedłużenie ww. terminu gmina narażona została m.in. na poniesienie kar, o których mowa w art. 315a POŚ oraz art. 44 ust. 3 ufp. Ponadto, bezpośrednim skutkiem podjęcia skarżonej uchwały jest dla Gminy Miejskiej Kraków naruszenie jej prawa lub wręcz jego pozbawienie do osiągnięcia standardów w wyznaczonym w POP terminie, a zatem uniemożliwienie realizacji przez GMK zbiorowych potrzeb wspólnoty lokalnej w postaci prawa do ochrony życia i zdrowia.</p>
499.	Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców	<p>Dopisanie artykułu do Rozdziału 1: „Organy administracji publicznej wspierają rozwój przedsiębiorczości, tworząc korzystne warunki do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, w szczególności wspierają mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców”.</p>	<p>Na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej „Organy administracji publicznej wspierają rozwój przedsiębiorczości, tworząc korzystne warunki do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, w szczególności wspierają mikro przedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców” samorzady tworzyły programy wspierania przedsiębiorczości, dzięki którym można było uruchamiać nowe instrumenty wsparcia w szczególności dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.</p>

500.			Z dniem 30 kwietnia 2018 r. przedmiotowa ustawa przestała obowiązywać, a nowe przepisy wprowadzone tzw. „Konstytucją biznesu” pominięły ww. zapis. Spowodowało to powstanie niedookreślonej przestrzeni prawnej, w której samorządy, tworząc programy dynamizujące gospodarkę i przedsiębiorczość, w tym programy wspierające przedsiębiorców, powstają bez bezpośredniego oparcia w przepisach prawa, pomimo wpisywania się w regionalne strategie i polityki stworzone na potrzeby lokalnego rozwoju.
501.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	Art. 4 pkt 3a Art. 95 pkt 7 Doprecyzowanie definicji pojęcia „działka budowlana”.	Podział nieruchomości na podstawie art. 95 pkt 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami winien nastąpić w taki sposób, aby wyłoniona w wyniku tego podziału działka budowlana spełniała podstawowe wymogi określone w przepisach określających warunki techniczno-budowlane, które powinny spełniać budynki i ich usytuowanie, w szczególności w zakresie usytuowania budynku na działce budowlanej.
502.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	Art. 35 ust. 1	Zmiana artykułu poprzez wyłączenie obowiązku sporządzenia i podania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, dzierżawę lub użyczenie, których konieczność zawarcia wynika z obowiązku uregulowania tytułu prawnego przez dotychczasowych posiadaczy tych gruntów, którzy zajmują nieruchomości gminy bądź Skarbu Państwa bez tytułu prawnego.
503.	Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych	Art. 10a Rozszerzenie poprzez dodanie: „Przepisów rozdziału 2 oraz 3 nie stosuje się do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast”.	Rezygnacja z zezwalania na wyłączenie z produkcji rolnej gruntów na terenie miast ułatwiłaby i przyspieszyła realizację inwestycji zarówno samorządowych, jak i osób fizycznych. Poza tym zmniejszyłyby się koszty inwestycji, gdyż nie byłyby naliczane opłaty z tytułu włączeń gruntów z produkcji rolnej. Opłaty, o których mowa, nie zwiększają budżetów gmin, gdyż są uiszczane na rzecz urzędów marszałkowskich. W razie konieczności ochrony w miastach gruntów rolnych można je chronić, wprowadzając odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Należy dodać, iż od września 2014 r. przywrócono ochronę gruntów rolnych na terenach miast – zlikwidowaną w 2009 r. Nowelizacja ustawy doprowadziła do spowolnienia realizacji inwestycji, gdyż przed wydaniem pozwolenia na budowę wymagana jest decyzja o wyłączeniu gruntów z produkcji rolnej. Znacznie wzrosły także koszty inwestycji, ponieważ wyłączenie gruntów wysokich klas pod inwestycje niemieszkalne jest dotkliwie finansowo dla inwestorów.

504.	Ustawa z dnia 13 października 1998r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną	<p>Art. 73</p> <p>Modyfikacji wymaga sposób zawiadamiania stron postępowania o podejmowanych przez organ czynnościach – wojewoda powinien o deklaratoryjnej decyzji stwierdzającej nabycie własności w tym trybie oraz o innych czynnościach organu zawiadamiać zainteresowane podmioty na adres wskazany w katastrze nieruchomości. Doręczenie na adres wskazany w katastrze powinno być skuteczne.</p> <p>W przypadku, gdy nieruchomość ma nieuregulowany stan prawny – tj. ze względu na brak księgi wieczystej albo innych dokumentów nie można ustalić osób, którym przysługują do niej prawa rzeczowe lub dotychczasowy (ujawniony w księdze wieczystej lub ewidencji gruntów i budynków) właściciel nieruchomości nie żyje, a spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku (ujawniając swoje prawo w księdze wieczystej lub ewidencji gruntów i budynków), zawiadamianie o wszelkich czynnościach i doręczanie decyzji oraz wszelkich dokumentów wytworzonych przez organ w postępowaniu powinno następować poprzez publiczne obwieszczenie – z zastosowaniem trybu wskazanego w art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego.</p>	<p>Podstawowym czynnikiem wpływającym na wydłużenie czasu potrzebnego na przygotowanie dokumentów do złożenia wniosku o wydanie decyzji przez wojewodę, jak i czasu trwania samych postępowań administracyjnych prowadzonych przez ten organ, są trudności w ustaleniu lub w ogóle brak możliwości ustalenia adresów stron postępowania ze względu na nieaktualne dane lub brak danych w ewidencji gruntów oraz w księgach wieczystych. Proponowane zmiany mają na celu skrócenie czasu potrzebnego do przygotowania dokumentów do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania, jak i czasu trwania samego postępowania, poprzez ograniczenie konieczności poszukiwania osób nieznanymi z miejsca pobytu lub następców prawnych osób zmarłych. Z tego względu zasadne jest wprowadzenie uproszczonego trybu zawiadamiania stron postępowania w oparciu o dane ujawnione w katastrze nieruchomości (do czasu jego wprowadzenia – ewidencji gruntów i budynków).</p> <p>Stwierdzenie nabycia prawa własności w trybie tej ustawy następuje na dzień 1 stycznia 1999 r., a zatem dotyczy stanu sprzed około 25 lat. Ustalanie kręgu stron postępowania prowadzonego przed wojewodą stanowi jedną z najbardziej czasochłonnnych czynności i przedłuża postępowanie, prowadząc jedynie do spełnienia wymogów formalnych, nie wpływając na zakres i możliwość uzyskania odszkodowania przez osoby, które nie złożyły wniosku w ustawowym terminie.</p> <p>Niniejsza propozycja oparta jest m.in. na rozwiązaniu znanym z ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (art. 11d ust. 5–8 i art. 11f ust. 3–6.).</p>
505.	Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny	Art. 222	<p>W obecnym stanie prawnym w sprawie możliwe jest podniesienie zarzutu zasiedzenia, a uwzględnienie tego zarzutu prowadzi do oddalenia powództwa o wydanie nieruchomości. Niemniej jednak nie prowadzi to do uregulowania stanu prawnego nieruchomości, gdyż nie zostaje wydane postanowienie o stwierdzeniu zasiedzenia umożliwiające dokonanie stosownych zmian wpisów w księgach wieczystych. Co więcej, obecnie brak jest instrumentu prawnego umożliwiającego zobligowanie do złożenia wniosku o zasiedzenie nieruchomości. Stąd też, w przypadku zgłoszenia zarzutu zasiedzenia w sprawie o wydanie nieruchomości, winien istnieć przepis prawa, na którego podstawie sąd nie miałby możliwości badania takiego zarzutu, a wydawałby orzeczenie obligujące do złożenia wniosku o zasiedzenie np. w terminie 1 miesiąca pod rygorem nieuwzględnienia zarzutu zasiedzenia. Tym samym, w przypadku złożenia wniosku o zasiedzenie w terminie, Sąd wydawałby postanowienie o zawieszeniu postępowania o wydanie nieruchomości do czasu</p>

			rozstrzygnięcia sprawy o zasiedzenie. W razie natomiast niezłożenia takiego wniosku postępowanie o wydanie pozostawałoby w toku. Takie postępowanie umożliwiłoby uregulowanie stanu prawnego i faktycznego nieruchomości.
506.	Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych	Art. 10	Naliczanie rekompensaty w przypadku opóźnienia w płatnościach i przypadków, gdy wierzytelność jest niska, np. niższa lub równa kwocie rekompensaty oraz krótkich opóźnień w płatności np. do 1 tygodnia. W takiej sytuacji, sądy często, powołując się na zasady współżycia społecznego, oddalają powództwo o zasądzenie rekompensaty. Natomiast jednostki publiczne samodzielnie nie mogą podjąć decyzji o niedochodzeniu tych kwot przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego, gdyż tym samym narażają się na zarzut naruszenia ustawy o finansach publicznych. Tym samym w ww. przepisie winna zostać sprecyzowana minimalna kwota, od której należy się rekompensata, oraz wskazane maksymalne dopuszczalne opóźnienie w płatności, przy którym rekompensata nie będzie naliczana.
507.	Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków.	§ 13 „1. Działki ewidencyjne położone w granicach jednego obrębu ewidencyjnego i będące przedmiotem identycznych praw i odpowiadających im udziałów, o których mowa w § 11 pkt 7 i § 12 pkt 1 i 3, tworzą jednostkę rejestrową gruntów. 2. Budynki stanowiące odrębny od gruntu przedmiot własności, położone na działkach ewidencyjnych wchodzących w skład jednej jednostki rejestrowej gruntów, będące przedmiotem tych samych praw oraz odpowiadających im udziałów, tworzą jednostkę rejestrową budynków. 3. Każdy lokal stanowiący odrębną nieruchomość należy do odrębnej jednostki rejestrowej lokali. 4. Jednostki rejestrowe gruntów, budynków i lokali oznacza się identyfikatorami”. Brzmienie proponowane: § 13 „1. Działki ewidencyjne wchodzące w skład jednej nieruchomości, tworzą jednostkę rejestrową gruntów.	Gruntowa jednostka rejestrowa powinna obejmować nieruchomość zdefiniowaną w księdze wieczystej dla niej prowadzonej. Połączenie kilku nieruchomości będących przedmiotem tych samych praw, ale objętych różnymi księgami wieczystymi spowoduje zamieszanie i zaburzenie historii nabycia poszczególnych działek/nieruchomości. Prowadzenie ewidencji gruntów i budynków w sposób analogiczny do schematu ksiąg wieczystych wyeliminuje możliwość ujawnienia niepoprawnych danych, w szczególności uzupełnienia atrybutu w prawie własności ważność od w przypadku nabycia działek/nieruchomości w różnym czasie.

		<p>2. Budynki stanowiące odrębny od gruntu przedmiot własności, położone na działkach ewidencyjnych wchodzących w skład jednej jednostki rejestrowej gruntów, jeżeli nie znajdują się w nich lokale stanowiące odrębne nieruchomości, tworzą jednostkę rejestrową budynków.</p> <p>3. Każdy lokal stanowiący odrębną nieruchomość należy do odrębnej jednostki rejestrowej lokali.</p> <p>4. Jednostki rejestrowe gruntów, budynków i lokali oznacza się identyfikatorami”.</p>	
508.	<p>Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków.</p>	<p>§ 15</p> <p>„1. W ewidencji nie wykazuje się budynków, które nie wymagają geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej, o której mowa w art. 2 pkt 7b ustawy, budynków projektowanych, budynków w budowie oraz lokali, w odniesieniu do których nie zostało wydane zaświadczenie, o którym mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz.U. z 2021 r. poz. 1048).</p> <p>2. Budynki, których nie wykazuje się w ewidencji, stanowią treść bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 12 ustawy”.</p> <p>Brzmienie proponowane:</p> <p>§ 15</p> <p>„1. W ewidencji nie wykazuje się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) altan i budynków gospodarczych na działkach w rodzinnych ogrodach działkowych o powierzchni zabudowy do 35 m² oraz wysokości do 5 m przy dachach stromych i do 4 m przy dachach płaskich, 2) budynków przeznaczonych do czasowego użytkowania w trakcie realizacji robót budowlanych, położonych na terenie budowy, 3) tymczasowych budynków stanowiących wyłącznie ekspozycje wystawowe, niepełniących jakichkolwiek funkcji użytkowych, usytuowanych na terenach przeznaczonych na ten cel, 4) budynków projektowanych i w budowie, 	<p>Delegacja ustawowa wskazuje, że w rozporządzaniu powinien zostać określony katalog budynków, które nie podlegają ujawnieniu w ewidencji gruntów i budynków. Obecnie brzmienie przepisu odwołuje się do obowiązku inwentaryzacji powykonawczej. Budynki, które podlegają inwentaryzacji, określa art. 43 Prawa budowlanego, odwołując się między innymi do wybranych obiektów budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę, a tylko zgłoszenia, opisanych w art. 29 ww. ustawy. Obecna regulacja budzi szereg wątpliwości interpretacyjnych, w szczególności dotyczących sposobu określania – czy aby ujawnić budynek w egib, powinien on podlegać obowiązkowi inwentaryzacji w dacie zakończenia budowy czy aktualnie (np. w czasie pozyskiwania informacji o budynkach w procesie modernizacji). Obecna definicja budynku jest jednoznaczna (odwołanie do definicji w Prawie budowlanym), zatem oczywisty wydaje się fakt, że wszystkie obiekty budowlane, które spełniają te kryteria i są budynkami, powinny być w tej ewidencji ujawnione, a odstępstwo od tej zasady powinno być ograniczone do minimum. Istotne jest również to, że art. 29 Prawa budowlanego podlega częstym modyfikacjom (kilkukrotnie od wejścia w życie nowego rozporządzenia w sprawie egib), powodując, iż kolejne grupy budynków niewymagające inwentaryzacji powinny być usuwane z ewidencji lub nigdy do niej nie trafią (przykład ostatniej nowelizacji: art. 29 ust. 1 pkt 32 – jednokondygnacyjnych budynków gospodarczych i wiat o prostej konstrukcji, związanych z produkcją rolną, o powierzchni zabudowy do 300 m², przy rozpiętości konstrukcji nie większej niż 7 m i wysokości nie większej niż 7 m, których obszar oddziaływania mieści się w całości na działce lub działkach, na których zostały zaprojektowane). Utrudni to utrzymanie ewidencji w aktualności i obniży jej wiarygodność jako rejestru publicznego. Z obecnych szacunków wynika, że nawet ok. 30 procent budynków może zostać usunięta z egib, a szereg nowych budynków nigdy w tej ewidencji się nie pojawi. Ma to także negatywny wpływ na aktualność ujawnionych w ewidencji użytków gruntowych B, Ba, Bi, to zaś wprost</p>

		<p>2. Budynki, o których mowa w ust. 1 ujawnia się w bazie danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 12 ustawy, jeżeli należą one do zakresu informacyjnego tej bazy określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 7 ustawy.</p> <p>3. W ewidencji nie wykazuje się lokali, w odniesieniu do których nie zostało wydane zaświadczenie, o którym mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz.U. z2021 r. poz. 1048)”.</p>	<p>wpływa na wysokość podatków od nieruchomości. Warto dodać, że proponowane rozwiązanie uprości wykonywanie prac geodezyjnych oraz działania starosty jako organu prowadzącego ewidencje gruntów i budynków, ponieważ praktycznie wszystkie budynki podlegające pomiarowi będą „objektami ewidencyjnymi”. Należy podkreślić, że źródłem informacji o budynkach w egib będą zarówno pomiary inwentaryzacyjne, jak i aktualizacyjne. Obowiązek zlecenia pomiaru budynków niepodlegających obowiązkowi inwentaryzacji powykonawczej wynika z art. 22 ust. 2 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, tym bardziej że nie budzi wątpliwości, iż zmianie ulegnie także zakres użytku gruntowego. Właściciel zatem i tak będzie zobowiązany do zlecenia stosownej pracy geodezyjnej celem aktualizacji egib.</p>
509.	<p>Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków.</p>	<p>ZAŁĄCZNIK nr 5 IDENTYFIKATORY OBIEKTÓW BAZY DANYCH EWIDENCYJNYCH ORAZ STATUSÓW PODMIOTÓW</p> <p>po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu: „5a. W przypadkach szczególnych, gdy dotychczasowa numeracja działek prowadzona jest w ramach arkuszy mapy ewidencyjnej, identyfikator działki ewidencyjnej przyjmuje postać: WWPPGG_R.XXXX.AR_NR.NDZ”.</p> <p>Ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. W identyfikatorach, o których mowa w ust. 5 i 5a, następujące sekwencje liter oznaczają: 1) «AR_NR» – oznaczenie arkusza mapy ewidencyjnej, w którym NR jest numerem porządkowym arkusza tej mapy; 2) «NDZ» – numer ewidencyjny działki ewidencyjnej.</p> <p>ust. 7 otrzymuje brzmienie: „7. Identyfikator budynku ewidencyjnego może przyjmować jedną z postaci: 1) WWPPGG_R.XXXX.NDZ.Nr_BUD 2) WWPPGG_R.XXXX.AR_NR.NDZ.Nr_BUD 3) WWPPGG_R.XXXX.Nr_BUD”.</p> <p>Ust. 8 otrzymuje brzmienie: „8. W identyfikatorach, o których mowa w ust. 7, następujące sekwencje liter oznaczają:</p>	<p>Zmiana ma przywrócić możliwość stosowania numeru arkusza mapy w identyfikatorach działek, budynków i lokali. Umożliwi to zachowanie waloru historycznej spójności i aktualności wszelkiej dokumentacji zawierającej numery działek ewidencyjnych znajdujące się w rękach prywatnych, instytucjach (banki, przedsiębiorstwa itp.) oraz urzędach i instytucjach publicznych (np. ministerstwa, urzędy gmin, KZN, ARMiR, wojsko, itp.). Pozwoli to uniknąć wielomilionowych kosztów związanych z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – masową aktualizacją na podstawie § 35 ust. 1 pkt 2) treści działu I wszystkich ksiąg wieczystych dla jednostek ewidencyjnych, dla których dotychczasowe przepisy przewidywały konieczność dokonania zmiany identyfikatorów; – spodziewanym paraliżem pracy wydziałów ksiąg wieczystych sądów rejonowych, do których wpłyną zawiadomienia dotyczące zmiany identyfikatorów obiektów ewidencyjnych objętych działem I księgi wieczystej. <p>W miastach na prawach powiatów (np. Poznań, Wrocław, Lublin) istniejący obecnie obowiązek usunięcia arkusza z identyfikatora działki (i w konsekwencji z identyfikatora budynku i lokalu) powoduje konieczność aktualizacji wszystkich ksiąg wieczystych (gruntowych oraz lokalowych) w ilości kilkuset tysięcy w każdym z tych miast. Nie bez znaczenia jest fakt, że zawiadomienia te powinny być zgodnie z § 35 ust. 1 pkt 2) przekazane w terminie 14 dni od dokonania zmiany do wydziału ksiąg wieczystych. Przepis jest w oczywisty sposób niewykonalny.</p> <p>W mieście Warszawa, które ma prawidłową numerację identyfikatorów działek, ale niezgodną z przepisami numerację budynków i lokali, należy dokonać aktualizacji wszystkich ksiąg wieczystych lokalowych. Problem zmiany identyfikatorów działek dotyczy około 20% powiatów w skali kraju.</p>

		<p>1) «Nr_BUD» – oznaczenie budynku, w którym «Nr» jest numerem ewidencyjnym budynku, ustalonym w postaci liczby naturalnej;</p> <p>2) «NDZ» – numer działki ewidencyjnej, na której położony jest budynek”.</p> <p>Po ust. 8 dodaje się ust. 8a –8d w brzmieniu:</p> <p>„8a. «NDZ» nie ulega zmianie w wyniku podziału działki ewidencyjnej lub połączenia sąsiadujących ze sobą działek ewidencyjnych w jedną działkę ewidencyjną.</p> <p>8b. Identyfikator w postaci WWPPGG_R.XXXX.NDZ.Nr_BUD stosuje się w przypadkach, gdy numery ewidencyjne budynku zachowują unikalność tylko w granicach jednej działki ewidencyjnej lub grupy sąsiadujących ze sobą działek ewidencyjnych wchodzących w skład jednej nieruchomości, a jednocześnie numery działek ewidencyjnych zachowują unikalność w granicach obrębu.</p> <p>8c. Identyfikator w postaci WWPPGG_R.XXXX.AR_NR.NDZ.Nr_BUD stosuje się w przypadkach, gdy numery ewidencyjne budynku zachowują unikalność tylko w granicach jednej działki ewidencyjnej lub grupy sąsiadujących ze sobą działek ewidencyjnych wchodzących w skład jednej nieruchomości, a jednocześnie numery działek ewidencyjnych zachowują unikalność tylko w granicach arkusza mapy ewidencyjnej.</p> <p>8d. Identyfikator w postaci WWPPGG_R.XXXX.Nr_BUD stosuje się w przypadkach, gdy numery ewidencyjne budynków zachowują unikalność w granicach obrębu ewidencyjnego”.</p>	<p>Ujednolicenie identyfikatorów ewidencyjnych w skali całego kraju, które przewiduje obecne rozporządzenie, jest niewspółmiernie kosztowne do spodziewanych niewielkich zysków w zakresie uproszczenia algorytmów przetwarzania danych w systemach informatycznych.</p>
510.	<p>Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków.</p>	<p>ZAŁĄCZNIK nr 6 „Diagram: Dziedziczenie – EGIB_AdresDoKorespondencji” Brzmienie proponowane: ZAŁĄCZNIK nr 6 „Diagram: Dziedziczenie – EGIB_AdresStałegoPobytu</p>	<p>Dane zawarte w schemacie aplikacyjnym do przedmiotowego rozporządzenia w zakresie atrybutu EGIB_AdresStałegoPobytu nie są spójne. W załączniku nr 6 w Diagramie: Dziedziczenie nadal widnieje atrybut EGIB_AdresDoKorespondencji, podczas gdy w Diagramie: Adres znajduje się atrybut EGIB_AdresStałegoPobytu, z relacją poprzez adreskorespondencyjnyOF /adreskorespondencyjnyI/ adreskorespondencyjnyOP. Celem wyeliminowania niejasności zasadne jest ujednolicenie treści diagramów.</p>

511.	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji.	Zapis istniejący nie odnosi się do wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji z instalacji stanowiących uciążliwości odorowe dla otaczającego środowiska. Proponuje się wprowadzić obowiązek wykonywania ciągłych lub okresowych pomiarów wielkości emisji oraz referencyjnych metodyk pomiaru dla tych instalacji, dla których ilości gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza ustalone byłyby z uwzględnieniem wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu, a które mogą stanowić potencjalnie duże źródło uciążliwości.	W przypadku ustalania, na podstawie art. 222 ust. 1 Poś wielkości emisji na poziomie niepowodującym przekroczeń wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu, niezbędne jest opracowanie referencyjnych metod pomiaru, na których podstawie będzie możliwa ocena dotrzymania przez prowadzącego instalację warunków pozwoleń, o których mowa w art. 180.
512.	Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 sierpnia 2023 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2024	Tabela D „Jednostkowe stawki opłat za gazy lub pyły wprowadzane do powietrza z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych”.	Proponuje się podniesienie jednostkowych stawek opłat za gazy lub pyły wprowadzane do powietrza lub wprowadzenie mechanizmu ich podwyższania, który uwzględniałby zmiany w otoczeniu. Z uwagi na rosnącą liczbę przedsiębiorstw oraz wprowadzania nowych technologii produkcyjnych, a tym samym wprowadzaniem do powietrza większej ilości lub różnorodności zanieczyszczeń, zasadne wydaje się zaostrożenie powyższych przepisów, szczególnie że obecnie obowiązujące stawki są rażąco niskie w odniesieniu do sytuacji rynkowej oraz poziomu innych zobowiązań podatkowych. Pozwoli to na odprowadzanie opłat adekwatne do występujących zmian w otoczeniu.
513.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu	Zapis istniejący: „poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM _{2,5} uśredniony dla 1 roku”. Zapis proponowany: „poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM _{2,5} uśredniony dla 1 roku poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM _{2,5} uśredniony dla 1 godziny”.	Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu ustawodawca wprowadził poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM _{2,5} , ale tylko uśredniony dla 1 roku. Do dnia dzisiejszego nie został ustalony poziom dopuszczalny uśredniony dla 1 godziny. W obecnym stanie prawnym pozwolenia nie wymaga wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji, do których nie stosuje się przepisów w sprawie standardów emisyjnych, w przypadku gdy żadna z substancji wprowadzanych do powietrza z wszystkich tych rodzajów instalacji położonych na terenie jednego zakładu nie powoduje przekroczenia 10% dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu albo 10% wartości odniesienia, uśrednionych dla 1 godziny. Kwestia ta uregulowana jest rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (§ 1 ust. 3). W związku z powyższym przywołany przepis nie dotyczy instalacji z których emitowany jest pył zawieszony PM _{2,5} . Nie ma

			<p>zatem możliwości zwolnienia eksploatującej instalację z obowiązku uzyskania pozwolenia w przypadku braku normy jednogodzinnej, której to normy dotyczy warunek zwolnienia.</p> <p>Kwestia braku ustalonej uśrednionej dla 1 godziny normy dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}, w kontekście kwalifikacji do pozwolenia/zgłoszenia poprzez spełnianie warunku 0,1*D₁, skutkuje koniecznością uzyskania pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza przez każdą instalację emitującą tę frakcję pyłu i orzeczenia jej w decyzji. Przyjęty tok postępowania prowadzi do sytuacji, gdzie instalacja emitująca śladowe, niewielkie ilości PM_{2,5} wymaga uzyskania pozwolenia na emisję, natomiast inna instalacja, emitująca znacznie większe ilości pyłu, jest zwolniona z obowiązku uzyskania pozwolenia i wymaga jedynie zgłoszenia ze względu na fakt, że jest to rodzaj instalacji, który wyszczególniony został w rozporządzeniach Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia oraz z dnia 2 lipca 2010r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia, np. zbiorniki materiałów sypkich – o pojemności mniejszej niż 50 m³ wymagają jedynie zgłoszenia.</p> <p>Dodatkowo, w przypadku przekroczenia tła, instalacje nowe emitujące niewielkie ilości pyłu, często od kilku do kilkunastu kg rocznie, wchodzą w obowiązek uzyskania pozwolenia, w drodze kompensacji.</p> <p>Mając powyższe na uwadze, do rozporządzenia należy wprowadzić poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} uśredniony dla 1 godziny.</p>
514.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</p>	<p>§ 6 – aktualna treść: „Wysokość budynku, służącą do przyporządkowania temu budynkowi odpowiednich wymagań rozporządzenia, mierzy się od poziomu terenu przy najniżej położonym wejściu do budynku lub jego części, znajdującym się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, do górnej powierzchni najwyżej położonego stropu, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, bez uwzględniania wyniesionych ponad tę płaszczyznę maszynowni dźwigów i innych pomieszczeń technicznych, bądź do najwyżej położonego punktu stropodachu lub konstrukcji przekrycia budynku znajdującego się bezpośrednio nad pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi”.</p>	<p>Przepis powyższy nie precyzuje, czy wysokość należy mierzyć od terenu istniejącego czy projektowanego. Powyższa sytuacja prowadzi może do nadużyć projektowych polegających na realizacji zabudowy na nasypach, od których mierzy się wysokość budynku. Takie rozwiązania projektowe nie tylko zmieniają przestrzenne uwarunkowania lokalizowania obiektów budowlanych, ale też wpływają niekorzystnie na gospodarkę wód opadowych działek sąsiadujących z projektowaną inwestycją. Konieczne jest doprecyzowanie, że wysokość mierzyć należy od terenu istniejącego.</p>

515.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</p>	<p>§ 3 pkt 22 – aktualna treść: „Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: (...) 22) terenie biologicznie czynnym – należy przez to rozumieć teren o nawierzchni urządzonej w sposób zapewniający naturalną vegetację roślin i retencję wód opadowych, a także 50% powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią oraz innych powierzchni zapewniających naturalną vegetację roślin, o powierzchni nie mniejszej niż 10 m², oraz wodę powierzchniową na tym terenie”.</p>	<p>Definicja powierzchni terenu biologicznie czynnej została wprowadzona w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Początkowo (od daty wejścia w życie Rozporządzenia, tj. od 15 czerwca 2002 r.) definicja powierzchni terenu biologicznie czynnej miała następującą treść: „Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: (...) 22) powierzchni terenu biologicznie czynnej – rozumie się przez to grunt rodzimy pokryty roślinnością oraz wodę powierzchniową na działce budowlanej, a także 50% sumy powierzchni tarasów i stropodachów urządzonych jako stałe trawniki lub kwietniki na podłożu zapewniającym ich naturalną vegetację, o powierzchni nie mniejszej niż 10 m²”.</p> <p>Następnie skutek zmiany (wynikającej z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 kwietnia 2004 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 109, poz. 1156) treść definicji (od 27 maja 2004 r. do 31 grudnia 2008 r.) była następująca: „Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: (...) 22) powierzchni terenu biologicznie czynnej – należy przez to rozumieć grunt rodzimy oraz wodę powierzchniową na terenie działki budowlanej, a także 50% sumy powierzchni tarasów i stropodachów o powierzchni nie mniejszej niż 10 m² urządzonych jako stałe trawniki lub kwietniki na podłożu zapewniającym im naturalną vegetację.”</p> <p>Wskutek kolejnej zmiany (wynikającej z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 56, poz. 461) treść definicji (od 7 kwietnia 2009 r. do 31 grudnia 2017 r.) była następująca: „Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: (...) 22) terenie biologicznie czynnym – należy przez to rozumieć teren z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną vegetację, a także 50% powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią, nie mniej jednak niż 10 m², oraz wodę powierzchniową na tym terenie.”</p> <p>Wskutek kolejnej zmiany (wynikającej z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 14 listopada 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 2285) treść definicji (od 1 stycznia 2018 r.) została określona następująco (treść obecnie obowiązująca):</p>
------	---	--	---

			<p>„Ilekcioć w rozporządzeniu jest mowa o: (...)</p> <p>22) terenie biologicznie czynnym – należy przez to rozumieć teren o nawierzchni urządzonej w sposób zapewniający naturalną wegetację roślin i retencję wód opadowych, a także 50% powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią oraz innych powierzchni zapewniających naturalną wegetację roślin, o powierzchni nie mniejszej niż 10 m², oraz wodę powierzchniową na tym terenie;”</p> <p>Obecna definicja nie precyzuje, aby teren biologicznie czynny stanowił miał grunt rodzimy chociażby w części. Brak powyższej regulacji prowadzi do znacznych nadużyć w postaci projektowanych inwestycji, dla których teren biologicznie czynny projektowany jest wyłącznie w postaci tarasów na parkingach podziemnych lub na dachu budynku. Teren taki często nie jest dostępny dla użytkowników obiektu (brak wyjść na dach), lecz jest zaprojektowany wyłącznie jako konieczność spełnienia definicji „terenu biologicznie czynnego” i zapisów obowiązujących MPZP, podczas gdy winien być częścią krajobrazu i rozwiązań urbanistycznych. Ponadto zauważa się tendencję projektowania powierzchni biologicznie czynnych jako ścian pionowych często w przypadkach, gdzie rozwiązanie projektowe może proponować mniej intensywną zabudowę. Efektem jest „upychanie” terenów zielonych jako nieprzemyślanej projektowo konieczności, zyskując większą powierzchnię zabudowy. Postuluje się powiązanie definicji „terenu biologicznie czynnego” z terenem inwestycji, a nie z innymi powierzchniami stwarzającymi pole do nadużyć.</p>
516.	<p>Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska</p> <p>Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</p>	<p>Art. 403 POŚ, art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a.</p>	<p>Uregulowania wymaga kwestia dotycząca zaskarżalności czynności administracji publicznej dot. np. odmowy rozliczenia i wypłaty dotacji. Zdaniem niektórych sądów czynności te nie mieszczą się w kategorii czynności z zakresu administracji publicznej, a w konsekwencji stanowią czynność strony stosunku cywilnoprawnego, który powstał w momencie zawarcia umowy o dotację celową i nie podlega kognicji sądu administracyjnego. Dodatkowo, podpisanie umowy o dotację celową według niektórych sądów powoduje brak przedmiotu postępowania administracyjnego i sądowno-administracyjnego, a właściwość sądu powszechnego, co oznacza, iż po podpisaniu umowy nie przysługują żadne administracyjne środki zaskarżenia czynności wynikające z realizacji umowy, a tym samym pismo organu nie może być poddane kontroli sądowno-administracyjnej.</p> <p>Czynność w postaci np. odmowy rozliczenia dotacji i jej wypłaty należy zakwalifikować jako inną czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 §2 pkt 4 p.p.s.a. zaskarżalną do sądu administracyjnego.</p>

			<p>Umowa o dotację celową jest konsensualną formą działania administracji publicznej, która nie jest umową cywilnoprawną (prywatnoprawną), lecz umową publicznoprawną w postaci umowy administracyjnej, która wymaga uregulowania w polskim systemie prawnym, bowiem umowa o dotację celową obejmuje niepodatkową należność budżetową od momentu zawarcia umowy o udzielenie dotacji celowej do czasu jej rozliczenia i wypłaty albo odmowy jej rozliczenia i wypłaty albo zwrotu dotacji na podstawie decyzji administracyjnej.</p> <p>Odmowa rozliczenia i wypłaty dotacji, czyli odmowa refundacji, nie może powodować cause przekształcenia wierzytelności pieniężnej z niepodatkowej należności budżetowej w należność cywilną podlegającą dochodzeniu przed sądem powszechnym.</p> <p>Zgodnie z art. 53 §26 kodeksu karnoskarbowego „należność publicznoprawna jest to należność państwowa lub samorządowa, będąca przedmiotem przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego; należnością państwową jest podatek stanowiący dochód budżetu państwa, należność z tytułu rozliczenia udzielonej dotacji lub subwencji lub należność celna, a należnością samorządową – podatek stanowiący dochód jednostki samorządu terytorialnego lub należność z tytułu rozliczenia udzielonej dotacji lub subwencji”.</p> <p>Każda forma działania administracji od momentu zawarcia umowy o dotację celową, zarówno władcza, jak i niewładcza, a zatem forma decyzji administracyjnej o zwrocie dotacji, jak i inna czynność odmawiająca rozliczenia i wypłaty dotacji, winna podlegać, ze względu na kwalifikację niepodatkowej należności publicznoprawnej, kognicji sądu administracyjnego.</p> <p>Przesądającym ratio legis uregulowania prawnego rozszerzającego kontrolę sądu administracyjnego poza sferę decyzji lub postanowień będących przedmiotem kontroli sądowo-administracyjnej na podstawie art. 3 § 2 pkt 1–3 p.p.s.a. jest umożliwienie sądowej kontroli również działań administracji publicznej, które dotyczą praw i obowiązków obywateli i innych podmiotów w sferze publicznej oraz potrzebą zapewnienia im gwarancji procesowych w ich relacjach z organami administracji publicznej oraz w zakresie zadań realizowanych przez te organy (patrz np.: wyrok z dnia 8 kwietnia 2021 r., sygn. akt ISA/Kr 209/21, wyrok z dnia 15 kwietnia 2021 r., sygn. akt ISA/Kr 207/21, wyrok z dnia 26 maja 2021 r., sygn. akt ISA/Kr 267/21).</p>
--	--	--	---

517.	<p>Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym</p>	<p>Wprowadzenie przepisu, na którego podstawie uprawnienie osoby mającej interes prawny w zaskarżeniu aktu planowania przestrzennego wygasa po wyznaczonym upływie czasu od wejścia w życie tego aktu.</p> <p>W związku z powyższym w p.p.s.a. proponuje się dodanie art. 53 § 2c w brzmieniu: „Skargę na akty określone w art. 3 ust. 2 pkt 5 i 6, stanowiących akty planowania przestrzennego gminy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597, 1688, 1890 i 2029), wnosi się w terminie 6 lat od dnia ich wejścia w życie”.</p> <p>Natomiast w u.s.g. proponuje się dodanie art. 101 ust. 2b w brzmieniu: „Skargę na uchwałę, o której mowa w ust. 1, stanowiącej akt planowania przestrzennego gminy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597, 1688, 1890 i 2029) wnosi się w terminie 6 lat od dnia jej wejścia w życie”.</p>	<p>Proponowana zmiana powinna zostać wprowadzona z uwagi na ochronę zasady pewności obrotu prawnego, a także ze względu na ochronę wprowadzonych przepisami MPZP układów urbanistycznych oraz kompozycyjnych obszaru.</p> <p>Nadto wskazany termin powinien także być spójny z terminami przedawnienia roszczeń wynikających z przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.) w celu ujednoczenia zarówno przedawnienia roszczeń odszkodowawczych przeciwko gminie na mocy art. 36 i nast. UPZP, jak i czasowego ograniczenia możliwości skarżenia aktów planowania przestrzennego gminy.</p>
518.	<p>Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych</p>	<p>Art. 151 ust. 4</p> <p>Zapis istniejący: „Wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, albo, w przypadku gdy odrębne przepisy stanowią o sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji, wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach”.</p> <p>Zapis proponowany: „Wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, albo, w przypadku gdy odrębne przepisy, w tym prawa miejscowego obowiązujące na obszarze organów, które je ustanowiły, stanowią o sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji, wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach”.</p>	<p>Ustawa o finansach publicznych nie zawiera katalogu zamkniętego przypadków wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, jednak odwołuje się do kategorii przypadków wskazanych w odrębnych przepisach, co z kolei budzi spór interpretacyjny skupiający się na problemie ujęcia w tym katalogu przepisów prawa miejscowego. Interpretacje przemawiające za ujęciem prawa miejscowego w tej kategorii spotykają się z negatywną linią orzecniczą, która powołuje się na zarzut naruszenia zasady legalizmu i przekroczenia kompetencji przez organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego.</p>

519.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 11c ust. 5 pkt 5)	<p>Podniesienie średniego kosztu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego. Konieczność taka wynika z obecnych realiów rynkowych, w tym rosnących cen mediów, materiałów i usług. Ostatni wzrost cen i zapowiadające się dalsze podwyżki przyczyniają się do tego, że kwota 53 tys. zł staje się niewystarczająca na pokrycie kosztów realizacji przedsięwzięć przewidzianych w Programie oraz wykonanie prac potrzebnych do osiągnięcia wymaganego efektu ekologicznego w postaci zmniejszenia zapotrzebowania energii finalnej o co najmniej 30%. Nie wystarczy to bowiem na zmianę systemu ogrzewania, instalację systemu grzewczego spełniającego standardy niskoemisyjne i jednocześnie wykonanie termomodernizacji budynku, przy jednoczesnym ograniczeniu wkładu własnego beneficjenta, który nie może wynieść więcej niż 10% wartości inwestycji. Proponuje się, aby podnieść kwotę dofinansowania o ok. 100%, tj. do poziomu 110 tys. zł. Dodatkowym argumentem przemawiającym za podniesieniem kwoty dofinansowania są zmiany w Programie Czyste Powietrze wprowadzone 3 stycznia 2023 roku. Zgodnie z wprowadzonymi zmianami maksymalne dofinansowanie w Programie CP na poziomie najwyższym sięga 100% kosztów kwalifikowanych netto (tj. nawet do 136 200 zł).</p> <p>Obecnie Program Stop Smog i Program Czyste Powietrze widocznie ze sobą konkurują. W przypadku prowadzenia przez Gminę Miejską Kraków Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego Programu Czyste Powietrze oraz punktu, w ramach którego można uzyskać informacje o Programie Stop Smog, występują często sytuacje, w których mieszkańcy, mając do wyboru oba programy, decydują się na program Czyste Powietrze, a nawet rezygnują z udziału w programie Stop Smog na rzecz tego pierwszego. W przypadku braku możliwości zwiększenia kwoty proponuje się dopuszczenie możliwości realizacji odrębnych zakresów przedsięwzięć niskoemisyjnych w ramach tego samego budynku lub lokalu, z możliwością uzyskania dofinansowania za każdy rodzaj zrealizowanego przedsięwzięcia. Mechanizm ten umożliwiłby faktyczne zwiększenie kwoty dofinansowania nawet o postulowane 100%. W ramach pierwszego dofinansowania nastąpiłaby wymiana/likwidacja systemu grzewczego lub systemu do podgrzania wody użytkowej niespełniającego standardów niskoemisyjnych na spełniające niniejsze standardy. Następnie, posiadając już system grzewczy spełniający standardy niskoemisyjne, ten sam mieszkaniec wnioskuje po raz drugi o dofinansowanie w ramach Programu do tego samego budynku/lokalu mieszkalnego, ale tym razem na przeprowadzenie termomodernizacji i na realizację tego przedsięwzięcia otrzymuje dofinansowanie. Efekt ekologiczny w takim wypadku mógłby być liczony sumarycznie dla wszystkich przedsięwzięć.</p>
------	--	------------------------	--

520.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 11c ust. 3	<p>Poszerzenie katalogu dotowanych przedsięwzięć niskoemisyjnych o zadania polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmianie systemu grzewczego lub systemu podgrzania ciepłej wody użytkowej, który nie spełnia standardów niskoemisyjnych (np. systemów gazowych) na podłączenie do sieci elektroenergetycznej (ogrzewanie elektryczne) z jednoczesnym wykonaniem instalacji fotowoltaicznej, • w przypadku, gdy beneficjent posiada ogrzewanie elektryczne, możliwość wsparcia finansowego na montaż instalacji fotowoltaicznej, • wymianie ogrzewania elektrycznego niespełniającego standardów niskoemisyjnych na ogrzewanie elektryczne spełniające standardy niskoemisyjne z równoczesnym wykonaniem instalacji fotowoltaicznej. <p>Możliwość wsparcia finansowego powyższych przedsięwzięć jest kluczowym działaniem w przypadku walki z ubóstwem energetycznym i umożliwieniem beneficjentom Programu bycia prosumentem w przypadku posiadania lub chęci montażu ogrzewania elektrycznego.</p>
521.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 11d ust. 1 pkt 3)	<p>Rezygnacja z obowiązku spełnienia warunku dotyczącego stanu majątkowego wnioskodawcy. Kryterium dochodowe to wystarczający warunek do spełnienia celem ukierunkowania wsparcia dla najmniej zamożnych gospodarstw domowych. Obowiązek spełnienia kryterium majątkowego dyskwalifikuje w dużej mierze potencjalnych beneficjentów. Ponadto weryfikacja oświadczeń o stanie majątkowym wnioskodawców jest kwestią wysoce problematyczną. Zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, narzędziem weryfikacji oświadczeń strony jest wywiad środowiskowy, o którym mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Wywiad ten przeprowadzany jest przy wykorzystaniu kwestionariusza wywiadu. Pracownik socjalny, przeprowadzając wywiad, składa wizytę w miejscu zamieszkania i uzupełnia kwestionariusz wywiadu. W razie powzięcia wątpliwości co do prawdziwości oświadczenia pracownik zamieszcza w wywiadzie odpowiednie wyjaśnienie.</p> <p>Ustawa o dodatkach mieszkaniowych stanowi, że w toku postępowania pracownik przeprowadzający wywiad środowiskowy może żądać od wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego złożenia, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenia o stanie majątkowym. Służy ono ocenie, czy występuje rażąca dysproporcja pomiędzy niskimi dochodami a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy. Zgodnie z ustawą o termomodernizacji strona składa oświadczenie o środkach własnych i zasobach zgodnie z określonym w przepisach wzorem. Oświadczenie składane przy</p>

			<p>okazji wywiadu w sprawie dodatków mieszkaniowych pokrywa się z tym, o którym mowa w przepisach o termomodernizacji. Nie ma potrzeby, żeby strona składała dwa razy analogiczne oświadczenie – raz jako załącznik do wniosku o dofinansowanie, drugi raz w toku wywiadu. W przypadku postępowania prowadzonego w GMK strona składa jedno oświadczenie, o którym mowa w ustawie o termomodernizacji.</p> <p>Podkreślenia wymaga fakt, że pracownicy socjalni nie są ani upoważnieni, ani nie posiadają kompetencji niezbędnych do szczegółowego szacowania kwoty zasobów majątkowych – w toku postępowania w sprawie świadczeń z pomocy społecznej czy też w trybie ustawy o dodatkach mieszkaniowych zasoby majątkowe badane są pod kątem istnienia dysproporcji między dochodami osoby a jej stanem majątkowym i jest to jeden z elementów branych pod uwagę w całościowej oceny sytuacji strony, która oceniana jest całościowo, także pod kątem możliwości i uprawnień, jakimi strona dysponuje. Dysproporcji nie stwierdza się wówczas poprzez ustalenie przekroczenia określonej kwoty zasobów majątkowych. Ponadto znaczenie dla przyznania pomocy ma wówczas także charakter tych zasobów, możliwość i celowość ich zbycia czy też innego wykorzystania w celu poprawy swojej sytuacji. Podkreślenia także wymaga, że korzystanie z pomocy społecznej ma zwykle charakter okresowy bądź długoterminowy i współpraca z beneficjentem prowadzona jest na wielu polach, w tym mających na celu uzyskanie przez niego zdolności do samodzielnego zaspokajania swoich potrzeb, przez co także ocena dysproporcji między dochodem a stanem majątkowym jest możliwa. W przypadku programu Stop Smog zawarto natomiast ściśle określone kryterium kwotowe (53 000 zł), które determinuje możliwość przyznania pomocy. Pracownik socjalny nie posiada ani narzędzi, ani niezbędnych kompetencji do dokonywania takiej precyzyjnej weryfikacji, a ponadto kontakt z osobą ubiegającą się o wsparcie ma charakter incydentalny, brak jest także przepisów umożliwiających występowanie np. do innych organów czy instytucji celem weryfikacji informacji zawartych w oświadczeniu. Pracownicy socjalni nie mają kompetencji, aby podważać wyceny wskazane w oświadczeniach majątkowych ani weryfikować np. wskazane zasoby pieniężne (oszczędności, lokaty, akcje, obligacje itp.). Pracownicy nie są rzeczoznawcami i nie posiadają wiedzy na temat wartości wskazanych nieruchomości czy ruchomości na rynku, poza wiedzą ogólną.</p> <p>W praktyce, przy takiej konstrukcji przepisów, ponieważ warunkiem przyznania dotacji jest posiadanie zasobów nieprzekraczających kwoty 53 000 zł, istotne jest, aby w oświadczeniu o zasobach strona:</p>
--	--	--	--

			<p>– określiła wartość szacunkową składników mienia ruchomego oraz wartości szacunkowe innych nieruchomości niż ta, która jest zamieszkiwana,</p> <p>– w pkt. IV („Inne dodatkowe informacje o stanie majątkowym”) wskazywała, że oświadcza, iż nie dysponuje środkami własnymi oraz zasobami majątkowymi przekraczającymi kwotę 53 000 zł.</p> <p>Pracownik socjalny podczas wizyty w miejscu zamieszkania strony może jedynie na podstawie swoich obserwacji powziąć wątpliwość co do prawdziwości takiego oświadczenia i odnotować to w treści kwestionariusza wywiadu.</p> <p>Ponadto pracownicy socjalni zgłaszają, że osoby starające się o pomoc w ramach programu mają trudność w wypełnianiu oświadczenia o środkach własnych i zasobach majątkowych w zakresie oszacowania wartości posiadanych nieruchomości, jak domy, lokale, działki itp.</p> <p>Biorąc pod uwagę przytoczone wyżej argumenty, proponuje się całkowite zniesienie obowiązku spełnienia warunku dotyczącego stanu majątkowego wnioskodawcy. Natomiast w przypadku braku takiej możliwości celowe byłoby określenie na poziomie ustawowym jasnych i adekwatnych do zamierzonego celu zasad i narzędzi weryfikacji majątkowego prognozy kwotowego, ewentualnie odmienne sformułowanie przesłanki.</p>
522.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 11c ust. 1 pkt 2)	Rezygnacja z warunku dotyczącego konieczności wymiany urządzeń nie spełniających standardów niskoemisyjnych w co najmniej 80% budynków – umożliwi to korzystanie z Programu osobom, które mieszkają w nieocieplonych budynkach, a źródło ciepła zostało wymienione w ostatnich latach z uwagi na dostosowywanie się do uchwał antysmogowych.
523.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 11d ust. 1 pkt 1)	W przypadku wnioskodawcy, który nie posiada 50% udziałów w nieruchomości, a współwłaściciele mieszkają w innym budynku lub mają wyższe dochody, proponuje się wprowadzenie możliwości uzyskania pisemnych zgód od pozostałych współwłaścicieli, jak jest np. w Programie Czyste Powietrze. Ewentualnie obniżenie wysokości posiadanego udziału.
524.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 11f ust. 1	Modyfikacja zapisu art. 11 f ust. 1 w zakresie dopuszczenia możliwości przeniesienia w całości lub w części własności albo udziału we współwłasności, albo przysługującego zakresu współposiadania na rzecz osoby trzeciej niebędącej współwłaścicielem lub współposiadaczem pod warunkiem zobowiązania się nowego właściciela lub współwłaściciela, lub współposiadacza do zachowania trwałości zadania w wymaganym okresie, poprzez umieszczenie stosownego zapisu w tym zakresie w treści aktu notarialnego.

525.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 11e ust. 2	<p>Zgodnie z Art. 11e ust. 2 ustawy, w celu utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych gmina ma obowiązek weryfikować, co najmniej raz w roku, przez okres 5 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia, przestrzeganie warunków umowy, o której mowa w art. 11d ust. 2, oraz warunków, o których mowa w art. 11f ust. 3. W Art. 11f ust. 3 pkt 4 jest mowa o tym, że jeżeli przed upływem 5 lat od daty zakończenia realizacji porozumienia, w budynku urządzenia lub systemy grzewcze będące przedmiotem przedsięwzięcia niskoemisyjnego będą eksploatowane niezgodnie z instrukcją obsługi oraz przewody kominowe, do których są podłączone te urządzenia lub systemy, nie będą czyszczone przez osoby posiadające uprawnienia kominarskie, w terminach określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej oraz w przepisach techniczno-budowlanych, beneficjent zwraca gminie 100% kosztów realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego poniesionych przez gminę i Fundusz.</p> <p>Proponuje się usunąć zapis nakładający na gminy obowiązek weryfikacji spełnienia ww. warunku, ponieważ w praktyce będzie to nastrożać wiele trudności i może okazać się niemożliwe do wykonania. W zamian za to można wprowadzić zapisy do ustawy informujące, że beneficjent jest zobowiązany do eksploataowania urządzenia zgodnie z przepisami ppoż, obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi oraz instrukcją obsługi tak, by m.in. nie utracić prawa do wymiany, serwisowania urządzenia grzewczego przez autoryzowane punkty serwisowe na warunkach określonych przez producenta wyszczególnionych w karcie gwarancyjnej. Gwarancja urządzeń nie obejmuje uszkodzeń powstałych z winy użytkownika, w wyniku niezgodnej z instrukcją obsługi, niewłaściwej eksploatacji urządzenia.</p>
526.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 11d ust. 1 pkt 9)	<p>Proponuje się rezygnację z weksla własnego in blanco lub z oświadczenia w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji wprost z tego aktu jako zabezpieczenia na wypadek ewentualnego zwrotu dotacji. W sytuacji, gdy gmina udziela dotacji na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, udzielona dotacja podlega zwrotowi w wypadku wystąpienia okoliczności określonych w art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, to jest wykorzystania dotacji niezgodne z przeznaczeniem, pobrania nienależnego lub w nadmiernej wysokości. Do zwrotu dotacji i naliczenia odsetek mają zastosowanie właściwe przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.</p>

527.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 11b ust. 11	<p>Zgodnie z projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw z dnia 15 marca 2023 r. proponuje się wznowienie prac nad nieprocedowanym ww. projektem i przyjęcie zaproponowanych w nim zmian tj.:</p> <p>w art. 11b ust. 11 otrzymuje brzmienie: „11. Współfinansowanie ze środków Funduszu wynosi nie więcej niż 90% kosztów realizacji porozumienia, o którym mowa w art. 11c ust. 1”.</p>
528.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 11c ust. 1 pkt 4	<p>Zgodnie z projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw z dnia 15 marca 2023 r. proponuje się wznowienie prac nad nieprocedowanym ww. projektem i przyjęcie zaproponowanych w nim zmian tj.:</p> <p>w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) zabezpieczenia w swoim budżecie środków finansowych pochodzących z dochodów własnych lub ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, których suma stanowi 10% kosztów realizacji porozumienia, a w przypadku miast, których liczba mieszkańców przekracza 100 000 – więcej niż 10% kosztów realizacji porozumienia”.</p> <p>Proponowane zmiany w art. 11b ust. 11 oraz art. 11c ust. 1 pkt 4 dotyczą zwiększenia nakładu środków finansowych ze strony Funduszu Termomodernizacji i Remontów oraz zmniejszenia wkładu własnego gminy na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych. Wprowadzenie ww. zmian odciąży samorządy, a co za tym idzie umożliwi objęcie wsparciem finansowym większą liczbę mieszkańców.</p>
529.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Art. 27g ust. 5	<p>Proponuje się dodanie ust. 5a dotyczącego zapewnienia środków finansowych dla gminy na realizację zadań związanych z centralną ewidencją emisyjności budynków tj.: „Wójt, burmistrz lub prezydent miasta otrzyma środki finansowe na obsługę zadań związanych z centralną ewidencją emisyjności budynków. Środki mogą być wykorzystane na pokrycie wynagrodzenia pracownika lub wyposażenie stanowiska pracy”.</p>

530.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków	Rozdział 5a. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków	Wdrożenie pełnej funkcjonalności systemu ZONE (Zintegrowanego Systemu Ograniczania Niskiej Emisji), który zastąpił wcześniejszą Centralną Ewidencję Emisyjności Budynków, budzi wiele wątpliwości związanych z nałożeniem m.in. na gminy nowych zadań. Dzięki e-usługom obywatele będą mogli zamówić przegląd kominiarski oraz inwentaryzację budynku, która posłuży do sporządzenia uproszczonego audytu energetycznego. Obowiązek aktualizacji danych w rejestrze spadnie na tysiące kominiarzy, urzędników, inspektorów i funkcjonariuszy. Obecne przepisy nie są przejrzyste, pojawiają się ich błędne interpretacje, np. jak w przypadku przeprowadzenia inwentaryzacji budynku przez urzędnika gminy, co nie ma odzwierciedlenia w zapisach ustawy. Gminy muszą precyzyjnie wiedzieć, za co odpowiadają, jaki jest koszt realizacji ich zadań oraz kto za to zadanie zapłaci.
531.	Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	Art. 13b – aktualna treść: „W sprawach o roszczenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977) przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącej ponad 20 000 złotych pobiera się opłatę stałą w kwocie 1000 złotych”. Proponowana zmiana: wykreślić (uchylić) art. 13b.	Art. 13b został dodany w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – na podstawie art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 z późn. zm.). Wszedł w życie 21 sierpnia 2019 r. Postulowane jest wykreślenie tego przepisu, ponieważ jego skutkiem jest masowy wpływ powództw o roszczenia wynikające z art. 36 UPZP, przykładowo: powód może żądać odszkodowania w kwocie np. 10 milionów złotych, płacąc zaledwie 1000 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, a zatem nie ma odpowiedniej bariery finansowej przed składaniem roszczeń o wielomilionowej wartości. W opisanym przykładzie zastosowanie zasad ogólnych (art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) wiązałoby się z obowiązkiem zapłaty kwoty 200.000 zł (art. 13 ust. 2 u.k.s.c.). Nie ma żadnego racjonalnego uzasadnienia dla tak daleko idącego ułatwiania składania roszczeń podmiotom dysponującym ogromnymi zasobami finansowymi.
532.	Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego	Proponuje się, aby w art. 25d ustawy dodać punkt 6 w następującym brzmieniu: „pkt 6) z tytułu wykonawczego wynikało uprawnienie do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu, a dłużnik nie skorzystał z przedstawionej przez Gminę oferty i nie zakwestionował jej na drodze sądowej bądź zakwestionował ofertę, ale sąd oddalił powództwo”.	Proponowana nowelizacja zapisu ma na celu rozszerzenie kręgu podmiotów, którym nie przysługuje uprawnienie do tymczasowego pomieszczenia.

533.	<p>Ustawa z dnia 26 października 1995 roku o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa</p>	<p>Rozdział 3 a) Społeczne Agencje Najmu art. 22a ust. 1 – konieczność doprecyzowania brzmienia przepisu w zakresie rozstrzygnięcia dopuszczalności wydzierżawiania przez gminę lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy społecznej agencji najmu.</p>	<p>Zgodnie z brzmieniem art. 22a ust. 1 ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa: Społeczną agencją najmu jest podmiot prowadzący, w celu tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, działalność polegającą na dzierżawie lokali mieszkalnych lub budynków mieszkalnych jednorodzinnych od ich właścicieli oraz wynajmowaniu tych lokali lub tych budynków osobom fizycznym wskazanym przez gminę na zasadach określonych w niniejszym rozdziale.</p> <p>Ww. przepis nie rozstrzyga w sposób jednoznaczny, czy gminy są lub nie są uprawnione do wydzierżawiania społecznej agencji najmu lokali ze swojego zasobu. W tym zakresie pojawiły się wątpliwości interpretacyjne, tymczasem znane są przypadki gmin w Polsce, które wydzierżawiają lokale wchodzące w skład ich zasobu mieszkaniowego SAN.</p> <p>W dostępnych aktualnie publikacjach nie odniesiono się do kwestii związanych z definicją „właściciela lokalu”, o jakim mowa w art. 22a aktualnie obowiązującej ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa.</p> <p>W komentarzu do art. 22b ww. ustawy wskazano natomiast „Ustawa nie zajmuje się jednak kwestią, w jaki sposób SAN znajduje lub ma znajdować lokale i domy, które będzie dzierżawiła, ani też nie ma w ustawie żadnych wskazań bądź ograniczeń w tym zakresie. Co do zasady społeczna agencja najmu ma dzierżawić przede wszystkim lokale i domy stanowiące prywatną własność, ale nie wykluczono także innych sytuacji. Nie postawiono też żadnych wymogów co do trybu wyłaniania przez SAN wydzierżawiających. Zwraca się uwagę, że SAN może, a nawet ma dzierżawić od prywatnych właścicieli pojedyncze lokale. W omawianych przepisach jest bowiem mowa tylko o lokalach mieszkalnych lub budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Nigdzie zaś nie ma mowy o domach lub budynkach mieszkalnych niebędących jednorodzinymi. Jest więc wykluczone, by działalność SAN wskazana w art. 22a ust. 1 u.s.f.r.m. mogła obejmować dzierżawienie wielolokalowych budynków mieszkalnych wraz z lokalami użytkowymi – w odniesieniu do takich budynków dzierżawę SAN należałoby ograniczyć tylko do położonych w takich budynkach lokali mieszkalnych”. E. Bończak-Kucharczyk [w:] <i>Społeczne formy rozwoju mieszkalnictwa. Komentarz</i>, Warszawa 2023, art. 22(b).</p> <p>W konsekwencji powyższego powstaje wątpliwość, czy rozwiązania stosowane przez niektóre gminy w Polsce polegające na dzierżawie lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy są prawidłowe. Niezbędne jest zatem rozstrzygnięcie w sposób jednoznaczny, w przepisach rangi ustawowej, czy takie rozwiązanie jest dopuszczalne.</p>
------	--	--	--

534.	Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 roku o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych	Art. 5 ust. 1 ustawy – konieczność doprecyzowania brzmienia przepisu, w zakresie rozstrzygnięcia, czy finansowe wsparcie z Funduszu Dopłat, o którym mowa w ww. przepisie, może zostać przeznaczone także na sfinansowanie działania polegającego na objęciu przez gminę udziałów lub akcji w tworzonej lub istniejącej społecznej inicjatywie mieszkaniowej, tak jak ma to miejsce w przypadku środków pochodzących z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa (zgodnie z regulacjami rozdziału 4c ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa).	Zgodnie z art. 33l ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa: „Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego udziela gminie wsparcia ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa, zwanego dalej «Funduszem», na sfinansowanie części lub całości działania polegającego na objęciu przez tę gminę udziałów lub akcji w: 1) tworzonej albo istniejącej SIM, która przed dniem objęcia tych akcji lub udziałów nie prowadziła działalności na terenie tej gminy; 2) istniejącej SIM, która przed dniem objęcia tych akcji lub udziałów prowadziła działalność na terenie tej gminy”. Natomiast, zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych: „Finansowego wsparcia udziela się gminie albo związkowi międzygminnemu, jako beneficjentowi wsparcia, na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na tworzeniu lokali mieszkalnych na wynajem, powstających w wyniku realizacji przez inwestora innego niż gmina albo związek międzygminny: 1) budowy budynku (...)”. Wobec stanowiska Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych stworzonych we współpracy z Krajowym Zasobem Nieruchomości co do możliwości przeznaczenia środków pochodzących z Funduszu Dopłat na objęcie udziałów lub akcji w SIM, pojawiły się w tym zakresie wątpliwości wynikające z odmiennej interpretacji treści art. 5 ust. 1 ww. ustawy. Mając na uwadze powyższe, wydaje się niezbędne doprecyzowanie w przepisach rangi ustawowej, czy środki pochodzące z Funduszu Dopłat mogą bądź nie mogą być przeznaczane także na objęcie udziałów lub akcji w tworzonej lub istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej.
535.	Ustawa z dnia 16 grudnia 2020 roku o zbywaniu nieruchomości z rozliczeniem „lokal za grunt”	Doprecyzowanie w ustawie o zbywaniu nieruchomości z rozliczeniem „lokal za grunt” lub w ustawie o gospodarce nieruchomościami, do której zapisów w zakresie w niej nieuregulowanym ww. ustawa odsyła, czy dopuszczalne jest zbycie w trybie ustawy o zbywaniu nieruchomości z rozliczeniem „lokal za grunt” udziału w nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym.	Podczas analizy przepisów zawartych w ustawie z dnia 16 grudnia 2020 roku o zbywaniu nieruchomości z rozliczeniem „lokal za grunt” pojawiły się wątpliwości, czy w świetle przepisów ww. ustawy dopuszczalne jest zbycie udziału w nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym w sytuacji, gdy Gmina jest właścicielem większości lokali w budynku mieszkalnym, a jedynie 1 lokal stanowi własność osoby fizycznej, przy czym realizacja inwestycji mieszkaniowej wiązać się musi z wyburzeniem istniejących budynków. Regulacje ustawy o zbywaniu nieruchomości z rozliczeniem „lokal za grunt”, jak również regulacje ustawy o gospodarce nieruchomościami, do której ww. ustawa w zakresie w niej nieuregulowanym odsyła, nie przesądzają jednoznacznie, czy dopuszczalne jest zbycie w trybie ww. ustawy udziału

			w nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym w opisanej powyżej sytuacji, związku z czym pojawiły się wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie, które wymagają doprecyzowania w przepisach rangi ustawowej.
536.	Ustawa z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług	Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku od towarów i usług: zwalnia się od podatku: „10) dostawę budynków, budowli lub ich części, z wyjątkiem gdy: a) dostawa jest dokonywana w ramach pierwszego zasiedlenia lub przed nim, b) pomiędzy pierwszym zasiedleniem a dostawą budynku, budowli lub ich części upłynął okres krótszy niż 2 lata”. Postuluje się zmianę powyższego zapisu, tak aby Gmina w przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego w postaci niezabudowanej nieruchomości do spółki prawa handlowego (aportu) także była objęta zwolnieniem z obowiązku zapłaty podatku VAT.	Regulacja art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatku od towarów i usług w praktyce oznacza, iż Gmina w sytuacji, w której zdecyduje się na wniesienie wkładu niepieniężnego do spółki prawa handlowego w postaci niezabudowanej nieruchomości (jak np. w przypadku Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej), będzie zobowiązana do uiszczenia podatku VAT w stawce 23%. Wobec faktu, iż na podstawie zapisów ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa oraz ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych Gmina może uzyskać wsparcie z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa oraz z Funduszu Dopłat, a jednocześnie w sytuacji wniesienia niezabudowanej nieruchomości do spółki zobowiązania jest do zapłaty podatku VAT, postuluje się zmianę powyższej regulacji ustawy o podatku od towarów i usług.
537.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 18 dopisać po słowach „(...) które nosił przed zawarciem małżeństwa, a także oświadczenie o zmianie imienia (imion) dziecka w terminie 6 miesięcy od daty sporządzenia aktu urodzenia, można złożyć przed wybranym kierownikiem urzędu stanu cywilnego albo konsulem”.	Rozszerzenie katalogu oświadczeń składanych zarówno przed Kierownikiem USC, jak i przed konsulem ułatwi funkcjonowanie klientom przebywającym za granicą.
538.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 24 ust. 3	W treści ust. 3 należy wykreślić zwrot „osoby pełnoletniej”, a w odpowiednim miejscu należałoby dopisać „i jej przedstawiciela ustawowego”, tak aby zmieniony przepis stanowił niebudzącą wątpliwości podstawę odnotowania decyzji o zmianie imienia lub nazwiska w aktach urodzenia zarówno osób pełnoletnich, jak i niepełnoletnich.
539.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Dodać do art. 24 ust. 4 – „Jeżeli osoba, której akt dotyczy, nie żyje” – „wzmiankę dodatkową o zmianie imienia lub nazwiska rodzica, rodziców lub współmałżonka dołącza się do aktu urodzenia, aktu małżeństwa lub aktu zgonu tej osoby, na wniosek osoby, która wykaże interes prawny”.	Obecne przepisy nie przewidują takiej czynności, co generuje kłopoty klientów zwłaszcza podczas spraw spadkowych/majątkowych i prowadzi do niespójności a.s.c.

540.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 26 ust. 2 zmienić treść zd. 2 „Na wnioski osoby, która przedkłada zagraniczny dokument stanu cywilnego, można wydać ten dokument po uprzednim sporządzeniu kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez kierownika USC”. Wykreślić ciąg dalszy, tj. „jeżeli wnioskodawca nie ma możliwości ponownego uzyskania tego dokumentu”.	W ustawie istnieje niczym nieuzasadnione rozróżnienie dotyczące zwrotu dokumentów zgromadzonych w aktach zbiorowych na dokumenty złożone przed i po wejściu w życie p.a.s.c. art. 26 ust. 2 i art. 138.
541.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 26. ust. 3 doprecyzowanie drugiego zdania, w zakresie opatrzenia odwzorowania cyfrowego elektronicznym podpisem kwalifikowanym lub określenia jego mocy dowodowej.	W chwili obecnej np. decyzje o zmianie imienia i nazwiska w większości przysyłane są wyłącznie jako odwzorowanie cyfrowe, bez żadnego poświadczenia (wymóg art. 13 Ustawy ZiN) – w konsekwencji nie ma możliwości wydania kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem takich dokumentów z akt zbiorowych.
542.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 28 w związku z art. 128	Przepisy budzą wiele zastrzeżeń. Należy je doprecyzować, tak aby nie było wątpliwości, czy w przypadku ksiąg łączonych – kierownik USC może stosować p.a.s.c. (migrować akty do BUSCa) do zamknięcia ostatniej księgi, czy też bez względu na to, że księga jest łączona, zamykać każdą po upływie 100 lat (urodzenia), 80 lat (małżeństwa i zgony) i do zamkniętej księgi stosować przepisy ustawy o narodowym zasobie archiwalnym.
543.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 30 ust. 1 W ust. 1 dodanie po kropce: „Miejscem zdarzenia jest również miejscowość, w której nastąpiło urodzenie rodziców w akcie urodzenia dziecka, małżonków w ich akcie małżeństwa i osoby zmarłej w jej akcie zgonu”.	Zmienić definicję tak, aby objęła ona po prostu miejscowość wpisaną do aktu stanu cywilnego.
544.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 35 ust. 2, art. 37 ust. 2 po kropce dodanie „lub odpis dokumentu poświadczony za zgodność z oryginałem przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym”.	Do katalogu dokumentów, które mogą stanowić podstawę sprostowania i uzupełniania a.s.c., proponuje się dodać dodatkowe dokumenty.
545.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 35 ust. 4, art. 37 ust. 4, art. 106	Zmienić treści art. 35 ust. 4, art. 37 ust. 4 oraz art. 106 w sposób, który umożliwiłby niepowiadomienie o dokonywaniu czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego osób, których adres zamieszkania jest nieznan, podobnie jak w art. 105 ust. 3 p.a.s.c. (powiadomienie domniemanego ojca, jeśli jest możliwe ustalenie miejsca jego pobytu).

546.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 37 dodać dla uzupełnień analogiczny przepis jak art. 36 p.a.s.c. „Uzupełnienia aktu stanu cywilnego dokonuje sąd w postępowaniu nieprocesowym, na wniosek osoby zainteresowanej, prokuratora lub kierownika urzędu stanu cywilnego, jeżeli: 1) uzupełnienie aktu stanu cywilnego jest niemożliwe na podstawie akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego lub innych aktu stanu cywilnego, akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego prowadzonych dla tego aktu i innych dokumentów mających wpływ na stan cywilny. 2) uzupełnienie aktu stanu cywilnego przez kierownika urzędu stanu cywilnego nie jest możliwe wyłącznie na podstawie dokumentów wymienionych w pkt 1”.	Zgodnie z treścią art. 36 p.a.s.c. sprostowania aktu stanu cywilnego może dokonać sąd w postępowaniu nieprocesowym, jeżeli sprostowanie aktu nie jest możliwe na podstawie art. 35 p.a.s.c. (czyli przez kierownika USC).
547.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 38 „Uzupełnienia aktu zgonu dokonuje sąd w postępowaniu nieprocesowym, na wniosek osoby zainteresowanej lub prokuratora, jeżeli akt zgonu nie zawiera daty lub godziny zgonu oraz miejsca zgonu, a dane te nie wynikają z akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego stanowiących podstawę sporządzenia aktu zgonu”.	Sąd, dokonując uzupełnienia aktu zgonu o datę lub godzinę zgonu, winien również w postanowieniu uwzględnić miejsce zgonu. Obecnie kierownik USC, dokonując na podstawie prawomocnego postanowienia sądu uzupełnienia aktu zgonu o datę zgonu, winien sam wpisać miejsce zgonu, co z punktu widzenia treści ww. przepisu nie znajduje uzasadnienia.
548.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 39a	Rozszerzenie katalogu przesłanek stanowiących podstawę unieważnienia aktu lub aktów stanu cywilnego z urzędu poprzez dodanie przesłanki – na skutek błędu literowego – podobnie, jak w art. 127a ustawy p.a.s.c. W sytuacji sporządzenia aktu stanu cywilnego z błędem literowym powinna istnieć możliwość unieważnienia aktu bez konieczności sięgania do procedury sprostowania aktu na podst. art. 35 ustawy p.a.s.c. Podczas wpisywania do aktu stanu cywilnego określonych danych może zostać nieopatrnie wprowadzony błąd literowy, analogicznie jak błąd pisarski przy przenoszeniu archiwalnego aktu stanu cywilnego do rejestru, stąd wydaje się zasadne rozszerzyć kryteria o wskazaną omyłkę.
549.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 41 ust. 1 pkt 2 Po słowach: „rejestru stanu cywilnego” dodać zapis: „lub na skutek omyłki pisarskiej”.	

550.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 45 ust. 1 Przed kropką dodać „oraz instytucjom naukowym, jeżeli wykażą, iż jest to konieczne do prowadzonych przez nich badań naukowych”.	W poprzednim stanie prawnym funkcjonował art. 25 p.a.s.c. Wiele instytucji, np. szpitale, szkoły wyższe, zwraca się do USC w sprawie potwierdzenia zgonu osoby, która uczestniczyła w badaniach, programach naukowych. Instytucje te nie posiadają na dzień dzisiejszy interesu prawnego uzasadniającego wydanie wnioskowanych dokumentów.
551.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 48 ust. 3 pkt 4–6 Usunąć pkt 5 albo zmodyfikować działanie systemu Źródło (albo żeby nazwisko aktualne pojawiało się w rubryce odpisu wielojęzycznego, albo żeby odpisy wielojęzyczne były blokowane).	Zgodnie z treścią art. 48 ust. 3 pkt 4 i 5 odpis skrócony aktu małżeństwa zawiera nazwisko lub nazwiska małżonków, które będą nosili po zawarciu małżeństwa, a także nazwisko małżonków, jeżeli jest inne niż w punkcie 4. Rubryka aktualnie noszone nazwisko jest myląca, zwłaszcza gdy zmiana jest dokonywana w trakcie trwania małżeństwa. Ponadto jej wypełnienie uniemożliwia wydanie poprawnego odpisu wielojęzycznego aktu małżeństwa, który nie zawiera takiej rubryki – w odpisie widnieje błędne poprzednie nazwisko.
552.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 49 ust. 1 pkt 3	Dodać zapis, iż informacja, o której mowa w art. 49 ust. 1 pkt 3 ustawy p.a.s.c., zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń – na wzór art. 76 ust. 5 zd. 2 ustawy p.a.s.c.
553.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 58	W protokole zgłoszenia urodzenia należy uwzględnić: – płeć dziecka; – informację, gdy dziecko urodziło się martwe; – adres jednego z rodziców, pod którym dziecko będzie meldowane na pobyt stały lub czasowy.
554.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 59 ust. 2 – wykreślić słowa „nie mogą być zamieszczone w akcie urodzenia w formie zdrobniałej”. „Wybrane imię lub imiona nie mogą mieć charakteru ośmieszającego lub nieprzyzwoitego”.	Przepis archaiczny
555.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 59 ust. 3 – Wykreślić zdanie drugie „Niezależnie od obywatelstwa i narodowości rodziców dziecka wybrane imię lub imiona mogą być imionami obcymi”.	Pojawiają się imiona, które na świecie są przypisane do obu płci, a które w Polsce nie mają jeszcze odpowiednika. Ciągła migracja obywateli powoduje, że oczekują oni możliwości swobodnego wyboru imienia. Obecna sytuacja powoduje dyskryminację dzieci obywateli polskich urodzonych na terenie RP i dzieci obywateli polskich urodzonych za granicą.
556.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 61 ust. 2 i art. 67 ust. 5	Zmiana brzmienia art. 61 ust. 2 i art. 71 ust. 3 ustawy p.a.s.c. poprzez zniesienie obligatoryjności wpisywania do treści aktów stanu cywilnego danych przesłaniających ojca.

557.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 63 ust. 8	Doprecyzować, jak winien postąpić kierownik USC w przypadku przesłania z sądu protokołu o uznaniu ojcostwa. Przywołany artykuł reguluje tylko kwestię rejestracji oświadczenia o uznaniu ojcostwa przyjętego przed konsulem przez określonego kierownika USC; brak natomiast regulacji, jak winien postąpić kierownik USC w przypadku przesłania protokołu o uznaniu ojcostwa z sądu; dotyczy to także szczególnych przypadków przyjęcia oświadczenia o uznaniu ojcostwa na podstawie art. 74 k.r.o. (np. notariusz, prezydent, burmistrz). Również w RSC – BUSC nie ma możliwości zarejestrowania uznania ojcostwa na podstawie ww. przypadków, szczególnie gdy uznanie dot. dziecka nieurodzonego.
558.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 93 ust. 1 Po zdaniu pierwszym dodać: „przy obliczaniu biegu terminu nie uwzględnia się dni uznanych ustawowo za wolne od pracy” (analogicznie jak w art. 8 § 3 k.r.o.).	Taki sposób obliczania biegu terminu byłby korzystny dla klienta.
559.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 99 ust. 5, art. 104 ust. 7, art. 109 ust. 4	Art. 99, 104 i 109 winny mieć zmienioną treść w ten sposób, aby można było dostosować pisownię danych zawartych w zagranicznym dokumencie do zasad pisowni polskiej również w przypadkach dotyczących aktów zgonu. Aktualne przepisy te zostały zredagowane w sposób, który wyłącza możliwość zastosowania tego ułatwienia w przypadkach dokonywania rejestracji aktów zgonów przy stosowaniu wszystkich trybów szczególnych.
560.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 104	Wprowadzić do ustawy katalog minimum danych, które kwalifikują zagraniczny dokument stanu cywilnego do transkrypcji w trybie art. 104 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Np. brak miejsca urodzenia w akcie urodzenia złożonego do transkrypcji.
561.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Art. 106 ust. 1, art. 111 ust. 1	Odmiejscowić czynność składanego oświadczenia o nazwiskach do aktu małżeństwa i umożliwić składanie takiego oświadczenia przed dowolnym kierownikiem USC i polskim konsulem. Obecnie można złożyć takie oświadczenie tylko przed kierownikiem USC, który sporządził ten akt.
562.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego	Wykreślić art. 128 ust. 1a., albo wydłużyć okres przechowywania ksiąg w USC: urodzeń do 110 lat i małżeństw 90 lat, bez konieczności weryfikacji faktu zgonu.	Realizacja tego ustawowego obowiązku jest bardzo czasochłonna, zwłaszcza dla dużych USC, które każdego roku przekazują do archiwum kilkanaście ksiąg.

563.	Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy	Art. 4	Rozważenie możliwości likwidacji miesięcznego terminu oczekiwania na ślub cywilny (przy ślubach wyznaniowych ze skutkiem prawnym nie jest to wymagane, a przecież one również wywierają skutek cywilny – jest tu więc niekonsekwencja, chyba bez logicznych argumentów za dalszym utrzymywaniem tego stanu rzeczy).
564.	Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy	Po art. 151 dodać art. 152, w którym wskazana będzie jeszcze jedna przesłanka umożliwiająca unieważnienie aktu małżeństwa, w sytuacji, gdy jeden z małżonków w trakcie trwania małżeństwa dokonał metrykalnej zmiany płci.	Obecnie obowiązuje fikcja prawna. W sytuacji, gdy z pozwem o ustalenie metrykalnej płci występuje osoba, która pozostaje w związku małżeńskim – sądy wymagają, aby przed wydaniem stosownego orzeczenia na podstawie 189 k.p.c. małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód. W praktyce zdarzały się już jednak przypadki, że pomimo braku rozwodu sąd orzekł o ustaleniu nowej płci metrykalnej, czy też przypadki, gdy sąd odmówił orzeczenia o rozwodzie z uwagi na jego niedopuszczalność, z powodu niespełnienia przesłanek: zupełnego i trwałego rozpadu pożycia małżeńskiego.
565.	Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy	Art. 59 k.r.o. Wydłużyć czas na złożenie oświadczenia do 6 miesięcy.	Dokumenty z sądu (zwłaszcza po apelacji) często nie docierają na czas do USC, przez co klienci muszą korzystać z bardziej wymagającego, dłuższego i droższego trybu administracyjnej zmiany nazwiska. Dodatkowo Klienci uważają, że w tak krótkim czasie nie są gotowi na taką zmianę.
566.	Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy	Art. 70 ¹ § 1	Z artykułu tego wynika, że zaprzeczenie ojcostwa nie jest dopuszczalne po śmierci dziecka, chyba że dziecko zmarło po wszczęciu postępowania. W przypadku dziecka martwo urodzonego, co do którego na podstawie art. 62 k.r.o. istnieje domniemanie pochodzenia od męża matki, przepisy k.r.o. nie wypowiadają się wprost na temat zaprzeczenia ojcostwa.
567.	Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy	Art. 90 ¹ § 1	Postuluje się zmianę treści przepisu w celu umożliwienia łączenia w nazwisku dziecka także drugiego członu nazwiska rodzica (aktualnie: zupełnie niezrozumiały zakaz w tym zakresie i odsyłanie rodziców dziecka do kolejnej procedury: „zmiana administracyjna nazwiska dziecka”, gdzie i tak mogą osiągnąć swoje pierwotne zamierzenie, jednak narażając się na stratę czasu i pieniędzy oraz dodatkową biurokrację).
568.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 4 stycznia 2012 r. w sprawie nadania lub zmiany nr PESEL	§ 5	§ 5 rozporządzenia przewiduje nadanie nowego numeru PESEL oraz jednoczesne usunięcie z rejestru PESEL oraz rejestru mieszkańców danych przysposobionego, zamieszczonych w tych rejestrach przed przysposobieniem. W przypadku orzeczenia przez sąd adopcji dziecka z jednoczesnym nakazem sporządzenia nowego aktu urodzenia, kierownik USC, sporządzając akt urodzenia, winien nadać dziecku nowy numer PESEL oraz je zameldować.

			<p>Aplikacja BUSC z chwilą sporządzenia i zaakceptowania nowego aktu urodzenia przez kierownika USC na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu o przysposobieniu małoletniego „przechodzi” do nadania numeru PESEL, a kolejno do zameldowania dziecka.</p> <p>Obecne przepisy nie precyzują, pod jakim adresem ma być zameldowane dziecko.</p> <p>W związku z powyższym proponuje się uwzględnienie właściwego adresu, pod jakim ma być zameldowane dziecko albo w orzeczeniu sądu o przysposobieniu, albo w ww. rozporządzeniu MSW celem wyeliminowania wątpliwości po stronie kierownika USC w tym zakresie.</p>
569.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych	<p>§ 259</p> <p>W § 259 rozporządzenia dotychczasową treść przenosi się do ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „W postanowieniu o przysposobieniu sąd podaje informacje o sporządzeniu nowego aktu urodzenia dla przysposobionego oraz wskazuje adres, pod którym kierownik właściwego urzędu stanu cywilnego ma zameldować przysposobionego na pobyt stały lub czasowy” (dla spójności z art. 72 ust. 2 p.a.s.c.).</p>	<p>Dodanie powyższego przepisu pozwoli kierownikowi USC na wyeliminowanie wątpliwości, czy w zakresie przysposobienia ma być sporządzony nowy akt urodzenia. Poza tym w sytuacji sporządzenia nowego aktu urodzenia kierownik właściwego urzędu stanu cywilnego zobligowany jest nie tylko do nadania przysposobionemu nowego nr PESEL, ale także jego zameldowania na pobyt stały lub czasowy; brak tej informacji w treści prawomocnego orzeczenia o przysposobieniu przysparza kierownikowi wiele trudności, ponieważ nie dysponuje on np. telefonem kontaktowym czy mailem przysposabiającego w celu ustalenia właściwego adresu.</p>
570.	Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego	§ 1 pkt 17	<p>Należy wprowadzić zmiany we wzorze protokołu zgłoszenia urodzenia dziecka w punkcie 5 dane rodzica – dane ojca powinny być po lewej stronie, a dane matki po prawej stronie, tak jak jest potem w akcie urodzenia. Obecny wzór zgłoszenia urodzenia dziecka jest mylący przy sprawdzaniu jego poprawności względem projektu aktu urodzenia w systemie Źródło (zwłaszcza przy cudzoziemcach).</p> <p>W systemie Źródło należy ujednoclić projekty a.s.c. i wydrukowane protokoły, tak aby dane ojca/mężczyzny zawsze były po lewej stronie, a matki/kobiety po prawej stronie.</p>
571.	Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie dokumentowania zapłaty opłaty skarbowej oraz trybu jej zwrotu		<p>Rozporządzenie należy znowelizować, gdyż jest niedostosowane do dzisiejszych możliwości oraz różnorodnych sposobów wnoszenia opłaty skarbowej. Z uwagi na powyższe należy również odstąpić od obowiązku pozostawiania dowodu zapłaty w aktach sprawy (§ 3 Rozporządzenia).</p>
572.	Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska	<p>Art. 13 ust. 1 dopisać po słowach: „(...) rejestr stanu cywilnego: oraz oryginał decyzji za pośrednictwem operatora pocztowego”).</p>	<p>W chwili obecnej decyzje o zmianie imienia i nazwiska w większości przysyłane są wyłącznie jako odwzorowanie cyfrowe bez żadnego poświadczenia – nie ma możliwości wydania poświadczonych kopii takich dokumentów z akt zbiorowych a.s.c.</p>

573.	<p>Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi</p>	<p>Art. 96 Po art. 96 ust. 1 dodanie ust. 11 o następującej treści: „11. Zabrania się prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych za pośrednictwem Internetu lub przy użyciu innych środków porozumiewania się na odległość, przykładowo telefonu, telefaksu, poczty tradycyjnej itp. oraz dowozu bądź wysyłki zamówionego towaru do miejsca wskazanego przez klienta” lub: „11. Możliwa jest sprzedaż napojów alkoholowych za pośrednictwem Internetu lub przy użyciu innych środków porozumiewania się na odległość, przykładowo telefonu, telefaksu, poczty tradycyjnej itp., oraz dowóz bądź wysyłka zamówionego towaru do miejsca wskazanego przez klienta”.</p>	<p>W obecnym brzmieniu ustawy brak jest przepisu, który w sposób jednoznaczny regulowałby kwestię dopuszczalności sprzedaży napojów alkoholowych przy użyciu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w tym w szczególności z wykorzystaniem Internetu. Przedsiębiorcy są zainteresowani prowadzeniem sprzedaży alkoholu w tej formie. Wielu prowadzi taką sprzedaż od lat. Część, z uwagi na niejasny stan prawny, wstrzymuje się z podjęciem takiej działalności z obawy przed grożącą sankcją. Orzecznictwo sądów administracyjnych jest w tej kwestii niejednoznaczne. Jest wiele wyroków uznających sprzedaż alkoholu przez Internet za nielegalną, na przykład: wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 23 października 2013 r., sygn. III SA/Wr 519/13; wyrok NSA z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. II GSK 2566/14; wyrok WSA w Krakowie z dnia 3 lutego 2017 r., sygn. III SA/Kr 1280/16.; wyrok NSA z dnia 2018-10-16 II GSK 212/18; wyrok WSA w Łodzi z dnia 19 listopada 2009 r., sygn. III SA/Łd 381/09; wyrok NSA z dnia 14 kwietnia 2011 r., sygn. II GSK 431/10; wyrok WSA w Poznaniu z dnia 2018-10-03 III SA/Po 387/18; wyrok NSA z dnia 2022-05-25 II GSK 80/19. W ostatnim czasie pojawiły się jednak także wyroki uznające taką sprzedaż za zgodną z obowiązującymi przepisami, na przykład: wyrok NSA z dnia 2022-09-08 II GSK 2034/18; wyrok WSA w Krakowie z dnia 2018-08-08 III SA/Kr 493/18; wyrok WSA w Krakowie z dnia 2023-06-22 III SA/Kr 19/23, WSA w Gdańsku z dnia 2023-06-29 III SA/Gd 118/23. Wyroki sądów administracyjnych dopuszczające sprzedaż napojów alkoholowych są niespójne z następującymi przepisami ustawy: art. 96 (punkty sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych), a także z art. 12 ust. 3 i art. 18 ust. 3a (zasady usytuowania punktów sprzedaży) oraz art. 18 ust. 7 pkt 6 (wykonywanie działalności wyłącznie w miejscu wymienionym w zezwoleniu). W przypadku uznania sprzedaży alkoholu prowadzonej przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość za dozwoloną, bezcelowe jest weryfikowanie przez gminy, czy dany punkt sprzedaży alkoholu spełnia zasady usytuowania, skoro alkohol można zamówić w dowolne miejsce przez Internet. Należy zwrócić uwagę na okoliczność, że dopuszczenie możliwości sprzedaży napojów alkoholowych za pośrednictwem Internetu w znacznym stopniu zwiększyłoby dostępność alkoholu. Przeciętny obywatel, mający dostęp do Internetu, uzyskałby możliwość wyboru pomiędzy udaniem się do najbliższego stacjonarnego punktu sprzedaży napojów alkoholowych, a zamówieniem napoju alkoholowego za pośrednictwem Internetu – bez konieczności opuszczenia domu. Tymczasem nie bez przyczyny ustawodawca nałożył na organy jednostek samorządu terytorialnego obowiązek ustalania limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie danej gminy. Przy dopuszczeniu sprzedaży internetowej alkoholu ten obowiązek stałby się przepisem martwym, zupełnie bezprzedmiotowym.</p>
------	--	--	---

			<p>Podkreślenia wymaga, że stanowisko o braku możliwości sprzedaży alkoholu za pośrednictwem Internetu prezentowała Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie. Identycznie w tej kwestii wypowiada się obecnie Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom – wyspecjalizowana agenda Ministra Zdrowia, utworzona w roku 2022 w wyniku połączenia Krajowego Biura do spraw Przeciwdziałania Narkomanii oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zdaniem tych instytucji ustawodawca nie stworzył warunków prawnych do prowadzenia tego typu działalności, co oznacza, że prowadzenie sprzedaży alkoholu przez Internet jest niedopuszczalne. Przede wszystkim chodzi o problem sprawdzania wieku nabywcy oraz stanu jego trzeźwości. Przepis art. 15 ust. 1 ustawy wprowadza bowiem wymóg przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz na kredyt i pod zastaw. Naruszenie tego zakazu stanowi występki zagrożony karą grzywny. W przypadku sprzedaży internetowej, powstaje problem w zakresie kontroli omawianego zjawiska przez upoważnione do tego organy, jak również trudność w ustaleniu osób winnych ewentualnego naruszenia (trudno bowiem kuriera dostarczającego napoje alkoholowe do domu klienta nazwać sprzedającym z art. 15 ust. 2 ustawy, a kierownika firmy kurierskiej – kierownikiem zakładu handlowego bądź gastronomicznego, w którym popełniono przestępstwo z art. 43 ust. 2 ustawy). Trudno jest też mówić o jakiegokolwiek kontroli wieku bądź stanu trzeźwości klienta w przypadku odbioru przesyłki z paczkomatu.</p> <p>Wątpliwości interpretacyjne odnośnie możliwości prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość powinny zostać rozstrzygnięte poprzez jednoznaczny zapis w ustawie zakazujący lub zezwalający na taką formę sprzedaży.</p>
--	--	--	--

574.	<p>Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi</p>	<p>Art. 131 ust. 9 Zmiana obecnego brzmienia art. 131 ust. 9 ustawy w następujący sposób: „9. Zakazy określone w ust. 1–8 nie obejmują reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej wewnątrz pomieszczeń hurtowni, wydzielonych stoisk w samoobsługowych placówkach handlowych o powierzchni sprzedażowej powyżej 200 m² lub punktów prowadzących wyłącznie sprzedaż napojów alkoholowych oraz na terenie punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży” albo doprecyzowanie definicji wydzielonego stoiska zamieszczonej w art. 21 ust. 1 pkt 6) ustawy poprzez wskazanie rodzajów punktów sprzedaży, w których takie stoisko może być organizowane.</p>	<p>Jedną z zasad sprzedaży napojów alkoholowych jest wyrażony w art. 131 ust. 1 ustawy zakaz na obszarze kraju reklamy i promocji napojów alkoholowych. Zakaz ten nie dotyczy jedynie piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona po spełnieniu wymienionych w ustawie warunków. Nie obejmuje również reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej wewnątrz pomieszczeń hurtowni, wydzielonych stoisk lub punktów prowadzących wyłącznie sprzedaż napojów alkoholowych oraz na terenie punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (art. 131 ust. 9 ww. ustawy).</p> <p>W art. 131 ust. 9 ustawodawca dopuścił możliwość prowadzenia reklamy i promocji napojów alkoholowych m.in. wewnątrz wydzielonych stoisk. Definicję wydzielonego stoiska zawiera art. 21 ust. 1 pkt 6) ustawy. Zgodnie z tym przepisem, wydzielone stoisko to oddzielone od całej powierzchni punktu sprzedaży ciąg handlowy lub lada. W definicji tej nie sprecyzowano, w jakiego rodzaju punktach sprzedaży miałyby się takie wydzielone stoisko znajdować. Wskazano jedynie bardzo ogólnie, jak takie stoisko powinno wyglądać. Pojęcie „wydzielonego stoiska” pojawia się następnie w ustawie w art. 96 ust. 1, wymieniającym punkty, w których można prowadzić sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Zgodnie z tym przepisem mogą to być jedynie: 1) sklepy branżowe ze sprzedażą napojów alkoholowych; 2) wydzielone stoiska – w samoobsługowych placówkach handlowych o powierzchni sprzedażowej powyżej 200 m²; 3) pozostałe placówki samoobsługowe oraz inne placówki handlowe, w których sprzedawca prowadzi bezpośrednio sprzedaż napojów alkoholowych. W tym przepisie pojęcie „wydzielonego stoiska” zostało wyraźnie połączone z samoobsługowymi placówkami handlowymi o powierzchni sprzedażowej powyżej 200 m². Z kolei w art. 131 ust. 9 ustawy, wskazującym miejsca, w których nie obowiązuje zakaz promocji i reklamy napojów alkoholowych, pojęcie „wydzielonego stoiska” pojawia się samodzielnie, bez żadnego doprecyzowania bądź wskazania, w jakich placówkach takie stoisko miałyby się znajdować. Taka sytuacja rodzi wiele wątpliwości interpretacyjnych. Niektórzy przedsiębiorcy posiadający punkty sprzedaży napojów alkoholowych o powierzchni mniejszej niż 200 m², organizują na terenie swoich placówek wydzielone stoiska z alkoholem (na przykład osobne regały), w obrębie których jest prowadzona reklama lub promocja alkoholu w różnych formach. Uważają bowiem, że art. 131 ust. 9 ustawy im na to zezwala, gdyż mówi tylko o wydzielonym stoisku, bez wskazania rodzaju punktu sprzedaży, w którym takie stoisko powinno się znajdować. Zdaniem</p>
------	--	---	---

			<p>nieistniejącej już Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz utworzonego w 2022 r. Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, w związku z tym, że ustawodawca wprost połączył „wydzielone stoisko”, zdefiniowane w art. 96 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z placówką handlową o powierzchni sprzedażowej powyżej 200 m², dopuścił możliwość utworzenia wydzielonego stoiska wyłącznie w sklepach, których powierzchnia sprzedażowa wynosi powyżej 200 m². Co za tym idzie, stoiska znajdującego się na terenie sklepu o powierzchni poniżej 200 m², nawet jeżeli jest ono oddzielone od reszty sklepu, nie można uznać za wydzielone stoisko w rozumieniu art. 131 ust. 9, wskazującym miejsca, w których promocja i reklama napojów alkoholowych innych niż piwo może być prowadzona.</p> <p>Opisane wyżej wątpliwości interpretacyjne odnośnie brzmienia art. 131 ust. 9 ustawy powinny zostać usunięte albo poprzez zmianę treści ww. przepisu albo poprzez doprecyzowanie ustawowej definicji wydzielonego stoiska z art. 21 ust. 1 pkt 6) ustawy poprzez wskazanie rodzajów punktów sprzedaży, w których takie stoisko może być organizowane.</p>
575.	Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	<p>Art. 18 ust. 3b</p> <p>Wykreślenie art. 18 ust. 3b ustawy lub jego zmiana poprzez ustalenie innego kryterium pierwszeństwa wydania zezwolenia w sytuacji, gdy liczba wniosków o wydanie zezwolenia przewyższa ich maksymalną liczbę, o której mowa w art. 12 ust. 1.</p>	<p>Przepis z art. 18 ust. 3b ustawy jest źle skonstruowany. Prawdopodobnie w założeniu autorów chodziło o walkę z zagęszczeniem punktów sprzedaży i ograniczenie ich liczby. W praktyce jednak zastosowanie tego przepisu prowadzi do czasowego zablokowania możliwości wydawania zezwoleń. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy liczba wniosków o wydanie zezwolenia przewyższa ich maksymalną liczbę, zezwolenie w pierwszej kolejności wydaje się, uwzględniając kryterium jak największej odległości punktu, w którym ma być prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych od najbliższego działającego punktu sprzedaży napojów alkoholowych. Innymi słowy, w pierwszej kolejności zezwolenie dostanie przedsiębiorca najbardziej oddalony od innego przedsiębiorcy prowadzącego sprzedaż alkoholu, a w ostatniej kolejności – ten, który ma w najbliższej odległości inny punkt sprzedaży alkoholu. Problem jest jednak z praktycznym zastosowaniem tego przepisu. O ile w małej gminie, w której funkcjonują przykładowo trzy punkty sprzedaży alkoholu, wykonanie pomiarów nie powinno sprawiać trudności, gdyż ilość pomiarów do przeprowadzenia będzie niewielka, o tyle w dużych miastach, takich jak Kraków, w których tych punktów jest dużo więcej, wykonanie pomiarów wiąże się z dodatkowymi utrudnieniami w postaci konieczności ustalenia wszystkich punktów sprzedaży alkoholu znajdujących się w okolicy wnioskowanego punktu i zmierzenia odległości do wszystkich tych punktów celem ustalenia, który z nich znajduje się najbliżej. W związku z tym, że o uzyskaniu</p>

			<p>przez danego przedsiębiorcę zezwolenia będzie decydowała w pierwszej kolejności odległość do najbliższej położonego punktu sprzedaży alkoholu, przy czym często będą tu decydowały centymetry, rodzi to możliwość stawiania zarzutów co do dokładności pomiarów. Niewątpliwie przedsiębiorcy, którzy otrzymają negatywne postanowienie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a później decyzję orzekającą o odmowie wydania zezwolenia, skorzystają z przysługujących im środków odwoławczych, czym prawdopodobnie wstrzymają proces wydania zezwoleń pozostałym pozytywnie zaopiniowanym przedsiębiorcom. W ten sposób przedsiębiorcy, którzy bez zastrzeżeń prowadzili od wielu lat sprzedaż alkoholu, na których działalność nie wpływały żadne skargi lub interwencje, a próbujący odnowić swoje zezwolenia, w przypadku wyczerpania się możliwej do wydania liczby zezwoleń zmuszeni będą długo oczekiwać na otrzymanie nowego zezwolenia na sprzedaż alkoholu, co może spowodować w wielu przypadkach nieodwracalne straty materialne, włącznie z bankructwem firmy.</p> <p>Zasadne byłoby usunięcie tego przepisu lub zmiana kryterium na takie, które nie wydłuża i nie komplikuje procesu wydawania zezwoleń, a jest obiektywne. Przykładowo kryterium takim mogłaby być data złożenia kompletnego wniosku.</p>
576.	Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	<p>Art. 18 ust. 10 pkt 3 Wykreślenie z art. 18 ust. 10 pkt 3 ustawy sformułowania: „w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych”, ewentualnie zastąpienie tego sformułowania słowami „w związku z działalnością punktu sprzedaży”.</p>	<p>W praktyce niezwykle trudne jest wykazanie w sposób bezsporny związku zakłócania porządku publicznego ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży, w szczególności, jeśli w sąsiedztwie działa wiele punktów sprzedaży. Zdarza się, że służby porządkowe podejmują w rejonie danego punktu sprzedaży alkoholu bardzo dużo interwencji, które bez wątpienia są związane z działalnością tego punktu. Do przypadków zakłócania porządku publicznego dochodzi bowiem przez sam fakt istnienia punktu sprzedaży alkoholu w danym miejscu. Często nie da się jednak w ramach prowadzonego postępowania wykazać związku przyczynowego pomiędzy danym zdarzeniem a sprzedażą napojów alkoholowych w tym konkretnym punkcie. Straż Miejska i Policja bardzo rzadko w ramach podejmowanych czynności pytają osoby zatrzymane w związku z popełnieniem jakiegoś wykroczenia, gdzie kupiły alkohol. Proponowana zmiana pozwoli na zwiększenie skuteczności postępowania o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzonych na podstawie art. 18 ust. 10 pkt 3 ustawy, tj. z powodu zakłócania porządku publicznego.</p>

577.	Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	<p>Art. 18 ust. 10 pkt 2 Zmiana obecnego brzmienia przepisu poprzez dopisanie do jego aktualnej treści sformułowania: „z zastrzeżeniem art. 18 ust. 101”.</p> <p>Treść przepisu po zmianie: „2) nieprzestrzegania określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 101”.</p> <p>Dodanie art. 18 ust. 101, przewidującego łagodniejszą sankcję na wypadek naruszenia przez przedsiębiorcę warunku sprzedaży napojów alkoholowych z art. 18 ust. 7 pkt 7) ustawy.</p>	<p>W obecnym stanie prawnym za niewywiązanie się z obowiązku wynikającego z art. 18 ust. 7 pkt 7 ustawy, polegającego na zgłaszaniu organowi zezwalającemu zmian stanu faktycznego i prawnego w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany, przedsiębiorcy na podstawie art. 18 ust. 10 pkt 2 ustawy grozi sankcja w postaci cofnięcia zezwolenia. Jest to sankcja zbyt dolegliwa, jeśli weźmie się pod uwagę rodzaj naruszenia przepisów. Identyczną sankcją w postaci utraty zezwolenia ustawodawca przewidział bowiem w przypadku znacznie poważniejszych naruszeń, przykładowo, gdy w danej placówce doszło do sprzedaży alkoholu osobie nieletniej lub nietrzeźwej. W naszej ocenie za brak zgłoszenia w terminie zmiany danych zawartych w zezwoleniu wystarczająco dolegliwa dla przedsiębiorcy byłaby sankcja polegająca na konieczności uiszczenia opłaty karnej, przykładowo w wysokości 30% opłaty określonej w art. 111 ust. 2 (taka sankcja została przewidziana w ustawie w art. 18 ust. 12a za niezłożenie przez przedsiębiorcę w terminie oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych). Sankcja w postaci cofnięcia zezwolenia wchodziłaby w grę dopiero wówczas, gdyby przedsiębiorca, który nie zgłosił w terminie zmiany danych zawartych w zezwoleniu, nie uiszczył opłaty karnej w określonym w ustawie terminie.</p>
578.	Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	<p>Art. 18 ust. 11 Modyfikacja brzmienia art. 18 ust. 11 ustawy poprzez jego odpowiednie doprecyzowanie, stanowiące, iż zakaz starania się o zezwolenie na sprzedaż alkoholu w przypadku jego cofnięcia dotyczy nie tylko konkretnego przedsiębiorcy, lecz również danej lokalizacji.</p> <p>Np. „w miejscu, w którym cofnięto zezwolenie, można wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu”.</p>	<p>W obecnym stanie prawnym cofnięcie zezwolenia w praktyce nie skutkuje zamknięciem punktu sprzedaży, prawie zawsze bowiem inny przedsiębiorca (zazwyczaj powiązany biznesowo lub rodzinnie z dotychczasowym) uzyskuje w tym miejscu zezwolenie.</p> <p>Sankcja z art. 18 ust. 11 ustawy byłaby zdecydowanie bardziej dolegliwa, gdyby dotyczyła nie tylko przedsiębiorcy, któremu cofnięto zezwolenie, ale również danej lokalizacji.</p>
579.	Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	<p>Art. 181 ust. 4 Modyfikacja art. 181 ust. 4 ustawy poprzez: – jednoznaczne wskazanie organu właściwego do załatwienia sprawy w zakresie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla przedsiębiorców, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę oraz zasięgu terytorialnego tych zezwoleń;</p>	<p>Jedynymi przepisami ustawy, które regulują zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla przedsiębiorców, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, są: art. 181 ust. 4 i ust. 5. W treści tych przepisów nie wskazano, w jaki sposób należy ustalać właściwość miejscową organu, który ma wydać zezwolenie (czy według miejsca siedziby bądź głównego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, czy według planowanego miejsca prowadzenia działalności na podstawie uzyskanego zezwolenia, czy też według innych</p>

		<p>– sformułowanie w ustawie podstaw do odmowy wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla przedsiębiorców, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte, organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę.</p>	<p>kryteriów). Nie wskazano również w sposób jasny i jednoznaczny, na jakim obszarze przedsiębiorca może prowadzić działalność na podstawie uzyskanego zezwolenia – czy jest to obszar gminy, w której uzyskał zezwolenie, czy też obszar całego kraju. W związku z powyższym niezbędne jest doprecyzowanie w opisanym wyżej zakresie zapisów ustawowych dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla przedsiębiorców, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte, w oparciu o zawartą umowę (tzw. zezwoleń cateringowych).</p>
580.	Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy	<p>§ 3. „W Centralnym Rejestrze Wyborców w części A wyborcy stale zamieszkali na obszarze gminy bez zameldowania na pobyt stały w tej gminie są ujmowani w stałym obwodzie głosowania właściwym dla adresu stałego zamieszkania, jeżeli złożą wniosek w sprawie ujęcia w stałym obwodzie głosowania.</p> <p>§ 4. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio do wyborcy stale zamieszkałego na obszarze gminy pod innym adresem aniżeli adres zameldowania na pobyt stały w tej gminie.</p> <p>§ 5. We wniosku, o którym mowa w § 3, zamieszcza się: nazwisko, imię (imiona), numer ewidencyjny PESEL wnioskodawcy oraz oświadczenie co do adresu stałego zamieszkania.</p> <p>§ 5a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.</p>	<p>W wyborach do Sejmu i Senatu RP do Urzędu Miasta Krakowa wpłynęło przez nieco ponad 6 tygodni przed samym głosowaniem niemalże 90 tys. wniosków dotyczących głosowania poza miejscem swojego zameldowania, co stanowiło absolutny rekord. Zdecydowana większość z nich to wnioski o zmianę miejsca głosowania, które zostały złożone transakcyjną (automatyczną) usługą elektroniczną. W przypadku, gdyby wnioski te miały być obsługiwane ręcznie przez urzędników, spowodowałoby to paraliż urzędu i zagrożenie dla prawidłowości przeprowadzenia wyborów.</p> <p>Warto jednak zwrócić uwagę, że w wyborach samorządowych procedura zmiany miejsca głosowania nie obowiązuje, a jedyną opcją dla wyborcy, by zagłosować poza miejscem swojego zameldowania, jest ujęcie w stałym obwodzie głosowania.</p> <p>W postępowaniu inicjowanym tym wnioskiem organ gminy zobowiązany jest do weryfikacji czy wyborca mieszka pod wskazanym adresem, a następnie do wydania stosownej decyzji o ujęciu lub odmowie ujęcia w stałym obwodzie głosowania. Organ gminy ma na to jedynie 5 dni!</p> <p>Już w 2018 r. w całej Polsce miały miejsce sytuacje, w których wyborcy nie mogli znaleźć się na listach, pomimo złożonego wniosku, ponieważ bardzo często duże miasta nie zdążyły rozpatrzyć wszystkich zgłoszeń lub skontaktować się ze wszystkimi wnioskodawcami w celu uzupełnienia wniosków.</p> <p>Efektom ówczesnych problemów było wydłużenie przez ustawodawcę terminu wydania decyzji z 3 dni na 5 dni, jednak w dalszym ciągu jest to czas, w którym – przy tak dużej liczbie składanych wniosków – niemożliwe jest przeprowadzenie jakiegokolwiek postępowania, w którym w wiarygodny sposób zostaną potwierdzone warunki stałego zamieszkania wyborcy pod wskazanym adresem.</p>

		<p>§ 2. „W Centralnym Rejestrze Wyborców w części A wyborcy zameldowani na pobyt stały na obszarze danej gminy są z urzędu ujmowani w stałym obwodzie głosowania właściwym dla adresu zameldowania na pobyt stały”.</p> <p>Art. 19</p> <p>§ 1. „W Centralnym Rejestrze Wyborców można być ujętym tylko w jednym stałym obwodzie głosowania.</p> <p>§ 6. Wyborca, we wniosku, o którym mowa w § 3, może zamieścić adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego oraz informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.</p> <p>§ 7. Wniosek, o którym mowa w § 3, może zostać złożony na piśmie utrwalonym w postaci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) papierowej, opatrzonej własnoręcznym podpisem do urzędu gminy właściwego dla miejsca zamieszkania; 2) elektronicznej, opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu wnioskodawcy w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57). <p>§ 8. Wyborca ujęty w stałym obwodzie głosowania na swój wniosek, który zostanie następnie zameldowany na pobyt stały pod innym adresem, jest z urzędu ujmowany w stałym obwodzie głosowania właściwym dla adresu zameldowania na pobyt stały.</p>	<p>Procedura ujmowania wyborcy w stałym obwodzie głosowania nie odpowiada współczesnym realiom, w sytuacji, gdy bardzo duża liczba wyborców nie uaktualnia swojego adresu stałego zameldowania, a wyborcy o tym, gdzie mogą głosować, zainteresowani są dopiero w okresie bezpośrednio poprzedzającym wybory.</p> <p>Warto w tym miejscu podnieść, że Ministerstwo Cyfryzacji podawało, iż w 2018 r. złożono przez ePUAP ok. 46 tysięcy wniosków o wpisanie do rejestru wyborców w całej Polsce. Liczba aktywnych profili zaufanych wynosiła wówczas ok 2,4 mln. Tymczasem liczba aktywnych profili zaufanych w czerwcu 2023 r. (ostatnie dostępne dane – https://dane.gov.pl/) wyniosła już prawie 16,5 miliona – liczba ta zatem wzrosła niemalże 7-krotnie.</p> <p>Już w 2018 r., przy tej 7-krotnie niższej liczbie profili zaufanych, w Krakowie liczba złożonych wniosków o wpisanie do rejestru wyborców wyniosła ok. 8 tys.</p> <p>Należy się zatem spodziewać, że już w wyborach samorządowych w 2024 r. liczba wniosków o ujęcie w stałym obwodzie głosowania w samym tylko Krakowie wyniesie nawet kilkadziesiąt tysięcy.</p> <p>Terminowa realizacja tych wniosków wydaje się być w takiej sytuacji wręcz niemożliwa.</p> <p>Proponuje się zatem odejście od weryfikacji spełniania warunku stałego zamieszkania wyborcy przez wójta i zastąpienie go oświadczeniem o stałym adresie zamieszkania, składanym przez wyborcę pod odpowiedzialnością karną (instytucja takich oświadczeń jest już znana np. w elektronicznych procedurach meldunkowych).</p> <p>Takie rozwiązanie umożliwi stworzenie transakcyjnej usługi ujęcia w stałym obwodzie głosowania – czyli w pełni zautomatyzowanej obsługi wniosków składanych drogą elektroniczną, podobnie jak ma to miejsce w przypadku wniosków o zmianę miejsca głosowania i co w pełni sprawdziło się w wyborach w 2023 r.</p> <p>Korzyści z proponowanego rozwiązania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pewność, że wszystkie wnioski zostaną uwzględnione, bez zagrożenia, że wyborcy nie znajdują się w spisach wyborców, ponieważ urzędy nie zdążyły wydać decyzji w terminie (scenariusz bardzo prawdopodobny w dużych miastach), • rozwiązanie najbardziej czytelne dla wyborcy, ponieważ od razu dostaje informację zwrotną o uwzględnieniu wniosku i miejscu głosowania, • wprowadzenie jasnego kryterium ujęcia wyborcy w stałym obwodzie głosowania, jednolitego dla wszystkich gmin (obecnie to gmina ustala, w jaki sposób weryfikuje, czy osoba spełnia warunki stałego zamieszkania; praktyki
--	--	--	---

		<p>§ 9. Przepisy § 1–8 stosuje się odpowiednio do wyborcy nigdzie niezamieszkałego, przebywającego stale na obszarze gminy, z zastrzeżeniem, że wyborca ten w miejsce adresu stałego zamieszkania podaje adres, pod którym będzie możliwe skontaktowanie się z nim przez pracowników urzędu gminy”.</p> <p>Art. 19a § 1. „W Centralnym Rejestrze Wyborców w części B wyborcy stale zamieszkali na obszarze gminy są ujmowani w stałym obwodzie głosowania właściwym dla adresu stałego zamieszkania, jeżeli złożą wniosek w sprawie ujęcia w stałym obwodzie głosowania. § 2. We wniosku, o którym mowa w § 1, zamieszcza się: nazwisko, imię (imiona), obywatelstwo, numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość wnioskodawcy, numer ewidencyjny PESEL wnioskodawcy oraz oświadczenie co do adresu stałego zamieszkania. § 2a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. § 3. Wyborca we wniosku, o którym mowa w § 1, może zamieścić adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego oraz informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.</p>	<p>różnią się nawet między dużymi miastami, co jest wątpliwe konstytucyjnie, ponadto niemożliwe jest przez to stworzenie formularza elektronicznego odpowiadającego wymogom stawianym przez gminy, np. wprowadzającego walidację, czy zostały załączone dodatkowe pliki z dokumentami potwierdzającymi zamieszkanie; obecne rozwiązanie jest nieczytelne dla wyborców, niebudzące zaufania do państwa),</p> <ul style="list-style-type: none"> • odciążenie urzędów, zmniejszenie kosztów. <p>Należy ponadto otwarcie przyznać, że obecna procedura ujęcia w stałym obwodzie głosowania jest nierealna do realizacji w sposób, w jaki zakładał to ustawodawca. Zgodnie z art. 20 § 2 k.w. wójt przed wydaniem decyzji jest zobowiązany sprawdzić, czy wyborca spełnia wymogi zamieszkania pod wskazanym adresem i ma to uczynić w 5 dni. W dużych miastach przeprowadzenie weryfikacji w tak krótkim okresie jest całkowicie niewykonalne, w szczególności w okresie przedwyborczym, gdy wyborcy masowo zgłaszają swoje wnioski. Ponadto dość powiedzieć, że ustawodawca wymaga przeprowadzenia w ciągu 5 dni czynności, które w postępowaniach administracyjnych o zameldowanie lub wymeldowanie zajmują nawet kilka miesięcy!</p> <p>Tak absurdalne wymagania stawiane przez ustawodawcę powodują, że urzędy miast wymagają od wyborców przedkładania dokumentów, które mają potwierdzać fakt zamieszkiwania pod podawanym adresem – np. faktur za media, tytułów prawnych do lokali itd. I choć taki sposób weryfikacji wyborcy jest aprobowany przez PKW jako wystarczający, ma on niewielką wartość, bowiem tego rodzaju dokumenty nie udowadniają, że jest to adres zamieszkania wyborcy, a co najwyżej w niewielkim stopniu tę okoliczność uprawdopodobniają. Fakt płacenia rachunków za dany lokal czy posiadania tytułu prawnego nie przesądza jeszcze o tym, że dana osoba tam mieszka. Przeprowadzana w ten sposób weryfikacja jest w istocie pozorna, ma charakter czysto formalny i nie potwierdza w wiarygodny sposób przesłanek określonych w Kodeksie wyborczym.</p>
--	--	--	---

		<p>§ 4. Jeżeli w chwili złożenia wniosku, o którym mowa w § 1, wnioskodawca nie ma nadanego numeru ewidencyjnego PESEL, w celu nadania numeru ewidencyjnego PESEL wniosek zawiera dodatkowo dane, o których mowa w art. 8 pkt 9 i 24a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, oraz, jeżeli są dostępne, dane, o których mowa w art. 8 pkt 3–5, 7, 8, 12 i 13 tej ustawy.</p> <p>§ 5. Wniosek, o którym mowa w § 1, może zostać złożony na piśmie utrwalonym w postaci: papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem do urzędu gminy właściwego dla miejsca zamieszkania; elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem zaufanym, przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu wnioskodawcy w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.</p> <p>§ 6. Wyborca, którego dane są zamieszczone w Centralnym Rejestrze Wyborców w części B, może na swój wniosek zostać skreślony z Centralnego Rejestru Wyborców.</p> <p>§ 7. We wniosku, o którym mowa w § 6, zamieszcza się: nazwisko, imię (imiona) oraz numer ewidencyjny PESEL wnioskodawcy.</p> <p>§ 8. Wniosek, o którym mowa w § 6, może zostać złożony na piśmie utrwalonym w postaci: 1) papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem do urzędu gminy właściwego dla miejsca zamieszkania;</p>	
--	--	--	--

		<p>2) elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem zaufanym, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.</p> <p>§ 9. W przypadku rozbieżności danych we wniosku, o którym mowa w § 1, z danymi w rejestrze PESEL wójt wyjaśnia rozbieżności w terminie 7 dni.</p> <p>§ 10. Przepisy § 1–9 stosuje się odpowiednio do wyborcy nigdzie niezamieszkałego, przebywającego stale na obszarze gminy, z zastrzeżeniem, że wyborca ten w miejsce adresu stałego zamieszkania podaje adres, pod którym będzie możliwe skontaktowanie się z nim przez pracowników urzędu gminy”.</p>	
581.	<p>Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy</p>	<p>Art. 20 „§ 1. Wójt wydaje decyzję o skreśleniu wyborcy ze stałego obwodu głosowania w przypadku stwierdzenia, że wyborca ujęty w stałym obwodzie głosowania na podstawie art. 19 § 3 lub art. 19a § 1 nie spełnia warunków stałego zamieszkania pod adresem wskazanym we wniosku.</p> <p>§ 2. Od decyzji o skreśleniu wyborcy ze stałego obwodu głosowania przysługuje prawo wniesienia skargi do właściwego miejscowo sądu rejonowego. Skargę wnosi się za pośrednictwem wójta w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji. Wójt przekazuje sądowi niezwłocznie skargę wraz z decyzją i aktami sprawy. Wójt może też niezwłocznie zmienić albo uchylić swoją decyzję, jeżeli uzna skargę w całości za zasadną.</p> <p>§ 3. Sąd rozpoznaje skargę, o której mowa w § 2, w postępowaniu nieprocesowym, w terminie 3 dni od dnia jej doręczenia. Odpis postanowienia sądu doręcza się osobie, która wniosła skargę, oraz wójtowi. Od postanowienia sądu nie przysługuje środek prawny”.</p>	<p>Wprowadzenie zmian w art. 19 i 19a wymaga, w celu ograniczenia nadużyć, wprowadzenia procedury, która umożliwi wójtowi skreślenie osoby ze stałego obwodu głosowania, jeśli osoba ta nie zamieszkuje pod wskazanym adresem. Wójt w takiej sytuacji mógłby wydać decyzję w tej sprawie. Od takiej decyzji powinien przysługiwać środek zaskarżenia – proponuje się rozwiązanie analogiczne jak obecnie, to jest przewidziane w przypadku decyzji o odmowie ujęcia w stałym obwodzie głosowania.</p>

582.	Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności	<p>Art. 24 Zmiana: „3. Za osobę nieposiadającą zdolności do czynności prawnych lub posiadającą ograniczoną zdolność do czynności prawnych obowiązek meldunkowy wykonuje jej przedstawiciel ustawowy, opiekun prawny lub inna osoba sprawująca nad nią faktyczną opiekę w miejscu ich wspólnego pobytu. Podczas dokonywania czynności meldunkowych należy przedłożyć dokumenty potwierdzające sprawowanie opieki, może być to zaświadczenie z sądu o ustanowieniu opiekunem prawnym, orzeczenie sądu regulujące sprawowanie władzy rodzicielskiej, orzeczenie sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej”.</p>	<p>Wprowadzenie szczegółowej regulacji w tym zakresie jest niezbędne. Wychodzi ono zresztą naprzeciw oczekiwaniom samych obywateli. Wielu rodziców sygnalizuje, że zameldowanie małoletniego dziecka winno wymagać obecności i potwierdzenia obojga rodziców. W naszej ocenie zmiana nie musi być aż tak daleko posunięta, bowiem wymóg przedłożenia wskazanych dokumentów wyeliminuje w dużym stopniu powstałe nadużycia.</p>
583.	Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności	<p>Art. 28 Zmiana: „2. Obywatel polski dokonujący zameldowania na pobyt stały lub czasowy w formie, o której mowa w ust. 1 pkt 1, przedstawia potwierdzenie pobytu w lokalu, dokonane przez właściciela lub inny podmiot dysponujący tytułem prawnym do lokalu na formularzu zgłoszenia pobytu stałego lub formularzu zgłoszenia pobytu czasowego oraz – do wglądu – dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu tego właściciela lub podmiotu, wydruki treści wyświetlonych w trybie przeglądania księgi wieczystej lub podaje nr księgi wieczystej. 2a. Obywatel polski dokonujący zameldowania na pobyt stały lub czasowy w formie, o której mowa w ust. 1 pkt 2, dołącza do formularza dokument elektroniczny potwierdzający jego tytuł prawny do lokalu, a w razie niemożności jego uzyskania – odwzorowanie cyfrowe tego dokumentu, wydruki treści wyświetlonych w trybie przeglądania księgi wieczystej lub podaje nr księgi wieczystej. Obywatel nieposiadający tytułu prawnego do lokalu dołącza do formularza dokument elektroniczny zawierający oświadczenie właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu potwierdzające pobyt w lokalu oraz dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu tego właściciela lub podmiotu, a w razie niemożności ich uzyskania – odwzorowanie cyfrowe tych dokumentów”.</p>	<p>Proponowana zmiana ma na celu ułatwienie obywatelowi dokonania zameldowania poprzez umożliwienie urzędnikowi zweryfikowanie danych właściciela za pomocą przeglądarki elektronicznych ksiąg wieczystych. Wnioskowana regulacja będzie zgodna z art. 220 § 1 k.p.a.</p>

584.	Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych	Art. 12a Zmiana: „3. Certyfikat podpisu osobistego zamieszcza się w warstwie elektronicznej dowodu osobistego osoby, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych lub ograniczoną zdolność do czynności prawnych i złożyła wniosek o wydanie dowodu osobistego nie wcześniej niż 30 dni przed datą urodzin, i przy składaniu wniosku o wydanie dowodu osobistego wyraziła zgodę na zamieszczenie tego certyfikatu, albo – w przypadku osoby małoletniej, która ukończyła 13. rok życia – zgodę tę wyraził rodzic, opiekun prawny lub kurator tej osoby”.	W aktualnym stanie prawnym osoba, która składa wniosek nie wcześniej niż 30 dni przed datą 18 urodzin, a która chce posiadać w dowodzie osobistym certyfikat podpisu osobistego musi mieć zgodę rodzica, co wynika wprost z art. 12a ust. 3. Ustawodawca, dając w art. 25 ust. 3 u.o.d. możliwość samodzielnego złożenia wniosku o dowód dla osoby przed 18 urodzinami, nie dał jej jednocześnie możliwości samodzielnego wnioskowania o certyfikat podpisu osobistego.
585.	Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych	Jednoznaczne określenie w przepisach prawa, kiedy osoba, która złoży wniosek o wydanie dowodu osobistego, nie wcześniej niż 30 dni przed datą 18 urodzin – może odebrać dowód osobisty, tj. czy gdy będzie już osobą pełnoletnią, czy dopuszcza się możliwość odbioru dowodu przed dniem 18 urodzin.	Brak zapisu w ustawie w niniejszej sprawie powoduje, że organy w sposób odmienny interpretują przepis. Sprawa załatwiana jest w różnoraki sposób w urzędach, co skutkuje negatywnym odbiorem ze strony klientów.
586.	Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych	Art. 30 ust. 4 pkt 2 Doprecyzowanie brzmienia zapisu nt. odbioru dowodu osobistego przez pełnomocnika „lub innej nienadającej się pokonać przeszkody, która powstała po dniu złożenia wniosku”.	Niniejszy przepis w tym brzmieniu niejednokrotnie budzi kontrowersje ze strony klientów. Rozumiany jest bowiem jako subiektywna ocena urzędnika. Klienci bowiem upoważniają inne osoby do odbioru dowodu osobistego, mimo że nie występuje przesłanka do tego.
587.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym	Art. 8 ust. 3 W art. 8 ust. 3 po pkt 4 dodanie pkt 4a: „W przypadku przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy, zatrudnionych przez nich kierowców oraz osób niezatrudnionych przez przedsiębiorcę, lecz wykonujących osobiście przewóz na jego rzecz, nieposiadających polskiego obywatelstwa, a pochodzących spoza Unii Europejskiej i Państw z Europejskiego Obszaru Gospodarczego, zaświadczenie, o którym mowa w pkt 4, musi być wydane przez właściwy organ sądowy lub administracyjny państwa pochodzenia”.	Obecnie w sektorze transportowym coraz częściej pracę znajdują obcokrajowcy. Wykonują przewozy osobiście lub jako zatrudnieni kierowcy. Jednym z warunków, jakie muszą spełnić, jest niekaralność za przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, a także za przestępstwa, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Zaświadczenie, o którym mowa, w obecnie obowiązującej ustawie o transporcie drogowym ogranicza się do informacji zawartych w Krajowym (polskim) Rejestrze Karnym. Zachodzi zatem możliwość, że obcokrajowiec spoza UE w kraju swojego pochodzenia był karany za ww. przestępstwa, a pomimo to zostanie dopuszczony do wykonywania zawodu przewoźnika osób. Ponadto obecny zapis art. 8 ust. 3 pkt 4 doprowadził do nierówności traktowania polskich obywateli w stosunku do obcokrajowców.

588.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym	W załączniku nr 3 „Wykaz naruszeń obowiązków lub warunków przewozu drogowego, o których mowa w art. 92a ust. 1 ustawy o transporcie drogowym, wysokości kar pieniężnych za poszczególne naruszenia, a w przypadku niektórych naruszeń numer grupy naruszeń oraz waga naruszeń” korekta Lp. 1.13 poprzez wykreślenie wyłączenia. Proponowana treść: „Wykonywanie transportu drogowego taksówką, pojazdem niewpisanym do licencji, dla którego nie wydano wypisu z licencji”.	Dotychczasowa treść tego naruszenia jest od 2020 roku, po zmianie przepisów ustawy o transporcie drogowym, nieaktualna.
589.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym	W załączniku nr 3 „Wykaz naruszeń obowiązków lub warunków przewozu drogowego, o których mowa w art. 92a ust. 1 ustawy o transporcie drogowym, wysokości kar pieniężnych za poszczególne naruszenia, a w przypadku niektórych naruszeń numer grupy naruszeń oraz waga naruszeń” dodanie Lp. 1.19. o treści: „Wykonywanie transportu drogowego taksówką przez kierowcę niezgłoszonego do licencji”.	Po zmianach przepisów od 2020 roku, dotyczących przewozu osób taksówką, które doprowadziły do ułatwienia dostępu do zawodu kierowcy (np. uchylene przepisów dających możliwość gminom organizowania egzaminów dla przyszłych kierowców) organy udzielające licencji borykają się z problemem niezgłaszania przez przedsiębiorców do swoich licencji zatrudnianych kierowców. Efektem tego jest dopuszczenie do środowiska przewozowego osób, w których przypadku nie została zweryfikowana karalność oraz wymogi, o których mowa w art. 39 a.
590.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym	W art. 15 ust. 1 pkt 2 po literze e dodanie liter: „f) wykonał przewóz pojazdem niezgłoszonym do posiadanej licencji, dla którego nie został wydany wypis z licencji, g) dopuścił do wykonania przewozu kierowcę niezgłoszonego do posiadanej licencji”.	Uzupełnienie obligatoryjnych przesłanek do cofnięcia licencji ma charakter dyscyplinujący. Umożliwia zwiększenie nadzoru i podniesienie poziomu bezpieczeństwa przy przewozie osób. Organy udzielające licencji borykają się obecnie z problemem wykonywania przewozów pojazdami, dla których nie wydano wypisu z licencji oraz niezgłaszania przez przedsiębiorców do swoich licencji zatrudnianych kierowców. Efektem tego jest dopuszczenie do środowiska przewozowego osób, w których przypadku nie została zweryfikowana karalność oraz wymogi, o których mowa w art. 39 a.
591.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym	W art. 33 po ust. 9a dodaje się ust. 9b o treści: „Właściwy starosta, w drodze decyzji, stwierdza nieważność zaświadczenia, jeżeli jego posiadacz nie przedstawił w wyznaczonym terminie informacji i dokumentów, o których mowa w art. 8 ust. 2 pkt 1-4 i 6 oraz ust. 3 pkt 5. Wydanie nowego zaświadczenia jest możliwe po upływie 3 lat od dnia stwierdzenia nieważności poprzedniego zaświadczenia”.	Propozycja ta ma charakter wyłącznie porządkowy. Obecnie w rejestrach organów wydających zaświadczenia na przewozy drogowe na potrzeby własne zalegają akta przedsiębiorców, którzy nie stawiają się do obowiązkowej, ustawowej kontroli i brak jest reakcji (odpowiedzi) z ich strony. Biorąc pod uwagę fakt, że zaświadczenia na potrzeby własne wydawane są na czas nieokreślony występuje problem „wiecznego” gromadzenia akt i braku nadzoru.

592.	Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym	W art. 84 dodanie ust. 6 o treści: „Kontrolę, o której mowa w ust. 1 w odniesieniu do przedsiębiorcy posiadającego licencję na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką, przeprowadza się w siedzibie organu kontroli. Za zgodą przedsiębiorcy kontrola lub poszczególne czynności mogą być przeprowadzone również w siedzibie przedsiębiorcy, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli”.	Po zmianie przepisów od 2020 roku, które ułatwiły znacząco dostęp do wykonywania krajowego transportu drogowego głównie w zakresie przewozu osób taksówką, nastąpił ogromny wzrost liczby wydawanych licencji. Wielu przedsiębiorców rozwinęło swoją działalność poza miasto, w którym posiadają swoją siedzibę. Obecnie wielu z nich uzyskało licencje również w innych miastach. Zatem organy, które udzieliły uprawnienia przewozowego na obszar swojej gminy przedsiębiorcy, który posiada siedzibę w innym mieście, nie mają możliwości skutecznej realizacji ustawowego obowiązku przeprowadzenia obowiązkowej kontroli. Niemożliwa jest chociażby weryfikacja spełnienia przepisów prawa miejscowego w zakresie oznakowania taksówek.
593.	Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami	Rozdział 4 Szkolenie osób ubiegających się o uprawnienie do kierowania pojazdami. Sugerujemy rozważenie wprowadzenia zapisu do ustawy o kierujących pojazdami umożliwiającego ośrodkom szkolenia kierowców prowadzenie szkolenia uzupełniającego/praktycznego osób, które posiadają już uprawnienia do kierowania, ale wymagają praktyki w ruchu miejskim, pod kontrolą instruktora i w bezpiecznych warunkach.	Jest to rozwiązanie oczekiwane zarówno przez środowisko przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców, jak i przez samych kierowców zainteresowanych możliwością przypomnienia sobie zasad ruchu drogowego w praktyce. W obecnym stanie prawnym osoby posiadające uprawnienia do kierowania pojazdami mogą podnosić swoje umiejętności wyłącznie w ośrodkach doskonalenia techniki jazdy. Jednakże szkolenie takie obejmuje ćwiczenia praktyczne na terenie zamkniętym tego ośrodka. Dla kierowców, którzy przez dłuższy okres czasu nie praktykowali prowadzenia pojazdów, cenne są ćwiczenia w ruchu miejskim. Zmiana przepisów umożliwiająca prowadzenie takiego szkolenia przez ośrodki szkolenia kierowców przyczyniłaby się do likwidacji szarej strefy występującej w tym obszarze działalności. Zajęcia takie byłyby ewidencjonowane i kontrolowane przez organy sprawujące nadzór nad ośrodkami szkolenia kierowców.
594.	Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami	Art. 44 ust. 1 pkt 1 Aktualny zapis: „Starosta, o którym mowa w art. 28 ust. 3, kontroluje ośrodek szkolenia kierowców: 1) co najmniej raz w roku kalendarzowym lub (...)”.	Uzupełnienie dyspozycji rozwiewa wszelkie wątpliwości interpretacyjne tego punktu. Jednocześnie precyzyjnie zamyka ramy czasowe, w których może być przeprowadzona kontrola. Porządkuje formalności związane z organizacją kontroli oraz przygotowaniem ich harmonogramu. Taka redakcja zapisu stoi w zgodzie z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, które nakładają obowiązek sporządzania analizy ryzyka występowania nieprawidłowości i w jej następstwie odpowiednią organizację kontroli w danym roku kalendarzowym.

595.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	Art. 83b ust. 2 pkt 1 Zmiana: „co najmniej raz w roku kalendarzowym przeprowadza kontrolę stacji kontroli pojazdów w zakresie”.	Doprecyzowanie dyspozycji rozwiewa wszelkie wątpliwości interpretacyjne tego punktu. Jednocześnie precyzyjnie zamyka ramy czasowe, w których może być przeprowadzona kontrola. Porządkuje formalności związane z organizacją kontroli oraz przygotowaniem ich harmonogramu. Taka redakcja zapisu stoi w zgodzie z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, które nakładają obowiązek sporządzania analizy ryzyka występowania nieprawidłowości i w jej następstwie odpowiednią organizację kontroli w danym roku kalendarzowym.
596.	Ustawa z 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami	Art. 12 ust. 1 „1. Prawo jazdy nie może być wydane osobie: (...) 3) w stosunku do której wydano decyzję o zatrzymaniu prawa jazdy – w okresie i zakresie obowiązywania tej decyzji;” Proponowana zmiana to przywrócenie poprzedniej treści przepisu (sprzed zmiany z 05.12.2021): „3) której zatrzymano prawo jazdy lub w stosunku do której wydano decyzję o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami – w okresie i zakresie obowiązywania tej decyzji”.	Zastąpienie wyrażenia „osobie, w stosunku do której wydano decyzję o zatrzymaniu prawa jazdy” na stwierdzenie „której zatrzymano prawo jazdy” pozwoli na ujęcie przypadków, gdy prawo jazdy jest zatrzymane nie tylko decyzją starosty, ale także postanowieniem Sądu lub Prokuratury. Przywrócenie zapisu „osobie, w stosunku do której wydano decyzję o cofnięciu uprawnienia” będzie stanowiło bezpośrednią podstawę prawną do odmowy wydania prawa jazdy w takim przypadku.
597.	Ustawa z 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami	Art. 49 ust. 1 „1. Sprawdzeniu kwalifikacji w formie egzaminu państwowego podlega: (...) 3) osoba ubiegająca się o: a) przywrócenie uprawnienia do kierowania motocyklem, pojazdami silnikowymi lub tramwajem cofniętego na okres przekraczający rok lub cofniętego w związku z utratą kwalifikacji, b) zwrot zatrzymanego prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, którego była pozbawiona na okres przekraczający rok”. Natomiast zgodnie z art. 102 ust. 2: „2. Zwrot zatrzymanego prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem następuje po ustaniu przyczyny zatrzymania. Jeżeli od dnia zatrzymania prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem upłynął okres przekraczający rok, warunkiem zwrotu prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem jest uzyskanie pozytywnego wyniku	Zasadne wydaje się ujednoczenie kwestii poddania się egzaminowi. Art. 49 wskazuje, kto podlega egzaminowi. Natomiast zróżnicowanie, które wprowadził art. 102, powoduje, że osoba, której decyzją zatrzymano prawo jazdy za nieprzedłożenie orzeczenia lekarskiego, nie będzie podlegała egzaminowi, nawet gdy ten obowiązek wykona po 10 latach. Natomiast osoba, która ubiega się o przywrócenie uprawnienia cofniętego na 13 miesięcy (wyrok Sądu), ma obowiązek zdania egzaminu. Również regulacja art. 103 przewiduje egzamin tylko ze względu na zakaz sądowy, tym samym przywrócenie cofniętego uprawnienia ze względów zdrowotnych nawet po kilkunastu latach nie jest uzależnione od uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu.

		<p>kontrolnego sprawdzenia kwalifikacji. Warunek nie dotyczy prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem zatrzymanych w związku z nieprzedłożeniem w wymaganym terminie odpowiedniego orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego”.</p> <p>Podobnie art. 103 ust. 3: „3. Starosta wydaje decyzję administracyjną o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami po ustaniu przyczyn, które spowodowały ich cofnięcie. Jeżeli od dnia cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami upłynął okres przekraczający rok, a cofnięcie uprawnień wynikało z zakazu prowadzenia pojazdów na okres przekraczający rok, warunkiem przywrócenia uprawnień jest uzyskanie pozytywnego wyniku kontrolnego sprawdzenia kwalifikacji”.</p>	
598.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami	<p>§ 3.1. Organ wydający prawo jazdy lub pozwolenie prowadzi: „(...)”</p> <p>2) akta ewidencyjne osób bez uprawnień –dla osób, które (...)”</p> <p>c) mają wydane za granicą krajowe prawo jazdy i został orzeczony wobec nich zakaz prowadzenia pojazdów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zostało wydane orzeczenie lekarskie o istnieniu przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami lub orzeczenie psychologiczne o istnieniu przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami”.</p>	<p>Wnioskujemy o uregulowanie prawne statusu cudzoziemców zamieszkujących w RP, wobec których obowiązuje szeroko rozumiany zakaz prowadzenia pojazdów (wyrok, decyzja).</p> <p>Obecnie rozporządzenie przewiduje, że w takich przypadkach osoby te figurują w ewidencji osób bez uprawnień. Proponujemy zrównanie ich statusu z osobami posiadającymi polskie lub unijne prawo jazdy, tj. stosowanie tej samej procedury w sprawie zatrzymania i cofnięcia uprawnienia do kierowania pojazdami.</p>
599.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 74</p> <p>„1. Czasowej rejestracji pojazdu dokonuje, w przypadkach określonych w ust. 2, organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce stałego zamieszkania (siedzibę) lub czasowego zamieszkania właściciela pojazdu, wydając decyzję o czasowej rejestracji pojazdu, pozwolenie czasowe i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne.</p> <p>1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, czasowej rejestracji może dokonać również organ rejestrujący właściwy ze względu na miejsce zakupu pojazdu lub jego odbioru na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.</p>	<p>Propozycja usunięcia etapu czasowej rejestracji „z urzędu” i wprowadzenie w sprawach niebudzących wątpliwości tylko rejestracji „stałej”.</p> <p>Starostwa będą otrzymywać od Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych (PWPW) czyste blankiety dowodów rejestracyjnych i w procesie rejestracji pojazdu drukować na nich wszystkie niezbędne dane. Około 90% spraw mieszkańcy załatwiliby od ręki podczas jednej wizyty w urzędzie, obecnie muszą pojawić się w urzędzie dwa razy. Spowodowałoby to przede wszystkim zmniejszenie liczby urzędników obsługujących po raz drugi klienta, ale nade wszystko oszczędziło czas i nerwy mieszkańców czekających na odbiór dowodu rejestracyjnego. Wprowadzenie w tym zakresie wyłącznie rejestracji stałej pozwoli obniżyć koszty zarówno po stronie klientów, jak i organów rejestrujących.</p>

		<p>2. Czasowej rejestracji dokonuje się:</p> <p>1) z urzędu – po złożeniu wniosku o rejestrację pojazdu;</p> <p>2) na wniosek właściciela pojazdu – w celu umożliwienia:</p> <p>a) wywozu pojazdu za granicę,</p> <p>b) przejazdu pojazdu z miejsca jego zakupu lub odbioru na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,</p> <p>c) przejazdu pojazdu związanego z koniecznością dokonania jego badania technicznego lub naprawy;</p> <p>3) (uchylony)”.</p>	
600.	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu</p>	<p>§ 1.</p> <p>„1. Rejestrując pojazd, z zastrzeżeniem ust. 2–19 oraz § 3, organ rejestrujący:</p> <p>12) wydaje:</p> <p>a) za pisemnym potwierdzeniem właściciela pojazdu w części «B» decyzji o rejestracji pojazdu określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia o rejestracji pojazdów – dowód rejestracyjny oraz jeden egzemplarz decyzji o rejestracji pojazdu”.</p>	<p>Propozycja zmiany sposobu odbioru dowodu rejestracyjnego.</p> <p>Likwidacja odbioru dowodu rejestracyjnego w Urzędzie, na przykładzie sposobu rejestracji pojazdów we Francji, gdzie dowody rejestracyjne przesyłane są bezpośrednio przez producenta do właściciela pojazdu. Klient nie będzie zmuszony do dwukrotnego stawiennictwa w urzędzie. Odbiór dowodu rejestracyjnego za pośrednictwem Poczty Polskiej – bezpośrednia wysyłka z PWPW na wskazany przez klienta adres zamieszkania (ewentualnie adres korespondencyjny – po dostosowaniu aplikacji POJAZD).</p>
601.	<p>Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym</p>	<p>Art. 72. [Dokumenty stanowiące podstawę rejestracji pojazdu]</p> <p>„1. Rejestracji dokonuje się na podstawie:</p> <p>4) zaświadczenia o pozytywnym wyniku badania technicznego pojazdu, jeżeli jest wymagane, albo dowodu rejestracyjnego pojazdu lub innego dokumentu wydanego przez właściwy organ państwa członkowskiego, potwierdzającego wykonanie oraz termin ważności badania technicznego”.</p>	<p>Wprowadzenie rejestracji pojazdu bez dopuszczenia do ruchu (brak ważnych badań technicznych).</p> <p>Rejestracja powinna być możliwa z dopuszczeniem do ruchu (wpis w dowodzie rejestracyjnym ważnego terminu badań technicznych) i bez dopuszczenia do ruchu – nieważne badanie techniczne. Obowiązek rejestracji pojazdu z taką możliwością przede wszystkim zaprowadzi porządek w rejestrach i przyczyni się do poprawności danych w CEP.</p>

602.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 73 „1. Rejestracji pojazdu dokonuje, na wniosek właściciela pojazdu, starosta właściwy ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania (siedzibę) lub czasowego zamieszkania, wydając decyzję o rejestracji pojazdu, dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne. 1a. Składający wniosek o rejestrację pojazdu może wnioskować o zachowanie dotychczasowego numeru rejestracyjnego, w tym tablic (tablicy) rejestracyjnych, jeżeli pojazd był już zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiada tablice (tablicę) rejestracyjne zgodne z przepisami wydanymi na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz utrzymane w należytym stanie i czytelne. W takim przypadku starosta, dokonując rejestracji pojazdu, wydaje decyzję o rejestracji pojazdu i dowód rejestracyjny oraz dokonuje legalizacji dotychczasowych tablic (tablicy) rejestracyjnych. Jeżeli tablice (tablica) rejestracyjne nie są zgodne z przepisami wydanymi na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. a albo nie są utrzymane w należytym stanie, albo nie są czytelne, stosuje się przepis ust. 1”.</p>	<p>Właściciel pojazdu legalizuje poprzez naklejenie nalepki legalizacyjnej na dotychczasowych tablicach rejestracyjnych. Możliwość przekazania właścicielowi pojazdu znaków legalizacyjnych do samodzielnego naklejania na tablicach rejestracyjnych przy przerejestrowaniu bez zmiany tablic rejestracyjnych (pojazd już zarejestrowany na terytorium RP). Pierwsza legalizacja tablic rejestracyjnych winna odbywać się w Urzędzie. Postulat mieszkańców, a przede wszystkim przedsiębiorców, aby mogli sami legalizować tablice rejestracyjne, które już posiadają, ponieważ wtedy nie musieliby wstrzymywać użytkowania pojazdów i łamać przepisów mówiących o tym, że pojazd nie może stać bez tablic rejestracyjnych. W dalszej perspektywie można by zamienić znak legalizacyjny na grafikę umieszczaną sposobem laserowym przez producenta na tablicy, zastępując dotychczasowy znak legalizacyjny. Pozwoliłoby to odróżnić oryginały tablic od duplikatów dostępnych na rynku, przy równoczesnym wyeliminowaniu obowiązku legalizacji.</p>
603.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu	<p>Załącznik nr 3 Przebieg procedur po otrzymaniu wniosku, zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia, zweryfikowanego pozytywnie, złożonego drogą elektroniczną</p>	<p>Zmiana nazewnictwa – weryfikacja wniosku złożonego drogą elektroniczną. Klient składa wniosek o weryfikację dokumentów drogą elektroniczną, co jest mylnie interpretowane jako wniosek o np. rejestrację drogą elektroniczną.</p>
604.	Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym	<p>Art. 79 ust. 3a Zmiana: „w przypadku otrzymania informacji od organu właściwego do rejestracji pojazdów państwa członkowskiego, innego niż RP, o zarejestrowaniu pojazdu, organ rejestrujący dokonuje wyrejestrowania z pojazdu z urzędu. Analogicznie postępujemy w przypadku przedstawienia oryginału dowodu rejestracyjnego wydanego w innym państwie członkowskim niż RP, przedstawionego przez aktualnego właściciela pojazdu, w sytuacji gdy nie otrzymano informacji z tego państwa”.</p>	<p>Umożliwi to wyrejestrowanie pojazdu z urzędu w przypadku, gdy nie ma informacji z państwa członkowskiego, a pojazd wrócił na nasz teren. Pozwoli to aktualnemu nabywcy na wyrejestrowanie pojazdu, a następnie zarejestrowanie pojazdu w organie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania. Unikamy sytuacji, gdzie byłyby dwa samochody aktywne o tym samym numerze VIN w CEP.</p>

605.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 2 ust. 1 pkt 2 Zmiana: „Ileokroć w ustawie jest mowa o bezrobotnym, oznacza to osobę, (...) o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. h, która w okresie 12 miesięcy przed dniem zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy”.	Dotychczasowy stan prawny poprzez użycie w definicji słowa „bezpośrednio” powoduje, że cudzoziemiec, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. h, powinien się zgłosić do powiatowego urzędu pracy następnego dnia po ustaniu zatrudnienia. W praktyce termin ten uważa się za zachowany, jeżeli osoba zgłosi się w terminie kilku lub kilkunastu dni po ustaniu zatrudnienia, ale nie jest to uregulowane wprost. Ponadto osoba zatrudniona nawet przez okres dłuższy niż 6 miesięcy nie spełnia przesłanek ustawy, jeżeli po zatrudnieniu podejmie inną pracę zarobkową. Aby wyeliminować braki regulacji, można odnieść wymóg zatrudnienia do określonego czasu przed zarejestrowaniem, tak jak w przypadku ustalania prawa do zasiłku, np. w okresie 12 miesięcy przed dniem zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy.
606.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 2 ust. 1 pkt 2 lit c) Wprowadzenie do słownika definicji „pobieranie”, „nabycie” lub zmiana brzmienia art. 2 ust. 1 lit. c): „c) nie przyznano jej prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie przyznano nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego”.	Świadczenia, m.in. zasiłek stały, renta z tytułu niezdolności do pracy, renta socjalna czy świadczenie rehabilitacyjne przyznawane są przez ZUS z datą wsteczną, niejednokrotnie kilka lat wstecz. W orzecznictwie panuje pogląd, że użyte w art. 2 ust. 2 pkt c) pojęcia „pobieranie” oraz „nabycie” nie są tożsame, a zatem w zależności od rodzaju przyznanego świadczenia pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z inną datą niż data, od której to świadczenie przysługuje. Ustawa nie definiuje w/w pojęć, a zatem powstaje wątpliwość, z jaką datą należy pozbawić statusu bezrobotnego osobę, której takie świadczenie zostało przyznane – czy ma być to data wydania decyzji ZUS, czy data wypłaty świadczenia, czy data od kiedy przyznano dane świadczenie. Ewentualna zmiana brzmienia przepisu w zakresie zastąpienia słów „pobieranie” lub „nabycie” określeniem „nie przyznano” wyeliminuje wątpliwości interpretacyjne w zakresie, z jaką datą należy pozbawić statusu bezrobotnego.
607.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 2 ust. 1 pkt 2 Dodanie lit. n: „n) nie pełni funkcji w organach spółek prawa handlowego oraz fundacji, stowarzyszeń, spółdzielni i nie jest prokurentem tych podmiotów”.	W chwili obecnej osoby te nie uzyskują statusu bezrobotnego z uwagi na brak gotowości do podjęcia pracy. Ta kwestia w ugruntowanym już orzecznictwie sądowym została przesądzona, jednak wprowadzanie dodatkowej przesłanki negatywnej w ustawie umożliwi szybsze wydawanie decyzji, bez konieczności przeprowadzania postępowań wyjaśniających dotyczących zakresu obowiązków, funkcjonowania spółek, ich dochodu oraz udziału w rynku.
608.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 4 ust. 5f Dodanie pkt 4: „4) przez ministra właściwego do spraw pracy w drodze udostępnienia, o którym mowa w ust. 5i”.	Konsekwencją istnienia przepisu art. 4 ust. 5i jest pozyskiwanie danych przez ministra właściwego do spraw pracy. W proponowanym brzmieniu ust. 5f, dane te powinny trafiać do zasobów rejestru centralnego.

609.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 4 Dodanie ust. 5ia: „5ia. Dane, o których mowa w ust. 5i, minister właściwy do spraw pracy przekazuje do rejestru centralnego”.	Uszczegółowienie przepisu art. 4 ust. 5i, mające związek z proponowanym brzmieniem ust. 5f. Minister właściwy do spraw pracy pozyskane w drodze udostępnienia dane, przekazane mu przez wskazane w ust. 5i podmioty, powinien włączać do zasobów rejestru centralnego.
610.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 4 Zmiana ust. 6b: „6b. Minister właściwy do spraw pracy udostępnia powiatowym urzędem pracy w celu realizacji ich zadań ustawowych, w tym weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w ustawie, dane z rejestru centralnego, o których mowa w ust. 5a, w zakresie określonym w ust. 5b i ust. 5c pkt 1–11, oraz dane osób fizycznych, o których mowa w ust. 5f pkt 3, w zakresie określonym w ust. 5b pkt 1, 3, 10, 11, 16 i 19”.	Proponowana zmiana umożliwiłaby powiatowym urzędem pracy wykorzystywanie danych, jakie minister właściwy do spraw pracy pozyskuje na podstawie art. 4 ust. 5i, w tym zwłaszcza dotyczących pomocy udzielonej przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz jednostki obsługujące świadczenia rodzinne, do weryfikacji prawa do świadczeń i udzielania pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Dane takie mogłyby zostać udostępniane powiatowym urzędem pracy za pomocą systemu teleinformatycznego, udostępnianego przez ministra właściwego do spraw pracy w trybie ciągłego dostępu. Obecnie jednostki organizacyjne pomocy społecznej odmawiają przekazania informacji dotyczących udzielanej przez nich pomocy, wskazując na brak istnienia stosownej podstawy prawnej. Korzystanie z pomocy społecznej może mieć znaczenie z punktu widzenia korzystania z uprawnień przewidzianych ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym w szczególności możliwości uznania osoby za bezrobotną.
611.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. a Dodanie wyrażen: „(...) uznaniu, odmowie uznania danej osoby za osobę poszukującą pracy oraz utracie statusu poszukującego pracy”.	W urzędzie pracy osoby mogą uzyskać status bezrobotnego lub poszukującego pracy. Ustawa w zakresie zadań samorządu powiatu co do rodzaju decyzji wskazuje wyłącznie uprawnienie do wydawania decyzji w przedmiocie statusu bezrobotnego. Uregulowania dotyczące statusu poszukującego pracy zostały pominięte. Dodanie do art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. a) wyrażen: uznaniu, odmowie uznania danej osoby za osobę poszukującą pracy oraz utracie statusu poszukującego pracy da podstawę do wydawania decyzji w tym przedmiocie. Brak możliwości wydawania decyzji w odniesieniu do osób rejestrujących się jako poszukujący pracy uniemożliwia złożenie przez te osoby ewentualnego odwołania. Sytuacja taka może wystąpić, kiedy w przypadku osoby, która omyłkowo złożyła wniosek elektroniczny przez portal praca.gov.pl o rejestrację jako poszukująca pracy, a która w zamyśle miała rejestrację jako osoba bezrobotnego.

612.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 33 ust. 4 pkt 4 Zmiana: „Starosta z zastrzeżeniem art. 75 ust. 3 pozbawia statusu bezrobotnego, który: nie stawiał się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie lub w pierwszym dniu roboczym przypadającym po dniu lub okresie zgłoszonej niegotowości i nie powiadomił w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie niestawiennictwa; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt 3”.	Dodanie tego zapisu jest konsekwencją uregulowania dodanego w art. 75 ust. 3.
613.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 75 ust. 3 Dodanie zdania: „Bezrobotny ma obowiązek stawienia się w powiatowym urzędzie pracy w pierwszym dniu roboczym przypadającym po dniu lub okresie zgłoszonej niegotowości”.	Bezrobotni wykorzystują możliwość zgłaszania niegotowości w ten sposób, że zgłaszają ją w dniu lub na dzień wyznaczony na wizytę w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. Potem oczekują na wyznaczenie nowego terminu stawiennictwa i ponownie zgłaszają niegotowość w nowo wyznaczonym dniu. W ten sposób 10 dni w roku kalendarzowym jest wykorzystywane na uchylanie się od potwierdzania gotowości do podjęcia pracy przez cały rok kalendarzowy. Proponowana zmiana polega na wpisaniu do ustawy obowiązku stawienia się w urzędzie w następnym dniu roboczym po dniu lub okresie wskazanej niegotowości.
614.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 75 Dodanie ustępu 7: „7. Nie stosuje się ust. 2 i 3, gdy rozwiązanie stosunku pracy nie stanowi podstawy do nabycia prawa do zasiłku”.	Zapis, że każde rozwiązanie stosunku pracy w okresie 6 miesięcy poprzedzających rejestrację ma niekorzystny wpływ na osoby, które pracują w wymiarze pełnego etatu (z którego uzyskują prawo do zasiłku) i zostają zwolnione za wypowiedzeniem, a jednocześnie były także zatrudnione na część etatu, gdzie rozwiązały umowę np. za porozumieniem stron. Prawo do zasiłku taka osoba nabywa z tytułu zatrudnienia w wymiarze pełnego etatu i samo to zatrudnienie nie powoduje wyłączenia prawa do zasiłku (karencji). Karencję powoduje zatrudnienie w wymiarze części etatu, które to zatrudnienie nie wpływa na nabycie prawa do zasiłku.

615.	<p>Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</p>	<p>Art. 78 ust. 4 Zmiana: „W przypadku przyznania bezrobotnemu prawa do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w art. 71 ust. 2 pkt 1, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę na okres, w którym był bezrobotny, pozbawienie statusu bezrobotnego lub statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku, stypendium, dodatku aktywizacyjnego albo innego świadczenia z tytułu pozostawania bez pracy następuje za okres, za który przyznano emeryturę, świadczenie przedemerytalne, rentę z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w art. 71 ust. 2 pkt 1, rentę szkoleniową, rentę socjalną, zasiłek macierzyński, zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub rentę rodzinną w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę”.</p>	<p>1. W obecnym stanie prawnym osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, której przyznano jedno z wymienionych w art. 78 ust. 4 świadczeń za okres pokrywający się z okresem, w którym posiada status bezrobotnego, nie może zostać na jego podstawie pozbawiona tego statusu. Ponieważ w dacie wydawania decyzji statusowej spełnione były przesłanki do uznania za osobę bezrobotną, późniejsze przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy czy innego świadczenia wymienionego w art. 78 ust. 4 za okres pokrywający się z okresem posiadania statusu bezrobotnego nie daje możliwości wznowienia postępowania. Praktykuje się pozbawienie takiego bezrobotnego statusu bezrobotnego od dnia nabycia statusu, co jest praktyką krytykowaną w orzecznictwie z uwagi na konieczność posiadania statusu co najmniej przez jeden dzień, aby istniała możliwość jego pozbawienia. Jeżeli osoba bezrobotna została już wcześniej pozbawiona statusu bezrobotnego, a następnie nabyła prawo do jednego ze świadczeń wykluczających możliwość nabycia i posiadania statusu bezrobotnego, nie jest możliwe ani wznowienie postępowania, ani pozbawienie statusu bezrobotnego od dnia rejestracji, skoro już pozbawiono bezrobotnego statusu z inną datą. Proponowanym rozwiązaniem jest umożliwienie pozbawienia statusu bezrobotnego na podstawie art. 78 ust. 4 również w przypadku nieposiadania prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub innych świadczeń na okres nabycia uprawnień w tym przepisie wymienionych, który pokrywa się z okresem posiadania statusu bezrobotnego.</p> <p>2. W aktualnym stanie prawnym jedynie osoba bezrobotna mająca prawo do zasiłku dla bezrobotnych może zostać pozbawiona statusu i prawa do zasiłku za okres, za który otrzymała jedno z wymienionych w przepisie świadczeń, a pobrany zasiłek zostaje zaliczony na poczet przyznanego świadczenia. Na podstawie tego przepisu nie można pozbawić osoby bezrobotnej prawa do stypendium stażowego, szkoleniowego czy dodatku aktywizacyjnego. Pozbawienie tych praw wymaga dodatkowych postępowań wznowieniowych, niejednokrotnie trudnych do przeprowadzenia. Proponowana zmiana dotyczy uzupełnienia zapisu art. 78 ust. 4 poprzez dodanie obok zasiłku dla bezrobotnych również stypendium, dodatku aktywizacyjnego lub innego świadczenia pieniężnego z tytułu pozostawania bez pracy.</p>
------	--	--	---

616.	Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy	§ 2 ust. 1 Dodanie punktu 3: „3) osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako bezrobotny, w trybie określonym w punkcie 1, zgłasza się do powiatowego urzędu pracy osobiście. Czynności rejestracji nie można dokonać za pośrednictwem pełnomocnika, opiekuna prawnego ani osoby upoważnionej”.	Rejestrując się jako osoba bezrobotna, dana osoba nabywa prawa i obowiązki, które należą do sfery jej uprawnień osobistych. Osobisty charakter uprawnień osób bezrobotnych daje podstawę twierdzić, że nie jest możliwe, aby czynności rejestracyjnych za daną osobę mógł dokonać ktoś inny poza tą osobą.
617.	Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy	§ 2 ust. 2 Dodanie punktu 3: „3) osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako poszukujący pracy, w trybie określonym w punkcie 1, zgłasza się do powiatowego urzędu pracy osobiście. Czynności rejestracji nie można dokonać za pośrednictwem pełnomocnika, opiekuna prawnego ani osoby upoważnionej”.	Rejestrując się jako osoba poszukująca pracy dana osoba nabywa prawa i obowiązki, które należą do sfery jej uprawnień osobistych. Osobisty charakter uprawnień osób poszukujących pracy daje podstawę twierdzić, że nie jest możliwe, aby czynności rejestracyjnych za daną osobę mógł dokonać ktoś inny poza tą osobą.
618.	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	Art. 88c ust. 3 Dodanie ustępu 4: „4. Zawód, w którym cudzoziemiec ma wykazać pracę lub rodzaj pracy, która ma być wykonywana, należy do zawodów deficytowych, znajdujących się na liście barometru zawodów”. Dodanie ustępu 5: „5. informacja starosty ma być wydana w powiatach, w których stopa bezrobocia przekracza 3%”.	Aktualnie, aby otrzymać informację starosty, pracodawca musi zgłosić ofertę pracy do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy. Urząd ma obowiązek sprawdzić, czy w rejestrach osób bezrobotnych i poszukujących pracy znajdują się kandydaci spełniający wymagania zawarte w zgłoszonej ofercie pracy. Po weryfikacji kandydatów powiatowy urząd pracy sporządza informację starosty do 14 dni w przypadku, gdy nie posiada kandydatów, lub do 21 dni w przypadku, gdy przeprowadza rekrutację. Urząd pracy wydaje tyle informacji starosty, ile było zgłoszonych wolnych miejsc pracy w ofercie. W powiatach, w których jest niskie bezrobocie, a co za tym idzie, brakuje osób w rejestrach chętnych do podjęcia zatrudnienia, oferty pracy zgłaszane przez pracodawcę, który posiada już własnych kandydatów (cudzoziemców), są wirtualnymi wolnymi miejscami pracy. Urząd jednak każdorazowo musi sprawdzić, czy nie zarejestrowała się chociaż jedna osoba spełniająca wymagania. Procedura związana z uzyskaniem informacji starosty wydłuża i tak długie oczekiwanie na uzyskanie zezwolenia na pracę (art. 88c ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz § 8 rozporządzenia Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie zezwoleń na pracę i oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi).

619.	Rozporządzenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie zezwoleń na pracę i oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi)	§8 Dodanie ustępu. 7: „7. Opłata za wydanie informacji starosty wynosi 50 zł”.	Zapobiegnie to składaniu wniosków „na zapas”, jak również ograniczy występowanie nadużyć.
620.	Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości wpłat dokonywanych w związku ze złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pracę sezonową oraz złożeniem oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi	§2 pkt 4: Zmiana: „4) 100 zł w przypadku, gdy podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi zamierza powierzyć wykonywanie pracy na podstawie zezwolenia na pracę sezonową”.	Zrównanie opłaty za zezwolenie na pracę sezonową z opłatą za oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.
621.	Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	Art. 22 – likwidacja możliwości pracy na podstawie złożonego powiadomienia i powrót do sytuacji prawnej sprzed wojny.	Likwidacja tego artykułu może przyczynić się do ustabilizowania sytuacji prawnej dot. legalizacji zatrudnienia cudzoziemców w szczególności obywateli Ukrainy.
622.	Rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie państw, do których obywateli stosuje się niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową oraz przepisy dotyczące oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi	§2 „...państwami, których obywatele mogą wykonywać pracę bez zezwolenia na pracę na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanego do ewidencji oświadczeń, są:...”	W związku z pogarszającą się sytuacją demograficzną, która bez wątpienia ma wpływ na rynek pracy w naszym mieście, należy się zastanowić nad zwiększeniem listy państw, dla których obywatele stosuje się uproszczoną formę legalizacji zatrudnienia.

623.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	<p>Art. 26d Dodanie ustępu 2b: „2b. W przypadku zatrudnienia osoby niepełnosprawnej w niepełnym wymiarze czasu pracy kwota zwrotu będzie proporcjonalnie zmniejszona w stosunku do kwoty przysługującej przy zatrudnieniu pracownika niepełnosprawnego na pełny etat”.</p> <p>Dodanie ustępu 3a: „3a. Jeśli liczba godzin przeznaczonych wyłącznie na pomoc pracownikowi niepełnosprawnemu będzie niższa niż 20% liczby godzin pracy pracownika pomagającego w miesiącu, refundacja będzie proporcjonalnie zmniejszona”.</p>	<p>1. W obecnym stanie prawnym pracodawcy, który zatrudnia osobę niepełnosprawną w niepełnym wymiarze pracy, wypłacana jest większa refundacja niż pracodawcy, który zatrudnia osobę niepełnosprawną w pełnym wymiarze pracy.</p> <p>Im niższy wymiar czasu pracy osoby niepełnosprawnej i koszty zatrudnienia, tym wyższa jest kwota refundacji.</p> <p>Pracodawcy ubiegający się o środki wskazują, że treść artykułu 26d w zakresie sposobu wyliczania wysokości refundacji jest dość skomplikowana i mało przejrzysta.</p> <p>Przykład zastosowania w praktyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czas pracy pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu zatrudnionemu na pełny etat w styczniu 2023 r. wynosi 168 godzin, pracownik może zatem na pomoc osobie niepełnosprawnej przeznaczyć maksymalnie 20% swojego czasu pracy, czyli 33,6 godziny; – czas pracy osoby niepełnosprawnej zatrudnionej na pełny etat w styczniu 2023 r. wynosi 147 godzin. <p>Po podstawieniu danych do wyżej opisanego wzoru wysokość refundacji wynosi:</p> <p>najniższe wynagrodzenie 3010 zł x 33,6 / 147 h = 688 zł.</p> <p>Kwota 688 zł to maksymalna wysokość refundacji, jaką pracodawca może otrzymać w styczniu 2023 r.</p> <p>W przypadku zatrudnienia osoby niepełnosprawnej w niepełnym wymiarze czasu pracy, np. 3/4 etatu, kwota refundacji wyniesie: (wyliczenie 3010 zł x 33,6/110.25 h) 917,33 zł.</p> <p>Odpowiednio przy zatrudnieniu pracownika na 1/2 etatu i zachowaniu powyższych danych kwota zwrotu byłaby jeszcze wyższa i wyniosłaby 1376 zł.</p>
624.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	<p>Art. 21 ust. 1 Zmiana: „Każdy pracodawca, bez względu na liczbę zatrudnionych osób, ma obowiązek odprowadzać dochód z jednego dnia pracy przedsiębiorstwa”.</p>	<p>Obecnie to wielkość zatrudnienia jest podstawowym kryterium powstania obowiązku wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>Pracodawca, który osiąga w danym miesiącu zatrudnienie co najmniej 25 osób w przeliczeniu na etaty i nie zatrudnia osób niepełnosprawnych albo poziom zatrudnienia osób niepełnosprawnych jest mniejszy niż 6%, ma obowiązek dokonywania wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).</p> <p>Proponujemy wprowadzenie zapisu, że każdy pracodawca, bez względu na liczbę zatrudnionych osób, miałby obowiązek odprowadzać na rzecz PFRON osiągnięty dochód z jednego dnia pracy swojej firmy, czyli jeden dzień w roku pracujemy na rzecz osób niepełnosprawnych.</p>

625.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	<p>Art. 11 ust. 2 Dodanie ustępu 2a: „2a. Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako poszukująca pracy zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy może również korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji, o których mowa w ust. 2”.</p>	<p>Wprowadzenie zapisu, że z usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji mogłaby korzystać również osoba niepełnosprawna zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy. pozwoliłoby osobom niepełnosprawnym, które pracują np. na ¼ etatu, skorzystać z form pomocy określonych w ustawie o promocji. Obecnie z form pomocy mogą korzystać osoby wykonujące pracę w ramach umów cywilnoprawnych, np. umowa zlecenia.</p>
626.	Ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali	<p>Art. 29 ust. 1 pkt 1d Zmiana: „1d. Jeżeli uchwała właścicieli lokali nie stanowi inaczej, koszty: opracowania dokumentacji technicznej budynku do czasu wyodrębnienia własności ostatniego lokalu – obciążają dotychczasowego właściciela nieruchomości; opracowania dokumentacji technicznej budynku po wyodrębnieniu własności ostatniego lokalu – obciążają wszystkich właścicieli lokali w częściach odpowiadających ich udziałom w nieruchomości wspólnej; aktualizacji dokumentacji technicznej budynku – obciążają wszystkich właścicieli lokali w częściach odpowiadających ich udziałom w nieruchomości wspólnej”.</p>	<p>Roczne koszty związane z opracowaniem lub aktualizacją dokumentacji technicznej budynków wspólnot mieszkaniowych ponoszone przez Gminę Miejską Kraków kształtują się obecnie na poziomie 500 000– 600 000 zł. Aktualne brzmienie ww. przepisów powoduje, że na Gminie Miejskiej Kraków spoczywa obowiązek finansowania aktualizacji dokumentacji technicznej budynku za każdym razem, gdy wspólnota mieszkaniowa uzna, że należy jej dokonać. Ratio legis ww. przepisu sprowadza się do zabezpieczenia wspólnoty mieszkaniowej w zakresie zobowiązania dotychczasowego właściciela nieruchomości (a więc np. dewelopera lub jednostkę samorządu terytorialnego) do zapewnienia pokrycia kosztów wykonania dokumentacji inwentaryzacyjnej budynku. W przedstawionym zakresie ww. przepis jest potrzebny w celu zabezpieczenia interesu Wspólnoty Mieszkaniowej.</p>

627.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 8	<p>Zmiany treści art. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 poz. 900), tj. doprecyzowanie w ust. 2 pkt 2 pojęcia „innej osoby prawnej”, tak, aby szkoły i placówki systemu oświaty nie mogły być zakładane i prowadzone przez spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.</p> <p>Podczas przeprowadzania kontroli lub zaraz po ich zakończeniu, niektóre organy prowadzące, w celu uniknięcia odpowiedzialności z tytułu zwrotu dotacji, składają wnioski o zmianę organu prowadzącego z osoby fizycznej na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodnie z art. 151 § 4 ustawy z 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, wspólnicy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie odpowiadają za zobowiązania spółki wobec wierzycieli, odpowiada za nie sama spółka majątkiem utworzonym z wkładów wspólników. Art. 154 § 1 ww. ustawy wskazuje, iż kapitał zakładowy spółki powinien wynosić co najmniej 5.000 złotych i najczęściej właśnie taki kapitał jest do spółki wnoszony. W sytuacji, gdy członek zarządu spółki, na mocy art. 299 tej ustawy, wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości, może się uwolnić od odpowiedzialności subsydiarnej, tj. odpowiedzialności własnym majątkiem w przypadku bezskuteczności egzekucji z majątku spółki.</p> <p>Wniosek w powyższej kwestii został przesłany do Ministerstwa Edukacji i Nauki pismem EK-07.4431.4.33.2021.MP z dnia 17 sierpnia 2021 r. oraz ponownie pismem EK-07.4431.4.41.2022.MP z dnia 2 września 2022 r.</p>
628.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 9b	Przyznanie organowi prowadzącemu uprawnień do kierowania uczniów do szkół ponadpodstawowych w sytuacji, gdy uczeń realizuje podstawę programową w zakładzie leczniczym, a nie jest zapisany do żadnej szkoły ponadpodstawowej.
629.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 9b ust. 4 pkt 2	Przeniesienie zadań związanych z awansem zawodowym do okręgowych komisji egzaminacyjnych.
630.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 10	1. Organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Za zobowiązania finansowe szkoły lub placówki w tym zobowiązania względem instytucji państwowych i samorządowych odpowiada swoim majątkiem podmiot, który pełnił obowiązki organu prowadzącego w czasie, kiedy upływał termin płatności tych zobowiązań. Do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności: (...)

631.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 15	Umożliwienie zatrudnienia na stanowisku bibliotekarza oraz opiekuna świetlicy osoby niebędącej nauczycielem, posiadającej odpowiednie wykształcenie. Ze względu na inny czas pracy osób zatrudnionych w oparciu o Kodeks pracy szkoła będzie miała większe możliwości zapewnienia niezbędnej opieki uczniom po zajęciach dydaktycznych oraz w okresie ferii.
632.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 15 ust. 1 w nowym brzmieniu: „1. W uzasadnionych przypadkach w przedszkolu publicznym, w placówce wychowania pozaszkolnego może być, za zgodą kuratora oświaty, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem do prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora przedszkola lub placówki wychowania pozaszkolnego za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio” lub z Art. 15 ust. 2 w nowym brzmieniu: „2. W uzasadnionych przypadkach w szkole publicznej, placówce wychowania pozaszkolnego może być, za zgodą kuratora oświaty, a w przypadku szkoły artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio”.	Ustawa prawo oświatowe w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Nie uwzględniono w art. 15 ani w ust. 1 ani 2 placówek wychowania pozaszkolnego.
633.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 16a i 17a	Obecne przepisy pozwalają na organizowanie zdalnego nauczania indywidualnego. Zgodnie z nimi dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym umożliwia uczniowi, który posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, realizację zajęć indywidualnego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wydaje się zasadne, aby wyłączyć z tego procesu organ prowadzący. To dyrektor szkoły jest bowiem odpowiedzialny za organizację pracy szkoły, w tym – za decyzję, czy nauczanie może być organizowane w formie zdalnej.

634.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 32 ust. 4, art. 39 ust. 8 (konieczność uzyskania pozytywnej opinii Kuratora Oświaty w sprawie ustalenia sieci przedszkoli i szkół).	Regulacja ta stanowi ograniczenie prawa samorządu terytorialnego do samodzielnego zarządzania bazą lokalową przeznaczoną na prowadzenie przedszkoli, szkół, placówek oraz kształtowania sieci publicznych przedszkoli i szkół. Należy zadać pytanie, czy jest to konieczne, skoro jednostki samorządu terytorialnego, planując sieć, muszą postępować racjonalnie i pamiętać, że przekroczenie odległości, o których mowa w ustawie, wiąże się z koniecznością poniesienia kosztów dowozu.
635.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 37 ust. 1	Na wniosek rodziców dyrektor odpowiednio publicznego przedszkola lub oddziału przedszkolnego należącego do sieci, o której mowa w art. 32 ust. 1, i szkoły podstawowej, w której obwodzie dziecko mieszka, a także szkoły ponadpodstawowej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą.
636.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 39 ust. 7a Inna lokalizacja prowadzenia zajęć.	Tworzenie dodatkowych lokalizacji prowadzenia zajęć jest często wynikiem doraźnej potrzeby szkoły (np. remont budynku, zwiększenie liczby uczniów, wypowiedzenie umowy przez właściciela nieruchomości), a konieczność stosowania przy tym art. 89 ustawy powoduje brak możliwości szybkiego reagowania przez organ prowadzący.
637.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 62 ust. 3 – dopisuje się: „(...) wskazany przez dyrektora”.	W sytuacji, gdy w szkole jest więcej niż jeden nauczyciel na stanowisku kierowniczym, zachodzi konieczność wskazania nauczyciela, który będzie sprawował nadzór. Dotychczasowe przepisy nie regulują jednoznacznie tej kwestii.
638.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 63 ust. 10 otrzymuje brzmienie: „Kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłania się w drodze konkursu. Kandydatowi nie można odmówić powierzenia stanowiska dyrektora, chyba że w okresie od dnia następującego po dniu złożenia oferty na konkurs, do dnia powierzenia kandydat został ukarany karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 76 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela” (lub: „...kandydat zaprzestał spełniania wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 62 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe”).	„Możliwość odmowy powierzenia stanowiska dyrektora osobie ukaranej karą dyscyplinarną w czasie pomiędzy konkursem, a planowanym powierzeniem oraz wobec, której w tym czasie orzeczono karę za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w postaci zakazu pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi”.

639.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 63 ust. 12	Obecnie powierzenie stanowiska dyrektora odbywa się w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza, że brak zgody Kuratora oznacza, że danemu kandydatowi zaproponowanemu przez organ prowadzący nie można powierzyć stanowiska dyrektora.
640.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 63 ust. 13	Obecnie powierzenia dokonuje się na nie dłużej niż 10 miesięcy. Propozycja zmiany na 12 miesięcy ze względu na zapewnienie ciągłości organizacyjnej pracy szkoły przez cały rok szkolny. W przypadku, gdy kadencja dyrektora kończy się rok przed likwidacją szkoły i niecelowe byłoby ogłaszanie konkursu na tak krótki okres. Powierzenie pełnienia obowiązków dyrektora na 10 miesięcy powoduje, że przez pozostałe dwa miesiące nie ma możliwości obsadzenia tego stanowiska.
641.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 63 ust. 14 „W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje komisję konkursową w składzie: (...)”.	Proponuje się, aby w pracach komisji nie uczestniczyli przedstawiciele związków zawodowych. W komisji podwójnie są reprezentowani pracownicy – zasiadają w niej przedstawiciele rady pedagogicznej i związków zawodowych. Przedstawiciele związków zawodowych mogliby brać udział w pracach komisji ewentualnie jako obserwatorzy.
642.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 66 ust. 1 Dodanie do art. 66 ust. 1 dotyczącego odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego zapisów regulujących odwołanie dyrektora na koniec roku szkolnego w przypadku likwidacji lub połączenia szkół w zespół lub innych zmian organizacyjnych.	Katalog przyczyn odwołania jest zamknięty, nie przewiduje jednak przypadków, kiedy zaistnieje konieczność odwołania dyrektora z końcem roku szkolnego, a nie w jego trakcie, jak to przewiduje pkt 2 ust. 1. Takie przypadki to np. likwidacja szkoły lub połączenie szkół z dniem 1 września. Należy wtedy odwołać dyrektora z końcem roku szkolnego lub wyłonić nowego dyrektora zespołu. Są to bardzo częste sytuacje i brak przepisu ustawowego, na którego podstawie w trybie art. 66 ustawy można odwołać nauczyciela z funkcji dyrektora.
643.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 68 ust. 9 otrzymuje brzmienie: „9. W przypadku nieobecności dyrektora szkoły lub placówki zastępuje go wicedyrektor, a w szkołach i placówkach, w których nie utworzono stanowiska wicedyrektora – inny pracownik tej szkoły lub placówki, wyznaczony przez organ prowadzący”.	Poszerzenie możliwości zastępowania dyrektora szkoły lub placówki, w której nie utworzono stanowiska wicedyrektora w szkołach i placówkach feryjnych oraz schroniskach młodzieżowych, na pracowników administracji i obsługi, pozwoli dyrektorowi skuteczniej wykorzystać wymiar urlopu w okresie ferii szkolnych i równocześnie zrealizować art. 64 ust. 1 Karty nauczyciela stanowiący, że nauczycielowi zatrudnionemu w szkole, w której w organizacji pracy przewidziano ferie szkolne, przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze odpowiadającym okresowi ferii i w czasie ich trwania.
644.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 88	Umożliwienie założenia szkoły w każdym czasie, nie tylko od 1 września w zakresie administracyjno-organizacyjnym, tak, aby był czas na przeprowadzenie rekrutacji, zatrudnienie pracowników, dokonanie zakupów itp.

645.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 89	Przy przekształceniach i likwidacjach szkół i placówek obecnie wymagana jest pozytywna opinia Kuratora. Postulujemy o wprowadzenie zapisu, że organ prowadzący występuje o opinię do Kuratora, ale opinia ta nie jest wiążąca i nie blokuje planowanych reorganizacji.
646.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 89 ust. 1 i 10 Zawiadamianie o zamiarze likwidacji i przekształcenia szkoły lub placówki (w tym zmiana siedziby). Dodanie odpowiednio ust. 1a i 10a: „Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1 (10), może nastąpić poprzez opublikowanie komunikatu na stronie BIP jednostki samorządu terytorialnego oraz szkoły lub placówki”.	Doprecyzowanie zapisu o sposobie zawiadamiania, tj. ogłoszenia w BIP, na stronie internetowej szkoły oraz wywieszenia informacji na tablicy ogłoszeniowej szkoły. Uzasadnienie: wysokie koszty powiadomień dokonywanych listami poleconymi za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Organ prowadzący nie dysponuje wystarczającymi narzędziami do ustalenia adresu zamieszkania rodziców uczniów. Powiadomienie rodziców o likwidacji szkoły/placówki z dużym prawdopodobieństwem może okazać się nieskuteczne z powodu trudnego do ostatecznego zdefiniowania pojęcia uczestnika zajęć (czy to tylko uczestnik zajęć stałych, czy również okresowych bądź okazjonalnych). Problem ten w szczególności dotyczy poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdzie nie tworzy się rady rodziców.
647.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 94	Rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy z dniem 31 sierpnia następnego roku. W szkołach, w których uczeń podlega klasyfikacji semestralnej, semestry kończą się z dniem 31 stycznia i 31 sierpnia każdego roku.
648.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Przywrócić brzmienie art. 122 ust. 1 P.o w brzmieniu sprzed 1.09.2019 r.	Przyznawanie dofinansowania za doksztalcenie młodocianego pracownika niezależnie od rodzaju zdanego egzaminu w zależności od tego, jaki status ma pracodawca.
649.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 122 ust. 6 – „właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika” zamienić na „właściwy ze względu na siedzibę pracodawcy w dniu zdania egzaminu przez młodocianego”.	Weryfikacja miejsca zamieszkania młodocianego pracownika polega często na złożeniu oświadczenia przez młodocianego (brak meldunku, zamieszkiwanie gdzie indziej niż wskazywałyby na to meldunek) problem sprawia też częsta zmiana miejsca zamieszkania młodocianego, o czym nie zawsze powiadamia on pracodawcę itp. Określanie właściwości organu wg siedziby pracodawcy byłoby prostsze z uwagi na ogólną dostępność tych danych (KRS, CEIDG).
650.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 131 ust. 4	Wprowadzenie możliwości ustalania dodatkowych kryteriów rekrutacyjnych przez komisje rekrutacyjne, w przypadku równorzędnych wyników uzyskanych przez kandydatów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego (szczególnie w przypadku postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli).

651.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 134 ust. 2	<p>Pierwszeństwo kandydatów zamieszkujących dany powiat. Obecnie w Krakowie ok. 40% procent kandydatów to osoby spoza niego. Polityka oświatowa powinna być prowadzona w taki sposób, żeby w mniejszych ośrodkach oferowano kształcenie na wysokim poziomie, wzmocnienie szkół w mniejszych powiatach. Przyczyni się to do podjęcia kształcenia w miejscu zamieszkania przez większą liczbę kandydatów. Możliwość wprowadzenia progów punktowych do szkół ponadpodstawowych. Zmniejszyłoby to liczbę kandydatów, zwłaszcza w liceach. W latach, w których nie ma kumulacji, do niektórych liceów kandydat może się dostać z bardzo małą liczbą punktów.</p> <p>Skrócenie czasu, w jakim odbywa się postępowanie rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych. Obecnie rekrutacja trwa całe wakacje. Powoduje to problemy z wykorzystaniem urlopów przez nauczycieli, jak również stanowi niedogodność dla rodziców i kandydatów. Przesunięcie na wcześniejszy termin egzaminu ósmoklasisty pozwoli zakończyć postępowanie rekrutacyjne i uzupełniające już w pierwszej połowie lipca.</p>
652.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	W art. 134 ust. 2 pkt 4 dodaje się literę c) w brzmieniu: „c) ukończenie przez kandydata szkoły muzycznej I stopnia”.	<p>Realizacja obowiązków ucznia szkoły muzycznej I stopnia w cyklu 4- czy 6-letnim, skutkująca jej ukończeniem, wymaga w okresie równoczesnej nauki w szkole podstawowej dodatkowego, bardzo dużego zaangażowania i wysiłku ucznia, poświęcającego czas na kształcenie i rozwój artystyczny, poza obowiązkami związanymi ze szkołą ogólnokształcącą.</p> <p>Dotąd w procesie rekrutacyjnym do pierwszych klas publicznych szkół ponadpodstawowych w żaden sposób nie jest to uwzględniane, w przeciwieństwie do osiągnięć wymienionych na świadectwie ukończenia szkoły ogólnokształcącej, np. uzyskania wysokiego miejsca w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, czy też w zakresie aktywności społecznej, wymagających niejednokrotnie nieproporcjonalnie mniej czasu i wysiłku. Dopisanie dodatkowego kryterium, uwzględniającego ten dodatkowy obszar rozwoju uczniów szkół podstawowych, przyczyniłoby się do dowartościowania sfery artystycznej na etapie wszechstronnego kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży.</p>
653.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 151	<p>Przyjęcie ucznia zamieszkałego w obwodzie do I klasy szkoły podstawowej następuje na podstawie zgłoszenia. Do zgłoszenia dołącza się oświadczenie o miejscu zamieszkania rodziców, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej. Jednak przepisy nie przewidują możliwości weryfikacji takiego oświadczenia. Należy wprowadzić zmianę w tym artykule, poprzez dopisanie ustępu o możliwości żądania dokumentów potwierdzających okoliczności zawarte w oświadczeniu (analogicznie jak to jest w przypadku weryfikacji oświadczeń dołączonych do wniosku o przyjęcie ucznia spoza obwodu, tj.</p>

			„Przewodniczący komisji rekrutacyjnej może żądać dokumentów potwierdzających okoliczności zawarte w oświadczeniach, o których mowa w ust. 2, w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego, lub może zwrócić się do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata o potwierdzenie tych okoliczności. (...)”.
654.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 161 ust. 2 „Z wyłączeniem placówek oświatowo-wychowawczych, dla których postępowanie uzupełniające powinno zakończyć się do końca września roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, na który jest przeprowadzane postępowanie rekrutacyjne”.	Postępowanie uzupełniające powinno zakończyć się do końca sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, na który jest przeprowadzane postępowanie rekrutacyjne. Wyłączenie z tego terminu placówek oświatowo-wychowawczych przez np. wydłużenie terminu do końca września. Przepis w odniesieniu do ww. placówek w praktyce jest martwy – większość nowych uczestników zajęć decyduje o uczestnictwie w konkretnych zajęciach lub zajęciach w konkretnej placówce dopiero po otrzymaniu planu lekcji ze szkoły (we wrześniu) i wtedy też powinna odbywać się rekrutacja uzupełniająca.
655.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 165 ust. 7 i 9	„7. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego nie dłużej niż przez okres pierwszych 24 miesięcy korzystania z nauki w Polsce. Dodatkową naukę języka polskiego dla tych osób organizuje organ prowadzący szkołę. 9. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 7, przysługuje także osobom będącym obywatelami polskimi, podlegającym obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki; osoby te korzystają z uprawnienia, o którym mowa w ust. 7, nie dłużej niż przez okres pierwszych 24 miesięcy korzystania z nauki w Polsce”.
656.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 168 ust. 4	„3a) w przypadku przedszkoli lub innych form wychowania przedszkolnego – wskazanie lokalizacji placu zabaw, a także informację o spełnieniu warunków bezpieczeństwa i higieny; spełnienie tych wymagań potwierdza się przez dołączenie do zgłoszenia odpowiednio pozytywnej opinii właściwego powiatowego inspektora nadzoru budowlanego i/lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego i/lub pozytywnej opinii komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej”.
657.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 168 ust. 4a i 4 b	„4a. Osoba fizyczna składająca zgłoszenie do ewidencji, o którym mowa w ust. 4, dołącza do wniosku pisemne oświadczenie wskazujące osobę fizyczną lub osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego, która przejmie prowadzenie szkoły lub placówki w przypadku zgonu osoby składającej

			<p>zgłoszenie. Oświadczenie zawiera zgodę osoby fizycznej albo osoby prawnej, która ma przejąć prowadzenie szkoły lub placówki niepublicznej.</p> <p>4b. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4a, może zostać zmienione przez osobę fizyczną w każdym czasie po uzyskaniu wpisu do ewidencji”.</p>
658.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 168 ust. 5a	<p>„5a. Szkoła, o której mowa w ust. 4 pkt 6 lit. a, prowadząca kształcenie zawodowe, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”.</p>
659.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 168 ust. 12	<p>„2. Organ lub podmiot, o których mowa w ust. 1 i 2, wydają decyzje o odmowie wpisu do ewidencji, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zgłoszenie nie zawiera danych wymienionych w ust. 4 albo podane w nim dane są błędne i mimo wezwania nie zostało uzupełnione albo poprawione w wyznaczonym terminie; 2) statut szkoły lub placówki jest sprzeczny z obowiązującym prawem i mimo wezwania nie został zmieniony; 3) stwierdza brak zapotrzebowania na ofertę przedstawioną przez osobę zamierzającą prowadzić szkołę lub placówkę na danym terenie”.
660.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	Art. 169 ust. 1 pkt 5)	<p>„5) zaprzestania przez szkołę lub placówkę prowadzenia zajęć edukacyjnych przez okres dłuższy niż 3 miesiące”.</p>
661.	Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela	W art. 9d ust. 7 zastąpić słowa: „(...) w roku otrzymania co najmniej dobrej oceny pracy...” na słowa: „(...) w okresie roku od otrzymania co najmniej dobrej oceny pracy...”.	<p>Proponowany zapis ułatwi złożenie wniosku nauczycielom kontraktowym kończącym staż na stopień nauczyciela mianowanego przed końcem roku kalendarzowego i zapobiegnie zdarzającym się sytuacjom, w których niedotrzymanie aktualnie obowiązującego terminu powoduje konieczność ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.</p>
662.	Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela	Art. 9g Powoływanie komisji egzaminacyjnych.	<p>Proponuje się, aby przedstawiciel związków zawodowych uczestniczył w pracach komisji jako obserwator, a nie członek komisji. Obecność przedstawiciela związku zawodowego powinna gwarantować ochronę praw nauczyciela, a nie wpływać na wynik egzaminu.</p>
663.	Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela	Art. 30 ust. 1 pkt 2 i art. 34a ust. 1 W przywołanych przepisach proponuje się zastąpić określenie „wychowawcy klasy” określeniem „wychowawcy oddziału”.	<p>Proponowana zmiana ma na celu wyeliminowanie problemów interpretacyjnych oraz dostosowanie terminologii stosowanej w ustawie Karta nauczyciela do przepisów ustawy Prawo oświatowe. Zgodnie z art. 96 ust. 1 i 2 ustawy Prawo oświatowe podstawową jednostką organizacyjną szkoły, z wyjątkiem szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, jest oddział. Oddziałem opiekuje się nauczyciel wychowawca. Zastosowane w ustawie Karta nauczyciela pojęcie klasy, odpowiada znaczeniowo pojęciu oddziału.</p>

664.	Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela	Art. 42 ust. 7 pkt 3 otrzymuje nowe brzmienie: Dodanie pkt e): „- nauczycieli pałaców młodzieży, młodzieżowych domów kultury, ognisk pracy pozaszkolnej, pozaszkolnych placówek specjalistycznych, międzyszkolnych ośrodków sportowych, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 25 godzin” oraz usunięcie z art. 42 ust. 3 pkt 9 tabeli.	Należy nadać organowi prowadzącemu kompetencję określania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom pałaców młodzieży, młodzieżowych domów kultury, ognisk pracy pozaszkolnej, pozaszkolnych placówek specjalistycznych, międzyszkolnych ośrodków sportowych.
665.	Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela	W art. 64 ustalić 35 dni roboczych urlopu wypoczynkowego dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach, w których są przewidziane ferie szkolne.	Rozwiązanie to pozwoli udostępnić uczniom i nauczycielom infrastrukturę szkół w tym bazę sportową, pracownie i biblioteki.
666.	Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela	Art. 70c „3. Za spełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, uznaje się również odpowiednio udział nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz nauczycieli praktycznej nauki zawodu, o których mowa w ust. 1, w formach doskonalenia zawodowego realizowanych u pracodawców w ramach regionalnych programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295) oraz w specjalistycznych firmach szkoleniowych”.	Postulowana zmiana dotyczy możliwości zdobywania specjalistycznych umiejętności zawodowych przez nauczycieli zawodu, również na kursach organizowanych przez firmy szkoleniowe. Nie wszyscy pracodawcy są zainteresowani przyjmowaniem nauczycieli na szkolenia i częstokroć nie posiadają specjalistów, którzy mogliby takowe poprowadzić.

667.	Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 września 2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli		Ujednolicenie przepisów dotyczących awansu zawodowego nauczyciela (9 miesięcy; 1,9 miesięcy; 2,9 miesięcy; awans zawodowy według nowych przepisów pomijający zadanie multimedialne).
668.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie określenia wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w wolnym od pracy	§ 8 i 9	Proponuje się rozważenie możliwości dokonania zmian w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie określenia wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w czasie wolnym od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 416 z późn. zm.) w § 8 i 9 określającym wykaz zajęć prowadzonych przez nauczycieli uznanych za pracę w warunkach trudnych i uciążliwych poprzez ujęcie zajęć prowadzonych w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. W §8 pkt 8 wyżej wymienionego rozporządzenia należy również uwzględnić możliwość dokonania zmian poprzez nadanie brzmienia: „zajęć w specjalnych przedszkolach (oddziałach), szkołach (oddziałach) specjalnych oraz prowadzenie indywidualnego nauczania dziecka zakwalifikowanego do kształcenia specjalnego”.
669.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie określenia wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w wolnym od pracy	§ 8 i 9	W § 8 i 9 niniejszego rozporządzenia określającym wykaz zajęć prowadzonych przez nauczycieli uznanych za pracę w warunkach trudnych i uciążliwych, proponuje się ująć zajęcia prowadzone z uczniami szkół artystycznych posiadającymi orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Takie rozwiązanie pozwoli dyrektorom szkół i placówek artystycznych, w tym wchodzących w skład placówek specjalnych, na wypłatę nauczycielom prowadzącym zajęcia z dziećmi posiadającymi orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, dodatków z tytułu trudnych i uciążliwych warunków pracy, podobnie jak ma to miejsce w przypadku nauczycieli prowadzących zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze oraz zajęcia dydaktyczne i wychowawcze w specjalnych przedszkolach (oddziałach), szkołach (oddziałach) specjalnych oraz prowadzących indywidualne nauczanie dziecka zakwalifikowanego do kształcenia specjalnego.

670.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym	§ 4	<p>Dokonując wykładni językowej przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1113), można dojść do wniosku, że szkoły zostały zorganizowane tylko dla tych osób, które są niepełnosprawne od urodzenia i rozpoczynają naukę od szkoły podstawowej, konsekwentnie przechodząc do kolejnego typu szkoły. Zapewne dla tej kategorii osób granice określone w § 4 rozporządzenia są zakreślone na wystarczającym poziomie. Jednak w wielu przypadkach stosowanie wykładni językowej oznaczać będzie dla osób niepełnosprawnych niemożność korzystania z przysługującego im konstytucyjnego prawa do nauki. Dotyczyć to może osób, które stały się niepełnosprawne (np. utrata wzroku) w trakcie swojej edukacji lub też postanowiły podnieść poziom swojego wykształcenia ogólnego po przekroczeniu granic wiekowych wskazanych w tym rozporządzeniu i kontynuować naukę na studiach wyższych albo zdobyć tytuł zawodowy robotnika wykwalifikowanego lub technika.</p> <p>Zmierzając do ustalenia znaczenia przepisów prawa oświatowego dotyczących zakreślonego zagadnienia przy wykorzystaniu wykładni językowej, należy dojść do wniosku, że kształt szkolnictwa specjalnego w Polsce nadaje nie Konstytucja RP, nie ustawa o systemie oświaty, ale wydane na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy o systemie oświaty rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1113), a w szczególności § 4 tego rozporządzenia stanowiący dla osób niepełnosprawnych barierę wieku dla kontynuowania lub rozpoczęcia nauki w szkole. W państwie prawa rozporządzenie nie może być niezgodne z aktem prawnym wyższego rzędu.</p>
671.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach	§ 6 i § 12	<p>Zindywidualizowane ścieżki kształcenia obecnie organizowane są na podstawie opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej i organizowane są na terenie szkoły indywidualnie dla danego ucznia. Ze względu na fakt, że obecnie ta forma wsparcia uczniów jest bardzo popularna, a także ze względu na braki kadrowe, postulujemy wprowadzenie możliwości realizacji ww. godzin w grupach do 5 uczniów.</p>

672.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach	§ 6 Zindywidualizowana ścieżka realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz zindywidualizowana ścieżka kształcenia.	Powinien zostać określony wymiar godzin zajęć w ramach zindywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz zindywidualizowanej ścieżki kształcenia, podobnie jak to jest w przypadku nauczania indywidualnego, z tym że wymiar tych godzin powinien być niższy niż nauczanie indywidualne ze względu na fakt, że ta forma przewiduje realizację części zajęć razem z oddziałem klasowym.
673.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły podstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej	§ 1 Treść ogłoszenia o konkursie.	W ogłoszeniu o konkursie winny być wskazane: termin i miejsce posiedzenia komisji (a przynajmniej możliwość zawarcia w ogłoszeniu takiej informacji). Umożliwiłyby to kandydatom pozyskanie tej informacji z większym wyprzedzeniem. Obecnie przewodniczący informuje o tym kandydatów dopiero po złożeniu przez nich oferty. Po zmianie treści ogłoszenia przewodniczący komisji informowałby o terminie posiedzenia tylko w przypadku zmiany terminu lub miejsca posiedzenia.
674.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły podstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej	§ 4 Kompetencje komisji (analiza formalna dokumentów).	Analiza formalna dokumentów winna być dokonywana przed posiedzeniem komisji przez organ prowadzący. Kandydaci, których oferta nie jest kompletna, powinni być pisemnie wezwani do jej uzupełnienia. Spełnienie przez kandydatów warunków formalnych nie powinno być przedmiotem głosowania, ponieważ nie jest to kwestia ocenna, a jedynie stwierdzenie obiektywnego faktu. Komisja powinna skupić się wyłącznie nad oceną merytoryczną kandydatów, którzy spełniają warunki formalne.

675.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły podstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej lub publicznej placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej	§ 8 ust. 2 Stwierdzenie nieważności konkursu.	W § 8 ust. 2 powinien znaleźć się zapis określający termin, do którego uczestnicy postępowania mogą zgłaszać nieprawidłowości, które mogły mieć wpływ na wynik konkursu, np. 7 dni. Po tym czasie organ prowadzący zatwierdzałby wynik konkursu.
676.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym	§ 6 Zajęcia wychowania przedszkolnego lub zajęcia edukacyjne realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów.	Powinien zostać określony wymiar godzin zajęć wychowania przedszkolnego i zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów, podobnie jak to jest w przypadku nauczania indywidualnego, z tym że wymiar tych godzin powinien być niższy niż nauczanie indywidualne ze względu na fakt, że ta forma przewiduje realizację części zajęć razem z oddziałem klasowym.
677.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw	§ 17	W związku z coraz większą w ostatnich latach liczbą uczniów niebędących obywatelami polskimi, pobierających naukę w polskich szkołach, należałoby przyjąć rozwiązania polegające na prowadzeniu nauki języka polskiego jako obcego nie „w każdej” szkole, a w większych grupach międzyszkolnych w wybranych szkołach po godzinach realizacji podstawy programowej.

678.	<p>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli</p>	<p>Wnioskowany przepis do dodania §3 ust. 7 o brzmieniu: „7. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w placówce oświatowej – placówce wychowania pozaszkolnego (młodzieżowym domu kultury, pałacu młodzieży), posiada osoba, której kwalifikacje zostały określone w § 3 ust. 1 pkt 1, 2, 3 rozporządzenia, lub osoba, która ukończyła: 1) studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie na kierunku (specjalności) innym niż wymieniony w ust. 1 pkt 1 i 2, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne (czyli posiada kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela) i posiada ponadto przygotowanie kierunkowe poprzez; a) ukończony kurs kwalifikacyjny o określonej specjalności uznanej przez dyrektora placówki za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć, b) ukończony kurs instruktorski (o danej specjalności artystycznej lub przedmiotowej) potwierdzony dyplomem, zaświadczeniem, certyfikatem uznanym przez dyrektora placówki za odpowiednie przygotowanie do prowadzenia danych zajęć, c) stopień instruktorski – uprawnienia wydawane przez Ministerstwo Kultury potwierdzone dyplomem lub zaświadczeniem Ministerstwa Kultury w przypadku przedmiotów artystycznych uznanym przez dyrektora placówki za odpowiednie przygotowanie do prowadzenia danych zajęć. d) posiada ukończony kurs specjalistyczny, potwierdzony dyplomem, zaświadczeniem, certyfikatem, e) posiada kwalifikacje do prowadzenia zajęć sportowych zgodnie § 9 pkt 1 i 2 (tegoż rozporządzenia z rozszerzeniem o placówki wychowania pozaszkolnego) z licencjatem trenera, patentem, w przypadku zajęć sportowych i innych, uznanym przez dyrektora placówki za odpowiednie przygotowanie do prowadzenia danych zajęć”.</p>	<p>Ustawodawca nie uwzględnił specyfiki placówek wychowania pozaszkolnego – młodzieżowych domów kultury, pałaców młodzieży. Placówki te zostały wymienione w § 3.1. w grupie placówek oświatowych, ale nie uwzględniono ich specyfiki, stąd trudności związane z zatrudnieniem wysoko wyspecjalizowanej kadry dla różnorodności organizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży w młodzieżowych domach kultury/pałacach młodzieży.</p>
------	---	--	--

679.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół	§ 9. „Ramowe plany nauczania określone odpowiednio w załącznikach nr 4 i 5 do rozporządzenia, w zakresie dotyczącym ustalania przez dyrektora liceum ogólnokształcącego albo technikum jednego przedmiotu spośród przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka, logika oraz język łaciński i kultura antyczna, który będzie realizowany w klasie I, stosuje się, począwszy od roku szkolnego 2020/2021. W roku szkolnym 2019/2020 dyrektor liceum ogólnokształcącego albo technikum ustali jeden przedmiot spośród przedmiotów: filozofia, plastyka i muzyka, który będzie realizowany w klasie I”.	W technikum dyrektor powinien mieć możliwość wyboru logiki, jako przedmiotu realizowanego w I klasie. Nauczyciele przedmiotów zawodowych oraz matematycy zgłaszają potrzebę kształcenia uczniów w tym przedmiocie, w celu lepszego przygotowania do pracy w takich zawodach jak informatyk, elektronik, automatyk, programista czy elektryk. Podstawa programowa z matematyki w zbyt wąskim zakresie ujmuje zagadnienia związane z logiką. Proponuje się również we wszystkich szkołach ponadpodstawowych do podstawy programowej wprowadzić naukę o elementach ekonomii i elementach prawa.
680.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli	§ 8 Zatwierdzanie arkusza organizacyjnego pracy szkoły.	Nadanie kompetencji organowi prowadzącemu do ustalenia zasad przygotowania arkusza organizacyjnego zgodnych m.in. z przyjętymi strategiami oświatowymi, w tym ustalenia limitów etatów, które nie są określone w odrębnych przepisach. Zmiana trybu zatwierdzania arkusza. Arkusz powinien być składany do organu prowadzącego po uzyskaniu pozytywnej opinii organu nadzoru pedagogicznego.
681.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli	Art. 168 ust. 13	1. Doprecyzowanie przepisów tak, aby jednoznacznie wskazywały, iż możliwe jest wykazywanie do dotacji tylko dzieci uczęszczających do zgłoszonych lokalizacji. Ustalenia kontroli wskazują również, iż niesamorządowe przedszkola prowadzą działalność w lokalach niezgłoszonych do ewidencji szkół i placówek niepublicznych lub rejestru szkół i placówek publicznych jako miejsce prowadzenia zajęć i wykazują dzieci tam uczęszczające do dotacji. Sytuacje powyższe mają miejsce pomimo aktualnie obowiązujących przepisów, które uzależniają założenie publicznej jednostki oświatowej od uzyskania zezwolenia (88 ust. 4 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe), niepublicznej natomiast od wpisu do ewidencji (art. 168 ust. 1 ww. ustawy) oraz wymogu zmiany zezwolenia w przypadku utworzenia innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (art. 90a ust. 1 ww. ustawy w przypadku podmiotu publicznego) lub obowiązku zgłoszenia zmiany danych zawartych w zgłoszeniu (art. 168 ust. 13) w przypadku podmiotu niepublicznego.

682.	Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie oceny pracy nauczycieli		Uproszczenie procedury oceny pracy dyrektora szkoły – bez punktacji. Ponadto to pracodawca, tj. organ prowadzący, powinien mieć uprawnienia do oceniania dyrektorów podległych jednostek oświatowych.
683.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie przez osobę prawną lub osobę fizyczną szkoły lub placówki publicznej	§ 3 ust. 1	„4a) w przypadku przedszkoli lub innych form wychowania przedszkolnego – wskazanie lokalizacji placu zabaw, a także informację o spełnieniu warunków bezpieczeństwa i higieny”.
684.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie przez osobę prawną lub osobę fizyczną szkoły lub placówki publicznej	§ 3 ust. 2	„5a) opinie właściwego miejscowo powiatowego inspektora nadzoru budowlanego i/lub komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej i/lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o warunkach bezpieczeństwa i higieny”.
685.	Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie przez osobę prawną lub osobę fizyczną szkoły lub placówki publicznej	§ 4	„Organ jednostki rejestrującej może wydać odmowę udzielenia zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej, jeżeli nie ma zapotrzebowania na ofertę przedstawioną przez osobę zamierzającą założyć szkołę lub placówkę publiczną”.

686.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 24	<p>„1. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego uzyskała informację, że uczeń placówki wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 16–21, jest uczniem więcej niż jednej takiej placówki, występuje do tych placówek o uzyskanie od rodzica ucznia pisemnego oświadczenia wskazującego jedną z tych placówek jako placówkę, do której uczeń uczęszcza w danym roku szkolnym, i przekazanie go tej jednostce samorządu terytorialnego, w terminie 30 dni od dnia tego wystąpienia.</p> <p>2. Dotację, o której mowa w art. 16–21, od miesiąca otrzymania oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje placówka wychowania przedszkolnego wskazana w oświadczeniu.</p> <p>3. Do czasu otrzymania przez jednostkę samorządu terytorialnego oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, dotację, o której mowa w art. 16–21, otrzymuje ta placówka wychowania przedszkolnego, w której uczeń jest wpisany do dziennika zajęć placówki wychowania przedszkolnego jako pierwszy. Jeżeli uczeń został wpisany do dziennika zajęć placówki wychowania przedszkolnego w tym samym terminie w więcej niż jednej placówce wychowania przedszkolnego, dotację, o której mowa w art. 16–21, otrzymuje placówka wychowania przedszkolnego wskazana przez jednostkę samorządu terytorialnego”.</p>
687.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 26	<p>Proponuje się stopniowe odejście od udzielania dotacji, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, np. brak dotacji od 1 września 2024 r. na słuchaczy rozpoczynających kształcenie w szkole, o której mowa w art. 26 ust. 2 u.f.z.o.</p>
688.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 27	<p>„1. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego uzyskała informację, że uczeń szkoły, o której mowa w art. 25 ust. 3 i 4 oraz art. 26 ust. 2, jest uczniem więcej niż jednej takiej szkoły, występuje do tych szkół o uzyskanie od rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia pisemnego oświadczenia wskazującego jedną z tych szkół jako szkołę, do której uczeń uczęszcza w danym roku szkolnym i przekazanie go tej jednostce samorządu terytorialnego, w terminie 30 dni od dnia tego wystąpienia.</p> <p>2. Dotację, o której mowa w art. 25 ust. 3 i 4 oraz art. 26 ust. 2, od miesiąca otrzymania oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje szkoła wskazana w tym oświadczeniu.</p> <p>3. Do czasu otrzymania przez jednostkę samorządu terytorialnego oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, dotację, o której mowa w art. 25 ust. 3 i 4 oraz art. 26 ust. 2, otrzymuje ta szkoła, w której uczeń jest wpisany do księgi uczniów jako pierwszy. Jeżeli uczeń został wpisany do księgi uczniów w tym samym terminie w więcej niż jednej szkole, dotację, o której mowa w art. 25 ust. 3 i 4 oraz art. 26 ust. 2, otrzymuje szkoła wskazana przez jednostkę samorządu terytorialnego”.</p>

689.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 33 ust. 1 pkt 4	„Organ prowadzący szkołę, przekaze zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego i udokumentuje uzyskanie certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie danej kwalifikacji przez słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników egzaminu zawodowego przez okręgową komisję egzaminacyjną Na wniosek organu prowadzącego szkołę, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna wydaje niezwłocznie zaświadczenie o uzyskaniu certyfikatu kwalifikacji zawodowej w zakresie danej kwalifikacji przez słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego”.
690.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 34	„1. Dotacje, o których mowa w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30 oraz 31 ust. 1, są przekazywane na specjalnie wydzielony do tego celu rachunek bankowy przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 6–8 ustawy – Prawo oświatowe, lub zespołu szkół lub placówek, w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że części za styczeń i za grudzień są przekazywane w terminie odpowiednio do dnia 20 stycznia oraz do dnia 15 grudnia roku budżetowego W przypadku dotacji, o której mowa w art. 31 ust. 1, liczba części należnej dotacji jest równa liczbie miesięcy, w których prowadzony jest dany kwalifikacyjny kurs zawodowy”.
691.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Dodanie w art. 34 u.f.z.o. treści jednoznacznie wskazującej, iż rachunek bankowy, na który jest przekazywana dotacja, służy wyłącznie do celów dotacyjnych (otrzymywanie i wydatkowanie dotacji) podmiotu dotowanego.	Treść art. 34 ust. 1 u.f.z.o. wskazuje aktualnie, iż dotacje winny być przekazywane na rachunek bankowy przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, o której mowa w art. 2 pkt 6–8 ustawy – Prawo oświatowe, lub zespołu szkół lub placówek, bez jednoznacznego uszczegółowienia, iż rachunek bankowy, na który jest przekazywana dotacja, służy wyłącznie do celów dotacyjnych (otrzymywanie i wydatkowanie dotacji). Aktualnie obowiązujący przepis znacznie utrudnia proces kontroli i umożliwia nadużycia w rozliczaniu środków dotacji. Dotacja bowiem przekazywana jest na rachunek dotowanego podmiotu, gdzie środki publiczne mieszają się z innymi wpłatami, takimi jak chesne, opłaty za wyżywienie, opłaty złotówkowe i inne. Ponadto w wielu przypadkach podmioty dotowane dzielą rachunek bankowy z organem prowadzącym, który na co dzień korzysta ze środków zgromadzonych na wspólnym rachunku. Należy zaznaczyć, iż przepływ dotacji jako środków podlegających szczególnym zasadom rozliczania winien być przejrzysty i rzetelny. Kwestia osobnego rachunku jest o tyle istotna, że kontrola wykorzystania dotacji winna opierać się na metodzie kasowej wykorzystania dotacji, stosowanej w planowaniu i sprawozdawczości budżetowej, tj. na kontroli fizycznego przepływu środków dotacyjnych z rachunku bankowego, na który przekazano dotację, o czym stanowią przepisy ustawy o finansach publicznych (art. 251 ust. 4), u.f.z.o. (art. 35 ust. 3) i orzecznictwo sądów administracyjnych (np. I SA/Gd 1381/13).

692.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 36 ust. 6, 7 i 8	<p>Ust. 6. W przypadku utrudniania lub udaremniania przez szkołę lub placówkę, o której mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32 lub przez organ prowadzący tę szkołę lub placówkę czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 2, organ dotujący wzywa dyrektora tej szkoły lub placówki lub organ prowadzący tę szkołę lub placówkę do zaprzestania tych działań w wyznaczonym terminie.</p> <p>Ust. 7. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 6, organ dotujący wstrzymuje szkole lub placówce, o której mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32, dotacji do dnia umożliwienia przeprowadzenia w tej szkole lub placówce czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 2.</p> <p>Ust. 8. Środki przekazane szkole lub placówce, o której mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32 za okres, którego dotyczyło wstrzymanie dotacji, mogą być wykorzystane wyłącznie na refundację wydatków związanych z realizacją zadań szkoły lub placówki, o których mowa w art. 35 ust. 1, poniesionych przez szkołę lub placówkę w okresie roku budżetowego, w którym dotacja została wstrzymana. Jeżeli okres wstrzymania dotacji przypada na więcej niż jeden rok budżetowy, przekazane środki mogą być wykorzystane proporcjonalnie do okresów wstrzymania dotacji w poszczególnych latach budżetowych.</p>
693.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 36	<p>Rozszerzenie uprawnień ujętych w art. 36 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (dalej u.f.z.o.).</p> <p>Jednostki niesamorządowe wykazują do dotacji uczniów, wychowanków i słuchaczy uczęszczających do podmiotów dotowanych, dla których organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego (dalej j.s.t.), którzy równocześnie wykazywani są do dotacji w innych j.s.t. Weryfikacja prawidłowości udzielania dotacji jest utrudniona z uwagi na treść art. 36 u.f.z.o., który daje uprawnienia jedynie do przetwarzania danych osobowych znajdujących się w dokumentacji kontrolowanego podmiotu. Treść tego artykułu uniemożliwia także weryfikację danych osobowych (np. miejsca zamieszkania ucznia) z innymi źródłami niż dokumentacja kontrolowanej jednostki (pomimo iż j.s.t. ma dostęp do danych dzieci uczęszczających do jednostek oświatowych, dla których jest organem prowadzącym, oraz do baz danych mieszkańców, a nawet obywateli z terenu całego kraju). Tym samym brak danych (lub nieprawidłowe dane) dotyczących miejsca zamieszkania lub danych kontaktowych zawartych w dokumentacji podmiotu dotowanego uniemożliwia weryfikację bezpośrednio z uczniem lub jego opiekunem prawnym faktu uczęszczania do danej placówki.</p>

694.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Rozszerzenie w art. 36 ust. 6 i ust. 7	Rozszerzenie w art. 36 ust. 6 i ust. 7 u.f.z.o. prawa do wstrzymania dotacji w przypadku utrudniania lub udaremniania czynności kontrolnych o jednostki niewymienione w powyższych przepisach, ponieważ w aktualnym stanie prawnym, w przypadku braku współpracy przy kontroli organ dotujący nie ma uprawnień do wstrzymania dotacji, co powoduje, iż niewspółpracujący z kontrolującym podmiot (np. nieprzedstawiający żadnych dokumentów do kontroli) jest nadal dotowany.
695.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 37	<p>„Jeżeli szkoła lub placówka, o której mowa w art. w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie przekazała rozliczenia wykorzystania dotacji za rok bazowy lub nie dokonała w rozliczeniu korekty błędów w terminie wskazanym przez organ dotujący, 2) nie przekazała informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, na które jest udzielana dotacja zgodnie z art. 34 ust. 2, w terminie określonym w uchwale, o której mowa w art. 38 ust. 1, 3) nie wykonała decyzji administracyjnej lub prawomocnego wyroku sądu wydanych w związku z przekazaną dotacją – organ dotujący wzywa dyrektora szkoły lub placówki lub organ prowadzący tę szkołę lub placówkę do wykonania działań, o których mowa w pkt 1–3, w wyznaczonym terminie. <p>2. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu, o którym mowa w ust. 1, organ dotujący wstrzymuje szkole lub placówce, o której mowa w art. w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32 dotacje do dnia wykonania działań, o których mowa w ust. 1.</p> <p>3. Środki przekazane szkole lub placówce, o której mowa w art. w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32, za okres, którego dotyczyło wstrzymanie dotacji, mogą być wykorzystane wyłącznie na refundację wydatków związanych z realizacją zadań szkoły lub placówki, o których mowa w art. 35 ust. 1, poniesionych przez szkołę lub placówkę w okresie roku budżetowego, w którym dotacja została wstrzymana. Jeżeli okres wstrzymania dotacji przypada na więcej niż jeden rok budżetowy, przekazane środki mogą być wykorzystane proporcjonalnie do okresów wstrzymania dotacji w poszczególnych latach budżetowych”.</p>

696.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 39	<p>„W przypadku, gdy Gmina, która nie zapewnia wszystkim dzieciom, którym ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, miejsca korzystania z wychowania przedszkolnego, organ stanowiący tej Gminy, w drodze uchwały, może wyrazić zgodę na udzielenie dotacji, o której mowa w:</p> <p>1) art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 21 ust. 1, w odniesieniu do podstawowej kwoty dotacji – w wysokości wyższej niż określona odpowiednio w art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 21 ust. 1, w odniesieniu do podstawowej kwoty dotacji”.</p>
697.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 49 ust. 2	<p>„2. Przepis ust. 1 nie dotyczy egzekucji prowadzonej w przypadku stwierdzenia, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, obowiązku zwrotu dotacji niewykorzystanej, wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości, o ile obowiązek zwrotu dotyczy dotacji, o której mowa w niniejszej ustawie”.</p>
698.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 51	<p> dodanie ust. 11</p> <p>„11. Organ prowadzący odpowiednio przedszkole, inne formy wychowania przedszkolnego oraz szkołę, o której mowa w ust. 1–9 przekazuje jednostce samorządu terytorialnego w terminie 14 dni od dnia uzyskania informacji o miejscu zamieszkania ucznia lub jego zmianie oświadczenie rodzica lub opiekuna prawnego o aktualnym miejscu zamieszkania ucznia”.</p>
699.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 56 ust. 7	<p>„7. Dotacja celowa może być wykorzystana także na pokrycie kosztu drukowania i powielania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w celach dydaktycznych lub na zakup urządzeń umożliwiających drukowanie lub powielanie tych podręczników i materiałów, o ile zapewniono wszystkim uczniom szkoły komplet podręczników i materiałów ćwiczeniowych, a w przypadku uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – także na zakup sprzętu lub oprogramowania umożliwiającego odczyt podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w postaci elektronicznej”.</p>
700.	Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych	Art. 57	<p>„1. Jeżeli w latach następujących po roku, w którym udzielono dotacji celowej na wszystkich uczniów danej klasy, istnieje konieczność zapewnienia kompletu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla danej klasy, która nie funkcjonowała w danej szkole lub do tej klasy nie uczęszczali uczniowie, dotacja celowa, o której mowa w art. 55 ust. 5, jest udzielana do wysokości stanowiącej iloczyn liczby uczniów tej klasy, którym należy zapewnić komplet podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, oraz odpowiednio kwot, o których mowa w art. 55</p>

			ust. 5, z uwzględnieniem wskaźników, o których mowa w art. 55 ust. 6. Przepisy art. 56 ust. 2 oraz 4–6 stosuje się odpowiednio”.
701.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie przez osobę prawną lub osobę fizyczną szkoły lub placówki publicznej lub rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli		Wprowadzenie do ustawy lub rozporządzenia MEN zapisów dotyczących wymagań wobec lokalu, w którym prowadzone są zajęcia w ramach przedszkola publicznego i niepublicznego, w szczególności powierzchni lokalu, analogicznie jak dla innych form wychowania przedszkolnego: „Lokal, w którym mają być prowadzone zajęcia w ramach przedszkola, spełnia następujące warunki: 1) powierzchnia każdego pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt od 3 do 5 dzieci wynosi co najmniej 16 m ² ; w przypadku liczby dzieci większej niż 5 powierzchnia ulega odpowiedniemu zwiększeniu na każde kolejne dziecko, z tym że: a) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2 m ² , jeżeli czas pobytu dziecka nie przekracza 5 godzin dziennie, b) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2,5 m ² , jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie lub jest zapewniane leżakowanie”.
702.	Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej	Utworzenie nowego przepisu	Wprowadzenie w przepisach uprawnień organów dotujących do korzystania z ogólnopolskich baz danych lub korzystania przez wszystkie organy dotujące w Polsce z jednego wspólnego systemu, którego zasób mógłby być weryfikowany przez organy dotujące. Zasadne byłoby również rozważenie udostępnienia jednostkom samorządu terytorialnego rozszerzonej funkcjonalności Systemu Informacji Oświatowej (SIO), która dawałaby możliwość weryfikacji danych uczniów w takim zakresie, aby w trakcie prowadzonych kontroli organ dotujący mógł ustalić, czy konkretne dziecko, na które pobierana jest dotacja w danej jednostce systemu oświaty, nie zostało wykazane jako uczeń w innym podmiocie na terenie JST lub poza jej obszarem.
703.	Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej	Utworzenie nowego przepisu	Doprecyzowanie przepisów prawa tak, aby zobowiązywały służby Państwowej Straży Pożarnej i Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej do wskazywania limitów dzieci, które mogą bezpiecznie korzystać z usług przedszkola, a przedszkola do bezwzględnego ich stosowania. Należy również rozważyć wprowadzenie jednoznacznych przepisów, określających wymogi, jakie musi spełnić przedszkole zarówno publiczne, jak i niepubliczne, podobnie jak ma to miejsce w przypadku oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej.

			<p>Do dotacji dla niesamorządowych przedszkoli publicznych i niepublicznych wykazywana jest liczba dzieci przekraczająca limity ustalone w opiniach Państwowej Straży Pożarnej lub Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej dla budynku przeznaczonego na prowadzenie zajęć przedszkola, których przedstawienie jest wymagane przy złożeniu wniosku o wpis do rejestru szkół i placówek publicznych lub ewidencji szkół i placówek niepublicznych, prowadzonych przez organ dotujący (zdarza się również, że w powyższych opiniach nie są wskazywane limity przyjęć, co uniemożliwia weryfikację prawidłowości przyjęcia danej liczby dzieci do przedszkola). W obowiązujących przepisach oświatowych jedynie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań ochrony przeciwpożarowej, jakie musi spełniać lokal, w którym są prowadzone oddziały przedszkolny lub oddziały przedszkolne zorganizowane w szkole podstawowej albo jest prowadzone przedszkole utworzone w wyniku przekształcenia oddziału przedszkolnego lub oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkole podstawowej, ustala normy w tym zakresie, jednakże dotyczą one wyłącznie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Dodatkowo Kuratorium Oświaty, zatwierdzając arkusze organizacyjne, nie weryfikuje danych w nich zawartych z powyższymi limitami, czego konsekwencją jest zatwierdzanie arkuszy na liczbę dzieci przekraczającą dopuszczone normy.</p>
704.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	<p>Art. 90a ust. 2 Dodanie: „(...) i dotyczy również szkół i placówek, dla których organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego”.</p>	<p>Przepisy ustawy nie uwzględniają przypadku czasowej zmiany lokalizacji szkoły lub placówki, wynikającej z konieczności prowadzenia remontu/inwestycji w okresie poza przerwą wakacyjną lub feryjną i wobec powyższego stosowane są przepisy art. 89 dot. likwidacji szkoły lub placówki publicznej.</p>
705.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	<p>Art. 62 Dodanie ust. 3a. „Osoba, której powierzono stanowisko dyrektora szkoły lub placówki utworzonej w trybie art. 88, może zostać umocowana przed 1 września do czynności związanych z organizacją pracy szkoły lub placówki”.</p>	<p>Zgodnie z art. 88 w połączeniu z art. 94 szkoła rozpoczyna działalność edukacyjną z dniem 1 września. Dyrektor nowej jednostki również jest powoływany od 1 września. W przypadku realizowania przez jednostkę samorządu terytorialnego inwestycji dot. wybudowania budynku, w którym ma rozpocząć działalność nowa jednostka oświatowa, ze względu na powyższe, dopiero od 1 września zostaje umocowana osoba do wykonania czynności związanych m.in. z koniecznością zawarcia umów na dostawę mediów (co jest warunkiem koniecznym do odbioru, a następnie wydania pozwolenia na użytkowanie budynku). Wcześniejsze powołanie dyrektora nowej jednostki jest również ważne ze względu na właściwe zorganizowanie pracy szkoły przez m.in. zatrudnienie nauczycieli i pracowników administracji, przeprowadzeniem naboru uczniów itd. W aktualnym stanie prawnym powyższe czynności powierzane są innym podmiotom (dyrektorom szkół), które w żaden sposób nie są prawnie związane z nowo powstałą jednostką.</p>

706.	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe	<p>Dopisanie: „Art. 88a. Zmiana siedziby szkoły lub placówki prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego; utworzenie nowej lokalizacji. 1. Dopuszcza się zmianę siedziby szkoły lub placówki prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz utworzenie nowej lokalizacji w ciągu trwania roku szkolnego z wyłączeniem przepisów art. 89. 2. Zmiana siedziby szkoły lub placówki oraz utworzenie nowej lokalizacji odbywa się na podstawie decyzji organu prowadzącego szkołę lub placówkę”.</p>	<p>W przypadku, gdy w ciągu roku szkolnego zostanie zakupiony lokal/budynek na potrzeby szkoły lub placówki lub zostanie zakończone zadanie inwestycyjne polegające na wybudowaniu nowego budynku, rozpoczęcie zajęć dydaktycznych może nastąpić dopiero od 1 września. Takie rozwiązanie generuje koszty utrzymania pustego budynku oraz opóźnia rozpoczęcie zajęć i poprawę warunków edukacyjnych dla uczniów. Proponowane jest wprowadzenie artykułu dot. możliwości zmiany siedziby w ciągu roku szkolnego w sytuacji, jeżeli poprawi to warunki funkcjonowania jednostki.</p>
707.	Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o kasach zapomogowo-pożyczkowych	<p>Art. 5 Dodanie ust. 1a. „Kontrolę w zakresie finansowym sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego”.</p>	<p>Konieczne jest wskazanie dodatkowego podmiotu lub zmiana podmiotu sprawującego kontrolę nad działalnością kas zapomogowo-pożyczkowych. Obecny zapis art. 5 ust. 1. powierza ją wyłącznie organizacjom związkowym działającym u pracodawcy, u którego powstała KZP. W rzeczywistości organizacje te jej nie sprawują m.in. ze względu na brak stosownych kompetencji w zakresie finansowo-księgowym. W związku z powyższym nadzór nad tą sferą działalności KZP mogłaby sprawować instytucja nadzorująca działalność sektora bankowego i kas spółdzielczych lub instytucja zajmująca się ochroną praw konsumenckich.</p>
708.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	<p>Art. 1 Zmiana nazwy opłaty poprzez dodanie punktu 5c, określającego jej zakres przedmiotowy.</p>	<p>Zerwanie dotychczasowego powiązania opłaty miejscowej z normami klimatycznymi, walorami krajobrazowymi oraz warunkami umożliwiającymi pobyt osób w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych. W zamian opłata turystyczna, wzorem innych państw, będzie klasyczną opłatą pobytową. Fakultatywność jej wprowadzenia przez gminy na swoim terenie.</p>
709.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	<p>Art. 17 Wykreślenie z ust. 1 części przepisu dotyczącego wymogów klimatycznych, walorów krajobrazowych oraz warunków umożliwiających pobyt osób w tych celach.</p>	<p>Odstąpienie od formułowania warunków, jakie muszą spełnić miejscowości, aby mogła być w nich pobierana opłata turystyczna.</p>
710.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	<p>Art. 17 ust. 3 i 4 Uchylenie przepisów dotyczących delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia określającego minimalne warunki, jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową.</p>	

711.	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	Wprowadzenie ewentualnie alternatywnej idei/koncepcji ustawy, wprowadzającej nowy rodzaj opłaty.	Utrzymanie poboru opłaty uzdrowskiej, miejscowej i wprowadzenie nowej opłaty, tj. opłaty turystycznej.
712.	Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego	Art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. c Zmiana: „c) turystycznej, uzdrowskiej i od posiadania psów”.	Powiązanie z ustawą z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.
713.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	§ 209	Do paragrafu 209 należy dodać zapis dot. dodatkowych wymagań dla obiektów budowlanych przeznaczonych na najem krótkoterminowy – inne niż dla kategorii zagrożenia ludzi ZL IV – (mieszkalne) i ZL V – (zamieszkania zbiorowego), niezakwalifikowane do ZL I oraz ZL II.
714.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych	Wpisanie do ustawy zagadnień, które ujęte są w komentarzu.	Nowelizacja ustawy powinna obejmować: <ul style="list-style-type: none"> • Obowiązek przestrzegania prawa krajowego przez platformy rezerwacyjne. • Wprowadzenie obowiązku nadania dla obiektu numeru rejestracyjnego. • Obowiązek nakładany na gospodarza dot. zarejestrowania obiektu w ewidencji obiektów noclegowych i uzyskanie dla tego obiektu numeru rejestracyjnego. • Obowiązek udostępniania przez platformy rezerwacyjne jednostkom samorządu lokalnego danych dotyczących gospodarzy obiektów, a także np. liczby wynajętych noclegów oraz liczby gości, którzy z nich skorzystali. • Obowiązek platform do weryfikowania, czy gospodarze obiektów dokonują niezbędnej rejestracji i umieszczają prawidłowe numery rejestracyjne. • Prawo samorządów do „zawieszenia” numeru rejestracyjnego obiektu, którego oferta nie spełnia wymogów, np. brak zamieszczenia numeru rejestracyjnego • Prawo samorządów do wystąpienia do platform o usunięcie z ich stron ofert niespełniających wymogów wynikających z przepisów. • Sankcje za nieprzestrzeganie przez gospodarzy obiektów obowiązków wynikających z nowych regulacji (brak zgłoszenia, brak numeru rejestracyjnego, brak zgłoszenia dot. zmian związanych z prowadzeniem najmu w obiekcie np. zaprzestanie świadczenia usług, zamiany przedsiębiorcy itp.). • Sankcje dla platform za nieprzestrzeganie obowiązujących zasad.
715.	Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	Dodanie art. 5a	„Świadczenie usług przewodnickich na terenie parku kulturowego/ obszaru UNESCO reguluje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego lub organ wykonawczy (wójt, burmistrz, prezydent miasta), na terenie którego znajduje się ten obszar”.

716.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych	Dodanie art. 20 ust. 2. lit. a.	„Na obszarach o szczególnym znaczeniu kulturowym i historycznym, o których mowa, określonych w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, (art. 6 ust. 1 oraz art. 7 ust. 3) można ustanowić szczegółowe zasady wykonywania usługi przewodnickiej, określone przez właściwy miejscowo organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego lub organ wykonawczy (wójt, burmistrz, prezydent miasta)”.
717.	Ustawa z dnia 6 września 2023 r. o dostępie do informacji publicznej	Ustawa jako całość	<p>Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej w obecnym kształcie jest aktem normatywnym charakteryzującym się wysokim stopniem niejasności. Ogromną rolę przy jej stosowaniu oraz interpretacji odgrywa doktryna i orzecznictwo sądowe, bez którego nie sposób w wielu kwestiach zastosować jej przepisów w praktyce.</p> <p>W związku z powyższym potencjalnie najlepszym rozwiązaniem byłoby przygotowanie nowego projektu ustawy, który w sposób kompleksowy i spójny regulowałby zakres przedmiotowy i podmiotowy jej stosowania, zasady ograniczania dostępu do informacji oraz tryby jej udostępniania.</p> <p>Można byłoby rozważyć utworzenie specjalistycznego organu, który nadzorowałby realizację przepisów ustawy i który byłby wyposażony w kompetencje umożliwiające rozpatrywanie np. zażaleń na nieudostępnienie informacji w terminie czy też innych środków zaskarżenia, np. odwołań od decyzji wydawanych w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej (w rodzaju UODO w dziedzinie ochrony danych osobowych). Takie rozwiązanie przysłużyłoby się w wypracowaniu jednolitych standardów w zakresie dostępu do informacji publicznej.</p>
718.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych	<p>Art. 6 ust. 3 pkt 3</p> <p>„3. Pracownikiem samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na stanowisku urzędniczym może być osoba, która spełnia wymagania określone w ust. 1 oraz dodatkowo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe; 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe; 3) cieszy się nieposzlakowaną opinią”. 	<p>Powołany przepis nakazuje, że kandydat do pracy na samorządowym stanowisku urzędniczym musi spełnić wymóg w zakresie posiadania nieposzlakowanej opinii. Ustawa nie precyzuje, co należy rozumieć pod pojęciem „nieposzlakowanej opinii” i budzi w praktyce wątpliwości z racji tego, że ma charakter ocenny i nieostry.</p> <p>Wymóg ten został oddzielony od wymogu niekaralności przyszłego urzędnika. Kryterium nieposzlakowanej opinii obejmuje znacznie szerszy krąg sytuacji, niż te, które mieszczą się w zakresie pojęcia niekaralności z winy umyślnej.</p> <p>Skoro posiadanie nieposzlakowanej opinii jest wymogiem koniecznym do zatrudnienia na stanowisku urzędniczym, powinien być on określony w sposób precyzyjny.</p>

719.	Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych	<p>Art. 27</p> <p>„1. Pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, podlega okresowej ocenie, zwanej dalej «oceną».</p> <p>2. Oceny na piśmie dokonuje bezpośredni przełożony pracownika samorządowego, nie rzadziej niż raz na 2 lata i nie częściej niż raz na 6 miesięcy.</p> <p>3. Ocena dotyczy wywiązywania się przez pracownika samorządowego z obowiązków wynikających z zakresu czynności na zajmowanym stanowisku oraz obowiązków określonych w art. 24 i art. 25 ust. 1.</p> <p>4. Bezpośredni przełożony niezwłocznie doręcza ocenę pracownikowi samorządowemu oraz kierownikowi jednostki, w której pracownik jest zatrudniony.</p> <p>5. Pracownikowi samorządowemu od dokonanej oceny przysługuje odwołanie do kierownika jednostki, w której pracownik jest zatrudniony, w terminie 7 dni od dnia doręczenia oceny.</p> <p>6. Odwołanie rozpatruje się w terminie 14 dni od dnia wniesienia.</p> <p>7. W przypadku uwzględnienia odwołania ocenę zmienia się albo dokonuje się oceny po raz drugi.</p> <p>8. W przypadku uzyskania przez pracownika samorządowego negatywnej oceny, ponownej jego oceny dokonuje się nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny.</p> <p>9. Uzyskanie ponownej negatywnej oceny, o której mowa w ust. 8, skutkuje rozwiązaniem umowy o pracę, z zachowaniem okresów wypowiedzenia”.</p>	<p>Ustawa nie przewiduje możliwości wystąpienia do sądu pracy w przypadku nierozpatrzenia odwołania w terminie albo nieuwzględnienia odwołania. Powyższe należy traktować w kategoriach luki w przepisach prawa.</p>
720.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	<p>Ustawa o finansach publicznych przewiduje zobowiązanie do naliczania odsetek niezależnie od ich wysokości.</p> <p>Art. 40 ust. 2 pkt 3 wskazuje: „odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału”.</p> <p>Ustawa powyższa dopuszcza możliwość rezygnacji</p>	<p>Wprowadzenie dla należności cywilnoprawnych regulacji dotyczących nienaliczania odsetek, analogicznie jak w Ordynacji Podatkowej – art. 54 § 1 pkt 5: „Odsetek za zwłokę nie nalicza się, jeżeli wysokość odsetek nie przekraczała by trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej”.</p>

		<p>z dochodzenia należności do kwoty 100 zł, ale nie umożliwiają ich nienaliczania. Art. 58 ust. 6 stanowi: „6. Dysponent części budżetowej lub dysponent państwowego funduszu celowego może wyrazić zgodę na niedochodzenie należności budżetu państwa o charakterze cywilnoprawnym, której kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, a w przypadku należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 711 i 852) – jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia.</p> <p>7. Agencja wykonawcza może nie dochodzić należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia”.</p>	
721.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	<p>Zajęcie stanowiska w kwestii ujętej w Wyroku Trybunału (dziewiąta izba) z dnia 13 stycznia 2022 r. C-327/20 (w przedmiocie odsetek, jakie należy zastosować z tytułu zwłoki w uiszczeniu opłaty rocznej należnej Skarbowi Państwa tytułem wynagrodzenia za użytkowanie wieczyste gruntu zbytego na rzecz spółki) w świetle zapisów znajdujących się w ustawie o finansach publicznych.</p> <p>Sentencja wyroku brzmi: Pojęcie „transakcji handlowej” w rozumieniu art. 2 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych należy interpretować w ten sposób, że nie obejmuje ono pobierania przez organ publiczny opłaty należnej tytułem wynagrodzenia za użytkowanie wieczyste gruntu od przedsiębiorstwa, względem którego ów organ publiczny jest wierzycielem.</p>	<p>Rozstrzygnięcie i dostosowanie przepisów prawa w następującej kwestii: czy w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2022 r. oraz mając na uwadze treść art. 59a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jednostka samorządu terytorialnego nie ma podstaw do dalszego dochodzenia należności (kwota rekompensaty z tytułu odzyskania należności, odsetek) określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, gdy występuje w roli wierzyciela.</p>

722.	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	Wprowadzenie regulacji polegającej na dodaniu w art. 29 ust. 2 pkt 11 dróg wewnętrznych.	W związku z faktem, że w żadnym przepisie ustawy Prawo budowlane nie są opisane zjazdy z drogi wewnętrznej, urzędy wymagają, aby włączyć zjazd do pozwolenia na budowę (wymagają dla takiego zjazdu pozwolenia), co wydłuża procedurę i jest pozbawione racjonalności (zjazd z teoretycznie ważniejszej drogi wymaga zgłoszenia, a z mniej ważnej pozwolenia na budowę).
723.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	Zmiana w § 40 ust. 3 w proponowanym brzmieniu: „§ 40 ust. 3. Odległość placów zabaw dla dzieci, boisk dla dzieci i młodzieży od linii rozgraniczających ulicę, od okien pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz od miejsc gromadzenia odpadów powinna wynosić co najmniej 10 m, przy zachowaniu wymogów § 19 ust. 1. Odległość miejsc rekreacyjnych od okien pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz od miejsc gromadzenia odpadów powinna wynosić co najmniej 10 m, przy zachowaniu wymogów § 19 ust. 1”.	Konieczność zachowania min. 10 m od linii rozgraniczających ulicę uniemożliwia lokalizację obiektów małej architektury, np. ławek, stojaków na rowery, koszy na śmieci, stołów do gry w szachy i urządzeń rekreacyjno-zabawowych zlokalizowanych na skwerach i miejskich terenach zielonych, zgodnie z potrzebami mieszkańców. Konieczność zachowania odległości min. 10 m placów zabaw dla dzieci, boisk dla dzieci i młodzieży oraz miejsc rekreacyjnych od linii rozgraniczających ulicę, od okien pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz miejsc gromadzenia odpadów praktycznie wyklucza możliwość budowy nowej, zgodnej z obecnymi standardami i potrzebami jednostek edukacyjnych, infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, które dysponują zbyt małym terenem.
724.	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych	Rozdział 3 Zasady przetwarzania danych osobowych w związku z art. 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)	Przepisy nie określają minimalnego ani też maksymalnego czasu, w jakim informacje powinny pozostać dostępne w BIP. Usuwanie danych osobowych z dokumentów opublikowanych powinno być lepiej zdefiniowane i unormowane w przepisach powszechnie obowiązujących. Wymagane jest rozstrzygnięcie kwestii archiwizowania dokumentów w BIP uwzględniające stanowisko Archiwum Państwowego, które wskazywało, że co do zasady dokumenty opublikowane w BIP zaliczają się do kategorii archiwalnej A.
725.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej	Rozdział 3, § 11, pkt 2	Zgodnie z przepisem strona podmiotowa BIP nie może zawierać reklam. Należy dodać definicję reklamy w rozporządzeniu. Brak definicji powoduje problemy interpretacyjne.
726.	Ustawa z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej	Art. 8. ust. 3 Art. 4 ust. 1 i 2 § 11 ust. 1, pkt 5	Należy wypracować procedury/standardy decydujące o kształcie publikacji w BIP informacji lub dokumentu. Procedura powinna uwzględniać: co powinno być publikowane, w jakich terminach, ewentualnym wyłączeniu jawności, ograniczeniu retencji danych oraz dostępność treści (w rozumieniu ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych). Powinno to zostać uregulowane. Należy również zasygnalizować częste problemy z ustaleniem statusu podmiotu zobowiązanego.

727.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych		System wartościowania stanowisk wydaje się nieadekwatny do rzeczywistości. W szczególności w rozporządzeniu nie ma adekwatnych minimalnych wymagań kwalifikacyjnych i kategorii zaszerogowania dla osób realizujących zadania w obszarze ICT administracji, ale nie będących informatykami sensu stricto.
728.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej		Wydaje się, że problematyka Biuletynu Informacji Publicznej nie jest zarządzana na poziomie centralnym (Ministra Cyfryzacji). Na taki stan wskazuje: – brak gospodarza platformy BIP, – brak nadzoru platformy BIP, – brak standardów dla BIP, – brak planów dalszego rozwoju BIP – przypadkowe, nieskoordynowane, nieustandaryzowane wprowadzanie obowiązków publikowania w BIP w różnych przepisach.
729.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej	§ 21. „1. W przypadku awarii brak dostępności strony głównej BIP dla odwiedzającego stronę nie powinien być dłuższy niż 8 godzin. 2. W przypadku awarii brak dostępności strony podmiotowej BIP dla odwiedzającego stronę nie powinien być dłuższy niż 24 godziny”.	Należy doprecyzować przepisy w kierunku określenia, o który BIP chodzi (strona główna BIP czy strona główna BIP podmiotowego), i usunięcia wątpliwości, co oznacza niedostępność serwisu. Należy dookreślić czy niedostępność dotyczy się całej strony (serwisu) strony głównej czy jej poszczególnych modułów.
730.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych	Przyspieszyć prace związane z wydaniem aktu zastępującego KRI i znaleźć formułę komunikacji zmian z interesariuszami.	Należy niezwłocznie zacząć komunikować, jak będzie wyglądał nowy model zarządzania usługami publicznymi ze szczególnym uwzględnieniem elektronicznych usług publicznych jako domyślnej postaci usług publicznych. Problemy z wdrażaniem e-doręczeń pokazują, że potrzebna jest całościowa i spójna wizja modelu docelowego Architektury Informacyjnej Państwa. Wizja ta musi być jasno komunikowana wszystkim podmiotom tworzącym, zarządzającym i realizującym usługi publiczne. W tym kontekście należy przedstawić projekt przepisów zastępujących Krajowe Ramy Interoperacyjności i poddać je szerokim konsultacjom społecznym.

731.	Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych	Należy podjąć prace mające na celu stworzenie nowej instrukcji kancelaryjnej i archiwalnej.	Dotychczasowe przepisy kancelaryjno-archiwalne są anachroniczne i nie nadążają za rozwojem narzędzi wspomagających tworzenie i zarządzanie dokumentacją. Należy zweryfikować aktualność założeń stojących u podstaw systemu kancelaryjnego i archiwalnego.
732.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 października 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z dokumentami elektronicznymi	Do uchylenia w całości i zastąpienia nową regulacją.	Doczasowe przepisy kancelaryjno-archiwalne są anachroniczne i nie nadążają za rozwojem narzędzi wspomagających tworzenie i zarządzanie dokumentacją. Należy dokonać przeglądu obowiązujących przepisów wykonawczych i zastąpić wszystkie anachroniczne przepisy kancelaryjno-archiwalne spójną regulacją.
733.	Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych	Do uchylenia w całości i zastąpienia nową regulacją.	Doczasowe przepisy kancelaryjno-archiwalne są anachroniczne i nie nadążają za rozwojem narzędzi wspomagających tworzenie i zarządzanie dokumentacją. Należy dokonać przeglądu obowiązujących przepisów wykonawczych i zastąpić wszystkie anachroniczne przepisy kancelaryjno-archiwalne spójną regulacją.
734.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 października 2006 r. w sprawie niezbędnych elementów struktury dokumentów elektronicznych	Do uchylenia w całości i zastąpienia nową regulacją.	Doczasowe przepisy kancelaryjno-archiwalne są anachroniczne i nie nadążają za rozwojem narzędzi wspomagających tworzenie i zarządzanie dokumentacją. Należy dokonać przeglądu obowiązujących przepisów wykonawczych i zastąpić wszystkie anachroniczne przepisy kancelaryjno-archiwalne spójną regulacją.

735.	Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy	<p>Art. 56 Uchylenie paragrafu 3a o treści: „W wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej oraz w wyborach wójta akt pełnomocnictwa sporządza się na pierwsze oraz ponowne głosowanie odrębnie”.</p>	<p>Biorąc pod uwagę dużą liczbę złożonych do Prezydenta Miasta Krakowa wniosków o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania w ostatnich wyborach do Sejmu i Senatu RP – 760 szt. oraz trend rosnący w tym zakresie, rysujący się w kolejnych odbywających się wyborach, należy stwierdzić, że ponowne obsłużenie w ciągu ok. tygodnia (czas od ogłoszenia wyników wyborów i podania informacji o ponownym głosowaniu do zakończenia prac w CRW celem wygenerowania spisów wyborców) tej samej liczby wniosków będzie albo niemożliwe do wykonania, albo wygeneruje ogromne koszty związane z koniecznością zaangażowania dodatkowych kilkudziesięciu osób do obsługi wniosków oraz ponownym dojazdem do wyborców na terenie całego miasta. Dodatkowo, osoby udzielające pełnomocnictwa do głosowania to często osoby starsze i schorowane, mające trudności w poruszaniu się, mówieniu czy pisaniu, którym wprawdzie zależy na spełnieniu swojego obywatelskiego obowiązku i wzięciu udziału w głosowaniu, ale przyjęcie urzędnika w miejscu zamieszkania celem sporządzenia aktu pełnomocnictwa jest dla nich dużym obciążeniem. Nie jest uzasadnione ani celowe ponowne obciążanie ich przez wizytę urzędnika przed II turą głosowania, skoro wyborcy ci już raz wyrazili wolę upoważnienia jakiejś osoby do głosowania w ich imieniu. Jeżeli po uzyskaniu informacji o ponownym głosowaniu wyborca uzna, że nie chce, aby nadal reprezentował go w wyborach pełnomocnik, ma możliwość cofnięcia w każdej chwili udzielonego pełnomocnictwa. Złożenie wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania oraz sporządzony w efekcie akt powinny zatem obowiązywać zarówno w odniesieniu do I, jak i II tury głosowania, analogicznie jak to ma miejsce w przypadku innej formy ułatwienia dla osób starszych i niepełnosprawnych, tj. głosowania korespondencyjnego. Nie ma podstawy ani uzasadnienia dla różnicowania zasad obowiązywania wniosków o pełnomocnictwo i głosowanie korespondencyjne, w taki sposób, że pierwszy z nich obowiązuje tylko na I turę głosowania, a drugi obowiązuje w obu turach.</p>
736.	Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy	<p>Art. 53b § 2a Zmiana treści przepisu w zakresie określenia właściwości miejscowej organu, zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej z: „[Komisarz] przekazuje zgłoszenie „właściwemu urzędnikowi wyborczemu w gminie, w której wyborca jest ujęty w obwodzie głosowania zgodnie</p>	<p>Obecny zapis art. 53b § 1 Kodeksu wskazuje, że „Zamiar głosowania korespondencyjnego wyborca zgłasza komisarzowi wyborczemu”, a komisarz wyborczy, zgodnie z art. 53b § 2a przekazuje zgłoszenie „właściwemu urzędnikowi wyborczemu w gminie, w której wyborca jest ujęty w obwodzie głosowania zgodnie z adresem zameldowania na pobyt stały lub adresem stałego zamieszkania”. Zgodnie z dosłownym brzmieniem powyższych przepisów, wyborca powinien móc zgłosić chęć głosowania korespondencyjnego dowolnemu komisarzowi wyborczemu na terenie kraju, a ten powinien przekazać</p>

		<p>z adresem zameldowania na pobyt stały lub adresem stałego zamieszkania” na: „[Komisarz] przekazuje zgłoszenie właściwemu urzędnikowi wyborczemu w gminie, na terenie której znajduje się podany w zgłoszeniu adres, na który ma być wysłany pakiet wyborczy”.</p>	<p>zgłoszenie do właściwego miejscowo (z uwagi na adres zameldowania lub stałego zamieszkania wyborcy) urzędnika wyborczego. Tymczasem zgodnie ze stanowiskiem Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Krakowie (pismo nr DKR.714.1.2023 z dnia 27.09.2023 r.), przygotowanym po konsultacji z Państwową Komisją Wyborczą, organem właściwym do obsługi zgłoszenia wyborcy jest komisarz wyborczy właściwy miejscowo zgodnie z podanym w zgłoszeniu adresem wysyłki pakietu wyborczego (cyt. „zgłoszenia (...) trafiły do Komisarza Wyborczego I, na podstawie jego właściwości terytorialnej, zgodnie z podanymi w nich adresami wysyłki pakietów w głosowaniu korespondencyjnym. Następnie (...) zostały negatywnie zweryfikowane w CRW jako osoby nieujęte w obwodzie głosowania (...) na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Są to więc na ten moment zgłoszenia złożone nieprawidłowo.”). W związku z powyższą interpretacją, Komisarz Wyborczy w Krakowie przekazywał do urzędników wyborczych dla Krakowa oraz w konsekwencji do Urzędu Miasta Krakowa wszystkie wnioski, w których wyborca wskazał adres doręczenia pakietu wyborczego na terenie Krakowa, niezależnie od tego, na terenie jakiej gminy znajdował się jego adres zameldowania lub stałego zamieszkania. Biorąc pod uwagę, iż zgodnie z art. 161 § 1 Kodeksu wyborczego, Państwowa Komisja Wyborcza ma prawo wydawania wiążących wytycznych dla urzędników wyborczych oraz wyjaśnień dla jednostek samorządu terytorialnego wykonujących zadania związane z przeprowadzeniem wyborów, należy przyjąć, iż intencją ustawodawcy jest w tym przypadku określenie właściwości organu w oparciu adres wysyłki pakietu wyborczego, a nie adres zameldowania/zamieszkania wyborcy. W tej sytuacji należy skorygować przepisy, tak aby wprost odzwierciedlały intencje ustawodawcy, tj. określały właściwość miejscową organu w oparciu o adres wysyłki pakietu.</p>
737.	<p>Program „Ciepłe Mieszkanie” realizowany jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za pośrednictwem WFOŚiGW</p>	<p>Treść opisana w <u>Zakresie szczegółowym</u> programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” Część 1), 2), 3) pkt 9.</p>	<p>W przypadkach beneficjentów końcowych w postaci osób fizycznych, o których mowa w części 1), 2) oraz 3) Programu proponuje się poszerzenie katalogu rodzajów przedsięwzięć możliwych do realizacji w ramach Programu poprzez dopuszczenie do realizacji przedsięwzięć polegających na wymianie nieefektywnych źródeł grzewczych opartych nie tylko na paliwach stałych, ale jakichkolwiek urządzeń i systemów grzewczych niespełniających standardów niskoemisyjnych, a w przypadku posiadania proekologicznych systemów grzewczych dopuszczenie możliwości wykonania inwestycji z zakresu wymiany okien i drzwi bez konieczności wymiany źródła grzewczego, co przełoży się na poprawę efektywności energetycznej dotowanych nieruchomości.</p>

738.	Program „Ciepłe Mieszkanie” realizowany jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za pośrednictwem WFOŚiGW	Treść opisana w <u>Zakresie szczegółowym</u> programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” Część 4) pkt 8.	Proponuje się uwzględnienie spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych niezależnie od liczby posiadanych lokali jako beneficjentów końcowych omawianego Programu, gdyż z punktu widzenia segmentu, do jakiego kierowane jest wsparcie, tj. budynków wielorodzinnych, ma to duże znaczenie. Obecnie w Programie uwzględnione zostały tylko wspólnoty mieszkaniowe obejmujące od 3 do 7 lokali mieszkaniowych. Z uwagi na większą skalę realizowanych przez te podmioty inwestycji, dobrym rozwiązaniem przy tego rodzaju beneficjentach wydaje się wprowadzenie ograniczenia wysokości dofinansowania np. do 60% kosztów kwalifikowanych przy jednoczesnym ograniczeniu maksymalnej kwoty dofinansowania do wysokości np. 200 tys. zł dla jednej wspólnoty/spółdzielni mieszkaniowej. Taki system wsparcia pozwoli na osiągnięcie większego efektu rzeczowego i ekologicznego przy jednoczesnym mniejszym nakładzie finansowym w ramach dotacji. Równocześnie możliwość bezzwrotnego sfinansowania inwestycji realizowanych przez spółdzielnie lub wspólnoty mieszkaniowe w wysokości np. 60% ponoszonych kosztów stanowiłby duży zastrzyk finansowy dla tych podmiotów i przyczyniłby się do zwieszenia ich partycypacji w realizowanych przedsięwzięciach.
739.	Program „Ciepłe Mieszkanie” realizowany jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za pośrednictwem WFOŚiGW	Treść opisana w <u>Zakresie szczegółowym</u> programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” Część 1), 2), 3) pkt 8.	Przyjęty sposób określania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu nie uwzględnia obecnej sytuacji spowodowanej inflacją. Właściwsze wydaje się przyjęcie określania progów dochodowych uzależnionych od występującej sytuacji płacowej. Przykładem może być tu program Stop Smog, gdzie ustalany próg dochodowy uzależniony jest od najniższej emerytury (przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie może przekraczać 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym oraz 125% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym). Istotne jest również wprowadzenie metody, w ramach której istniałaby możliwość aktualizacji założonych obecnie kwot dofinansowania w zależności od obowiązujących rynkowych cen materiałów i usług budowlanych.
740.	Program „Ciepłe Mieszkanie” realizowany jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za pośrednictwem WFOŚiGW	Program Priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie” – propozycja zapisów konsumujących ww. uwagi.	Modyfikacje w zakresie programu „Ciepłe Mieszkanie” mogłyby się sprowadzać do zastosowania jednego z trzech opisanych poniżej wariantów lub ich kombinacji: <ul style="list-style-type: none"> • Wariant I <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana definicji nieefektywnego źródła ciepła poprzez usunięcie zapisu o źródłach na paliwo stałe i zastąpienie go zapisem: „Przez nieefektywne źródło ciepła w rozumieniu programu należy rozumieć źródło ciepła niespełniające standardów niskoemisyjnych”. 2. Kryterium dochodowe i wysokość dotacji pozostają bez zmian. 3. Ewentualnie można zastosować dofinansowanie wg wariantu II.

			<ul style="list-style-type: none"> • Wariant II (stosowane obliczenia obrazujące opisane rozwiązanie stanowią załącznik do niniejszej tabeli) <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana definicji nieefektywnego źródła ciepła poprzez usunięcie zapisu o źródłach na paliwo stałe i zastąpienie go zapisem: „Przez nieefektywne źródło ciepła w rozumieniu programu należy rozumieć źródło ciepła niespełniające standardów niskoemisyjnych”. 2. Dopuszczenie możliwości wykonania tylko prac dodatkowych bez konieczności wymiany źródła ciepła, ale tylko i wyłącznie w przypadku posiadania zainstalowanego już źródła ciepła spełniającego standardy niskoemisyjne. 3. W związku z tym zaproponowano odrębne kwoty dofinansowania dla wymiany źródła oraz zadań dodatkowych. 4. Ustalenie kryterium dochodowego w oparciu o kwotę najniższej emerytury w rozumieniu ustawy z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych. 5. Uzależnienie wysokości dotacji od krotności kwoty najniższej emerytury, o której mowa powyżej oraz od rodzaju i zakresu wykonanych prac, wyodrębniając możliwość przeprowadzenia tylko prac podstawowych, tj. zmianę źródła grzewczego, lub tylko prac dodatkowych, tj. wykonania wyłącznie minimum jednej pracy z zakresu dodatkowego lub przeprowadzenie kompletu prac, tj. zmianę źródła grzewczego wraz z minimum jedną pracą z zakresu dodatkowego. Przedstawiona kombinacja została skonstruowana w taki sposób, aby zachować w bieżącym roku obecne maksymalne pułapy kwot dotacji przewidzianych w Programie w przypadku realizacji kompletu prac. Natomiast dzięki uzależnieniu wysokości dotacji od kwoty najniższej emerytury, w latach kolejnych następowałaby waloryzacja tych progów. • Wariant III (stosowane obliczenia obrazujące opisane rozwiązanie stanowią załącznik do niniejszej tabeli) <p>Wariant ten przewiduje wprowadzenie zmian opisanych w wariancie II oraz dodatkowo dopuszczenie do programu wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych niezależnie od liczby posiadanych lokali mieszkaniowych, z jednoczesnym ograniczeniem maksymalnej wysokości dotacji dla jednego budynku liczonej jako 10-krotność dotacji przewidzianej dla jednego lokalu, co teoretycznie w przeliczeniu pozwoli na realizację dowolnego zakresu prac w maksymalnie 10 lokalach. Przy większej liczbie modernizowanych lokali wysokość dotacji nie ulega zmianie, w związku z tym zastosowanie tej kombinacji pozwala na osiągnięcie oszczędności. Oczywiście Wariant III może podlegać różnego rodzaju modyfikacjom. Można zastosować dofinansowanie wg dotychczasowych zasad, a można skorzystać z dofinansowania opisanego w Wariancie II.</p>
--	--	--	---

			<p>Zdając sobie sprawę z tego, że nowe rozwiązania wymagają przetestowania, proponuje się przeprowadzenie pilotażu wybranego typu rozwiązań na przykład na terenie Miasta Krakowa. Warto przy tej okazji zaznaczyć, że sytuacja dotycząca poprawy jakości powietrza poprzez realizację zmiany systemu ogrzewania opartego tylko na paliwie stałym jest dynamiczna, a uchwały antysmogowe wytyczają jeden wspólny kierunek i należy brać pod uwagę, że w najbliższym czasie będzie przybywać miast, w których liczba czynnych palenisk opartych na paliwie stałym będzie znacząco maleć. Zatem już teraz należy poszukiwać szerszych kierunków działania w celu dążenia do dalszej skutecznej poprawy jakości powietrza, a wprowadzenie postulowanych zmian w Programie byłoby zabiegiem pozwalającym na realizację przyjętej w tym zakresie strategii działania, obok równoczesnego dalszego sukcesywnego eliminowania źródeł grzewczych opartych na paliwach stałych.</p>
741.	Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027	<p>2.1 PRIORYTET I: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności 2.2 PRIORYTET II: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR 2.3 PRIORYTET III: Transport miejski</p>	<p>Zasadne jest skierowanie środków finansowych bezpośrednio do jednostek samorządu terytorialnego, które poprzez realizację stosowanych programów o charakterze lokalnym będą udzielały dofinansowania do inwestycji w przedmiotowym zakresie w obrębie sektora komunalno-bytowego. Gminy powinny mieć możliwość pozyskania środków na wspieranie poprawy efektywności energetycznej w wymiarze lokalnym poprzez kierowanie wsparcia do indywidualnych odbiorców. Przedsięwzięcia te mają bowiem kluczowe znaczenie w działaniach na rzecz ograniczenia niskiej emisji oraz w poprawie efektywności energetycznej.</p> <p>Przewidziane zostały tylko inwestycje w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Nie uwzględniono wsparcia dla transportu indywidualnego, w tym również transportu zeroemisyjnego, stanowiącego obecnie coraz popularniejszą alternatywę dla samochodów, tj. systemów rowerów miejskich, hulajnóg miejskich itp.</p> <p>Zgodnie z zapisem „Zrównoważenie opcji transportowych w mieście powinno się odbywać poprzez tworzenie nieprzerwanych możliwości przemieszczania się środkami transportu, o jak najmniejszej presji na środowisko”, system transportu oparty na rowerach, hulajnogach itp. idealnie wpisuje się w to założenie. Ponadto w ramach przedmiotowego celu warto rozważyć finansowanie ww. środków transportu dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Mając na uwadze powyższe, przy dystrybuowaniu środków do beneficjentów końcowych w postaci osób fizycznych należałoby uwzględnić rolę jednostek samorządów terytorialnych, które poprzez realizację stosowanych programów o charakterze lokalnym będą udzielały dofinansowania do inwestycji w przedmiotowym zakresie.</p>

742.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności	Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności”	<p>Wsparcie w zakresie zmniejszenia emisyjności i zapotrzebowania na energię sektora komunalno-bytowego zostało ograniczone do udostępniania środków tylko w ramach programu Czyste Powietrze oraz za pośrednictwem BGK poprzez Fundusz Dopłat oraz Fundusz Termomodernizacji i Remontów. Dokument nie przewiduje możliwości bezpośredniego kierowania środków z programu do jednostek samorządu terytorialnego celem udzielania wsparcia na realizację niniejszych inwestycji.</p> <p>W związku z tym, iż działania w zakresie poprawy jakości powietrza oraz efektywności energetycznej to priorytetowe cele w nowej perspektywie finansowej, w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPOiZO) powinno nastąpić rozszerzenie możliwości wsparcia tych przedsięwzięć poprzez skierowanie części środków finansowych bezpośrednio do jednostek samorządu terytorialnego, które poprzez realizację stosowanych programów o charakterze lokalnym będą udzielały dofinansowania do inwestycji w przedmiotowym zakresie w obrębie sektora komunalno-bytowego.</p>
743.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności	Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” B.1.1.2 Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych	<p>Według KPOiZO działanie to będzie realizowane przy wykorzystaniu Programu „Czyste Powietrze” oraz poprzez Fundusz Dopłat i Fundusz Termomodernizacji i Remontów.</p> <p>Celem jak najlepszego wykorzystania środków finansowych działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych powinny być realizowane także bezpośrednio, poprzez wsparcie udzielane w ramach programów lokalnych realizowanych przez samorządy, gdzie beneficjentem końcowym jest mieszkaniec – właściciel danej nieruchomości. Z tego powodu powinno nastąpić rozszerzenie możliwości wsparcia tych przedsięwzięć poprzez skierowanie części środków finansowych bezpośrednio do jednostek samorządu terytorialnego.</p>
744.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności	Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności” B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	<p>W ramach planowanych do realizacji w tym zakresie przedsięwzięć nie uwzględniono w ogóle wsparcia dla sektora komunalno-bytowego.</p> <p>Wsparcie ukierunkowane jest na duże przedsięwzięcia i wielkoskalowe inwestycje. Nie przewidziano w ogóle wsparcia dla indywidualnych gospodarstw domowych. Natomiast realizacja inwestycji OZE w sektorze komunalno-bytowym przyczyniłaby się do rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii, a tym samym do poprawy jakości powietrza.</p> <p>W związku z powyższym zakres wsparcia powinien zostać rozszerzony o możliwość dofinansowania przedsięwzięć OZE realizowanych przez indywidualnych odbiorców poprzez skierowanie części środków finansowych bezpośrednio do jednostek samorządu terytorialnego, które to za pośrednictwem lokalnych programów będą udzielały wsparcia na realizację niniejszych inwestycji.</p>

745.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności	Komponent E „Zielona, inteligentna mobilność” E1 Zwiększenie udziału zeroemisyjnego transportu oraz przeciwdziałanie i zmniejszenie negatywnego oddziaływania transportu na środowisko	<p>Brak wsparcia indywidualnych przewoźników w wymianie pojazdów przeznaczonych do transportu osób, na nisko- lub zeroemisyjne. W miastach, przewóz osób z sąsiednich miejscowości często odbywa się wysokoemisyjnymi, wieloletnimi busami. Inną znaczącą formą komunikacji są przewozy taksówkami. Te formy komunikacji stanowią istotny element transportu publicznego. Jego rozwój w stronę bardziej przyjazną środowisku naturalnemu przyczyniać się będzie do ograniczenia emisji komunikacyjnej w miastach, ochrony zdrowia i środowiska naturalnego oraz wpłynie na poprawę jakości powietrza.</p> <p>Realizatorem tej formy wsparcia mogłyby być jednostki samorządu terytorialnego w oparciu o lokalne gminne programy.</p> <p>Ponadto dokument nie przewiduje wsparcia dla indywidualnych osób, w tym również zeroemisyjnego transportu indywidualnego, stanowiącego obecnie coraz popularniejszą alternatywę dla samochodów, tj. systemów rowerów miejskich, hulajnóg miejskich itp. Wsparcie gminnych programów wymiany pojazdów na zero- lub niskoemisyjne pozwoliłoby na zwiększenie udziału proekologicznych pojazdów w krajowym transporcie.</p> <p>Realizatorem tej formy wsparcia mogłyby być jednostki samorządu terytorialnego w oparciu o lokalne gminne programy.</p>
746.	Program Fundusze Europejskie dla Małopolski	Priorytet 2. Fundusze europejskie dla środowiska Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	<p>W zakresie projektów dotyczących efektywności energetycznej dla budownictwa mieszkaniowego przewidziano wsparcie w formie instrumentów finansowych. Proponuje się, aby forma dotacji była również stosowana w odniesieniu do wsparcia mieszkańców. Z uwagi na skalę sektora bytowo-komunalnego zastosowanie bezzwrotnego dofinansowania przyczyni się do realizacji inwestycji w niniejszym zakresie na o wiele większą skalę, a tym samym przełoży się na osiągnięcie wysokich wskaźników produktu.</p>
747.	Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”	Zakres szczegółowy Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” dla beneficjentów części 3) pkt 9.2.2.	<p>Dla beneficjentów o najniższych dochodach, o których mowa w części 3) Programu, proponuje się poszerzenie katalogu rodzajów przedsięwzięć poprzez dopuszczenie do realizacji przedsięwzięć polegających na wymianie nieefektywnych źródeł grzewczych opartych nie tylko na paliwach stałych, ale jakichkolwiek urządzeń i systemów grzewczych niespełniających standardów niskoemisyjnych. Ze względu na konieczność redukcji ubóstwa energetycznego, wprowadzenie ww. zmiany pozwoli na przeciwdziałanie temu zjawisku.</p>

748.	Porozumienie zawarte między gminami, a Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ws. wspólnej realizacji Programu priorytetowego „Czyste Powietrze” wraz z późn. zm.	§ 2 ust. 1 dodaje się pkt 22: Rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie złożonych w siedzibie gminy	<p>Wnioskuje się o rozszerzenie obowiązków gmin w zakresie podpisanego porozumienia o obowiązek rozpatrywania wniosków o dofinansowanie złożonych w gminnym punkcie konsultacyjno-informacyjnym.</p> <p>Obecnie, z uwagi na coraz większą popularność Programu, a tym samym zwiększoną liczbę przyjmowanych wniosków znacznie wydłużył się czas rozpatrywania WOD. Dotyczy to zarówno WOD na poziom podstawowy, jak i tych składanych na poziomy wyższe. Niejednokrotnie zdarzało się, że wnioski o dotację z prefinansowaniem były rozpatrywane tak długo, że w międzyczasie mieszkańiec zrealizował inwestycję (termin realizacji prac w umowie minął), co generowało problem z wypłaceniem środków. Włączenie gmin w proces rozpatrywania wniosków o dotację znacząco wpłynęłoby na poprawę takiej sytuacji.</p>
749.	Porozumienie zawarte między gminami, a Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ws. wspólnej realizacji Programu priorytetowego „Czyste Powietrze” wraz z późn. zm.	§ 4 ust. 1 dodaje się pkt 6: „Gmina otrzyma dodatkowe środki za każdy z rozpatrzonych wniosków o dofinansowanie złożonych w gminnym punkcie konsultacyjno-informacyjnym w ramach porozumienia”.	<p>W związku z wnioskowanym powyżej rozszerzeniem obowiązków gmin wnioskuje się o przyznanie dodatkowych środków finansowych gminie.</p> <p>Kwota wsparcia uzależniona od poziomu dofinansowania, na który został złożony WOD.</p> <p>* Zmiany proponowane w treści Porozumienia wymuszają wprowadzenie odrębnych przepisów w Programie Priorytetowym Czyste Powietrze oraz załącznikach do Programu.</p>